DE REFĂCUT paginile care conţin ilustraţii (ocr)

Gil Pey

Noaptea strâmtorărilor

Volumele I şi II

Casa de *Editură*
Viaţă şi Sănătate
2003
Coperta: **Dragoş Drumaş**
2003, **Editura „Viaţă şi Sănătate", Bucureşti** www.viaţa sisanatate.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale
Gil Pey
Noaptea strâmtorărilor vol. I / Gil Pey
Bucureşti, 2003
ISBN 973 – 7933 – 02 – 8
Vol. I 973 – 7933 – 03 – 6

În loc de cuvânt înainte

...Sunt câţiva ani de când în satele vecine şi-au făcut apariţia adventiştii.

Ce-or fi adventiştii? Ne-am lămurit curând.

Fraţii Ioviţoiu, din Secara, au luat drumul Bucureştilor toamna şi s-au întors acasă primăvara. Au adus în desagi cărţi, au început a aduna oameni şi a le vorbi.

„Învăţătura pe care popii o propovăduiesc în biserică nu e bună", spun fraţii Ioviţoiu. „Altfel scrie în cărţile sfinte".

S-au speriat popii. Învăţătura nouă s-a răspândit repede...

Popii au cerut ajutor prefectului, şi prefectul a dat ordin jandarmilor să-i aresteze pe zăbăuci şi să-i ducă la prefectură.

Prefectul a strigat la oameni, şi oamenii cu neveste şi cu copiii lângă ei au rămas neclintiţi în noua lor lege.

I-a închis în beciul prefecturii şi i-a ţinut acolo numai cu apă.

Rumânii, pe întuneric, au cântat întruna cântecele lor.

Oraşul s-a adunat ca la urs la grilajul prefecturii, ca să-i asculte pe întemniţaţi cum glăsuiau.

Prefectul a fost nevoit să-i trimită la închisoare noaptea, între sentinele.

În câteva zile, toţi puşcăriaşii – hoţi de cai şi de găini – cântau alături de adventişti cântece care treceau departe, spre oraş, peste zidurile închisorii. Cânta cu puşcăriaşii până şi Oică, directorul puşcăriei.

Prefectul i-a luat atunci pe rumâni şi i-a închis la comandamentul de jandarmi: bătaie dimineaţa, bătaie la prânz, bătaie seara, bătaie la miezul nopţii. Totul a fost zadarnic, oamenii nu s-au înduplecat să se întoarcă la legea veche.

Rupţi, lihniţi de foame, rumânii au fost puşi în libertate. Asuprirea prefecturii n-a înspăimântat pe nimeni. Numărul adventiştilor creşte mereu.

Zaharia Stancu – *Desculţ* Capitolul XVII **Prefaţă**

Chiar dacă lucrurile relatate în această carte ating în unele locuri hotarul ficţiunii, ele s-au întâmplat cu siguranţă. Realitatea a fost mult mai profundă şi mai dramatică, în raport cu ceea ce reuşeşte cartea să semnaleze.

Istoria apariţiei şi dezvoltării Mişcării advente în spaţiul danu-biano-carpatin, conţine întregul univers al marilor renaşteri.

Oamenii despre care vorbeşte cartea, în mare parte, aşteaptă în odihnă „ziua marilor răsplătiri”. Puţini sunt cei care mai trăiesc. Din acest motiv, numele personajelor principale sunt întâmplătoare. Nici descrierea locurilor nu

ar trebui să ispitească la presupuneri. Cele relatate sunt relevante pentru toate zonele ţării.

Dorim ca acest crâmpei de istorie să fie un mesaj de conduită şi speranţă pentru urmaşii celor ce, cu lacrimi, sânge şi jertfă, au înfipt steagul „soliei advente” pe pământul părinţilor noştri. Când, în zilele ce ne stau înainte, vom înfrunta astfel de împotriviri, să ne aducem aminte că „ei au trecut pe aici”, cei prin care venim până la porţile paradisului.

Gil Pey **Capitolul I**

În partea de vest a Teleormanului, se întinde o vale lungă şi îngustă. Prin mijlocul ei şerpuieşte râul Călmăţui, până îşi uneşte apele cu Dunărea şi lacul Suhaia.

Îmi amintesc de copilăria petrecută printre ierburile şi florile necunoscute din această vale. Revăd locurile în care cântau brotăceii şi şuierau şerpii, aducând întotdeauna pentru copii, bucurie amestecată cu fiori.

Dealurile din partea de răsărit a văii erau mai luminoase, mai vesele, pline de soare şi te îmbiau, trezindu-ţi dorinţa de a nu mai coborî de pe colinele lor calde şi blânde.

În partea de apus, se înălţa Dealul Loturilor. El despărţea Valea Călmăţuiului de Câmpia Comanilor. Tăiat din loc în loc de câte-o ruscă, dealul de apus era mai întunecat şi mai morocănos. Întotdeauna simţeam în mine o teamă atunci când mă apropiam de rusca cea mare. Se credea că în pântecul dealului îşi are cuibul un şarpe uriaş, care-i răpea din când în când pe cei ce treceau prin ruscă. Îmi amintesc cum, pe acest deal al fricii mele, trebuia să dorm aproape două luni pe vară, noapte de noapte, ca să păzesc bostanul şi via familiei. Câte spaime am amestecat în suflet, rugând „Orionul” să mă smulgă din Dealul Şarpelui!

Iubeam dealul de răsărit, pentru că îmi aducea şi-mi urca soarele în pat în fiecare dimineaţă, din primăvară

până în toamnă. Apusul însă nu-mi oferea decât noaptea, cu spaimele ei.

De o parte şi de alta a Călmăţuiului, izvorau mici pârâiaşe care formau lacuri şi bălţi. În iernile anilor ploioşi, acestea se transformau în puhoaie şi umflau râul. Apele furioase smulgeau bucăţi de mai, luau pe sus pătule şi case, ducându-le departe, spre Dunăre. După un timp, pârâul se retrăgea în albia lui şi lăsa la vedere bancuri de mâl şi nisip, lacuri, bălţi şi mlaştini. Vara, râul rămânea un fir de apă, adânc până-n doi metri şi lat tot cam atâta. În lacurile nisipoase şi limpezi, copiii făceau baie şi-şi spălau animalele. Plantele de apă creşteau proaspete, iar fâneţele de pe maluri erau puternice în jurul sălciilor care se îndreptau, purtând în vârfuri semnele inundaţiei.

În partea largă a văii, pământul era negru şi mănos. Era de ajuns o iarnă bogată în zăpadă şi ceva ploi de primăvară, ca să răsară ierburi bogate, împestriţate de-o puzderie de flori. În anii ploioşi, verdele de primăvară era ceva de neînchipuit. Întreaga vale şi colinele erau înveşmântate ca de sărbătoare.

Am amintit de anii bogaţi, când ploua din belşug, dar erau şi ani secetoşi. Aceştia trezeau groaza în vale. Pământul se usca şi ierburile creşteau de câţiva centimetri. Valea devenea cafenie, pomii şi copacii căpătau un fel de crustă, iar salcia ajungea cenuşie. Pământul se desfăcea aşa de rău, încât copiii stăteau aplecaţi asupra crăpăturilor, în speranţa că îi vor vedea pe americani. Izvoarele secau, iar animalele rodeau rămurele uscate şi rădăcini. Atunci locuitorilor li se făcea lehamite de Valea Călmăţuiului. Sătenii trebuiau să care apă de băut în butoiaşe, după ce stăteau la rând în jurul fântânilor adânci de peste cincizeci de metri. Şi lucrurile se petreceau mereu la fel – în anii de secetă, oamenii uitau de anii îmbelşugaţi, iar în anii ploioşi, uitau de anii secetoşi.

Iarna era şi mai cumplită decât o vară secetoasă.

Începând cu sfârşitul lui septembrie, aproape o lună, bătea vântul de apus, care ridica praful şi paiele în atmosfera aproape de nerespirat. Era un vânt care te scotea din sărite, iar firicelele de praf şi nisip aduse dinspre Olt îţi iritau pielea şi-ţi ardeau ochii. Oamenii care mai lucrau la câmp, la aratul ogoarelor de toamnă, purtau ochelari şi îşi legau batiste la nas, ca să se ferească de praf. În octombrie, începeau câteva ploi cu lapoviţă, urmate de căderi de zăpadă şi geruri grele. Totul era acoperit cu o învelitoare albă, pe care se vedea şerpuind dunga de culoare mai închisă a Călmăţuiului. Aşezările omeneşti erau marcate de mici fuioare de fum, mirosind a bălegar ars. După verile secetoase, iernile erau groaznice. Supravieţuitorii verii aveau de trecut teribilul examen al iernii. Câteodată cel mai bătut drum era cel spre cimitir. Lupii şi vulpile atacau satele în haită şi un război crunt se pornea între oameni şi sălbăticiuni…

Cam aşa arăta lunga Vale a Călmăţuiului înainte de primul război mondial.

Istoria văii este aceeaşi cu a întregului ţinut, cuprins între Carpaţi şi Dunăre. În primele secole după Hristos, ţara era acoperită cu păduri bătrâne de stejari şi foioase, presărate cu poiene multicolore, ca nişte insule într-o mare verde. În aceste ochiuri de lumină, locuiau geto-dacii şi unele neamuri ale tracilor. După cucerirea ţinuturilor de la nord de Dunăre de către legiunile romane, o mare parte a populaţiei dace a fost nimicită, iar altă parte s-a retras spre munţi, lăsând aproape pustii pădurile bătrâne. Romanii şi-au construit forturi şi drumuri, au întemeiat unele aşezări cu veteranii armatei, iar mai târziu, spre sfârşitul domniei lui Traian, până în vremea lui Diocleţian, şi cu creştinii expulzaţi din imperiu. Aceştia defrişau petice din pădurea Deliormanului şi săpau bordeie, ridicau biserici şi cultivau într-un mod simplu cereale cunoscute. Mâncau mai mult fructele codrilor adânci şi pisau ghinda,

ca s-o facă făină.

Apoi, au venit migratorii, în valuri, sălbatici şi cruzi. Făceau colecţie de suflete, aşa cum colecţionau bijuteriile şi aurul. Îşi însuşeau dealuri şi văi, râuri şi întinderi întregi. Aceşti oameni aspri şi uscaţi, circulau fără odihnă pe coaste şi prin văi. Unii dintre ei au rămas în pădurile noastre, şi-au săpat bordeie sărăcăcioase, iar vitele lor umblau libere şi se înmulţeau.

Creştinii surghiuniţi şi ceilalţi expulzaţi pe drept şi pe nedrept s-au împăcat cu băştinaşii şi au întemeiat aşezări, au ridicat cetăţi pe lângă Olt şi celelalte râuri ale câmpiei, dând nume apelor şi locurilor, nume legate de întâmplări, de viaţa animalelor şi a păsărilor din zonă. Aşezările au început să se nască mai întâi în văile udate de apă, apoi la poalele dealurilor. Oriunde răsărea un fir de apă, răsărea şi o casă din lemn sau un bordei, iar familia începea să crească, să se înmulţească şi aşa apărea o aşezare. Drumul carelor lua locul potecilor, iar în locul muştarului galben înfloreau lanuri de grâu, orz şi ovăz. La cale de o zi, pe drumurile umblate, apăreau un fel de piaţă şi o fierărie, iar acestea deveneau nucleele cetăţilor şi ale micilor oraşe. Aşa a fost populată Valea Călmăţuiului, încă de pe vremea marilor păduri.

Cei despre care vreau să vă povestesc, n-au fost oameni de vază şi nu există decât puţine documente cu privire la ei. Tânărul Ivan Petrescu venea de prin părţile Belgradului. Era fiul unor mici proprietari, nici bogaţi, nici săraci, care au trăit pe un petic de pământ şi într-o casă de piatră. Petreştii au reuşit să dobândească o educaţie bună şi erau oameni cinstiţi.

De ce a părăsit Ivan casa de piatră şi terenurile strămoşilor săi, nu ştiu. N-a făcut niciodată politică, n-a fost învinuit de răscoală, ba mai mult, era scrupulos şi de-o cinste fără pată, aşa că este exclus ca jandarmii să fie cauza. În familie, se şoptea aşa. ca un fel de simţământ

nemărturisit – cum că dragostea l-a făcut să plece, dar nu dragostea pentru femeia cu care s-a căsătorit, pentru că prima lui dragoste a rămas neîmplinită.

Iubita lui, pentru care a venit în Valea Călmăţuiului, a fost ucisă de o ceată de lotri.

Ivan era un bărbat frumos, încântător şi a fost vesel până în ziua când a purtat pe braţele sale trupul inert al fetei iubite. De atunci, existenţa i-a fost voalată de-o boare melancolică. Când a venit în Valea Călmăţuiului, era un bărbat în plină putere şi inimos, clocotind de energie şi cu o mulţime de idei.

Avea ochi albaştri pe un ten brunet. Era un munte de om, dar într-un fel delicat. Deşi munca de ţăran te umple de praf, el părea mai întotdeauna cât se poate de curat. Avea mâini îndemânatice. Era un bun fierar, tâmplar şi sculptor în lemn, descoperind mereu un fel nou de a face lucruri frumoase.

La câţiva ani de la moartea iubitei, s-a căsătorit cu o ţărancă din Valea Călmăţuiului, pe care o chema Stana. Nu ştiu unde a întâlnit-o, cum i-a făcut curte şi cum s-au căsătorit. Cred că în inima lui, Ivan mai purta chipul iubirii ucise. Era un om dornic de dragoste, în timp ce soţia lui nu era o femeie care să-şi arate sentimentele. Dar, în ciuda acestor lucruri, nimeni n-ar putea spune că Ivan şi-ar fi înşelat soţia.

După căsătorie s-au aşezat printre locuitorii de pe malul de răsărit al Lacului Sărat. Când au venit ei, văile rodnice dintre dealuri, pădurile şi tabunurile erau împărţite, dar se mai aflau terenuri mărginaşe pe coastele dealului de răsărit. Acolo şi-au întemeiat gospodăria. El a urmat calea obişnuită. A luat un pogon pentru el, unul pentru nevastă şi, întrucât aceasta era însărcinată, a luat un pogon şi pentru copil. Cu timpul, s-au născut cinci copii, doi băieţi şi trei fete, şi cu fiecare naştere lotul se mărea. Pe lângă acestea, mai aveau şi un tabun pentru fâneaţă, un

pogon pentru vie şi bostan şi o fişteică pentru păşune. Pământul era bunicel, dar era departe de sat şi greu de lucrat şi îngrijit.

Ivan a ridicat casa cu propriile mâini şi a construit un hambar şi o fierărie. Şi-a dat repede seama că, şi dacă ar fi avut încă pe atâta pământ de muncit, tot n-ar fi putut să-şi asigure existenţa pe terenul acela depărtat şi fără apă. În atelierul lui, ascuţea uneltele şi lucra fierăria pentru care s-au căruţe. Oamenii de prin satele vecine îşi aduceau uneltele să le repare şi să le îmbunătăţească. Pe deasupra, le plăcea să-l audă vorbind despre lumea care trăia departe de Valea Călmăţuiului. Avea o voce plină, adâncă şi plăcută, care suna dulce în urechile ţăranilor obosiţi. Când doar trei-patru oameni stăteau să-l asculte pe Ivan în jurul foalelor, însemna că era o zi proastă.

Clienţii lui, care duceau lipsă de bani, făgăduiau să-i plătească după cules, apoi după Crăciun şi tot aşa îl amânau – până când, în cele din urmă, uitau. Ivan nu avea darul să le amintească, aşa că familia Petreştilor a rămas modestă.

Ivan avea la îndemână pe un raft o carte mare, îmbrăcată în negru. Pe copertă, cu litere mari de aur, scria: BIBLIA. Unele foi, de mult ce fuseseră folosite, erau îndoite şi rupte. Dacă aruncai o privire prin Carte, înţelegeai de unde izvorau cuvântările lui frumoase şi înţelepte. Nu avea pereche în ce priveşte calmarea furiei şi liniştirea unui suflet descurajat. O făcea prin vorbă şi prin blândeţea sufletului său. Şi, pe cât de curate îi erau trupul şi sufletul, pe atât de limpede îi era judecata. Oamenii care veneau la fierăria lui să discute şi să asculte lăsau la o parte, o vreme, tutunul şi înjurăturile, nu din pricină că cineva i-ar fi oprit, ci de la sine, ca şi cum nu-şi aveau locul acolo. Bărbaţii şi femeile îi destăinuiau lucruri pe care nu le-ar fi spus rudelor sau prietenilor apropiaţi, socotindu-l tot atât de sigur ca şi un mormânt.

Stana Petrescu era o teleormăneancă deosebită. Trăsăturile fizice exprimau o anumită asprime şi hotărâre de a duce la capăt o acţiune, chiar dacă o oştire i s-ar fi împotrivit. Ea era o bucătăreasă bună, pricepută, iar casa era întotdeauna curată. Stana avea un simţ al păcatului foarte dezvoltat. Pentru ea, lenevia era un păcat, iar jocul de zaruri, pentru ea, era tot un fel de lenevie. Nu privea cu ochi buni plăcerile exclusive ale trupului, fie că era vorba de dans, fie de cântec ieftin, şi chiar râsul uşuratic. Avea credinţa că omul care se lasă în voia plăcerii, în distracţie, este o pradă uşoară în faţa diavolului, şi aceasta era o ruşine. În atmosfera acestor principii a trăit şi şi-a educat copiii. A suferit în viaţă, plină de curaj şi fără să se plângă, convinsă că Dumnezeul ei ştie cum trăieşte fiecare. Avea credinţa că răsplata va veni mai târziu. Şi a şi venit prin copiii lor, care au crescut mari şi sănătoşi, fiind o bucurie pentru părinţi. Fetele s-au căsătorit cu gospodari de treabă, din familii puternice, iar băieţii au purtat cu cinste numele Petreştilor. Marin, băiatul cel mare, a fost pe front în primul război mondial şi a venit acasă cu multe decoraţii. Ceilalţi copii şi-au întemeiat case în jurul bătrânului Ivan Petrescu, care, după mai bine de zece ani de la terminarea războiului, a închis ochii pentru somnul rânduit oamenilor până la înviere. Nu zăcuse, nu suferise vreo caznă, ci liniştit şi blând şi-a petrecut ultimele zile într-o tăcere nobilă. Când a simţit că-i vine ceasul din urmă, şi-a chemat fiii şi fiicele, i-a aşezat în cerc şi a privit pe fiecare îndelung şi adânc. Apoi, a scos Scriptura cea aproape de-o vârstă cu el şi le-a citit: *Ştiţi cum m-am purtat cu voi în toată vremea. Am slujit Domnului cu toată smerenia, cu multe lacrimi şi în mijlocul încercărilor... Ştiţi că n-am ascuns nimic din ce vă era de folos... şi acum, iată că, împins de Duhul mă duc... fără să ştiu ce mi se va întâmpla acolo. Dar eu nu ţin numai decât la viaţa mea... ci vreau să-mi sfârşesc cu bucurie calea.*

Luaţi seama, dar, la voi înşivă... vegheaţi şi aduceţi-vă aminte că... n-am încetat să vă sfătuiesc cu lacrimi pe fiecare din voi. Şi acum... vă încredinţez în mâna lui Dumnezeu şi a cuvântului harului Său, care vă poate zidi sufleteşte şi vă poate da moştenirea împreună cu toţi sfinţii.

*Singuri ştiţi că mâinile acestea au lucrat pentru trebuinţele mele şi ale celor ce erau cu mine. În toate privinţele v-am dat o pildă, şi v-am arătat că, lucrând astfel, trebuie să ajutaţi pe cei slabi şi să vă aduceţi aminte de cuvintele Domnului Iisus... (Fap*tele Apostolilor 20, 18 – 35) *

Copiii, cu mic cu mare, au început să plângă şi să se strângă în jurul lui. Întrebau printre lacrimi:

— Tată, de ce vorbeşti aşa?

Bătrânul a privit un timp în pământ, gânditor, pierdut în vremuri de mult trecute, având pe chip urma ştearsă a unui zâmbet îngăduitor, apoi a ridicat capul şi a răspuns:

— Aşa se cuvine, copii, aşa cere rostul de sfârşit al lucrurilor.

— Tată, zise Marin, vederea nu ţi-a scăzut şi puterea nu s-a împuţinat, de ce să pleci?

— Mă cheamă iubirile, fiule.

Marin s-a întors supărat, a lovit cu mânie tocul ferestrei şi a ieşit în cerdac. Rând pe rând, au ieşit şi ceilalţi la treburi, atenţi la fiecare zgomot ce venea dinspre odaia bătrânului. Pe măsură ce lacrimile se uscau, ajungeau la concluzia că „a fost una din glumele bătrânului”.

— N.A.: Textele biblice sunt citate din *Noul Testament pe înţelesul tuturor (Living Bibles International,* **1984) şi** *Noul Testament,* **traducere Gala Galaction, Editura Institutului Biblic al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1927. Tipărit în zilele Maiestăţii Sale Regele României, Ferdinand I, cu îndemnul şi**

purtarea de grijă a înalt Preasfinţiei Sale întâiul Patriarh al ţării, D.D. Miron. După plecarea copiilor la casele lor, lângă moş Ivan rămânea doar Ion. Într-o seară, plecat cu capul pe genunchii lui, l-a întrebat:

— Ce iubiri ai spus că te cheamă, tată, iubirea mamei?

— Da, şi iubirea ei, fiule.

— Au mai fost şi alte iubiri în viaţa ta? insistă Ion.

— Să nu uiţi niciodată, fiule, că cea mai mare şi însemnată iubire, pe care-o poţi cunoaşte într-o clipă şi să-ţi umple întreaga viaţă, este iubirea lui Dumnezeu.

— Da, da, înţeleg, tată, dar... nu văd, cum te duce aceasta la moarte?

— Pe Iisus cine crezi că l-a chemat pe Golgota? Nu iubirea?

— Da, aşa este, tată, răspunse Ion.

După vreo trei zile, una dintre fete l-a găsit pe bătrân adormit. Sta rezemat pe-o pernă şi avea Biblia cea mare deschisă la Noul Testament. A crezut că doarme şi s-a mişcat încet, ca să nu-l trezească. Dar când s-a întors după o vreme, l-a găsit la fel. A intrat la bănuieli. I-a fost frică să se apropie singură şi a trimis după Marin. Bătrânul murise. În sinea lor, toţi aşteptau că o să se-ntâmple, dar nu cunoşteau clipa. De aceea n-au fost surprinşi şi n-au făcut tărăboi, cum se obişnuia în popor. Vecinii s-au mirat şi chiar au început şoptiri bănuitoare. Sufereau Petreştii şi plângeau, dar era ceva adânc şi nobil. Cum s-a răspândit vestea morţii bătrânului, au şi sosit bocitoarele să fie angajate la plâns şi ţipete. Erau pricepute în a-şi smulge părul, se prefăceau că aruncă cu ţărână în sus. Băieţii bătrânului au spus clar „nu”. Au plecat femeile, ocărându-i. Tot ele au început să răspândească vestea că au înnebunit Petreştii de când le-a murit bătrânul şi că nesocotesc legile creştineşti străbune. Sătenii puneau toate acestea pe seama durerii. Spre seară, a venit preotul. Copiii mortului

s-au strâns în jurul lui.

— A murit cu lumânare? a întrebat preotul.

— Nu, a răspuns Ion, dar… a murit cu Biblia în mână.

— Asta este o nelegiuire, cu lumânare trebuia. Nu poate fi primit în sânul părintelui Avraam, mântuitorul creştinilor.

— De ce, părinte? întrebă o fată, izbucnind în plâns.

— Pentru că n-are lumânări destule.

— Doar pe astea le-am avut, părinte, zise Ion.

— Trebuia să vii la mine să cumperi. Nevasta mea, îşi speteşte mâinile făcând lumânări, şi voi lăsaţi morţii fără lumină. Şi… nu trebuia să-i dau grijanie înainte să moară?

— N-am ştiut când moare, părinte, se căiră Petreştii.

— Da’ ce, eu trebuia să ştiu? răspunse ţâfnos preotul.

— Iartă-ne, părinte, că n-am ştiut, ceru milostivire una dintre fete.

— Păi cum să ştiţi, dacă nu călcaţi pe la biserică?

— Am mai fost, părinte.

— Când, la Paştele trecut?

— O, nu chiar aşa, părinte.

— Mortu’ de când nu s-a împărtăşit?

— Nu ştim, părinte.

— Vă spun eu, de la moartea răposatei Stana, mama voastră.

— Se poate, părinte, răspunse îngăduitor Marin.

— He, dacă la voi se poate, la mine nu se poate.

— Ce nu se poate, părinte? întrebă Ion.

— Eu mort negrijât nu bag în cimitirul meu.

— Păi… acum ce să-i facem, părinte?

— Nu ştiu, eu mort negrijât nu bag în sfânta biserică.

— Păi acum, cum să-l mai grijâm, părinte?

— Treaba voastră.

— N-avem cum, părinte.

— Nu mă interesează cum îl grijâţi şi cum îl îngropaţi.

— Părinte, întrebă Marin cu o vădită ironie, dar… dările răposatului către sfânta biserică le putem plăti?

— Da, asta da, puteţi face.

Ion scoase câţiva gologani şi-i puse în palma preotului. Acesta îi privi pe o parte şi pe alta şi-i ascunse sub sutană.

— Şi… acum ce facem, părinte? întrebă Marin.

Preotul nu răspunse. Se întoarse ca şi cum ar fi vrut să plece.

— Nu ştiu, eu mort rătăcit nu bag în sfânta biserică şi-n strămoşescul cimitir.

— Tata a fost un creştin bun, părinte – zise o fată.

— Nu cred… un om care ocoleşte sfântul aşezământ bisericesc, care nu ţine datina creştinească şi se încarcă de păcate cetind din Cartea lui nu are dreptul la milostivirea preoţească.

Marin fierbea. Ion care abia se stăpânea îi făcea semne de împăciuire şi răbdare.

— Dar… cartea lui era Sfânta Biblie, părinte.

— Tocmai de aia, numai un sfânt are dreptul să pună mâna şi să citească în Sfânta Evanghelie, ori asta. nici eu ca preot nu îndrăznesc totdeauna, dar-mite mortu’ vostru. Ce credeţi că eu n-am auzit cum se cuibărea rătăcirea în el şi cum împrăştia otrava necredinţei în jurul lui? De ce credeţi că a murit fără lumânare?

— Era singur, părinte, cum să-şi aprindă singur lumânarea?

— Creştinilor adevăraţi, dacă sunt singuri când îşi dau sufletul, îngerii şi ursitoarele le aprind lumânări sfinte, ori. În cazul vostru nu s-a întâmplat.

A plecat preotul lăsând familia uimită şi privind descurajată în urma lui. Seara, pe înnoptate, Ion l-a căutat pe preot acasă, dar nu l-a găsit. A doua zi l-a căutat iar, i-a lăsat vorbă de împăciuire, dar nefiind de găsit, a mers la primar. Acesta s-a arătat binevoitor în a-i ajuta. Şi au

aşteptat Petreştii semn de la preot până-n a treia zi, dar nimic. Preotul era de negăsit. Spre amiază, au aflat că părintele ar fi plecat dincolo de Ruşii de Vede, la o verişoară a lui. Era mare agitaţie în familia „verişoarei”. Cu câteva zile în urmă, îi fătase purceaua un număr prea mare de purcei. S-au speriat rumânii. Umbla vorba că ăsta n-ar fi noroc, ci blestem. Aşa ceva nu se mai pomenise pe toată Valea Vedei. Şi ca să nu se abată peste ei vreo nenorocire, au chemat preotul să citească şi să rostească binecuvântări asupra orătăniilor.

— Bine-aţi făcut, dragi credincioşi, pentru că mi-aduc aminte cum, prin nouă sute treişpe, cu un an înainte de război, într-un sat din Moşia Merigoalei, o iapă fătase trei mânji, semn rău taică. După un an, a început războiul şi.

Aşa că preotul sărise repede în ajutorul verişoarei, ca s-o scape de blestemul purceilor. Când au aflat Petreştii că preotul e plecat, au mers la cei din satele vecine. Dar au fost refuzaţi, pe temei că se aflau în gâlceavă cu preotul din Lacul Sărat. Vuia satul, şi vestea trecea şi în cătunele vecine, vorbindu-se despre necazul Petreştilor. „Ce vor face Petreştii cu mortul?” se întrebau sătenii. „Mort fără popă cine-a mai pomenit?” îşi scuipau cumetrele în sân, încercând să alunge niscaiva blesteme. Erau destui care răspândeau zvonul că mortul Petreştilor o s-aducă blestem peste sate. Alţii cobeau pe la colţuri şi spuneau că a sosit vremea să-l alunge pe preot din sat, „că aşa popă nu ne trebe” ziceau ei. Erau şi unii, care din invidie, cârteau împotriva Petreştilor, luând apărarea preotului.

Era a treia zi de când mortul zăcea-n casă. Aproape că-l băgaseră cu totul în var ca să nu miroasă. Însă nu-l mai puteau ţine, trebuiau să-l îngroape. Primarul le-a spus să pregătească toate cele cuvenite, că preotul va veni. „De unde, de neunde, va veni”, zicea el. Când au mers la cimitir să sape groapa, oamenii popii le-au ieşit în poartă, i-au oprit şi le-au spus:

— Mort spurcat nu băgaţi în cimitirul nostru.

Ion, care însoţea groparii, a văzut negru în faţa ochilor, a ridicat cazmaua să lovească, dar cineva l-a bătut pe umeri şi i-a şoptit:

— Nu pângări amintirea părintelui tău.

S-a oprit Ion. Când a deschis ochii, nu era nimeni lângă umărul lui. A oftat adânc şi a poruncit însoţitorilor:

— Săpăm în capul fişteicii!

Oamenii l-au privit uimiţi, dar l-au urmat. Cu mânie şi furie au săpat groapa. Ajuns acasă, Ion, cătrănit, i-a spus lui Marin:

— Hai să-ngropăm pă tata!

— Cu cine? întrebă Marin.

— Cu Dumnezeu, răspunse Ion.

— Fără popă?

— Fără popă.

— Ne omoară lumea cu pietre, ajungem de ocară, insistă Marin.

— Las că ştie Dumnezeu.

— Ce ştie Dumnezeu, Ioane, ne trimite El popă?

— Poate că ne trimite, poate că nu ne trimite, ce vrei să putre-zască mortu-n casă?

Auzindu-i, femeile se strânseră pe lângă ei, căutând să afle ce-au hotărât. Curtea era plină de oameni. Unii veneau, alţii plecau. Curioşi şi gură cască, veniseră să vadă mort negrijât şi fără lumânări la plecarea sufletului. Cei mai mulţi se opreau prin curtea largă şi pe uliţă, formând pâlcuri, pâlcuri, şi discutând până la harţă despre locul unde se află sufletul mortului negrijât.

Se răspândi vestea că Petreştii îşi duc mortul la groapă fără popă şi-l îngroapă la capul fişteicii. Jumătate din fişteică era cu vie şi jumătate cu bostan.

— Cum să-ngropi mortu-n bostan bă…? ţipau românii unii la alţii.

— Nu-i rău, bă, răspunse un sătean, frica de mort o

să le păzească bostanu; ce, n-aţi auzit că alte naţii îşi îngroapă morţii la capul casei sau în grădina cu flori?

— Doamneee...! se văitau femeile, s-a întors lumea pe dos, sigur ne paşte nenorocirea şi blestemul.

Spre miezul zilei, aproape tot satul venise la mort, ba unii şopteau că sunt veniţi şi din satele vecine. Când sosi momentul, Ion scoase mortul în bătătură, îl aşeză pe două scaune, se urcă şi el pe o buturugă mai înaltă şi strigă peste cei adunaţi să se facă linişte. Mulţimea se potoli, aşteptând să vadă ce se va-ntâmpla. Ion deschise Biblia cea veche şi începu să povestească ce le spusese bătrânul înainte de a muri, cum îi adunase în jurul lui şi le citise din Scripturi, îndemnându-i la o viaţă creştinească. Când a tăcut Ion, s-a ridicat primarul şi a vorbit poporului ca la o adunare obştească.

— Unde-i preotul? îl întrerupse o voce din popor.

— Vine, vine şi preotul, dar l-aşteptăm la cimitir, răspunse primarul.

Când cei patru bărbaţi puternici ridicară coşciugul pe umeri şi porniră spre poartă, se stârni o mare învălmăşeală. Mulţimea se retrăgea speriată din calea sicriului.

— Opriţi, opriţi! strigă o vecină proptindu-se în faţă cu mâinile ridicate. Este un mare păcat să scoţi mortu' necitit şi neslujit din curte.

— Oameni buni, aduce blestem, fugiţi oameni buni! Opriţi mortu', se alătură o altă cumătră.

Ion păşi în faţă şi-i zise hotărât:

— Tuşă Oiţă, dacă nu te dai la o parte, duc mortu-n bătătura dumitale.

Femeia rămase cu gura căscată.

— Hai, dă-te la o parte, că nu-i treaba dumitale! Se făcuse loc larg în jurul sicriului. Lumea păşea încet în spatele mortului, la cinci stânjeni distanţă, iar în faţă alergau copiii, îmbrâncindu-se, chicotind şi bulucindu-se

unii în alţii. Aşteptau să li se arunce bani cu boabe de porumb amestecate. Aşa se obişnuia pe Valea Călmăţuiului. La fiecare răspântie, cineva din familia mortului, arunca peste mulţime monede de metal amestecate cu grăunţe. Dacă familia era mai înstărită, predominau monedele, dacă era mai săracă, erau fericite orătăniile care ciuguleau în urma cortegiului. Petreştii uitaseră de obiceiul acesta, aşa că aşteptau în zadar copiii.

Încet, încet, mulţimea ajunse la marginea satului unde-şi aveau Petreştii lotul, chiar lângă cimitir. Lumea împânzise ariile şi semănăturile oamenilor. Ajunşi lângă groapă, purtătorii lăsară sicriul jos. Marin privea întrebător la Ion, Ion la primar, iar primarul sălta din umeri a neputinţă. Lumea, oprită la o oarecare distanţă, era neliniştită. Cu cât aşteptau mai mult, cu atât era mai agitată.

— Dacă mai puneţi mâna pe sicriu, aduceţi blestemul asupra satului, strigă un cetăţean.

— Da, da, se alăturară şi alţii.

— Să vină preotul! ţipau femeile. Primarul era speriat de-a binelea.

— Nu vine niciun preot, preotul nu îngroapă păgâni, strigă un om de-al bisericii. Ne mint, primarul s-a unit cu blestemaţii!

— Să-i alungăm, să-i omorâm! strigau ca înnebuniţi oamenii preotului, care blocau intrarea în cimitir.

— Oameni buni, oameni buni, încerca primarul să acopere mugetul mulţimii care începuse să se apropie ameninţătoare.

Panica punea stăpânire şi pe familia Petreştilor, iar primarul era îngrozit. Mulţimea îi strângea ca-ntr-un cerc.

— Vine preotul! strigă cineva cu o voce aproape neomenească. Mulţimea întoarse capul spre locul unde se strigase. Într-adevăr, printr-o trecere strâmtă, deschisă de mulţime, păşea liniştit şi privind înainte un preot. Era înalt,

cu faţă frumoasă, ce se deschidea luminos deasupra robei negre precum pana corbului. Petreştii erau uluiţi, primarul fremăta, copilăreşte, de bucurie. Nu era preotul satului, dar era preot. Se vedea clar după straie. Când ajunse în dreptul sicriului începu să cânte ceva neînţeles de mulţime. Oamenii se apropiau încet, încet, dar încrezători, ca să audă mai bine. După ce ocoli de câteva ori sicriul şi termină cântarea, preotul scoase de sub manta o carte. Era o Scriptură. Începu să citească din ea, după care vorbi oamenilor. Toţi ascultau într-o linişte de mormânt. Şi vântul tăcuse. Preotul spunea lucruri pe care ei nu le auziseră niciodată. Pentru prima dată aflau că sufletul moare, că el nu urcă în cer în sânul lui Avraam. Aflară că moartea e un somn, care durează până la sfârşitul timpului. Când va veni Iisus a doua oară, abia atunci moartea nu va mai fi. Va urma învierea drepţilor, apoi a celor răi, ca să fie nimiciţi. Preotul îşi termină vorbirea, îndemnându-i pe oameni să citească Scriptura şi să păzească poruncile Domnului, asigurându-i că jertfa Mântuitorului pe Golgota poate să ispăşească trecutul lor păcătos. După aceea, a rostit o rugăciune în auzul tuturor şi a cerut ca mortul să fie lăsat în groapă. Mulţimea era mai departe încremenită locului. În timp ce groparii aruncau pământ peste sicriu, preotul privi liniştit şi blând spre Ion şi Marin Petrescu. Flăcăii păreau drepţi ca stejarii. Le-a întins mâna şi le-a strâns-o într-un fel anume. Apoi preotul a plecat pe acelaşi drum pe care venise. Nimeni n-a îndrăznit să-l oprească sau să-l întrebe ceva. Când, în sfârşit, sătenii s-au dezmeticit, mortul era îngropat, iar preotul dispăruse aşa cum apăruse. Se întrebau ce-a fost asta, comentau cele auzite, cele văzute, dar nimeni nu ştia să răspundă la puzderia de întrebări care se ridicau în sufletele lor. Când s-a lăsat seara, rumânii au plecat la casele lor. Petreştii se întrebau pe şoptite: „Cine a fost, nene, preotul?”

Cu timpul au început să uite evenimentul. Oamenii îi priveau cu respect pe băieţii lui Petrescu. Lor le era greu să răspundă întrebărilor. Doar acasă din când în când, Marin mai amintea zicând: „Ce mai poznă ne-a făcut tata cu moartea lui!” Asta aşa ca să-şi ascundă dorul şi tristeţea după bătrân. „Uff, şi preotul acela ne-a pus pe jar cu vorbele lui”. Pentru că nu-i răspundea nimeni, pleca şi se urca pe buduroiul fântânii, doinind, dintr-o frunză, ceasuri întregi. **Capitolul Îi**

La doi ani după moartea bătrânului Ivan Petrescu, fiul său Ion s-a căsătorit cu o fată din susul Călmăţuiului. O chema Victoria. Probabil că părinţii fetei au avut motive şi dorinţe neştiute de noi, pentru că n-o strigau pe numele ei, Victoria, ci Joiţa. Se mai spunea că „Victoria” era numele unei mătuşi pe care au trimis-o la primărie să declare naşterea copilului şi care a ţinut să i se poarte numele. Însă mătuşa aceea nu prea a făcut cinste familiei prin purtarea ei.

Ion s-a înţeles bine cu Victoria, au rămas uniţi şi la bine, şi la rău, aşa cum le-a urat preotul la cununie. Când au venit copiii, i-au crescut împreună, dându-le o educaţie sănătoasă, aşa cum era pământul în care tăiau brazdă neagră. În ale meşteşugului, au urmat tradiţia familiei, ocupându-se mai mult de tâmplărie şi fierărie. N-au păşit niciodată alături de oamenii înstăriţi şi mândri, dar nici n-au fost lipsiţi de pâinea zilnică, ca să ia cu împrumut de la cei avuţi. Toamna, când intrau în curte carele încărcate cu roade, Ion o întreba pe nevastă: „De ce-o fi aducând Dumnezeu mămăliga altora în ograda noastră?” Sătenii aveau respect pentru ei şi le acceptau obiceiurile, mai ales când intrau în atelierul lor. Acolo n-aveau voie să consume tutun, să soarbă băuturi tari şi să rostească vorbe fără cinste.

L-au invitat de multe ori să fie printre conducătorii satului, dar s-a ferit întotdeauna de asemenea răspunderi.

Avea un deosebit dar de povestitor şi o memorie proaspătă. Îl îndrăgeau copiii, mai ales în preajma sărbătorilor de iarnă, când împărţea daruri ca un Moş Crăciun. Victoria era o femeie frumoasă şi puternică. Trăsăturile ei fizice exprimau forţă şi tenacitate, dar avea un suflet deosebit de sensibil şi cald. Hărnicia, curăţenia şi ordinea erau obsesia ei. Copiii i-a crescut în spiritul acesta, ţinându-le trează atenţia asupra celor curate şi sfinte. Religia însemna mult pentru ea, cu toate că nu mergea la biserică, decât în ocazii rare. Avea o plăcere deosebită să-şi asculte bărbatul citind din Evanghelie sau povestindu-i parabolele lui Iisus. Nu vorbea despre obiceiuri şi sărbători, nu se ţinea de ritualuri, dar era atentă să nu jignească şi să nu tulbure sufletul cuiva. Trăiau în bună înţelegere cu vecinii şi rudele, dar n-aveau prieteni apropiaţi. Pentru Victoria, prezenţa şi vorba blândă a soţului au fost totdeauna bucuria mult dorită şi primită.

Bunăstarea lor sufletească le-a înseninat zilele până când peste liniştea lor s-a prăvălit furtuna. Cea mai mare dintre copilele lor, care abia depăşise cincisprezece primăveri, s-a îmbolnăvit şi, într-o săptămână, cu toate leacurile, a închis ochii până la ziua de apoi. E greu de arătat jalea Petreştilor. La aflarea veştii, tot satul a fost îndoliat. S-au mai găsit şi guri rele care să şoptească pe la colţuri de uliţă: „Vezi, dacă nu vin la sfânta biserică şi nu se împărtăşesc la preot!”

Slujba de înmormântare a trecut peste ei fără să-i mângâie. N-au rămas în mintea lor decât vreo câteva vorbe rostite de preot, din care au înţeles că fetiţa lor se află în cer, în braţele lui Avraam. Săptămâna care a urmat înmormântării a fost cea mai grea. Abia acum simţeau usturimea fulgerului care i-a despărţit de copila lor. Multă vreme Victoria a fost absentă la ce se întâmpla în jurul ei. Ajunsese până acolo, încât îi neglija pe ceilalţi copii. Se neglija aproape total pe sine. Ion îşi pierduse zâmbetul

acela în care sta puterea lui de viaţă, se mişca dintr-un loc într-altul, fără să vorbească sau să răspundă la întrebări. Cu ochii înlăcrimaţi, cugeta din când în când cu voce tare: „Ai auzit ce-a zis. nu plângeţi, nu plângeţi, ne vom vedea curând la Domnu'. auzi, Doamne, ce să spună... hm, când o fi curând?... că eu nu mai am timp”. Într-adevăr, acestea fuseseră ultimele cuvinte spuse de fetiţă.

Trecuse mai bine de un an de la moartea fiicei lui Ion Petrescu, când, într-o seară, pe şoseaua din Lacul Sărat, şi-au făcut apariţia câteva plutoane de soldaţi, în vederea unui exerciţiu militar. Neavând loc de găzduire la primărie, soldaţii şi ofiţerii s-au răspândit pe la casele oamenilor. Ion Petrescu a găzduit cinci soldaţi şi-un sergent.

După ce le-a dat mâncare şi le-a arătat odăile cu paturi proaspăt aşternute, a mers la grajduri, pregătind animalele pentru noapte. A întârziat un timp, pentru că-i plăcea să-şi îngrijească bine vitele. În timp ce căra nutreţ pentru animale, sergentul a venit lângă el, căutând de vorbă şi ajutându-l la adăpatul vitelor. La început, gospodarul nu prea s-a simţit bine să fie tulburat în gândurile şi frământarea lui, dar sergentul l-a câştigat repede cu felul lui de-a fi şi a vorbi.

— Nene Ioane, sufletul tău este „îmbrăcat” în necaz?

— Ca toate sufletele, măi băiete.

Sergentul a înţeles că omul nu dorea să vorbească despre suferinţa lui, aşa că a condus vorba pe o altă direcţie.

— Când am intrat în sat, am văzut că aveţi o biserică nouă şi frumoasă; cred că sătenii de aici sunt foarte credincioşi, nu?

— Da, a fost terminată anul trecut, după ce a stat în schele zece ierni; cât despre credinţa noastră, n-aş putea spune că se vede de pe drum.

— Dumneata arăţi a fi un bun credincios.

— Dacă ar fi aşa cum crezi, nu mi-ar fi luat

Dumnezeu ce-am avut mai scump.

— Să cred că voi nu daţi Domnului decât ce nu vă trebuie şi nu preţuiţi?

— Nu te-nţeleg, zise Ion oprindu-se şi privindu-l.

— Mă întreb, ce-ar avea omul atât de scump, încât să nu I-l dea nici lui Dumnezeu?

— Când o să ai copii, ai să vezi băiete.

— Să-nţeleg că unul dintre copiii dumitale a adormit? Petrescu s-a uitat la el mirat, neînţelegând ce vrea să spună sergentul prin „a adormit". De glumit, nu glumea, prost nu era, atunci „Ce spune băiatul ăsta?" gândea Ion.

— Nu doar „a adormit", ci a murit de-a binelea fetiţa mea. Sergentul lăsă o pauză să-l facă şi mai atent pe Ion şi zise: – Am înţeles, dar... Biblia numeşte moartea aceasta un somn.

— Biblia? zise gospodarul. Dumneata citeşti Biblia?

— Da, şi-o fac cu multă plăcere; uite, o păstrez întotdeauna la mine.

Şi-a desfăcut vestonul şi dintr-un buzunar a scos Biblia, un format mic şi cartonat.

— Şi eu am Biblie şi o citesc, dar...

A rămas cu fraza neterminată ca şi cum ar fi vrut să spună „degeaba". După un timp de tăcere dureroasă, sergentul a privit spre el şi i-a zis:

— Nu te necăji, n-ai pierdut-o, la venirea Domnului ai putea să te-ntâlneşti cu ea.

Petrescu rămăsese nemişcat privind spre soldat: „Ciudat mai gândeşte băiatul acesta!"

— A murit, băiatule... şi... ce e mort, s-a dus! spuse după un timp omul, dând din cap a neîncredere.

— Nu, doarme până la venirea lui Iisus.

— Preotul spune că e în sânul lui Avraam, dar... cine poate să-l creadă!

— Nu este în sânul lui Avraam, nu există aşa ceva, şi nu e-n cer, ci doarme până la ziua Domnului, insistă

hotărât sergentul.

Petrescu, care tocmai lua coşul cel mare cu pleavă muiată şi amestecată cu tărâţe, s-a îndreptat de şale şi a zis:

— Cum? Morţii nu merg în cer sau… în iad?

— Scriptura ne învaţă că morţii nu merg nici sus, în ceruri, nici altundeva, ci ei dorm.

— Ce spui tu n-am auzit până acum, dar… hai să mergem în casă c-am terminat treaba şi aş vrea să-mi explici ciudăţenia asta care mi-ai spus-o până acuma, dacă nu eşti prea obosit.

Ajunşi în casă, Petrescu a rugat-o pe soţie să mai încălzească o dată jumările şi să pună la masă ulcica de ţuică, îndemnând-o să ia şi ea parte la discuţia lor.

— Dacă nu ţi-e cu supărare, de prin ce parte eşti?

— De pe lângă Bucureşti şi fac armata în Turnu.

— Spune-mi de ce fata mea nu e-n cer?

— Pentru că aşa zice Scriptura; am să-ţi citesc aici, în Ioan 3, 13! Ia şi matale Scriptura şi urmăreşte-mă!

Nimeni nu s-a suit în cer în afară de Cel ce S-a coborât din cer, adică Fiul Omului care este în cer. Mie mi se pare clar, nimeni nu s-a suit în cer, nici Avraam, cu sânul lui uriaş, nici altcineva dintre oamenii credincioşi care au murit. De exemplu, despre marele rege credincios David, Biblia spune în Faptele Apostolilor, la capitolul 2, cu versetul 34:

Căci David nu s-a suit în ceruri, cu toate că era mort când apostolul spunea aceste cuvinte. De asemenea, morţii nu merg în iad; dacă morţii ar merge în iad, de ce ar mai fi nevoie de judecată? Cu toţii, buni şi răi, merg într-un singur loc.

Toate merg la un loc; toate au fost făcute din ţărână şi toate se întorc în ţărână. (Eclesiastul 3, 20). Morţii sunt în mormânt şi nu în altă parte. Şi pentru că ai Biblia deschisă la Fapte, capitolul 2, să citim versetul 29: *Cât*

*despre patriarhul David, să-mi fie îngăduit, fraţilor, să vă spun fără sfială, că a murit şi a fost îngropat; şi mormântul lui este în mijlocul nostru până în ziua de azi... Morm*ântul este un loc al liniştii, întunericului şi odihnei. Morţii dorm; ei nu mai gândesc şi nu mai ştiu nimic. Eclesiastul, la capitolul 9, versetul 5 şi 6, spune: ... cei m*orţi nu ştiu nimic şi nu au nicio răsplată... şi dragostea lor, şi ura lor, şi pizma lor de mult au şi pierit...*

— Deci nu mai am nicio speranţă să-mi văd fiica? a întrebat cu deosebită tristeţe Petrescu.

— Ba da, pentru că cei adormiţi nu rămân pentru vecie în mormânt. Va fi o înviere a lor. Nedumerirea şi descurajarea pe care o văd acum pe faţa dumitale, le-au mai trăit şi credincioşii din vremea apostolilor. Ei aşteptau ca revenirea lui Iisus a doua oară să aibă loc în vremea vieţii lor. Aşa că zilele treceau, iar unii dintre ei erau puşi în mormânt. Au fost îngroziţi de aceste despărţiri prin moarte şi şi-au zis: „Faţă de iubiţii noştri care au murit, cum se va împlini făgăduinţa lui Dumnezeu şi cum ne vom mai vedea cu ei?” Negăsind singuri răspuns, au scris o scrisoare apostolului Pavel, părintele lor spiritual, şi l-au întrebat: „Frate Pavele, ne vom mai vedea cu cei dragi ai noştri care au murit? Suntem deznădăjduiţi, pentru că nu ştim ce s-a întâmplat cu ei şi ce viitor vor avea”. Din Corint, apostolul le-a trimis răspuns printr-o scrisoare. Am fericirea să-ţi pot cita din această scrisoare şi cred că o ai şi dumneata în Biblia dumitale şi se numeşte 1 Tesaloniceni, capitolul 4, de la versetul 13 la 18:

Nu voim, fraţilor, să fiţi în necunoştinţă despre cei ce au adormit, ca să nu vă întristaţi ca ceilalţi, care n-au nădejde. Căci, dacă noi credem că Iisus a murit şi a înviat, credem şi că Dumnezeu va aduce înapoi, împreună cu Iisus, pe cei ce au adormit în El. Iată în adevăr ce vă spuneam, prin Cuvântul Domnului: noi, cei vii, care vom rămâne până la venirea Domnului, nu vom lua-o înaintea

celor adormiţi. Căci însuşi Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui Arhanghel şi cu trâmbiţa lui Dumnezeu, Se va coborî din cer, şi întâi vor învia cei morţi în Hristos. Apoi, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiţi toţi împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; şi astfel vom fi totdeauna cu Domnul. Mângâiaţi-vă dar unii pe alţii cu aceste cuvinte.

Între timp, Victoria pusese pe masă cele cerute şi asculta interesată la ce spunea sergentul. Ea a profitat de o mică pauză şi a întrebat:

— Domnule, ai spus că va fi o înviere şi vom putea să ne întâlnim cu fetiţa noastră?

— Aşa spune Biblia. Dacă veţi fi credincioşi, vă veţi întâlni cu fetiţa voastră.

Gazdele au rămas pe gânduri un timp, apoi Petrescu a invitat musafirul să folosească ulcica în care el turna ţuica aburindă, pe când Victoria punea jumările calde într-o farfurie de pământ.

— Un moment, îi opri sergentul. Nu vă supăraţi, dar eu nu pot mânca şi nu pot bea, eu. am mâncat o dată în această seară.

— Nu-i nimic tinere, două necazuri strică, dar două mese fac bine. Vreau să ne faci plăcerea să mănânci cu noi, şi între timp să ne mai spui din ce mai învăţaţi voi acolo, la Bucureşti.

— Doresc să lămurim lucrurile, ca să nu vă supăraţi. Eu nu consum anumite alimente şi nu folosesc orice băutură. De exemplu, nu folosesc băuturile alcoolice, pentru că am văzut clar ce spune Biblia în Proverbe 20, 1: *Vinul este batjocoritor, băuturile tari sunt gălăgioase; oricine se îmbată cu ele nu este înţelept.*

De asemenea, Biblia interzice consumul cărnii de porc şi al altor animale necurate, păsări sau peşti, aşa cum spune în Leviticul, capitolul 11 – şi a deschis la acest capitol, luând text cu text şi explicând ce spune Domnul.

Gazdele erau uimite, luptându-se între a crede şi a nu crede cele ce auzeau.

— Am văzut între voi mulţi creştini, care mestecă tutun. Aceasta este împotriva voinţei Domnului. El porunceşte în Deuteronomul, capitolul 29, cu versetul 18 u.p.: *Să nu fie printre voi nicio rădăcină (plantă) care să aducă otravă şi amărăciune... Tutu*nul conţine nicotină, una dintre cele mai răspândite şi ucigătoare otrăvuri cunoscute de om. Acestea sunt lucruri foarte clare, încât cred că sunteţi de acord cu mine.

— Tinere, ne-ai uluit, cred că preotul bisericii de la care ai învăţat tu toate acestea este cu adevărat un sfânt venit din cer; dacă ar fi şi la noi aşa.

— A, eu nu la biserica la care te gândeşti dumneata am învăţat toate acestea; le-am învăţat din Scriptură, ajutat, bineînţeles, de anumite cărţi. Aceasta poate s-o facă oricine şi va descoperi şi alte lucruri, care par ciudate pentru un creştin de rând. De exemplu, văd că aveţi aici pe perete câteva icoane, la care am văzut că v-aţi închinat înainte de a începe să mâncaţi. Dacă veţi citi împreună cu mine Scriptura, la Exodul, capitolul 20, veţi observa că Domnului nu-I place gestul acesta. Ascultaţi: *Să nu-ţi faci chip cioplit, nici vreo înfăţişare a lucrurilor care sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor, şi să nu le slujeşti; căci Eu, Domnul Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc nelegiuirea părinţilor în copii, până la al treilea şi al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, şi Mă îndur până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc şi păzesc poruncile Mele.*

Noi oamenii suntem păcătoşi, şi ştiţi de ce? Pentru că am călcat Cele Zece Porunci care formează Legea lui Dumnezeu. Păcatul este călcarea poruncilor, a Legii; aşa spune apostolul Ioan: *Oricine face păcat face şi fărădelege; şi păcatul este fărădelege* – 1 Ioan 3, 4. Care este Legea pe

care o calcă omul şi face păcat? Cele Zece Porunci, aşa cum sunt scrise ele în Exodul, capitolul 20.

Şi a început să le explice poruncă după poruncă, răspunzând la toate nedumeririle şi întrebările gazdelor, care deveneau foarte interesate.

Se apropiau zorii când s-au hotărât să meargă la culcare. Sergentul le-a propus să rostească o rugăciune de mulţumire, învăţându-i să-l spună lui Dumnezeu deschis şi fără forme, gândurile şi dorinţele lor.

În momentul în care era să părăsească camera, Victoria i s-a adresat:

— Domnule, chiar este adevărat că ne vom putea întâlni cu fetiţa noastră? Şi ce să facem ca să putem fi siguri de asta?

Sergentul, stând în picioare în faţa uşii, răspunse:

— E simplu. Biblia ne descrie un caz asemănător, de unde putem afla răspunsul; el se află în Evanghelia lui Marcu la capitolul 5 şi voi cita începând cu versetele 21 – 24, şi apoi de la versetele 35 – 42: *După ce a trecut Iisus iarăşi de cealaltă parte, cu corabia, s-a adunat mult norod în jurul Lui. El stătea lângă mare. Atunci a venit unul din fruntaşii sinagogii, numit Iair. Cum L-a văzut, fruntaşul s-a aruncat la picioarele Lui, şi i-a făcut următoarea rugăminte stăruitoare: „Fetiţa mea trage să moară; rogu-Te, vino de Ţi pune mâinile peste ea, ca să se facă sănătoasă şi să trăiască”. Iisus a plecat împreună cu el. Şi după El mergea mult norod şi L îmbulzea. Pe când vorbea El încă, iată că vin nişte oameni de la fruntaşul sinagogii, care-i spun: „Fiica ta a murit, pentru ce mai superi pe învăţătorul?” Dar Iisus, fără să ţină seama de cuvintele acestea, a zis fruntaşului sinagogii: „Nu te teme, crede numai!” Şi n-a îngăduit nimănui să-L însoţească, afară de Petru, Iacov şi Ioan, fratele lui Iacov. Au ajuns la casa fruntaşului sinagogii. Acolo Iisus a văzut o zarvă, şi pe unii care plângeau şi se tânguiau mult. A intrat înăuntru, şi le-a*

zis: „Pentru ce faceţi atâta zarvă şi pentru ce plângeţi? Copila n-a murit ci doarme”. Ei îşi băteau joc de El. Atunci, după ce i-a scos afară pe toţi, a luat cu El pe tatăl copilei, pe mama ei, şi pe cei ce-L însoţiseră, şi a intrat acolo unde zăcea copila. A apucat-o de mână, şi i-a zis: „Talita cumi”, care, tălmăcit, înseamnă: „Fetiţo, scoală-te, îţi zic!” Îndată fetiţa s-a sculat, şi a început să umble; căci era de doisprezece ani. Ei au rămas încremeniţi.

În timp ce auzeau cuvintele sfinte, feţele gazdelor se luminară şi amândoi, parcă împinşi de o forţă interioară, se apropiară să şi vadă locul de unde se citea.

— Aici se spune clar ce au făcut părinţii fetiţei; unde au alergat ei când moartea s-a abătut asupra copilului. Observaţi? N-au alergat să aducă jertfe sau să facă plecăciuni înaintea altarului. Nu s-au dus să-l roage pe preot să mijlocească pentru copil sau să împlinească un ceremonial religios, ci pur şi simplu au alergat la Iisus, s-au aruncat la picioarele Lui şi au apelat direct, rugându-L să vină în casa lor. Aici este secretul, trebuie să veniţi la Iisus, să-L invitaţi în inima voastră, să aveţi simţământul că El este singurul care vă poate rezolva problema. Să nu ascultaţi de cei ce fac zarvă şi îşi bat joc de cuvintele Lui, ci să faceţi cum vă spune El, urmându-L oriunde vă va cere.

A urmat un timp de linişte, după care oaspetele a propus să meargă să se odihnească. Victoria a intrat în camera copiilor şi a aşezat peste ei pledurile căzute lângă pat. A mângâiat fetiţa cea mică şi a sărutat-o pe frunte, apoi s-a îndreptat spre patul băieţilor, aşezând capul lui Tudor pe pernă şi a tras cămaşa de noapte a lui Marcu, care se ridicase sub braţe. A oftat adânc, închizând uşor uşa camerei, s-a oprit în hol şi a privit luna ce-o urmărea dintre dealuri.

Deşi se vărsau zorile, Petrescu nu putea adormi. O tulburare misterioasă îl stăpânea. Cuvintele auzite în

noaptea aceea îl neliniştea.

Dimineaţa, soldaţii au plecat grăbiţi, dar mai întâi Victoria a pus câteva merinde în rucsacul fiecăruia. Sergentul a rămas pe urmă, mulţumind gazdelor şi exprimându-şi credinţa că Dumnezeu rămâne în casa Petreştilor. La plecare, s-a rugat pentru ei, apoi a scos din rucsac nişte reviste şi două broşuri pe care le-a oferit lui Petrescu, spunându-i:

— Acestea te-or ajuta să înţelegi mai bine Scriptura; îţi spun din experienţă.

Din ziua aceea, Petrescu a început să studieze Biblia cum nu o făcuse până atunci. A fost atras de povestirile Evangheliilor. Cu cât citea mai mult, cu atât dorea să vorbească cu cineva despre cele aflate din Carte. Cu trecerea zilelor, durerea după cea dispărută se pierdea, luându-i locul pofta de viaţă şi planurile de viitor. Victoria îl urma în toate ca o umbră. Băieţii creşteau ca brazii. Mai ales Tudor era mândria lui şi slăbiciunea Victoriei. Când n-avea treabă la câmp, petrecea timpul în atelierul de tâmplărie. La a doua citire a Bibliei, s-a oprit mai mult şi mai atent asupra textelor. Urmărea şi notiţele mărunte scrise de tatăl său pe marginea paginii. Câteodată i se părea că înţelege, alteori termina cu mai multe întrebări decât răspunsuri. Simţea nevoia să citească zilnic. Ce citea seara, povestea băieţilor ziua în atelier. Tudor părea cel mai interesat. După un timp, a început să povestească şi prietenilor care veneau în atelierul lui. Seara, copiii megieşilor se adunau şi nu-l lăsau până ce nu le povestea ceva din Evanghelie. Într-o zi, s-a hotărât să meargă la biserică, în speranţa că va găsi un tovarăş de discuţie. Sătenii au fost aşa de surprinşi, că mai toată slujba l-au urmărit. Chiar şi preotul s-a simţit stânjenit de prezenţa lui. În vorbirea către credincioşi, i-a spus-o pe şleau.

— Cine a venit aici să aducă discordie, să nu mai vie. Sunt între voi lupi răpitori, cu gând să vă sfâşie. Iubiţi

credincioşi, nu lăsaţi fiarele diavolului să sfâşie turma sfintei noastre Biserici Ortodoxe! Izgoniţi-i din mijlocul vostru pe lupii răpitori!

Se întrebau oamenii ce înţeles au vorbele preotului.

— Unde vede el lupi? îl întrebă pe Ion unul dintre băieţii lui Mitriş.

— Slujba s-a terminat într-o stare de încordare, răspunse un altul.

— Ai văzut, cumătră? La iarnă o să ne-atace lupii, preotul a avut o vedenie cerească. Vai de noi şi de noi! Or să ne mănânce lupii, leliţă... Trebuie să întărim bine ocolul vitelor şi uşile caselor. Întotdeauna a avut dreptate preotul.

Oamenii comentau în fel şi chip spusele preotului. Ion înţelesese bine ce-a vrut să spună popa. Era clar că nu era binevenit printre oamenii bisericii. În duminica următoare, a sosit la biserică mai spre sfârşitul slujbei şi a stat mai mult pe scări. Întors acasă, a strâns familia şi le-a citit din Biblie, apoi au mâncat şi au stat de vorbă. Adevărata lor slujbă era în jurul Scripturii.

N-am putea spune nici pe departe că Ion era împlinit sufleteşte. Diferenţa între ce citea din Scriptură şi cum trăia creştinismul i se părea prea mare. O luptă permanentă se dădea în sufletul lui. Cu cât căuta să pună în practică ce citea, cu atât devenea mai deosebit şi mai ciudat pentru ceilalţi. Într-o vreme, i s-a părut că sătenii chiar îl ocolesc, dar el insista să se apropie de ei.

În iarna care a urmat, într-adevăr haitele de lupi i-au chinuit pe săteni. Faima preotului a crescut la cea a unui mare prezicător. S-a dus vestea în lung şi-n lat şi au început să vină la el oamenii cu fel şi fel de necazuri şi taine de dezlegat. Preotul a fost nevoit să-şi descopere darul de văzător. Se împlineau sau nu spusele lui, oamenii erau mulţumiţi că le-a venit rândul şi au vorbit cu el.

Într-una din zile, le-a bătut în poartă una dintre rudele lor din susul Călmăţuiului. S-au bucurat de vizită,

dar când Ion a aflat scopul, s-a întristat. Era uluit cât de repede şi departe s-a întins faima de „prezicător" a preotului. A încercat să discute cu rudele, să le vorbească din Scriptură, dar simţea că bate la uşi încuiate. Rudele îl ascultau, aprobau, dar erau frământate să găsească un mod de a ajunge cât mai repede în faţa preotului. Până seara târziu le-a vorbit despre starea morţilor şi despre nerozia de a crede că mai pot fi aduşi înapoi. Rudelor le murise un fecior. Fusese împuşcat şi doreau să-l întrebe cine a făcut-o. Auziseră că preotul din Lacul Sărat are putere să-i întrebe pe morţi unele taine. Ion pufnea mânios şi plin de ciudă, neînţelegând prostia oamenilor. S-ar fi dus la poarta preotului să vorbească oamenilor care aşteptau la rând, dar ştia că nu va fi înţeles. Şi apoi, simţea destul de ascuţită ura „văzătorului". În cele din urmă, se hotărî să tacă şi să-şi vadă de treabă. Dar. n-a reuşit. Cum nu poţi ascunde furtuna într-un sac, aşa nu putea Ion să-şi ascundă nemulţumirea. Şi mai scăpa pe ici pe colo vorbe împotriva preotului, cu toate că nevasta îl dojenea mereu.

— Măi bărbate, lasă-l în pace pe preot! Nu mai vorbi împotriva lui!

— N-am nimic, nevastă, cu preotul.

— Hei, n-ai nimic, cum spui că n-ai nimic?

— Cu el n-am nimic, am ce am cu ce face, nevastă. Ce spune-n Scriptură şi ce face el?

— Eu nu ştiu ce spune în Scriptură, nu ştiu ce face el, dar nu te vreau pe tine în gura lumii şi în gura preotului.

Până la urmă, Ion punea capăt vorbelor zicând:

— Bine, bine, duminică mă duc la biserică să vadă lumea că m-am lăsat de vorbele rele.

În următoarea duminică, Ion Petrescu se primeni şi merse la biserică. Victoria n-a vrut să meargă. Ion nu i-a zis decât o dată. În sinea lui, se bucura că nevasta n-a mers. Avea un simţământ de nelinişte. Nu simţea tragere de inimă spre biserică, dar îşi propusese şi dorea să se ţină

de hotărâre. În acelaşi timp, era hotărât să spună numai cuvinte de bine despre orice şi oricine.

Aproape tot satul – argaţi şi gospodari – era adunat în curtea cea mare. Cei bătrâni intrau direct în biserică, cei tineri mai rămâneau pe-afară, discutând şi urmărind cu coada ochiului codanele care treceau cuminţi şi evlavioase între părinţi şi bunici, spre uşa bisericii.

De cum a intrat în curtea bisericii, a simţit că-i privit cu răceală de cei mai mulţi. Îşi înălţă capul, se îndreptă de şale şi, cu un aer aproape sfidător, privi mulţimea care ieşea şi intra şi pe cei aşezaţi pe lângă ziduri. Nu se opri în spate, cum făcea de obicei; îşi croi drum prin mulţime şi se aşeză drept în faţa altarului, unde stătea fruntea satului. Cântăreţii şi evlavioşii satului îl priviră uimiţi şi supăraţi. La ureche le ajunseseră vorbe urâte despre el. Asupra lui vedea îndreptate priviri încruntate, de parcă ar fi fost vreo piază rea. Ion era hotărât să nu-i pese de nimic. Se prefăcea că nu vede, nu aude. Credincioşii au îngenuncheat şi cântau mormăind, urmând vocea de bariton a preotului. Ion rămase în picioare lângă grilajul altarului privind sus, în turlă, unde trona un moşneag frumos, cu părul alb, având alături pe Maica Domnului, îmbrăcată într-o mantie aurie. Ion privea la feţele înnegrite de fum ale sfinţilor. I se părea că buzele lor se mişcau spre el a mustrare. Începu să se roage cu ochii închişi şi cu buzele uscate. Careva îl trase de haină şi-i şopti răutăcios:

— Îngenunche, necredinciosule!

Se supuse instinctual, dar spiritul rugii îi pieri, luând locul un fel de supărare ascunsă. Simţea un gol lăuntric. Tot ce făcea era mort. Se simţea mai bine când citea în Scriptură şi urmărea cu ochii închişi scenele în care. Se mişca Iisus şi lumea de acum două mii de ani. Deschise ochii, căci se făcuse linişte. Rămăsese aproape singur în genunchi. Se ridică încet, dând să plece, dar vocea tunătoare a preotului, care se oprise pe treapta din faţa

altarului, îl opri. Toţi îşi lungiseră gâturile să-l vadă mai bine. Citea din Evanghelie. Glasul preotului trecea peste capetele oamenilor oprindu-se în stradă. Brusc, se făcu tăcere. Ion se simţi privit şi căută chipul preotului. Acesta închidea Evanghelia, privindu-l aspru pe sub sprâncene.

— Preacinstiţi credincioşi, aţi fost martori în ultima vreme la harul revărsat peste biserica noastră şi la roadele dreptei credinţe. Urbea noastră a fost miruită cu harul Preasfintei Fecioare şi al Preacuvioasei Parascheva, prin harul ce mi-a fost dat, ca să pot descoperi tainele încâlcite ale oamenilor. Am dezlegat de păcate, de blesteme, de dragoste, i-am dat în vileag pe răufăcători şi pe vrăjitori, mai am să mai aduc ploaia şi să alung frigurile şi câteva boli. Însă sunt împiedicat de vrăjmăşia unor necredincioşi vânduţi diavolului. Aceştia umblă cu uneltiri împotriva Domnului, care vă dă harul prin mine şi prin minunile pe care le fac. Vreţi voi ca Sfânta Fecioară, care ne veghează, şi sfinţii, şi mai ales Sfântul Anton sub al cărui har suntem, să ne întoarcă spatele?

— Nu, nu vrem, nu vrem, izbucniră glasurile oamenilor.

— Atunci sunteţi vinovaţi că îngăduiţi între voi rătăcirea şi necredinţa.

— Care, părinte, că noi n-am văzut, întrebă o voce în mulţime.

— Care? întrebă la rândul lui mâniat preotul. Aceia care aduc ocară asupra mea şi a minunilor făcute de mine prin puterea Sfântului Anton. Ce n-aţi auzit pe necredinciosul Ion Petrescu vorbind împotriva mea?

— N-am auzit părinte, zise o bătrână aşezată în rândul din faţă.

— Ba am auzit, am auzit, se ridicară mai multe glasuri.

— Azi a îndrăznit să vină să mă înfrunte chiar aici în faţa sfântului altar. Daţi-l afară, căci ne spurcă Sfânta

Liturghie.

Se făcuse linişte. Toţi cei care puteau, priveau spre Ion Petrescu. Acesta sta cu faţa spre altar, parcă nepricepând că se vorbeşte despre el.

— Ce-am făcut, părinte? întrebă Ion liniştit.

— Ieşi, necredinciosule, du-te la evanghelia lui tac tu!

Ion, cu faţa ruşinată şi roşie ca racul, s-a întors să plece. În faţa lui, mulţimea deschidea culoar. Când ajunse afară, simţi prospeţimea aerului curat. Cerul era deschis a zâmbet. Privi în sus la un stol de porumbei jucători, care se rostogoleau în tumbe spre pământ. În înaltul cerului, un şoim le urmărea nepăsarea, pândind prilejul să-i atace. Ion se oprise pe ultima treaptă, privea porumbeii şi încerca să vadă dacă sunt ai lui. „Mulţi şi proşti”, zise Ion, coborând în curtea bisericii. Din faţă urca spre biserică fierarul satului. Îi plăcea să i se zică Predescu. În realitate îl chema Oaie Florea.

— Unde pleci, Ioane? îl întrebă fierarul.

— Nici unde, nea Floreo.

Ion se opri. O furie ascunsă îl rodea pe dinăuntru. Îşi promisese să fie cumsecade. „Preotul m-a batjocorit”, îşi zise el. „Înşală şi prosteşte lumea; dar şi oamenilor le place să fie prostiţi. M-a alungat, dar n-am să plec”.

De supărare, preotul scurtă slujba. Oamenii umplură curtea şi cimitirul din curtea bisericii.

— Nu fi supărat, Ioane, preotul a luat-o razna! zise Onică Stăvărache, un prieten al lui Ion. Hai cu noi şi lasă proştii popii-n pace.

Onică era un om zdravăn cu o figură de târgoveţ, ştia să citească bine, primea jurnalele şi se înscrisese în partidul ţărăniştilor. De câte ori deschidea gura, făcea propagandă ţărănistă. Întotdeauna râdea zgomotos şi tare, de parcă toţi ceilalţi erau surzi. El se molipsise de politică pe vremea când era fierar în Ruşii de Vede. Era şi cel mai glumeţ om din sat, dar vai de cel ce intra în gura lui.

Când Ion se apropie de prima ceată, un sătean povestea cum că i-a prezis preotul că peste un an va veni peste el un mare noroc.

— Ce i-ai dat pentru asta? întrebă fierarul.

Săteanul nu voia să spună, dar după ce îi cerură şi ceilalţi, a spus.

— Pentru asta… o să-i secer un pogon.

— Un pogon? întrebă mirat fierarul.

— Da, un pogon, răspunse timid ţăranul.

— Vedeţi, oameni buni? Credeţi că aşa scrie în Scriptură? Nu, vă asigur că nu! Preotul ne jefuieşte încrederea pe care o avem în el. Nu aşa a făcut Iisus Hristos şi nu aşa i-a învăţat el pe apostoli. Nu are niciun har de la Dumnezeu, minte şi îi înşală pe oameni. Se bucură că amărâţii îi aduc daruri. Altceva aşteaptă Dumnezeu de la noi.

— Ce aşteaptă, măi Ioane? întrebă Onică.

— Ce aşteaptă? Păi… aşteaptă să-i fim credincioşi după Scriptură.

— Lasă bă, că şi popa are Scriptură!

— O avea, nu zic eu că nu are, dar de învăţat învaţă altceva.

— Ce altceva?

— Ce nu scrie acolo.

— Nu ştie nimeni, mă Ioane, ce zice Dumnezeu, dacă… o fi zis vreodată ceva.

— Cum să nu zică, măi Onică, dacă stă scris?

— Lasă scrisul, bă, scrisul îl fac oamenii, ei scriu ce vor.

— Vorbeşti ca un necredincios, Onică.

— Da’ de unde, am şi eu credinţa mea, Ioane; dar eu… mi-o ţin în inimă, nu vreau să mi-o vadă alţii.

— În Biblie scrie că o credinţă care nu se vede este moartă, Onică.

— Asta s-o crezi tu, frate! Dacă ai veni la noi, la

ţărănişti, ai vedea care e credinţa adevărată.

— Iar o iei cu ţărăniştii tăi, băi Onică? Pe unde dai, pe unde nu dai, tot la ţărănişti ajungi, zise un ţăran care tocmai culegea o păpădie din părul unui tovarăş.

Ion tăcu. Nu se simţea bine în prezenţa sătenilor. Îi păreau aşa de indiferenţi pentru problemele sufletului, încât n-avea ce discuta cu ei. Alte subiecte nu avea plăcere să le-asculte. Era frământat şi nu ştia de ce. Aproape că uitase de ocara suferită în biserică. Îl fulgera chiar simţământul că nu mai face parte din ceata satului. Ceva nu era în rânduială în simţirile lui. Vorba celorlalţi trecea de la un subiect la altul până când unul dintre ei veni cu o propunere.

— Băi, oameni buni, haideţi la cârciumă, că acolo avem şi pe ce sta!

Cei mai mulţi se luminară la faţă când auziră propunerea. Ion privi în jur şi zise:

— Eu merg acasă, fraţilor, aşa că vă urez o zi bună.

— Ce cauţi acasă, băi Ioane? Hai cu noi! Lasă nevasta să se hodinească, că-i sărbătoare! Hai la cârciumă să bem un ţap mic!

— Nu, nu pot, am treabă acasă.

— Lăsaţi-l bă că-l aşteaptă Scriptura, asta-i beutura lui!

— Gluma ta e mai mult batjocură – răspunse Ion, privindu-l fix şi rece pe cel care-i vorbise.

— Lasă-l, Ioane, că s-a îmbătat, gândindu-se la cârciumă! încercă Onică să-l liniştească.

Curând s-au despărţit. Grupul a plecat voios spre cârciumă, iar Ion spre casă.

Era o zi minunată, o zi de vară timpurie. Soarele se ridicase pe cer şi dogorea din ce în ce mai mult. Plutea ca o pasăre de aur pe cerul curat, albăstrui. Dogorea cu atâta putere că aerul tremura deasupra drumului ce se pierdea spre văile Comăncii. Uliţa părea pustie; rar ieşea careva la

poartă. Ion îşi plimba privirea peste salcâmii care străjuiau drumul; erau cu floarea spre sfârşit, dar plini de zumzet de albine. Rândunelele zvâcneau prin aer fără întrerupere. Când intră în curte, Victoria întindea câteva rufe pe sfoară.

— Ce faci, femeie? întrebă Ion surprins.

— Treabă, nu se vede?

— Ba se prea vede, măi femeie; tu nu gândeşti înainte de a face aşa ceva?

— Dar ce-am făcut? Că am clătit câteva rufe?

— Ce-ai făcut, ce n-ai făcut, azi e duminică.

— Păi… n-ai spus tu că alta e ziua de sărbătoare?

— Lasă ce ţi-am spus eu, nu te gândeşti că te văd vecinii? Ştii ce mi-a făcut preotul azi în biserică, în faţa sătenilor?

— De ce te-ai dus acolo?

— Cum să nu mă duc? Nu trăim şi noi între oameni?

— Trăim, dar asta nu înseamnă că trebuie să fim ca ei; şi… uite, am să strâng rufele, dacă tu zici că aşa trebuie.

— Strânge-le femeie, că se înfurie satul pe noi! Ion intră în casă şi scoase hainele de sărbătoare. După ce a măsurat gânditor de câteva ori odaia, s-a trântit pe pat. Se gândea la cele petrecute în biserică. De câteva ori îl năpădi furia, pe urmă îi veni să râdă şi în cele din urmă îl cuprinse neîncrederea. „Nu poţi să te bazezi pe nimeni. N-ai cum să te înţelegi cu asemenea oameni. Cum se arată preotul, intră frica în ei; ca o turmă de oi”, îşi zicea el cu milă şi mânie totodată. „E drept că fiecare are necazurile lui, fiecare trudeşte şi asudă din greu, aşa că ce să şi-l mai puie şi pe preot în cap cu religia lui. Norodul e neştiutor şi sărac, nu ştie nici măcar de ce are nevoie”.

Ion se zbuciuma şi se frământa, căutând să scape de ciuda ce o simţea împotriva preotului. „Mai bine să laşi totul şi să nu te mai gândeşti la nimic – aşa poate că-i mai bine”. Făcu un gest de dezgust cu mâna, se ridică şi simţi

că-i e foame. Pe măsuţă, văzu Biblia deschisă; îi atrase atenţia şi gândi: „Din pricina ta am intrat în ceartă cu preotul!” Ieşind din odaie, se opri în dreptul măsuţei şi începu să citească ce-i căzuse sub privire:

Dacă Mă recunoaşte cineva în mod public, ca prieten al său, şi Eu îl voi recunoaşte pe faţă ca prieten al Meu înaintea Tatălui Meu din cer. Dar dacă se leapădă cineva de Mine în mod public şi Eu mă voi lepăda pe faţă înaintea Tatălui Meu din cer.

*Să nu vă închipuiţi că am venit să aduc pacea pe pământ! Ci mai degrabă o sabie. Am venit să pun pe câte un fiu împotriva tatălui său şi pe câte o fiică împotriva mamei sale, pe câte o noră împotriva soacrei. Duşmanii cei mai mari ai omului vor fi cei din casa lui... Dacă refuzaţi să vă luaţi crucea şi să mă urmaţi nu sunteţi vrednici să fiţi ai Mei. (Mat*ei 10, 32 – 38) Capi**tolul III**

Seceta pusese stăpânire peste întreaga fire. Căldura era aşa de mare, încât oamenii nu mai puteau ieşi la câmp. Praşila porumbului era cu neputinţă de împlinit. Nopţile erau fierbinţi şi apăsătoare. Nici în grădină nu mai puteai dormi. Iarba se pârjolise şi vitele se întorceau flămânde de la izlaz. Mugeau toată noaptea prin grajduri. Tabunurile erau arse, cartofii rămăseseră cât nuca, orzul se îngălbenise înainte de vreme, iar secara trebuia întoarsă. Oamenii îngrijoraţi îşi făceau sânge rău şi cercetau cerul aşteptând să se schimbe vremea. Paparudele bântuiau uliţele pustii şi implorau păgâneşte cerul; doar copiii le luau în serios. Cerul rămânea curat, arzând ca un cuptor, iar soarele cobora limpede, fără să fie pătat de vreo scamă de nor.

Sătenii începuseră să meargă în fiecare seară la biserică. Mulţi cădeau înaintea icoanelor, rugându-se şi cerând ploaie. Alţii îl întrebau pe preot de ce a venit blestemul peste ei, dar nu aşteptau răspuns şi plecau bezmetici. Asta îl liniştea pe preot.

— L-aţi supărat pe Cel de sus. Sunt între voi unii care nu mai vin la biserică de ani de zile şi învaţă rătăciri care nu sunt în Biblie. Sătenii ştiau la cine se referă.

Într-una din zile, deznădăjduiţi, oamenii adunară ban cu ban şi cerură preotului să le facă o slujbă pentru ploaie. S-a adunat tot satul. Ion şi Victoria Petrescu nu s-au dus, dar au dat partea lor de bani unei vecine. Oamenii s-au rugat aşa deznădăjduiţi, că te-apuca jalea văzându-i. Însă… zadarnică le-a fost aşteptarea. Privirile lor rătăceau pe întinderea cerului în aşteptarea unui ghemotoc de nor. După trei zile, deznădejdea şi apatia le umplu seră sufletul. Câţiva merseră să ceară banii înapoi preotului. Repede s-au alăturat şi alţii. Într-un ceas, aproape tot satul era adunat în curtea bisericii. În cele din urmă ieşi în prag preotul. Părea liniştit şi stăpân pe sine, dar cufundat în gânduri. Din când în când, dădea din cap în semn de răspuns la ce ziceau cei din faţă. Curând începu un adevărat tărăboi. Fiecare voia să-şi spuie cuvântul şi să-i îndrume şi pe ceilalţi. Se înfierbântau din ce în ce mai tare, se împărţeau în tabere, ocărându-se şi luându-se la harţă. Unii îl acuzau pe preot că le-a luat banii şi nu le-a adus ploaia, alţii îl apărau şi aruncau vina pe ce apucau. Cei ce ţineau cu preotul erau cei mai înverşunaţi şi făceau gălăgie mai mare. Cealaltă tabără, aproape la fel de numeroasă, îşi arăta neîncrederea în preot şi cerea banii înapoi.

La început, preotul se făcea că nu-i aude. Şuşotea cu primarul care sosise şi el, speriat de răzmeriţă. I-a lăsat să-şi deşerte tot sacul de mânie, apoi a cerut să se facă linişte. Cu greu ţăranii au făcut cât de cât ordine.

— Iubiţii mei credincioşi, ştiu că sunteţi speriaţi de blestemul care s-a abătut peste valea noastră. Ştiu că unii deja nu mai aveţi ce mânca. Dar s-a gândit careva de ce Domnul Dumnezeu a trimis acest blestem?

— N-ai făcut slujba cum trebuie, părinte, şi ne-ai luat banii degeaba. Acu nu mai avem nici bani, nici ploaie,

strigă o voce din mulţime, aprobată şi de altele.

— Fiii mei, zise împăciuitor preotul, banii I-aţi dat Domnului ca să vă dea ploaie.

— Unde-i ploaia părinte? întrebă o femeie.

— Ploaia e la Dumnezeu, credincioşii mei.

— Noi am plătit pentru ea, părinte, strigă un ţăran tânăr. Ori ne aduci ploaia ori ne dai banii, căci altfel părăseşti satul cu coatele goale.

— Taci bă, nu te da la părintele, că te bate Dumnezeu!

— Mai rău decât o face acum, bă? întrebă un altul.

— Oameni buni, nu e vina mea că n-am primit ploaie. Dumnezeu e supărat pentru că, aşa cum ştiţi, între noi se află blestemul rătăcirii şi nesocotirii celor sfinte. Unii săteni vorbesc de rău biserica şi întorc spatele sfintelor rânduieli. Prin harul divin ce l-am primit de la Duhul Sfânt, am aflat din ce pricină ne chinuieşte blestemul pârjolului şi cine e vinovatul pentru toată urgia suferită. Până când nu nimiciţi nelegiuirea dintre voi, nu scăpăm de blestem.

Se făcuse linişte. Sătenii priveau îngrijoraţi unii la alţii. Le era teamă că preotul scoate la iveală fapte ascunse în traiul lor. Mulţi îşi aduceau aminte cum preotul descoperise faptele flăcăilor care furaseră bunurile unor săteni. Ei credeau că părintele are o putere divină în a descoperi ce-i ascuns. Fiecare, ca tot omul nevoiaş, avea câte o taină a lui; ba un coş de ştiuleţi furat din lanul celor mai înstăriţi, ba câte o coşniţă de struguri din via altuia, ba câte o brazdă de fân din tabunul vecinului. Pe ici, pe colo, unii mai umblau noaptea pe la case străine sau mai înjurau de cele sfinte. Aşa că fiecare se gândea la tainele sale ruşinoase. După un timp, o voce sparse liniştea:

— Da’ bine, părinte, de ce ne ruşinezi aşa, după ce ne-am spovedit şi curăţit? Ori cumva, slujirea dumitale şi-a pierdut puterea?

Preotul căută cu privirea în mulţime pe cel care

vorbise. Îl privi îngăduitor şi zise:

— Credincioşii mei, voi toţi sunteţi curaţi. Aşa a zis Mântuitorul; voi v-aţi sfinţit şi curăţit, voi sunteţi o binecuvântare pentru Dumnezeu.

— Las, părinte, că ştim noi cum suntem; om fi cum zici, dar pentru dumneata, nu pentru Dumnezeu. Lasă vorbele împăciuitoare şi adu-ne ploaia cum ai promis!

— Fiule, eu îţi înţeleg amărăciunea, dar vinovatul pentru blestemul văii este Ion Petrescu. El şi familia lui, care au mâniat Cerul cu rătăcirea lor.

Oamenii rămaseră muţi şi se făcu linişte în faţă.

— Acum arunci vina pe noi părinte? întrebă o femeie tânără.

— Nu pe voi, dragii mei credincioşi. Cu durere în suflet vă spui, vinovaţi sunt Petreştii, ei sunt rătăciţi.

Se auzi un vuiet de murmure. Oamenii se întrebau miraţi ce-i cu preotul de aruncă vina pe unul dintre ei. Ştiau că nu prea se au bine cei doi, dar asta era o acuză prea grea. O parte dintre cei adunaţi, ca la un semn, începură să vocifereze şi să strige:

— Afar' din sat cu Petreştii! Să piară odată cu blestemul!

— N-avem nevoie de păgâni în sat! Să piară cu Biblia lor cu tot! striga un ţăran cât îl ţineau plămânii.

Curând, se alăturară şi alţii. Durerea lor avea nevoie de un ţap ispăşitor. Uitaseră de ploaie şi de bani. Acum simţeau că trebuie să-şi scuture mânia şi suferinţa asupra unei jertfe.

— Unde e Petrescu? Să iasă în faţă şi să se apere.

— Unde este? Unde este? strigau din ce în ce mai înverşunaţi. Primarul era îngrozit. Striga din răsputeri, dar nu-l asculta nimeni. Preotul privea liniştit peste mulţimea în clocot. Avea pe faţă un zâmbet sinistru, care-i descoperea planurile. După un timp, oamenii se mai potoliră. Primarul tot mai striga să fie ascultat.

— Oameni buni, e o mare greşeală să pui în spinarea unui gospodar cinstit şi credincios, cum este Ion Petrescu, mânia Celui de sus. Ce are a face gospodarul nostru cu ploaia lui Dumnezeu? Dumnezeu e sus, iar Ion e jos. Voi ştiţi bine că între Petrescu şi preot e o ură mai veche. Lăsaţi omul în pace, că n-are a face nimic cu seceta care ne chinuie. De acelaşi blestem suferă şi el.

— Credincioşii mei, îl întrerupse preotul, întotdeauna vorbele celui rău sunt unse cu miere, ca să vă înşele. Dar eu, care sunt trimisul Domnului şi am harul descoperirilor înalte, vă povăţuiesc şi vă îndemn pe calea cea bună, de aceea vă spun care-i pricina pentru care suferiţi blestemul Celui de sus; pricina este Ion Petrescu, care vorbeşte pe faţă împotriva mea, unsul Domnului. Învaţă că sfintele rânduieli bisericeşti nu sunt după voia Domnului şi că eu, preotul vostru, vă duc în rătăcire. Un astfel de om este vândut diavolului. Scăpaţi de el şi veţi avea ploaie!

— Promiţi, părinte? întrebă un bărbat din rândul din faţă.

— Eu nu promit, fiule, eu vă spun ce-mi spune Domnul, şi El aşa spune.

— Cum spune, părinte? întrebă un altul.

— Cum v-am mai spus – dacă dispare blestematul de Petrescu, veţi primi ploaie.

— Şi… dacă nu primim, părinte, ce facem atunci?

— Se poate întâmpla, fiule, ca uneori planurile Domnului să fie încurcate pentru noi, de aceea trebuie să avem răbdare! Blestemul vostru este Petrescu.

Mulţimea fremăta. Oamenii preotului îndemnau în dreapta şi-n stânga să meargă şi să alunge „blestemul” din sat. Şi blestemul lor devenise, după spusele preotului, neamul lui Petrescu. Curând ieşiră la iveală capii răzmeriţei; erau susţinătorii bisericii. Printre ei, erau şi câteva femei foarte agitate. Nevasta dascălului vorbea cu multă putere. Oamenii o ascultau atenţi.

— Cum, nu ştiţi de ce Petreştii au avut totdeauna pită, pe când alţii sufereau de foame?

Se îmbulzeau în jurul ei bărbaţi şi femei, curioşi s-o întrebe, s-o silească să le spună.

— Cine credeţi că l-a învăţat să-şi sape fântână la capul locului şi să-şi ude via şi bostanul, pe când ale noastre toate erau uscate de mult.

— Cine, cine? întrebau curioase cumetrele.

— Aia e, cine? Cine credeţi? Domnul Iisus? Da' de unde, Domnul Iisus nu ne-a învăţat niciodată să facem aşa. Cine credeţi că l-a învăţat?

— Da' spune-ne odată, cumătră, cine?

— Diavolu, cine? Pe noi de ce nu ne-a învăţat? Pentru că… nu suntem ai lui, nu?

— Aşa e, aşa e, răspunseră uimite femeile.

— Doamne ce mă fac coniţă, c-am băut şi eu din fântâna aia?

— De-aia le-a secat fântâna în vârful dealului, blestemaţii, ţipa o femeie ca ieşită din minţi.

— Aţi văzut că pruncii lui Petrescu ştiu să citească şi să scrie? Cine credeţi că l-a pus să-şi dea copiii după slove? Este el din neam de preoţi? Da' de unde, e un amărât de venetic. Diavolu i-a învăţat copiii carte. Pe-ai noştri nu i-a învăţat, pentru că noi nu suntem din tagma lor. Femeia scornea cu neruşinare tot felul de bazaconii, în timp ce oamenii o ascultau cu gura căscată. Doar primarul i se împotrivea cu mânie.

— Basme, scorneli! Ce, ai văzut tu vreun diavol acolo, femeie?

— Da, am văzut, şi aşa scrie în Sfânta Epistolă, nu mai ştiu acuma unde, dar pot să jur cu mâna pe cruce că aşa scrie în epistolă.

— Ai văzut! În ce epistolă ai văzut? În epistola către huni? Nu ştii nici să citeşti înscrisurile de pe crucea bătrânilor tăi şi mai vorbeşti de epistole.

— Oameni buni, primarul e vândut, am văzut cu ochii mei diavoli intrând în casă la Petreşti! Ehei! Petrescu ăsta e în stare de orice, n-are nimic sfânt, vă spun eu. E-n stare de orice! E o fiinţă fără suflet, fără pic de ruşine! Umblă prin sat ca un diavol şi peste tot seamănă nenorocire şi gâlceavă împotriva preotului nostru şi a sfintei noastre biserici. Auziţi ce grozăvie! Să te legi de o faţă bisericească, cum e părintele nostru! sporovăia dăscăliţa înecându-se de furie.

Ca un chibrit ce aprinde o şură uscată, aşa răbufniră porniri ascunse multă vreme împotriva lui Petrescu. Încercară câţiva să mai potolească mulţimea, dar fără izbândă. Ţipau unii la alţii din ce în ce mai dezlănţuiţi.

— Cum de-l mai rabdă pământul!

— Tot satul trebuie să ispăşească din pricina lui?

— A vrut să ne împingă pe toţi în păcat şi rătăcire, cu Biblia lui.

— Iisuse Hristoase, îndură-te de noi!

— Am pierdut copiii şi averea din pricina blestemaţilor ăstora.

— Omul ăsta e mai rău decât ciuma şi holera.

— Să-l izgonim din sat!

— Ba nu, să plătească pentru nenorocirile aduse peste noi! Toţi vorbeau, dar nimeni nu pleca. Obosiţi, oamenii începură să se liniştească. Câţiva îndrăzniră să ia apărarea lui Petrescu, dar ceilalţi le închiseră gura numaidecât, răcnind la ei. Un văr de-al lui Petrescu, un adevărat uriaş, nu se speria de nimeni şi-i înjura în faţă, până când, scos din fire, alergă la primar.

— Primarule, ştii ce vor să-i facă lui Ion? era galben şi dârdâia de furie.

— Ştiu, zise primarul privind peste mulţime, undeva departe.

— Îi laşi în mâna preotului şi a dăscăliţei? Toate vinile alea, care i se aduc lui Ion, nu-s adevărate. Nu se poate

una ca asta!

— Vrei să te pui cu satul? întrebă liniştit primarul.

— Vorbeşti de parcă... ai ţine cu ei.

— Am un plan.

— Ce plan?

— Ascultă!

— Ce s-ascult?

— Oameni buni! strigă primarul peste mulţime. Oameni buni, faceţi linişte, căci am o propunere!

Rândurile din faţă ascultau. Încet-încet, se stabili liniştea.

— Oameni buni, suntem puşi la o grea încercare. Trebuie să hotărâm ceva ce ne va face cunoscuţi peste multe meleaguri. Urmaşii noştri vor vorbi de fapta noastră de azi. De aceea trebuie să chibzuim bine ce facem. Printre noi sunt unii care sunt de părere că blestemul nostru e Ion Petrescu, dar mulţi nu cred lucrul acesta. Ţinând cont de importanţa hotărârii noastre, ar trebui să fim toţi de aceeaşi părere, ori toţi credem că Petrescu e vinovat, ori toţi nu credem că această acuză este adevărată. E bine?

— E bine, primarule, dar cum ai să ne-aduci dumneata pe toţi la aceeaşi părere? întrebă preotul.

— Păi... eu zâc aşa, oameni buni, câţiva dintre fruntaşii satului să meargă la Petrescu acasă şi să-i spună părerea satului. Apoi, să-i ceară ca până mâine să aducă ploaia.

— Primarule, vrei să ne prosteşti şi să-l scoţi la noapte din sat?

— Păziţi gurile satului, dacă vă temeţi de asta! Eu vreau să ajut satul.

— Credincioşii mei, strigă preotul, hai să-l ascultăm pe primar! Se făcu linişte. Primarul începu să vorbească.

— Oameni buni, aşa cum vă spuneam, mergem la Petrescu şi-i spunem: Petrescule, satul crede că ai afaceri cu diavolul şi că tu ai adus blestemul peste valea noastră.

Tu eşti împotriva preotului, a bisericii şi a sfintelor rânduieli creştineşti ortodoxe. Satul vrea să te alunge, ca să scape de blestem. Dar noi vrem să vedem cine este omul Domnului, tu sau preotul? Dacă tu eşti cu Dumnezeu, atunci până mâine să aduci ploaia. Dacă n-o aduci, au dreptate cei ce cred că eşti vândut diavolului şi trebuie să părăseşti satul. Dacă Dumnezeul tău aduce ploaia, părintele nu-i preot adevărat, iar dacă n-o aduce, să piei şi tu odată cu El. Îţi îngăduim timp până mâine. Altfel. De acord oameni buni?

Se făcuse tăcere. Oamenii se priveau unii pe alţii obosiţi, flămânzi şi nedumeriţi. Nu înţelegeau bine ce vrea primarul. Dar, după cum vorbea, simţeau că zice ceva bun. Nu ştiau cum să răspundă la întrebarea primarului. În cele din urmă, un om mai din spatele gloatei zise:

— De acord, primarule, să vedem care pe care, cine are credinţa adevărată, preotul sau Petrescu?

— Da, da, începură să strige şi alţii.

Preotul zâmbea privind cerul. Soarele se târa galben, mohorât, umflat parcă; era groaznic de cald şi de apăsător. Cerul atârna murdar peste pământul pârjolit. Din când în când, vârtejuri de praf pluteau pe drumuri, ridicând ţărâna în înalt. Era o încumetare să stai sub un astfel de cer. O văpaie îi învăluia pe săteni, o furtună de foc şi nebunie mocnea şi sta gata să izbucnească în sufletul lor. Ţipau ca apucaţii unii la alţii. Se dezlănţuia între ei urgia. Nimeni nu ştia de ce a izbucnit aşa deodată, când păreau că se liniştiseră. Într-o margine, câteva cumetre se păruiau, iar câinii lătrau ca la invazia lupilor. Preotul privea gânditor cerul, de parcă n-ar fi fost cu picioarele pe pământ. Când ajunse la concluzia că nu se vede niciun semn de ploaie, ridică mâna şi urlă cerând linişte.

— Sătenii mei, în Sfânta Evanghelie scrie că noi, creştinii ortodocşi, care suntem buni şi înţelegători, trebuie să dăm dovadă de îngăduinţă şi să respectăm

onoratele autorităţi, de aceea eu zâc să ascultăm sfatul primarului şi să dăm răgaz blestematului de Ion Petrescu, să dovedească nevinovăţia lui, aducând ploaia. Altfel, dacă până mâine nu plouă, suntem nevinovaţi de sângele lui, care va curge. Înseamnă deci că este cu diavolul, şi nouă în sat nu ne trebuie „împieliţaţi”.

Încet-încet, mulţimea se linişti. Cumetrele îşi adunau basmalele de pe jos, şi-şi scuturau pleava şi ţărâna din straie. După ce mai zăboviră, împăcându-se unii cu alţii, iertându-şi vorbele şi ghionturile, sătenii începură a se retrage către casele lor. Primarul îşi alese câţiva oameni şi merseră la Ion Petrescu. Nu-l găsiră acasă decât pe fiul cel mic, Marcu. Ceilalţi erau plecaţi în Dealul Viilor, acolo unde aveau lotul, via şi bostanul. Pepenii lor nu se uscaseră, iar răsadurile de legume nu erau ofilite, pentru că le udau aproape în fiecare noapte. Apa o aveau în capul locului, fiindcă săpaseră o fântână într-o vâlcea. O săpaseră aşa de adâncă, încât aveau apă şi în anii secetoşi. Fântâna nu seca niciodată. Primarul urcă în şaretă şi porni spre Dealul Viilor. Petrescu tocmai cosea un petic de lucernă uscată, din primăvară, când se pomeni cu primarul şi cu doi săteni lângă el. Ascultă liniştit ce avea primarul de spus. La sfârşit zâmbi, crezând că e o glumă. Dar primarul era cât se poate de serios, chiar mijindu-i o lacrimă în colţul ochiului.

— Da’ ce, eu îs Dumnezeu? întrebă nedumerit Ion.

— Nu ştiu, Ioane, doar Dumnezeu te poate scăpa.

— Hei, nu pot să cred că preotul e-atât de… şi vorba i se înecă în gât.

Ion rămase singur în mijlocul câmpului, privind în urma solilor. Vântul îi ardea faţa. Inima îi bătea în piept ca un ciocan. Cuprins de furie, îşi încordă spinarea cât pe-aci să zvârle coasa şi să alerge după primar, dar îşi veni repede în fire. Începu să cosească. Lucerna foşnea, trosnea, i se apleca la picioare, şi venea spre el val cu val,

zbuciumându-se. Aerul cald îi zbicea obrajii scăldaţi de sudoare, îi zbârlea părul şi nu mai vedea nimic. Nu ştia de ce i se întunecă zarea. Mâinile lui bătătorite, mişcau singure coasa, culcând firele rare, brazdă după brazdă. Simţi că-i vine ameţeală, se aşeză pe spate şi începu să pipăie crăpăturile pământului. Înfipse mâinile în solul uscat şi se agăţă cu tot trupul de el. Se înfigea în el cu opinteală, nu-i dădea drumul, şi privirile îi zburau spre cer, înnebunite. Inima îi ţipa şi fremăta. Îi era frică. Îşi aminti că Victoria şi Tudor sunt la covercă, dar Marcu era în sat. Tremurând, începu să se roage strigând în adânc. Plângea inima în el şi-l spunea lui Dumnezeu tot ce-i trecea prin minte şi suflet. Cu cât spunea mai multe, cu atât se simţea mai uşurat. Un fior rece îl scutură şi îl trezi în acelaşi timp, făcându-l să ridice capul. Nu ştia ce să facă. N-ar fi dorit să spună celorlalţi, dar nu era sigur că poate duce singur povara. Şi-apoi, „ce va fi mâine? Doamne, cum să aduc eu ploaie? Doar Tu mă poţi salva. Spune-mi ce să fac?”

Nu avu curajul să meargă la covercă. Rămase pe loc. Privi o clipă soarele spălăcit, căzând peste pământurile oltenilor, spre apus. Plângea. Îl usturau obrajii, pe acolo pe unde treceau lacrimile. S-a rezemat de tulpina unui prun crescut pe hotar. În vale, dincolo de lac, se vedea satul. Privea tăcut, ascultând o voce blândă care vorbea simţirilor lui. I se părea o voce veşnică, poate vocea acestui pământ, poate vocea tainelor omeneşti; îi vorbea de Scriptura pe care aşa de mult o îndrăgise. De când murise bătrânul, se legase mai puternic şi mai arzând de Scriptură. Iar acum, în minte şi în suflet, primea înţelesuri noi şi auzea glasul Scripturii, dându-i sfaturi şi porunci pe care le citise odată. Fiecare şoaptă pe care o auzea îi picura în suflet încredere şi linişte. Îl răcorea fiecare cuvânt tainic. Şi, căzând parcă într-o visare adâncă, o nouă lume i se înfăţişa înainte. Vedea oameni trăind după alte obiceiuri creştineşti şi având alte ţinte în viaţă. Îşi privea

familia rostuind viaţa după alte obiceiuri, izvorâte din adâncul Scripturilor, iar pe sătenii lui, îndrumaţi de preot, mereu împotrivă. Nu se mai temea de ei. Îl avea zilnic alături de el pe Iisus, care-i dădea linişte şi încredere. În fiecare zi Îi spunea: „Abia aştept, Doamne, să văd ce minune mai faci pentru mine azi?” Apoi, i se păru că-i înconjurat de o furtună puternică. Apele năvăleau în valuri peste pământ şi dealurile se clătinau de furia adâncului. Singurul loc sigur era lotul lor. Cu eforturi disperate se lupta să-şi ducă familia pe lotul liniştit. În timp ce se lupta să înlăture apa ce-i şiroia pe faţă, s-a trezit. Înţelese că a avut un vis ciudat. Îi păru rău că s-a trezit. Soarele se ascundea în pădurile Oltului. Copacii aruncau umbre alungite. Înserarea învăluia tăcută pământul. Departe, spre sat, turmele rare de vaci obosite sunau din tălăngi, doinindu-şi foamea, mânate de copii ofiliţi. Ion se îndreptă spre capătul celălalt al lotului, unde era coverca.

— Tată, cine era omul ăla cu care ai stat atâta de vorbă? întrebă Tudor.

— Ce om? îl privi scurt Ion.

— Bărbate, nu ne arde de glumă, te aşteptăm de-un ceas şi mai bine, vrem să coborâm în sat şi nu ştim ce să luăm cu noi. Am trimis băiatul după tine, dar n-a îndrăznit să vă tulbure.

Ion era uimit de vorbele nevestei. N-a răspuns la vorbe, ci le-a făcut semn să se apropie, apoi au hotărât:

— Băiete, te duci în sat, pregătiţi pentru noapte casă, aprindeţi opaiţul şi-l lăsaţi aprins, apoi îl iei pe Marcu şi pe soră-ta, dacă a venit de al bunici, şi la adăpostul întunericului, intraţi în lac şi-l treceţi spre taboane, fără să vă simtă careva. Apoi, o luaţi pe sub coama viilor, până la gropanul blestemat, şi urcaţi încoa pe valea a doua.

Băiatul şi mama erau speriaţi.

— Ce vorbe-s astea, Ioane? Ce s-a întâmplat?

— Las c-am să-ţi spun eu… Ai înţeles, Tudore?

— Da, tată.
— Dacă vreun sătean se ia de tine, să-ţi vezi liniştit de drum.
— Bine, tată… cred că… ştii tu ce faci.
— Ai încredere în tatăl tău, şi-n Cel de sus şi-n cel de jos.
— Da, tată.
— Aveţi grijă cum treceţi lacul, ai grijă de soră-ta, şi lăsaţi lumina aprinsă în casă! Iar câinelui nu-i daţi drumul, că vine după voi şi vă dă de gol.
— Am înţeles.
Ion îl conduse pe Tudor până la ruscă, povestindu-i anumite lucruri. Victoria a rămas privind în urma lor. O seară senină se lăsa pe pământ. Soarele scăpăta şi văpăile amurgului cotropeau tot mai mult cerul. Jumătate din boltă ardea ca jarul. În vale, apele lacului sărat sângerau şi aruncau vâlvătăi.
Ion Petrescu îi povesti cât mai simplu şi liniştitor Victoriei tot ce-i spusese primarul. Încă de când plecase spre dealuri, simţise că ceva nu-i în rânduială cu sătenii. Nevasta plângea liniştită. După un timp, ridică faţa din basma şi întrebă:
— Dar rumânul ăla cu care ai stat de vorbă lângă prun, cine era?
— El mi-a spus că suntem în siguranţă doar aici, pe lotul nostru.
— Da, dar cine era? insista nevasta.
— O să-l cunoşti tu în zilele următoare.
— Dacă le mai apucăm, zise femeia izbucnind în plâns. De ce, Doamne, că Te-am slujit cu credinţă, de ce ne faci una ca asta?
— Taci, femeie, că Dumnezeu nu-I un om ca să-L iei tu de piept şi să-L cerţi! mai bine să ne rugăm, aşa cum ne-a învăţat tata!
— Ce să te mai rogi acum, după ce ţi-ai pus satu-n

cap? Ai vrut tu să faci pe deşteptu' şi să te iei cu preotul şi uite unde am ajuns.

— Femeie, nu face ca nevasta lui Iov, despre care ţi-am citit, fii înţeleaptă şi vino lângă mine să ne rugăm! Dumnezeu nu ne va părăsi, şi. chiar dacă nu ne va ajuta, n-o să pângărim trecutul nostru acum, în ultima zi.

Femeia s-a supus cuminte şi au început să se roage.

Se lăsase întunericul. Ion rămăsese în faţa covercii, şoptind o rugăciune. Privea prin noapte în depărtările nemărginite ale cerului, acolo unde pâlpâiau puzderie de stele. Jos, în zarea nopţii, se ridica măreaţă luna, ca o pită mare, topind întunericul.

Până la miezul nopţii, le sosiră şi copiii din sat. După ce-şi schimbară hainele ude, intrară la culcare. Tudor s-a urcat în foişorul înălţat în mijlocul viei. Ion rămase afară, urmărind ivirea vreunui fulg de nor, semn al ploii pentru care se rugase. Apoi, mai era şi visul acela ciudat, apoi omul de lângă prun despre care vorbeau ai lui. Nu mai simţea frică. Ştia că Dumnezeu îi are în vedere. Nu ştia cum, dar. trebuia să rămână pe lotul lui. Dimineaţa se strecura liniştită peste câmpuri. Căzuse ceva rouă, şi o pâclă joasă, albăstruie, acoperea pământul. Niciun semn de ploaie. Petreştii s-au trezit şi s-au adunat în faţa covercii. Priveau îngrijoraţi cerul. Când a venit şi Tudor, au început să se roage. Plângeau şi se rugau. Tudor era tăcut ca pământul. Nu putea să creadă că aşa ar arăta sfârşitul lor.

Soarele se ridicase pe cer ca la doi stânjeni. Sătenii văzând că nu-i semn de ploaie se înfuriau ca din senin. Toţi, cu mic cu mare, aruncau asupra Petreştilor toată ura şi ocara lor. Se răspândi zvonul că o bătrână a avut un vis, în noaptea trecută, în care i s-a arătat că vor primi ploaie dacă îi vor ucide pe ai lui Petrescu. Curând, sună clopotul, anunţând ceasul cumplitei judecăţi şi pedepse. Un duh de nebunie puse stăpânire pe săteni. Oamenii turbaseră de-a

binelea. Erau şi unii cu scaun la cap, care socoteau o fărădelege ceea ce se plănuia. Dar aceştia nu ieşeau din ogrăzile lor. Ceilalţi se adunaseră în curtea bisericii şi acolo, beţi de mânie, se aţâţau unii pe alţii zbierând, blestemând şi urlând fiecare trăsnetele lui. Era un vacarm de neînţeles.

Deodată, la semnul unuia dintre capii revoltei, mulţimea se revărsă spre casa Petreştilor, ca un puhoi umflat care vuieşte. Câteva femei erau în frunte, iar în urma lor gloata înfuriată. Când ajunseră în poarta lui Ion Petrescu, preotul îi opri cu un gest hotărât.

— Credincioşii mei, nimeni nu trece de poartă. Cine intră în curte fără voia mea, intră sub blestemul păcatului şi se dă diavolului, devenind un blestem mai mare decât Ion Petrescu. După ce bunul Dumnezeu va dovedi că Petrescu este omul diavolului, toate bunurile blestematului trec în averea bisericii.

Mulţimea asculta încordată şi nemulţumită, dar frica de blestem era mare. Câţiva îndrăzniră să murmure, dar ordinul era clar. Preotul îngădui câtorva oameni să-i scoată din casă pe blestemaţi. Însă curând aduseră vestea că nu e nimeni acasă. Zvonul se răspândi ca fulgerul, provocând furie mare în mulţime.

— A fugit blestematul! Aseară erau acasă, c-am văzut lumină. Au fugit cu plozi cu tot – zbiera unul dintre oamenii preotului.

— Sunt în Dealul Viilor! anunţă un altul cu glas tare. I-am văzut dimineaţă când veneam de la târlă; haideţi acolo!

Mulţimea a pornit spre lac, ca apoi să-l ocolească şi să urce în Dealul Viilor. Cei din frunte iuţeau pasul şi se strecurau pe lângă sălcii. Praful stârnit le intra în ochi. Zăpuşeala pornise de dimineaţă. În alergarea ei, mulţimea se mai potolise, dar mergea înainte. Mergeau în neorânduială pe laturile drumului, căci prin mijloc era

ţărâna de două palme. Din când în când, câte-o cumătră izbucnea în ţipete.

— Blestemaţii, numai prăpăd au adus asupra noastră; să vezi ce-i chinui pentru toată suferinţa îndurată!

Urcând rusca, mulţimea a văzut familia lui Petrescu adunată în coama dealului, pe lotul lor. Cei mai înverşunaţi au luat-o la fugă să apuce primii a lovi în Petreşti. Erau câţiva tuciurii care se alivăniseră pe lângă sat şi care îndeplineau totdeauna treburile mai ruşinoase ale „ălor mari”. N-aveau nici rude, nici prieteni printre localnici. Petreştii priveau fără să clipească. Aşteptau să moară sau ce va îngădui Dumnezeu cu ei. Ion părea liniştit, ca şi când ar fi avut un secret al lui. Mulţimea se apropia în grabă.

Când primii atacatori călcară hotarul lotului, se pomeniră aruncaţi înapoi ca şi când s-ar fi izbit de un zid. Se ridicară năuciţi şi încercară să se ascundă unii în spatele altora. Ceilalţi se opriseră pe drum, cam la douăzeci de paşi de hotar. Din spate, nu se vedea ce se întâmplă în faţă, de aceea ultimii sosiţi îi împingeau supăraţi pe cei din faţă, îndemnându-i să înainteze. Încetul cu încetul se liniştiră.

— Cine sunt jandarmii aceştia care apără hotarul Petreştilor? întrebă preotul. Tu i-ai adus, primarule?

— Nu părinte, nu ştiu nimic, ia să văd! Primarul se holba uitându-se în toate părţile.

— Ce te chiorăşti aşa, nu mai vezi bine? îi zise supărat preotul.

— Eu nu văd niciun jandarm. Eu văd un Ian de trandafiri.

— Ce trandafiri, ai înnebunit? Nu vezi că sunt jandarmi? Tu ce vezi Latule? întrebă preotul pe cel din stânga lui.

— Părinte, eu… eu… eu văd un zid; un zid înalt până la cer. Eu nu-i văz nici pe jandarmi, eu nu văz nici trandafiri, nici pe Ion Petrescu.

— Tu ce vezi, mă? întrebă preotul pe cel din dreapta lui, care ţinea în mână un par zdravăn.

— Eu văd nişte câini părinte, câini mulţi care stau înşiruiţi pe rânduri cu colţii rânjiţi la noi.

— Aţi înnebunit! strigă preotul.

— Nu mă-mpinge leliţă c-o să cad în pârâul ăsta, nu vezi – ţipa o femeie lovind-o cu pumnii pe cea din spatele ei.

Un bubuit puternic sparse liniştea pământului, trântindu-i pe oameni la pământ. Brusc izbucni furtuna. Cerul se făcuse vânăt. Praful se ridica, răsucindu-se în trâmbe uriaşe. Oamenii ţipau îngroziţi. Era un aşa praf, încât nu se mai vedeau unii cu alţii. Se aplecau gemând până la pământ. Groaza lui Dumnezeu intrase în ei. Vânturile urlau, năpustindu-se pe coastă înspre apele lacului. Oamenii mugind şi scoşi din fire, fugeau spre sat. Bubuia lumea întreagă din pricina tunetelor ce cădeau unele după altele. Cerul se umpluse aproape brusc de nori vineţii şi arămii. Burţile lor umflate plesneau spintecate de fulgere, din care ţâşneau torente de lumină şi apă. Copacii, arbuştii şi viile se zbăteau ca şi cum ar fi vrut să se smulgă din pământ. Curgea peste tot apa ca dintr-o găleată spartă. Curând, şanţurile şi drumurile se transformaseră în râuri, şi aşa o ţinu până după miezul zilei. Spre seară, vijelia se potoli, făcând loc unei nopţi întunecoase şi răcoroase.

A doua zi, vremea era minunată, cerul se boltea senin, pământul scânteia de rouă, păsările ciripeau vesele şi toată suflarea se scălda în aerul curat şi proaspăt. Era şi o zi de sărbătoare. Clopotele bisericii începură să bată, chemând oamenii la slujbă. Dar uliţele satului rămaseră pustii. Preotul aşteptă un timp, apoi bătu iarăşi clopotul; mai lovi de câteva ori şi în toacă, dar nimeni n-apăru. Atunci ieşi în poarta bisericii. Carul Petreştilor trecea spre casă. Coborau din Dealul Viilor. Păreau trişti, tăcuţi şi străini. Răspundeau agale la semnele binevoitoare ale

vecinilor. Când ajunse în poartă, Ion rosti cu glas tare, auzit: – Doamne, Tată, iartă-i şi ajută-mă să-i iubesc. Tresări auzind alături de el vocea lui Onică.

— Ioane, Biblia asta îi dintre cele bune? îi ca a ta? Ion zâmbi şi-i răspunse:

— Îi din cele bune, dacă faci ce spune-n ea. Clopotul bisericii începu să bată a mort. **Capitolul IV**

Iarna nu pusese stăpânire pe valea Călmăţuiului dintr-odată. Prima zăpadă s-a topit repede. Cum s-a uitat soarele puţin la ea, a pierit, lăsând în urmă o mâzgă cleioasă. Vitele au fost scoase în porumbişte, să-şi ameţească foamea cu resturile rămase din toamna uscată şi scurtă. O săptămână a suflat vântul dinspre Olt; vremea s-a mai îmblânzit şi pământul s-a mai uscat. Pe tabunuri au prins viaţă câteva ierburi verzi, întârziate. Dezgheţul a ţinut până la sfârşitul lui noiembrie, apoi frigul s-a înteţit din nou. A început să ningă. Gerul se întărea din zi în zi. Zăpada se înălţase binişor. Pe malul lacului, pe lângă sat, prin grădinile pustii, împrejmuite cu beţe de floarea-soarelui înecate în omăt, se aşterneau în toate direcţiile urme încâlcite de iepuri şi vulpi. Pe uliţe, rar se vedea câte o mişcare. Un fum acru de baligă uscată se aşternea plutind deasupra satului. Păsările de iarnă pluteau în stoluri, lăsându-se în voia curenţilor, într-un dans măiastru.

Uliţa bisericii era pustie. O pârtie de sănii o străbătea de sus până jos, şerpuind cenuşiu, ca o panglică spălăcită, lunecoasă, până se vărsa peste pânza de gheaţă a lacului. La capătul din vale, un câine mare, ciobănesc, adulmeca urmele, privind neliniştit spre Dealul Şarpelui; ştia că de acolo vine duşmanul.

Noaptea se anunţa deosebit de geroasă şi limpede. Luna plină şi rece trona ca un ochi mustrător. Vântul a smuls aprig o ceată de nori ce îndrăzneau să treacă prin dreptul ei. Lumina a început să curgă peste dealuri, peste Valea Călmăţuiului, moartă, galbenă, scoţând la iveală

acoperişurile ţuguiate ale caselor. În jurul astrului de noapte, se îngemănau trei cercuri misterioase. Păreau e în lănţuire magică, prevestind, după crezul bătrânilor, evenimente ciudate.

Sătenii, retraşi pe la casele lor, se grăbeau să termine treburile de seară şi asigurau paza bunurilor smulse din colţii unei veri zgârcite. Sperau să le ajungă mămăliga, până dădea colţul ierbii, primăvara viitoare. Sărăcia le era aproape tot atât de albă şi lucie ca şi zăpada ce acoperea mizeria pământului, afişând o curăţenie mincinoasă.

După lăsarea întunericului, rar, ici şi colo, pe cărările adâncite în omătul scorţos, pălpâia câte o lumină de felinar, legănându-se ca şi cum s-ar fi întors de la cârciumă. Frica de lupi îi făcea pe săteni să poarte lumină cu ei chiar şi în nopţile cele mai albe. Ştiau ei din bătrâni că lupul nu se apropie de foc sau de lumină. Nu văzuseră niciodată asta, dar o credeau. Ori de câte ori atacau lupii, felinarele nu le erau de prea mare ajutor. Lupii oricum fugeau după ce răpeau oaia, viţelul sau purcelul. Însă prezenţa luminii în timp de primejdie oferea omului siguranţă.

Lacul era acoperit cu un strat de gheaţă peste care se aşternuse un puf de zăpadă. Din loc în loc, blana albă era pătată cu ochiuri de copcă. În jurul lor, vegheau flăcăii care aruncau târboacele. Din când în când, le trăgeau afară, scoţând carase lucioase, pui de ciuci, şi crapi. Fericite erau casele cu flăcăi norocoşi la pescuit. Alături de păsat şi untdelemn adăugau câte un juvete de peşte, peste care puneau usturoi şi sare de-ţi lua gura foc; şi neapărat trebuia s-o stingi cu o cană zdravănă de apă proaspătă sau altceva. Şi aşa se sculau toţi sătui de la masă, bucuroşi ca după un ospăţ de cinste.

Lacul era o binecuvântare pentru mulţi; dar pentru câteva familii a fost un blestem. Cu o iarnă în urmă, spre

primăvară, lacul şi-a arătat răutatea. Într-o după-amiază, un grup de copii, încercau să scoată dintr-o copcă căciula unuia dintre ei. Pe când se întindeau pe marginea gheţii să prindă căciula, iar alţii ţopăiau în spatele lor hârjonindu-se, au auzit un şuierat venit din cer, apoi un pârâit prelung şi gheaţa de sub ei s-a scufundat sub apă. Au încercat copii să se ţină de gheaţă, dar până să vină ajutoare, patru dintre ei s-au pierdut în apa întunecată. Un doliu adânc s-a lăsat peste sat. Printre ei se afla şi un vecin de-al Petreştilor, din familia Dângilor. Şi apoi nu îndurau mai puţin cei ce se înecau vara în gropile gâldăului sau la gâltoare. Ca orice lucru în lumea asta, lacul avea şi el capcanele şi tainele lui.

Încet-încet, noaptea pătrundea peste tot, aruncând satul în hibernare. Oamenii erau treziţi şi scoşi la viaţă doar de urletul lupilor hăitaşi. Atunci se strigau vecinii, se chemau duşmanii şi se uneau ca unul, în faţa urgiei. Se uneau şi câinii megieşilor, care, de altfel, se sfâşiau printre garduri. Încolţeau câte un lup care se desprindea de haită sau rămânea în urmă lacom la grăsimea porcilor sfâşiaţi.

Pe strada bisericii, mai la vale cu patru case de şosea, până în buza lacului, se întindea peste două locuri, aria Petreştilor. Aveau o casă mare cu odăi multe şi prispă înaltă. În spatele ei, la vreo treizeci de paşi, se înşiruiau grajduri şi pătule. În faţa lor străjuia bătătura şi-o fântână americană, cu jgheab de aramă. Curtea era păzită de câţiva dulăi mari, ciobăneşti.

De obicei, în casa Petreştilor era lumină seară de seară, până spre miezul nopţii. Ori aveau oaspeţi, ori plecau ei, lăsând lumina aprinsă până se întorceau. În seara aceea însă casa Petreştilor era învăluită în linişte şi întuneric. Curios lucru. Nici câinii nu lătrau la cei ce treceau prin faţa porţii. Este adevărat că nimeni n-a găsit taina care să arate cum reuşeau câini Petreştilor să facă deosebire între cei ce intrau în curte cu gânduri bune şi

cei ce veneau să facă rău. S-a întâmplat odată ca un cunoscut, care era prieten de-al casei şi faţă de care dulăii îşi arătau bucuria, să vină într-o seară să fure curcanul Petreştilor. A intrat în curte, a prins curcanul, dar când să plece cu prada s-a pomenit înconjurat de dulăi. L-au ţinut prizonier până au venit stăpânii. Unul dintre câini, cel mai bătrân, era ţinut mai mult legat. El nu mai făcea diferenţa între buni şi răi. Trecuse aproape cincisprezece ani de când purta cu sine o taină. N-o putea spune, pentru că nu putea vorbi. Dar dacă ar fi putut vorbi, ar fi spus ceva.

Într-o joi noapte, Ion Petrescu a plecat în târg la Ruşii de Vede. La începutul străjii a treia din noapte, a încălecat pe cal şi a plecat. Câinele l-a urmat. Nu ştia nimeni ce s-a întâmplat, dar l-au aşteptat trei zile, apoi au pornit pe urmele lui. După alte două zile de căutări, l-au găsit mort în pădurea Băseştilor. Cine, ce-a avut cu el nu se ştie, dar. au fost spuse multe vorbe. Gura lumii e bogată în astfel de ocazii. Bănuielile cele mai serioase s-au îndreptat înspre protivnicii lui religioşi. O duşmănie surdă îl urmărea de când cu întâmplarea furtunii şi a ploii. Nu mai era atacat direct, dar în taină i se puneau tot felul de capcane. Tot de pe vremea aceea, Petreştii trăiau noua credinţă. Noile practici au stârnit vâlvă în sat. Nimeni nu ştia de unde a adus Petrescu obiceiurile necunoscute de săteni. Deşi se temeau de el şi de Dumnezeul lui, n-au prea fost îngăduitori cu el. L-au prostit prietenii, l-au blestemat rudele, l-au batjocorit vecinii, l-au izolat gospodarii, primăria l-a ameninţat, iar preotul nu pierdea prilejul să pună pe seama lui toate relele şi nenorocirile ce se abăteau peste sat. Aproape în fiecare an făcea o slujbă religioasă, cerând asupra Petreştilor urgia divină. Dar degeaba, rumânul a mers înainte, nu ascunzându-se sau fugind, ci a rămas mai departe liniştit şi senin, cu fruntea luminată de-o bucurie tainică. Asta-i nedumerea pe oameni şi-i făcea să se întrebe: „De unde a învăţat să trăiască

aşa?” Iar el le răspundea întotdeauna arătându-le fie în sus, fie în Scriptură.

— Cum poţi să rămâi aşa de blând şi răbdător în necaz? îl întrebau prietenii.

El le deschidea Scriptura şi le citea cu glas tare într-un loc plăcut lui – *În linişte şi odihnă va fi mântuirea voastră, în seninătate şi încredere va fi tăria voastră.* El citea din Isaia 30, 15.

De când cu noua gândire, Ion Petrescu căuta orice ocazie să fie acolo unde se adunau oamenii. Era prezent între ei mai mult decât înainte. Avea sau nu treabă, seară de seară el ieşea la şosea. Se oprea din grup în grup, intrând în vorbă, ca apoi să ducă discuţia spre solia ce avea de vestit. Când clopotul bisericii bătea scurt a mort, Petrescu era primul la priveghi şi vorbea cu tărie celor îndureraţi. Săptămânal mergea la moară cu câte o baniţă de porumb, nu că n-ar fi putut mânca mălai mai vechi de o săptămână, dar aici găsea ce căuta zi de zi, ascultători cărora le împărtăşea solia revenirii lui Iisus. La început, oamenii l-au ascultat curioşi, apoi au devenit gânditori. Până la urmă, unii s-au declarat atraşi de noua credinţă; mai ales că, despre părintele lor spiritual, se şopteau tot felul de zvonuri neplăcute. Pe lângă aceştia, mai erau destui din sat care, deşi nu se arătau pe faţă, erau de partea Petreştilor. Lipsea doar un eveniment care să-i ajute să facă pasul hotărâtor; moartea cuiva drag, un necaz, o boală sau o predică-foc. Dumnezeu. Se îngrijea să ofere fiecăruia ce era de folos. Aşa au început sătenii evlavioşi să se strângă în jurul bătrânului Ion Petrescu. Se simţeau bucuroşi şi vajnici, ca o armată sub flamurile ei.

În ziua când Ion Petrescu a fost găsit mort, a răsuflat uşurat preotul. S-a speriat puţin când, după două săptămâni, s-a zvonit că s-a întors câinele. Un timp a ocolit vecinătatea Petreştilor. Şi din senin s-a răspândit zvonul că-i turbat câinele de aceea trebuia ocolită zona.

L-au plâns sătenii pe Ion Petrescu. Mulţi au crezut că noua credinţă adusă de el se va stinge. Dar, curios lucru, câteva familii s-au alăturat Petreştilor. Familii de vază ale satului s-au hotărât să îmbrăţişeze noua credinţă. Fiul cel mare al lui Ion Petrescu, Tudor, deşi avea puţin peste douăzeci şi cinci de ani, a continuat lucrarea tatălui său. Mai întâi, a câştigat o parte însemnată a rudelor şi şi-a făcut prieteni în sus şi în jos pe Călmăţui.

Gardianul de noapte al satului luneca liniştit pe uliţa primăriei, mirându-se că la Petreşti e linişte şi întuneric. El participase de multe ori la cuvântările lui Tudor. De fiecare dată, sufletul îi era răscolit şi frământat de un îndemn lăuntric; simţea că trebuie să-şi pună viaţa în rânduială cu Dumnezeu. Însă, până la urmă, ceva se răzvrătea în el şi îşi zicea mânios: „Da' de unde ştie al lui Petrescu care-i voia Domnului mai mult decât popa Bădiţă? Datoria mea e să fac ce spune preotul nu să ascult de eretici. Ar trebui ca părintele să facă ceva cu ei”. Ajuns în şosea, raportă şefului gărzii că-i linişte la Petreşti, numai că zarva s-a mutat la vecini.

Era linişte la Petreşti, dar în casa Dângilor era multă lumină şi agitaţie. Sala era plină cu bărbaţi, femei şi copii, aşezaţi care pe unde au găsit loc, discutând unii în şoaptă alţii mai tare, iar copiii fără stare se înghesuiau în faţa celor mari care-i mai potoleau cu băţul, din când în când. În cuptorul sobei, brazde de tor uscate ardeau cu flacără vie sub o oală mare cu boabe de porumb puse la fiert.

Zgomotul de paşi în pragul uşii de la intrare prevestea că au sosit oaspeţii aşteptaţi. Tudor a ieşit înaintea noilor sosiţi şi i-a invitat în mijlocul adunării, care le-a făcut o primire călduroasă şi plină de respect. El îi adunase pe oameni. A mers din vecin în vecin până în uliţa Ciocnarilor, invitându-i pe oameni la o întâlnire religioasă. Surpriza era că aşteptau sosirea unui fost hagiu ortodox. Spuneau despre el că are un har deosebit spre a vesti

voinţa lui Dumnezeu în aceste vremuri târzii. Megieşii au răspuns invitaţiei în număr mare, aşa că era plină casa Dângilor.

Hagiul era de prin partea Cârlomanului, un om cu vază şi recunoscut pentru harul ce-l avea în a explica Scriptura. Deoarece propovăduia Evanghelia, nu era în relaţii tocmai bune cu preoţii satelor. Aceştia îl urau, pe motiv că îi întorcea pe români de la credinţa strămoşească. Dar, în ciuda piedicilor de multe feluri, mergea din sat în sat şi vorbea despre „apropiata revenire a lui Hristos". Aproape în fiecare sat găsea adepţi şi tovarăşi de păreri, care se înmulţeau şi se grupau în comunităţi, ridicau biserici noi, cărora le spuneau „adunări" şi ţineau slujbe la care invitau tot satul... În Lacul Sărat, multe familii pactizau cu adventiştii. Unii dintre vecinii Petreştilor nu mai vizitau biserica mare, cu toate că preotul îi ameninţase că nu le va mai îngropa morţii. „Nu-i nimic, părinte, ni-i îngroapă alţii, fără bani", au răspuns rumânii. Iar acum, chiar în casa Dângilor, aveau adunare şi îl invitaseră pe hagiul Ştefan, care propovăduia Evanghelia în satul Dorobanţu.

După intrarea oaspeţilor, oamenii s-au aşezat cuminţi la locurile lor, cu ochii la Hagiu; au cântat câteva cântări, apoi unul dintre ei s-a rugat şi s-au aşezat cuminţi pe locurile lor. Hagiul a deschis o carte mare, ce avea pe coperta neagră o cruce aurită, şi a zis:

— Fraţi creştini, Dumnezeu ni. Se descoperă în această seară prin Cuvântul Său din Sfânta Scriptură, arătat nouă în Evanghelia lui Luca, la capitolul 21, 25: *Vor fi semne în soare, în lună şi în stele. Şi pe pământ, va fi strâmtorare printre neamuri, care nu vor şti ce să facă la auzul urletului mării şi al valurilor.*

Din ochii larg deschişi şi fixaţi în puncte invizibile, curgeau lacrimi, lucind ca mărgăritarele în lumina celor trei lămpi, fixate pe pereţii camerei. Feţele slabe şi

alungite exprimau îngrijorare amestecată cu bucuria unei deosebite revelaţii. Sufletele erau deschise ca o poartă frumoasă, aşteptând intrarea Cuvântului, ca într-o zi de înviere. Hagiul era văzut ca un trimis ceresc, prin care Dumnezeu lovea şi lega rana, făcând să crească mădular proaspăt. Simţământul că stau singuri şi descoperiţi înaintea lui Dumnezeu le umplea mintea şi sufletul îndurerat.

Când Hagiul ajunse să întărească adevărul că Dumnezeu vorbeşte prin aştrii, *prin lună şi stele,* a fost întrerupt de o ascultătoare care a întrebat:

— Părinte, ce predici dumneata are legătură cu cercurile din jurul lunii? Ne vorbeşte Tatăl Sfânt prin aceste semne? Bătrânii spun că se anunţă trei nenorociri; spune-ne care este adevărul, că ne prăpădim de spaimă!

S-a făcut rumoare printre ascultători – unii, nemulţumiţi că l-a întrerupt pe vorbitor, iar alţii, curioşi să audă răspunsul.

Ca şi când n-ar fi înţeles, Hagiul a cerut alte lămuriri cu privire la întrebare, deşi îi era clară, numai că dorea să aibă timp pentru a formula un răspuns care să lumineze mintea superstiţioasă şi să n-o supere în mândria necunoaşterii. Ştia că ce se petrecea în jurul lunii era o întâmplare obişnuită, provocată de trecerea razelor lunii printr-un nor subţire de gaze.

Răspunsul, dat pe înţelesul oamenilor simpli, i-a liniştit, aşa că o voce de bas profund rupse tăcerea lăsată de vorbitor şi zise:

— Aşa este, fraţilor, Domnul ne vorbeşte prin orice – prin Scriptură, prin lună, prin stele, prin noaptea asta geroasă rău, prin sărăcia noastră, prin toate, fraţilor, ne vorbeşte, dar suntem surzi şi orbi, a pus stăpânire pe noi patima urii, aşa este, are dreptate Scriptura.

După un timp de tăcere, una dintre femei, cu vocea plină de duioşie, se rugă: – Vorbeşte mai departe, părinte,

vorbeşte despre venirea Domnului!

— Da, da, se auziră şi alte voci.

— Bine, zise Hagiul, am să citesc mai departe: *Veţi auzi de războaie şi veşti de războaie: vedeţi să nu vă înspăimântaţi, căci toate aceste lucruri trebuie să se întâmple. Dar sfârşitul tot nu va fi atunci. Un neam se va scula împotriva altui neam, şi o împărăţie împotriva altei împărăţii; şi, pe alocuri, vor fi cutremure de pământ, foamete şi ciumi. Dar toate aceste lucruri nu vor fi decât începutul durerilor. Atunci vă vor da să fiţi chinuiţi, şi vă vor omorî; şi veţi fi urâţi de toate neamurile pentru Numele Meu.* (Matei 24, 6 – 9)

Ca un tunet, o lovitură a zguduit uşa de la intrare. Mai multe voci străine şi dure agitau câinii şi cereau să intre. Ascultătorii aşteptau îngrijoraţi. În clipele următoare, uşa camerei s-a deschis, împinsă cu brutalitate, şi în prag a apărut şeful de jandarmi, însoţit de doi subalterni şi de garda satului. Şeful jandarmilor, încruntat, şi-a rotit privirea peste cei adunaţi şi a ţipat:

— Ce se întâmplă aici? Ce acte creminale puneţi la cale? Cine v-a dat voie să vă strângeţi?

— Să trăiţi, domn şef, aş vrea să vă explic, a încercat să răspundă Tudor Petrescu.

— Ce să esplici mă, ţi-a dat cineva voie să vorbeşti? Când ţi-oi da eu voie să deschizi pliscul, atunci s-o faci!

— Domnule şef, vă rog să mă ascultaţi! a intervenit hagiul Ştefan pe un ton liniştit şi cald.

— Tu să nu mă rogi pe mine, că nu sunt Maica Precista şi nu ţi-am dat permisiunea să vorbeşti, şi. mi se pare că tu eşti cel urmărit de poliţie, care încurci minţile oamenilor şi-i duci la rătăcire! Roagă-te cui trebuie, şi voi doi, care aţi vorbit fără permisiune, să poftiţi cu mine să vă învăţ cum să vă purtaţi cu reprezentanţii Statului.

S-a întors spre cei doi jandarmi şi le-a făcut semn, arătându-l pe hagiu, iar gardienilor, pe Tudor Petrescu.

Abia atunci, ca treziţi dintr-un şoc, cei adunaţi au început să se mişte, să vocifereze, să ceară explicaţii cu privire la ce se întâmplă, fapt care l-a înfuriat de-a binelea pe şeful de post.

— Gura, măi, ţopârlanilor! Ce, v-a venit glas? Acum vă încolonez pe toţi, fără milă. Să n-aud o vorbă! Duceţi-vă acasă şi să nu mai aud c-aţi făcut adunări subversive, că vă mănâncă pârnaia – gura, că vă rup şalele!

Un timp, nimeni nu s-a mişcat, până când Tudor Petrescu a zis soţiei:

— Ileano, ia pruncul şi du-te acasă.

Ileana şi-a înfăşurat pruncul de câteva luni şi s-a strecurat pe lângă jandarmii care patronau încăperea.

— Domn şef, lasă-mă să-mi duc femeia acasă, şi m-oi întoarce cu dumneata, zise Petrescu jandarmului.

— Las că se duce şi singură, că n-o mănâncă babau, iar tu eşti arestat!

Rând pe rând, cei adunaţi se strecurau afară tăcuţi şi înfricoşaţi, murmurând rugăciuni de scăpare. Unii se opreau şi se uitau uimiţi şi speriaţi spre luna plină şi cercurile din jurul ei.

După ce ultimul musafir s-a strecurat în ger, şeful jandarmilor a făcut semn subalternilor să pornească spre post. Aceştia au smucit mâinile hagiului la spate şi l-au împins cu putere spre uşă, înjurându-l. Gardiştii l-au flancat pe Tudor şi au pornit în urma jandarmilor, avându-l în spate pe domn Ţugui.

Şeful de post ajunsese de temut în cele trei sate peste care îşi întindea autoritatea. Nu se născuse prin părţile locului, dar se însurase cu o localnică. Îşi înjghebase curios de repede o gospodărie frumuşică, trăia în compania oamenilor de frunte şi făcea dese călătorii la oraş, unde întârzia câte două-trei zile. Pleca încărcat cu de-ale locului şi venea cu pachete din prăvăliile neguţătorilor. În serviciu, era necruţător şi orgolios. Nu

suferea să i se calce cuvântul şi credea că bătaia este cheia menţinerii ordinii. Părea prietenos, dar punea multă viclenie în bunăvoinţa lui. Pentru el, oricine nu arăta pe placul lui era un răufăcător şi trebuia bătut ca să mărturisească.

— Ia spune-mi, Petrescule, ce făceaţi voi acolo?

— Studiam Scriptura, domn şef, nu făceam niciun rău.

— Asta spui tu, dar eu ştiu că lucraţi cu anticristul roşu.

— Anticristul nu-i roşu, domn şef – poate-i negru, poate-i verde, are toate culorile, doar alb nu-i, şi nu învaţă din Scriptură, are tradiţia lui.

— Rău v-a mai bătut mintea, băiete, dar am să vă bat eu tălpile până vă veţi limpezi credinţa.

— N-am făcut decât ce zice Scriptura, domn şef.

— O să vezi tu Scriptură. Spune-mi cine-a strâns oamenii?

— Eu, domn şef.

— Cu a cui permisiune?

— Din ordinul Domnului Iisus, care zice în Evanghelia lui Matei, la capitolul 28, versetele 19 şi 20, astfel: *Duceţi-vă şi faceţi ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Şi învăţaţi-i să păzească tot ce v-am poruncit. Şi iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin.*

— Şi tu crezi că Iisus a spus asta?

— Da, domn şef, cred, aşa cum cred că stăm amândoi de vorbă.

— Hm! – făcu şeful jandarmilor. Poţi să crezi, dar... o bătaie bună tot o să-ţi dau, ca să nu uiţi că eu dictez aici, nu. Hristos al tău.

— Nu vă încărcaţi cu păcat, domn şef. Iisus e Stăpânul, de El să ascultăm.

— Mă, nărodule, mă înfrunţi? – şi cravaşa a izbit cu putere în spatele arestatului, spintecând pielea cojocului. Ai să simţi tu în noaptea asta toiagul puterii şi-ai să te converteşti la supunere; vă ştiu eu pe voi, ivantiştilor, bolşevicilor, o să-ţi plângă şi Hristos de milă!

— Cum vi-i voia, domn şef, eu nu mă dau înapoi când sufăr pentru Hristos, pentru că evanghelistul Matei, la capitolul 5, versetele 10 şi 11, zice: *Ferice de cei prigoniţi din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăţia cerurilor! Ferice va fi de voi, când din pricina Mea, oamenii vă vor ocărî, vă vor prigoni şi vor spune tot felul de lucruri rele şi neadevărate împotriva voastră.*

— Eşti nebun; bănuiesc eu cine ţi-a stricat minţile – şi se uita cu ură în faţă spre cei trei, care îl duceau în lovituri de pumni şi bâte pe Hagiu. Mie să-mi declari cine este Matei acesta, care zici că a vorbit cu Iisus şi care te-a îndoctrinat pe tine, să-mi spui unde stă şi să-mi dai adresa exactă, că, dacă nu., tot îl găsesc eu!

— Păi… nu ştim, domn şef, unii spun că ar fi în cer, dar eu zic că a murit şi nu-i nicăieri.

— Ce? Tu-ţi baţi joc de mine, mă, pocăit nenorocit? N-am auzit eu la preot că voi îl aşteptaţi să vină; îţi baţi joc de mine na, na – şi-l lovea cu furie peste cap, cu cravaşa de cauciuc.

— Îţi baţi joc de mine, eu, plutonierul Ţugui, şef de post peste trei sate!? O să-ţi scot eu din cap pe toţi diversioniştii ăştia împotriva sfintei noastre credinţe în popa Bădiţă, preotul nostru.

Încetul cu încetul s-a potolit, şi-a prins cravaşa de centură şi gâfâind înota prin zăpadă spre jandarmerie.

La postul de jandarmi, arestaţii au fost aruncaţi în beciul de sub grajdul cailor. Aceasta era o încăpere de câţiva metri pătraţi, zidită din cărămidă şi cu podea din pământ. Plafonul era din beton. De aceea se auzeau permanent sforăitul şi tropăitul cailor, încât cei reţinuţi nu

se puteau odihni deloc. După ce au fost împinşi în celulă, au început să-şi maseze umflăturile şi vânătăile provocate de cravaşe, pumni şi ciomege. Vorbeau pe şoptite, mulţumind lui Dumnezeu că n-au fost reţinuţi invitaţii şi prietenii adevărului; cât despre ei, avea să se îngrijească Cel de sus.

— Frate Tudore, crezi că prietenii noştri s-au speriat? întrebă într-un târziu Hagiul.

— Sătenii sunt trecuţi prin necazuri şi cu greu le frângi voinţa, frate, sunt îngrijoraţi mai mult de cercurile din jurul lunii.

— Câtă superstiţie! Omul a fost creat să-şi umple sufletul cu adevărul. Dacă nu studiază Scriptura, devine fricos şi pradă scamatoriilor diavoleşti, aşa că trebuie să insistăm ca oamenii să citească Biblia.

— Unii nu ştiu carte.

— Să-i ajutăm! Am văzut mulţi care au învăţat să citească din dorinţa de a cunoaşte Evanghelia.

— Cât crezi că ne vor ţine aici?

— Până se va împlini scopul pentru care am fost aduşi.

— Nu înţeleg despre ce scop vorbeşti, şi… cine să aibă un scop?

— Dumnezeu nu îngăduie nimic în viaţa noastră fără un scop bun.

— Bun, pentru cine?

— Pentru noi, pentru cei din jurul nostru, pentru cei pierduţi.

— Uneori nu înţeleg scopul, ba cred că e aşa… o luptă în care azi Domnul e mai tare, mâine reuşeşte cel rău şi aşa mai departe, iar omul un fel de bilă care trece de la unul la altul, până într-o zi când se sparge.

— Înţeleg de ce fântâna bucuriei tale nu are totdeauna ciutură, şi viaţa de credinţă e ca un război, în care tragi de frică.

— Aş vrea să înţeleg cum e cu scopul. Şi. de ce crezi că a îngăduit Domnul să ajungem aici?

— Când un om se predă Domnului, devine fiul Lui iubit. Nu e lăsat să i se întâmple ceva ce i-ar răni inutil sufletul şi trupul. Când însă e lovit într-un fel sau altul, mă încred în cele scrise în Romani 8, 28 unde spune că *toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Domnul, şi anume spre binele celor ce sunt chemaţi după planul Său.* Prin aceste întâmplări, uneori prea fierbinţi, alteori cu prea multe fulgere şi trăsnete, El doreşte să îndrepte câte ceva în caracterul nostru sau să ne întărească încrederea în Planul de Mântuire. În alte cazuri, pentru a duce oamenilor vestea mântuirii, ucenicul Domnului trebuie să treacă prin suferinţă şi furtună. În toate acestea, se găseşte har şi binecuvântare. În suferinţă îl descoperim pe Iisus.

— Nu s-ar putea fără atâta durere? întrebă şovăitor Tudor.

— Am fost odată martor la un incendiu. Clădirea unei mari bănci a fost cuprinsă de flăcări violente. Tăria focului îi ţinea la distanţă pe privitori. Era foarte periculos să te apropii. Apa pompierilor se făcea abur înainte de a topi furia focului. Din interior, răzbăteau strigăte după ajutor, dar parcă nimeni nu le auzea. Autorităţile şi cetăţenii erau îngrijoraţi şi frământaţi pentru salvarea fişetelor şi seifurilor în care se găseau depozitate valori uriaşe. Soldaţilor pompieri li s-a cerut să nu se apropie de „iadul” din faţa lor. Nu mai era nicio speranţă pentru cei din clădirea în flăcări. Mă aflam în mulţimea care privea agitată şi neputincioasă, invocând o minune de la Dumnezeu. Eram speriat, dar şi fericit, pentru că numai cu o jumătate de oră în urmă fusesem în această clădire cu unele treburi. Mă bucuram că am ascultat de sfatul tatălui meu, de a pleca dimineaţa devreme să-mi rezolv problemele cu banca şi eram foarte mulţumit că nu mă

găseam printre cei în pericol.

Deodată, din grupul de pompieri, s-a desprins unul şi a intrat în flăcări. Spectatorii uimiţi comentau nesăbuinţa şi riscul inutil al „nebunului”. Spre surprinderea tuturor, după câteva momente, a apărut din flăcări, ţinând la piept o fetiţă leşinată. S-a îndreptat spre locul unde eram eu, a pus-o jos şi a zis, privindu-mă: „Aveţi grijă de ea. are nevoie de aer, ajutaţi-o să respire” şi s-a repezit iarăşi în flăcări, după care a adus un tânăr, şi gestul s-a repetat de multe ori.

În timp ce punea jos o bătrânică cu trupul inert, dar viu, ofiţerul care conducea grupul de pompieri, însoţit de doi subalterni, s-a apropiat furios de omul salvator şi i-a strigat:

— Băi soldat, cine ţi-a permis să ieşi din rânduri şi să-ţi părăseşti postul? Cu a cui permisiune ai intrat în flăcări? Ai să capeţi o pedeapsă aspră pentru nerespectarea ordinelor.

S-a întors spre cei doi subofiţeri şi le-a făcut semn să-l ducă pe „vinovat” în rânduri. Subalternii s-au uitat surprinşi la pompierul vinovat şi au zis amândoi odată:

— Nu-i de-al nostru, domn căpitan!

Dar superiorul plecase spre alt grup, aşa că nu i-a auzit. Subofiţerii au încercat să-l reţină, dar pompierul misterios a ridicat un deget şi le-a zis aproape şoptit:

— Auziţi!... Mă cheamă... e pentru Mine, orice strigăt de ajutor e un ordin suprem.

Apoi, s-a avântat în flăcările de unde se auzeau strigăte de suferinţă şi groază.

Îl priveam cu uimire pe Omul acela, ce nu părea dintre oameni. Nu mai aveam ureche decât pentru şoaptele Lui blânde, picurate în urechea muribunzilor purtaţi de braţele Sale fumegânde. Ochii mei nu mai urmăreau decât fantoma trupului Său ţâşnind din flăcări şi lăsând în urmă o coadă de fum.

După ce a pus pe caldarâm şi ultimul supravieţuitor, şi-a îndreptat şalele liniştit, apoi s-a uitat spre mine. Nu ştiu de ce, dar. aproape involuntar m-am apropiat de El şi L-am privit tăcând. Zâmbind cu îngăduinţă, m-a întrebat:

— Ce fac cei pe care ţi i-am dat în grijă? Speriat, am răspuns:

— Bine, bine… şi-au revenit, i-ai salvat, acum au alţii grijă de ei. Privirea I s-a umbrit peste mine. În timp ce toţi ceilalţi erau ocupaţi, care mai de care cu problema lui, ca la incendiul unei bănci, El şi-a dezbrăcat mantaua de pompier şi, liniştit, s-a strecurat prin mulţime, spre o stradă laterală. Picioarele mi-au lunecat în urma Lui şi aproape că l-am strigat:

— Stai, de ce pleci? Cine eşti?

Oprindu-se, S-a întors, revărsând peste mine albastrul senin al ochilor Săi şi mi-a şoptit:

— Cum, nu Mă cunoşti? Sunt prietenul celor care au nevoie de ajutor.

Arsurile şi petele de pe faţa Lui dispăruseră, hainele Îi erau curate şi îngrijite, aşa că nu ştiam ce să mai cred. Poate că, de spaimă, nu ştiu, dar privirea mi s-a întunecat şi genunchii se loveau unul de altul. După ce mi-am frecat ochii înceţoşaţi, când i-am deschis eram singur pe stradă. La o sută de metri se afla mulţimea tumultuoasă în jurul incendiului.

Atunci am înţeles că uneori trebuie să trecem prin foc şi suferinţă, să înfruntăm împotrivirea oamenilor, dar să-i salvăm pe cei ce sunt ameninţaţi de focul veşnic. Iisus a făcut lucrul acesta şi trebuie să fie bucurie în El. Iar tu şi eu ne regăsim drumul numai atunci când intrăm şi ieşim, ca să intrăm iarăşi în focul în care descoperim totdeauna pe-al doilea sau al treilea „semănând cu un Fiu de Dumnezeu”.

Niciodată nu voi uita cuvintele Lui, spuse ofiţerilor: „Pentru Mine, orice strigăt de ajutor e un ordin suprem”.

— Cuvintele tale tainice şi aproape profetice mă întăresc, frate, zise îngândurat Tudor. Aproape nu mai simt locurile unde m-a lovit domn şef.

— Eu n-am simţit nicio durere, decât mâhnirea pentru oamenii pierduţi în necunoaştere şi păcat.

În timp ce discutau în şoaptă despre planul lui Dumnezeu cu această lume, vorba le-a fost întreruptă de zgomotul unor paşi pe treptele ce coborau în pivniţă. Tropăitul arăta că sunt mai multe persoane. S-au oprit în faţa uşii, punând ceva la cale. Prin crăpături se zărea flacăra fumegândă a unei lămpi cu petrol.

După un timp, care pentru Petrescu a ţinut cât o veşnicie, s-a auzit clinchetul lacătului şi uşa pivniţei s-a izbit cu putere de perete. Curentul format a ucis lumina din lampă, înainte ca cei doi să vadă faţa vizitatorilor. Simţământul că ceva nu era în ordine i-a făcut atenţi şi s-au lipit de peretele opus uşii de la intrare. Mirosul de alcool, răspândit în cameră, cu ajutorul curentului, le-a vestit că ceva dureros avea să se întâmple.

— Puneţi mâna pe bolşevicii ăştia şi convertiţi-i! s-a auzit o voce plină de ură în partea de sus a scării.

— Aprindeţi lampa şi căutaţi şobolanii! porunci o altă voce în grupul celor din uşă.

Unul dintre ei încerca să aprindă un chibrit, dar, după mai multe nereuşite, a răbufnit supărat:

— Nu ştiu ce să cred, dar mi s-au udat chibriturile, cu toate că buzunarul mi-e uscat.

— Du-te sus şi adu-mi un felinar! Vezi să nu vii fără lumină, că ne scapă clienţii! porunci cel ce părea a fi şef.

— Băi, Tică, ce căutăm noi aici? Şi cine-s ăştia pe care trebuiesăi? Eu mă duc acasă.

— Dacă mişti, te duci pe lumea ailaltă. Stai aici! Ai înţeles? Numai aşa scăpăm de proces.

Uşa de la intrarea de sus a scării s-a deschis violent şi pe scări alerga, mai mult rostogolindu-se, cel trimis

după felinar. Ajuns jos, gâfâia îngânând ca pentru sine.

— A luat foc, a luat foc.

— Cine? Ce a luat foc? întrebau ceilalţi uimiţi şi nedumeriţi.

— Nu ştiu… aşa… cerul a luat foc, aşa mi-a spus.

— Cine ţi-a spus? întreba unul dintre ei.

— Nu ştiu, o… voce.

— Care voce? Eşti nebun? Fricosule, ţi-a fost frică să te duci după felinar, nătângule! Dumnezeule, cu cine m-am unit eu! a început să urle cel căruia i se spunea Tică şi care părea a fi şeful lor.

— Duceţi-vă să vedeţi, dacă nu credeţi! zise cel speriat.

— Hai sus, să-mi arăţi focul! Iar voi să nu vă mişcaţi din uşă şi să nu lăsaţi pe nimeni să iasă! ordonă şeful.

Ajunşi sus, n-au văzut nimic deosebit. Zăpada îngheţată reflecta razele lunii, curioasă şi ea să ştie ce se întâmplă în pivniţa aceea, săpată în carnea pământului.

— Unde-i focul, Geo? Unde-i vocea?

— Aici, Tică, aici mi-a vorbit.

— Ţi-a vorbit? Ce, eşti beat? Şi ce ţi-a zis?

— Păi… parcă mi-a zis că lumina e-n beci şi deodată s-a aprins.

— Ce s-a aprins, mă? Tu nu vezi că nu s-a aprins nimic?

— Ba… s-a aprins cerul în faţa mea şi atunci am fugit la voi.

— Ţi-a luat încornoratul minţile, du-te-n post şi cere jandarmului un felinar!

Geo a plecat spre post, iar Tică s-a întors îngândurat cu faţa spre pivniţă, întrebându-se: „Cine-ar putea fi arestaţii care trebuie să fie tocaţi?” Un simţământ de nelinişte l-a fulgerat, şoptindu-i să nu facă rău necunoscuţilor. Dar gândul că avea să zacă în puşcărie câţiva ani buni l-a cutremurat şi se prindea cu speranţă de

promisiune. Paşii camaradului care se întorcea de la post l-au trezit din amintirea ultimelor evenimente.

— N-ai adus lumina?

— Nu… jandarmul m-a înjurat şi mi-a spus că nu colaborează cu hoţii şi ucigaşii.

— Ucigaşii? izbucni furia lui Tică. Am furat nişte grâu de la un negustor împuţit, dar pe cine am ucis?

— Nu ştiu, nu mi-a spus.

— Vine ziua şi-am să-l ucid pe tablagiul ăsta – zise Tică înjurând, în timp ce se îndrepta furios spre pivniţă.

— Şi-a mai zis că, dacă nu ne terminăm treaba repede, ne dă dezertori şi ne face pielea sită.

— Hai jos! ţipă înfuriat Tică.

În pivniţă era întuneric şi gerul parcă nu pişca iute ca afară. Tică îl împinse la o parte pe camaradul care sta de pază în uşă şi întrebă cu glas tare pe cei dinăuntru.

— Cine sunteţi, bă… ăştia dinăuntru şi de ce aţi fost priponiţi? Un timp, domni liniştea, apoi se auzi glasul hagiului:

— Suntem doi rumâni paşnici, aduşi aici de mâna jandarmilor şi a preotului, dar nu suntem vinovaţi de nimic.

— Da… sigur, cum să fiţi vinovaţi, ce… noi suntem? Aşa e peste tot, nimeni nu-i vinovat, dar beciurile-s pline, ca şi puşcăriile.

— Noi n-am făcut nimic rău – se auzi vocea tânără a lui Tudor Petrescu.

— Lasă, lasă, că o să mărturisiţi voi şi că aţi furat grâul lui Anghel Măculie, în locul nostru şi zâmbi în sine, bucuros că au găsit ţapi ispăşitori. Care aveţi, bă, un chibrit? se adresă camarazilor, dar nu primi niciun răspuns. Căutaţi-vă bine buzunarele! se răsti a doua oară.

— N-avem, băi Tică, ce… tu nu înţelegi, ce urli la noi, parcă ai fi domn şef de post, vorbi ţâfnos unul dintre cei care stăteau în uşa de jos a scării.

— Am eu un chibrit, se auzi vocea emoţionată a lui Petrescu. Unul dintre oamenii lui Tică a păşit în celulă căutându-l pe bâjbâite pe ofertant.

— Las că vin eu la uşă, se oferi Tudor.

Peste câteva clipe, lampa afumată arunca în jurul ei umbre de lumină murdară. Uşa mică a beciului nu permitea ca toţi cei de pe scară să vadă în interior, aşa că cel ce ţinea lampa, şi încă unul, se întoarseră spre şeful lor aşezat pe trepte şi întrebară:

— Şi acum ce facem, Tică?

— Cunoaşteţi planul, aşa că... daţi-i drumul! Şi făcu semn celor ce erau cu el pe scară să intre-n pivniţă. Buşiturile şi gemetele care se auzeau din celulă, nu prea-l convingeau pe Tică cum că tovarăşii lui şi-ar face datoria. Şi-apoi niciun strigăt, niciun vaiet! Asta-l mânia şi îl intriga în acelaşi timp.

„Nu cumva s-a întors roata?” se întrebă în sine Tică şi sări ca ars spre celulă. Acolo, încăperea era dominată de umbrele alungite ale ortacilor săi. Doi dintre ei ridicau de jos un trup inert, iar ceilalţi loveau în el ca într-un sac de box. Pentru o clipă văzu faţa celui bătut şi se întoarse înfuriat spre ceilalţi înjurându-i:

— Nemernicilor, l-aţi omorât. de ce nu i-aţi întrebat cum îi cheamă şi să-mi fi spus? Dacă nu-şi revine vă omor.

Îşi luă căciula şi-o aşeză sub capul rănitului, ceru lampa mai aproape şi şterse încet, cu mănuşa de lână, sângele care începuse să se întărească pe obrajii liniştiţi, dar stinşi, ai lui Tudor Petrescu. După un timp îşi ridică faţa peste care alunecau două şiruri de lacrimi, spre lumina lămpii şi strigă rugător:

— Dumnezeule, dacă exişti, iartă-mi această faptă. de unde să ştiu? M-au înşelat nemernicii de-afară, dar. va veni ziua răfuielilor. Tudore, tu ai să mă înţelegi că eşti bun, tu nu eşti ca noi; ai să mă ierţi? se ruga Tică.

— De unde îi ştie numele? se întrebau şoptit ceilalţi.

Parcă i-ar fi frate, aşa îl îngrijeşte.

— Aduceţi-l şi pe celălalt aici, la lumină! porunci Tică. După ce-l privi atent, porunci să fie aşezat cu grijă peste o grămadă de pleavă şi paie tocate ce se găseau într-un colţ. „E un bătrân pe care nu-l cunosc”, zise ca pentru sine Tică.

După ce-l privi atent, aşteptând semne de revenire, se ridică frământat, privi undeva, departe în amintiri. După un timp, ca o trezire, se sculă şi zise împăciuitor:

— Băieţi, am încurcat-o, trebuie să-l ducem la sanitar, altfel moare şi vom fi condamnaţi pentru crimă.

— Să anunţăm jandarmii! propuse unul dintre ei.

— Las că am eu grijă – răspunse răstit Tică, care simţea mânie ori de câte ori cineva îi amintea de jandarmi.

Numai ei îl băgaseră în tărăşenia asta, promiţându-i eliberarea în care nu mai credea.

— Geo, dă-mi cojocul tău, că tu ai pieptar bun, iar tu, Dane, mergi cu mine. Voi ceilalţi rămâneţi aici şi vedeţi să nu moară moşu, că sunteţi pierduţi.

După ce înfăşurară trupul lui Tudor Petrescu în cojocul mare din piei de oaie ţurcană, Tică îl ridică atent pe umăru-i puternic, urcând în noapte, urmat de Dan, tovarăşul său. Ajunşi afară, s-au asigurat să nu fie văzuţi de jandarmi sau gardieni şi apoi păşiră în şosea.

— Unde mergem? întrebă şoptit Dan.

— Îl ducem acasă, răspunse Tică hotărât. Dan se opri şi-l prinse de mână, întrebându-l speriat:

— Îţi dai seama ce faci?

— Băiatul ăsta mi-a salvat viaţa şi nu pot să-l las să moară în pivniţa aceea împuţită.

— Şi ce-o să facem cu jandarmii?

— Le spunem că a fugit când nu eram atenţi şi. lasă că născoceşte Dumnezeu ceva pentru el, că-i credincios şi bun.

— Da’ de unde, nu vezi că l-a lăsat deja şi nici nu mai

respiră?

— I-aţi luat voi răsuflarea, nenorociţilor.

— La porunca ta, şefule, răspunse Dan.

Tică n-a replicat, dar era furios de cele întâmplate şi lovea cu furie zăpada ce scârţâia sub cizmele lui cazone.

Din depărtări răzbea până la ei, destul de slab, urletul unui lup singuratic. O încremenire rece şi străvezie cuprindea satul şi valea. Peste tot, se boltea un cer rece şi senin ca sticla, străpuns de-o puzderie de puncte luminoase, care pluteau legănate în văzduh. Unele aveau pâlpâirea de purpură a focului aprins. Undeva, foarte departe, în adâncul albastru, întunecat, o pasăre de noapte, răspundea la chemarea tainică şi fioroasă a lupului singuratic.

Tică gâfâia sub povară. În celălalt capăt al satului câinii prinseră a lătra întărâtaţi. Priviră îngrijoraţi, dar nu se vedea nimeni. Tică intră pe-o uliţă. La geamurile caselor lucea întunericul. **Capitolul V**

Aerul nopţii, rece şi tăios, mărea strident fiecare zgomot, dând senzaţia că se stârneşte o adevărată hărmălaie. Din cauza gerului, scârţâiau gardurile, trosneau grinzile caselor, pârâiau crengile salcâmilor, iar sforăitul animalelor din grajduri se auzea departe, făcând să tresari a pericol.

În casa lui Tudor Petrescu, lampa cu petrol numărul cinci, ardea blând, luminând faţa liniştită, dar tristă, a Ilenei, soţia lui Tudor. Din când în când, îşi îndrepta privirea spre pruncul adormit într-o copaie de lemn, la marginea patului. Mângâia copilul, lăsându-se pe genunchi, apoi îi luă mâinile să se roage:

„Iisuse, Dumnezeul nostru, nu vreau a Te supăra cu îndărătnicia mea, dar simt nevoia să-ţi spun că am încredere în prezenţa Ta lângă soţul meu şi fratele Hagiu, în arestul poliţiei. Ştiu că-i vei elibera, dar… facă-se voia Ta”.

După ce termina rugăciunea, rămânea mai departe plecată, până simţea că i s-a răspuns şi e mângâiată. Încetul cu încetul, un sentiment de uşurare îi pătrundea în trup şi în suflet. Apoi, zâmbind spre înăuntru se ridică şi zicea ca şi când ar fi vorbit cu cineva prezent: „Abia aştept, Doamne, să văd ce cale mai găseşti ca să-i salvezi. Recunosc că mi-e frică, dar… am încredere în Tine”.

După un timp, micşorând lumina lămpii, şi-a rezemat coatele de pervazul ferestrei, privind umbrele nopţii, în aşteptarea lui Tudor.

Peste casele din faţa ferestrei se vedea uliţa în care se născuse şi copilărise. Acum era uliţa amintirilor. Îi plăcea să se întoarcă în ea. Acolo nu mai simţea trecerea timpului. S-a oprit puţin asupra copilăriei, şi-a revăzut primii ani de şcoală, apoi a rămas cu amintirea în seara care i-a schimbat pentru totdeauna viaţa. Îi plăcea să-şi amintească fiecare pas făcut.

Privind luna ce aluneca spre apus, i se păru că lumina ca atunci când, pătrunsă de sfială şi necunoscut, a intrat împreună cu Anica, sora ei mai mică, pentru prima dată în adunarea adventiştilor. Anica, insistase bănuitor de mult ca s-o însoţească la întâlnirea adventistă. Slujba a avut loc în casa Jilavilor şi s-a vorbit despre a doua venire a lui Iisus.

Cuvintele şi înţelesul lor au urmărit-o la întoarcere şi apoi toată noaptea. Încerca să se împotrivească lor şi să nu le ia în seamă, dar nu avea putere să o facă. Îi învăluiau sufletul şi conştiinţa, întrebând-o: „Eşti pregătită pentru întâlnirea cu Dumnezeul tău, care vine în curând?”

Nu mai ştia dacă a dormit în noaptea aceea; şi-o amintea doar pe Anica, spunându-i supărată, din când în când: „Mai culcă-te odată şi nu te mai mişca atâta!”

În zilele care au urmat, n-a vorbit nimic despre frământările ei, chiar dacă era întrebată cu privire la tăcerea sau încordarea ce i se citea pe faţă.

În sâmbăta următoare, i-a cerut voie mamei s-o lase să meargă cu Anica la întâlnirea adventistă. Mama a privit-o surprinsă şi, după un timp, i-a spus:

— Bine, du-te, dar… ai grijă. Suntem cineva în satul ăsta şi tatăl tău nu ar suporta să-i pătezi numele.

Bucuria acelui „du-te” acoperi înţelesul avertismentului.

Cele auzite la întâlnire au mărit şi mai mult frământarea ei. Se întreba de unde cunoşteau oamenii aceia atâtea lucruri pe care nu le auzise şi pe care de multe ori nu le înţelegea. Ştia că tatăl ei este un om înţelept şi cunoaşte multe lucruri, dar nu l-a auzit niciodată vorbind aşa. Era un om credincios în felul lui, cinstit şi respectat de săteni, dar. cum de nu se alătura acestor oameni?

Imaginea lui Iisus îi era din ce în ce mai vie, un Iisus pe care îl simţea aproape, privind-o cu blândeţe. În trecut, Numele Lui o făcea să-i fie teamă şi se gândea la El numai la sărbători. Când s-a întors acasă, tatăl nu sosise şi s-a bucurat că o s-o găsească acasă, în familie, la întoarcerea lui.

Toată săptămâna a aşteptat să fie întrebată de cele văzute şi auzite la adventişti, dar n-a amintit nimeni despre acest subiect.

Când a sosit următoarea vineri, s-a rugat pentru ivirea unei ocazii de a merge seara la adunare. S-a rugat ca tatăl ei să plece undeva, la treburi. Mare i-a fost bucuria când vineri după-masă şi-a auzit tatăl vorbind cu fratele ei mai mare, Minică, despre o călătorie în târgul Turnului pentru a doua zi, sâmbătă.

A adormit târziu în noaptea aceea, gândindu-se la ce s-ar fi putut vorbi seara, la întâlnire.

Când s-a trezit dimineaţa, a sărit la fereastră să vadă dacă mai este căruţa în şopru. Văzând locul gol, s-a aruncat pe pat şi I-a mulţumit Domnului că-i va da o nouă

bucurie. Dar. Încă nu-i ceruse voie mamei.

Afară, în faţa casei, lângă fântână, mama curăţa de fulgi o raţă. Văzând-o pe Ileana i-a zis:

— Te-a dat soarele afară, maică?

— Nu, mamă, altceva m-a dat afară.

Mama s-a întors spre ea, privind-o întrebător.

— Ce? Tu ce visezi noaptea, trăieşti ziua?

— Nu... ce trăiesc ziua visez noaptea. Mamă, tu mă iubeşti acum ca şi azi-noapte, când ai venit la noi şi ne-ai învelit, sărutându-ne?

Mamă-sa a lăsat privirea peste mâinile pline de sânge şi a zis îngăduitor:

— De... Ştiu eu; ce ceri?

— Lasă-mă să merg şi azi la adunarea adventistă. Alexandra, că aşa o chema pe mamă-sa, ca pătrunsă de durere s-a îndreptat de spate, a privit-o cu asprime un timp şi apoi a zis cu răceală:

— Ia vino, fată, şi stai lângă mine!

Ileana a luat un scăunel de pe prispa casei şi, cu o oarecare încordare şi teamă, s-a aşezat lângă mamă-sa

— Spune-mi, de ce vrei să te duci acolo?

— Nu ştiu, mamă, dar mă simt aşa de bine...

— Şi ce, acasă nu te simţi bine?

— Ba da, dar, acolo se vorbeşte frumos, despre Dumnezeu...

— Fată dragă, nu-s pentru tine lucrurile astea despre Dumnezeu. Tu eşti tânără, ar trebui să ieşi la horă, ai şaptesprezece ani mâine, poimâine şi trebuie să-ţi ţeşi câte ceva, că acu trec anii.

— După câte am auzit eu acolo, nu prea mai sunt ani mulţi până la sfârşit.

— Prostii! Asta ai auzit la ai lui Petrescu, un bătrân fără minte. Se contrează el preotului? Ştie el? Parcă ar fi preot să ştie el câţi ani mai sunt.

— Spune în Scripturi, mamă.

— Lasă Scriptura, că avem şi noi şi nu am văzut că scrie aşa.

— Tu nici nu ştii să citeşti, cum să vezi? zise Ileana.

— Ştiu ai lui Petrescu mai bine, du-te la ei să te prostească! Un timp, au tăcut amândouă. Ileana privea soarele care se ridica repede pe cer, dar cu-n ochi atentă asupra mamei, care rămânea la fel de întunecată şi dură.

— Mamă, mă laşi să merg? întrebă hotărâtă Ileana, după un timp.

— Treaba ta, eu nu mai răspund în dreptul tău, te descurci cu taică-tu.

Nu ştia cum să ia răspunsul acesta, dar se hotărî să rişte, orice-ar fi. Îmbrăcată frumos, cum văzuse fetele adventiste, şi atrasă de o putere tainică, se grăbea spre adunare, temându-se să nu fie oprită de ceva sau cineva. Ajunsă la şosea, s-a întâlnit cu nevasta preotului, care a întrebat-o:

— Unde te duci, Ileana?

— La vale, coană preoteasă – şi a grăbit pasul ca să curme discuţia.

Cele auzite la adunare au făcut-o să-şi spună hotărât: „De aici nu mai plec, mă simt aşa de fericită şi de liberă! Simt că Iisus m-a chemat să-i fiu credincioasă”. Câteva fete adventiste au înconjurat-o cu prietenie şi a simţit că se poate încrede în ele. La terminarea întâlnirii de dimineaţă, s-a anunţat că pentru după-amiază sunt invitaţi în Salcia, la o adunare de tineret. Ar fi dorit să meargă, dar era prea mult pentru familie şi nu putea să rişte. La întoarcerea spre casă, zburda de fericire. Era sigură că tata nu s-a întors de la târg, aşa că nu se întrezăreau necazuri. Apropiindu-se de casă, un fior de teamă a oprit-o pentru câteva clipe în loc; era Sabat şi multă treabă o aştepta acasă. „Cum să fac să nu calc Sabatul?” se întreba aproape cu lacrimi în ochi. Intrând pe poartă, a auzit behăitul oilor ce aşteptau în ţarc. I-a venit ideea că oile ar putea fi o

salvare pentru ea. De obicei, simţea ca o pedeapsă să meargă cu ele la păscut. Nu înţelegea de ce mama nu a trimis-o pe Anica cu oile la deal.

În bucătărie, a întâlnit-o pe Alexandra, care scotea din cuptor o pâine aburind. Privind-o, deloc supărată, mama i-a zis:

— Bine c-ai venit, fato, că am nevoie de tine.

— Cu ce te pot ajuta, mamă?

— Mănâncă ceva şi du vitele la iarbă, că, soru-ta e tare rea.

— Dar ce a făcut?

— Am trimis-o cu oile, dar s-a supărat că ai lăsat-o acasă, a început să ţipe că nu se duce, m-a înfuriat, m-am luat după ea cu-n băţ, ca s-o sperii, şi-a călcat într-un cui care i-a străpuns talpa; acum am oblojit-o şi-i în casă.

— Îmi pare rău, am să mă duc eu cu oile. Era fericită că va fi singură cu gândurile ei. Pe la mijlocul săptămânii care a urmat, într-o după-amiază, pe când citea în Biblie cartea lui Rut, a fost chemată la poartă. Crezând că-i vreo vecină care are nevoie de ceva, a ieşit grăbită. Mirarea i-a fost mare când a deschis poarta şi s-a trezit în faţa coanei preotese.

— Sărut mâna, coană preoteasă şi… poftiţi în casă.

— Bună ziua, Ileana, şi înţelege-mă că nu pot intra, mă grăbesc. Am venit să-ţi fac o propunere; vreau să formez un cor la biserică din fete tinere şi m-am gândit să te chem şi pe tine. Am auzit că rătăciţii de sâmbetişti au făcut cor şi ademenesc fetele tinere, aşa… ca tine, ortodoxe. Am să aduc şi flăcăi, ca să aibă şi fetele noastre cu cine vorbi între slujbe. Ei, ce zici? Eşti de acord?

— Nu ştiu, coniţă, să vorbesc cu tata şi-o să vă spun.

— Bine, bine, cred că şi sâmbăta trecută ai vorbit cu el, nu?

— V-am spus, coniţă, ce trebuie să fac.

— Bine, bine, aştept răspunsul; celelalte fete s-au

simţit onorate că le-am invitat, tu nu pari încântată, dar poate mi se pare.

A tulburat-o mult această vizită, dar n-a spus nimic părinţilor. Simţea că o să aibă necazuri.

Apropierea Sabatului următor a găsit-o într-o frământare de suflet. Cugetul îi spunea că nu este curată ruga prin care cere ca tatăl său să plece de acasă. Cât avea să ţină ascuns faptul că mergea la adunare? Într-o zi, va trebui totuşi să discute cu el problema. Îi lipsea curajul şi nu ştia cum să înceapă. Aşa că sâmbătă dimineaţă, s-a sculat mai devreme ca de obicei, a ieşit în curte şi a mers la tatăl ei, zicându-i direct:

— Tată, vreau să te rog ceva.

— Spune! a zis el văzându-şi mai departe de reparatul unui coş de nuiele.

— Lasă-mă, te rog, să merg la adunarea adventiştilor!

— Unde?! a întrebat tatăl apăsat şi vădit surprins.

— La adunare.

Tatăl a lăsat coşul jos şi a privit-o insistent un timp, cu o urmă de zâmbet pe faţă.

— Înţelegi tu ce spune pastorul adventist?

— Da, tată, înţeleg – prinse curaj fata.

— Bine… du-te şi spune-mi tot ce auzi şi vezi acolo!

— Da, tată, şi-a zbughit-o repede să se îmbrace.

Când a ajuns în şosea, un grup de bărbaţi stăteau la intrare în uliţa adunării. Când a vrut să treacă, unul dintre ei i-a ieşi în cale, oprind-o.

— Unde te duci, frumoaso, şi-a cui eşti?

— Da’ ce-ţi trebuie mata să ştii unde mă duc şi-a cui sunt?

— Uite-aşa, vreau să ştiu, că altfel nu treci.

— Sunt fata lui Moise Stângă şi merg încotro merge drumul.

— De ce?

— Să-mi întâlnesc fraţii şi surorile.

Înainte de a mai întreba-o ceva, un altul dintre bărbaţi porunci să fie lăsată, că nu-i suspectă.

Ileana nu pricepea tâlcul întâmplării, dar ceva o nelinişte. Ajunsă la adunare, a uitat de cele întâmplate în şosea. Era ochi şi urechi, căutând să înţeleagă tot, căci trebuia să repete totul acasă, tatălui.

După studiul biblic pe grupe, a urmat pauza, apoi a început predicarea Cuvântului. A ieşit în faţă un consătean, căruia i se spunea Diniţă, a deschis Biblia la 2 Corinteni, capitolul 11 şi a citit despre necazurile apostolului, oprindu-se insistent asupra cuvintelor din versetul 29: *Cine este slab şi să nu fiu şi eu slab? Cine cade în păcat, şi eu să nu ard?*

Ascultătorii, în număr de peste cincizeci, erau pătrunşi de cele auzite: *Dar voi suferiţi cu plăcere pe nebuni, voi, care sunteţi înţelepţi. Dacă vă robeşte cineva, dacă pune cineva mâna pe voi, dacă vă priveşte cineva de sus, dacă vă bate cineva peste obraz, suferiţi!*

În timp ce vorbitorul punea pe masă Biblia din care citise, un zgomot puternic de geam spart i-a făcut pe toţi să tresară. Fereastra din faţă se prăbuşise ţăndări pe covor. Neînţelegând ce se întâmplă, cei adunaţi stau nemişcaţi. Un al doilea bubuit a spart următorul geam, şi-au urmat la rând, până când toate au fost sparte cu pietroaie aruncate din afară.

Vorbitorul s-a oprit şi a făcut semn ascultătorilor să stea liniştiţi. Un alt bărbat s-a dus la uşa din spate, mângâind câţiva copii, care erau speriaţi. Afară au început să se audă voci furioase, care strigau: „Daţi-le foc şi alungaţi rătăciţii din sat, că sug sânge de om. Prindeţi-i şi stâlciţi-i că au adus blestemul în sat. Nu ne trebuie jidani, nu-i lăsaţi!” Şi pietroaiele continuau să lovească pereţii şi să treacă prin ferestrele sparte. Acestea au încetat, când cineva din afară încerca să forţeze uşa din faţă pentru a intra. După o mică consfătuire între cei care conduceau

adunarea, au deschis uşa, lăsând să fie văzuţi musafirii nepoftiţi.

Ileana i-a recunoscut pe cei din şosea, care au chestionat-o, şi-a înţeles acum rostul întâmplării. În fruntea agresorilor se afla un bărbat de treizeci de ani, cu un trup impunător şi trăsături dure.

— Cine este şef aici? întrebă el.

— Ce aveţi a-i comunica? răspunse Ion Petrescu, sculându-se de pe un scaun.

— Eu pun întrebări aici, moşule, s-a răstit agresorul.

— Atunci pune-mi-le mie, taică!

— Deci, dumneata eşti şeful; ia spune, ce faceţi voi aici, adunaţi într-o cameră, femei, bărbaţi şi… văd şi copii? Permiteţi copiilor să vadă ce faceţi voi?

— Dacă ai dorit să ştii ce facem, de ce nu ai intrat ca un rumân cuminte pe uşă şi să fi lăsat geamurile-n pace? Sau… la voi se intră pe geam? a întrebat cu ironie bătrânul Petrescu.

— Ni s-a spus că faceţi lucruri necurate, vrăji şi jertfe păgâne, şi-am vrut să vă prindem asupra faptului.

— Ei, şi ne-aţi prins?

— Oricum o să mărturisiţi, zise un altul, ce sta lângă cel care părea şef.

— Da, ceva de mărturisit avem, dar nu ce vă aşteptaţi voi.

— Bine, să auzim ce aveţi de spus.

— În cazul acesta chemaţi şi pe cei de afară, luaţi loc pe scaune, ca să audă toţi mărturisirea noastră, dar mai întâi ajutaţi-ne să strângem geamurile pe care le-aţi spart.

Brusc, atmosfera aceea încordată s-a destins şi toţi simţeau că Dumnezeu are ceva minunat de făcut. Micul cor s-a regrupat şi a început să cânte:

„Acum se spune orişicui.
Chiar celui ce nu vrea să-i spui
Că Domnul vine în curând.

Din ceruri de la Tatăl sfânt!

El Se coboară pe alb nor, la drept Suprem Judecător, Atunci tot ochiu-L va vedea şi-orice defaimă va-ncerca”. (I.C. 135) Prezbiterul s-a ridicat şi a început să citească:

Păziţi-vă de oameni; căci vă vor da în judecată soboarelor şi vă vor bate în sinagogile lor.

Din pricina Mea, veţi fi duşi înaintea dregătorilor şi a împăraţilor, ca să slujiţi de mărturie înaintea lor şi înaintea Neamurilor.

Veţi fi urâţi de toţi, din pricina Numelui Meu; dar cine va răbda până la sfârşit, va fi mântuit.

Aşa că, să nu vă temeţi de ei. Căci nu este nimic ascuns, care nu va fi descoperit, şi nimic tăinuit care, nu va fi cunoscut.

Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, dar care nu pot ucide sufletul; ci temeţi-vă mai degrabă de Cel ce poate să piardă şi sufletul, şi trupul în gheenă.

De aceea, pe orişicine Mă va mărturisi înaintea oamenilor, îl voi mărturisi şi Eu înaintea Tatălui care este în ceruri;

Cine iubeşte pe tată, ori pe mamă, mai mult decât pe Mine; şi cine iubeşte pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine.

Cine nu-şi ia crucea lui, şi nu vine după Mine, nu este vrednic de Mine.

Era o linişte aproape nefirească. În mintea Ilenei, cuvintele se repetau ca un ecou:

Cine iubeşte pe tată, ori pe mamă, mai mult decât pe Mine; şi cine iubeşte pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine... Cine se ruşinează de Mine mă voi ruşina şi Eu de el...

Se gândea că, deseori, se temuse a vorbi despre preocupările ei religioase, ca să nu râdă ceilalţi de ea; şi acum, murmură rugă de iertare.

Vocea celui care predica suna ca o trâmbiţă a lui

Dumnezeu, iar „musafirii” se făceau din ce în ce mai mici sub sabia Cuvântului:

— Fraţilor, sufletul meu tresaltă de bucurie când vede cum îi cheamă Dumnezeu pe oameni în faţa Cuvântului Său; chiar şi revolta celor neştiutori o transformă în invitaţie la mântuire. El i-a adus azi pe aceşti fraţi ai noştri, care din lipsă de cunoaştere a lui Dumnezeu, au venit să ne facă rău, dar Iisus le întinde masa binecuvântărilor şi le oferă solia mângâierii şi-a mântuirii. Dumnezeu ne-a chemat aici pe noi într-un fel, pe ei în alt fel, să ne facă cunoscut că lucrurile pe această planetă au ajuns la un punct final şi merg spre marele sfârşit. Însă Iisus va pune curând capăt acestor agonii omeneşti şi va salva fiinţa umană. Aşa că a hotărât o zi când, însoţit de Îngerii Săi, va veni pe norii cerului, să-i salveze pe oamenii care doresc să părăsească răul ce bântuie lumea.

Înainte de a aduce acest sfârşit, doreşte să vă pregătiţi pentru venirea Lui. El chiar vă roagă. Şi să nu ne mirăm că Dumnezeu ne roagă. Atâta timp cât avem o mamă care tremură pentru faptele noastre până la jertfă şi murmură întruna: „Fiule, să nu faci nimic rău”; atâta timp cât mai auzim cuvintele tatălui nostru, albit de ani, şoptindu-ne: „Fiule, poartă-te cu demnitate, căci eşti om, şi respectă pe cel de alături, să nu se lepede de tine timpul cu ruşine”, să nu ne mirăm că Dumnezeu ne roagă, căci El ne este Părinte prin părinţii noştri, ne iubeşte şi ne vrea cu gelozie. Doreşte ca în ziua revenirii Lui să fim printre cei ce-L aşteaptă şi care vor fi salvaţi. Pentru cei ce-L recunosc acum ca Tată, dorind să se lase de trecutul păcătos şi să se pregătească pentru întâlnirea cu El, a lăsat câteva scrisori în care găsim toate sfaturile necesare pregătirii pentru cer. Acestea se găsesc în cartea pe care noi o numim Biblia. Aici îţi vorbeşte Dumnezeu – ca un părinte care te doreşte şi te aşteaptă să te trezeşti din somnul păcatului.

Noi, cei ce ne-aţi găsit aici, pentru aceasta ne-am adunat, să cercetăm aceste scrisori ale lui Dumnezeu şi să le ducem fraţilor şi surorilor noastre, să vi le aducem şi vouă, pentru că şi voi sunteţi fraţii noştri, chiar dacă aţi venit să ne faceţi rău. Fericirea ce-o purtăm în suflet, de când ne-am întors la Dumnezeu, nimeni nu ne-o poate răpi, chiar dacă ar năvăli peste noi iadul întreg, cu toţi demonii lui, *Căci cine ne va despărţi pe noi de dragostea lui Hristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau prigonirea, sau foametea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia?*

Nici înălţimea, nici adâncimea, nicio altă făptură, nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este în Iisus Hristos, Domnul nostru. (Romani 8, 35.39) Nimeni şi nimic nu ne va despărţi de Dumnezeul nostru. Ştim că aţi fost înşelaţi, când aţi fost trimişi aici; vi s-au spus lucruri neadevărate despre noi, pentru că Satana ne urăşte şi pune anumiţi oameni pe care-i stăpâneşte, ca să ne batjocorească şi să ne facă rău.

Vedeţi bătrânica aceasta? Locuieşte într-un bordei la marginea satului. Se culcă pe un petic de rogojină şi mănâncă de două-trei ori pe săptămână, ca să-şi stingă foamea. Zilele trecute, cineva i-a oferit douăzeci şi cinci de lei pentru mâncare. Dar nu şi-a cumpărat hrană; a mers şi a cumpărat o Biblie şi câteva cărţi pe care le-a dat unora ca voi. Speră că altcineva se va îndura vreodată şi-i va oferi fiului ei, plecat în lume fără urmă, această carte, ca să fie salvat. Doreşte aşa de mult să se vadă cu el înaintea Domnului, la a doua venire.

Priviţi băieţelul acela! Ştiţi de ce n-are un ochi? A mers într-un sat vecin, ca să vândă cărţi religioase şi să ducă oamenilor solia lui Dumnezeu. Când a ajuns la o casă bogată, a ieşit stăpânul care, văzând ce i se oferă, a pus câinii pe el. În timp ce se lupta cu câinii care-l trântiseră la pământ, o aşchie i-a străpuns ochiul şi l-a pierdut, dar nu

pentru multă vreme. Necazul acesta nu l-a descurajat, dimpotrivă, a devenit un şi mai aprig vestitor şi ucenic al lui Iisus. El ştie că în curând Iisus îi va da ochiul înapoi.

Priviţi omul acesta în cârje! Şi el a avut picioare puternice ca dumneata, frate, care se pare că-i conduci pe „musafirii” noştri şi aştepţi să mărturisim vinovăţii, prezente doar în mintea unor oameni bolnavi de păcat. Ştiţi de ce nu le mai are? Preoţii şi jandarmii l-au arestat pentru credinţa lui, l-au bătut, l-au udat cu apă noaptea în frig; spre dimineaţă a venit un ger năprasnic şi i-a degerat trupul. A pierdut picioarele până la gleznă şi degetele de la mâini nu le mai are pentru anii cât va mai sta aici, în lumea noastră. Acum târându-se şi sprijinindu-se pe cârje, străbate satele vestind oamenilor a doua venire a lui Iisus. Nimeni şi nimic nu-l poate opri.

Întrebaţi-o pe fata aceea din colţ unde locuieşte; la cei la care munceşte cu ziua, primind hrană şi uneori bani, pe care îi oferă vestirii Evangheliei. Familia ei nu este săracă, dar pe ea au alungat-o părinţii de acasă, când s-a făcut adventistă. I-au spus că „n-are ce căuta o rătăcită în casa lor”. S-ar putea întoarce acasă oricând, cu condiţia să se lepede de speranţa şi de Prietenul ei, Iisus, dar întrebaţi-o şi vă va spune că nici nu se gândeşte să-şi părăsească speranţa pentru ceva sau cineva.

Fraţii mei, credinţa acestor oameni, pe care aţi venit să-i loviţi, se sprijină pe jertfa lui Iisus şi este mărturisită de jertfa lor. Cu ei se va umple sala de ospăţ a Marelui Împărat care a zis slujitorului Său: *Du-te de grab în uliţele şi pieţele lumii şi adu pe cei săraci, ciungi, orbi şi şchiopi... ca să-mi se umple casa.*

Lor, nimeni nu le mai poate face rău, pentru că au intrat în atenţia iubitoare a lui Iisus. Ca un avertisment, Dumnezeul nostru a spus: *Cine se atinge de voi, se atinge de lumina ochilor Lui... (Zah*aria 2, 8 u.p.)

Aceasta este mărturisirea ce-o avem de făcut. Mai

avem puţin şi L vom vedea pe Domnul nostru. Prietenii noştri, nu vreţi să fiţi şi voi cu noi? De aceea v-a trimis Dumnezeu azi, aici, ca să auziţi chemarea Lui!

Vorbitorul s-a oprit şi a privit insistent pe fiecare. După un timp de tăcere, cel ce-i conducea pe „musafiri” s-a ridicat, răsucind în mână un basc albastru, decolorat, şi cu vocea emoţionată a zis cu destulă stângăcie:

— Oameni buni, mi-e ruşine să vă privesc în faţă, am fost înşelaţi de preot, ne-a dat de băut şi ne-a făcut să credem că, făcându-vă rău, apărăm credinţa strămoşească şi scăpăm satul de blestem. Noi suntem din satul vecin, dar am venit aici chemaţi, cu ştirea jandarmilor. Ne pare rău pentru ce v-am făcut. Eu sunt cel căruia bătrâna i-a dat Cartea sfântă. N-am ştiut că e aşa de săracă, am s-o răsplătesc. Biblia o am acasă, dar n-am citit din ea, însă… am s-o citesc; vreau să fiu ca voi. Voi sunteţi oameni buni, nu aşa cum ni s-a spus. Ştiu acum cine sunt răii cei adevăraţi.

După un timp de tăcere, în care bascul era întors pe toate părţile, cel care părea şef a făcut semn cu capul celorlalţi să iasă din casă. Unul câte unul s-au ridicat, trecând prin uşă şi pornind tăcuţi spre şosea. Adventiştii, cu ochii în lacrimi, şopteau mulţumiri la adresa Cerului, aşteptând să vadă ce le va mai aduce ceasul următor. După un timp, bătrânul Petrescu s-a ridicat, întrebând:

— Fraţilor, aţi văzut intervenţia lui Dumnezeu?

— Da! răspunseră ceilalţi în cor.

— Să nu uităm aceasta! şi s-a aşezat pe scaun. După ce au cântat, s-au rugat şi s-au despărţit. Pentru Ileana era prea mult ca să poată înţelege ce a văzut şi ce a auzit. Rând pe rând, sentimentele de mulţumire, frică şi chiar mândria biruinţei îi învăluia trupul într-o mantie de căldură. În timp ce aştepta să-i vină rândul pentru retragere, i-a trecut prin faţă omul în cârje. Îl văzuse de multe ori pe şoseaua satului, dar n-a interesat-o niciodată

istoria lui. Acum îi căuta cu privirea pe toţi cei amintiţi în faţa străinilor. Simţea cum i se apropie sufletul de aceşti eroi în zdrenţe, la picioarele cărora lumea întreagă ar trebui să se plece. Ar fi dorit să ia cu sine bătrânica din bordei, dar se temea de reacţia celor de acasă; ce vor spune părinţii, ce vor spune vecinii când vor vedea că a adus „o rătăcită" în casa lor! După un timp de frământare, s-a hotărât să încerce. Ajunsă în stradă, a iuţit pasul să o ajungă pe bătrâna ce păşea liniştită spre malul lacului.

Simţind că cineva respiră alături de ea, bătrâna s-a oprit şi a privit cu blândeţe fata care îşi freca sfioasă degetele de la mâini, neîndrăznind să-i vorbească.

— A cui eşti şi cum te cheamă, fata mea?

— Păi… mă cheamă Ileana şi sunt a lui Moise Stângă.

— Îl cunosc pe taică-tu, e un om de cinste. A fost flăcău cu feciorul meu.

— Da, îl cunoşti pe tata?

— Da, răspunse bătrâna cu tristeţe în glas.

— Atunci vreau să vă invit la noi acasă, cred că o să te bucuri văzându-l pe tata.

— De ce mă inviţi la tine?

— Am înţeles că sunteţi săracă şi n-aveţi ce mânca.

— Eu nu sunt săracă, fata mea. Tatăl meu este Rege, iar cât despre mâncare, am destule mere şi prune pentru astăzi şi… nu uita ce-ţi spun: pe calea pe care ai pornit, nu poţi fi săracă niciodată. Iar dacă ai vreodată nevoie de adăpost, nu te sfii să vii în bordeiul meu.

În timp ce fata se mira de cuvintele bătrânei, clopotul bisericii a început să bată a foc, la început mai încet, apoi din ce încet mai tare. După câteva clipe de ascultare, bătrâna spuse cu amărăciune.

— Sătenii sunt plecaţi la câmp şi va fi foc greu. Du-te, fata mea, şi vezi unde este necazul, că eu îs bătrână!

Ileana a pornit grăbită spre şosea. La capătul uliţei, cam pe unde şedea preotul, lumea alerga grăbită.

Înţelegea că pe acolo e focul, dar unde? În apropiere, mai locuiau notarul, învăţătorul şi morarul. La unul dintre ei era focul. Cu cât se apropia, zgomotul creştea, desluşind voci care cereau apă.

Când ajunse în faţa curţii pline de oameni, flăcările înconjurau acoperişul casei, iar pe ferestre ieşea fum. Era casa preotului. Din fum, ţâşneau oameni, purtând pe braţe lucruri din casă.

Repede şi-a dat seama că cei care se luptau cu flăcările, dorind să mai salveze ceva, erau adventiştii, care ieşiseră de la slujba lor şi se găseau în preajmă când a început urgia focului. Bătrânul Petrescu conducea operaţia de stingere a focului, iar ceilalţi cărau apă din fântânile vecinilor, fiecare cu ce apuca – găleţi, oale, căni, orice ţinea apă. Stăpânii casei erau plecaţi. Când au început să se audă bubuiturile tavanelor ce se prăbuşeau, lucrurile importante erau afară. Aproape nu mai era nimic de făcut când a sosit alergând preotul, însoţit de preoteasă şi câţiva dintre cei ce vizitaseră adunarea adventiştilor, spărgând geamurile. Văzând prăpădul, au rămas uimiţi şi tăcuţi. Priveau la cei care, prin fum şi flăcări, scoteau ultimele lucruri din casă. Valorile salvate erau frumos aranjate în grădină şi păzite de băiatul cel mare al lui Petrescu.

Brusc, coana preoteasă, ca trezită dintr-un somn, a scos un ţipăt şi s-a repezit spre uşa centrală a casei, al cărei toc începuse să ardă, strigând: „Bijuteriile mele, bijuteriile mele...” Cei prezenţi au rămas pironiţi locului, neînţelegând ce se întâmplă. Auzeau cum se prăbuşesc tavanele în foc şi se înspăimântau. Femeia trecu pragul, pierzându-se în perdeaua de fum. Preotul, aproape fără glas, se ruga împreunându-şi mâinile:

— Oameni buni, salvaţi-o! N-o lăsaţi să ardă! Nimeni nu se mişca; era o nebunie să intri în iadul de foc. Rând pe rând, oamenii lăsau capul în jos, a neputinţă, rugându-se: „Doamne, iart-o”.

În acele clipe, tânărul Petrescu a luat găleata cu apă din mâna unei femei şi şi-a turnat-o pe cap. Aşa a făcut şi cu a doua şi cu a treia găleată, şi-a dat haina jos, a băgat-o într-o găleată cu apă, apoi a îmbrăcat-o. S-a îndreptat spre o bătrână, rugând-o să-i dea flanelul de lână, l-a băgat repede în găleată şi-a acoperit capul şi cu apa şiroind în urma lui s-a aruncat prin uşa în flăcări. Acestea s-au petrecut în câteva clipe, fără ca mulţi să observe. După ce a trecut de uşă, la câţiva paşi, s-a împiedicat de trupul căzut şi înecat de fum al preotesei, care nu ajunsese la peretele în care avea ascunsă caseta cu bijuterii. A ridicat trupul inert, acoperindu-i faţa cu flanelul ud, şi a ieşit printre grinzile arzânde, ce cădeau din acoperiş. În timp ce punea corpul leşinat lângă un pom, a cerut apă şi a aruncat-o peste faţa preoteasei care începea să-şi revină. Preotul s-a apropiat de el, l-a lut în braţe şi plângând i-a spus:

— Tudore, n-am să uit niciodată binele pe care mi l-ai făcut.

— Mi-am făcut datoria, părinte, a răspuns Petrescu, îndreptându-se spre fântână să-şi spele faţa şi mâinile.

Ileana urmărise totul, scenă cu scenă. Privea uimită la flăcăul lui Petrescu, ca şi când nu l-ar fi văzut niciodată. I se părea că este un prinţ nebun, din basmele citite în cărţi, cu părul negru şi bogat, cu hainele ude, din care ieşeau aburi sau fum. El sta lângă fântână, cu privirea liniştită şi blândă, aşteptând un copil care bea apă, ca apoi să se răcorească şi el. Parcă niciodată nu mai văzuse un flăcău aşa de frumos şi curajos. Nu ştia că viitorul ei se va lega cu al acestui tânăr, ce nu-şi prea găsea locul în liniştea de moarte a lumii.

După incendiu, preotul a plecat spre locurile unde-şi avea moştenirea părintească, lăsând parohia unuia mai tânăr, care în câţiva ani de păstorire le-a făcut multe zile amare adventiştilor. În familia Ilenei, evenimentul

incendiului a fost în aşa fel înţeles, încât ea a primit libertate deplină în a-şi alege credinţa dorită.

Trecuseră destui ani de frământare, dar era mulţumită că Dumnezeu îi rânduise viaţa. La câteva case spre şosea, câinii au început să latre. Ileana a tresărit pierzând firul amintirilor şi căuta atentă să prindă orice zgomot. Privea neliniştită, dar şi încrezătoare spre pruncul care dormea zâmbind în copaie. A ieşit din cameră, mergând la uşa ce da în prispa casei, prin al cărui geam se vedea uliţa. Curând, două umbre întunecate s-au oprit în faţa porţii, ca s-o deschidă. Câinele casei s-a postat în poartă, mârâind şi nelăsându-i pe străini să intre.

După ce a auzit câteva bătăi uşoare în poartă, Ileana a ieşit pe prispă şi a întrebat:

— Cine e acolo şi ce vreţi?

— Deschide uşa şi ia câinele din poartă, femeie, că-ţi aducem bărbatul! Suntem prieteni.

Neîncrezătoare, Ileana întrebă:

— Unde e bărbatul meu, că nu-l văd?

— E în spatele meu şi ia câinele din poartă, că nu-l mai pot ţine şi îngheaţă de tot.

Ileana nu ştia ce să facă; îi era teamă de cei doi străini şi nu le-ar fi deschis. Jandarmi nu erau, paza de noapte nu era, aşa că... În acelaşi timp, gândul că e adevărat ce spun străinii şi că Tudor e în pericol o făcea să se precipite şi îi mărea tulburarea. Ar fi strigat în vecini, dar era aproape trecut de miezul nopţii şi dormeau duşi.

— Ce să fac, Doamne? Ce hotărâre să iau? Lunecă uşor pe marginea patului, în genunchi, murmurând cuvinte de rugă, într-o stare de încordare. Simţind că toate cuvintele i-au pierit, s-a ridicat privind spre locul unde dormea pruncul. Auzi vocea cumnatului ei, Ion, parcă chemând-o de undeva dintr-o peşteră adâncă. S-a îndreptat spre uşa din spatele casei, crezând că de acolo a venit vocea. Când a deschis uşa, a întâmpinat-o câinele

apucând-o cu gura de fustă şi trăgând-o afară spre poartă; cu el avea curaj să iasă. Atentă şi cu grijă s-a apropiat de poartă, întrebând: „Cine-i?”, dar n-a auzit decât un geamăt înfundat şi schelălăitul câinelui nerăbdător. S-a urcat pe lanţul porţii privind în uliţa pustie. Oamenii care o chemaseră la poartă dispăruseră, dar mişca ceva lângă stâlpul porţii mici. Deschizând, l-a recunoscut pe Tudor, care îşi revenise, dar nu se putea ridica.

S-a repezit la el, l-a prins de braţ şi, încercând să-l ridice, l-a întrebat:

— Tudore, ce-i cu tine? Ce ţi-au făcut şi cine te-a adus?

— Nu ştiu nimic; unde sunt?

— Acasă. Gata, încă puţin şi o să fie bine, fie Domnul lăudat că nu e mai rău. Unde e fratele Ştefan, hagiul?

Departe spre pădurea satului Dorobanţu se auzeau lupii urlând, iar câinele ciuli neliniştit urechile, părând că-i răspunde el Ilenei: „Auzi? Acolo-i, printre lupi!”

Capitolul VI

Postul de jandarmi se afla în clădirea primăriei, vizavi de biserică şi şcoală. Biroul şefului de post era într-o încăpere de mărime mijlocie, cu ferestre mari, cu duşumea pe jos şi o uşă mai scurtă decât tocul, aşa că te puteai uita în birou cu puţină grijă şi pe sus, şi pe jos. Duşumeaua era permanent îmbibată cu petrol şi motorină, iar mirosul te făcea să crezi că te afli într-un depozit de carburanţi. Într-un colţ, se afla o sobă de cărămidă, care amorţea aerul rece, ce intra victorios prin singurul rând de geamuri şi pe sub uşă. De-a lungul peretelui, în rând cu soba, era biroul şefului de jandarmi. Aici îşi schiţa rapoartele şi primea jalbele oamenilor.

După ce i-a trimis la beci pe cei doi adventişti arestaţi, s-a închis în birou şi a dat ordin să fie lăsat singur. Dorea să chibzuiască cu privire la viitorul arestaţilor. Îşi dorise atât de mult să-i prindă, deşi nu înţelegea de ce. Aşa

că nu a vrut să încredinţeze subalternilor săi misiunea prinderii. Acum, când îi avea în mână, nu mai ştia ce să facă cu ei. Toate planurile făcute mai înainte i se păreau copilăreşti sau periculoase. Dacă i-ar fi trimis în tribunal, ar fi trebuit să le întocmească acte acuzatoare, dar... nu se prea pricepea, iar nevasta lui, care se îngrijea totdeauna de scrisul rapoartelor, nu dorea să fie amestecată în astfel de treburi bărbăteşti. „Şi unde mai pui”, îşi zicea el, „nu împărtăşeşte cu nimic părerile mele proaste despre adventişti”.

Să-i ţină fără motiv în arest mai mult de două zile nu era legal, iar el era omul legii. Aşa că a închis ochii, ca să gândească profund. Aşa de profund, încât liniştea şi căldura sobei l-au adormit curând, făcându-l să se viseze acasă, în jurul mesei pe care aburea o mămăligă fierbinte.

Zgomotul paşilor pe scările de la intrare, l-au trezit de la „masă”. S-a aşezat în scaun îndreptându-şi vestonul şi chipiul, apoi s-a aplecat asupra mesei, făcându-se că studiază un registru vechi, fără scoarţe, în care gărzile îşi semnau prezenţa.

Curând, cineva a bătut în uşă şi a deschis-o în acelaşi timp. Era preotul satului, urmat de câţiva bărbaţi tineri, a căror faţă n-o distingea în întunericul de pe hol.

— Bună seara, jandarmule!

— Bună seara, părinte. Ce-i cu dumneata pe drum la ora asta, ai plecat cumva cu botezul pe la vreo casă mai singuratică?

— M-a vestit sluga c-ai făcut o vânătoare bună în seara asta.

— Mda, dar... e prada mea; l-am arestat pe al lui Petrescu şi pe un străin, care se pare că le e şef.

— Bine ai făcut; Dumnezeu o să te răsplătească, pentru că îl ajuţi la stârpirea ereticilor.

— Ştiu eu pe cine ajut, părinte, poate... pe dumneata te-am slujit, că de o mână spală pe alta, nu? Cât despre

Dumnezeu. nu ştiu ce să mai zic. Chiar are nevoie de mine ca să-şi împace slujitorii?

— Ce ai de gând să faci cu ei? întrebă preotul, făcându-se că n-a auzit întrebarea poliţistului.

— Nu ştiu; dar… ia spune, părinte, ce au făcut oamenii ăştia de vrei să-i stârpeşti?

— Taina păcatului e mare şi nu o înţelegi, de aceea să faci ce-ţi spun eu, jandarmule!

— Să văd, mai întâi… ce poveţe sfinte îmi dai?

— Poveţele mele sunt dorinţele Domnului.

— Răspunde-mi la întrebare, părinte! De ce îi urăşti pe oamenii ăştia?

— Sunt duşmanii credinţei noastre strămoşeşti şi ai naţiei.

— Dar şi ei cred în Dumnezeu, căci i-am găsit citind în Scriptură şi nu am auzit nimic rău la ei. Ba mai mult, s-au purtat respectuos, cu toate că i-am cam încălzit cu cravaşa. Erau foarte siguri pe ce spuneau în apărarea credinţei lor. Şi apoi… sunt ascultaţi de săteni serioşi. Toţi vorbeau de Iisus şi de unul Matei, care le-a dat lor instrucţiuni.

— Acesta trebuie să fie şeful ăl mare al lor, murmură supărat părintele.

— Mi-e greu să cred că sunt duşmanii naţiei, cum spui dumneata. Sătenii îi urmează şi se duc la întâlnirile lor, aşa că numărul le creşte. Dar. după lecţia ce le-am dat-o, cred că se vor domoli definitiv, cu toate că aş dori să ştiu dacă au dreptate în ce spun.

Preotul se frământa neliniştit; a aruncat cojocul ce-l avea peste sutană şi a zis:

— Şi dumneata, jandarmule, te-ai molipsit? Cum poţi să pactizezi cu răzvrătiţii, cu bolşevicii de ivantişti?

— Nu pactizez, părinte, dar vreau să ştiu adevărul şi vreau să ştiu ce fac cu arestaţii! ţipă înfuriat jandarmul, ridicându-se ameninţător în picioare.

— Să-i pedepseşti aspru, ca să le pieie pofta de credinţă nouă! se răsti la rândul lui preotul.

— Părinte – zise împăciuitor jandarmul – mi-ai povestit odată că nişte jandarmi l-au arestat pe Iisus şi că era nevinovat; ce-au făcut cu El?

— L-au bătut şi schingiuit.

— Şi sugerezi să facem la fel cu... pocăiţii?

— Da, cred că da. Trebuie învăţaţi minte că-n parohia mea n-are ce căuta altă credinţă; dă-le o bătaie bună şi mâine adună oamenii, după slujba de dimineaţă, ca să le spun eu cine-s adventiştii! îl voi chema şi pe preotul vecin, că-i mai de curând întors de la seminar. Am să-i demasc înaintea poporului şi-am să arăt că sunt rătăciţi. Poate o să te lămureşti şi dumneata care-i adevărul.

— Bine, părinte! Dar... cât despre bătaie, bate-i dumneata, dacă te lasă Scriptura, eu trebuie să-i respect pe nevinovaţi. Nu uita că Tudor a scăpat o preoteasă de la moarte.

— Am eu grijă. Ştiu că pe voi nu vă lasă legea să bateţi pe cine trebuie, aşa că am adus eu bătăuşi.

— Nu înţeleg ce spui; se ridică mirat jandarmul, privindu-l insistent pe preot.

— Am aici pe Tică Ceraşu cu acoliţii lui.

— Cum, i-ai adus aici pe hoţii de grâne şi găini? Nu ştii că trebuie să le fac proces pentru tâlhărie?

— Da, dar dacă ne fac treabă bună, avem şi noi grijă de ei; eu vorbesc cu păgubaşul, iar tu reflectezi asupra rapoartelor, nu?

— Eu mă duc până acasă, părinte, că s-a răcit mămăliga nevesti-mii.

— Du-te, fiule, şi ai grijă de cele trupeşti, că de celelalte mă îngrijesc eu.

După plecarea şefului de post, preotul şi-a chemat „colaboratorii”, povăţuindu-i în ce aveau de făcut.

— Oameni buni, şeful de post e bucuros că voi vreţi

să colaboraţi. Situaţia voastră e-n mâna lui şi vă vom scăpa de necaz, dacă îi veţi executa ordinele. Dar… ia veniţi mai aproape, că nu-i nevoie să ne audă toată ţara.

Oamenii s-au adunat unul lângă altul, formând un cerc strâns în jurul preotului, ca să audă ce sarcină se şoptea din partea şefului de post.

— De ce nu ne-a spus domn şef aceste lucruri? întrebă Tică Ceraşu.

— Misiuni importante l-au chemat de urgenţă în altă parte, fiule. Dar. n-ai încredere în ce spun eu?

— Ba da, părinte, se poate?

— Deci aţi înţeles planul? Duceţi-vă! Pe mine nu m-aţi văzut până mâine, când va fi adunare aici, ca să arătăm oamenilor adevărul.

— Părinte, se ţine de promisiune domn şef? Şi cine-s arestaţii pe care?

— O dată îţi mai spun, Tică. Da, se ţine. Cât despre arestaţi, nu-i nevoie să ştiţi decât că sunt duşmani ai ţării şi ai credinţei, nişte… bolşevici. Hai, daţi-i drumul! Să nu aprindeţi lumina, nu trebuie să fiţi văzuţi.

Unul câte unul ieşiră din primărie oprindu-se în curte, în jurul lui Tică.

— Băieţi, aş vrea să ştiu cine-s arestaţii, şi-apoi am de făcut nişte modificări la plan.

Unii dintre tovarăşii lui erau neîncrezători şi dădeau înapoi, dar Tică le amintea că ar fi bine să se supună, dacă nu vor să facă vreo câţiva ani buni de pârnaie. Şi, în cele din urmă, s-au îndreptat spre pivniţa unde s-au petrecut cele relatate mai înainte.

După plecarea băieţilor, preotul s-a îndreptat spre camera gărzilor, a deschis uşa şi i-a spus sergentului de serviciu:

— Să ştii că, ce se întâmplă la pivniţă, se întâmplă din ordinul meu şi al şefului tău, nu te băga şi n-ai văzut nimic!

— Bine, părinte, nu mă amestec. Nu eşti dumneata voia Domnului? Simţind aluzia şi ironia sergentului, a închis uşa fără salut şi a ieşit în şosea. Aerul rece al nopţii îi lipea nările, de aceea şi-a băgat nasul să respire lângă lâna lungă a cojocului.

Înspre Dorobanţu, se auzeau urletele lupilor. „Multe slugi are Cel de sus”, zise ca pentru sine preotul, pornind spre casă. Şoseaua era pustie şi lunecoasă. Din când în când, cântatul cocoşilor anunţa că s-a intrat bine în noapte.

Deşi dorea să pară bucuros de împlinirea planurilor sale, sufletul preotului era din ce în ce mai tulburat. Întrebări acuzatoare i se ridicau în minte, cercetându-l, deşi se lupta să le înăbuşe. „Ce ai tu cu oamenii aceia? Ce ţi-au făcut? Ştii că nu te-au vorbit niciodată de rău, cu toate că ai pus spioni să-i provoace. Te respectă mai mult decât credincioşii tăi. De ce le faci rău? Şi mâine ce ai să le spui oamenilor despre ei? Desfrânaţi nu sunt, beţivi nici atât, îşi iubesc semenii, se ajută între ei şi-şi respectă credinţa cu multă atenţie – ce vină vrei să le aduci? Că nu cunosc Scriptura şi au practici păgâne? Tu ştii că fiecare ceremonie şi faptă şi-o justifică cu *Stă scris.*

Tulburat şi mânios, împinse poarta îngheţată şi zise: „Lasă că am să găsesc eu ceva să-i fac de ruşine”.

După ce a mâncat în grabă, s-a îndreptat spre biroul său cu un braţ de lemne, pentru a dezmorţi puţin soba nefolosită cam de mult. Avea de gând să zăbovească la masa de studiu. Şi-a adunat cărţile şi notiţele din seminar, a deschis o Biblie mare şi şi-a zis: „Cam ce întrebări ar putea să mi se pună mâine? Trebuie să am răspunsuri puternice la toate, să-i umilesc pe adventişti, să-i scot vinovaţi de erezie, să atrag poporul împotriva lor şi să-i trimit în lanţuri, din post în post, până-n Vlaşca”. Nevenindu-i în minte vreo întrebare, a început să răsfoiască Scriptura, dând pagină cu pagină şi despărţind

foile netăiate. S-a îngrozit la gândul că s-ar fi dus a doua zi la dezbatere, cu foile netăiate la Biblie. Nici nu voia să-şi imagineze ce catastrofă ar fi fost. Aşa că s-a hotărât să verifice filă cu filă cel puţin Noul Testament. Când a ajuns la cartea Faptele Apostolilor, pe la capitolul 5, s-a simţit obosit şi s-a oprit, lăsându-se în spătarul scaunului, cu ochii închişi. Când i-a deschis, fără să-şi dea seama a început să citească murmurat: „Apostolii închişi”, acesta era titlul paragrafului şi continua cu versetele: *Însă marele preot şi toţi cei ce erau împreună cu el, adică partida Saducheilor, s-au sculat plini de pizmă, au pus mâna pe apostoli, şi i-au aruncat în temniţa de obşte.*

Atunci căpitanul Templului a plecat cu aprozii, şi i-au adus; dar nu cu sila, căci se temeau să nu fie ucişi cu pietre de norod.

După ce i-au adus, i-au pus înaintea Soborului. Şi marele preot i-a întrebat astfel:

„Nu v-am poruncit noi, cu tot dinadinsul, să nu învăţaţi pe norod în Numele acesta? Şi voi, iată, că aţi umplut Ierusalimul cu învăţătura voastră, şi căutaţi să aruncaţi asupra noastră sângele acelui Om”.

Petru şi apostolii ceilalţi, drept răspuns, i-au zis: „Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni!”

Pe acest Iisus, Dumnezeu L-a înălţat cu puterea Lui, şi L-a făcut Domn şi Mântuitor, ca să dea lui Israel pocăinţa şi iertarea păcatelor.

Noi suntem martori ai acestor lucruri, ca şi Duhul Sfânt, pe care L-a dat Dumnezeu celor ce ascultă de El.

Când au auzit aceste vorbe, îi tăiau la inimă şi s-au sfătuit să-i omoare.

Dar un Fariseu, numit Gamaliel, un învăţător al Legii, preţuit de tot norodul, s-a sculat în picioare în Sobor şi a poruncit să scoată afară pe apostoli. Apoi le-a zis: „Bărbaţi Israeliţi, luaţi seama bine ce aveţi de gând să le faceţi

oamenilor acestora.

Căci nu demult s-a ivit Teuda, care zicea că el este ceva, şi la care s-au alipit aproape patru sute de bărbaţi. El a fost omorât, şi toţi cei ce îl urmaseră, au fost risipiţi şi nimiciţi.

După el, s-a ivit Iuda Galileanul, pe vremea înscrierii, şi a tras mult norod de partea lui: a pierit şi el, şi toţi ce-i ce-l urmaseră au fost risipiţi.

Şi acum eu vă spun: Nu mai necăjiţi pe oamenii aceştia, şi lăsaţi-i în pace! Dacă încercarea sau lucrarea aceasta este de la oameni, se va nimici; dar dacă este de la Dumnezeu, n-o veţi putea nimici. Să nu vă pomeniţi că luptaţi împotriva lui Dumnezeu".

Ei au ascultat de el. Şi, după ce au chemat pe apostoli, au pus să-i bată cu nuiele, i-au oprit să vorbească în Numele lui Iisus, şi le-au dat drumul.

Ei au plecat dinaintea Soborului, şi s-au bucurat că au fost învredniciţi să fie batjocoriţi, pentru Numele Lui.

Şi în fiecare zi, în Templu şi acasă, nu încetau să înveţe pe oameni, şi să vestească Evanghelia lui Iisus Hristos.

Se socotea printre cei mai buni preoţi, care, cu puţin noroc, ar fi ocupat o parohie de oraş, dar n-ar fi crezut că asemenea cuvinte stau scrise în Biblie. În cadrul orelor de Noul Testament, nu li s-au prezentat asemenea paragrafe. Acum era uimit de ce-i trecea prin minte, ca o descoperire. A mai citit o dată şi încă o dată, a urmărit paginile şi mai înainte, şi mai înapoi şi şi-a zis: „Se pare că cei răi în rândurile acestei cărţi sunt preoţii. În mâna şi inima lor pune Sfântul Luca duhul persecuţiei şi-al crimei. Au alături de ei Sinedriul, poliţia templului şi restul puterii. Ştefan piere sub privirea lor, Iacob cel Mare e ucis de sabia lor, iar pe ceilalţi apostoli îi vânează cu înverşunare. În schimb, toate faptele bune le fac apostolii. Ei sunt ascultaţi de norod, fac minuni, vindecă, înviază din morţi, dau hrană

şi speranţă, sunt prezenţi în viaţa lui Iisus şi ocrotiţi în chip minunat de îngeri”.

Şi deodată s-a luminat la faţă, arătând că i se spulberă nedumerirea. „Da, sigur, aici e vorba despre preoţii evrei, ei sunt vinovaţi de moartea lui Iisus şi a apostolilor, de aceea au fost desfiinţaţi, pe când noi suntem urmaşii apostolilor creştini. Numai că nu ştiu de ce ne numim preoţi. E clar că apostolii n-au fost preoţi, n-au slujit la altar şi n-au pretins că-s preoţi. Au fost mai mult predicatori, mergând din loc în loc, vestind Evanghelia şi făcând bine oamenilor. Dar e posibil să nu fi avut şi ei un preot? Am să caut unde se vorbeşte despre preoţi în Noul Testament.

Primul text pe care l-a citit, în sensul acesta, l-a nedumerit de-a binelea: *Cuvântul lui Dumnezeu se răspândea tot mai mult, numărul ucenicilor se înmulţea mult în Ierusalim, şi o mare mulţime de preoţi veneau la credinţă.* (Fapte 6, 7)

„Cum, chiar şi preoţii trebuie să vină la credinţă?” se întreba, gândindu-se că-n viaţa lui ar fi multe de pocăit.

Textele următoare din Epistola către Evrei, l-au lăsat fără grai şi comentarii: *Astfel, fiindcă avem un Mare Preot însemnat, care a străbătut cerurile – pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu – să rămânem tari în mărturisirea noastră.*

Căci n-avem un Mare Preot, care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre; ci Unul care, în toate lucrurile a fost ispitit ca şi noi, dar fără păcat.

Să ne apropiem dar cu deplină încredere de scaunul harului, ca să căpătăm îndurare şi să găsim har, pentru ca să fim ajutaţi la vreme de nevoie.

„Nu ştiu ce să mai cred; cu cât citesc mai mult în Biblie, îmi pierd puterea de a mai lupta cu adventiştii. Ar fi mai bine să mă ocup de întrebările de mâine, cu siguranţă că or să mă întrebe unde scrie că duminica e ziua de odihnă. Trebuie să găsesc textul cel

tare”.

A deschis manualul de dogmatică şi-a găsit că nouă texte în Scriptură, amintesc de ziua întâi a săptămânii, adică duminica. Era convins că între aceste texte va găsi cel puţin unul „tare”, cu care să închidă gura adventiştilor. A deschis Biblia la primul text, cel din Geneza 1, 2 – 5:

Pământul era pustiu şi gol; peste faţa adâncului de ape era întuneric, şi Duhul lui Dumnezeu se mişca pe deasupra apelor. Dumnezeu a zis: „Să fie lumină!” Şi a fost lumină. Dumnezeu a văzut că lumina era bună; şi Dumnezeu a despărţit lumina de întuneric. Dumnezeu a numit lumina zi, iar întunericul l-a numit noapte. Astfel, a fost o seară, şi apoi o dimineaţă: acesta a fost ziua întâi.

„E clar că aici nu poate fi vorba de sărbătoare, pentru că nu era nimeni dintre oameni”, şi-a zis în sine, căutând să-şi noteze câteva gânduri. „Dumnezeu a adus lumina ca să deosebească întunericul şi să ne ofere măsura timpului, făcând ziua şi noaptea; despre o sărbătoare de naştere nu poate fi vorba, pentru că pământul era nenăscut şi nimeni nu-şi fixează sărbătoarea naşterii înainte de a fi născut.

Ziua de naştere a luminii nu poate fi, pentru că lumina este Dumnezeu, iar El a existat dintotdeauna. În prima zi, lumina a venit în această parte a universului din Calea Lactee, scoţând la iveală ceea ce era de făcut.

Cred că lecţia acestor texte ne sugerează că, înainte de a te apuca să faci ceva, trebuie să fii luminat în minte şi în planuri; iar Cel ce face lumină este Dumnezeu. Dar să merg mai departe, poate găsesc ce caut!”

Următoarele versete studiate au fost cele din Matei 28, 1, Marcu 16, 2, Luca 24, 1 şi Ioan 20, 1. Le-a citit, s-a gândit puţin şi, iritat, a bătut cu palma în masă, spunându-şi „Textele acestea datează exact ziua învierii lui Iisus, care o ieşit din mormânt, ca lumina din întuneric. Ele arată clar că s-a împlinit prevestirea lui Iisus, cum că în a treia zi de

la răstignire va învia; dar nu conţin ce vreau eu. Dacă 14 Nisan, ziua în care trebuia să se aducă ca jertfă, ar fi căzut într-o marţi, oare am fi ţinut joia ca ţiganii? Nu, nu, aici nu găsesc ce vreau”.

Pe aceeaşi pagină din Ioan 20, s-a oprit la versetul 19, care zicea: *În seara aceleiaşi zile, cea dintâi a săptămânii, pe când uşile locului unde erau adunaţi ucenicii erau încuiate de frica Iudeilor, a venit Iisus, a stătut în mijlocul lor şi le-a zis: „Pace Vouă”.*

A recitit textul, s-a uitat peste paragrafele dinaintea şi dinapoia textului, le-a comparat, a căutat contextul şi şi-a zis: „E clar că nici aici nu-i vreo poruncă cu privire la ziua de odihnă. Singura poruncă dată de Iisus ucenicilor în acea seară a fost aceea de a merge să predice Evanghelia în lume, aşa cum a fost El trimis de Tatăl. Apoi, apare clar ideea că erau adunaţi să discute despre ultimele zvonuri cu privire la Iisus şi se încuiaseră de frică. Nici vorbă de sărbătoare, pentru că nici nu credeau pe deplin că Iisus a înviat cu adevărat. Abia atunci li s-a arătat. Nu-i aici textul pe care-l caut”.

Când a deschis la textul din Fapte 20, 7 a citit cu glas tare: *În ziua dintâi a săptămânii, eram adunaţi laolaltă ca să frângem pâinea. Pavel, care trebuia să plece a doua zi, vorbea ucenicilor, şi şi-a lungit vorbirea până la miezul nopţii.*

„Textul acesta aş putea să-l interpretez în favoarea mea”, gândea preotul, „dar sunt sigur că adventiştii o să-mi spună că era o agapă, în cinstea plecării lui Pavel, şi că era duminică seara, după apusul soarelui şi deci era luni; iar dacă voi susţine că era sâmbătă seara, atunci vor spune, şi vor avea dreptate, că au fost adunaţi sâmbătă şi şi-au continuat adunarea până seara, cu o masă comună în cinstea plecării lui Pavel, care a lungit predica până după miezul nopţii, când trecuseră deja în duminică. Îmi vor arăta modelul biblic al unei zile, care începe cu seara, spre

noapte, şi se continua cu dimineaţa, spre zi, după modelul: *A fost o seară şi apoi a fost o dimineaţă.* (Geneza 1, 5.8.13)

Astfel, duminică dimineaţa, Pavel avea să plece în călătorie şi aceasta nu arată că el sfinţea ziua întâi. Nu cred că s-ar fi lipsit de întâlnirea cu sfinţii, dar. această întâlnire avusese loc sâmbăta. Cred că acesta este adevărul şi de fapt eu caut textul cu porunca sfinţirii duminicii care nu se află aici. Dar nu mă las până nu găsesc textul potrivit".

Şi aşa a ajuns să deschidă la pasajul din 1 Corinteni 16, 2, care spune: *În ziua dintâi a săptămânii, fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea, după câştigul lui, ca să nu se strângă ajutoarele când voi veni eu.*

Faţa i s-a îmblânzit şi a zâmbit cărţii, rugându-se: „Sfinte Pavele, te rog arată-mi ce-ai vrut să spui prin aceste cuvinte". Şi-a adus aminte că are un curs de seminar, referitor la epistole şi că ar fi o sursă de noi informaţii. După ce l-a găsit, l-a răsfoit, găsind o serie de date uitate de el. Acestea l-au entuziasmat şi s-a hotărât să facă o analiză sistematică, după „Omilia". A luat o coală de hârtie şi şi-a notat tot ce credea că-l va ajuta. La sfârşit, foaia lui cu notiţe spunea: „Între metropolele Greciei, pe timpul lui Pavel, se afla şi Corintul. Asemănător multora dintre oraşele prospere ale lumii, era mândru cu înălţimea lui intelectuală, îmbelşugat în cele materiale şi sălbatic în cele morale.

Împreună cu Priscila şi Aquila, însoţiţi de echipa apostolică, Pavel a fondat biserica din Corint, în timpul lucrării sale de optsprezece luni, în a doua călătorie misionară. Biserica era formată din evrei convertiţi, dar mai ales din foşti păgâni proveniţi dintre neamuri.

Prima scrisoare a fost trimisă de Pavel în perioada lucrării de trei ani la Efes, în a treia călătorie misionară.

Deoarece scrisoarea lui Pavel conţine cea mai extinsă învăţătură asupra celibatului, a căsătoriei şi recăsătoriei,

tragem concluzia că aceasta era o problemă gravă în biserica din Corint. Ceea ce lovea în acest stâlp al vieţii creştine era spiritul lumesc al unor membri, care se complăceau în a participa la manifestările de sărbătoare ce stăpâneau Corintul în ziua săptămânală, Dies Solis, sau duminica. Membrii mai slabi ai comunităţii se amestecau în atmosfera păcătoasă sub diverse motive, aparent bune, aducând spirit lumesc şi tulburări în biserică.

Intenţionând să le facă o vizită-fulger, Pavel le-a spus, printre altele: În ziua întâi a săptămânii, mai bine staţi acasă, decât să vă amestecaţi în bâlciurile lumii, cheltuind bani. Faceţi-vă o revizie a vieţii spirituale şi materiale, analizaţi spiritul vostru de dărnicie, măsuraţi-vă cerealele, număraţi-vă turmele, socotiţi-vă monezile, verificaţi-vă hainele şi, după cum vă lasă inima, puneţi deoparte un dar pentru fraţii voştri săraci din Ierusalim. Pentru că, atunci când voi veni la voi, vreau să ne adunăm şi să tratăm problemele bisericii şi n-avem timp pentru făcut socoteli materiale. Vreau să trimitem urgent, cât mai urgent, o delegaţie la cei ce sunt flămânzi. Fiţi gata când vin!" Deci e clar; ce le-a spus Pavel să facă în ziua duminicii nu arată deloc a zi sfinţită şi sărbătorită". Urmă un timp de tăcere, apoi preotul continuă:

„Pe lista mea nu mai am decât textul din Apocalipsa 1, 10, care zice:

În ziua Domnului eram în Duhul. Şi am auzit înapoia mea un glas puternic, ca sunetul unei trâmbiţe".

Nu înţelegea de ce textul acesta era dat în sprijinul duminicii, ca zi a Domnului, dar i-a venit ideea să caute Noul Testament în limba greacă şi a văzut că în paranteză este scris duminica, în copiile Bibliei de la Tertulian încoace. „Deci nu Iisus a numit duminica Ziua *Domnului,* ci Tertulian, care a împrumutat expresia *kuriake hemera* (ziua duminicii) dintr-o scriere apocrifă şi după el ceilalţi până la noi, dar Iisus a spus că*... Fiul Omului este Domn şi*

*al sâmbetei (Mat*ei 12, 8), adică sâmbăta este ziua Lui. Nu pot să cred că adventiştii aceştia au atâta dreptate. Nu se poate să nu existe textul dorit de mine. Cu siguranţă că la Mitropolie sau la Patriarhie există un text păstrat mai în taină pentru vremuri ca acestea de luptă cu rătăciţii. Am pierdut atâta vreme şi n-am găsit ce-mi trebuie. Am să ocolesc acest subiect şi-l voi pune pe colegul meu să răspundă la aceste întrebări, legate de ziua de odihnă. Eu mă voi ocupa de o altă întrebare, mai uşoară pentru mine şi mai grea pentru ei, de exemplu: De ce nu consumaţi carne de porc şi de iepure?

Cu siguranţă că vor cita din Scriptură, la Leviticul, capitolul 11; dar am două texte tari cu care am să-i fac de ruşine".

Şi a început să răsfoiască Biblia citind cele două texte „tari". După destulă căutare s-a oprit asupra celui din Matei 15, 11, care zice: *... nu ce intră în gură spurcă pe om, ci ce iese din gură aceea spurcă pe om. A ci*ti, apoi s-a uitat mai sus şi mai jos de text în căutarea eventualelor contraargumente şi s-a oprit zicând: „Nu, nu merge, se vede de la o poştă că textul acesta nu vorbeşte despre legea cărnurilor necurate din Leviticul, capitolul 11, ci despre ceremonialul evreiesc al spălării mâinilor înainte de a băga ceva în gură. În context, Iisus condamnă tradiţia omenească, înălţată mai presus de lege şi de iubirea pentru aproapele. De aceea încheie discuţia cu remarca: „da*r a mânca cu mâinile nespălate nu spurcă pe om". (Mat*ei 15, 20 u.p.) Acesta-i adevărul, n-am ce face, chiar dacă-i împotriva mea. Celălalt text va vorbi cu siguranţă aşa cum vreau eu, numai să-l găsesc".

Şi astfel a răsfoit mai departe Biblia, până când a ajuns la cartea Faptele Apostolilor, capitolul 10. Aici s-a oprit să citească descrierea vedeniei lui Petru. În timp ce citea, a început să zâmbească a biruinţă. „E clar că în versetul 13, Domnul i-a poruncit lui Petru să mănânce din

carnea animalelor necurate, dar văd că el a refuzat toate cele trei porunci. Înţeleg că în mintea lui era ideea că nu-i vorba de mâncare, ci de cu totul altceva, mai serios. Deşi mi se cam spulberă speranţele, vreau să văd care-i taina acestei vedenii curioase. Deci: *Pe când Petru nu ştia ce să creadă despre înţelesul vedeniei, pe care o avusese, iată că oamenii trimişi de Corneliu, întrebând de casa lui Simon, au stătut la poartă şi au întrebat cu glas tare dacă Simon, zis şi Petru, găzduieşte acolo. Şi pe când se gândea Petru la vedenia aceea, Duhul i-a zis: „Iată că te caută trei oameni; scoală-te, şi pogoară-te, şi du-te cu ei, fără şovăire, căci Eu i-am trimis". A doua zi, s-a sculat şi a plecat cu ei. L-au însoţit şi câţiva fraţi din Iope. „Ştiţi, le-a zis el, că nu este îngăduit de Lege unui Iudeu să se însoţească împreună cu unul de alt neam, sau să vină la el; dar Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe niciun om spurcat sau necurat".* (Fapte 10, 17 – 20; 24, 28)

Îmi pare rău că aceste versete nu vorbesc despre problema din Leviticul, capitolul 11. Ele demolează ideea întâietăţii evreilor asupra neamurilor, le distrug pretenţia naţiei şi interzic creştinilor evrei să-i considere pe cei de alt neam spurcaţi sau necuraţi.

Cred că am pierdut şi de data aceasta. Doamne, ce mult m-a strâmtorat Scriptura în noaptea aceasta! Să fiu eu oare pe o temelie greşită şi să aibă adventiştii dreptate? Nu, nu se poate ca o mână de ţărani neinstruiţi să aibă dreptate. Am să lupt împotriva lor până vor pieri, ca să nu mai tulbure şi să agite sătenii cu adventul lor. Ce se va întâmpla cu viitorul meu, dacă voi zice ca ei? Noi suntem prea mulţi ca să nu avem dreptate". Închise cu năduf Biblia, dorind să o dea la o parte, dar... în timp ce o închidea o foaie s-a îndoit. Fiind un om meticulos şi ordonat din fire, nu şi-a permis să o lase aşa. A deschis Biblia la pagina îndoită şi s-a oprit, citind cuvintele din vârful triunghiului format de foaia întoarsă. „Sau*le, Saule*

*pentru ce Mă prigoneşti?" „Cine eşti, Tu, Doamne?" a răspuns el şi Domnul i-a zis: „Eu sunt Iisus, pe care-L prigoneşti. Ţi-ar fi greu să arunci înapoi cu piciorul într-un ţepuş". (Fap*te 9, 4.5)

Încet, a dezdoit foaia şi oftând a zis, ridicând privirea spre plafon: „Doamne, de ce mă strâmtorezi?"

Îi veniră în minte scenele tinereţii şi ale zilelor de început. Îşi aminti cum s-a hotărât să se facă preot. În familia lui, religia a fost la loc de cinste. Tatăl său, un credincios evlavios şi temător de cele sfinte, nu pierdea prilejul de a-l îndemna spre preoţie. Luase în serios îndemnurile părinteşti abia când a început să cântărească singur vorbele unui vechi prieten de familie, care era husit. Deseori, le vizita casa în drumurile lui între Ardeal şi Dunăre. Când înnopta la ei, ţinea adevărate omilii despre Dumnezeu şi tainele bisericeşti. I se părea că e un înger. Atunci a simţit frumuseţea Scripturii. După trecerea anilor, când i se transforma copilăria în adolescenţă, s-a hotărât să studieze teologia. La început, dorea să devină husit, dar, când a înţeles că ar fi trebuit să meargă pe alte meleaguri şi să vorbească alte graiuri, i s-a tăiat elanul. În cele din urmă, fără prea mare tragere de inimă, a pornit spre seminar. L-au urmărit multă vreme învăţăturile husite, dar până la urmă le-a uitat. „Ortodoxia", îşi zicea el, „rămâne credinţa popoarelor". Când a primit parohia din Lacul Sărat, întâlnindu-i pe adventişti, şi-a amintit de husiţi. Un timp, l-a ispitit gândul de a-i cunoaşte mai de aproape pe adventişti; era curios a le studia crezul. Şi chiar a pornit o acţiune de cercetare. Dar când a înţeles la Protoierie cât de urâţi şi respinşi sunt adventiştii, a ajuns la hotărârea că-i mai sigur pentru viitorul lui să stea deoparte; iar pe „eretici" să nu-i lase să se apropie de el. Când a povestit mai marilor lui cât de înverşunat este împotriva ivantiştilor, a primit laude. Aprecierile mai marilor lui nu i-au adus însă pacea şi liniştea pe care ar fi sperat-o. Cu

trecerea anilor, lupta aceasta i se părea o deşertăciune a vieţii. „Nu înţeleg de ce mă avânt într-un război în care e greu să am dreptate”.

Nu pierise ecoul cuvintelor sale când a izbucnit cu tărie lătratul câinilor în sat, agitaţi de chemarea lupilor ce se auzea destul de aproape. Un fior de spaimă şi frig l-a ridicat de la masă. Cântatul cocoşilor anunţa că nu mai e mult din noapte. Părăsind biroul, încet şi cu atenţie a intrat sub duna caldă, alături de nevasta lui.

— De ce nu dormi până la ora asta, bărbate, ce necazuri ai şi cu cine vorbeai în birou?

— O frământare grea mi-apasă sufletul, spuse el gândindu-se la Tică Ceraşu şi arestaţii din pivniţa primăriei.

— Ce necazuri ai?

— Adventiştii, Dumnezeu şi Biblia îmi fac probleme.

— Ce ai tu cu ei?

— Mâine am o întâlnire publică, în care vreau să-i înfrâng definitiv pe adventişti, dar. Biblia ţine cu ei.

— Nu cu Biblia trebuie să-i înfrângi pe adventişti, dragul meu.

— Dar cu ce?

— Cu viaţa.

— Nu înţeleg ce vrei să spui.

— Fii mai bun ca ei, mai iubitor de oameni, mai credincios, ai grijă de cei sărmani şi trăieşte ce-i înveţi pe alţii mai mult decât adventiştii şi atunci vor veni oamenii după tine, chiar dacă nu vei avea prea multe argumente din cărţile tale.

— Vorbeşti ca unul dintre ei, nevastă.

— Nu, spun ce mă îndeamnă cugetul. De ce crezi că oamenii îi urmau pe Iisus şi pe apostoli, părăsind biserica majoritară?

— Spune tu, ca să văd şi eu ce scorneşte mintea ta în timp ce stai cu ochii în Evanghelii! răspunse iritat preotul

— Pentru că spuneau şi trăiau adevărul, dragul meu. Se ridicară brusc, speriaţi de urletul foarte apropiat al lupilor, ce înteţea larma câinilor.

— În curând se va abate urgia peste ce ne-a mai rămas în grajduri, zise ca pentru sine femeia, alergând la fereastră.

Pe uliţa luminată de zăpadă şi de luna în plecare, lunecau umbre sărind dintr-o curte-n alta; era spiritul strâmtorării şi al nimicirii. **Capitolul VII**

În casa şefului de post Petre Ţugui, din Lacul Sărat, era lumină, deşi se apropia de miezul nopţii.

— Petrică, ce probleme ai mai avut azi? întrebă nevasta poliţistului.

— Nimic deosebit, doar… acum pe seară, am primit ştirea de la preot că în casa Dângilor, adventiştii au o întâlnire. Am fost personal şi i-am arestat pe capi; sunt în beciul cailor.

Nevasta s-a oprit, îndreptându-se de mijloc şi şi-a privit bărbatul fix şi serios.

— De când eşti tu în slujba preotului? El îţi spune ţie ce trebuie să faci? Nu mi se pare o cinste să te uneşti cu el, ştii doar ce se vorbeşte.

— El are în mână poporul, nevastă, şi nu te aprinde aşa!

— Care popor? Cel căruia îi ascunde adevărul şi îl prosteşte cum vrea el?

— Cine ţi-a ameţit mintea, femeie?

— Mintea mea nu-i ameţită, ba, din contră, începe să se lumineze, priveşte!

Şi, spunând aceasta, a aruncat perna ce o avea în mână, îndreptându-se spre lada cu macate. A scos o Biblie, pe care a deschis-o la o pagină cu semn şi-a venit lângă bărbatul său, zicându-i:

— Ascultă! Este asta Biblia?

— Este.

— Spune preotul că aici ne vorbeşte Dumnezeu?

— Asta nu ştiu, că mie nu-mi ţine slujbe.

— Fii serios, te rog, şi ascultă-mă care este ziua de odihnă lăsată de Dumnezeu: *Adu-ţi aminte de ziua sâmbetei, ca s-o sfinţeşti.* (Exod 20, 8) În timp ce femeia citea, bărbatul devenea din ce în ce mai curios şi căuta să vadă dacă-i adevărat ce citeşte nevasta lui. La terminare, femeia l-a privit în ochi, zicându-i:

— Vezi? Cine are dreptate? Ai înţeles de ce adventiştii ţin sâmbăta? Ia spune, cine sunt rătăciţii? Ei, său.

— Nu se poate, trebuie să fie vreo greşeală! zise poliţistul. Asta nu-i Biblie bună; o fi rătăcită.

— Cum să fie rătăcită, nu vezi că e tradusă de preotul Gala Galaction?

— Atunci. e posibil să aibă rătăciţii dreptate?

— Păi, nu vezi că au?

— Nu se poate să aibă, chiar dacă spune Biblia aşa, înseamnă că s-a rătăcit şi Biblia. Nu se poate să se înşele atâţia preoţi. Şi te rog, nu vreau să mai discutăm această problemă. Dar. ia spune-mi, de unde ştii tu toate acestea?

— Iacă, dacă nu vrei să mai discutăm, nu mai discut.

— Ba vreau să ştiu cine ţi-a băgat rătăcirea asta în cap.

— Ei bine, dacă vrei să ştii, du-te şi întreabă nevasta notarului, de la ea ştiu. Ea l-a chemat pe un predicator adventist să-i explice.

— Şi precis notarul nu ştie cine intră în casa lui, zise poliţistul.

— Parcă. tu ştii.

— Discuţia asta mă supără, nevastă, hai să ne culcăm! Deşi se culcaseră, nu puteau adormi. Fiecare se răsucea pe locul lui, încercând să alunge gândurile care le supărau somnul.

— De ce nu dormi, omule, dacă ai stabilit care e

adevărul, ori adevărul acesta al tău nu-ţi dă pace?

— Nu-ţi bate joc de mine, nevastă!

— Du-te şi dă drumul oamenilor acasă şi nu-i mai chinui! Nu ţi-au făcut niciun rău, nici ţie, nici preotului, nici altcuiva. Ei nu fac altceva decât să povestească Evanghelia.

— Cine le-a dat lor permisiunea asta?

— Dumnezeu, cine?

— Şi preotului cine i-a dat-o, de ce nu vorbesc la fel? se răsti poliţistul.

— Interesul i-a dat-o preotului.

— Şi ălorlalţi la fel.

— Ce interes au adventiştii? Să vă bateţi joc de ei şi să-i chinuiţi? Ce interes au, având grijă de cei singuri şi neajutoraţi, săraci şi bolnavi, pe care voi nu-i cunoaşteţi şi nici nu ştiţi că există? Ia spune drept, i-ai bătut pe cei doi?

— Aşa… niţel. Bine te-a îndoctrinat notăriţa, las că-i fac eu o vizită.

— Nu ţi-e teamă, Petrică, de Dumnezeu?

— Care Dumnezeu mă femeie? Nu vedeţi că Dumnezeu e doar în capul vostru prost?

— Vai, bărbate! Eşti necredincios, precum ăia din Rusia?

— Nu vorbi prostii, nevastă, că te-aude cineva şi dăm de belea. Şi-acum, vreau să dorm, aşa că taci.

— Bine, dar te-am rugat să-ţi laşi ordonul la birou, că eu nu sunt ordonanţa ta, se răsti la el nevastă-sa.

— O, ho… nu te aprinde aşa, c-ai luat tot pledul de pe mine!

— Să ştii că vreau binele tău şi al familiei noastre şi nu vreau să fii amestecat în lucruri care ne aduc blestem.

— Şi eu vreau la fel şi sunt îngrijorat cu privire la aceste lucruri. Tu chiar crezi că adventiştii au dreptate?

— De ce nu stai de vorbă cu ei, să-i asculţi, aşa cum a făcut notarul?

— Notarul e om cult.
— Şi noi suntem proşti?
— Mi-e teamă că aude preotul şi nu vreau să stric relaţia cu el.
— De când hotărăşte preotul cine intră în casa mea?
— Femeie, ce ai tu de eşti aşa pornită împotriva preotului? Niciodată satul nostru n-a avut un preot aşa chipeş şi deştept. De când a venit el, s-a umplut biserica de lume. E-adevărat că mai mult femei, dar nu contează.
— E chipeş, dar e rece. Numai anumite lumânări îi luminează chipul.
— Se poate, eu nu le prea am cu lumânările, voi le aprindeţi, dar văd că degeaba.
— Le-ai lăsat lumină la oamenii aceia în pivniţă, că-i mănâncă lupii? a întrebat după o pauză lungă nevasta.
— Le-a dus popa.
— Cum? zise femeia ridicându-se într-un cot şi căutând să vadă dacă bărbatul ei a vorbit serios sau nu.
— Te rog, spune-mi, ce s-a întâmplat cu adevărat?
— Nu ştiu, pentru că am plecat şi i-am lăsat acolo cu derbedeii lui domn părinte.
— Ce derbedei?
— Aceia care au furat grâul şi găinile lui Panoschie şi Măculie.
— Petrică, dacă se întâmplă vreo nenorocire, cine răspunde?
— Eu nu eram acolo, nevastă, când s-a întâmplat.
— Oricum, tu răspunzi, tu trebuie să asiguri viaţa oamenilor.
— Mă îngrijorezi cu spusele tale, zise vădit îngrijorat poliţistul.
— Te rog du-te şi vezi ce s-a întâmplat cu ei!
— Acum? Doar m-am dezbrăcat. Cum să mă îmbrac iarăşi?
— Dacă nu vrei să te îmbrace alţii pentru multă

vreme, îmbra-că-te acum!

După un timp de şovăială, poliţistul s-a ridicat încet şi fără chef şi a început să se îmbrace.

— Poţi să aprinzi lampa. Aş vrea să merg şi eu cu tine, să-i văd pe oamenii aceia.

— Nu l-ai văzut pe Tudor Petrescu?

— Cum, pe Tudor l-ai arestat? Îţi pui mintea cu copiii, bărbate?

— Ce copil? Că e-nsurat şi are şi un prunc.

— Şi celălalt?

— Pe acela nu-l cunosc. E străin şi mai bătrân.

— Vreau să merg şi eu.

— Treaba ta, dar. O să zică garda c-ai venit să mă păzeşti.

— Bine, te aştept aici, dar să-mi aduci veşti bune.

— Ţi-aduc ce-oi găsi.

Între timp s-a îmbrăcat şi îşi pregătea arma.

— Ce faci cu arma, la doi paşi de casă?

— Aşa e regulamentul: în arest, nu intri decât înarmat. Afară, s-a oprit în pragul casei, ascultând chemarea lupilor.

„Hm, nu-i joacă, ne paşte primejdia”, zise în sinea lui, apropiindu-se de pivniţă. Când mai avea câţiva paşi, a observat fire de lumină strecurate printre scândurile care erau fixate în fereastra pivniţei. S-a oprit, s-a gândit, apoi s-a îndreptat spre postul de pază. În post, sergentul veghea cu capul pe masă, cu haina şi cizmele scoase, cu uşa încuiată şi lumina stinsă. Şeful a bătut în uşă şi a ordonat:

— Băi, sergent, prezintă-te-n biroul meu. După un timp s-a auzit:

— Da, să trăiţi, vi-l aduc.

Trecând mai mult timp decât i se permite unui militar, a apărut şi sergentul cu un coş cu coceni de porumb.

— Ce se întâmplă aici, sergent?

— Cu permisiunea dumneavoastră, o să fie cald. Şi se chinuia să bage coşul între birou şi sobă, ca să aprindă focul.

— Cine ţi-a spus să faci focul în sobă?

— Să trăiţi! Dumneavoastră!

— Când?

Şi soldatul rămase mut şi încurcat, neştiind ce să mai înţeleagă.

— Tu dormeai şi ai visat?

— Să trăiţi! N-am dreptul să vă contrazic.

— Ia spune, de ce la tine e întuneric, iar în pivniţă e lumină?

— Nu ştiu, domn şef. La mine s-a afumat sticla lămpii rău şi. mi-am uitat mănuşile acasă.

— Hai să vedem ce e-n pivniţă.

În apropiere, au auzit voci limpezi şi blânde. Au încetinit mersul şi au coborât scara până la uşa carcerei. Printr-o crăpătură, au privit înăuntru. Lumina galbenă a unei lămpi, păta feţele unor tineri ce erau aşezaţi în jurul unui bătrân, care le vorbea rezemat de peretele opus intrării. Îşi ascuţiră auzul ca să înţeleagă ce spunea bătrânul, care era rezemat de perete.

— Fiii mei, viaţa pe care o trăim acum nu-i cea pentru care am fost creaţi. Ne e oferită doar pentru a dovedi că ştim să o trăim pe cealaltă.

Primii noştri părinţi, Adam şi Eva, au fost aşezaţi în cel mai frumos loc de pe pământul proaspăt creat. Au fost educaţi pentru a ocupa un loc unic în univers. Îngerii au fost învăţătorii lor şi după ce au fost pregătiţi, trebuia să dea examenul ascultării. Trebuia să se vadă dacă ei vor să asculte de Tatăl lor sau nu. Proba era legată de porunca lui Dumnezeu, dată în Geneza 2, 16 – 17, unde zice:

Domnul Dumnezeu a dat porunca aceasta: „Poţi să mănânci după plăcere din orice pom din grădină; dar din

pomul cunoştinţei binelui şi răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreşit".

Adam trebuia să respecte porunca, fără să se întrebe de ce a zis Dumnezeu aşa. Nu era vorba de fructul interzis, ci de ascultarea lor faţă de cerinţa Tatălui.

Diavolul, care-L ura pe Iisus şi pe omul creat, a amăgit-o pe Eva să calce porunca Tatălui. Apoi, ea a devenit unealta diavolului pentru a-l amăgi pe Adam. Şi aşa părinţii noştri au pierdut proba ascultării, urmând să piardă şi viaţa. Însă, înainte ca Dumnezeu Tatăl să semneze decretul de moarte a fiinţei umane, Iisus, Prinţul, a cerut o întrevedere la Tatăl, cu scopul de a-l face o cerere. Rugămintea era scurtă, dar avea în ea toată veşnicia noastră. EI L-a rugat pe Tatăl, pledând pentru noi: „Tată, omul pe care l-am creat, a călcat Legea şi a pierdut dreptul la viaţă. Trebuie să moară. Ne-am pus toată speranţa şi iubirea în el. Atunci când l-am creat, l-am modelat nu numai în lutul pământesc, ci şi în inima Mea. Legea călcată cere moartea lui şi e drept. Dar lasă-Mă să mor Eu în locul omului pentru prima vină, iar el să se pregătească şi să mai dea o dată proba ascultării, la care a căzut acum. Fiii care se vor naşte după Adam să aibă un număr de ani în viaţă, în care să dovedească de partea cui vor fi, de partea Noastră sau a diavolului. Să-i mai dăm o speranţă omului, Tată!" Dumnezeu, care-l iubea şi El pe om, ca şi Iisus, a aprobat. Şi aşa se face că Adam n-a murit atunci. I s-a mai îngăduit să dovedească încă o dată dacă ascultă sau nu. După aceea va fi o judecată, când se va cerceta dosarul vieţii fiecăruia în vederea morţii veşnice sau a vieţii veşnice. Depinde cum ne trăim viaţa.

— Părinte, de ce nu l-a creat Dumnezeu pe om, aşa... ca să nu mai fie nevoie de încercare? Cum să zic. să-l facă perfect de la început? a întrebat un ascultător.

— Aşa l-a făcut, fiule. Dumnezeu a făcut toate lucrurile perfecte. Aşa l-a făcut şi pe Adam. Dumnezeu l-a

făcut perfect şi i-a spus că este perfect. Dar Satana i-a sugerat neîncrederea, spunându-i că ar putea fi perfect numai după ce va mânca fructul oprit. Şarpele îi promitea Evei: *Când veţi mânca din pom, vi se vor deschide ochii şi veţi fi ca Dumnezeu…* (*Gen*eza 3, 5). Satana ştia că omul e perfect, era chiar gelos pentru aceasta şi, pentru că îl ura pe Iisus, a vrut să strice creaţia Lui. Prin neascultare, omul a ajuns păcătos şi s-a ruinat. Această destrămare a început imediat ce oamenii au păcătuit. Atun*ci li s-au deschis ochii la amândoi; au cunoscut că erau goi, au cusut laolaltă frunze de smochin şi şi-au făcut şorţuri din ele.* (*Gen*eza 3, 7)

Acum, omul nu mai este curat, cum l-a creat Iisus. Uimirea constă în aceea că omul crede că acum este desăvârşit. Dumnezeu, prin Biblie, îi spune omului că are nevoie de ajutor şi curăţie, iar omul spune: „N-am nevoie, sunt perfect aşa cum sunt; n-am nevoie de Tine”. Aceşti oameni, dragii mei, nu pot trece judecata vieţii şi vor pieri. Voi veţi avea nevoie, ca şi mine, să ne pregătim pentru acest examen al vieţii.

— Părinte! zise Tică Ceraşu. Cine l-a făcut pe diavol şi de ce nu l-a omorât Dumnezeu, ca să nu ne mai chinuie şi pe noi?

— O, fraţii mei! Istoria lui Lucifer este tainică şi lungă. Aveţi voi timp să v-o spun şi să vă răspund la întrebare?

— Da, avem timp. Până în preajma zorilor mai este destul.

— Bine. Cu mult înainte de a fi creată prima fărâmă din pulberea lumii, înainte ca primul licăr de lumină să se fi îndreptat spre acest colţ de univers, atunci când în altă parte se năşteau galaxiile, Dumnezeu a creat cele mai dumnezeieşti fiinţe cunoscute de noi. Acestea locuiesc pe planeta pe care se află capitala universului. Sunt fiinţele care trăiesc în imediata apropiere a tronului lui Dumnezeu.

Materia din care sunt create este mai fină decât timpul şi nu au nevoi materiale aşa cum înţelegem noi. Fiinţele acestea se numesc îngeri, adică slujitori. Numele lor vine de la slujba lor. În cerul lui Dumnezeu, cea mai dorită menire este aceea de a fi slujitor, adică înger. Ei au sarcina de a împlini ordinele şi dorinţa lui Iisus pentru celelalte fiinţe din univers. În imensul trup al spaţiului, trăiesc lumi într-un număr care depăşeşte cu mult imaginaţia omului. Îngerii sunt cei care ţin legătura între tronul lui Dumnezeu şi aceste planete locuite.

Biblia ne spune că au diferite grade şi misiuni, cum ar fi îngeri, serafimi şi heruvimi.

În fruntea acestei armate uriaşe, Dumnezeu l-a pus, încă din veşnicii, pe Lucifer. El era cea mai valoroasă creatură, capodopera geniului dumnezeiesc. Nicio altă creatură nu era la nivelul lui.

Biblia ne spune despre aceasta:

Aşa vorbeşte Domnul, Dumnezeu: „Ajunseseşi la cea mai înaltă desăvârşire, erai plin de înţelepciune şi desăvârşit în frumuseţe. Stăteai în Eden, grădina lui Dumnezeu şi erai acoperit cu tot felul de pietre scumpe: cu sardonic, cu topaz, cu diamant, cu hrisolit, cu onix, cu iaspis, cu safir, cu rubin, cu smarald şi cu aur; timpanele şi flautele erau în slujba ta, pregătite pentru ziua când ai fost făcut. Erai un heruvim ocrotitor, cu aripile întinse; te pusesem pe muntele cel sfânt al lui Dumnezeu, şi umblai prin mijlocul pietrelor scânteietoare. Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua când ai fost făcut, până în ziua când s-a găsit nelegiuirea în tine”. (Ezechiel

28, 12 u.p. 13 – 15)

Lucifer era onorat de tot universul, iar îngerii îi împlineau ordinele cu o deosebită plăcere. Era mândria cerului. Avea intrarea liberă în prezenţa Sfintei Treimi. Era conducătorul corurilor cereşti şi al serbărilor date în univers în onoarea Regelui regilor. Locuia în grădina lui

Dumnezeu, acolo unde este tronul prezenţei Lui. Era purtătorul bijuteriilor lui Dumnezeu. Reprezenta fiinţele create în faţa Prinţului, şi pe Prinţ în faţa universului. Toată onoarea pe care Creatorul o dădea fiinţelor create era oglindită-n el. Iubirea infinită a lui Dumnezeu faţă de creaturile Sale era revărsată peste el. Tot ceea ce însemna frumuseţe, înţelepciune şi neprihănire erau adunate în el. Nimic din ce ar fi putut simţi, vedea sau înţelege o creatură, nu era ascuns de el. Înaintea lui era un drum al împlinirilor, cu neputinţă de înţeles pentru om. Într-o zi, în mintea lui a încolţit un gând care nu mai existase până atunci în univers; şi anume, şi-a zis în sine: „Ar trebui să fiu considerat aşa cum este Prinţul Iisus".

La început, l-a speriat gândul acesta, pe care şi-l construise, dar cu cât îl păstra mai mult în cuget, cu atât devenea mai dulce. Aşa a început să mediteze mai mult, comparându-şi frumuseţea, înţelepciunea şi popularitatea cu a Prinţului Iisus, constatând el, că ar fi o mică deosebire, dar şi o asemănare între ei. Aparent nu era o mare deosebire, pentru că Dumnezeu nu se descoperea decât atât cât puteau să-L înţeleagă. Iisus intra în măsura lor, iar ei credeau că atâta-i Dumnezeu.

Biblia ilustrează acest mister în cuvintele: *Ţi s-a îngâmfat inima din pricina frumuseţii tale, ţi-ai stricat înţelepciunea cu strălucirea ta...* (*Eze*chiel 28, 17)

Cu ocazia unei sărbători speciale, Dumnezeu Tatăl L-a onorat cum se cuvenea pe Iisus, Fiul Său. Aceasta l-a iritat pe Lucifer. A ajuns să gândească cum n-o făcuse niciodată, cum că el trebuia să fie onorat. I s-a explicat că pretenţia lui era neîntemeiată. Se născuse-n el păcatul şi, cu toată explicaţia, a continuat în direcţia aceasta.

După un timp a început să împărtăşească şi altor îngeri gândurile sale, în defavoarea Prinţului Iisus. „De ce Iisus e mai onorat decât ceilalţi? Nu e drept". Această întrebare a semănat-o cu subtilitate în mintea multor

îngeri. Dumnezeu şi-a luat mult timp şi i-a explicat că locul lui Iisus este unic şi nu poate fi altul asemenea Lui. El este Fiul, de aceeaşi natură cu Tatăl. Dar ei n-au vrut să accepte adevărul. Îngerii, fiind fiinţe asexuate, netrăind simţăminte de fiu şi tată, n-au putut pricepe prea mult, dar Cel care niciodată nu-i înşelase şi n-a fost ascuns faţă de ei merita şi de data aceasta să fie crezut şi respectat.

Curând, infernala invenţie luciferică a ieşit din domeniul gândurilor şi simţămintelor ascunse şi s-a manifestat în mod deschis, transformându-se în revoltă.

Pe fondul acestor tensiuni cosmice, Dumnezeu a plănuit crearea unei lumi noi, numită Planeta Albastră. Tânăra fiinţă creată avea să devină aliata lui Dumnezeu în războiul pornit de Lucifer. Pe Planeta Albastră avea să creeze o fiinţă cu puţin şi pentru puţin timp mai prejos decât îngerii. Aceasta urma să aibă calităţi „după chipul lui Dumnezeu” şi să dea naştere la urmaşi după chipul Său, fiind taţi şi fii. Ei aveau să înţeleagă, prin experienţă, absurditatea pretenţiei luciferice.

Pentru un tată, fiul lui „carne din carnea lui şi os din oasele lui” nu putea să fie înlocuit sau egalat de nimeni altcineva. Niciun frate, nepot, altă rudă sau prieten nu poate ocupa, în inima unui tată, locul fiului.

În acest timp, păcatul a dospit în inima lui Lucifer şi curând l-a transformat în diavol. Creşterea revoltei şi a neruşinării a dus inevitabil la război. După ce a avut loc războiul îngerilor, care întrece ideea noastră despre război, Satana cu tovarăşii săi au fost aruncaţi în închisoarea spaţiului abisal.

În timp ce era în această închisoare fără zid şi fără lacăt, a fost creată lumea noastră. Priveliştea ei fermecătoare l-a mâniat nespus pe Satana. El ura planul creării noastre, pe motiv că nu i s-a cerut sfatul. De aceea ar fi dorit foarte mult ca acest plan cu privire la noi să eşueze. Aceasta ar fi fost interpretată ca o neputinţă a lui

Iisus şi o dependenţă a Sfintei Treimi de Lucifer, în conducerea universului.

Cu astfel de simţăminte şi cu astfel de intenţii a urmărit Satana tânăra pereche de pe pământ. Iar după căderea omului, Iisus a intervenit, aşa cum am arătat mai înainte, ca omul să aibă şansa redresării.

Dacă viaţa aceasta o trăim în ascultare de Cuvântul lui Dumnezeu, vom fi salvaţi, şi toate planurile făcute la început pentru om se vor împlini. Dar cei ce trăiesc în răzvrătire faţă de Dumnezeu, după modelul luciferic, vor pieri aşa cum trebuia să pierim la începutul timpului nostru. Voi vreţi să trăiţi mai departe în păcat şi să fiţi duşmani ai lui Dumnezeu? Vreţi să vă predaţi lui Iisus, ca să fiţi iertaţi şi mântuiţi?

— Eu vreau să nu mai trăiesc ca până acum, în păcat şi necurăţie! zise Tică Ceraşu.

— Şi noi vrem! ziseră alţii.

— Bine faceţi, n-o să vă pară rău. Viaţa voastră îşi va găsi sensul.

— Dar... trebuie să ne înveţi ce zice Scriptura să facem.

— Este lucrul cel mai sigur. Vă veţi lua Biblii şi veţi studia după un program şi model despre care vă voi vorbi.

— Dar cum va putea Iisus să ne ierte toate păcatele, care sunt multe şi grele? întrebă iarăşi Tică.

Şeful de jandarmi şi însoţitorul, care erau aşezaţi pe treapta de jos a scării, în faţa uşii de la intrare în pivniţă, ascultaseră fiecare cuvânt spus de Hagiu. La ultima întrebare pusă de Tică, s-a aplecat spre sergent şi i-a şoptit:

— E periculos ca ăştia să se pocăiască şi să spună adevărul. Trebuie să-i împiedicăm, şi îi făcu semn celuilalt să-l urmeze.

— După dumneavoastră, şefule, zise sergentul.

Dar, înainte de a împinge uşa pivniţei, s-au mai oprit,

ca să prindă cuvintele ce se rosteau atunci, făcând semn să mai aştepte. Cuvintele hagiului ajungeau la ei într-un ton deosebit de solemn.

— Când un om – aşa. ca mine şi ca voi – doreşte să-şi cunoască rostul vieţii, ajunge în faţa adevărurilor lui Dumnezeu. Acestea sunt descoperite în Sfânta Scriptură şi în natură. Pentru a ajuta ca ele să ajungă cât mai repede la inima oamenilor, Iisus a format propovăduitori şi, i-a trimis printre oameni, ca să le vestească voia lui Dumnezeu. Orice om, cel puţin o dată în viaţă, ajunge faţă în faţă cu dorinţa lui Dumnezeu, aşa. cum sunteţi voi acum. În clipele acelea, Iisus face cunoscut că El este şi în El se poate găsi sensul oricărei existenţe. În faţa acestui moment, unii primesc în inima lor chemarea divină şi spun: „Ce să fac, Doamne, ca să se împlinească şi cu mine scopul pentru care m-ai creat? Vreau să trăiesc şi să mă bucur de viaţa adevărată”. Întotdeauna Iisus a avut un răspuns simplu la această întrebare. Este acela folosit de apostolul Petru în cartea Faptele Apostolilor, capitolul 3, cu versetele 19 şi 20: *Pocăiţi-vă dar, şi întoarceţi-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se şteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviorare, şi să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Iisus Hristos.* Pocăinţa cerută de Iisus nu este ceea ce înţeleg oamenii când rostesc în batjocură acest cuvânt. Ea înseamnă mult mai mult decât atât.

Părăsirea obiceiurilor vechi cere timp şi „luptă până la sânge”. În tot acest timp, credinciosul studiază persoana Domnului Iisus, fie în natură, fie din Biblie. Cel care zilnic are această preocupare simte pace, echilibru sufletesc şi putere într-un mod foarte vizibil. Cu cât este mai mult preocupat de persoana lui Iisus, cu atât devine dependent de această prezenţă. Încetul cu încetul, firea lui se modelează după firea Celui pe care îl admiră. Intră într-o relaţie spirituală cu persoana Mântuitorului, în aşa fel

încât îl face părtaş la toate clipele vieţii. Aşa dispar defectele şi viciile din viaţă. E greu să ai în minte persoana lui Iisus, şi în acelaşi timp să trăieşti obiceiuri care sunt distrugătoare. Aşa arată pocăinţa.

Având simţământul prezenţei Lui, vorbirea va fi deosebită, aleasă şi curată, pentru că El este cu tine şi n-ai vrea să-L superi. Avându-L pe El, nu poţi face rău aproapelui tău, care este ca şi tine, fiul Lui. Nu poţi să-l jigneşti fiul când îl inviţi în casa ta; cu siguranţă, vrei ca la tine în casă să fie curat, frumos, aerisit şi ordine, pentru că ştii că Lui aşa Îi place; şi ţii foarte mult să-l faci această plăcere.

Când stai cu El la masă, n-ai să pui mâncăruri care n-au să-l placă şi n-ai să-l dai să bea ceea ce ştii că nu foloseşte.

Când pleci cu El pe drum, n-ai să te opreşti şi să-L inviţi să intre într-un loc unde ştii că nu-I face plăcere şi unde ţi-a spus şi ţie să nu te duci.

Când ştii că, în ziua a şaptea, El vrea să se întâlnească cu tine la biserică, tu n-o să te duci în altă zi, că te duci degeaba.

Când El ţi-a spus să te pregăteşti pentru serbarea timpurilor, serbarea celei de-a doua veniri, tu o faci cu deosebită bucurie.

Dacă El îţi spune să vesteşti oamenilor evenimentul acesta, cine te-ar putea opri? Nimeni. Iubirea şi prietenia pentru El îţi dau o putere şi un curaj care fac de ruşine cele mai tari armate.

El devine pentru tine persoana la care te gândeşti cu drag, despre care îţi place să vorbeşti cu prietenii tăi şi care te interesează cel mai mult. Cu El discuţi problemele tale, trăirile şi afacerile tale. El devine Prietenul tău cel mai bun.

Vor fi situaţii când vei uita de El. Te vei scula şi vei pleca grăbit să rezolvi o problemă. Este posibil ca atunci,

văzându-te singur, să faci o greşeală. Să nu disperi şi să nu te ascunzi, să-l spui imediat şi El te va ierta şi te va ajuta să o repari.

Trăind aşa, vei ajunge într-o zi, când dosarul vieţii tale va fi pus pe masa de judecată a Cerului. Îngerii raportori vor prezenta tot ce ai făcut în viaţă. Rapoartele vor avea însemnări negative şi, conform Legii, se va cere condamnarea ta la moarte. Atunci când se rosteşte sentinţa, Iisus, care are intrare acolo, va înainta în faţa Judecătorului şi va spune: „Este adevărat, onorată Instanţă, că subsemnatul X se face vinovat de călcarea Legii şi că merită moartea, dar îngăduiţi-Mi să mijlocesc pentru el şi să cer scutirea lui de pedeapsa pronunţată. Pledoaria Mea se bazează pe următoarele: mai întâi, de când a cunoscut voia Cerului, el a trăit conform celor cunoscute; s-a schimbat, a părăsit viaţa dezordonată şi a trăit în sfinţenie. În al doilea rând, el a fost prietenul Meu şi vreau să trăiască în continuare cu Mine. Pentru păcatele lui, Eu am murit şi moartea Mea o pun în locul morţii lui, iar el să trăiască împreună cu Mine. El este prietenul Meu, şi Eu îmi apăr prietenul. Cer să-mi fie încredinţat Mie şi să fie cetăţean al Noului Ierusalim din cer”.

Cuvântul lui Iisus este greu în faţa tribunalului ceresc. El şi-a câştigat pe cruce acest drept de intervenţie. De aceea nu este refuzat.

Se vor judeca acolo multe dosare ale aşa-zişilor credincioşi, dar El nu în toate cazurile va interveni, ci numai în cazurile celor care I-au fost prieteni. Vreţi şi voi să fiţi prietenii lui Iisus?

— Da, vrem, vrem! au răspuns într-un glas cei adunaţi în jurul hagiului.

Atunci uşa s-a deschis şi-n pragul ei se aflau poliţiştii.

— Ce se întâmplă aici? a strigat şeful. Cine v-a dat permisiunea să intraţi aici?

— Păi. am înţeles că dumneavoastră, a răspuns

liniştit Tică Ceraşu.

— Cum eu? Am spus eu cuiva să vină aici?

— Nu, dar. părintele.

— Ce părinte? Aici nu-i biserică, e arest. Ce-ai, moşule, pe faţă? De ce eşti plin de sânge?

Hagiul a tăcut un moment, căutând un răspuns înţelept.

— L-am bătut noi, domn şef, pe dumnealui şi pe celălalt, la ordinul. dumneavoastră! zise cu un deosebit calm Tică.

— Cum? La ordinul meu? V-am dat eu un astfel de ordin? Vreţi să vedeţi care-i ordinul meu? Tu, moşule, treci lângă sergent! Iar voi sunteţi arestaţi, până o să învăţaţi că instituţia statului este foarte hotărâtă.

Arestaţii fierbeau de mânie; s-ar fi aruncat într-o clipă asupra poliţiştilor, dar Tică le-a şoptit:

— Nu mişcaţi, băieţi, acum suntem credincioşi, nu mai suntem ca aseară. Aţi văzut că părintele Hagiu nu s-a împotrivit şi a aşteptat intervenţia Celui despre care ne-a vorbit.

Sergentul a încuiat uşa pivniţei cu lacătul şi a fugit după şef, care o luase înainte cu bătrânul Hagiu.

La lumina lămpii din birou, şeful îi examină rănile şi umflăturile. Faţa îi era plină de sânge uscat, iar după urechea stângă avea o rană mare din care cursese mult sânge.

— Adu-mi nişte apă, sergent!

— Găleata e-ngheţată, domn şef, dar să mă duc în vecini după apă?

— Nu, las că-l iau la mine, să-l ajute nevasta mea, că vine ziua şi ne facem de ocara oamenilor.

Sergentul a făcut ochii mari, necrezând ce aude. Niciodată nu l-a auzit pe şef vorbind aşa; niciodată nu i-a păsat de vreun arestat sau subaltern. A dat din cap şi şi-a zis: „Ia s-o văd şi p-asta!”

Acasă la poliţist, lumina era aprinsă şi nevasta îmbrăcată. În soba din odaia de oaspeţi ardea o buturugă de salcâm, aşa că era călduţ.

— Bună seara, coniţă! zise Hagiul.

— Bună seara, dar. cine te-a jucat aşa, tataie?

— Prietenii, coniţă.

— Prietenii cui? Las că ştiu eu ai cui.

— Nu-i nimic, nu mă doare. Domnul meu a fost bătut şi rănit şi mai rău.

— Până să spui despre Domnul tău, hai să te speli şi să mănânci şi altceva decât bătaie! zise femeia.

— Mulţumesc, coniţă, eşti o femeie bună.

— Asta s-o spună bărbatul meu.

— E bună, e bună, moşule, câteodată... şi de bătut.

În timp ce Hagiul mânca liniştit la o masă aşezată lângă sobă, poliţistul şi nevasta îl priveau liniştiţi şi gânditori.

— Deşi pari, nu eşti un om de rând, moşule, ai o putere deosebită, care răzbate prin înfăţişarea ta umilă! zise nevasta poliţistului.

— Dacă este adevărat ce spuneţi, atunci aş vrea să ştiţi că aceasta am căpătat-o cunoscând pe Cineva cu o înfăţişare fermecătoare. El a fost persoana cea mai atrăgătoare din lume.

— Cine este şi cum îl cheamă?

— Este Prietenul şi Mântuitorul meu, Iisus.

— L-ai cunoscut tu? Poţi să ne spui câte ceva despre El? zise nevasta poliţistului.

— Cu mare plăcere vă vorbesc despre El. Deşi a fost cea mai mare personalitate, n-avea bani sau proprietăţi. Bunurile Lui nu depăşeau valoarea câtorva sute de lei. Nu le-a promis oamenilor bogăţii sau faimă şi, cu toate acestea, Îl urmau în număr mare. Negustorii şi comercianţii care câştigau bine, şi-au părăsit îndeletnicirea în schimbul unei vieţi pline de greutăţi şi

lipsuri pentru a-L urma. Când vorbea El, nu oferea spectacole, dar mii de oameni veneau să-L asculte. El nu le predica în biserică sau în vreo clădire, dar oamenii stăteau în picioare şi-L ascultau. Şi oriunde. Se ducea, era urmat de mulţimi; căci era iubit de Dumnezeu şi de popoare.

Biblia spune că, de la doisprezece ani, devenise cunoscut şi era iubit de generaţia Lui. Una dintre însuşirile pe care le-a avut, în întreaga viaţă, a fost ascultarea – ascultarea de părinţi şi de Dumnezeu. Biblia spune despre El următoarele: *Măcar că era Fiu, a învăţat să asculte prin lucrurile pe care le-a suferit. Şi după ce a fost făcut desăvârşit, S-a făcut pentru toţi cei ce-L ascultă, urzitorul unei mântuiri veşnice.* (Evrei 5, 8 – 9)

El a ascultat cu seriozitate poruncile Domnului, dând un exemplu de supunere şi conlucrare. A considerat Legea sfântă. Evanghelistul Matei redă o întâmplare din care reiese atitudinea Lui clară cu privire la Cele Zece Porunci.

Atunci s-a apropiat de Iisus un om, şi I-a zis: „Învăţătorule, ce bine să fac ca să am viaţa vecinică?” El i-a răspuns: „De ce mă întrebi: Ce bine?” Binele este unul singur. Dar dacă vrei să intri în viaţă păzeşte poruncile”. (Matei 19, 16 – 17)

S-a dovedit clar că doar respectarea Celor Zece Porunci asigură dezvoltarea şi formarea unui caracter plăcut. Nimeni nu s-ar simţi în siguranţă în tovărăşia unui hoţ, unui mincinos sau unui criminal.

Cum vă simţiţi, domnule poliţist, în prezenţa unor astfel de oameni?

— E clar, bătrâne, e clar că ai dreptate, până aici.

— Toate Cele Zece Porunci ar trebui studiate şi învăţate în mod serios, nu aşa cum se face în şcoală, la ora de religie, apoi sunt uitate sau ocolite cu bună ştiinţă.

Iisus a fost un om sănătos şi bine dezvoltat. Deşi era Fiul lui Dumnezeu, El a lucrat ca dulgher aproape douăzeci de ani. A lucrat lemnul tare din Palestina, cu uneltele de pe

vremea aceea. Trebuie să fi avut muşchi serioşi. Fără un fizic rezistent n-ar fi putut înfăptui lucrarea Lui.

Biblia este plină de faptele lui Iisus, dar tot ce se spune că a făcut, a fost pentru binele altora. În cartea Faptele Apostolilor, se spune: *Iisus umbla din loc în loc, făcea bine şi vindeca pe toţi cei ce erau apăsaţi de diavolul; căci Dumnezeu era cu El.* (Fapte 10, 38)

Ştim cu toţii că tămăduia oamenii, însenina înmormântările pe care le întâlnea, dând viaţă celor care muriseră şi aducând fericire celor care-L îndrăgeau.

Mântuitorul era plin de tact şi blândeţe, plin de grijă pentru sentimentele altora şi niciodată nu mustra pe cineva, fără să fie nevoie. Iisus era un om plin de curaj. Nu a trăit pe acest pământ cineva mai curajos ca El. Când a venit la noi, pe pământ, ştia ce avea să păţească, dar nu S-a dat înapoi.

Iisus a fost întotdeauna drept şi nepărtinitor. Îi iubea la fel de mult pe cei bogaţi ca şi pe cei săraci şi. Se purta la fel cu toţi. Deşi El era nevoiaş, nu-i invidia pe cei bogaţi. Pentru El, toţi erau la fel. Nu. Se pretindea mai bun decât alţii. Împărţea totul cu ucenicii Săi, mânca ce mâncau şi ei, dormea unde dormeau ei, fără să se vaite.

Iisus avea o fire iertătoare. Biblia nu pomeneşte niciun caz în care Iisus să se fi supărat pentru ce a avut de suferit din partea cuiva. Îl mâhnea să-i vadă pe oameni nedreptăţindu-i pe alţii şi-i mustra pentru aceasta, dar nu avem mărturii că S-ar fi supărat pe cei ce-L nedreptăţeau. Luca ne spune că, aflându-Se chiar pe cruce, Se ruga pentru duşmanii Săi:

Iisus zicea: „Tată, iartă-i, căci nu ştiu ce fac”. (Luca 23, 34)

Acum, să ne gândim la acele fapte şi atitudini care L-au făcut pe Iisus aşa de deosebit. El era supus, lipsit de egoism, blând, curajos, drept şi iertător.

— Dar cum poate oare cineva să aibă aceste daruri?

întrebă nevasta poliţistului.

— Dacă eşti creştin cu adevărat, poţi fi la fel ca Iisus. Aceasta înseamnă a avea un caracter frumos. Frumuseţea purtării se dezvoltă în jurul lui Iisus, El fiind centrul. A-L cunoaşte pe El, înseamnă a cunoaşte creştinismul. Fără cunoaşterea lui Iisus este imposibilă înţelegerea şi cunoaşterea religiei creştine.

— Eu am probleme cu credinţa aceasta – nu cred că Iisus a fost Mesia şi că Biblia spune adevărul. Credeam că-mi vei oferi dovezi care să demonstreze că Biblia şi creştinismul sunt adevărate, a intervenit cu destulă inocenţă poliţistul.

— Dar le ai, răspunse Hagiul. Iisus este singurul om care a demonstrat adevărul Bibliei într-un fel unic. Chiar de la începutul lucrării Sale, Iisus a mărturisit că a venit pe pământ ca să împlinească ce fusese profetizat cu privire la El.

În ziua aceasta, auziţi cu urechile voastre cum Scriptura se împlineşte... (*Luc*a 4, 21) Se referea atât la profeţiile lui Isaia cu privire la El, cât şi la celelalte din Vechiul Testament.

În Isaia 7, 14, se spune că Iisus avea să se nască dintr-o fecioară: *... Iată, fecioara va rămâne însărcinată, va naşte un fiu, şi-l va pune numele Emanuel (Dumnezeu cu noi).*

În Mica 5, 2, ni se arată cetatea în care avea să se nască Iisus: *Şi tu, Betleeme Efrata, măcar că eşti prea mic între cetăţile de căpetenie ale lui Iuda, totuşi din tine îmi va ieşi Cel ce va stăpâni peste Israel, şi a cărui obârşie se suie până în vremuri străvechi, până în zilele veşniciei.*

David a prorocit că Iisus va fi trădat de unul dintre ucenicii Săi: *Chiar şi acela cu care trăiam în pace, în care îmi puneam încrederea şi care mânca din pâinea mea, ridică şi el călcâiul împotriva mea.* (Psalmi 41, 9)

Biblia merge mai departe şi prezice preţul exact pe

care-l va primi trădătorul lui Iisus:

Eu le-am zis: „Dacă găsiţi cu cale, daţi-Mi plata; dacă nu, nu Mi-o daţi!” Şi Mi-au cântărit, ca plată, treizeci de arginţi.

Dar Domnul Mi-a zis: „Aruncă olarului preţul acesta scump, cu care M-au preţuit!” Şi am luat treizeci de arginţi, şi i-am aruncat în casa Domnului, pentru olar. (Zaharia 11, 12 – 13)

Acestea au fost scrise cu cinci sute de ani înainte de a se întâmpla. Să nu trecem peste detaliile acestei profeţii. Ea afirmă că Iisus va fi vândut, că argintul va fi metalul plăţii, că vor fi exact treizeci de monede şi că banii nu vor fi folosiţi de cel care i-a primit, ci azvârliţi în Casa Domnului.

Mie mi se pare un lucru extraordinar că totul, fiecare detaliu este adevărat. Ce-ar fi fost dacă preţul era plătit în aur? Sau dacă ar fi fost douăzeci şi şapte de monede sau dacă banii ar fi fost puşi în vistieria templului, în loc să fie daţi olarului?

Dacă ar fi apărut vreuna dintre aceste posibilităţi, Biblia n-ar mai fi fost o carte precisă şi adevărată. Dar nu apare nicio eroare, şi eu am încredere în cartea aceasta.

S-a prorocit, de asemenea, şi felul în care avea să moară Iisus. *Căci nişte câini mă înconjoară: o ceată de nelegiuiţi dau târcoale împrejurul meu, mi-au străpuns mâinile şi picioarele…* (*Psa*lmi 22, 16)

Erau multe feluri în care Fiul lui Dumnezeu ar fi putut să moară. Odată, gloata a încercat să-L arunce de pe stâncă, dar a scăpat. Uciderea cu pietre era ceva obişnuit în Israel. Dar crucificarea n-a fost cunoscută ca pedeapsă capitală decât după multe secole de la scrierea acestei profeţii. Apoi, modul acesta de execuţie era de origine romană, nu evreiască. Cum ar fi ştiut profetul că se va folosi crucificarea şi că Iisus va fi executat pe cruce, dacă

Dumnezeu nu l-ar fi înştiinţat?

Tot profeţiile ne spun că îmbrăcămintea lui Iisus avea să fie trasă la sorţi – *îşi împart hainele mele între ei, şi trag la sorţ pentru cămaşa mea* (Psalmi 22, 18), că avea să i se dea să bea în timp ce se afla pe cruce – *Ei îmi pun fiere în mâncare şi, când mi-e sete, îmi dau să beau oţet* (Psalmi 69, 21) şi că avea să fie înmormântat în mormântul unui bogătaş.

— *Groapa Lui a fost pusă între cei răi, şi mormântul Lui la un loc cu cel bogat, măcar că nu săvârşise nicio nelegiuire şi nu se găsise niciun vicleşug în gura Lui. Domnul a găsit cu cale să-L zdrobească prin suferinţă... Dar, după ce îşi va da viaţa ca jertfă pentru păcat, va vedea o sămânţă de urmaşi, va trăi multe zile, şi lucrarea Domnului va propăşi în mâinile Lui. Va vedea rodul muncii sufletului Lui şi. Se va înviora. Prin cunoştinţa Lui, Robul Meu cel neprihănit va pune pe mulţi oameni într-o stare după voia lui Dumnezeu, şi va lua asupra Lui povara nelegiuirilor lor. De aceea Îi voi da partea Lui la un loc cu cei mari, şi va împărţi prada cu cei puternici, pentru că S-a dat pe Sine însuşi la moarte, şi a fost pus în numărul celor fărădelege, pentru că a purtat păcatele multora şi S-a rugat pentru cei vinovaţi. (Isa*ia 53, 9 – 12)

Toate acestea s-au adeverit, şi nu din întâmplare! Ar fi imposibil şi absurd ca acestea şi altele, despre care n-am vorbit, să se fi împlinit la întâmplare. În afară de acestea sunt profeţiile despre moartea lui Iisus, care s-au adeverit întocmai. Biblia îşi are propriul martor, cel mai fidel, în ce priveşte precizia şi inspiraţia. Ce am spus până acum ar putea fi o temelie, ca să începi a-ţi clădi credinţa în Cuvântul lui Dumnezeu, domnule poliţist.

— Care este scopul pentru care Iisus a venit în lumea noastră murdară? a întrebat femeia poliţistului.

— Viaţa lui Iisus a însemnat mai mult decât a ne arăta ce înseamnă să ai o personalitate puternică. El a

venit ca să plătească pentru păcatele omenirii. Păcatul este călcarea Legii, aşa se spune în Biblie: *Oricine păcătuieşte încalcă Legea, căci păcatul este încălcarea Legii.* (1 Ioan 3, 4)

Iar apostolul Pavel spune clar în epistola sa: *Toţi au păcătuit şi au necinstit măreţia lui Dumnezeu.* (Romani 2, 23)

Salvarea omenirii vinovate se putea face în două feluri: primul, ar fi fost ca omul să fie iertat pentru încălcarea Legii, dar aceasta ar fi făcut Legea inutilă. Ea este temelia vieţii şi fără respectarea ei n-ar exista lumea universului; al doilea mod ne descoperă singura cale de salvare a omului şi respectare a Legii, şi anume ca altcineva să ia asupra lui pedeapsa omului.

Aceasta a făcut Iisus când a acceptat să urce crucea Golgotei. După crucificare a înviat şi astfel are putere să ia asupra Lui moartea noastră şi să împlinească Legea prin moartea Sa.

Deci, dacă noi credem în Hristos şi suntem slujitorii Lui, păcatele ni se vor lua şi vor fi puse asupra Lui, în măsura în care le mărturisim şi ne îndepărtăm de ele.

Dar aceasta nu-i totul. Cerul n-ar fi mulţumit doar cu atât, căci voia Domnului este ca, într-o zi, să nu mai existe păcat. Intenţia lui Iisus este să nu lase lumea să meargă înainte, aşa cum este acum – plină de spitale, închisori, ospicii şi nenumărate războaie, care aduc suferinţă şi jale. El vrea să pună capăt la toate acestea. Vrea să vină a doua oară şi, după planul Său, să scoată lumea noastră de sub teroarea răului. Când a fost pe pământ, deseori vorbea despre aceasta. El spunea ucenicilor, cu puţin înainte de a-şi încheia prima parte a misiunii Sale:

Să nu vi se tulbure inima. Aveţi credinţă în Dumnezeu, şi aveţi credinţă în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locaşuri; dacă n-ar fi aşa, v-aş fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Şi după ce Mă voi duce şi vă

voi pregăti un loc, Mă voi întoarce şi vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu să fiţi şi voi. (Ioan 14, 1 – 3)

Iisus a spus în repetate rânduri că va reveni pe pământ. A doua venire este unul dintre cele mai importante subiecte din Biblie. Este menţionat de peste 2.500 de ori în toată Biblia – de aceea ştim că este un subiect foarte important în preocuparea divină.

— Dumneata crezi că Se va întoarce Iisus, acum? întrebă insistent poliţistul.

— Da, EI Se întoarce, pentru că tot ce se întâmplă pe acest pământ a demonstrat cât de rău este păcatul şi că planurile lui Satana, de a chinui şi nimici această lume, trebuie oprite.

Iisus. Se va întoarce să stârpească păcatul pe care l-a învins la prima Lui venire. El va recrea acest pământ, făcându-l desăvârşit în formă şi frumuseţe. Un loc unde va fi numai fericire.

Din moment ce Biblia vorbeşte aşa de mult de a doua venire, înseamnă că aceasta reprezintă evenimentul culminant al planului lui Dumnezeu cu omul.

— Dar când se va întâmpla lucrul acesta? întrebă gazda.

— Biblia ne dă unele indicii, dar nu ne spune ziua şi ceasul celei de-a doua veniri. Ne spune totuşi destule, ca să facem o aproximare a timpului când se vor întâmpla toate acestea.

Hagiul observa cum creşte interesul şi se deschide inima celor doi ascultători, de aceea încerca să fie cât mai clar în expunerea lui.

Pe ucenicii lui Iisus îi interesa acest subiect şi I-au pus întrebări cu privire la el. Au avut o discuţie cu Iisus, cu puţin timp înainte să fie răstignit. Ei L-au întrebat: *Spune-ne, când se vor întâmpla aceste lucruri? Şi care este semnul venirii Tale şi al sfârşitului veacului acestuia?* Când ucenicii I-au pus această întrebare, Domnul le-a vorbit

despre Ierusalim, spunându-le:

Vedeţi voi toate aceste lucruri? Adevărat vă spun că nu va rămâne aici piatră pe piatră, care să nu fie dărâmată. (Matei 24, 2 – 3)

Deoarece ucenicii credeau că numai sfârşitul lumii ar putea să dărâme zidurile acelea, ei au întrebat despre acest sfârşit. Aşa că Iisus a formulat un răspuns care avea să se refere atât la distrugerea Ierusalimului, cât şi la sfârşitul lumii, chiar dacă cele două evenimente nu erau la aceeaşi dată.

Şi continuarea capitolului 24 ne descoperă răspunsul lui Iisus: *Atunci vă vor da să fiţi chinuiţi, şi vă vor omorî; şi veţi fi urâţi de toate neamurile pentru Numele Meu.*

Nu după mult timp de la înălţarea lui Iisus, a început persecuţia creştinilor. La început, din partea preoţilor evrei, apoi conducătorii bisericii creştine, care s-a autoproclamat majoritară şi conducătoare. Biserica aceasta a permis pătrunderea practicilor păgâne în cultul divin. Creştinii au refuzat să se supună acestor practici păgâne, de aceea au fost persecutaţi secole întregi, până în zilele noastre şi până în seara aceasta.

Cei doi ascultători se uitau unul la altul cu subînţeles, până când poliţistul a lăsat capul în jos, spunând:

— Da, bine, am înţeles aluzia. Ce mai ai de spus?

— Deşi Dumnezeu a prevăzut şi îngăduit acest lucru, nu înseamnă că asta e voinţa Lui, ci este rezultatul răutăţii, necredincioşiei şi egoismului oamenilor. Aceste persecuţii, îndurerează inima Domnului, şi El le va pune capăt.

— De ce a vorbit de ele mai dinainte, dacă nu le-a vrut? întrebă puţin agitat şi ironic poliţistul.

— Un motiv ar fi acela de a ne da încredere în Cuvântul Său, apoi de a ne grăbi pregătirea pentru aceste vremuri. Iisus a întărit acest gând zicând: *Vă spun lucrul acesta de pe acum, înainte ca să se întâmple, pentru ca, atunci când se va întâmpla, să credeţi că Eu sunt.* (Ioan 13,

19)

Aceasta ne ajută să ne pregătim pentru vremea revenirii lui Iisus şi, de asemenea, s-o propovăduim şi altora în vederea pregătirii lor.

În ziua de azi, milioane de oameni se tem de viitor şi de prezent. Ei ar dori să ştie de ce se întâmplă ceea ce văd şi aud şi nu ştiu cum să afle rostul la ceea ce trăiesc.

— Şi vrei să spui că de aceea nu stai tu la casa ta şi baţi drumurile din sat în sat, acum, în toiul iernii?

— E datoria adevăraţilor creştini să ducă mângâiere oamenilor şi vestea bună, acum, când se împlineşte Cuvântul lui Iisus, spus cu două mii de ani în urmă*: „Şi pe pământ va fi strâmtorare printre neamuri, care nu vor şti ce să facă la auzul urletului mării şi al valurilor; oamenii îşi vor da sufletul de groază, în aşteptarea lucrurilor care se vor întâmpla pe pământ; căci puterile cerului vor fi clătinate.* (Luca 21, 25 – 26)

Pretutindeni oamenii se tem de viitor. Dar cei care citesc Biblia şi sunt credincioşi nu au de ce să se mai teamă şi să le fie frică; ei cunosc planul lui Dumnezeu pentru viitor. De aceea ne-a dat Dumnezeu profeţiile. Ele ne arată că înaintea omului stă viaţa şi un pământ nou. Dumnezeu nu va îngădui omului să distrugă pământul prin bombe, ci a doua venire va schimba pământul nostru şi-l va face un cămin potrivit şi frumos pentru omul cel nou.

Ziua Domnului însă va veni ca un hoţ. În ziua aceea, cerurile vor trece cu trosnet, trupurile cereşti se vor topi de mare căldură, şi pământul cu tot ce este pe el, va arde. Dar noi, după făgăduinţa Lui, aşteptăm ceruri noi şi un pământ nou, în care va locui neprihănirea. (2 Petru 3, 10.13)

Aceasta este făgăduinţa lui Dumnezeu şi acesta este planul Lui pentru omenirea noastră… Un pământ care va fi locuit de un popor bun, ce nu va mai stârni niciodată războaie şi nu va mai face niciodată rău. Dacă vrem să fim

în poporul Lui, dacă vrem să fim salvaţi şi mântuiţi, trebuie să ne pregătim de pe acum. Iată ce ne spune Scriptura mai departe: Deci*, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice, ce fel de oameni ar trebui să fiţi voi, printr-o purtare sfântă şi evlavioasă. De aceea, prea iubiţilor, fiindcă aşteptaţi aceste lucruri, siliţi-vă să fiţi găsiţi înaintea Lui fără prihană, fără vină şi în pace. (2 P*etru 3, 11.14)

A urmat o tăcere îndelungată. Poliţistul şi nevasta lui priveau îngânduraţi undeva, în colţul de jos al camerei, vădit frământaţi de cele auzite.

Afară, hărmălaia câinilor creştea, prevestind lucruri rele. Deodată, o bătaie puternică în fereastră i-a trezit din revelaţia şi frământarea lor. Era sergentul care, agitat, îşi chema şeful. În pragul casei, poliţistul a întrebat nemulţumit:

— Ce este?

— Cred că lupii vor ataca satul!

— Crezi?

— Urletele sunt prea apropiate şi vin din mai multe părţi.

— Asigură grajdul animalelor şi păzeşte-l cu arma. În timp ce închidea uşa să intre în casă, un gând l-a străfulgerat, aşa că a deschis-o strigând:

— Sergent!

— Da, să trăiţi!

— Dacă năpasta se întăreşte, să dai drumul arestaţilor şi să-i adăposteşti; să nu se întâmple vreun necaz.

— Am înţeles, domn şef.

Într-adevăr chemarea lupilor era din ce în ce mai îngrijorătoare, iar satul începea să se mişte a necaz. Din loc în loc, se auzeau glasuri de oameni, iar lumini de felinar jucau pe lângă acareturile cu vite.

Luna cădea mai departe peste Olt, la fel de nepăsătoare şi rece, luminând necazul şi murdăria lumii.

Capitolul VIII

Uliţa Petreştilor era cufundată în somn şi nemişcare. Ferestrele caselor, ca nişte ochi mari, erau adormite, semn că locuitorii se hrăneau cu vise.

Doar casa lui Tudor Petrescu avea o fereastră luminată. După ce Ileana şi-a luat din poartă bărbatul, l-a dus în casă, l-a oblojit cum s-a priceput, iar acum îl veghea în timp ce torcea din furcă fuior de lână.

Încetul cu încetul, căldura şi-a făcut efectul asupra lui Tudor. Ca urmare, acum simţea dureri pe care nu le cunoscuse mai înainte. Într-un moment de linişte, Tudor a prins mâna Ilenei încercând s-o mângâie cu duioşie. Ea s-a oprit din tors şi l-a privit cu dragoste şi îngrijorare.

— Tudore, mă tem pentru tine; am fost prea mult prinşi de necazuri în ultima vreme.

— Nu te teme! Tot ce se întâmplă cu noi e în planul Domnului.

— Aşa este, dar… cât vom rezista? Şi noi, şi trupul nostru, toate au o margine. Acum avem şi copilul, faţă de care suntem răspunzători. Nu vreau să-L jignesc pe Domnul, dar… simt o oarecare amărăciune şi teamă.

— Ileană, crezi că Domnul nostru este cel mai tare?

— Da, cred.

— Şi… crezi că El ne iubeşte?

— Sunt sigură.

— Poate cineva să se atingă de noi, dacă El nu îngăduie?

— Nu poate.

— Atunci de noi se ating doar aceia cărora El le îngăduie, eşti de acord cu mine?

— Da.

— Şi ar îngădui El, care ne iubeşte atât de mult, să ni se facă ceva rău?

— Nu cred.

— Atunci ceea ce El îngăduie să ni se întâmple este

spre binele nostru, nu?

— Aşa ar trebui să spun, dar... uneori mă asaltează frământarea şi tulburarea. Uite, nu înţeleg care să fie binele pentru care ai fost aşa de bătut? Când mă uit la tine, cel puţin pe faţă, nu mai e loc unde să nu te fi lovit.

— Cred că inima unor oameni nu mai poate fi mişcată decât atunci când îi pui în faţa faptelor lor crunte. Abia atunci se trezesc şi se deschid pentru adevăr. Mulţi criminali şi bătăuşi, când şi-au privit purtarea, s-au trezit din beţia nelegiuirii lor şi au luat o poziţie bună.

— Şi crezi că cei ce te-au lovit pe tine s-or trezi?

— De ce m-au adus acasă?

— Mă întreb şi eu, dar n-am răspuns.

Pentru un timp s-a aşternut tăcerea. Se auzea clar zbârnâitul fusului ce torcea lâna din furca prinsă la brâul Ilenei.

Ea modela firul şi în acelaşi timp mişca cu piciorul copaia în care era aşezat pruncul. Cu geamăt uşor, Tudor se întorcea când pe o parte, când pe alta. O durere înfundată se năştea în locurile lovite, aşa încât trupul îi devenise un punct dureros.

Din când în când, Ileana privea la iubitul ei cu duioşie şi iubire. Se căsătoriseră de tineri. Moartea bătrânului Ion Petrescu, neaşteptată şi prea devreme, l-a obligat într-un fel pe Tudor să se căsătorească. Avere n-a primit de la părinţi, pentru că nu prea avea ce, şi-apoi trăia crezul că omul preţuieşte şi se bucură doar de lucrurile care l-au costat ceva. Avea dorinţa de a-şi rândui sau lucra singur lucrurile care-i trebuiau. Când s-a dus să ceară mâna Ilenei, a fost întrebat de socrul lui:

— Ce pretenţii mai ai, ce mai ceri?

— Pe Ileana, a răspuns Tudor grăbit, ca nu cumva să răspundă mama Victoria.

— Bine, bine, dar în afară de fată, ce mai vrei?

— Pe Ileana! a răspuns iarăşi Tudor.

— Am înţeles, dar ce zestre vrei să-ţi dau odată cu fata?

— Dă-mi-o pe Ileana! Şi-o vreau cu zâmbet cu tot, cu privirea senină şi sufletul plin de mulţumire, dă-mi-o aşa, şi-i destul.

— Şi n-ai nicio cerere?

— Am una.

— Spune-o!

— După căsătorie, când va veni la voi, faceţi să se întoarcă la mine Ileana ce mi-o daţi acum.

Cei adunaţi s-au uitat curioşi la tânărul ginere, mimând că n-au prea înţeles spusele. Bătrânul Moise a dat din cap, a spus un „mda” în barbă şi a trecut la altă problemă, gândindu-se şi spunându-şi că băiatul acesta e mai priceput decât vârsta lui. Şi chiar de atunci a început să-l îndrăgească. Cât despre cerere, n-a rămas neîmplinită. La fiecare vizită a Ilenei, bătrânul spunea lucruri frumoase despre ginerele său, făcând ca privirile fetei să scapere de bucurie. Când veneau în discuţie aspecte mai neplăcute ale firii nerenăscute din viaţa lui Tudor, socrul său, cu dibăcie, găsea scuze bine susţinute, în aşa fel că Ileana îşi recăpăta bucuria şi încrederea plină de iubire pentru soţul ei şi nu s-ar putea spune că se întorcea vreodată acasă cu mâna goală.

De la bătrânul Ion Petrescu n-a avut prea mult de primit. De când s-a făcut adventist, acesta şi-a oferit averea, odată cu sufletul, noii credinţe. Călătoriile, darurile pentru biserică şi pentru propovăduire au făcut ca rezervele băneşti ale familiei să scadă.

Cu toate că binecuvântările erau mari, faţă de ale celorlalţi săteni, nu adunau avere, pentru că tot aşa de mare le era dărnicia şi inima pentru nevoile altora.

După căsătorie, Tudor şi Ileana şi-au construit o casă din lemn şi pământ, au ornat-o cu tâmplărie frumoasă şi i-au făcut prispă mare. Fraţii de credinţă au folosit tot

timpul lor liber la construcţia casei lui Tudor şi n-au încetat până ce tinerii căsătoriţi nu s-au aşezat în casa lor. Încetul cu încetul au venit şi celelalte acareturi: carul cu boi, oile şi calul. Era interesant să urmăreşti cum tânăra familie se dăruia fiecărui lucru, fiecărei clipe, împărţindu-se cu religiozitate oricui. Lucrul îl făceau cu închinare şi în orice îl slujeau pe Dumnezeul lor. Când era întrebat de ce ţine ca fiecare lucru să-i iasă perfect, Tudor spunea că-l face pentru Dumnezeu şi vrea să n-aibă cusur. Astfel, tot ce aveau socoteau că sunt ale lui Dumnezeu şi ale bisericii.

Fusul se învârtea din ce în ce mai greu, încărcat cu firul mătăsos de ţurcană. Ileana se uita când la fuiorul din furcă, pe terminate, când la fusul care se împiedica din ce în ce mai des. Trebuia să-l schimbe, dar ar fi dorit să termine lâna. Din când în când, se oprea din răsucit ascultând urletul lupilor ce părea că se apropie.

Tudor adormise cu greu după multe zvârcoliri şi gemete. Acum respiraţia îi era liniştită şi ritmică, semn că în trupul lui refacerea îşi pornise cursul. În copaia de lângă marginea patului, pruncul dormea liniştit şi nemişcat. Când fusul a răsucit şi ultimul smoc de lână, Ileana, cu un oftat uşor, s-a îndreptat de mijloc, scoţând furca de sub bată şi şi-a privit cu un zâmbet iubiţii, spunând ca pentru sine: „Ne-ai strâmtorat în noaptea asta, Doamne!” În timp ce se gândea la ce urma să facă, între a se culca sau a mai toarce un fuior, a simţit că cineva deschide poarta şi se strecoară spre uşa din spatele casei; se auzeau clar paşii pe zăpada îngheţată. Era mirată că nu aude câinele. Curând, s-au auzit bătăi uşoare în uşă, după un fel cunoscut, fapt ce dovedea că-i cineva de-al familiei. S-a apropiat de uşă, ţinând lampa în mână.

— Cine-i? întrebă şoptit Ileana.

— Sunt eu, Ilie de la Dorobanţu.

Ileana înţelese tăcerea câinelui şi deschise repede. În prag sta Ilie, vărul lor, îmbrăcat în cojoc şi împodobit cu

chiciură.

— Hai! îl îndemnă Ileana.

Ilie a păşit pragul, încercând să-şi scuture căciula în afară.

— Ileană, iartă-mă că te-am trezit la ora asta, dar… mi se pare că nu dormeai. Suntem îngrijoraţi de soarta hagiului. Eu n-am putut veni aseară cu dânsul, pentru că eram de gardă în sat. Ne-am înţeles să fie înapoi până la miezul nopţii, dar n-a sosit. Am pornit pe drum înaintea lui, însă nu l-am întâlnit. În timp ce făceam de gardă la primărie, am auzit de la nişte băieţi care veneau din Lacul Sărat că ar fi fost nişte arestări. Nu cumva…? Ştii ceva? Tudor este acasă?

— Este, dar… a adormit. Hai! Hai în odaie că s-o fi trezit şi… e bine să stai de vorbă cu el.

Ilie era puţin surprins de atitudinea Ilenei şi chiar se întreba de ce nu iese Tudor, dacă-i acasă.

— Eu mă grăbesc, Ileană, pentru că am plecat din gardă; îmi ţine locul tata şi nu e prea bine îmbrăcat; apoi şi… lupii ar fi o problemă.

— Hai puţin în casă!

Ilie şi-a scuturat cizmele, le-a şters cu o mătură de zăpada îngheţată pe tocuri şi a urmat-o pe Ileana. În cameră era cald şi bine. Tudor se trezise şi aştepta să vadă cine intră.

Ilie rămase uimit privind la omul din pat. Era aproape de nerecunoscut, faţa îi era umflată şi vânătă, un ochi abia se mai deschidea, iar din buze se mai prelingeau firişoare de sânge.

— Ce s-a întâmplat? Doamne! zise Ilie în timp ce se apropia mai mult de pat. Ce-i pe faţa ta, Tudore?

— Semnele biruinţei, frate.

— Unde-i fratele Ştefan Hagiul?

— Ultima dată l-am văzut în pivniţa primăriei, apoi nu mai ştiu nimic, m-am trezit acasă; Domnul ştie unde-o fi

acum.

— Trebuie să-l găsesc; unde l-aş putea găsi?

— Cred că Ţugui, jandarmul, ştie.

— Fraţii ştiu ce s-a întâmplat cu voi?

— Da, au trimis vorbă că au o noapte de rugăciune la fratele Dumitru Jilavu.

— Ar putea cunoaşte ei ceva?

— Nu cred, ne-ar fi dat de ştire; ei nu ştiu nici că eu sunt acasă.

— Eu trebuie să plec şi să-l găsesc pe Hagiu, pentru că este aşteptat la Dorobanţu de nişte soldaţi veniţi de la Turnu. Trebuie să-l duc la ei.

— E periculos să pleci acum, când se înteţeşte urletul lupilor.

— Să-i dau felinarul? întrebă Ileana.

— La ce mi-ar folosi pe lumina de-afară? răspunse Ilie în timp ce-şi pregătea cojocul şi-şi îndrepta căciula.

— Să ne rugăm înainte de a pleca! zise Tudor, chinuindu-se să se ridice în capul oaselor.

S-a sprijinit pe pernă şi s-a rugat: „Doamne Iisuse, Îţi mulţumim că la ora asta târzie din noapte Tu veghezi asupra noastră. Suntem mulţumiţi să ştim că ne vei veghea mai departe, că ai în mână soarta fratelui Ştefan şi că-l vei întoarce cu bine pe Ilie, împlinindu-şi planul pentru oamenii care-l aşteaptă. Nu ne îndoim că tot ce se întâmplă are aprobarea Ta şi este în folosul nostru. În speranţa că ne vom revedea Te laudă şi Te binecuvântează sufletul nostru. Amin”.

După rugăciune, şi-au urat pace şi s-au despărţit îngrijoraţi unii pentru alţii, dar încrezători în călăuzirea Atotveghetorului.

Întoarsă în casă, Ileana a cercetat încă o dată rănile bărbatului, i-a făcut un ceai de muşeţel şi l-a culcat în pled curat. Afară cocoşii anunţau straja a doua. Deoarece somnul pierise, alungat de grija pentru hagiu şi pentru Ilie,

s-a hotărât să mai toarcă un fuior. Gândurile alunecau de la un subiect la altul, nesimţind curgerea firului printre degete.

Într-un moment de neatenţie, fusul, în învârtire, i-a scăpat din mână lovind-o peste piciorul stâng. Întinzându-se să-l prindă, privirea i-a rămas aţintită asupra degetului mare. Acesta nu simţea nicio durere. Devenise insensibil într-o noapte pe care Ileana şi-o amintea cu reverenţă şi satisfacţie, simţind în suflet gustul marii biruinţe.

Orice luptător al credinţei are câte-o redută mai greu de cucerit. Pentru Ileana reduta aceasta a fost botezul. Când a auzit prima dată de botez, a rămas surprinsă, deoarece ştia că doar copiii mici şi turcii trebuie să se boteze. Nu a zis nimic, dar a fost atentă ori de câte ori se rostea cuvântul „botez”. Şi, trecând o bucată bună de timp de când urma la adunare, într-o sâmbătă a fost întrebată de una dintre prietene: – Urmezi de mult timp la adunare, n-ai de gând să te botezi?

— Nu m-am gândit serios la problema aceasta, dar eu sunt botezată de când eram mică.

— Acela a fost botezul naşterii, dar acum trebuie să ai botezul pocăinţei. În acest legământ tu te angajezi să păzeşti poruncile lui Dumnezeu, iar Iisus. Se angajează să-ţi dea putere pentru ascultare şi să-ţi ierte trecutul vinovat.

— Da, da… înţeleg şi am să mă gândesc.

Era singura cerinţă care nu o atrăgea, ba chiar o deranja.

Într-una din săptămânile următoare, a venit în vizită pe la ei ţârcovnicul satului. Şi, din vorbă în vorbă cu tatăl, a întrebat aşa, într-o doară:

— Ileana ta, Moise, s-a botezat la ivantişti?

— Nu.

— Dar… am înţeles că urmează la ei, n-au botezat-o până acum? Am auzit că fetele tinere care se botează la ei

primesc zestre. Aşa îi atrag ei pe tineri.

— Au râs de tine cei care ţi-au spus.

— Oare? Preotul mi-a spus. Nu-l bănui de rău!

În acest timp a intrat în cameră Ileana. Aducea un coşuleţ plin cu gogoşi calde pentru gazde şi musafiri. După mulţumiri şi laude, ţârcovnicul a întrebat-o:

— Ileană, am auzit că te vei boteza la ivantişti!

Ileana a lăsat câteva momente capul, privind la cuvertura patului, îndreptându-i cutele, apoi l-a privit ţintă şi i-a răspuns:

— M-aş bucura dacă m-ai convinge să n-o fac. Vreau din toată inima să fiu adventistă, dar nu sunt foarte convinsă că trebuie să mă botez încă o dată. Din câte am auzit eu la adunare, Biblia îmi cere acest lucru. Mi s-a spus că Biblia nu recomandă şi nu recunoaşte botezul copiilor mici.

— Da’ de unde! Aici se înşală ivantiştii, cât sunt ei de predicatori. E punctul lor slab, n-au texte. Lasă că mâine am să caut aceste texte şi ţi le trimit sau... ar trebui să vii la preot, să-ţi explice el.

— Nu, ar fi bine să-mi trimiţi textele, că poate... coana preoteasă nu-i acasă.

— Bine, am să ţi le trimit.

A doua zi, a primit o listă cu şase texte. Ileana era nerăbdătoare să le studieze. Simţămintele îi erau împărţite. Pe de-o parte, avea o oarecare teamă de botez, iar pe de altă parte, dorea o nouă biruinţă adventistă; nu-şi imagina ca preotul să aibă dreptate nici cel puţin o dată. Sub texte erau scrise, îngrijit şi caligrafic, două rânduri: „Dumnezeu să te lumineze prin aceste texte”. Le-a recitit cu atenţie, analizând scrisul şi s-a rugat în gând: „Aşa să faci, Doamne”.

Primul text de pe listă era cel din Matei 18, 5 – 6, care zice: *Şi oricine va primi un copilaş ca acesta în Numele Meu, Mă primeşte pe Mine. Dar pentru oricine va*

face să păcătuiască pe unul dintre aceşti micuţi, care cred în Mine, ar fi mai de folos să i se atârne de gât o piatră mare de moară, şi să fie înecat în adâncul mării. A recitit textul, a privit fiecare rând, în speranţa că va descoperi cuvântul „botez”, dar era de negăsit. Citind contextul a înţeles că nu apare sub nicio formă problema botezului copiilor. Trecând la celelalte texte a observat că nu sunt amintiţi copiii.

Al doilea text, cel din Faptele Apostolilor 11, 13 – 14, chiar a încurcat-o… El n*e-a istorisit cum a văzut în casa lui pe înger stând înaintea lui şi zicându-i: „Trimite la Iope, şi chemă pe Simon, zis şi Petru, care-ţi va spune cuvinte prin care vei fi mântuit tu şi toată casa ta”. Era* clar că aici se vorbeşte despre experienţa unor oameni mari, care, aşa cum arată versetul 15, au fost umpluţi cu Duhul Sfânt, ca urmare a predării lor lui Dumnezeu. Ileana a zâmbit şi şi-a zis: „Chiar dacă au fost acolo copii născuţi de câteva luni, nu pot crede că ei au ascultat predica, au crezut-o şi au primit Duhul Sfânt ca să fie botezaţi. La fel şi în al treilea text, cel din Fapte 16, 14 – 15, se spune că mai întâi Domn*ul i-a deschis inima ca să ia aminte la cele ce spunea Pavel. E gr*eu de crezut că asta s-a putut face cu nişte prunci care nu ştiu să deosebească degetul de sânul mamei.

A urmat textul din Fapte 16, 33 – 34, al patrulea de pe listă. Citindu-l cu atenţie a zâmbit şi a zis: „E greu să cred că pruncii s-au bucurat de vestea bună adusă de Pavel şi au fost în stare să creadă ca să fie botezaţi. Acelaşi simţământ l-a avut şi când a citit cel de-al cincilea text din Fapte 18, 8: *Dar Crisp, fruntaşul sinagogii, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui. Şi mulţi dintre Corinteni, care îl auziseră pe Pavel, au crezut şi ei şi au fost botezaţi.*

Asupra celui de-al şaselea text a zăbovit mai mult. El se află în 1 Corinteni 1, 16: *Da, am mai botezat şi casa lui*

Ştefana; încolo nu ştiu să mai fi botezat pe altcineva.

A căutat contextul pasajului doar – doar, descoperă un cuvânt sau o frază din care să reiasă că şi copiii au fost botezaţi. Negăsind nimic în susul şi în josul paginii, nedumerită, s-a concentrat asupra trimiterii de sub text. Aceasta a condus-o la textul din 1 Corinteni 16, 15: *Încă un îndemn, fraţilor. Cunoaşteţi casa lui Ştefana; ştiţi că ea este cel dintâi rod al Ahaiei, şi că s-a pus cu totul în slujba sfinţilor.*

Recitind pentru a doua oară textul i-a venit în minte o întrebare: Dacă în casa Ştefanei au fost prunci, cum s-au pus ei în slujba apostolilor? Dacă s-au pus în slujba sfinţilor atunci trebuie să fi fost majori. Slujirea nu e o misiune pentru copii. Cu siguranţă că ţârcovnicul a vrut să râdă de mine când mi-a trimis aceste texte. Dar dacă aceasta e tot ce pot oferi, atunci va trebui să iau în serios problema botezului.

Văzând-o preocupată cu studiul Bibliei, cu ocazia mesei de seară tatăl a întrebat-o:

— Ei, care e adevărul, Ileană? Are dreptate cântăreţul sau au dreptate adventiştii?

— Dacă şi pastorul îmi va argumenta cu asemenea texte, atunci niciunul nu are dreptate. Voi cere dovezi clare sâmbătă şi după aceea îţi voi spune.

Aproape în fiecare Sabat la prânz se făcea invitaţia pentru cei nebotezaţi, de a participa la cursul de pregătire pentru cunoaşterea doctrinelor. În sâmbăta următoare, Ileana s-a hotărât să rămână la curs. La terminarea lecţiei, l-a rugat pe prezbiter să-i ofere dovezi că e necesar botezul pentru cineva care a fost botezat când era copil mic. Prezbiterul a privit-o cu bunătate şi i-a zis: – Eşti hotărâtă să faci aşa cum te învaţă Scriptura?

— Da, a zis cu seriozitate Ileana.

— Bine! Scriitorii Evangheliilor au redat ultimele întâlniri ale lui Iisus cu ucenicii şi, printre altele, şi ultima

poruncă a Lui, înainte de înălţare, care zice: *... Duceţi-vă în toată lumea şi propovăduiţi Evanghelia la orice făptură. Cine va crede şi se va boteza, va fi mântuit; dar cine nu va crede, va fi osândit. (Mar*cu 16, 15 – 16)

După cum observi, botezul e necesar pentru mântuire, dar nu orice botez, ci acela pe care îl face omul după ce ascultă propovăduirea şi crede cele auzite. Eu mă îndoiesc că pruncii pot asculta, crede şi cere botezul, *dar cine nu va crede... după* ce a auzit sau a citit Cuvântul şi nu se va boteza, va *fi osândit. Iar* la 1 Petru 3, 21, apostolul Petru spune: Icoa*na aceasta închipuitoare vă mântuieşte acum pe voi, şi anume botezul, care nu este o curăţire de întinăciunile trupeşti, ci mărturia unui cuget curat înaintea lui Dumnezeu, prin învierea lui Iisus Hristos. Ţi s*e pare ceva forţat sau neadevărat în ce ţi-am spus?

— O, nu, simt că acesta-i adevărul. Doresc să-mi daţi şi alte texte, să le studiez liniştită acasă.

Săptămâna care a urmat a fost hotărâtoare. Ileana a studiat şi restudiat textele până când, în cele din urmă, s-a plecat pe genunchi şi a zis: „Doamne Iisuse, Îţi mulţumesc că mi-ai dat convingerea botezului. Vreau să mă botez. Deşi este iarnă, dă-mi posibilitatea să închei acest legământ. Îţi mulţumesc că mi-ai luat îndoiala şi frământarea din suflet şi mi-ai pus bucuria mântuirii. Sunt fericită că mă pot sprijini pe Tine şi mă pot abandona în mâna

Ta”.

Într-adevăr, era fericită pentru această hotărâre. Nu înţelegea de ce era bucuroasă, dar era.

Când i-a spus prezbiterului despre hotărârea ei, acesta a felicitat-o şi a îndemnat-o să mai cerceteze, pentru că mai are timp până la primăvară când se vor dezgheţa apele lacului. Înţelegând cât are de aşteptat, Ileana s-a întristat, gândindu-se să mai aştepte atâtea luni. A încercat să caute o rezolvare, dar răspunsul a fost: „La

primăvară”. După câteva săptămâni a fost examinată în comitet şi în biserică. Odată cu Ileana au mai fost examinaţi încă doi tineri dintr-un sat vecin. Ocazia aceasta a fost o adevărată sărbătoare pentru comunitate. Seara, după Sabat, s-au întâlnit în casa unor fraţi şi au avut o agapă frăţească.

Săptămânile care au urmat, Ileana a înţeles ce înseamnă să aştepţi ceva ce-ţi doreşti foarte mult.

A doua zi şi-a pregătit hainele pentru botez. O nerăbdare amestecată cu teamă o frământa zilnic. Se temea să nu se îmbolnăvească pentru ziua aceea, îi era teamă de vreun accident şi uneori îi era frică să nu moară înainte de a încheia legământul prin botez. Iar în vis a trăit de mai multe ori evenimentul botezului, urmat de fiecare dată de decepţia că a fost doar un vis.

După circa cinci-şase săptămâni, o prietenă i-a şoptit într-o pauză de Sabat:

— Ai auzit că băieţii care au fost examinaţi cu tine vor fi botezaţi săptămâna aceasta?

— Nu ştiu nimic. Dar de ce numai ei?

— Am auzit că le-a venit ordin să plece la oaste şi nu vor să plece nebotezaţi. Vor face botezul în iaz. Într-o noapte, vor sparge gheaţa şi vor fi botezaţi. Întreabă-l pe fratele Petrescu, pentru alte amănunte.

Nerăbdătoare, Ileana a mers şi l-a întrebat. Acesta i-a spus că este adevărat ce-a auzit, dar că ar trebui să aştepte până la primăvară – era periculos pentru o fată să intre iarna-n gheaţă. Aceasta a mâhnit-o şi următoarea noapte n-a dormit. Din timp în timp, se pleca pe genunchi şi-şi golea supărarea înaintea Domnului, arătându-l cât de mult doreşte botezul.

A doua zi dimineaţă, a mers la prezbiter şi i-a spus hotărât că vrea să se boteze odată cu băieţii, indiferent de condiţii. Prezbiterul i-a explicat cât de complicat va fi, dar n-a înduplecat-o. În cele din urmă, i-a dat câteva

instrucţiuni şi i-a spus să vină marţi seara într-un anumit loc. Deoarece preotul şi jandarmii îi împiedicau să boteze, era important să nu se afle. Aşa că totul a fost ţinut strict secret. Ileana era frământată, neştiind cum să le spună părinţilor. Era sigură că familia n-o va lăsa să se boteze. Nu că ar fi fost împotriva credinţei ei, dar nu-şi imaginau că pe o astfel de vreme ar putea să intre-n apa lacului. Pentru ei şi pentru mulţi alţii era o curată nebunie. Aşa că în sâmbăta dinaintea botezului, seara, în timp ce erau la masă, Ileana a zis, aşa, într-o doară:

— S-ar putea să mă botez cât de curând. Ceilalţi au continuat discuţia ca şi când n-ar fi auzit-o. După un timp tatăl a zis:

— Ileană, trebuie să mai stăm de vorbă în problema aceasta!

— Bine, tată, a zis Ileana, mulţumită că părerea familiei s-a rezumat doar la atât.

A doua zi, duminică, a venit o rudă până-n prânz, anunţându-i că sora cea mare a mamei, care locuia la câteva sate pe Călmăţui în jos, a decedat şi că trebuie să meargă la înmormântare. Această veste a tulburat oarecum liniştea familiei. Ileana era frământată, deoarece evenimentul acesta o împiedica să meargă la botez. A prins un moment şi s-a retras în cameră, rugându-se serios ca Domnul să găsească o soluţie. În rugăciune, printre celelalte gânduri, I-a spus Domnului: „Doamne Iisuse, dacă Tu vei conduce lucrurile în aşa fel încât să pot fi botezată, să fie acesta semnul aprobării Tale. Eu aştept să văd ce vei face ca să mă ajuţi în această problemă. Nu pot să-i refuz pe părinţi, dacă îmi vor cere să merg cu ei, şi nu cred că ne vom întoarce la timp, până marţi seară. De aceea, te rog să intervi Tu!”

Nici nu terminase bine rugăciunea că s-a auzit strigată de mamă. În bucătărie se întrunise familia pentru sfat. Tata a propus să rămână acasă cineva pentru ca să

aibă grijă de animale, crezând că nu vor putea să se întoarcă marţi, aşa că vor lipsi probabil trei zile de acasă. Fratele cel mare, Minică, cerea să rămână el şi avea susţinători. Dar, după un timp de gândire, tatăl a spus: „De Minică avem nevoie pe drum, iar acasă să rămână Ileana şi Anica”.

Propunerea i-a surprins pe toţi, dar Ileana şi-a adus aminte de rugăciune. Văzând intervenţia lui Iisus, inima ei tresălta, abia stăpânindu-şi bucuria. Drumul spre botez era acum liber. Marţi dimineaţa i-a descoperit secretul şi Anicăi, care s-a entuziasmat mai mult de aventura evenimentului decât de importanţa lui spirituală.

După-amiază, au venit două surori şi au stat de vorbă cu ea în vederea hotărârii finale şi a pregătirii. Ileana era acum ferm convinsă că Iisus este cu ea, deoarece i-a ascultat rugăciunea, influenţându-i tatăl s-o lase acasă.

Odată cu lăsarea întunericului, s-au adunat la casa prezbiterului, unde au mai venit doi fraţi, pe care Ileana nu-i cunoştea. Erau prezbiteri botezători în alte biserici.

După ce s-au adunat toţi, a început un serviciu divin, care a cuprins cuvântul celor doi fraţi străini şi al bătrânului Ion Petrescu.

Toţi au vorbit de importanţa botezului şi a păstrării neîntinate a legământului. Candidaţii erau aşezaţi în prim-planul ascultătorilor. Li s-a vorbit despre condiţiile deosebite ale botezului, atât datorită frigului, a apei reci, cât şi a prigoanei din partea jandarmilor şi a preotului.

Pentru Ileana, cuvântul predicat a venit direct de la Dumnezeu. Emoţiile erau aşa de mari, încât ochii au stat permanent umezi.

În timpul serviciului divin, doi fraţi mai tineri au părăsit casă, întorcându-se după mai bine de o oră şi făcând semn că totul e bine. La puţin timp după venirea lor, s-au făcut rugăciunile de încheiere. Apoi, în linişte, au părăsit casa şi s-au îndreptat spre malul lacului, într-un

punct mai îndepărtat de sat. Erau mai mulţi – bărbaţi şi femei. Unii purtau cojoace mari din piele de oaie, iar alţii câteva cergi.

Noaptea era senină şi rece. Apele lacului erau acoperite de o pojghiţă de gheaţă, care reflecta razele lunii. Drumul spre dealul de la apus era pustiu. Singura mişcare vizibilă, pe „marea albă” care înconjura satul, era a lor. Din când în când, ţipetele nopţii îi făceau să tresară şi să se uite înapoi spre sat. Se temeau de apariţia jandarmilor, care adulmecau totdeauna prada ca şi lupii.

Ajunşi la locul ales mai dinainte, au constatat cu bucurie că gerul nu refăcuse podul de gheaţă şi se putea intra în apă. Doi dintre cei veniţi au adus câte o legătură bună de paie, au pus-o pe zăpadă, apoi au aşternut peste ele o cergă. Cu celelalte cojoace şi învelitori au alcătuit un fel de cort. Când corturile au fost gata, grupul s-a unit, s-a rugat, şi cei care aveau să se boteze au intrat în corturile improvizate pentru a îmbrăca hainele cu care aveau să intre în apă.

Când au fost gata, s-au apropiat de apă şi cel care avea să intre primul, un botezător, s-a rugat iarăşi, apoi a păşit printre sloiurile de gheaţă urmat de unul dintre tinerii candidaţi.

Ileana era plină de emoţie. Cadrul era plin de mister. Stelele înmărmuriseră cu ochii spre ei. Avea simţământul că totul e un vis. A fost surprinsă când sora de lângă ea a şoptit: „Urmezi tu, ai încredere în Domnul”.

Aproape ireal a păşit în apă, urmându-l pe al doilea botezător. Apa nu i s-a părut deloc mai rece decât de obicei. Era bine îmbrăcată, cu lucruri de lână, şi cu capul acoperit. Un simţământ de căldură interioară i-a cuprins trupul şi totul era parcă aievea. Ecoul unor cuvinte magice pe care dorise de mult să le audă, răsuna în palatul sufletului ei: „Eşti curată, eşti o sfântă, raportul vieţii tale este curat şi alb, păstrează-l aşa!”

A fost condusă pe mal de botezător, apoi, acoperită de lâna mare a unui cojoc până la cort. Aici, deja aerul era mai cald. Câteva surori au ajutat-o să-şi dezbrace hainele ude şi să îmbrace altele uscate. Nu-şi simţea trupul îngheţat. Totul era ca-n visul ei. Curând totul a fost gata de plecare.

Când erau gata să pornească, urcând malul spre drum, cel care se afla în frunte le-a făcut semn să se oprească. Pe drumul dinspre sat se auzeau voci şi mai multe siluete dansau pe faţa nopţii. Au ascultat un timp şi au înţeles că sunt jandarmii.

Au coborât sub mal, acolo unde nu puteau fi văzuţi şi s-au sfătuit. Prezbiterul le-a dat următoarea instrucţiune: „Femeile, conduse de fratele Marcu, să pornească pe malul apei circa cincizeci de metri şi să se ascundă în scorbura de unde scoteau sătenii pământ pentru cuptoare. Aşteptaţi acolo până ne îndepărtăm noi cu jandarmii spre sat, apoi, păşiţi cu atenţie până intraţi pe prima uliţă. Nu e bine să petreceţi noaptea în arest. Iar bărbaţii, împreună cu mine, să ieşim înaintea gărzilor îndepărtându-le de surori”.

Unul dintre ei a rostit o rugăciune pentru ocrotire. Apoi, bărbaţii au urcat malul şi au ieşit în întâmpinarea gărzilor. După un interogatoriu amănunţit şi câteva lovituri pentru fiecare, au fost aruncaţi în arest, vinovaţi că au încălcat interdicţia de a boteza şi a se boteza în altă credinţă decât cea strămoşească.

Femeile au pornit de-a lungul apei spre scorbura din mal. În timp ce alergau pe sub mal, pe Ileana a cuprins-o frica. Parcă trezită din vis, au năpădit-o temerile. Se temea acum, că nu le-a spus părinţilor, că vor veni acasă şi n-o vor găsi, că va fi aruncată în arest în priveliştea sătenilor şi spre supărarea neamurilor. Brusc, îi pierise din suflet toată bucuria şi tremura acum mai mult de frică decât de frig. În această stare sufletească, în timp ce mergea pe lângă celelalte surori, s-a apropiat prea mult de gheaţă, scăpând

cu piciorul stâng într-o copcă de apă şi udându-se până la genunchi. Un ţipăt scurt a semnalat celorlalte că ceva nu e-n regulă şi au sărit s-o ajute. Bucuria le-a luminat faţa când au constatat că piciorul nu avea nimic altceva decât că era ud.

În locul şi situaţia aceea, nu aveau nicio soluţie pentru mai bine. Aşa că au pornit spre refugiu. Ileana le-a făcut semn că totul e-n regulă şi nu e cazul să-şi facă griji.

Ajunse în refugiu, l-au trimis pe Marcu să vadă cum este drumul. După o vreme, acesta s-a întors, spunându-le că e timpul de pornire.

În întunericul grotei, Ileana se lupta cu avalanşa din sufletul ei. Nici n-a observat că piciorul ud îngheţase, încât nu-l mai simţea. În locul lui, nu percepea decât o usturime continuă.

Pornind spre casă, se mişca din ce în ce mai greu. Piciorul nu se dezgheţa, şi aceasta o îngrijora puţin. Intrând în curte, a constatat că părinţii nu sosiseră. Aceasta a făcut ca toată povara sufletească să-i dispară şi, în timp ce îi povestea Anicăi cum a fost, în suflet i se aşezau pacea şi bucuria, umbrite doar de reproşul lăuntric că i-a fost teamă. Piciorul l-a adus în simţiri frecându-l cu zăpadă până ce a apărut o roşeaţă pe piele, apoi totul a fost în regulă, cu excepţia degetului mare, care a rămas insensibil, ca un semn al luptei cu teama. Şi, chiar dacă au trecut anii încărcaţi cu alte poveri şi evenimente, ori de câte ori se concentra asupra degetului-semn, îşi amintea de noaptea botezului şi a luptei cu „lupul fricii”.

În timp ce se derulau aceste amintiri, fuiorul se terminase şi fusul se umpluse. Ileana s-a sculat strângând lucrul, apoi, gândindu-se că ar trebui să schimbe scutecele copilului, s-a lăsat pe spate într-o dulce şi molatică oboseală, dezmorţindu-şi încheieturile. Era aşa de bine jos, încât a încercat să prelungească clipa plăcerii. În timp ce ar fi dorit să se ridice, ca o rafală înfricoşătoare a ajuns

până la ea, urletul îndepărtat al lupilor.

Gânduri speriate îi alergau prin minte, cuprinzând pe Ilie, pe Hagiu şi grajdurile cu vite. Acestea, încetul cu încetul, s-au transformat în scene fantastice, construind lumea viselor. Adormise cu lumina lămpii mare, îmbrăcată ca de zi, iar copilul aşezat în copaie, jos la marginea patului.

Trecuse o bună parte din noapte şi întunericul începea să se decoloreze spre răsărit, când urgia l-a trezit brusc pe Tudor din somnul lui superficial. A ascultat cu atenţie semnalele de afară şi a înţeles ce se întâmplă. Nu-şi dădea seama cât a trecut din noapte, cât a dormit şi de ce este lumina aprinsă în cameră, dar îi era clar că lupii hăitaşi atacă grajdurile şi saivanele, răpind ce a mai rămas sătenilor de pe urma secetei şi a iernii grele.

În hărmălaia ce se înteţea, distingea clar chemarea câinelui lor. Urletul îi era înfricoşător de străin, dar rugător. Tudor simţea că era chemat afară în apărarea vitelor.

După un timp de frământare şi chibzuială, a încercat să se ridice, însă durerea din muşchi şi tendoane l-a împins la loc în pat. După câteva respiraţii adânci, s-a hotărât să înfrunte suferinţa şi să asculte chemarea rece şi stranie de afară. S-a uitat la Ileana, care dormea liniştită în ciuda vacarmului ce umplea atmosfera, apoi, hotărât s-a întors cu faţa în jos, s-a sprijinit în mâini şi genunchi, încercând să coboare din pat. Somnoros şi preocupat cu durerea ce-i răsuna în piept, nu s-a uitat unde avea să pună piciorul şi l-a pus exact unde nu trebuia.

Deseori, când Ileana lucra până noaptea târziu, obişnuia să pună copaia copilului jos la marginea patului, ca s-o legene cu piciorul în timp ce cu mâinile modela firul de lână sau împletea mănuşi şi ciorapi. Însă totdeauna avea grijă să nu uite copilul jos unde era în pericol de a fi asfixiat cu duna ce mai cădea din pat în nopţile calde sau

să calce pe el, din greşeală, când coborau din patul înalt. Numai că… în noaptea aceea somnul a furat-o pe Ileana înainte de a ridica copilul, şi exact în locul unde a coborât Tudor era copaia cu pruncul.

Auzind ţipătul strident, Tudor a sărit într-o parte, dar era prea târziu. Un trosnet sec şi uşor se auzise în copaie. Copilul ţipa speriat, trezindu-şi mama care, buimacă, întreba ce s-a întâmplat. Tudor a luat pruncul în braţe încercând să-l liniştească. Ileana a cerut copilul, căutând locul dureros. După o cercetare atentă a observat că piciorul stâng atârna suspect, parcă frânt de la gleznă. L-au descălţat, l-au mişcat urmărind ţipătul copilului şi-au înţeles că acolo era problema. Piciorușul era frânt deasupra gleznei.

Peste sufletul şi privirea lui Tudor s-a coborât un val de întuneric şi durere. Simţea că i se sfâşie inima la gândul că şi-ar fi putut ucide copilul. Şi-a pus mâinile peste faţă şi simţind că nervii nu-l mai ţin a izbucnit într-un strigăt de rugă: „Doamne, nu lăsa să ne pierdem răbdarea şi încrederea”. Durerea trupului dispăruse, dar sufletul o simţea din plin. „Doamne, poţi să-mi iei viaţa, dar ocroteşte-mi fiul”. Şi continua să suspine cu faţa lipită de perete, repetând din când în când: „Ce-am făcut! Ce-am făcut!”

Afară „furtuna era mare”, prinzând tot ceea ce putea ţipa sau striga. Urletul isteric al câinilor arăta că lupii erau în curtea lor şi a vecinilor. După ceea ce se auzea era greu să crezi că mai pot scăpa victimele din grajduri. Cu siguranţă, dimineaţa aveau să găsească doar urme de sânge şi trupuri sfâşiate. Ileana, lăcrimând, îşi legăna copilul care se liniştea gemând uşor în timp ce sugea la pieptul cald. Din când în când, îşi mângâia cu privirea soţul îndurerat şi desfigurat de bătaie, rugându-se în taină pentru ei.

Când copilul a adormit, Ileana l-a pus în copaie şi l-a

ridicat în pat, acolo unde era locul lui de obicei. În timp ce-l învelea legănându-l uşor, îşi făcea reproşuri că a adormit şi l-a lăsat în pericol. „Cum ar fi suportat, dacă ar fi fost zdrobit? Şi ce va fi mai departe cu piciorușul lui?” erau întrebări care-i bântuiau sufletul. „Dacă n-aş fi adormit aşa, prosteşte şi aş fi ridicat copilul, nu s-ar fi întâmplat necazul. Eu sunt vinovată”, gândea ea căutând scuză totală pentru soţul ei.

După ce şi-a învelit şi liniştit copilul, s-a apropiat de Tudor şi, mângâindu-l pe cap, i-a şoptit:

— Tudore, iartă-mă, eu sunt de vină, am adormit lăsând copilul unde nu trebuia. Nu ştiu cum s-a întâmplat, dar nu-i vina ta.

Tudor şi-a întors faţa spre ea şi a privit-o lung. În timp ce-i urmărea albastrul ochilor şi se gândea la cuvintele ei, simţea cum se eliberează-n el strânsoarea inimii şi a nervilor, descătuşându-se printr-un oftat uşor.

— Şi eu am o vină, trebuia să mă uit unde pun piciorul; tu ai adormit lucrând, veghea şi oboseala te-au răpus, dar. eu trebuia să fiu atent.

Şi Tudor a prins-o de umeri strângând-o la piept.

— Hai să îi cerem lui Iisus iertare pentru că n-am vegheat cum trebuia asupra „darului” Său. Să-l mulţumim că n-a fost mai rău.

S-au plecat pe genunchi şi s-au rugat mult şi stăruitor. Se simţeau loviţi şi încolţiţi din toate părţile. După ce şi-au spus tot dorul, au aşteptat să primească simţământul că au fost ascultaţi şi primiţi. În timp ce se ridicau, Tudor a cerut Biblia să citească textul care i-a fost şoptit în suflet, Psalmul 34, 4 – 9: *Eu am căutat pe Domnul, şi mi-a răspuns: m-a izbăvit din toate temerile mele. Când îţi întorci privirile spre El, te luminezi de bucurie, şi nu ţi se umple faţa de ruşine. Când strigă un nenorocit, Domnul aude, şi-l scapă din toate necazurile lui. Îngerul Domnului tăbărăşte în jurul celor ce se tem de El, şi-i scapă din*

primejdie. Gustaţi şi vedeţi ce bun este Domnul! Ferice de omul care se încrede în El! Temeţi-vă de Domnul, voi, sfinţii Lui, căci de nimic nu duc lipsă cei ce se tem de El!

După ce au citit textele, s-au îmbrăţişat rămânând câteva momente unul pe umărul celuilalt, împărtăşind bucuria că Domnul le-a răspuns aşa de direct şi repede. Aproape că nu mai simţeau teama, deşi era înspăimântător să asculţi ce era afară.

— Cred că-mi vine rău! zise Tudor; se învârteşte casa cu mine, ajută-mă să ajung la pat!

Ileana l-a prins de braţe, ajutându-l să se culce în pat, pe locul lui. A luat un prosop curat, l-a muiat în oţet şi i l-a pus la nas, apoi i-a udat faţa rugându-l să tragă aer în piept. După câteva minute, respiraţia lui Tudor s-a liniştit, dar trupul îi era zguduit de frisoane. După ce a fost învelit bine, a început să se liniştească, apoi a căzut într-o adormire din care tresărea, întrebând cu ochii închişi: „Ce este afară? Alungaţi lupii!"

Afară urgia se mai potolise. Strigătele şi larma se auzeau din ce în ce mai departe. Ileana, frământându-se în neputinţă şi îngrijorată de soarta animalelor, s-a dus la geamul care dădea spre curtea din spatele casei. Acesta era ornat cu florile de argint ale gerului. Cu mâna caldă a limpezit un ochi prin care vedea curtea şi grajdurile. Luna mai arunca o lumină palidă peste zăpada ce acoperea ţarina. Privind cu încordare i s-a părut că vede nişte fantome mişcându-se pe lângă grajduri. A auzit voci străine, dar nu-şi dădea seama ce ar putea fi.

Un gând dureros îi străbătea sufletul: „După lupi au venit şi hoţii" şi-a zis Ileana. „Doamne, unde eşti în noaptea asta? De ce ne strâmtorezi aşa de rău?" S-a oprit brusc, amintindu-şi de textele citite, şi, vinovată, a continuat: „Iartă-mă, Iisuse, sunt aşa de slabă". Ar fi ieşit din casă, dar îi era teamă, aşa că a rămas să vadă ce se întâmplă.

După ce umbrele s-au mişcat un timp pe lângă acareturi, s-au strâns la un loc, apoi în şir au pornit spre poartă. În mâini n-aveau altceva decât bâte mari pe care se sprijineau în alunecare. Ileana, speriată, îi privea prin geamul neclar cum trec liniştiţi şi tăcuţi spre uliţă.

Trecând şi ultima umbră, s-a strecurat încet spre geamul din faţă al casei prin care se vedea drumul. Dar trecând ceva timp până a dezgheţat o porţiune de geam, n-a mai văzut nimic. „Ce să fi fost?" se întreba Ileana. Când a auzit lătratul câinelui, s-a mirat de tăcerea lui de până atunci. Dorea foarte mult să vadă ce era la grajduri, dar îi era frică. Tudor adormise şi nu ştia cât ar fi putut s-o ajute, dacă-l trezea.

Negăsindu-şi locul, s-a îmbrăcat, şi-a aprins felinarul, şi chemând câinele lângă ea, a pornit spre grajduri. Peste sat se aşternuse liniştea, doar câte-un cocoş spinteca tăcerea cu bucuria lui păsărească.

Ajunsă la acareturi, a constatat că uşile erau încuiate, iar din interior se auzea mişcarea animalelor. Şi în saivanul cu oi era linişte, doar caprele se mişcau, venind să-i miroasă mâna în care ţinea felinarul. Un timp, a privit întunericul, vorbind cu Dumnezeu: „Iisuse, ce bun eşti! Cât de mult ne iubeşti, Doamne! Într-adevăr, ai fost cu noi în strâmtorare". Întorcându-se spre casă, s-a oprit să privească agitaţia dureroasă a vecinilor, care adunau tăcuţi trupurile moarte ale animalelor sfâşiate. Simţind împunsătura gerului, s-a grăbit spre casă. În odaie s-a strecurat sub dună, neştiind cum să-şi stăpânească bucuria fără să-l trezească pe Tudor. Încetul cu încetul, somnul zorilor, dulce şi profund s-a făcut atotstăpânitor peste genele ei. Abisul molatic şi cald în care-i aluneca fiinţa era străbătut de ecoul dorinţei de a şti ce va fi cu băiatul.

Capitolul IX

Părăsind casa Petreştilor, Ilie s-a îndreptat spre primărie. Era după miezul nopţii şi satul dormea sub

învelişul rece al spaimei. Ajuns în dreptul bisericii s-a oprit aparent fără motiv, a privit în susul şi în josul şoselei şi apoi spre intrarea postului de jandarmi. Înainte de a urca scările, omul de gardă a apărut din spatele clădirii.

— Care eşti, mă?

— Om bun, domn şef!

— Ia dă-te mai încoa, să văd cât de bun eşti!

L-a privit bine, apoi s-a dus în faţa poliţistului de serviciu. Acesta îl cerceta tăcut.

— Sunt din Dorobanţu, domn şef, şi caut un om, zise Ilie neîntrebat.

— Ce om?

— Un hagiu, un om credincios, explică Ilie.

— Sper să nu fie arestatul, zise jandarmul începând să urce scările cu braţul plin de lemne.

— De ce să fie arestat? întrebă după o pauză Ilie, urcând după jandarm.

— Uite-aşa, că umblă cu subverşii; ştie dom şef de ce.

— L-a prins ridicând satul împotriva preotului, zise omul de gardă.

— Cine a spus, şefule? se prefăcu mirat Ilie.

— Preotul, cin să spună? Că, dacă nu spunea el, ne legam noi de om? Ce avem noi cu Biblia lor? Dar… tu ce treabă ai cu el? întrebă jandarmul.

— Sunt frate cu el.

— Da…? Şi de ce mă, omule, îl laşi să umble hai-hui prin lume? O să-l pupaţi rece într-o zi. De-ai şti ce-a păţit în seara asta! Noroc că l-a scăpat dom şef; l-a luat la el acasă să-l oblojească. Om bun dom şef, om bun!

— Şi acum unde l-aş putea găsi?

— E la şeful acasă, cred că stau de vorbă, că-i lumină mare la ei; are multe de mărturisit, că altfel… nu pierdea dom şef somnul.

— Da… are multe de mărturisit, zise ca pentru sine Ilie. Nu ştiu ce să fac; să-l aştept până iese de la

„mărturisire”?

— Şti io, zise jandarmul în timp ce se chinuia să aţâţe focul în soba rece. Mai aşteaptă! Am să raportez şefului că au venit rudele moşului.

— Mă grăbesc! Se apropie urgia lupilor şi e cam pericol să trec câmpul dintre sate.

— Mintenaş, să aţâţ lumina şi raportez, zise sufocat de fum jandarmul.

După plecarea poliţistului, Ilie s-a plecat pe genunchi şi s-a rugat fierbinte ca Dumnezeu să-l elibereze pe Hagiu. Când a simţit paşi pe coridor, s-a ridicat şi a aşteptat intrarea jandarmului.

— Am făcut ce a depins de mine, omule, zise poliţistul. Aşteaptă să vedem ce face şeful!

— Mulţumesc, sunteţi un om bun.

— Şti io. alţii au altă părere, zise îngânat poliţistul, încercând să mărească lumina lămpii.

După un timp de aşteptare s-au auzit afară paşi, apoi un zgomot pe scările de la intrare. Când uşa s-a deschis, au văzut cum şeful poliţiştilor îi întindea mâna hagiului, şoptindu-i ceva ce n-a înţeles nici Ilie, nici jandarmul de serviciu. Apoi, şeful a părăsit clădirea fără să dea vreun ordin special cu privire la arestat. După ce s-au îmbrăţişat, Ilie şi Hagiul s-au îndreptat spre poliţist, întrebându-l:

— Putem pleca, domnule?

Jandarmul s-a uitat la ei surprins de întrebare şi a răspuns:

— N-am primit ordin să vă las liber.

— Dar aţi primit ordin să mă reţineţi, întrebă Hagiul?

— Nu, nici asta, dar aseară ai fost arestat.

— Arestarea a fost ieri, domnule. Acum, fiind trecut de miezul nopţii, suntem într-o altă zi. Şi ce ordin ai primit pe ziua de azi cu privire la mine?

— Mă duc să le primesc acum; vă las singuri şi contez că nu fugiţi; voi sunteţi credincioşi şi am auzit că nu

înşelaţi.

— Fii fără grijă, fiule, îi zise Hagiul.

— Dar unde plecaţi? Ca să raportez şefului.

— La Dorobanţu, zise Ilie.

— Bine, aşteptaţi!

După ce şeful de post a ieşit în uşă, sergentul a raportat intenţia arestatului, aşteptând ordine. Pentru că şeful întârzia cu răspunsul, sergentul zise:

— Nu putem să-i lăsăm să plece, ar fi o pradă sigură în colţii lupilor. N-ar putea trece câmpul. Haita aproape a înconjurat satul; nu mai este siguranţă nici în uliţă, darmite pe câmp. Nu-i lăsaţi să plece la moarte, dom şef!

Îngândurat, şeful cerceta întunericul şi, după un timp, zise hotărât, parcă trezindu-se dintr-o vedenie:

— Lasă-i să plece!

— Dom şef, îi trimiţi la moarte?

— Dacă Iisus e Dumnezeul lor, să-i scape! Dacă nu, dezertorii şi-au primit pedeapsa, iar preotul o să triumfe.

— Să trăiţi, am înţeles!

Înainte de a intra în post, sergentul s-a oprit şi asculta înfrigurat urletul lupilor, slobozit în uliţele satului. Pornind, îngâna în mers: „E moarte curată! Dom'le, cum să plece? Nici din sat nu apucă să iasă”.

— Ce ordine ai? îl întâmpinară cei doi.

— Ce ordin! Ce ordin să am?! se răsti înfuriat sergentul. Faceţi ce vreţi, plecaţi dacă vreţi, staţi dacă vreţi, pe mine să nu mă întrebaţi! N-auziţi cum urlă moartea afară? Faceţi ce vreţi!

Şi intră în cameră, trântind uşa după el. Ilie şi Hagiul rămaseră în hol, neştiind ce să facă.

— Frate Ştefane, suntem aşteptaţi de soldaţi la mine acasă, hai să mergem! Ajunşi în stradă, au fost înconjuraţi de un ger aspru şi de tenebrele nopţii. S-au oprit pe şosea, neştiind încotro să apuce, privind în susul şi în josul drumului.

— Fiule, să chibzuim cu înţelepciune, ca să nu apucăm pe drumul greşit. Am putea merge la Tudor sau la cei care se roagă în casa fratelui Jilavu. Ce zici?

— Eu sunt frământat de gândul întoarcerii la Dorobanţu, cu toate că întrevăd mari primejdii. Când mă gândesc că tata e de gardă, îmbrăcat cam subţire, iar soldaţii ne aşteptă la mine acasă, n-am linişte să apuc alt drum.

— Cred că este cazul să-l cerem ajutor lui Iisus şi să ne arate El drumul pe care trebuie să apucăm, zise Hagiul.

Îl prinse pe Ilie de mâneca cojocului şi-l trase mai în marginea şoselei, alături de pârtie, ca să se roage. Cu capetele descoperite, adunaţi unul lângă altul, se rugară lui Iisus pentru experienţa prin care îi condusese şi Îi cerură să le arate drumul printr-un semn. Când se aflau spre sfârşitul rugii, au început să audă clinchete de clopoţei în partea de sus a şoselei. Abia deschiseră ochii de la rugăciune, că au văzut lunecând la vale o sanie cu patru cai şi câţiva oameni în ea. S-au uitat curioşi în urmă, aşezându-şi căciulile pe cap.

— Ăsta-i semnul, frate, pornim spre Dorobanţu!

Mergeau destul de greoi prin zăpada care trosnea cu zgomot sub greutatea paşilor. Acolo unde pojghiţa nu se spărgea, cărarea devenea lunecoasă şi periculoasă pentru oamenii născuţi mai de demult. Hagiul era mai anevoios în mişcare, simţind durere în locurile unde fusese bătut şi zdrobit cu cizma. Pe cât de greu era mersul trupului, pe atât de nerăbdător îi era sufletul, dorind să fie cât mai repede în faţa soldaţilor care-l aşteptau. Gândurile îi erau întrerupte de simţământul primejdiei. Câinii satului se agitau a primejdie, iar în dealul de apus se auzeau urletele lupilor.

— Cum merge lucrarea în Dorobanţu, frate Ilie? a întrebat Hagiul.

— Nu ştiu ce să-ţi răspund. Am vizitat fiecare familie

din sat, aproape în toate am lăsat câte o carte. Am făcut invitaţii, dar. sunt dezamăgit de răspuns. Vin câţiva la orele de studiu, dar şi aceştia mai mult de ruşinea mea. Nu cred că se simt atraşi de adevăr. Nu resping niciodată cele auzite, ci dau din cap, spunând că aşa o fi, dar că ei au apucat altă credinţă. Care altă credinţă decât cea a Bibliei, nu ştiu.

— Credinţa necredinţei.

— Îmi vine să-i las şi să merg în alt sat.

— Şi crezi că vei căpăta mulţumirea datoriei împlinite?

— Nu ştiu.

— Cred că trebuie să cauţi mijlocul care să-i atragă la aceste întâlniri. Nu trebuie să le prezinţi o solie înfricoşătoare, ci arată-le imaginea plină de chemare şi odihnă a lui Iisus. Noi nu oferim oamenilor un mijloc de a scăpa de suferinţă, ci o chemare la sânul cald şi părintesc, în care ne găsim rostul şi viitorul. Cine nu-şi descoperă în solia adventă foamea şi setea sufletului şi cine nu găseşte persoana Mântuitorului în care să se lege toate împlinirile sufleteşti, nu poate fi niciodată adventist.

— Aşa este, părinte, dar. se tem şi de împotrivirea preotului şi de batjocura altora. Nu au putere să răspundă pentru crezul lor. Cred că ar fi de-a binelea speriaţi, dacă ar vedea rănile şi vânătăile pe faţa dumitale.

— Astea sunt semnele binecuvântării şi ale înălţării spiritului. Cât timp vom fi persecutaţi, numărul nostru va creşte şi vom rămâne curaţi. Biserica în persecuţie a fost curată şi puternică. Sunt nedumerit când mă gândesc prin câte trec în fiecare săptămână! Cum de rezist este secretul lui Dumnezeu, nu al meu. Acum o săptămână, am fost în târgul Turnului şi am cumpărat un jurnal. Am fost foarte surprins să citesc un articol scris de cineva care se iscălea „Doctorul YGREC”. Articolul se intitula „În mijlocul adventiştilor”.

— Ce jurnal era?

— *Dimineaţa,* dacă nu greşesc. Jurnalistul povesteşte următoarele:

Sunt câteva zile de când o tânără femeie a intrat brusc în casa mea, rugându-mă să vin imediat să-l ajut pe un frate rănit. M-am suit în trăsura ce ne aştepta la poartă şi, pe drum, în scurta convorbire pe care am avut-o cu palida femeie care ofta mereu, plângea şi-şi frământa mâinile, am aflat că nu este vorba de un frate al ei, în sensul adevărat al cuvântului, ci de un frate de credinţă, adventist. Aşa îşi zic ei între ei, frate şi soră. Intrând în casa bolnavului, am fost surprins să găsesc, într-o cameră care strălucea de curăţenie, pe un pat de scânduri, acoperit cu un cearşaf alb, un tânăr, întins parcă era mort. Avea mâinile şi capul bandajate cu feşe de pânză albă. Pin bandajele albe, se vedea sângele roşu închegat, provenit din răni. Când am desfăcut bandajul, am constat că unghiile de la câteva degete i-au fost smulse.

Nu-şi poate închipui nimeni ce înseamnă durerea când ţi se smulge o unghie şi, cu toate acestea, tânărul nostru părea mut; niciun oftat, nicio protestare, nicio plângere nu venea de la el! În jurul lui, pe mese, pe scaune pe duşumea şi pe ferestre, nenumărate cărţi şi broşuri religioase; Biblii, evanghelii şi cărţi creştine. Tânărul tăcut şi grav nu răspundea întrebărilor mele, în schimb „fraţii şi surorile", mi-au povestit cât se poate de simplu întâmplarea.

După ce i-am spălat rănile şi l-am bandajat din nou, „fraţii" mi-au cerut să le dau un certificat medical. Am aflat însă că au renunţat la judecată.

Din povestirea lor, rezultă că, pe când vindea într-o mahala Biblii, tânărul a fost înconjurat de soldaţii din batalionul local, care l-au bătut îngrozitor şi l-au rănit... Aveam în faţă realizarea încă o dată pe pământ a „patimilor Domnului". Dacă asemenea fapte ar avea loc

mai des, mişcarea adventistă ar lua proporţii mult mai mari. Sângele martirilor a fost totdeauna mijlocul cel mai puternic pentru propagarea ideilor şi credinţelor lor. M-am convins că oamenii din acel cartier, mai ales femeile şi copiii, vedeau scena descrisă mai sus ca o minune, asociind-o cu vorba blândă şi atât de sugestivă a propagandiştilor populari.

— A scris doctorul acela aceste cuvinte, frate?

— Am jurnalul acasă, poţi să-l citeşti când vrei!

— Poate că şi în satul meu ar trebui o „minune" ca asta; nu ştiu ce să mai cred, dar dacă ar trebui nu m-aş da înapoi.

— Ştii că lucrarea Domnului m-a făcut să cunosc multe sate. În activitatea mea, am constat că acolo unde misionarii sunt primiţi rău, Dumnezeu are oameni sinceri şi se formează bisericile cele mai puternice. Dar, în multe sate care mă tratează cu bunăvoinţă, oamenii ascultă liniştiţi apoi îmi spun: „Da, ne vesteşti o credinţă frumoasă şi adevărată, dar noi suntem mulţumiţi cu a noastră. Ne place să te ascultăm, aşa că mai treci pe la noi". Degeaba încerc să le spun că adventismul nu este o credinţă nouă, ci „cea lăsată o dată pentru totdeauna sfinţilor", dar în zadar. Aceste sate îmi produc cea mai mare îngrijorare.

— Care ar fi cauza, părinte?

— Sunt mai multe. Satul, în general, are o practică păcătoasă, care aduce un beneficiu material la care omul nu poate să renunţe cum îi cere Evanghelia.

— Poţi să-mi dai un exemplu?

— Cultivarea tutunului, creşterea porcilor şi vinderea băuturilor alcoolice. De aceea ei se mulţumesc cu o religie care nu le cere sacrificii. În alte cazuri, preoţii au o influenţă mistică asupra oamenilor. Le forţează prezenţa la biserică prin metode de constrângere, le asigură o stare de sfinţenie mistică prin împlinirea unor datini de nuanţă spiritistă şi sunt prezenţi printre oameni, cu aerul unor

trimişi ai lui Dumnezeu. Acolo, a doua venire nu-şi are locul, deoarece totul e rezolvat de preot. Morţii sunt în sânul lui Avraam, vii în slujba preotului, aşa că e greu să renunţe la ce li se pare că au şi să primească ceva prin credinţă. Şi ce le oferă Iisus prin tine şi prin mine?

— Adevărul, viaţa veşnică, pacea, răspunse Ilie.

— Da, dar acestea sunt îmbrăcate în renunţare, suferinţă, persecuţie şi slujirea altora. Când nu simţi în toate acestea, persoana Mântuitorului, pentru care merită să jertfeşti oricât, de ce să schimb eu o biserică cu alta şi un preot cu un predicator?

— Deci, în final, cunoaşterea lui Iisus este tot secretul?

— Da, cunoaşterea lui Iisus este cheia.

Sunetul unui foc de armă ce a răsunat strident peste liniştea morţii le-a întrerupt conversaţia, oprindu-i din mers. În jurul lor totul era alb, până sub streaşina dealurilor. Satul era în urmă, la mai bine de un kilometru. Pocnetul armei venea din faţă, din direcţia satului Dorobanţu. La mai puţin de un kilometru în faţă era o vâlcea, pe fundul căreia se strecura Călmăţuiul. Acolo bănuiau că s-a tras focul de armă. Ceva lăuntric le cerea să ajungă cât mai repede în vâlcea. Ilie, având impresia că partea de drum pe care călca era mai netedă, l-a rugat pe Hagiu să schimbe locul cu el. În timp ce sărea peste dâmbul de zăpadă dintre poteci, a observat câteva umbre mişcătoare, care mergeau paralel cu ei, la circa o sută de metri. Instinctiv a privit pe partea cealaltă a drumului şi a văzut acelaşi lucru.

— Suntem însoţiţi.

— Ştiu, noi nu plecăm niciodată neînsoţiţi, răspunse Hagiul.

— Da, dar de data asta ne însoţeşte moartea. Suntem atacaţi de lupi şi dintr-o parte, şi din cealaltă.

— Nu suntem încă atacaţi, ci doar însoţiţi, iar dacă te

uiţi în spate, şi acolo avem o escortă. De când am ieşit din umbra satului suntem însoţiţi.

— De ce n-ai spus să ne întoarcem?

— Când i-am observat, erau deja postaţi între noi şi sat, aşa că n-am fi putut da buzna peste ei, nu mai era posibilă întoarcerea.

— Cum de n-am observat şi eu?

— Erai ocupat cu problemele tale.

— De ce nu ne-au atacat până acum?

— Nu ştiu, parcă se tem să se apropie de noi.

— Le e teamă de lumina felinarului?

— Când sunt mulţi, nu se tem de o lumină aşa mică.

— Atunci?

— Secretul este acolo sus, în Orion, spuse el, şi se uitară spre constelaţia ce strălucea a speranţă. Domnul poate închide şi gurile lupilor, cum le-a închis pe ale leilor în groapa lui Daniel.

— Ce facem acum?

— Mergem înainte! Acolo, la Dorobanţu, suntem aşteptaţi. Soldaţii au străbătut patruzeci de kilometri în această seară, ca să ne întâlnească, iar noi să dăm înapoi?

— Bine… dar lupii?!

— Lupii au misiunea lor, pot să urle, să sfâşie, să meargă înainte, pe alături şi să-i mănânce pe cei ce cad sub vraja puterii lor; dar noi suntem apăraţi de Îngerii Domnului, care tăbărăsc în jurul celor ce se tem de El. Asupra noastră n-au nicio putere, dacă nu li se dă.

— Ai mai fost vreodată în situaţia asta?

— Prezenţa lupilor în viaţa mea e aşa de obişnuită, încât fără ei aproape că n-aş simţi că trăiesc. E bine să ne rugăm aici ca Domnul să împlinească textul amintit mai înainte cu privire la ocrotirea îngerilor.

S-au rugat amândoi cu ardoare. Apoi au plecat liniştiţi mai departe. Lupii înaintau şi ei în acelaşi ritm, liniştiţi şi încercând să se apropie, dar era vizibil că le era

teamă. Cei doi schimbau felinarul când pe o parte, când pe alta, iuţind pasul. Când mai aveau puţin până în vârful dâmbului ce străjuia valea din faţa lor, au răsunat mai multe focuri de armă. Acestea au agitat lupii făcându-i să scoată urlete înfricoşătoare. Au început să alerge agitaţi în cerc, în jurul celor doi, fără să se apropie prea mult. Hagiul şi Ilie roteau pe rând felinarul, încercând să ajungă la cei ce trăgeau cu arma şi care se pare că erau în valea din faţă. Înaintarea pe talpa de gheaţă era greoaie. Agitaţia lupilor creştea vizibil, micşorând raza cercului. Deodată, în coama dâmbului apărură două umbre mari ce se apropiau de cei doi călători. Lupii le-au văzut şi şi-au îndreptat atenţia spre ele. Erau doi cai scăpaţi din frâu şi stăpâniţi de groază. Alergau să se salveze, neştiind că plecând de lângă stăpân intrau în ograda morţii.

Lupii s-au aruncat înainte spre prada cea mare şi sigură. Caii, urmăriţi din spate de alţi lupi, când i-au văzut pe cei ce veneau din faţa lor, s-au despărţit alergând unul spre dealul de apus, iar altul spre cel din răsărit. Şi lupii s-au împărţit în două, alergând pe urmele prăzilor. Caii erau puternici, căci alergau cu iuţeală, trăgând după ei lupii înfuriaţi. Curând, umbrele alergătorilor s-au pierdut în pânza nopţii.

— Opreşte agitarea felinarului, frate Ilie, deocamdată lupii au altă treabă. Domnul i-a atras în altă parte. Să ne grăbim să ajungem în vale, pentru că se vor întoarce.

Trecând de vârful dâmbului porniră mai vioi la vale, apropiindu-se de firul apei. Când mai aveau câteva zeci de metri, chiote de veselie izbucniră de pe pod. Acolo, chiar în mijlocul podului se afla o sanie oprită. Doi cai erau legaţi de balustrada puternică, iar în faţa şi în spatele săniei, la cele două intrări ale podului se consumau două focuri. În sanie erau trei bărbaţi şi două femei. Unul dintre ei ţinea în mână o armă. Săriră din sanie, alergând în faţa celor doi exprimându-şi bucuria şi cerându-le permisiunea să

meargă cu ei spre sat. Hagiul şi Ilie se priveau miraţi şi înţeleseră că ceva groaznic s-a întâmplat cu cei din sanie.

— Şi-au pierdut minţile? şopti Ilie la urechea hagiului. Bătrânul nu răspunse, ci îl mângâia pe omul care le cerea milă şi-i spuse:

— Bine, bine, domnule, veţi merge cu noi.

— Dar. domnul căpitan e de acord? întrebă unul privind rugător într-o parte, unde Hagiul nu vedea pe nimeni. Mulţumesc domnule căpitan, o să dăm sania la o parte, ca să treacă trupa, dar vă rog să aşteptaţi puţin, până pun caii în ham.

— Grăbiţi-vă, că lupii se întorc! zise Hagiul prefăcând că înţelege nebunia omului.

— Şi-au pierdut minţile, părinte? întrebă iarăşi Ilie.

— Uneori, adevărul pare o nebunie, fiule! răspunse şoptit Hagiul. Ilie nu-l înţelegea nici pe Hagiu, nici pe cei din jurul lui şi un gând îl străfulgeră. „Nu cumva eu am luat-o razna?” Caii erau greu de stăpânit. Spaima de lupi îi îngrozise şi refuzau să treacă în ham. Unul dintre bărbaţi se adresă hagiului:

— Domnule căpitan, dacă soldaţii ne ajută, vom reuşi mai repede. Rămase câteva secunde privind spre cai, apoi continuă:

— Mulţumesc, domnule căpitan, acum se va rezolva. Ca prin minune, caii s-au liniştit şi s-au lăsat înhămaţi. Când totul a fost gata de plecare, cel ce conducea sania a venit în spate şi a zis îndatorat: – V-am lua pe toţi în sanie, dar sunteţi prea mulţi, aşa că vom merge în pas cu dumneavoastră. Cum? Da, civilii pot merge direct cu noi în sanie. Vă rog să poftiţi cu noi domnilor, şi se adresă direct hagiului şi lui Ilie.

— Eu nu mă urc în sania nebunilor! zise Ilie prinzându-l pe Hagiu de mâneca cojocului.

— Urcăm cu plăcere, domnilor! răspunse Hagiul omului care aştepta să dea drumul saniei.

Hagiul îl trase după sine pe Ilie, care inconştient opunea rezistenţă îndoielnică. Sania porni nervos de pe loc urcând coasta din faţă în freamătul nervos al cailor, care ar fi alergat în forţă spre sat. Vizitiul se uita mereu în spate.

— De ce nu laşi caii să alerge liber înainte, căci se vede satul? întrebă Hagiul.

— Am promis soldaţilor că merg în pas cu ei.

— Dar ei vor merge uşor cu viteza cu care mergem noi. Dă drumul la cai şi lasă-i să meargă liberi.

Omul slăbi frâul cailor şi aceştia alergau spre sat. Vizitiul se uita uimit înapoi, până când fără să mai aibă răbdare, întrebă:

— Ce fel de soldaţi sunt ăştia, de merg în formaţie în galopul cailor? Ei nu obosesc pe un drum imposibil ca acesta?

— Aşa sunt soldaţii salvării, răspunse Hagiul.

— Pe dumneavoastră vă însoţesc, domnule?

— Da, zise Hagiul.

— Până unde?

— Până aici, în satul Dorobanţu.

— Dumnezeu v-a trimis domnule, căci altfel eram morţi. Noi suntem socrii primarului din Dorobanţu şi venim tocmai din mahalaua Piteştilor. Din cauza drumului ne-a prins noaptea. Am avut patru cai, dar doi au rupt căpăstrul şi au fugit. Acum cred că deja i-au răpus lupii. Într-un fel ne-au scăpat pe noi de jivine. N-am mai fi rezistat mult, cartuşe nu mai aveam, focul nu mai aveam cu ce să-l întreţinem, iar jivinele încercau să sară pe alături de pe gheaţă peste balustradă. N-ar fi reuşit pentru că îi destul de înalt podul, dar noi n-am fi rezistat mult timp. Dumnezeu v-a adus, domnule, la timp. N-am fi îndrăznit să părăsim podul şi lupii s-ar fi întors sigur. Acum suntem salvaţi, am ajuns în buza satului – şi scoase un chiot de bucurie, lovind hăţurile pe spatele cailor.

Brusc, frână amintindu-şi de soldaţii care alergau în

spate. Privi spre ei, cerându-le iertare.

— Bravi soldaţi are armata română, dacă sunt capabili de un aşa efort, zise ca pentru sine vizitiul, mângâind prin cuvinte blânde caii ce sforăiau agitaţi în hăţuri.

Ajunşi la primele case ale satului, Hagiul gândi că ar mai avea de vorbit cu Ilie până ajungeau la cei ce-i aşteptau. Aşa că ceru să coboare, deoarece în sat nu mai era niciun pericol. Intrând între primele case, Hagiul puse mâna pe umărul vizitiului şi zise:

— Noi coborâm aici, domnule! Omul trase de hăţuri şi caii se opriră.

— Încă o dată vă mulţumim, domnilor, aţi fost salvarea noastră. Cobor şi eu să-i mulţumesc domnului căpitan.

Hagiul ajutat de Ilie coborî prin spatele saniei în zăpada scorţoasă.

— Hei! Asta-i minune, zise vizitiul. Unde-s soldaţii, domnule? Erau aici înainte de a coborî din sanie.

Se frecă la ochi nevenindu-i să creadă că şoseaua era liberă, fără urmă de soldat. Se îndepărtă câteva zeci de paşi, apoi se întoarse uimit, întrebându-i pe Hagiu şi pe Ilie, care îl aşteptau în spatele saniei:

— Cine sunteţi, domnule? Spuneţi-mi, unde sunt soldaţii? Cum de-au dispărut într-o clipă?

— S-a trezit din nebunie, părinte? întrebă şoptind la ureche Ilie. În loc de răspuns, Hagiul îi făcu semn să tacă. Omul insista, aşteptând un răspuns.

— Sigur au fost soldaţi? întrebă Ilie, nerăbdător să plece.

— Veniţi să vedeţi urmele, dacă mă socotiţi nebun! Hagiul şi Ilie îl urmară şi, într-adevăr, la câţiva metri în spatele saniei începeau urmele unor paşi grei de soldat. Erau dese, ca şi când cei care le-au lăsat au mers în coloană. Ele dispăreau brusc, lângă sania lor.

— Explicaţi aceste urme, dacă socotiţi că eu sunt nebun şi am halucinaţii!

— Nu, tu ai văzut bine ce ai văzut. Dar dacă vrei să afli taina acestor urme, caută-mă în casa lui Ilie Petrescu, mâine după-masă, iar dacă nu mă vei întâlni, răspunsul îl au adventiştii de ziua a şaptea; la ei vei găsi orice răspuns doreşti. Ei îţi vor spune cine era Căpitanul cu care ai stat de vorbă.

Omul rămase mut, privindu-i un timp, apoi zise pentru sine: „Bine. am să-i caut, că aici nu-i lucru omenesc”.

După ce sania porni mai departe, cei doi se strecurară pe şosea spre centrul satului, până la uliţa pe care locuiau părinţii lui Ilie şi unde erau găzduiţi soldaţii din Turnu.

— Îmi simt credinţa prea mică şi strâmtorată de cele auzite şi văzute, părinte. Sunt uimit şi mă întreb cine suntem noi, ca Domnul să ni. Se descopere aşa pe faţă. Sunt copleşit, pentru că nu merit ca El să ni. Se arate aşa de clar. Sunt speriat, mă simt mai bine ca El să rămână în mintea şi credinţa mea. Ce-o fi zicând despre mine când îl socoteam nebun pe omul acela? Uneori, îmi place credinţa mai mult ca o poveste.

— Da, cred că aşa am văzut lucrurile, dar.

— Şi pentru mine noaptea aceasta a fost un „PENIEL”, căci L-am simţit pe Dumnezeu. De ce crezi că lupii nu îndrăzneau să se apropie de noi? Crezi că se speriau de felinarul nostru? Dacă ar putea un lup să spună ce a văzut în jurul nostru în această noapte, ar fi depăşită credinţa noastră.

— Cum, crezi că lupii au văzut?

— Uneori, măgăriţa lui Balaam vedea mai bine decât stăpânul ei.

— Mai bine tac, pentru că fiecare vorbă îmi descoperă necredinţa. Mi-a strâmtorat Domnul credinţa în

noaptea aceasta.

— Doar ţi-a lovit-o în coapsă, însă vei ieşi din această noapte cu un nume nou!

— Domnul le ştie, răspunse îngândurat Ilie, împingând poarta îngheţată şi intrând primul ca să potolească câinii agitaţi.

Ferestrele era luminate, semn că erau aşteptaţi. Au fost primiţi cu căldură. Ai casei erau îngrijoraţi şi se temeau pentru viaţa lor, deoarece auziseră urletele lupilor înspre Lacul Sărat. Tatăl lui Ilie era încă de gardă şi trebuia schimbat. După ce se încălziră, Hagiul a trecut în camera mare de oaspeţi, în care se aflau soldaţii nerăbdători să discute despre credinţa adventă. Camera era bine iluminată şi încălzită, pregătită pentru discuţii lungi. Hagiul i-a întrebat pe soldaţi cât timp au la dispoziţie. Ei au răspuns că a doua zi, fiind duminică, aveau permisie până luni dimineaţa, la ora cinci. Hagiul dorea să ştie că să-şi aleagă metoda de discuţii. Între timp, Ilie a plecat să-l schimbe din gardă pe tatăl său.

În timp ce patrula în partea de nord a satului alături de însoţitorul său, Ilie era adânc frământat şi răscolit de evenimentele nopţii. Se gândea cu groază că ar fi putut fi sfâşiat de lupi şi apoi nu-i venea să creadă că el a fost în Lacul Sărat într-o noapte aşa de primejdioasă. Deseori, îi venea în minte imaginea lui Tudor, zdrobit şi desfigurat, purtând „semnele biruinţei”, aşa cum numea el, umflăturile şi vânătăile. În zori, s-au întors la postul de jandarmi, intrând la adăpost de gerul năprasnic, ce se lăsa în răsăritul soarelui. Au dat raportul de noapte, au mai discutat câte ceva, iar între timp, afară se arăta o zi senină şi geroasă.

Înainte ca jandarmii de serviciu să le dea drumul acasă, ca semn al sfârşitului gărzii, telefonul jandarmeriei a sunat strident făcându-l pe sergent să sară speriat spre receptor. După figura pe care o arbora, părea că-i ceva

serios. În timp ce asculta, a făcut semn gărzilor să aştepte. La terminare, le-a povestit că a sunat şeful de post din Lacul Sărat, anunţându-l că acolo, în timpul nopţii, a fost o urgie mare – lupii au prăpădit tot satul şi, în timpul învălmăşelii, au evadat doi arestaţi periculoşi. Unul dintre ei a luat-o spre Dorobanţu. Dacă nu l-au sfâşiat lupii, ceea ce este aproape sigur, trebuiau să facă cercetări şi să-l găsească. Apoi, să anunţe postul de jandarmi din Lacul Sărat, şi aceasta de urgenţă.

— Ştie careva ceva despre dezertor, aţi simţit ceva? Aţi văzut ceva suspect? Nu puteţi pleca până nu îndeplinim ordinul.

Oamenii de gardă se uitau surprinşi unii la alţii, supăraţi de această întorsătură a lucrurilor. Ilie a înţeles că ar putea fi vorba despre Hagiu şi cu cât se gândea mai bine, căpăta convingerea că despre el era vorba. Dar acesta nu dezertase, plecase cu îngăduinţa sergentului şi a şefului de post. Nu ştia ce să creadă, mai ales că el fusese împreună cu Hagiul.

Între timp, sosise şi jandarmul de schimb şi comenta curios evenimentul, întrebându-se în ce consta periculozitatea dezertorului. Ordinul i se păru neclar. Aşa că, propusese să sune la Jandarmeria din Lacul Sărat şi să ceară lămuriri, legate de evadat. Sergentul, după ce ascultă un timp, a pierdut legătura şi a pus receptorul în furcă, rostind o înjurătură ţigănească.

— Băieţi, situaţia e serioasă, evadatul e pocăit şi-i foarte periculos, pentru că are mulţi complici în zonă. Este şef ivantist, care instigă lumea la răscoală împotriva pomenilor strămoşeşti şi a preoţilor, apoi dispreţuieşte sfinţii eroi ai armatei române. Răspundem în faţa Curţii Marţiale, dacă scapă din zona noastră. Credeţi voi că, dacă n-ar fi ceva serios, s-ar fi deranjat şeful de post din Lacul Sărat să dea telefon aşa de dimineaţă?

— Şi dacă îl prindem, ce să facem cu el? întrebă un

om din gardă.

— Curios! Mi-a zis să-l ţinem sub observaţie, fără să-l deranjăm până la noi ordine, dar să anunţăm imediat dacă-l descoperim.

— Dacă este ivantist, la ivantişti să-l căutăm. Dar… l-avem pe Ilie Petrescu, el e ivantist. Ce zici Ilie? se adresă vorbitorul. Ştii unde l-am putea găsi?

Ilie sta în spatele celorlalţi, dorind să se facă nevăzut. Rămase mut ca şi când n-ar fi auzit întrebarea. Ochii tuturor se îndreptară spre el. După un timp, Ilie, ca şi când atunci s-ar fi trezit la realitate, întreabă îngânat:

— Ce? Ce este? Despre ce vorbiţi? Ceilalţi priveau miraţi neînţelegând ce se petrece cu Ilie.

— Unde se află evadatul? întrebă direct şi ţanţoş jandarmul.

— Nu vă pot spune.

— Cum, refuzi să colaborezi cu justiţia satului?

— Nu refuz, dar nu vă pot spune.

— Vino mai aproape! îi zise jandarmul de schimb. Ilie a trecut în faţa celorlalţi şi a fost încadrat de doi jandarmi care simţeau semnele unei biruinţe şi ale împlinirii acestui ordin dificil.

— Declari că eşti ivantist, cetăţene Ilie? întrebă unul dintre jandarmi care luase aerul unui anchetator.

— Da, zise Ilie parcă trezit dintr-un vis plăcut, cu zâmbetul pe buze.

— Nu ştii că această rătăcire este interzisă?

— De cine? întrebă la rândul lui Ilie.

— Cum de cine?

— Este interzisă de Constituţie, de Biblie, de cine este interzisă?

— Ascultă, cetăţene, dacă mai eşti obraznic, te arestez.

— Pentru ce mă arestaţi?

— Ştii unde se află infractorul evadat?

— Nu pot să vă răspund la această întrebare.

— Atunci, în numele statului pe care-l reprezint şi al onoratei justiţii omeneşti şi divine, îl arestez pe cetăţeanul Ilie Petrescu în faţa onorabililor gardişti, învinuindu-l de subminarea autorităţii de stat, pactizare cu evadaţii periculoşi şi necolaborare cu organele justiţiei.

Unora dintre cei de faţă le venea să râdă, crezând că jandarmul glumeşte, dar, când văzură cum prinde mâinile lui Ilie în cătuşe şi, lovindu-l cu cravaşa peste cap, îl împinge în camera alăturată, le-a pierit pofta de glumă. Cel care fusese partener de gardă cu Ilie îi zise jandarmului:

— Ai, dom sergent, n-o luaţi în serios, c-a fost o glumă. Ilie e băiat bun, n-are nicio vină, dumneata ai început gluma. A fost cu mine-n gardă, cum poţi să-l acuzi de infracţiune?

— Da? Ia treci tu încoa şi dă raport la tot ce aţi făcut azi-noapte, unde aţi fost, ce aţi văzut, cu cine aţi vorbit şi ce aţi vorbit.

Abia acum omul înţelese că treaba-i cât se poate de serioasă.

— Da, domn sergent, cum doriţi!

Atunci îşi aminti că o bună parte a nopţii Ilie fusese înlocuit de tatăl său, un timp destul de lung, în care nu ştia ce a făcut Ilie. Îşi dădea seama că asta încurcă rău lucrurile în dreptul arestatului. Se temea să ascundă ceva, căci jandarmul îl va întreba pe Ilie, iar acesta nu va minţi, chiar dacă va intra la zdup. Era tare încurcat, neştiind cum s-o mai scoată la cap. Dar, până la urmă, a început să povestească cum şi-a petrecut noaptea în gardă. Când ajunse la momentul în care Ilie a plecat, fiind înlocuit de tatăl său, jandarmul sări în sus, lovindu-se cu palma peste picior, şi zise:

— E clar, avem dovezi, e părtaş la evadare! La întrebarea insistentă, cu privire la ce spusese Ilie la întoarcere, îşi amintea că l-ar fi auzit pe arestat că a fost

să aducă un prieten din Lacul Sărat.

— Fără îndoială, am prins infractorul. Acum du-te acasă, dar rămâi la ordinele noastre, ca martor al acuzării.

— Bine, domnule, bine! răspunse supărat omul. Zvonul că jandarmii din Dorobanţu au arestat un infractor evadat, destul de periculos, s-a răspândit destul de repede. Sergentul şi caporalul încercau de câteva ore să ia legătura cu postul din Lacul Sărat, dar fără succes. Curând, oamenii care treceau de la biserică începură să se oprească şi să întrebe de arestat. Spre ora zece dimineaţa, sosi primarul, curios să vadă dacă zvonurile sunt adevărate. Auzise povestea ciudată a socrilor săi, sosiţi cu sania după miezul nopţii, şi acum povestea cu infractorul evadat, iar toate acestea îl nelinişteau. Satul lor, unde nu se întâmpla niciodată nimic, a fost cuprins de agitaţie.

— Unde-i arestatul, sergentule?

— În arest, domn primar.

— Să-l văd.

Când deschise uşa şi-l văzu pe Ilie ghemuit şi picotind într-un colţ, se întoarse spre jandarm şi-l întrebă:

— Ăsta-i arestatul?

— Da, domn primar.

— Păi nu vezi că-i Ilie Petrescu?

— Eu văd bine, domn primar, dar el este vinovatul, avem dovezi şi martori.

— Şi ce ai de gând să faci cu el?

— Vom primi odine de sus.

— Bine, mă, dar ăsta-i băiat de treabă, e adventist şi nu se ţine de prostiile de care-l acuzi tu.

— Păi tocmai de aceea, că-i ivantist, e vinovat.

— Taci din gură. mai eşti şi prost după ce că eşti jandarm.

— Nu vă contrazic, domn primar, dar am misia mea.

— Bine, bine. Fă-ţi misia, dar, dacă-l bateţi, aveţi de-a face cu mine.

— Depinde cum colaborează cu justiţia, domn primar.

— Bine. Dacă vine şeful de post, să ia legătura imediat cu mine.

— Azi nu vine, că are cumetrie-n Caravaneţ, domnule, iar noi colaborăm cu domn şef de post Ţugui, din Lacul Sărat, numai că s-a întrerupt legătura telefonică.

— Bine, când luaţi legătura cu Ţugui, să mă anunţaţi.

— Da, să trăiţi, domn primar.

La câtva timp după plecarea primarului, sosi în post bătrânul Dumitru Petrescu, tatăl lui Ilie. Bătu politicos la uşă, aşteptând să fie invitat. Jandarmii îl primiră cu prefăcută bunăvoinţă, invitându-l să ia loc pe scaun.

— Domnule sergent, băiatul meu Ilie a fost azi-noapte de gardă. Dimineaţă nu s-a întors şi-i aproape de miezul zilei. Este nemâncat, nedormit şi obosit. Mă tem să nu se fi întâmplat ceva, cu atâţia lupi în jur.

— Fii liniştit, moşule, nu-i niciun necaz. Da’ ia spune, azi-noapte cât i-ai ţinut locul, ai observat ceva suspect?

— Nu, n-am observat, de altfel poate că v-a spus Dragomir, însoţitorul. Până nu s-a întors Ilie, nu a fost nimic deosebit, doar lupii urlau primejdios spre Lacul Sărat. A fost o minune că Ilie şi Hagiul au scăpat nevătămaţi de jivine.

— Despre ce hagiu vorbeşti? întrebă poliţistul.

— Un frate de-al nostru adventist, predicator, pe care Ilie l-a adus din Lacul Sărat. A fost o minune că au scăpat de lupi.

Jandarmii îşi aruncau priviri cu subînţeles.

— Şi unde-i acum hagiul acesta?

— La noi acasă, stă de vorbă cu nişte soldaţi din Turnu, veniţi după el.

Jandarmii se priviră iarăşi într-un fel anume şi îi ziseră bătrânului:

— Bine, moşule, du-te acasă, că Ilie e într-o misie şi când se întoarce vine. Dar ne-a lăsat vorbă să-i spunem

hagiului să nu plece până nu se întoarce el, pentru că are să-i comunice ceva foarte important.

— Bine, taică, bine – zise bătrânul Petrescu, ridicându-se de pe scaun să plece.

Dar, când ajunse la uşă, se întoarse întrebând:

— Şi ziceţi că-i în misie?

— Da, da, du-te liniştit, că avem noi grijă de Ilie. Şi bătrânul plecă îngândurat spre casă.

După plecarea bătrânului, jandarmii rămaseră tăcuţi până când unul rupse tăcerea.

— Nu văd ce legătură au soldaţii din garnizoana Turnului. Nu cumva acest aşa-zis hagiu este un criminal periculos, scăpat din garnizoană? Nu cumva numele de „hagiu” este conspirativ?

— Cred că am primit ordin să nu-l arestăm, pentru că este prea periculos pentru noi, de aceea a venit după el armata din Turnu.

— Dar şi noi am fost deştepţi când imediat am pus mâna pe un complice important.

— Ne-a spus nouă preotul că ivantiştii ăştia sunt duşmanii poporului şi ai ţării. Se va adeveri clar când vom lua legătura cu Lacul Sărat.

În timp ce încercau să iau legătura prin telefon cu postul vecin, auziră bătăi în uşa arestului. Unul dintre jandarmi se duse şi-l însoţi pe Ilie. La întoarcere, îl aduse în birou şi-l aşeză pe un scaun, interogându-l. Aceleaşi întrebări stupide ca şi la început. Ilie văzând că răspunsurile lui sunt rău interpretate, n-a mai răspuns, cerând să vină şeful de post. Jandarmii se înfuriară şi unul încercă să-l ameninţe, dar Ilie era netulburat. Atunci, sergentul l-a plesnit cu dosul palmei peste gură, ţipând:

— Vorbeşte bă, vorbeşte, că de-aia ai gură! Luat prin surprindere, Ilie s-a răsturnat cu scaunul lovindu-se, la arcada ochiului, de colţul biroului. Sângele a început să curgă abundent din gură şi din ochi. Aceasta l-a înfuriat şi

mai rău pe poliţist, care a început să-l lovească cu cravaşa, înjurându-l şi ţipând:

— Vrei să mă loveşti infractorule, atentezi la slujba statului? Şi-l lovea, făcând tărăboi ca să se audă din stradă. Câţiva oameni care erau adunaţi în stradă au intrat în post să vadă despre ce-i vorba.

— Ce s-a întâmplat, domn jandarm, de-l loviţi aşa?

— A sărit să mă bată, banditul! şi-l lovea cu cizmele pe Ilie, care era făcut ghem lângă birou.

— Hai, opreşte-te, domn şef, şi scoate-l afară şi-l arată oamenilor, că-s curioşi să-l vadă.

Sergentul în furia lui nu înţelesese viclenia propunerii şi-l ridică pe Ilie în picioare, deoarece, acesta nu se putea folosi de mâinile încătuşate. Era plin de sânge pe faţă, hainele şi părul îi erau pline de sângele ce-i curgea din ceafă, aşa că arăta destul de jalnic. Afară, lumea se strânse repede în curtea postului. Jandarmii se opriră cu arestatul pe scări. După un timp de tăcere, în care jandarmii se întrebau de ce l-au scos pe arestat afară, cineva din mulţime întrebă:

— De ce l-aţi arestat, domn sergent?

— Păi. este ivantist.

— Şi ce dacă este ivantist? întrebă altul. Nu-i dai dumneata voie?

— Păi, colaborează cu infractorii.

— Ce infractori, domnule? Noi în sat nu avem infractori, iar pe el îl cunoaştem foarte bine. Dumneata nu eşti de-al locului şi nu cunoşti oamenii. De aceea greşeşti, domn sergent.

— Dar de ce îl baţi, poliţistule? zise un altul.

— A sărit să ne bată în timpul exerciţiului funcţiunii.

— Cum să vă bată, domnule, nu vezi că are mâinile în cătuşe? Cu ce să vă bată, cu suflarea gurii?

— Daţi-i drumul omului şi lăsaţi-l să se apere! Jandarmii erau din ce în ce mai încurcaţi de dezaprobarea

mulţimii.

— Daţi-i drumul! Daţi-i drumul! strigau tot mai mulţi. Să-l lase pe Ilie să ne vorbească.

Jandarmii desfăcură cătuşele şi aşteptară. Ilie scoase o batistă din buzunar îşi şterse sângele de pe gură şi ochi şi se adresă oamenilor liniştit:

— Fraţi creştini, stau azi în faţa dumneavoastră cu cătuşe la mâini şi plin de sânge, pentru că sunt adventist. Voi ştiţi că n-am făcut şi nu pot face niciuna din nelegiuirile de care sunt acuzat. Hagiul pe care aceşti domni îl numesc un criminal înrăit este omul lui Dumnezeu, care ieri a vorbit multora dintre dumneavoastră aşa de frumos despre Dumnezeu şi v-a citit din Sfânta Scriptură, încât pe mulţi v-a mângâiat şi ajutat. Cât despre arestarea mea vă spun că este o greşeală a jandarmilor, care nu au respectat ordinul mai marilor de a-l supraveghea pe Hagiu şi s-au întrecut în zel, arestându-mă pe mine.

— A sărit să ne bată! încercă să se apere un jandarm.

— Asta s-o spui gâştelor, jandarmule! Ilie nu e-n stare să taie un pui de găină, dar să bată un jandarm, având şi cătuşe la mâini.

În timpul dialogului dintre săteni şi poliţişti a sunat telefonul. Unul dintre jandarmi a alergat. După un timp, s-a întors cu zâmbetul pe faţă, adresându-se mulţimii:

— Oameni buni, duceţi-vă acasă şi lăsaţi treburile statului în seama noastră. Avem ordine superioare cu privire la arestaţi.

Şi-i puse liniştit cătuşele lui Ilie, împingându-l în post. Acolo, a raportat celuilalt jandarm ordinele primite. Acestea prevedeau pregătirea arestatului pentru drum.

Câţiva săteni, care veneau dinspre Lacul Sărat, aduceau veşti nu prea liniştitoare despre ce se întâmpla acolo. La mai puţin de două ceasuri, sosiră doi jandarmi cu ordin să-l aresteze pe Hagiu şi pe complicele lui, apoi

împreună cu poliţiştii din Dorobanţu să-i poarte până-n postul vecin.

În casa lui Dumitru Petrescu era linişte de rugă şi aşteptare. Erau la curent cu cele întâmplate şi aşteptau liniştiţi voia Domnului. Soldaţii sosiţi din Turnu, plecaseră cu greu, dar bucuroşi, ducând cu ei florile unui crez nou în Mânuitorul de pe Golgota.

Vestea s-a răspândit repede şi un număr mare de săteni i-au însoţit pe arestaţi şi pe jandarmi până la ieşirea din sat. Era atâta milă şi compătimire în privirile sătenilor, ca într-o tabără a Domnului. „Ce au, domnule, cu credinţa oamenilor? Aşa ne-ar face şi nouă, dacă nu le-ar plăcea credinţa noastră? Dar ce, au luat-o pe urma turcilor?” gândeau cu glas tare sătenii, întorcându-se tăcuţi pe la casele lor. Ilie şi Hagiul, legaţi cu mâinile la spate, mergeau tăcuţi şi căutând pe drum urmele „soldaţilor salvării” din noaptea trecută, o noapte a strâmtorărilor. Ajunşi la pod, descoperiră urmele focului la intrarea pe pod.

Ilie înţelese că nu a fost nici vis, nici vedenie, ci o realitate care te obligă să mergi drept şi zâmbind, neluând seama la urletul lupilor.

Cum au intrat în sat, soldaţii şi-au dat seama că ceva nu este în ordine, câinii lătrau prin ogrăzi mai tare ca de obicei, copii se căţărau pe ferestre, pândind după perdele, nişte cumetre şopteau între ele, strânse la sfat şi purtând pe chipuri o mare nelinişte. Toţi se uitau cu teamă în jur aşteptând să apară ceva.

— Ce se întâmplă? întrebă Ilie pe o fetiţă ce pândea după colţul uliţei.

— Nu ştiu, dar mi se pare că-i răzmeriţă la primărie şi se aude că vor veni soldaţii.

— I-am văzut cum mă vedeţi şi cum vă văd. Şedeau în cerdac, iar ofiţerii intraseră la sfinţia sa! zise o altă fetiţă ascunsă în spatele ulucilor.

Atunci, unul dintre jandarmii însoţitori se răsti la ea, ca să tacă.

— Fata este prietenă de adevăr, şopti Ilie către Hagiu.

— Trebuie să se ascunză ceva aici, mormăi un jandarm.

— Or fi venit din pricina adunării ălei al răspunse celălalt jandarm, ce mergea în fruntea convoiului. Preotul ne-a ameninţat şi jandarmii au întrebat încoace şi încolo până au aflat cine aţâţă lumea la răscoală.

— Şi a adus năpasta peste sat! zise celălalt poliţist din Lacul Sărat.

— Şi apoi… lupii ăştia tot ei i-au adus…

— Prostii… când este iarnă grea şi îngheaţă Dunărea, lupii hămesiţi din pădurile bulgare trec la noi, în pădurea Bălceştilor, şi de acolo atacă satele; nu văd de ce atâta mister şi care este legătura cu oamenii ăştia, spuse el, şi arătă nemulţumit cu capul spre arestaţi.

Celălalt jandarm n-a mai zis nimic. Tăcuţi, călcau în picioare zăpada sticloasă, pătată din loc în loc de sângele nopţii. **Capitolul X**

Biserica Adventistă din Lacul Sărat avea, în mare parte, o viaţă valdenză. Deşi nu era prea numeroasă, era totuşi singura pe o distanţă destul de mare în susul şi în josul Călmăţuiului.

Cei care o compuneau erau oameni ai câmpiei. Printre ei unii erau săraci ca păsările cerului, dar tot aşa de liberi şi de fericiţi ca şi ele. Erau şi oameni cu gospodării puternice, dar pe cei mai mulţi am putea să-i socotim la mijlocul celor două extreme.

Bătrânii comunităţii nu se purtau deloc bătrâneşte. Îşi trăiau tinereţea în credinţă şi în luptele ei, în fruntea celor tineri. Copiii dădeau farmecul acestei familii de credincioşi. Erau viaţa comunităţii, armata şi sărbătoarea ei.

Cei tineri trăiau ca o familie unită în fiecare bucurie şi speranţă. Se bucurau împreună şi sufereau laolaltă. Cel ce nu avea, nu ducea lipsă, iar celui ce avea mai mult, nu-i prisosea.

Mesele comune ofereau o bucurie lăuntrică, demnă de Ierusalim. La ele erau invitaţi prietenii şi vecinii lor, în special aceia care nu răspundeau invitaţiei de a merge la biserică.

Se bucura Cerul văzându-i cu câtă curtoazie se purtau unii cu alţii, indiferent de sex sau vârstă. Fiecare se lupta să fie bucuria şi binecuvântarea celorlalţi. La întâlnirile lor, lipseau bârfa, şuşotelile discrete sau aluziile răutăcioase.

Musafirii rămâneau uimiţi în urma unor astfel de vizite. Şi mulţi dintre cei care gustau un astfel de „pahar" rămâneau multă vreme cu gustul lui în suflet.

Copiii erau grija şi preocuparea tuturor. Nu se auzeau expresii ca „al meu" sau „al tău". Toţi adulţii simţeau responsabilităţi comune pentru grija şi educarea copiilor în biserică, indiferent din ce familie veneau aceştia.

Copiii întâmpinau probleme grele la şcoală. Ora de religie le cerea practici pe care nu le puteau împlini. Erau bătuţi de preot, mai ales când nu se închinau şi nu sărutau icoana, apoi că aveau altă zi de odihnă şi că erau deosebiţi de ceilalţi, neparticipând la serbările populare. Ziua de luni era un calvar pentru ei. Erau bătuţi la palmă şi tălpi, uneori cu sălbăticie. În zilele următoare, nu mai puteau ţine condeiul sau creionul în mână. Mulţi învăţători îi pedepseau pentru faptele rele comise de alţii. Cu toate acestea, pentru copiii adventiştilor, a merge la şcoală era o datorie dumnezeiască. Ei credeau că doar ştiind bine carte Îi pot sluji lui Dumnezeu cu toată puterea lor. Aceasta provoca uneori ciuda unor învăţători, când trebuiau, la sfârşitul anului, să dea coroniţe premianţilor. Erau acolo

copiii altora care trebuiau să fie premiaţi, nu ai „rătăciţilor”. Dar, aşa cum învăţau la biserică, niciodată nu se certau pentru drepturile lor. Urmăreau bucuria altora mai presus de a lor, şi când îi bucurau pe alţii ei erau de-a dreptul fericiţi.

Tinerii trecuţi de adolescenţă constituiau inima bisericii. Băieţii şi fetele se considerau fraţi şi surori ale aceleiaşi familii. Simţămintele dragostei şi ale sexului se blocau în faţa ataşamentului frăţesc. Uneori, când cei mai în vârstă atrăgeau atenţia unui cavaler, căruia îi venise vremea căsătoriei, asupra unei fete dintre tinerele comunităţii, prima reacţie era: „Cum! Dar ea este sora mea!” Sau în caz invers: „El? Dar el este fratele meu!” Când cavalerul găsea o prietenă în altă biserică, fetele o înconjurau cu dragoste pe viitoarea membră a familiei. Erau alături de logodnici până după nuntă. Noii căsătoriţi aveau loc printre ei, până când apariţia copiilor îi determina să treacă la un alt grup, după noua lor stare. Aveau o ţintă în tot ceea ce făceau împreună; răspândirea soliei era scopul a toate.

Începând de vineri seara, serviciile divine cădeau în mare parte în sarcina lor – corul, poeziile şi diaconia celor nou-veniţi.

Prezbiterul Diniţă era creierul acţiunilor, iar ei, muşchiul şi puterea. Prezbiterul, un om dăruit de Dumnezeu cu harul predicării şi al înţelegerii Scripturilor, îi povăţuia în tainele Legii lui Dumnezeu, dar nu într-un mod fariseic.

Când apăreau neînţelegeri sau când unul greşea, sufereau toţi, iar judecata prezbiterului era sfântă pentru ei, descoperind în povaţa lui, numai dorinţa de bine şi pace. „Fiţi uniţi şi iubiţi-vă între voi, căci lumea vrea să vă destrame”, le spunea el adeseori.

Pentru că toţi ştiau carte, erau primii în a conduce grupele Şcolii de Sabat. De aceea, unii vizitatori veneau

doar pentru a participa la grupele Şcolii de Sabat.

Programul orei de tineret începea cu recitarea pe de rost a textelor din „Straja Dimineţii" pe ultimele două săptămâni. Toţi tinerii cunoşteau pe de rost aceste texte. Când dirigintele de tineret întreba de la amvon cum sună textul din ziua „X", o pădure de mâini se ridicau.

Vara, după programul de sâmbătă după-amiază, ieşeau cu toţii în natură, într-un loc anume, pe Valea lui Toma sau în Dealul Loturilor. De fiecare dată era pregătită o surpriză, bineînţeles, ţinând de spiritual.

Iarna, după serviciile divine, rămâneau în adunare şi continuau cu un program condus de unii tineri sau de prezbiterul Diniţă care desfăşura în seriale explicaţia profeţiilor din Daniel şi Apocalipsa.

Aveau o plăcere deosebită să le apună soarele în biserică şi, de obicei, rămâneau mai toţi să încheie Sabatul împreună. Puneau un accent deosebit pe binecuvântarea ce credeau că o rosteşte Iisus la încheierea Sabatului.

În fiecare duminică seara, aveau adunare de evanghelizare. Tinerii prezentau un scurt program muzical, după care urma predica pentru evanghelizare.

Comunitatea era împărţită pe zone de diaconii. Aceste zone erau conduse de un diacon şi un ajutor.

Întotdeauna, acest ajutor era un tânăr. Scopul diaconiei era de a ţine adunări de rugăciune, la care să fie invitaţi locuitorii din zonă. Întâlnirile de tipul acesta erau adevărate revelaţii pentru localnici. Erau surprinşi să vadă tineri din satul lor mânuind cu măiestrie Scriptura şi învăţând lucruri pe care nu le-a auzit nici preotul. Era forma de evanghelizare prin care s-a răspândit adventismul în Lacul Sărat şi în satele învecinate.

Aceste adunări aveau loc de obicei miercuri seara, iar marţi seara, după ce aranjau vitele şi asigurau căldura pentru noapte, se adunau doar membrii bisericii, în două-trei locuri din sat, şi aveau oră de rugăciune sub

conducerea unor slujbaşi din comitet. Citeau dintr-o carte a Spiritului Profetic, se rugau, apoi discutau planurile de evanghelizare pentru miercuri seara. După ce diaconii prezenţi expuneau planul întâlnirii de miercuri seara, fraţii se rugau în mod special pentru adunarea aceea şi invitaţii ei. Mai mult de două ore nu ţinea o astfel de întâlnire, dar toţi membrii bisericii se simţeau părtaşi la marea lor acţiune.

Era o plăcere să asculţi discuţiile dintre surorile adventiste când se întâlneau cu un anumit scop sau întâmplător. Subiectele lor erau mai întotdeauna spirituale. Între ele nu circula deloc bârfa.

Cu toate că viaţa de fiecare zi le punea deseori probleme grele, ei aveau o forţă extraordinară de a se detaşa sufleteşte de necazuri. Nu se văitau, nu se plângeau. Când noii botezaţi suspinau din pricina greutăţilor, cei mai vechi le deschideau Biblia la Isaia 30, 15 şi le citeau:

Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „În linişte şi odihnă va fi mântuirea voastră, în seninătate şi încredere va fi tăria voastră...”

Aceste cuvinte le dădeau puterea de a se ridica deasupra obstacolelor.

Relaţia cu vecinii neadventişti avea un caracter mai special. Cât depindea de ei erau în relaţii bune. Îi ajutau cu tot ce puteau, îi împrumutau cu hrană, cu unelte, dar în acelaşi timp făceau tot posibilul să nu apeleze la ajutorul lor. Aplicau bine sfatul apostolului Pavel arătat în 1 Tesaloniceni 4, 12, unde se spune: *... Să vă purtaţi cuviincios cu cei din afară, şi să nu aveţi trebuinţă de nimeni.*

Când aveau nevoie de ceva, mergeau la fraţii lor, indiferent de timp şi distanţă. De aici izvora şi dorinţa de a câştiga cât mai mulţi prieteni pe aceeaşi uliţă sau cât mai aproape. Astfel, se vizitau cel puţin săptămânal, dacă nu şi

mai des. Toată nevoia lor socială se consuma vizitându-se între ei, petrecându-şi timpul unii cu alţii, în acţiuni cât mai curate şi ziditoare. Aceste împreună simţiri frăţeşti aveau o mare influenţă asupra copiilor şi tinerilor comunităţii.

Când apăreau conflicte între cei mici, li se explica cu maturitate că sunt fraţi şi că toată viaţa vor trebui să se sprijine unii pe alţii, aşa că nu trebuie să se rănească sau să-şi pună în pericol frăţia.

Printre membrii comunităţii erau foarte puţini analfabeţi, cu toate că majoritatea societăţii era în această stare. Şi nu era vorba de generaţia tânără, ci de cea mijlocie şi vârstnică.

Când cineva se convertea la adventism, prima constatare era că trebuie să ştie să citească şi să scrie.

Credinţa adventistă se bazează pe studiul personal al Cuvântului lui Dumnezeu.

Iată ce spunea scriitorul Zaharia Stancu în romanul *Desculţ,* capitolul XVII, despre fratele lui, Ion, şi cumnatăsa, Lina:

„Cumnată-mea Lina purta în ea dorinţa de a se face adventistă, înainte de a se mărita. După măritiş s-a dus singură la Secara, fără ştirea lui frate-meu, şi când s-a întors de acolo era trecută la legea nouă.

Nu i-a trebuit mult să-l hotărască şi pe frate-meu. Au păstrat între ei taina. În noaptea Paştelui a trebuit să se dea în vileag.

Între noi şi frate-meu Ion au avut loc, câteva zile de-a rândul, schimburi de vorbe. Frate-meu s-a îndârjit. Parcă i s-a aprins în ochi văpaia nouă. Nu credea în nimic înainte. Acum crede în ceva.

Cu toată bătaia luată în timpul copilăriei, nu izbutise să înveţe carte. Abia reuşise să cunoască literele. Acum, stă ceasuri întregi cu cartea pe genunchi, leagă cuvinte, încheagă fraze şi citeşte din ce în ce mai bine.

Şi-a cumpărat o tăbliţă, un condei, un burete. Scrie, învaţă şi scrie. Îşi bate capul şi cu nevastă-sa să scrie şi să citească.

Râvna lor o minunează pe mama”.

Aceasta era situaţia tuturor analfabeţilor care se făceau adventişti, cu excepţia celor foarte bătrâni care nu mai aveau posibilităţi fizice pentru a învăţa carte. După ce învăţau să citească şi să scrie, din lipsă de bani pentru cărţi, cereau împrumut şi copiau cuvânt cu cuvânt şi pagină cu pagină. Copiau cântările din „Imnuri Creştine”, copiau capitole întregi din cărţile Spiritului Profetic şi le învăţau pe de rost. Învăţau pe de rost textele importante, capitole şi cărţi întregi din Sfânta Scriptură. Când mergeau singuri pe drum, recitau texte; când prăşeau porumbul, cu mâinile mânuiau sapa, iar cu mintea recitau psalmi, cărţi biblice şi pasaje din cărţile inspirate. Era o competiţie în a memora cât mai mult.

Sâmbăta, tinerii şi toţi cei care puteau, veneau la adunare cu carneţelul pe care îşi notau ideile principale ale predicii şi textele. Le plăcea să înveţe predicile, pe de-o parte, dar pe de altă parte erau feriţi de atitudini neplăcute Domnului, în timpul serviciului divin.

Casa de rugăciune era pentru adventişti locul cel mai îndrăgit şi respectat. Gândul că acolo era locul întâlnirii lor cu Iisus şi îngerii sfinţi îi umplea de teamă şi respect. Totdeauna când intrau în sala de adunare, ochii întâlneau un tablou aşezat la intrare, care le amintea cuvintele din Eclesiastul 5, 1 – 2:

Păzeşte-ţi piciorul când intri în Casa lui Dumnezeu şi apropie-te mai bine să asculţi, decât să aduci jertfa nebunilor...

Nu te grăbi să deschizi gura, şi să-ţi rostească inima cuvinte pripite înaintea lui Dumnezeu; căci Dumnezeu este în cer, şi tu pe pământ, de aceea să nu spui vorbe multe.

Clădirea nu era mult mai arătoasă decât o casă

respectabilă. Dar toată era un rod al iubirii lor. Unii au jertfit tot ce aveau, ca să facă Domnului o casă. Au pus în lucru toată măiestria şi bucuria lor. A fost o mărturie pentru lume şi pentru fraţii lor mai mari.

Spiritul de dărnicie era sfânt. În datoriile lor către biserică şi Dumnezeu erau fără reproş. Zecimile erau tratate cu sfinţenie, iar darurile de bunăvoie depăşeau mereu zecimile.

Mulţi dintre cei mai nevoiaşi, posteau multe zile pentru a strânge bănuţ cu bănuţ ca să participe la o colectă importantă pentru lucrare.

Nu exista în comunitate membru care să nu se achite de datoriile financiare faţă de Dumnezeu şi biserică. Erau corecţi cu Dumnezeu în ce priveşte zecimea şi timpul sfânt. Vinerea era ziua pregătirii. Cei mai mulţi nu mai mergeau la munca câmpului. Se îndeletniceau cu treburi uşoare pe lângă casă. Asigurau hrana vitelor pentru sâmbătă. Vara, de exemplu, vineri, după ce aduceau nutreţ pentru animale, le spălau, le curăţau, făceau curat în grajduri şi le pregăteau pentru ziua de odihnă. După aceea, curăţau curtea, o măturau, aranjau gardul şi poarta, apoi toată familia făcea baia corporală. În acest timp, gospodina pregătea hrană deosebită pentru Sabat.

Întotdeauna în Sabat aveau la masă pâine. În celelalte zile ale săptămânii, mămăliga era de bază.

Cu cel puţin o jumătate de oră înainte de apusul soarelui, familia făcea altarul deschiderii Sabatului şi închiderea săptămânii de lucru. Iar sâmbătă seara încheiau Sabatul la circa o jumătate de oră după apus. Până la închiderea Sabatului, nu făceau nicio lucrare în curte sau la vite. Erau atenţi şi scrupuloşi cu respectarea hotarelor zilei de Sabat.

Adventiştii munceau la câmp împreună. Se organizau pe grupe, în aşa fel ca toţi să aibă animalele şi uneltele necesare. În felul acesta, şi cei mai săraci şi cei mai avuţi

se ajutau. Săracii erau ajutaţi cu animale şi unelte, ceilalţi cu braţe de muncă. Toţi participau la lucru până la ultima brazdă, până când recolta fiecăruia ajungea în hambar. Nimeni nu ducea lipsă. Prisosul unora era de-ajuns pentru ceilalţi, iar „coşul săracului” era plin. „Tabita” lucra din plin, îi hrănea pe cei flămânzi, îi îmbrăca pe cei goi şi constituia adăpost pentru cei de pe drumuri.

Venirea pastorului era o sărbătoare deosebită. Aceasta se întâmpla cam la trei luni. Aproape de fiecare dată, la sosirea pastorului, luau Sfânta Cină, iar activităţile comunităţii erau intense. Aproape toţi primeau vizita pastorului. Uneori, chiar întreaga săptămână, pastorul rămânea la ei. Împreună cu prezbiterul Diniţă vizitau diaconiile şi împlinea toată asistenţa pastorală. Membrii îl iubeau şi-l respectau ca pe trimisul lui Dumnezeu.

Adunările de cercetare şi dezaprobări erau aproape necunoscute în vremea aceea în Lacul Sărat. Datorită condiţiilor deosebite, nu veneau la biserică decât oamenii serioşi şi cu gândul mântuirii. Apoi, ei aveau convingerea că, în anii următori, va avea loc evenimentul revenirii lui Iisus. De aceea nu erau preocupaţi să-şi strângă averi sau să facă planuri pe termen foarte lung.

Nu făceau politică şi nu-şi exprimau afecţiunea sau opoziţia pentru cei care veneau să-i ademenescă cu înscrierea în partidele politice. Respectau autorităţile în funcţie de limitele datoriilor lor, cu toate că autorităţile nu le acordau drepturile lor cetăţeneşti. Supuse bisericii majoritare, autorităţile deveneau deseori unelte represive.

În relaţiile cu preotul şi slujitorii Bisericii Ortodoxe, adventiştii arătau respect şi consideraţie, suportând toate mojiciile la care erau supuşi.

Aproape întotdeauna feţele bisericeşti influenţau familiile noilor convertiţi la persecuţie şi represiune. Dar convertiţii suportau şi nu cedau la credinţa lor. Aşa ne mărturiseşte şi Zaharia Stancu, în romanul *Desculţ,* despre

atitudinea familiei lui faţă de fratele lui convertit la adventism:

„În sufletul ei [al mamei], s-au tulburat apele. Mereu e mâhnită. Pe frate-meu şi pe nevastă-sa îi socoteşte păgâni, spurcaţi. Frate-meu Ion cu nevastă-sa nu mai au loc la noi la masă... Mama nu mai vorbeşte cu niciunul. Atât i-a spus lui frate-meu:

— Nu vreau să te mai văd! Nu vreau să vii nici măcar la înmormântarea mea, când o fi să mor.

Zile întregi, după plecarea lui, mama a ars tămâie în odaie şi a stropit în fiecare dimineaţă zidurile cu agheasmă.

— De ce eşti atât de supărată pe frate-meu, mamă?

— Şi-a lăsat legea... nu e bine să-şi lepede cineva legea în care s-a născut. Am fost obişnuiţi din moşi strămoşi să lucrăm toată săptămâna şi duminica să ne odihnim. Ion lucrează duminica şi se odihneşte sâmbăta...” (Capitolul XVII)

Astfel de scene aveau loc, de regulă, în familiile celor convertiţi la credinţa adventă. De obicei, erau mult mai dure, cu expresii tăioase şi bătăi sălbatice, mai ales în cazul fetelor sau nevestelor. Apoi rudele, prietenii, vecinii şi preotul aveau rolul lor în a-i lovi şi a-i batjocuri pe cei convertiţi.

În toate aceste situaţii, adventiştii răspundeau având atitudinea lui Iisus, Mântuitorul lor, în timpul judecăţii. Îi priveau cu linişte şi compătimire pe prigonitorii lor. Întotdeauna le găseau scuze şi nu le ţineau în seamă loviturile. „Sărmanii, dacă ar cunoaşte adevărul pe care l-am cunoscut noi şi ar putea să creadă, nu s-ar purta aşa cu noi” – era atotprezenta lor remarcă la ce li se întâmpla.

Au fost de mai multe ori arestaţi în bloc, luaţi de la adunare. Au fost închişi la postul de poliţie, în grajdul vitelor, ameninţaţi, batjocoriţi şi loviţi. Răspunsul lor era cântarea. Cântau şi iar cântau. După un timp, în care

încercau toate metodele de intimidare, enervaţi de liniştea, calmul şi siguranţa arestaţilor, jandarmii îi socoteau nebuni şi îi eliberau. După fiecare arestare sau represiune, numărul lor creştea.

În seara arestării lui Tudor şi a Hagiului erau adunaţi în alte două locuri unde prezbiterul Diniţă şi un alt frate ţineau adunările. Au fost repede anunţaţi, pentru că aveau un sistem de comunicare bine pus la punct. Aveau tineri care supravegheau fiecare loc de întâlnire şi anunţau imediat când interveneau surprize. Arestarea din casa Dângilor a fost cunoscută de ceilalţi. După încheierea celorlalte două adunări, fraţii de bază ai comunităţii s-au adunat la unul dintre ei şi s-au sfătuit. Faptul că jandarmii nu descinseseră şi la celelalte două locuri de întâlnire, însemna că se mulţumiseră cu prada din casa Dângilor. Era clar că nu aveau în vedere întreaga comunitate. Cei arestaţi erau printre cei mai buni dintre ei şi nu-şi făceau mari griji. Au mers la casa lui Tudor, au vorbit cu Ileana. Aceasta i-a rugat să meargă la casele lor şi să nu ducă grija. „E lupta noastră şi-o vom purta. Dacă avem nevoie de ajutor, vă ştim lângă noi”, le-a zis Ileana.

Au luat legătura cu arestaţii printr-un jandarm simpatizant. Acesta i-a liniştit, trimiţându-i să-i pregătească pe ceilalţi, pentru orice.

Noaptea, lupii i-au surprins şi pe ei ca pe oricine. Cei mai mulţi dintre bărbaţi erau strânşi la rugăciune; aveau o noapte de rugăciune continuă pentru cei arestaţi şi pentru vizitatorii care au fost speriaţi de poliţişti. Aşa că n-au putut ajunge acasă să-şi apere puţinul avut. Au constatat şi la ei pierderi, în oi şi vaci. Dar nu se plâgeau.

Când a apărut revolta sătenilor şi au înţeles că ar putea să le fie atacate gospodăriile, au dus la adăpost femeile şi copiii. Toţi au fost duşi la fratele care locuia cel mai aproape de marginea satului. Dacă ar fi fost atacaţi, n-ar fi fost la discreţia gloatei decât bunurile lor materiale.

Dacă atacatorii s-ar fi îndreptat şi spre acea margine de sat, ar fi avut timp să se refugieze în crângul din apropiere, şi de acolo Domnul ştie ce ar fi urmat.

Tot timpul au urmărit prin observatorii lor ce se întâmpla la postul de jandarmi. Se rugau şi aşteptau să intervină în sprijinul fraţilor lor arestaţi. **Capitolul XI**

Zorii se arătară greu, peste dealuri şi sat. Se strecurau uşor. Parcă le era ruşine să scoată la lumină atâta suspin şi sânge. Gospodarii, unii lăcrimând, alţii înjurând ce le ieşea în cale, strângeau rămăşiţele măcelului, cu temere, ca nu cumva dihăniile ce-au sfâşiat vitele să fi fost turbate. Atâta le-ar mai fi trebuit, să mai dea şi turbarea peste ei, că restul primiseră din belşug.

În casa lui Tudor Petrescu s-a pornit mişcarea mai târziu ca de obicei. Se luminase bine de ziuă când Ileana a ridicat speriată capul, ruşinându-se c-a doborât-o într-atâta somnul. Scârţâitul patului l-a trezit pe Tudor, iar pruncului i-a smuls câteva suspine. Ileana s-a întins peste pernă, sărutându-şi soţul şi mângâindu-i fruntea limpede şi tânără.

— Am avut un coşmar groaznic în această noapte; am visat aşa de urât, încât mă simt obosit – zise printre sărutări Tudor.

Ileana, toată un zâmbet, l-a privit atentă ca să vadă dacă glumeşte, apoi s-a ridicat, a scos oglinda lămpii şi i-a pus-o în faţă.

— Mi se pare că visele ţi-au lăsat urme adânci. Tudor prinse oglinda, o mişcă într-o parte şi-n alta, cercetându-şi cu atenţie faţa, apoi lasă braţele, pironind privirea în colţul camerei.

— Deci, n-a fost un vis urât. E posibil să continue. Între timp, Ileana se îmbrăcase de zi şi se pregătea să-şi facă rugăciunea. Observând-o, Tudor a rugat-o să-l aştepte ca să se roage împreună. Obişnuiau ca, în fiecare dimineaţă, înainte de a ieşi din casă la păsări şi vite, să-l

mulţumească lui Dumnezeu pentru odihna nopţii şi să ceară binecuvântarea pentru ziua care se deschidea înaintea lor. Cu destulă greutate, Tudor îmbrăcă peste hainele de noapte un cojocel fără mâneci şi se aşeză în capul oaselor pe pat, făcând semn Ilenei. Cu emoţie ea începu să citească acolo unde ajunseseră cu studiul Bibliei la rând: *Şi credinţa este o încredere neclintită în lucrurile nădăjduite, o puternică încredinţare despre lucrurile care nu se văd. Pentru că, prin aceasta, cei din vechime au căpătat o bună mărturie. Prin credinţă au cucerit ei împărăţii, au făcut dreptate, au căpătat făgăduinţe, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuţişul sabiei, s-au vindecat de boli, au fost viteji în războaie, au pus pe fugă oştirile vrăjmaşe. Femeile şi-au primit înapoi pe morţii lor înviaţi; unii, ca să dobândească o înviere mai bună, n-au vrut să primească izbăvirea, care li se dădea, şi au fost chinuiţi. Alţii au suferit batjocuri, bătăi, lanţuri şi închisoare; au fost ucişi cu pietre, tăiaţi în două cu ferăstrăul, chinuiţi; au murit ucişi de sabie, au pribegit îmbrăcaţi cu cojoace şi în piei de capre, lipsiţi de toate, prigoniţi, munciţi, ei, de care lumea nu era vrednică – au rătăcit prin pustiuri, prin munţi, prin peşteri şi prin crăpăturile pământului. Toţi aceştia, măcar că au fost lăudaţi pentru credinţa lor, totuşi n-au primit ce le fusese făgăduit; pentru că Dumnezeu avea în vedere ceva mai bun pentru noi, ca să n-ajungă ei la desăvârşire fără noi.* (Evrei 11, 1.2.33 – 40) Când au terminat de citit, amândoi aveau lacrimi în ochi. Rugăciunea le-a fost mai mult un suspin şi nu s-au ridicat până nu s-a aşternut peste inimile lor un duh de linişte sufletească. Simţind un iz de ameţeală, Tudor s-a întins pe pat, trăgând pledul peste trup şi faţă.

Afară, Ileana a urmărit în zăpadă un şir de urme mari care veneau dinspre grajduri. Vitele o aşteptau nerăbdătoare, dar întregi şi nevătămate. În faţa intrării în

grajd şi în saivan, zăpada era bătătorită de paşi grei. Şi-a amintit de vedenia din noaptea trecută şi a zis cu bucurie: „Credeam că mi s-a părut, dar, ai fost aici azi-noapte, Doamne. Mulţumesc, pentru că ne iubeşti aşa de mult”.

Asigurând animalele cu cele necesare, a strâns păsările într-un şopru ca să nu le degere picioarele în zăpada îngheţată şi a privit încă o dată peste gard, petele de sânge din curtea vecinilor; un fior de durere şi regret i-a smuls o scurtă rugă: „Iisuse, ajută-i şi pe ei!”

În pragul casei, Ileana a auzit plânsul pruncului care o chema. Tudor mişca leagănul copilului, dar acesta îşi inteţea plânsul odată cu legănatul. Auzind vocea mamei, copilul a slăbit din ţipat. Ceva nu era în ordine cu pruncul lor. În timp ce-i schimba lenjeria a observat că piciorușul stâng era umflat la gleznă, iar atunci când îl mişca, copilul ţipa de durere. Tudor s-a ridicat din pat cercetând împreună cu Ileana piciorul copilului. Nu ştiau ce să facă pentru a lua asupra lor suferinţa lui. Fiecare se simţea vinovat pentru durerea copilului. Îl priveau cu sfiiciune şi sfinţenie, deoarece la naştere l-au luat pe braţe, au îngenuncheat şi l-au oferit Domnului, ca pe întâiul lor născut, „primul rod”. Doreau să ajungă slujitor al Celui Preaînalt. Aceasta îi făcea să simtă că atenţia faţă de copil era o slujire pentru Dumnezeu. Se atingeau de el ca de ceva sacru, simţind că L iubesc pe Dumnezeu prin acest copil. Ajunseseră la concluzia că trebuie dus la vindecător. Era în satul Zâmbreasca un om care rezolva simplu astfel de probleme, dar pe vreme de iarnă, cu lupii străjuind în buza satului, era aproape imposibil. Tudor se frământa să găsească o soluţie, dar ameţeala l-a determinat să se întindă iarăşi în pat. Cu ochii închişi, asculta bătăile clopotului. Nu era sigur că sunetul este o chemare, deoarece prea repede s-a schimbat în a anunţa moartea cuiva; bătea clopotul a slujbă şi moarte, într-un ton sfâşietor şi disperat. Înţelegea că cel ce trăgea de lanţ era

tulburat şi nu avea clar ce are de transmis.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Tudor scoţând capul de sub pled. Înainte de a primi răspunsul se pomeni cu fratele lui mai mic.

Ion, care intră la el, gâfâind:

— Nene, vin jandarmii! Au şi ajuns la poartă.

— Pe mine mă caută! gemu uşor Tudor, lăsându-şi cu tristeţe capul pe pernă.

„Iisuse! avem încredere în tine!” se ruga în prag Ileana.

— Nene, trebuie să facem ceva! Ascunde-te! şopti agitat Ion, pornit pe chibzuială.

— Cum, să fug şi să împiedic planurile Domnului? răspunse Tudor trăgându-şi pantalonii.

În timp ce se îmbrăca era atent la orice zgomot, căci hămăitul câinilor se apropia şi nu peste mult timp se auziră tropăituri, zăngănit de arme şi vorbă soldăţească.

Inima îi zvâcnea, mâinile îi tremurau, dar hotărârea de a rămâne liniştit în voia Domnului îi era dârză. Deschise ochii doar în clipa în care jandarmii înţepeniseră în pragul casei.

— Tudor este acasă? întrebă întunecat preotul, care conducea grupul de soldaţi.

— Este! răspunse din prag Ileana.

— Deschide! porunci aspru un sergent.

— Păi e deschis! răspunse Ion care veni alături de cumnata lui. Un slujbaş al primăriei intră în casă împreună cu doi jandarmi, pe când alţi doi se împrăştiară să ţină sub supraveghere grădina şi ograda.

În uliţă se adunaseră câţiva vecini; priveau tăcuţi cum jandarmii răscoleau casă, ca pe-o căpiţă de fân. În timp ce Tudor îşi încălţa cizmele cazone cu mult şiret, Ion trebuia să le arate totul, să le deschidă toate uşile. Ileana sta lângă fereastră cu pruncul la sân.

Bineînţeles că toate cercetările lor fură zadarnice,

dar scotociră pretutindeni, prin toate colţişoarele, ba unul se uită chiar şi sub pat.

— Dar ce căutaţi, domnilor? întrebă liniştit Tudor.

— Pe bătrân! răspunse jandarmul ce-l păzea pe Tudor să nu fugă.

— Păi, cel mai bătrân în casa asta sunt eu. Văzând pe masă nişte cărţi peste care se afla o Biblie mare cu cruce galbenă, sergentul se repezi la ele ca o pisică sălbatică şi începu să le răsfoiască înfrigurat.

— De unde le aveţi?

— Le-am cumpărat! răspunse Tudor.

— Se confiscă! Sunt subversive! replică sergentul. După ce căutară prin toate ungherele, chiar şi după tablouri, sergentul se apropie de Tudor, îl privi ţintă în ochi şi zise răspicat: – Dezertorule, dacă aflăm că-l ascunzi, n-ai să mai ieşi din puşcărie!

— Nu pricep despre ce este vorba, răspunse calm Tudor, împingându-şi o pereche de mănuşi în buzunarul cojocului.

Nenorocirile nopţii trecute copleşiseră în aşa măsură satul, încât doar câţiva îşi mai vedeau de treburi. Sătenii vorbeau între ei şi se văicăreau. În dimineaţa aceea, la ceasul când trebuiau să meargă la slujbă, uliţele erau pline, stăteau oamenii prin faţa caselor, şi pe malul lacului, dar mai cu seamă pe şosea. În faţa bisericii era multă lume. Sătenii se tânguiau şi îşi băteau capul să înţeleagă de ce aduce Dumnezeu asupra lor atâta urgie. Trecând ca din întâmplare de la grup la grup, cântăreţul bisericii, mâna dreaptă a preotului, lăsa într-o doară să cadă cuvintele:

— Cum, nu ştiţi din ce pricină e blestemat satul? Iar oamenii se îmbulzeau în jurul lui să-l întrebe şi să-l silească a le spune.

— Păi… ivantiştii sunt de vină, ei aduc blestemul asupra satului. Necuratul e-n slujba lor.

La una ca asta nu s-ar fi aşteptat sătenii, de aceea căscau ochii unii la alţii buimaci.

— Nu cred! spuse un ţăran.

— Toată parohia ştie asta. Nu vă spun ce se întâmplă la întâlnirile lor! Întrebaţi-l pe preot şi el vă va spune adevărul gol-goluţ, continua cântăreţul.

— Ce adevăr să spună părintele? Basme şi scorneli, răspunse cu voce auzită unul din mulţime, care nu făcea parte dintre cei ce ieşiseră de la biserică.

— Da, adevărul vi-l va spune părintele, pot să jur cu mâna pe cruce că vă spune adevărul. El cunoaşte toate vrăjitoriile şi nelegiuirile pe care le fac ivantiştii.

— Cum de-i mai rabdă pământul? zise o femeie care se vedea clar că nu-i avea la inimă pe adventişti.

— Tot satul ispăşeşte din pricina acestor eretici! continuă o alta; toate celelalte sate ne arată cu degetul!

— Aceşti oameni sunt mai răi decât holera şi ciuma. Câtă vreme o să-i ţinem între noi, blestemul n-o să iasă din sat, insistă cântăreţul.

— Să-i izgonim, să se ducă în pădure cu lupii! se auzi o altă voce.

Încetul cu încetul un spirit de agitaţie şi mânie puse stăpânire pe mulţime, căutând parcă un inamic invizibil peste care să-şi verse năduful.

— Să-i alungăm! Altă scăpare n-avem! Să-i izgonim! ţipa arţăgoasă mulţimea gata de orice şi, la îndemnul cântăreţului, porniră toţi spre primărie.

La auzul agitaţiei, grupurile de pe uliţe şi de pe malul lacului se îndreptau mirate spre şosea. Adventiştii şi simpatizanţii lor, cum simţeau despre ce e vorba se retrăgeau discreţi în ogrăzi.

Şoseaua era ticsită de lume amărâtă şi plânsă, gata să facă orice să-şi răzbune suferinţa. Se strânseseră mai toţi gospodarii satului, ale căror gospodării fuseseră jefuite de lupi, şi mai toate nevestele din sat. Încercau să ia o

hotărâre cu privire la vinovaţi. După un timp, dascălul bisericii s-a cocoţat pe un cap de pod şi le grăia ca din strană:

— Oameni buni! Satu-i precum o casă; dacă unul vine şi-i smulge duşumeaua, altul îi ia grinzile, altul îi taie un colţ de perete, casa se dărâmă şi-i omoară pe toţi cei care se adăpostesc sub ea. Băgaţi bine la cap! Că dacă fiecare-i slobod să jure, să jefuiască, să înşele, să batjocorească strămoşeasca credinţă şi să sucească minţile oamenilor batjocorind sfintele taine, călcând în picioare ziua Domnului, refuzând sfintele moaşte şi martirii neamului, ce-o să se aleagă de satul acesta? Vă spun, acela nu mai e sat, e un grajd al iadului, o ruşine şi-o ocară adusă tuturor oamenilor de treabă! Astfel că, oamenii celorlalte sate îi vor da ocol şi-şi vor face cruce numai când îi vor auzi numele! Şi vă spun că pedeapsa lui Dumnezeu va cădea mereu cum a căzut asupra Babilonului şi a Gomorei! Are să cadă şi pe toţi are să-i piardă, şi pe eretici, şi pe cei care-i îngăduie între ei!

Sfânta Scriptură ne învaţă, în epistola apostolului Pavel către strămoşii noştri, că „Dacă mâna ta greşeşte, taie-o, iar dacă ochiul îţi va greşi, scoate-l şi azvârle-l la câini!” Ivantiştii, vă spun, sunt mai răi decât ciuma, că ei seamănă în jur zavistia, calcă poruncile Domnului, batjocoresc porcul şi ţuica cea dătătoare de bucurie pentru neam. Vă spun, Cel de sus. Se va răzbuna cumplit pe tot satul dacă nu stârpim erezia. Alungaţi-i cât mai este vreme, că altfel ne mănâncă lupii şi pe noi cum ne-au mâncat porcii de Crăciun. Alungaţi-i! ţipa el roşu la faţă şi cu ochii bulbucaţi.

— Aşa-i, a sosit ceasul! Norodul are putere să pedepsească ori să răsplătească! Să-i izgonim din sat! Să-i izgonim! răcneau ei tot mai tare.

A vorbit apoi fratele primarului care agita şi mai mult norodul.

— Oameni buni! ţipa el, pe lângă cele spuse de părintele dascăl, aş vrea să vă spun că am o dovadă clară că urgia ce ne-a nimicit porcii de Crăciun a fost adusă de ivantişti. Întrebaţi, în ogrăzile lor câţi porci au fost ucişi? Niciunul! Vedeţi, urgia a fost adusă asupra noastră. Iar pe de altă parte sunt aici martori care au văzut o armată de fantome şi strigoi ce au apărat ograda lui Tudor Petrescu, unul din capii ivantiştilor. E clar, doar noi suntem pedepsiţi şi n-avem şuncă de sărbători.

Deşi ridica glasul, nu se mai auzea om cu om, căci vorbeau toţi deodată, încât se făcuse o hărmălaie de bâlci. Un fel de nebunie pusese stăpânire pe mulţime, oamenii turbaseră de-a binelea. Adventiştii şi prietenii lor, precum şi sătenii cumpătaţi şi înţelepţi, se ascunseseră prin case sau plecaseră spre satele vecine, la rude. În faţa primăriei mulţimea, beată de mânie, clocotea din ce în ce mai năvalnică. Se aţâţau unii pe alţii şi zbierau, urlau şi blestemau, fiecare cu trăsnetul lui, vărsând toată mânia durerii din timpul nopţii.

— Oameni buni, să mergem şi să distrugem ogrăzile adventiste. Să începem cu Petreştii, că ei au adus blestemul în sat! răcni unul din mulţime.

Într-o clipită, întreg puhoiul se revărsă pe uliţa Petreştilor spre casa lui Tudor. Când mulţimea se apropia de poartă, din curte ieşeau un grup de jandarmi, preotul şi un slujbaş al primăriei, încadrându-l la mijloc pe Tudor. Grupul s-a oprit la poartă, sergentul a ordonat soldaţilor să pregătească armele, a înaintat în faţa mulţimii şi a răcnit cu toată puterea: – Cine-ndrăzneşte să intre în curtea lui Tudor sau să se atingă de arestat, îl împuşc, pe legea mea! îl ucid ca pe-un câine! îi ameninţă el mânuind fioros arma, gata să tragă.

Gestul sergentului opri mulţimea care aştepta tăcută ca un zid în faţa soldaţilor.

— Trebuie să moară! se auzi un glas din mulţime.

— Oameni buni! continuă poliţistul după un timp de tăcere şi aşteptare, noi suntem în timpul funcţiunii şi suntem apăraţi de autoritatea armatei. L-am arestat pe Tudor Petrescu care va fi judecat şi pedepsit de lege. Acum întoarceţi-vă la casele voastre şi lăsaţi-ne să ne împlinim misiunea.

În cele din urmă, cei mai mulţi s-au întors spre şoseaua satului pe care, cu puţin timp înainte, o părăsiseră.

Când toţi porniră spre primărie, porniră şi jandarmii cu arestatul. Mergeau ca şi când ar fi mânat din urmă o turmă uriaşă. Ajunşi în şosea, sergentul ceru mulţimii să facă culoar prin care să treacă cu arestatul spre postul de jandarmi. După multă insistenţă se născu un culoar strâmt printre feţe pline de ură şi încruntare. Doi soldaţi mergeau în faţă, făcând loc cu armele, în urma lor Tudor, iar în spatele lui alţi doi jandarmi.

În timp ce treceau printre zidurile umane, zeci de braţe se întinseră spre Tudor, zeci de mâini cu braţe lacome, care loveau şi zgâriau smulgându-l dintr-o latură în alta ca pe-un mărăcine prea puţin înfipt în pământ. Tudor nu se apăra, nu ţipa, iar ochii lui mari deschişi scânteiau milă şi înţelegere. Ocări, bulgări de zăpadă sau gheaţă şi pumni, toate se abăteau peste el cu nemiluita. Nu-l mai dureau loviturile şi rănile vechi, iar pe cele noi trupul refuza să le simtă.

Când sergentul văzu ce se întâmplă în spatele lui, trase un foc de armă în sus. Mulţimea surprinsă se opri brusc şi se retrase vinovată lărgind culoarul. Soldaţii ridicară trupul lui Tudor şi-l purtară pe scările primăriei. Mulţimea se opri, aşteptând precum haita, victimele.

Înainte de a intra în holul primăriei, printre şirurile de sânge şi lacrimi, Tudor privi mulţimea aceea pentru care îşi jertfise tinere ţea şi nu precupeţise nimic ca s-o ajute să cunoască voia lui Dumnezeu. Acum i se părea

străină, urâtă şi plină de-o behăială dezgustătoare.

E drept că noaptea ce trecuse şi ziua aceea aveau ceva neobişnuit, parcă-n ele se adunase toată strâmtoarea şi suferinţa.

Soarele se târa galben şi mic, mohorât şi umflat parcă de ger. Înspre răsărit, cerul se acoperea cu nori murdari, însoţiţi de un vânt ce se stârnea din timp în timp, măturând zăpada.

La puţin timp după soldaţi, intră în primărie şi preotul. Curând se auziră strigăte, semn că înăuntru era neînţelegere.

În timp ce oamenii aşteptau un răspuns la mânia lor, dinspre Dorobanţu, patru jandarmi aduceau în arest un bătrân şi un tânăr. Apropiindu-se, arestaţii fură recunoscuţi, şi mulţimea începu să se agite.

— Pe ei, bă, ăştia sunt capii!

Când agitaţia mulţimii începu să crească spre noii veniţi, un grup de bărbaţi tineri le-a ieşit înainte, i-a oprit, le-a şoptit ceva numai de ei auzit, apoi i-au încadrat pe arestaţi făcând culoar prin mulţime. Fiind apăraţi de jandarmi, mulţimea din primele rânduri nu putea ajunge la încătuşaţi, dar, cu bucăţi de gheaţă, bulgări de zăpadă şi beţe mai lungi îi atingeau din când în când. Soldaţii din post veniră în ajutorul jandarmilor, până intrară în primărie.

După un timp de aşteptare, oamenii au început să strige spre cei care intraseră în primărie. Cereau să-i judece pe vinovaţi în faţa lor. Când agitaţia se apropia de punctul de fierbere, a apărut în uşă şeful de post, cu arma-n mână, cerând cu violenţă să se facă linişte; dar era greu să fie auzit, aşa că a tras două focuri de avertisment.

— Oameni buni, nu e nevoie să faceţi răzmeriţă! zise cu voce puternică poliţistul. Vinovaţii sunt în mâinile noastre şi nu vor scăpa nepedepsiţi. Acum sunt cercetaţi din toate punctele de vedere. Vom întocmi actele necesare

şi-i vom trimite acolo unde nu vor mai putea răspândi nelegiuirea lor. Eu vă rog să mergeţi acasă. Liniştiţi-vă, că de restul ne îngrijim noi.

— Nu, nu! săriră agitate câteva voci, vrem să fie judecaţi în faţa poporului! Satul să-i judece, pentru că satul a fost ruşinat şi prăpădit!

Încercarea poliţistului de a-i potoli pe nemulţumiţi a avut un efect contrar şi, până la urmă, aproape toţi cereau judecată publică. De temă să nu se mărească nemulţumirea, poliţistul promise că le va împlini dorinţa şi că el personal va conduce judecata. Aşa, încetul cu încetul mulţimea s-a mai potolit, aşteptând să apară arestaţii.

Poliţistul era foarte îngrijorat. Nu ştia ce avea să facă pentru a-i scoate din mâna mulţimii pe arestaţi. Nu ştia cum o să-i judece, pentru că nu avea acest drept, era ilegal ce avea să facă şi răspundea pentru viaţa prinşilor. Ajuns aproape la deznădejde, în timp ce era pe holul de intrare în primărie, se opri ridicând capul şi zise cu glas lăuntric: „Dumnezeule, prieten al hagiului, dacă i-ai salvat de colţii lupilor, nu-i salvezi şi din ghearele oamenilor?”

În postul de jandarmi nu era mai puţină frământare decât afară. În biroul şefului de post, într-un colţ stăteau liniştiţi, legaţi cu mâinile la spate, cei trei arestaţi. Cel mai rău arăta Tudor. Faţa lui era vânătă, pătată de sânge uscat, curs de undeva de sub căciulă, iar cojocul îi era sfâşiat în cele două părţi ale gulerului. Ochii limpezi şi liniştiţi priveau parcă la spectacolul altuia. Un calm nefiresc îl stăpânea şi se supunea liniştit tendinţei de a-şi muta greutatea trupului de pe un picior pe altul. Se gândea cu groază la ce s-ar fi întâmplat cu familia lui, dacă mulţimea n-ar fi fost oprită de poliţiştii ce-l arestaseră. Se gândea la fiul lui care suferea cu piciorușul rupt şi ar fi trebuit dus imediat la tămăduitor în Zâmbreasca, apoi se gândea la buna şi credincioasa lui soţie, care i se părea adesea un înger al suferinţei şi înţelegerii. Tot ce simţea în aceste

clipe era durerea pentru familie. Singura teamă era pentru cei doi iubiţi de acasă şi pentru frăţietatea adventă, urmărită şi batjocorită. Hagiul i-a întrerupt gândurile cu o întrebare şoptită:

— Fraţii mei, ce v-aţi dori în clipele acestea?

— Eu aş vrea să se arate Iisus pe norii cerului şi să văd mulţimea aceasta fugind îngrozită la munţi şi la stânci, zise destul de supărat Ilie.

— Dorinţa aceasta ar fi o mare piedică în calea revenirii lui Iisus, fiule! zise Hagiul.

Văzând că Ilie nu mai zice nimic, Hagiul s-a uitat întrebător spre Tudor.

— Eu aş vrea acum să fiu necăsătorit. Mi-e teamă că Satana va lovi în familia mea. Îl înţeleg pe apostolul Pavel când spunea că în vremuri de strâmtoare e mai bine să fii necăsătorit. Singurul gând de teamă e că Satana va lovi în familia mea; de restul nu-mi pasă, e treaba lui Dumnezeu.

— Aceasta este culmea credinţei, fiule, să pui în mâna lui Dumnezeu şi unicul „ceva" ce ţi-a mai rămas şi pe care-l iubeşti mai mult decât pe tine. Hai! Predă-ţi Domnului familia şi rămâi la fel de liniştit ca şi pentru soarta ta. Avem nevoie să recuperăm şi să păstrăm simţământul prezenţei lui Iisus, care este aproape, care este lângă tine, care este vecinul tău şi cu care poţi sta de vorbă aşa cum stai cu un prieten. Iisus ne este la îndemână şi, dacă ai fi atent, L-ai putea atinge, numai că nu-ţi dai seama că e acolo unde este de fapt. Acum putem desăvârşi în noi experienţa vecinătăţii lui Iisus şi putem căpăta simţământul atingerii Sale fizice. Acesta este secretul din „groapa cu lei" sau din „cuptorul încins de şapte ori" (Daniel 3 şi 6). Prinde această cupă a părtăşiei şi n-ai să-i mai dai drumul vreodată.

Tudor a închis ochii, şi-a ridicat faţa, rămânând încordat câteva momente, apoi a respirat uşurat.

Din camera alăturată, s-a auzit vocea mânioasă a

şefului de post:

— Părinte, dacă nu te potoleşti şi mă împiedici în exerciţiul funcţiunii, te poftesc afară!

— Bine… poliţistule, vin „verzii” mei la putere şi-o să-ţi cadă chipiul de pe capul ăla gol.

— Părinte, nu mă obliga să-mi exercit autoritatea faţă de dumneata, eu ştiu bine ce am de făcut şi mă simt jignit pentru ce ai spus.

— Şi eu mă simt jignit pentru poporul acesta pe care vrei să-l duci în eroare; dă poporului ce îţi cere şi suntem în pace!

— Nu pot să fac ce îmi ceri dumneata, nu este legal şi nu am motive. Care e vina pe care o aduci acestor oameni, în afară de chestiile alea bisericeşti?

— Întreabă poporul!

— Bine, am să-l întreb!

Şeful de post şi-a chemat ajutoarele, le-a dat instrucţiuni şi şi-a pregătit în minte planul confruntării cu mulţimea. Între timp, a obţinut legătura telefonică cu postul vecin, cerând întăriri militare.

Soarele, care dimineaţă încercase să se strecoare printre pâlcurile de nori, dispăruse. Cerul era acoperit în întregime şi pregătit să verse peste pământeni furtună. Însă oamenii adunaţi în faţa primăriei nu observau această schimbare; în inima şi sufletul lor era deja furtună.

Când jandarmii apărură pe scările postului, mulţimea se agita a mânie, iar unele voci cereau pedepsirea drastică a ivantiştilor eretici. Şeful de post îi aşezase în aşa fel pe arestaţi, încât să-i poată apăra în caz de pericol.

După ce s-a făcut puţină linişte în rândurile din faţă, poliţistul a încercat să ia cuvântul şi să înceapă dezbaterea. El s-a ridicat şi a zis:

— Oameni buni, după cum vedeţi, i-am adus în faţa voastră pe arestaţi. Ei se fac vinovaţi de fărădelegi pe care aştept cu nerăbdare să le aud ca să le trec în actul de

acuzare. Apoi îi voi preda pe arestaţi parchetului general. Îi rog pe toţi aceia care au o învinuire legală de adus, să înainteze în faţa noastră şi să declare fapta criminală văzută şi auzită de el. Eu cred că voi aţi fost martori la grave nelegiuiri comise de inculpaţi, pentru că altfel nu înţeleg de ce sunteţi aici şi de ce cereţi judecarea imediată a celor arestaţi. Deci, cei ce au de adus o mărturie să se prezinte!

Se făcuse linişte de-a binelea. Cei din primele rânduri aşteptau tăcuţi. Nerăbdător, poliţistul se adresă iarăşi mulţimii:

— Cum, n-are nimeni de mărturisit vreo nelegiuire împotriva arestaţilor?

— Ei au adus năpasta peste sat! strigă unul din mulţime. Poliţistul se uită atent să-l vadă pe cel care vorbise.

— Am spus să vină la mine cel care are ceva de mărturisit, nu să strige în gura mare! Hai, dacă eşti sigur pe ce spui, vino aici! Nu mai răspunse nimeni din mulţime, nici cel care vorbise înainte, nici altcineva. Vântul începuse să-i lovească în şarje pe cei ce stau în flancurile gloatei. Cei mai mulţi nu ştiau bine de ce stăteau acolo şi ce vrea poliţistul de la ei.

Între timp, preotul coborâse scările cu încă vreo câţiva însoţitori şi discutau aprins şi pe şoptite. Puneau ceva la cale, pentru că, din când în când, priveau spre arestaţi şi poliţişti, gesticulând nervoşi.

În cele din urmă, unul se desprinse de grup, urcă scările şi spuse:

— Domn şef de post, aduc învinuire de rătăcire pentru arestaţi.

— Cum te cheamă? îl întrebă poliţistul în timp ce-i nota numele şi spusele într-un registru.

— Păi cum, domn şef, matale nu mă cunoşti de te faci acum că mă vezi prima dată? Ce, nu ştii cum mă cheamă?

Că doar eu am tras clopotul la moartea soacră-ţi!

Poliţistul a ridicat capul, s-a uitat la el, nu ştia ce să facă: să-i repeadă un „marş de-aici” sau să-l ia ca atare.

— Asta-i procedura, băi, blegule, tu să răspunzi la întrebările mele, dacă ai venit aici! Spune-mi, îi cunoşti pe arestaţi?

— Pe Tudor îl cunosc.

— De unde îl cunoşti?

— Păi cum să nu-l cunosc, domn şef, când am mas o iarnă la ei după ce ne-a ars bordeiul.

— Pe ceilalţi doi îi cunoşti?

— Nu, domn şef.

— Atunci de unde ştii că sunt rătăciţi?

— Păi, aşa mi-a spus părintele, şi eu îl cred, că de., mai mă miluieşte şi pe mine cu câte un colac, şi eu ascult de părintele.

— Bine, dar personal ai văzut ceva rău la arestaţi?

— Păi, ce să văd, domn şef, că nu m-am mai întâlnit cu Tudor cam de mult, iar pe cei doi nu i-am văzut niciodată.

— Cât ai stat la Tudor, ai observat ceva rău la el, ceva ce să-i deranjeze pe alţii? Şi răspunde mai tare, să audă poporul învinuirea!

— Păi. domn şef, când am stat la Tudor, am fost ca la frati-mio, s-a purtat cu noi frăţeşte, atâta că nu mă lăsa să trag pipă în casă şi mi-a spus să nu vin beat în ograda lui.

— Acum unde stai?

— Am o căsuţă înspre Valea lui Toma.

— Când ţi-ai făcut-o?

— Păi. cum, domn şef, matale nu ştii? Că doar orice copil ştie că mi-au făcut-o ivantiştii, rătăciţii! S-au strâns cu toţii, aducând fiecare câte-un lemn de acasă, au mai cumpărat câţiva salcâmi şi în câteva săptămâni au terminat-o. Când a fost gata, ne-am mutat cu toate cele trebuincioase pentru anul ăla.

— Şi. care-i acuzaţia pe care o aduci lui Tudor şi celorlalţi?

— Păi. ce acuzaţie să aduc eu, domn şef, lui Tudor, că mă bate Dumnezeu să mint, am spus şi eu ce mi-a spus părintele şi dascălu.

— Du-te şi vezi-ţi de sărăcia ta şi nu te mai băga în luptele ălor mari!

Clopotarul a plecat mulţumit spre locul unde erau adunaţi „drept-credincioşii" şi satisfăcut s-a adresat preotului:

— I-am acuzat, părinte; să vedem pe unde-o să scoată cămaşa! Preotul s-a uitat mânios, i-a întors spatele şi s-a îndreptat spre scări, făcând semn altuia să se prezinte în faţa poliţistului. Acesta a urcat scările, a salutat respectuos şi a zis:

— Am şi eu o acuzaţie de făcut, domn şef! Poliţistul îl privi cu duritate şi răspunse:

— Acuzaţia o face procurorul, dumneata depui mărturie, dacă ai. Omul s-a fâstâcit şi neştiind ce să mai facă, s-a uitat la preot.

Acesta se oprise lângă scară, de unde zise cu voce tare:

— Domn plutonier, lasă-l să vorbească şi nu-l intimida! urmă un timp de tăcere. Arestaţii stăteau liniştiţi între soldaţi, fără să reacţioneze în vreun fel. Parcă nici n-ar fi fost vorba de ei. Tudor îi şopti hagiului:

— Părinte, poporul e împotriva noastră, doar Dumnezeu ne mai scapă!

— Fii liniştit! Pe mulţime să nu contezi niciodată. Este schimbătoare şi nehotărâtă. Acum ţi-aduce jertfe, acum te ucide cu pietre. Adu-ţi aminte de întâmplarea apostolului Pavel la Listra, din Fapte, capitolul 14. Aşa că nu te speria! Dumnezeu conduce lucrurile. Ilie era posomorât, dar privea impasibil la tot ce se întâmpla aşteptând „să se termine odată comedia asta", zicea el din

când în când. Era foarte obosit şi nedormit.

— Hai, spune, dacă ai ceva de spus! reluă poliţistul ancheta.

— Eu. domn şef, acuz pe dumnealor de uzurpaţiunea funcţiei lui domn părinte, arătând cu mâna şi cu faţa spre preot.

Poliţistul, ca şi când nu l-ar fi auzit, îl întrebă liniştit:

— Cum te cheamă?

— Pe cine, domn şef?

— Păi cu cine stau de vorbă, mă, cu Scaraoschi? se răsti brusc la el poliţistul.

Omul, cam tare de-o ureche, nu mai înţelegea nimic. Pe de-o parte poliţistul dur, pe de altă parte mulţimea care-l privea îl încurcau, aşa că dorea să-şi împlinească datoria faţă de cel ce l-a trimis. După câteva momente, şi-a recăpătat curajul şi s-a adresat spre locul unde erau adunaţi oamenii preotului:

— Cum îl cheamă? întrebă el şoptit.

— Pe cine? a întrebat mai mult din buze cântăreţul, încercând să se apropie de scări.

— Cum îl cheamă pe Scaraoschi? insistă omul. Cântăreţul se opri nedumerit, iar oamenii din jur, care auziseră întrebarea, pufniră în râs.

— Spune omule, cum te cheamă pe tine şi lasă-l în pace pe ăla! se răsti iarăşi la el poliţistul.

— O, pe mine mă cheamă Măciulie Tincu, domn şef; mă iertaţi, nu ştiam cu cine vorbiţi!

— Ce ai de spus împotriva acuzaţilor?

— Eu? Mie nu mi-au făcut nimic oamenii ăştia.

— Atunci, de ce ai venit aici?

— Am venit să spui că l-am văzut pe Tudor Petrescu surpând funcţiunea lui domn părinte.

— Cum l-ai văzut?

— Păi. aşa cum mă vedeţi şi vă văd, domn şef.

— Cum adică îi surpa funcţiunea părintelui? Spune ce

ai văzut! rosti rar şi răspicat poliţistul.

— Vă spun, domn şef, vă spun. Eu. ştiţi, sap gropi. Sap la oricine, numai să sap gropile ivantiştilor, sap şi la ceilalţi credincioşi, că de., mai câştig şi eu un ciur de mălai pentru tărie. Odată, când am săpat groapa unui ivantist, am văzut că slujba de înmormântare a ţinut-o un străin şi Tudor. Eu ştiam că el nu-i preot, da' slujba a ţinut-o. Eu l-am văzut şi m-am mirat că a luat locul preotului.

— Ai mai văzut altceva?

— Nu, domn şef.

— Pe ceilalţi doi arestaţi i-ai văzut?

— Nu, domn şef.

— Bine, eşti liber şi ai grijă să nu ţi se surpe groapa şi să cazi în ea.

— Da, domn şef, contaţi pe mine, fac gropi pe cinste! Nici nu coborâse bine groparul, că se şi grăbea să urce unul dintre oamenii mai bogaţi ai satului. Era un om respectat mai mult de frică decât de cinste. Sătenii îl ocoleau şi nu dau ghes a se împrieteni cu el. Cei mai îndrăzneţi îi spuneau „avarul, lacomul". Existau multe taine în viaţa lui. Nu suferea să piardă vreodată. Chiar atunci când o calamitate îi distrugea ceva, el completa de la vecini. Oamenii se lăsau mai degrabă păgubaşi în litigiul cu el, decât să aibă de-a face cu vocabularul sau cu violenţa lui. Era unul dintre vecinii lui Tudor Petrescu. Întotdeauna a avut relaţii bune cu Tudor, nu că n-ar fi existat motive să le strice, dar. creştinismul Petreştilor găsea putere şi înţelepciune să meargă mai departe şi să ocolească cearta.

Când l-a văzut venind, mulţimea a făcut linişte. Acesta era un martor pe care merita să-l asculţi. A urcat scările, a salutat respectuos poliţistul, apoi s-a adresat calm şi serios:

— Domnule şef de post, am o plângere de făcut; mă lăsaţi s-o fac? Dar vreau să audă tot poporul.

Poliţistul se agita puţin. Nu s-ar fi aşteptat la un asemenea acuzator şi îi încurca puţin planurile.

— Dumneata te numeşti Neagu Cârcel, da?

— Da, domn poliţist.

— Îi cunoşti pe acuzaţi?

— Tudor îmi este vecin, domn şef, iar cel tânăr e nepotul lui din Dorobanţu. Pe bătrân l-am văzut o dată în casa lui Tudor, la o întâlnire de-a lor.

— Ce acuzaţie ai de adus arestaţilor?

— Păi. eu nu pe ei, musai, îi acuz; eu îi învinuiesc pe toţi ivantiştii. Mulţimea era atentă să prindă fiecare cuvânt; ştiau ei că atunci când vorbeşte Cârcel iese ceva.

— Ascultă cetăţene, noi judecăm aici cazul celor trei, aşa că despre ei vorbeşte-mi!

— Bine, domnule. Eu, după cum ştiţi, sunt cetăţean cinstit şi la locul meu. Îmi văd de trebuşoara mea şi nu fac rău nimănui. Îmi păzesc bine turmele de oi şi averea, nelăsând să scape nicio fărâmă vreunui nepoftit. Sunt un om credincios, dar n-am folosit niciodată religia mea să fac rău altora, aşa cum mi s-a făcut mie azi-noapte, când am pierdut cinci oi şi doi porci mari. Fie că dumneavoastră credeţi sau nu, eu cer ivantiştilor să-mi înapoieze pierderea, şi n-am nimic cu nimeni.

— Înţeleg, dar cu ce sunt vinovaţi ivantiştii în ce ţi s-a întâmplat ţie azi-noapte?

— Eu cred că ei au pus la cale invazia lupilor din noaptea trecută.

— Ai dovezi?

— Da, am, de aceea vă rog să mă ascultaţi toţi, spuse şi se întoarse în aşa fel, încât să fie bine văzut şi auzit de mulţime. Azi-noapte, când s-a pornit urgia, m-am înarmat cu ce am putut şi am ieşit să-mi apăr turmele. Dihăniile atacaseră staulul şi prădau. Am strigat, am ajutat câinii şi cu greu au fugit lupii, târând după ei trei oi şi doi porci. După ce i-am alungat, întorcându-mă spre grajd, m-am

uitat spre vecinul Petrescu. Şi ce credeţi că am văzut? Curtea îi era plină de fantome. Erau postate în faţa grajdurilor şi unele prin curte. Am strigat la Tudor, dar nu mi-a răspuns. El nu era în curte. Fantomele îi apărau bunurile. Când am întrebat azi-dimineaţă ce pierderi a avut, mi-a spus că niciuna. Eu cred că nenorocirea are legătură cu ivantiştii. Cred că au pact cu diavolul şi fac vrăjitorii, cum spun unii şi alţii. Eu nu ştiu altceva, dar ce ştiu e că trebuie să-mi dea înapoi pierderea.

— A mai văzut cineva ce ai văzut dumneata?

— Da, vecinul din spatele curţii lui Tudor, este aici şi poate depune mărturie. Petreştii nici n-au ieşit din casă în timpul nenorocirii, pentru că se ştiau apăraţi. Ileana lui Tudor mi-a confirmat că într-adevăr, azi-noapte s-a întâmplat ceva straniu în curtea lor. Eu nu plec de aici până când nu hotărâţi cine şi când îmi va înapoia pierderea; restul nu mă interesează.

Când oamenii i-au auzit pretenţia, au început să murmure; unii din cauza frigului, ceilalţi pentru că nu înţeleseseră. Pe ici, pe colo, câţiva se pregăteau să plece, alţii curioşi doreau să ştie sfârşitul, iar cei care mai simţeau durerea nopţii trecute, cereau rezolvarea imediată. Doreau să fie pedepsiţi vinovaţii, oricare ar fi ei. Pe margine, mame şi bunici îşi împingeau spre case copiii nemulţumiţi că n-au văzut întregul „spectacol". În acelaşi timp, în mulţime, se auzeau voci din ce în ce mai îndrăzneţe în apărarea arestaţilor.

— Ce aveţi cu bieţii oameni, maică, v-aţi pierdut minţile? Sunt bătrână şi am petrecut multe nenorociri. Lupii au venit peste sat întotdeauna în iernile grele; au venit şi când nu erau ivantiştii în sat. Ce aveţi cu ei? Sunt oameni buni şi milostivi, vorbea o bătrână ca de una singură în mijlocul gloatei.

Unii i se aliau, dar timid, alţii se supărau, o repezeau cu vorba şi făceau să crească larma.

Poliţistul era încurcat de-a binelea; avea în faţă un om periculos, care influenţa masele. Acuzaţia ieşea de sub competenţa lui. Căuta disperat o soluţie sau un şiretlic. Până la urmă s-a ridicat în picioare şi a strigat:

— Oameni buni, aţi văzut şi voi că martorii n-au prezentat dovezi serioase împotriva arestaţilor, dar, cu toate acestea eu le-am notat, le-am făcut să sune frumos şi le voi trimite împreună cu arestaţii înaltelor autorităţi ale justiţiei, să le studieze şi să decidă. Aşa că acum, după ce v-am ascultat, duceţi-vă acasă şi lăsaţi-ne să ne împlinim misiunea. Efectul celor spuse de poliţist a fost contrar celui aşteptat de el. Mulţimea a tăcut într-o ameninţare surdă şi era gata să treacă la fapte grave. Cerul se încărcase cu nori ameninţători şi trimitea peste sat crivăţul în rafale prelungi şi tăioase. Atmosfera apăsătoare şi frigul îi înrăia pe oameni, îi întărâta, îi făcea nerăbdători. Oamenii s-au apropiat de scările clădirii mai, mai să-şi turtească feţele de chipurile împietrite ale poliţiştilor postaţi la baza scării. Poliţiştii nu ştiau ce să facă. Bărbaţii stăteau ameninţători, dar tăcuţi; femeile stăteau lipite de garduri. Copiii se căţăraseră pe jgheabul fântânii. O furie surdă, fără vreun plan anumit îi unea pe oameni împotriva arestaţilor.

Între timp, prin mulţime şi-a făcut loc primarul, care lipsise din sat şi nu ştia bine ce se întâmplă. Era un om respectat şi apreciat de popor. Ajuns sus, făcu semn cu mâna şi ceru poporului timp ca să discute ce şeful de post.

— Ce putere am eu, domnule poliţist? a întrebat primarul. Oamenii sunt îndărătnici. Au impresia că poliţia e neputincioasă şi socotesc că ar trebui să-şi facă singuri dreptate.

— Tudor şi ceilalţi sunt nevinovaţi.

— Atunci de ce i-aţi arestat?

— Din ordine superioare şi poate să-i salvăm pe ceilalţi. Primarul s-a uitat posomorât la poliţist.

— Nu vreţi decât să ieşiţi din încurcătură, a replicat el. Dar ştim noi ce ştim, a zis supărat primarul.

— Înainte de toate, ca şef al comunei, trebuie să te îngrijeşti să putem pleca nestingheriţi cu arestaţii.

— Viaţa celor trei e în pericol, a mormăit frământat primarul.

— În cazul ăsta, s-ar ajunge la luptă, primare.

— Vreţi să-i apăraţi pe vinovaţi, după ce au produs atâtea tulburări în satul acesta, de-altfel liniştit?

— Fie că sunt vinovaţi, fie că nu, ordinea trebuie respectată; şi dacă nu-i convingi să ne dea imediat ascultare, ai s-o păţeşti! a replicat poliţistul.

Clopotele bisericii au început să sune alarma. Sătenii primeau întăriri. Cei ce erau pe la casele lor ieşeau din toate părţile. S-au auzit primele insulte împotriva poliţiştilor, stridente şi izolate.

— Vânduţilor! Blegilor! Nepricepuţilor! Poliţiştii, sub comanda sergentului, s-au pregătit; aşteptau atacul mulţimii tot mai neliniştite, dar erau la fel de neajutoraţi ca şi sătenii; se găseau în faţa unei situaţii necunoscute. Mulţimea aştepta ivirea primarului.

În holul primăriei, primarul se plimba mânios de-a lungul culoarului.

— Bine… şefule, să mergem înaintea oamenilor să vedem ce putem face! zise după un timp, mai liniştit şi hotărât.

Mulţimea stătea ca şi înainte, tăcută, nemişcată, dar ameninţătoare, sub cerul care se îmbrăca cu haina războiului. Sătenii erau hotărâţi să dispună singuri de soarta celor pe care-i considerau vinovaţi de nenorocirile abătute peste ei. Era absurd. Totul fusese năpădit de o nedumerire grea, cu privire la cele petrecute. Era aşa o confuzie, că ţi-ar fi ajuns să otrăveşti întreaga lume cu ea.

— Oameni buni, a început primarul încet şi cu glas şovăielnic; totuşi, se auzea fiecare cuvânt. Sătenii mei,

suntem cutremuraţi de blestemele care s-au abătut peste noi în iarna asta şi în noaptea trecută. Nu ştim însă cine e vinovat de aceste nenorociri.

Dar primarul n-a apucat să continue.

— Predaţi-i! s-au ridicat pumni şi s-au auzit fluierături. Primarul privea pironit masa aceea de oameni.

— Ivantiştii sunt vinovaţi! a strigat Neagu Cârcel, deşirat, uscăţiv, cu faţa plină de răutate şi nebărbierită de zile întregi. Am văzut eu fantomele, diavolii care le apărau grajdurile.

— Măi, oameni buni, a strigat primarul, eu sunt capul vostru, pus de voi, eu vă declar că suntem gata să vi-i predăm pe arestaţi!

— Ai înnebunit? i-a şuierat îngrozit poliţistul.

— Din vremuri vechi, vinovaţii şi făcătorii de rele sunt judecaţi în ţara noastră de către justiţie. Înalţii judecători îi condamnă dacă sunt vinovaţi şi îi eliberează dacă sunt nevinovaţi. Voi aţi hotărât să-i judecaţi pe cei trei adventişti, singuri. Nu vreau să discut dacă aveţi acest drept, de vreme ce vi l-aţi luat. Primarul vorbea limpede şi răspicat. Sătenii se liniştiseră şi îl ascultau atenţi; voiau să-i înţeleagă fiecare cuvânt. Fiindcă primarul le vorbea serios şi cu respect, îl luau şi ei în serios şi-l respectau.

— Dar, a continuat primarul, aveţi şi voi aceeaşi datorie ca şi justiţia: să se facă dreptate şi să biruiască adevărul. Este limpede că nu vă putem preda arestaţii dacă nu sunteţi hotărâţi să aflaţi adevărul şi să faceţi dreptate.

— Aşa vrem! au strigat câţiva.

— Judecata voastră trebuie să se ferească de nedreptate.

— Primim! a strigat unul dintre cei mai de vază oameni ai satului.

— Deci trebuie să cercetaţi dacă e drept sau nu să-i învinuiţi pe cei trei sau pe adventişti, în general, de

nenorocirile abătute peste sat. Cum aţi ajuns la bănuiala asta?

— Ne-a spus cântăreţul bisericii! a strigat un alt sătean.

— Avem încredere în cuvântul cântăreţului, care ne întăreşte bănuiala, dar nu constituie o dovadă că e adevărat, le-a explicat primarul.

— Am văzut fantomele, a strigat din nou vecinul lui Tudor.

— Vino aici! l-a chemat primarul. Cârcel şovăia.

— Du-te, Neagule, nu-ţi fie teamă! l-a îndemnat unul. Săteanul a urcat treptele şi a întrebat:

— Ce doriţi de la mine?

Sătenii încordaţi se holbau la ei. Poliţiştii îşi lăsaseră arma la picior şi priveau scena cu mare interes.

— Dumneata ai văzut fantome în curtea lui Tudor?

— Da, domn primar.

— Erai singur?

— Da.

— Dumneata ce făceai în curte?

— Mă luptam cu fiarele.

— Cu ce îţi luminai calea?

— Aveam un felinar în mână.

— Şi-l purtai cu dumneata?

— Da.

— Ce gard este între dumneata şi Tudor?

— Gard de ulucă înaltă.

— Şi cum ai observat fantomele?

— Am auzit vorbă şi zăpadă scârţâind.

— Bine, dar era posibil să fi fost nişte oameni.

— Ce fel de oameni, domn primar, când fiecare gospodar se lupta pentru bunurile sale?

Urmă un moment de tăcere, apoi s-a auzit o voce din mulţime care a zis:

— Domnule primar, mă cunoaşteţi, într-un fel puţin

plăcut pentru mine. Sunt Tică Ceraşu şi aş dori să vă ajut în dezlegarea acestei enigme a fantomelor.

— Bine, spune ce ai de spus! rosti rece primarul, neaşteptând ceva bun de la Tică.

— Domnule primar, doresc să mărturisesc că eu şi tovarăşii mei am fost azi-noapte în curte la Tudor şi i-am apărat ograda. Sunt aici şi tovarăşii mei care pot depune mărturie. N-au fost fantome, aşa cum se spune, ci noi am fost.

Toţi erau consternaţi: poliţiştii, primarul, preotul şi mulţimea. După un timp, primarul a întrebat, bănuind că va descoperi o altă tâlhărie:

— Dar cum aţi ajuns acolo şi ce aţi căutat?

— Ştiam că Tudor este-n leşin şi nu are cine să-i apere bunurile.

— De unde ştiaţi?

— Aceasta este o poveste mai lungă şi nu ştiu dacă poporul vrea s-o ştie.

Curiozitatea stăpânea mulţimea. Furia şi ameninţarea scăzuseră şi toţi ascultau ochi şi urechi.

— Vrem să auzim! rostiră mai multe voci deodată. Tică a privit atent mulţimea, a căutat la faţa impasibilă a şefului de post, a urmărit reacţia preotului, care stătea lângă scară cu un grup de oameni de-ai lui. A început să povestească cu regret de unele fapte trecute, apoi cu multă dibăcie a ajuns să redea evenimentele din seara trecută. A povestit că se afla în cârciumă cu prietenii lui şi au fost opriţi de preot, care, după ce le-a dat de băut, le-a făgăduit că are pentru ei un plan, prin care vor fi scoşi de sub toate acuzaţiile. Aşa au ajuns la primărie unde au fost puşi să facă ce-au făcut. A povestit totul – cum i-au bătut pe arestaţi, cum i-au recunoscut, cum l-au dus pe Tudor acasă leşinat şi l-au lăsat la poartă, apoi discuţia cu Hagiul, hotărârea lor de a deveni adventişti şi motivul pentru care s-au dus să-i apere ograda.

Mulţimea devenise alta, multe femei îşi ştergeau faţa, iar bărbaţii loveau cu piciorul în zăpada de sub ei, neştiind ce să mai creadă. Ochii multora se îndreptau destul de neprietenoşi spre preot. Ştiau ei că preotul nu-i vedea bine pe adventişti, dar să aduci lucrurile până la a lăsa poporul să comită crimă, era prea mult. Eliberându-se de sub impresia celor auzite, primarul s-a îndreptat spre mulţime şi a zis:

— Ei, aşadar, acum vă daţi seama, în calitate de judecători, de greutăţile care vă stau în faţă. Vinovăţia acestor oameni nu poate fi dovedită. Nu ştiu cum veţi proceda, dar vreau să spun că poliţia are alte metode de a afla adevărul. Ea cercetează cu de-amănuntul orice om suspect, fără a ţine seama de poziţia lui socială; ar urmări orice urmă imaginabilă; ba, dacă ar fi nevoie, ar cere ajutorul armatei sau poliţiei din alte ţări. Ei sunt chemaţi să împlinească această sarcină grea. Vă rog să hotărâţi acum ce veţi face!

Tăcere. Sătenii erau nehotărâţi. Cele auzite şi vorbele primarului, făcuseră impresie asupra lor.

— Să fie eliberaţi! strigă unul din mulţime. După un moment de şoc şi alţii cerură eliberarea. Primarul ridică mâna cerând linişte. Preotul şi grupul ce-l însoţea erau neliniştiţi, văzând cererea poporului.

— Dorinţa aceasta a voastră e demnă de nişte buni creştini, dar aceasta e treaba poliţiei! răspunse primarul.

— Sunt nevinovaţi! rostiră oamenii.

— Poliţia a luat notă de aceasta şi va face tot ce trebuie.

— Să spună părintele dacă sunt vinovaţi sau nu, rosti cu voce puternică fratele primarului.

Mai multe persoane parcă trezite rostiră în cor:

— Da, da, să vorbească şi părintele! strigau tot mai mulţi enoriaşi, curioşi să afle ce va spune părintele în noua conjunctură. Între timp, preotul urcase scările şi avea o

discuţie personală cu şeful de post. Apoi s-a întors cu faţa spre oameni şi-a rostit cu glas tare, ca să acopere rafalele de vânt:

— Iubiţi credincioşi, la propunerea voastră şi din îngăduinţă creştină, am luat cuvântul, ca să apăr onoarea lui Dumnezeu şi a preaslăvitei noastre biserici strămoşeşti. Noi dăinuim aici din vremuri străbune. Părinţii noştri au purtat războaie sfinte în apărarea credinţei strămoşeşti. Mulţi dintre ei şi-au dat viaţa, iar alţii şi-au jertfit copiii, ca să apere hotarele străbune şi moştenirea creştină. Au fost necruţători cu defăimătorii credinţei şi au alungat hoardele păgâne şi bolşevice, dincolo de hotarele pustii. Totdeauna a trebuit să ne apărăm moştenirea spirituală cu sabia în mână, şi să stârpim rătăcirea din faşă.

Vremurile pe care le trăim sunt vremuri apocaliptice, când anticristul va ataca biserica Domnului, cu fel şi fel de erezii. La sud ne stau în coastă turcii, cu rătăcirea lor islamică, la răsărit ne ameninţă urgia bolşevică, iar la apus ne loveşte catolicul, adventistul şi tot rătăcitul.

Ce să facem fraţilor? Să stăm cu mâinile-n sân şi să privim cum ne este pângărită ţara, biserica şi sufletul? Să stăm cu mâinile încrucişate şi să privim cum ne sunt pângăriţi copiii cu rătăciri advente şi protestante apusene? Spuneţi! Sunteţi voi urmaşii bravilor voştri părinţi? Atunci, cum puteţi avea mintea atât de întunecată şi să nu vedeţi răul ce s-a cuibărit în sufletele voastre prin lucrarea acestor „Oi rătăcite de biserica mamă”? şi arătă violent către arestaţi.

Cum puteţi trece aşa de repede peste primele două acuzaţii care sunt reale şi le susţin? Credeţi că e puţin lucru să te rătăceşti de sfânta biserică şi de Dumnezeu, aşa cum sunt adventiştii? Rătăcirea lor a devenit o plagă pentru satul nostru; ne râde lumea şi ne arată cu degetul celelalte sate, iar Dumnezeu trimite urgii peste noi ca peste păgâni. Unde vreţi să ajungem?

Este un lucru strigător la cer să batjocoreşti sfintele taine şi sfânta ordinaţiune sau succesiune preoţească, lăsată de la Hristos. Aceasta fac adventiştii, care nesocotesc preoţia şi îşi asumă harisme pe care nu le merită. E o ruşine, să îngropi sufletele omeneşti fără preot. De unde şi-au luat ei dreptul să slujească la înmormântare?

Aici e răul, credincioşii mei, aici trebuie să luăm poziţie şi să curăţim satul. Ne pare rău pentru sufletele rătăcite, dar nu putem pune în pericol turma Domnului, lăsându-i pe adventişti în pace. Ei tulbură minţile oamenilor cu veşti despre războaie, despre carne curată şi necurată, precum şi despre o venire a lui Iisus. Vă spun eu, credincioşii mei, că nu va fi niciun război şi nicio venire. Dacă ar fi aşa, nu v-aş spune eu? Şi eu vreau să merg cu voi pe acelaşi drum. Nu vă luaţi după adventişti! Cer primarului şi poliţiei să se ia măsuri, ca rătăcirea să fie stârpită. Nici nu poate fi vorba de eliberarea arestaţilor, pentru că molima adventă s-ar întinde şi vom fi nevoiţi să ne facem singuri dreptate. Eu mă opresc aici şi contez pe înţelepciunea şi buna voastră credinţă.

Confuzia întunecă puterea de înţelegere a oamenilor, de aceea domnea o derută totală. Cei care nu aveau opinie, nu ştiau ce să mai creadă. Unii, incitaţi de oamenii preotului, cereau pedepsirea vinovaţilor. Alţii, strânşi în jurul lui Tică Ceraşu, cereau eliberarea arestaţilor.

Şeful de post se sfătuia cu primarul şi păreau destul de îngrijoraţi. Dacă lucrurile ar fi fost lăsate aşa, oamenii s-ar fi luat la bătaie între ei.

Unul dintre tovarăşii lui Tică Ceraşu cerea să vorbească primarului, dar hărmălaia îl împiedica să fie auzit. Pentru a face linişte, sergentul a primit ordin să tragă un foc de armă în sus. Lumea s-a potolit, ascultându-l pe primar, care sta cu mâna ridicată cerând să fie ascultat.

— Oameni buni, nu vă agitaţi! L-am ascultat pe preot, dar nu pe toţi. Este aici cineva care vrea să vorbească. Să-l

ascultăm!

— Domnule primar şi domnule şef de post, am fost deseori în faţa tribunalului din pricina faptelor mele rele şi acolo am văzut că înalţii judecători dau cuvântul şi acuzaţilor, ca să se apere. Ar fi drept şi normal ca dumneavoastră să daţi dreptul acuzaţilor să-şi spună cuvântul şi să se apere.

— Da, da, cerură mai mulţi din popor. Să le daţi cuvântul, să-i auzim cum se apără!

Şeful de post s-a luminat la faţă, înţelegând că dacă vorbeşte Hagiul, răzmeriţa va fi stinsă. În schimb primarul se temea, iar preotul era furios de-a binelea. Din grupul lui, câţiva vociferau şi cereau să nu li se dea voie la cuvânt „rătăciţilor". Însă cei mai mulţi doreau să-i asculte. La un semn al şefului de post, hagiul Ştefan a înaintat în faţa mulţimii şi a început să vorbească:

— Fraţi creştini, mă aflu azi în faţa voastră din voia lui Dumnezeu şi în împlinirea voinţei Lui. Mă socotesc fericit, fraţi creştini să fiu tratat şi judecat aşa cum a fost Mântuitorul meu Iisus şi apostolii Domnului. Mi s-a cerut să mă apăr înaintea voastră, fraţii mei, ca unul care ar fi păcătuit faţă de Dumnezeu şi faţă de voi. Dar voi ştiţi că noi n-am făcut niciun rău nimănui şi n-am îndemnat pe nimeni, decât în ceea ce cere Dumnezeu prin Cartea Sfântă pe care o port cu mine zi şi noapte. De aceea, fraţii mei, vă rog să ne ascultaţi cu îngăduinţă. Viaţa de fiecare zi a fraţilor mei adventişti, din cele dintâi zile, este cunoscută de voi toţi, pentru că ei sunt fraţii voştri, sângele vostru. Voi ştiţi că, înainte de a deveni adventişti, au trăit după toate obiceiurile strămoşeşti. Vă amintiţi bine cum împreună cu voi, repetau cu sfinţenie sfântul crez creştin: *... şi iarăşi va să vie cu mărire şi glorie ca să judece viii şi morţii, a Cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.*

Au crezut aceste cuvinte şi au înţeles că trebuie să se pregătească pentru venirea Domnului. Iar azi sunt

ameninţaţi, dispreţuiţi şi judecaţi pentru că trăiesc după crez. Este un păcat, fraţi creştini, să trăieşti crezul? Adică să aştepţi împlinirea cuvintelor*: „şi iarăşi va să vie cu mărire şi glorie ca să judece viii şi morţii, a Cărui Împărăţie nu va avea sfârşit?* Este un păcat să trăieşti cum îţi zice Dumnezeu, mărturisind*… un botez întru iertarea păcatelor; aşteptând învierea morţilor; şi viaţa veacului ce va să vie?*

— Nu… se auziră mai multe voci din popor.

— Uneori, suntem într-o situaţie dificilă, pentru că trebuie să alegem între ce spun oamenii şi ce spune Dumnezeu. Voi, fraţii mei, ce ziceţi? De cine trebuie să ascultăm mai întâi, de oameni sau de Dumnezeu?

Era o linişte aproape nefirească, nimeni nu mişca, doar vântul fără astâmpăr le împingea şuviţele de păr de pe frunte în ochi. Toţi sorbeau cuvintele hagiului. Mulţi nu-l auziseră niciodată. Hagiul a făcut o pauză, i-a cercetat de la înălţimea scărilor, apoi a repetat ultima întrebare:

— Spuneţi, de cine trebuie să asculte omul mai întâi, de ce spun oamenii sau de ce spune Dumnezeu?

— De Dumnezeu! rostiră hotărât multe persoane.

— Sunteţi convinşi? Ia să vedem, câţi sunteţi convinşi? Sunteţi convinşi?

— Da! Suntem! răsună o pădure de voci.

— Tocmai aceasta este vinovăţia care se pune în sarcina adventiştilor – că ascultă mai mult de Dumnezeu decât de oameni.

— Da, dar de ce nu vă închinaţi înaintea icoanelor şi a crucii? întrebă arţăgos unul din apropierea preotului.

În acest timp, preotul încerca să întrerupă vorbitorul şi să ia el cuvântul, dar, cu un gest hotărât, primarul îi ceru să nu-l întrerupă pe vorbitor aşa cum nici el n-a fost întrerupt când a vorbit.

— Fratele meu, mulţumesc pentru această întrebare. Este înţeleaptă şi voi răspunde la ea imediat! zise Hagiul.

De ce adventiştii nu se închină la icoane? Răspunsul este simplu: aşa zice Dumnezeu, să nu ne închinăm la icoane. Într-o convorbire pe care a avut-o cu femeia din Samaria despre această problemă, Iisus a spus: *Părinţii noştri s-au închinat pe muntele acesta; şi voi ziceţi că în Ierusalim este locul unde trebuie să se închine oamenii.*

Dar vine ceasul, şi acum a şi venit, când închinătorii adevăraţi se vor închina Tatălui în duh şi în adevăr; fiindcă astfel de închinători doreşte şi Tatăl.

Dumnezeu este Duh; şi cine se închină Lui, trebuie să i se închine în duh şi în adevăr. (Ioan 4, 20.23 – 24)

După ce a citat pe de rost aceste cuvinte, s-a oprit, s-a întors spre primar, apoi spre preot şi i-a adresat următoarea rugăminte: – Prea cucernice, sunt un om în vârstă şi am nevoie de ajutor la citit, te rog citeşte dumneata care eşti obişnuit cu Sfânta Scriptură, în locul meu, ca să audă poporul ce zice Dumnezeu.

Apoi se întoarse spre mulţime şi rosti cu glas tare:

— Vreţi ca preacucernicul să citească în Scriptură textele pe care le voi indica?

— Da! se auziră multe glasuri.

Preotul nu prea voia la început să citească, dar nu dorea să lase impresia poporului că e răuvoitor. A venit lângă Hagiu, în faţa mulţimii, şi i-a spus că n-are Scriptură. Hagiul i-a oferit Biblia lui, traducere bisericească, şi a continuat:

— Acum, aş dori să vă dau un alt cuvânt al lui Dumnezeu care ne arată că nu avem voie să ne închinăm la icoane sau statui. Rog pe cucernicul să citească porunca a doua din Decalog.

Biblia din mâna preotului se deschise pe la jumătate, el începu să dea foile spre sfârşit, bâjbâind, apoi s-a făcut că i-au scăpat foile şi s-a închis Biblia, a deschis la tabla de materii, s-a uitat puţin, n-a găsit nici cuvântul „porunci”, nici cuvântul „Decalog” şi a început nervos să dea foile.

Hagiul a aşteptat un timp şi i-a spus curtenitor:

— Preacucernice, în Biblia aceasta poruncile sunt în a doua carte a lui Moise, Exod, capitolul 20. Citeşte de la versetul 4 la 6.

După destulă chinuială, preotul a găsit textul şi a început să citească uşurat:

Să nu-ţi faci chip cioplit, nici vreo înfăţişare a lucrurilor care sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor, şi să nu le slujeşti; căci Eu, Domnul Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc nelegiuirea părinţilor în copii până la al treilea şi al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, şi Mă îndur până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc şi păzesc poruncile Mele.

— Aţi văzut, fraţii mei, de ce nu se închină adventiştii la icoane? Aşa a zis Dumnezeu; doar Lui trebuie să ne închinăm în Duh şi adevăr. Închinarea plăcută lui Dumnezeu se realizează prin rugăciune şi printr-o viaţă trăită după poruncile Sale.

— Domnule adventist, se auzi o voce din mulţime, de ce nu aveţi sfinţi mijlocitori şi de ce nu vă închinaţi lor şi nu-i sărbătoriţi?

— Mulţumesc pentru întrebare, este foarte bună şi arată că sunteţi un creştin ce caută adevărul.

De ce nu au adventiştii sfinţi mijlocitori? Pentru că ei cred aşa cum spune Scriptura, că între om şi Dumnezeu nu există decât un singur Mijlocitor, şi acesta este Iisus Hristos. Doar El a câştigat acest drept de Mijlocitor, atunci când a murit pe Golgota pentru noi. Vă rog, preacucernice, citiţi în 1 Timotei 2, 5.

După un timp, fruntea preotului era plină de transpiraţie. Căuta febril cartea lui Timotei şi n-o găsea. Oamenii şuşoteau între ei şi înţelegeau că preotul lor nu ştia să umble cu Scriptura.

— Preacucernice, nu căutaţi în Vechiul Testament! 1

Timotei se află în Noul Testament, după cartea a doua Tesaloniceni.

Cu greu preotul a găsit locul şi a citit destul de anemic: *Căci este un singur Dumnezeu, şi este un singur mijlocitor între Dumnezeu şi oameni: Omul Iisus Hristos.*

— Observaţi, fraţi creştini, cât de clară este Scriptura în această problemă? Aşa cum este un singur Dumnezeu, este şi „un singur mijlocitor între Dumnezeu şi oameni: Omul Iisus Hristos”. Ce să facem deci atunci când am comis păcatul? Să căutăm în diferite locuri, anumiţi oameni, consideraţi de noi sau de alţii mai sfinţi, ca să mijlocească pentru noi? Nu. Apostolul Ioan ne învaţă clar ce să facem. Vă rog, cucernice, deschideţi Scriptura în întâia epistolă a apostolului Ioan, la capitolul doi şi citiţi de la versetul unu.

După câteva minute de răsfoire a Bibliei, cucernicul citi tare, mai tare ca până acum: *Nunta din Cana. A treia zi s-a făcut o nuntă în Cana din Galileea. Mama lui Iisus era acolo.*

— Vedeţi, oameni buni, că nu are dreptate, nu aminteşte Scriptura despre ce îndrugă dânsul.

— Un moment, cucernice, eu v-am cerut să-mi citiţi în prima epistolă a lui Ioan la capitolul doi cu versetul unu, iar cucernicia voastră citiţi în Evanghelia lui Ioan. Se vede că aţi uitat că Ioan, pe lângă evanghelie, mai are şi două epistole scrise bisericii.

Pentru că preotul era de-a dreptul derutat, Hagiul l-a ajutat să găsească textul. După ce a privit o clipă textul, supărat i-a înapoiat Biblia zicând: – Aici sunt lucruri necurate. Eu nu pot citi pe o asemenea Carte. E o care rătăcită. Eu vreau Scriptura bisericii. Mă duc să iau Scriptura din biserică şi să văd eu adevărul.

După câteva clipe de tăcere, în care oamenii trăgeau concluzii, Hagiul a ridicat mâna semn că cere să fie ascultat, apoi a întrebat:

— Este cineva între voi care doreşte să mă ajute la citit? Să urce aici lângă mine!

— Să citească domn primar, a răspuns un om serios, ce se afla în primul rând.

— Este aşa de bun domnul primar să mă ajute? îl întrebă Hagiul.

— Da, răspunse primarul.

— Vă rog să citiţi pe prima pagină, ca să ştie poporul cine a pus în mâna noastră această Biblie.

Primarul a luat Biblia şi a citit: *Biblia, adică Dumnezeiască Scriptură a Vechiului şi a Noului Testament. Tradusă după textele originale ebraice şi greceşti de preoţii profesori Vasile Radu şi Gala Galaction din înalta iniţiativă a Majestăţii Sale Regele Carol al II-lea.*

— Un moment, domnule primar, a zis Hagiul. Fraţi creştini, observaţi că această Scriptură nu este adventistă, ci este Scriptura noastră a tuturor românilor, oferită de regele României.

Acum aş dori să revenim la problema noastră în discuţie. La ce mijlocitor să alergăm când păcătuim? Ce sfinţi să alegem a mijloci pentru noi la Dumnezeu?

A luat Biblia de la primar, a deschis-o şi i-a dat să citească: *Copilaşilor, vă scriu aceste lucruri ca să nu păcătuiţi. Dar dacă cineva a păcătuit, avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Iisus Hristos Cel neprihănit. El este jertfa de ispăşire pentru păcatele noastre; şi nu numai pentru ale noastre, ci pentru ale întregii lumi. Şi prin aceasta ştim că îl cunoaştem, dacă păzim poruncile Lui. Cine zice: „Îl cunosc" şi nu păzeşte poruncile Lui, este un mincinos, şi adevărul nu este în el.* (1 Ioan 2, 1 – 4)

— Înţelegeţi acum, fraţi creştini, de ce adventiştii nu apelează la mijlocirea sfinţilor? Noi avem respect pentru oamenii lui Dumnezeu din trecut şi din prezent. Le cercetăm viaţa şi luăm pildă în cele bune, dar ei nu pot mijloci pentru noi, mai ales dacă au murit. Acum, ca să nu

vă plictisesc, doresc să răspund acuzaţiilor care ni s-au adus. Mai întâi am fost acuzaţi că suntem rătăciţi. Dar, ce înseamnă a fi rătăcit? Pentru că noi am putea avea multe păreri, să vedem ce spune Biblia. Ea ne dă o definiţie a rătăcirii, în Evanghelia după Matei la capitolul 22, versetul 29. Citiţi vă rog aici domnule primar!

Primarul a luat bucuros Scriptura şi a citit cu glas tare: *Răspunzând, Iisus le-a grăit: „Vă rătăciţi! Pentru că nu cunoaşteţi nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu".*

— Deci, aţi auzit, oameni buni, cine este rătăcit: cel care nu cunoaşte Scriptura şi... nu ştie să umble în ea. Ori, s-a dovedit în faţa noastră a tuturor cine nu cunoaşte Scriptura, noi, adventiştii sau... cucernicul, care văd că nu s-a mai întors; probabil nu-şi găseşte Scriptura prin altar.

Spuneţi, fraţii mei, cine sunt rătăciţii, adventiştii care studiază Scriptura zi de zi, caută să trăiască după preceptele ei sau cei care n-o au în casa lor, sau n-o citesc şi nici nu ştiu să umble în ea? Spuneţi!

S-a făcut o linişte de mormânt, doar vântul fluiera în rafale din ce în ce mai tari.

— Sunt adventiştii rătăciţi?

— Nu, nu! răspunse lumea.

— În al doilea rând, continuă Hagiul, am fost acuzaţi de „uzurparea funcţiei preoţeşti". Adventiştii nu au preoţi. De ce? Pentru că Domnul Iisus când a organizat biserica a numit apostoli, nu preoţi. Iar după înălţarea Sa, apostolii au numit diaconi, aşa cum se spune în Faptele Apostolilor, capitolul 6, 1 – 6, şi primarul a citit textele. Apoi, în urma propovăduirii, când întemeiau biserici noi, îl alegeau pe cel mai destoinic dintre convertiţi şi îl puneau supraveghetor sau episcop, care înseamnă şi prezbiter. În tot Noul Testament nu găsim nici măcar un text în care să se spună că apostolii au fost preoţi sau că ei au numit preoţi în biserici.

Aşa cum ne spune Vechiul Testament, preoţii erau

acele persoane alese de Dumnezeu să aducă jertfe ca simbol al jertfei lui Iisus, care urma să aibă loc pe Golgota. Dar când aceste simboluri s-au împlinit în jertfa lui Hristos, sistemul preoţesc s-a desfiinţat. De aceea, Iisus n-a mai numit preoţi, ci apostoli care să continue predicarea începută de El şi să ducă vestea mântuirii prin jertfa Sa. Ultima poruncă evanghelică dată de Iisus ucenicilor Săi arătată în Matei, capitolul 28 cu versetul 19 şi 20, spune:

Duceţi-vă şi faceţi ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Şi învăţaţi-i să păzească tot ce v-am poruncit. Şi iată că Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârşitul veacului. Amin.

Observaţi? Iisus i-a trimis să propovăduiască şi să boteze, nu să facă preoţi. La început biserica creştină n-a avut preoţi, ci predicatori. Preoţia a fost inventată mai târziu de cei care doreau să li se aducă onoruri speciale. În Biserica Adventistă există prezbiteri care supraveghează comunitatea şi un pastor sau un evanghelist care îi învaţă pe credincioşi să predice Evanghelia.

Vorbirea i-a fost întreruptă de apariţia unui pluton de soldaţi conduşi de un sublocotenent. Ofiţerul a poruncit mulţimii să facă loc soldaţilor spre intrarea în primărie. Ajuns pe scări, ofiţerul s-a adresat şefului de post care luase poziţia regulamentară.

— Ce se întâmplă aici, subofiţer?

— Să trăiţi, domnule sublocotenent. Vă aşteptam. Probabil că aveţi ordin să vă predăm arestaţii?

— Da, am! răspunse milităreşte ofiţerul. Pregăteşte arestaţii ca să plecăm imediat!

Mulţimea era mută. Nu ştia dacă trebuie să mai reacţioneze într-un fel.

— Unde-i duceţi? întrebă un îndrăzneţ din mulţime.

— Acolo unde am ordin.

— Sunt nevinovaţi, maică! se văita o femeie.

— Nu e treaba mea să stabilesc vina lor. O vor face alţii. Acum vă rog, mergeţi la casele voastre, că de arestaţi ne vom ocupa noi.

Ofiţerul a cerut soldaţilor să se grupeze în faţa scărilor împingând lumea în stradă, iar el cu arestaţii şi poliţistul şef, însoţiţi de primar, au intrat în post.

Lumea a aşteptat un timp, apoi, văzând că se întârzie şi viscolul se întăreşte, a început să plece. Sătenii erau îngânduraţi, simţeau că adventiştii au dreptate, şi aceasta îi punea într-o mare încurcătură sufletească.

Când şoseaua a rămas aproape goală, soldaţii au primit ordin de pregătire. Doar câteva grupuri izolate mai zăboveau în viscol.

Şeful de post a insistat pe lângă ofiţer să nu plece pe o aşa furtună, dar el avea o misiune şi un plan pe care trebuia să le împlinească. Spera să ajungă în postul vecin până la căderea întunericului.

Înainte ca soldaţii să pornească, s-au prezentat câţiva bărbaţi tineri, cerând să-i vorbească comandantului de pluton. Acesta i-a primit cu răceală, întrebându-i ce vor.

— Domnule ofiţer, şi noi ne-am făcut adventişti şi suntem ca cei arestaţi, vă rugăm să ne reţineţi şi pe noi.

Ofiţerul s-a uitat la ei, la şeful de post şi a întrebat mirat:

— Sunt nebuni, domnule?

— Nu se ştie, domnule sublocotenent! răspunse primarul.

— Daţi-i afară! se răsti ofiţerul la soldaţi. Nu avem timp de joacă! Încolonarea pentru plecare!

Nepoftiţii au fost împinşi afară şi curând au fost înghiţiţi de hăul alb.

Primul soldat ieşit în stradă, izbit de vânt, s-a dat înapoi şi a strigat comandantului care se apropia de el:

— E prea iute viscolul, domn comandant, ca să-l răzbim! Comandantul n-a comentat, dar a ordonat scurt:

— Înainte, soldat, şi fără comentarii!

În şosea s-a format un şir subţire care a început să taie agale valurile de zăpadă. În frunte mergea comandantul, însoţit de câţiva soldaţi, apoi arestaţii, iar în spatele lor era înşiruit restul plutonului.

Furtuna s-a dezlănţuit de-a binelea, cerul era vânăt ca ficatul. Zăpada măruntă se ridica, răsucindu-se în vârtejuri uriaşe. Copacii îmbrăcaţi în mantia de gheaţă trosneau furios. Vântul urla, năpustindu-se pe uliţele pustii asupra caselor şi vieţuitoarelor care încercau să scape, fugind în adăposturile friguroase. Rafalele bubuiau de ţi se părea că răsună lumea-ntreagă.

De după colţul unei uliţe, s-a ivit o siluetă într-un cojoc mare, cu gulerul săltat, ţinând ceva strâns la piept. A urcat în şosea şi s-a alăturat convoiului, lângă Tudor. Păşea alături de el, fără grabă, dar cu o sprinteneală de vieţuitoare tânără, nestingherită de valurile de zăpadă. Doar inima îi bătea cu violenţă.

Tudor, după ce şi-a văzut soţia şi pruncul pe care mai mult îl ghicea sub hainele de blană, decât îl vedea, încerca să spună cuvinte cu miez, dar glasul i se îneca şi răsuflarea i se tăia ca şi când ar fi urcat un deal. O asemenea emoţie, ca un şoc neprevăzut şi inexplicabil, nu avusese niciodată. Ileana lui, prin voinţa ei de a fi ieşit din casă pe o astfel de vreme şi de a merge alături de el purtând în braţe cu atâta uşurinţă rodul iubirii lor, i se părea coborând dintr-o poveste. Iar chipul ei nu înceta să fie un bulgăre de lumină, chiar şi afară, în întunericul furtunii.

— Tudore, ia-ne cu tine, poartă-ne-n visul şi-n rugăciunile tale! Chiar şi atunci când n-ai să ne mai vezi, să ştii că păşim alături de tine. Aici este fiul tău, care te va însoţi întotdeauna. Ai grijă ce drum îi croieşti!

Mergeau încet pe şoseaua biciuită de viscol, unul lângă altul, fără să se ţină de braţ, dar foarte aproape. Nu-şi vorbeau, dar gândurile, simţămintele şi crezul lor erau

înlănţuite într-o linişte şi o pace divine.

La marginea satului, înainte de a ieşi în câmp, Ileana s-a oprit, şi-a privit soţul în ochi, şoptindu-i:

— Te aşteptăm, rugându-ne! Tudor a îmbrăţişat-o scurt şi i-a răspuns:

— Aveţi încredere în planurile lui Dumnezeu şi spune-le fraţilor să nu-i uite pe prietenii de adevăr!

Rafalele bubuiau de ţi se părea că răsună lumea-ntreagă. Ileana a rămas în şoseaua înecată, până când convoiul a fost înghiţit de nebunia oceanului alb.

Din hău au răsărit trei fantome care au înconjurat-o. Una i-a luat cu grijă copilul din braţe, iar celelalte o sprijineau de o parte şi de alta.

— Soră Ileana, unde au plecat? După un oftat prelung Ileana a răspuns:

— Din post în post, pe drumul unei alte istorii!

* * * VTwH **te** 1931

lălă Ş DE RUGA ADVENTIST DEVASTAT

TAHGOVIŞTE, 13.

— Un Cil deetul de condamnabil» a întâmplat Du munca iMr> ta oraeul nostru.

În TStrioviţte, «iiit «de mai mulţi ani o comuniiite a adventiştilor.

Pamletei fira a M lua cu loco Horii oralului el îţi va d de treaba lor.

Duminică 11 e vanite în ora» pántra prwdici 4. Fior» * Mateescu, predicator dtla Piteşti. Pe U or* B Vara căod arau cu toţii adunaţi la cnu de rugăciunii, doi cucernici preoţi ţi anume I Pop + cu S1 raul-ae» ţi lordeche Dinu. tu gMIT – te cuvlloţa cil modul cel mai bun pentru combate ace** ta «et*: este ciomagul.

Adurfiind vreo ***70*** o* Inel, s-au din în U* Nicu Pllâpescu 90. unde ce află comuna» te* edventieul

Cu mire. eu lemn* ca tot c—*u nimerit au început a arunca. În geamun. Apoi să pitrun» înăuntru începând

«lovi pe cei cui ce eileu acolo. Nu s-au mulţam H ca ei ei *i.* au «part fi geamurile det* locoinţ predictorului

Acest» devastírt «cu făcut dia te demnul preoţilor fi sub ochii lor.

Lucrurile a-a cuta etan au foei – duse I* canostinţ* – otori UŢUor, cei. eu început cercetările.

Articol apărut în ziarul *Dimineaţa,* din 16 ianuarie 1931

Doisprezece adventişti au fost grav răniţi

IAŞI, L – Prefectura de Judeţ a fost inştlliiţala azi dimiucată ca io comuna Brăeşti au avut toc grave Incidente religioase.

ton Olaru, adventist fost ajutor de primar încetând din viaţă au venit *h*> **înmormântare numeroşi** anveitiisii **din întreaga regiune.**

Înmormântarea írnia sa albă loc ia cimitirm ortodox. Aci au apărut vreo 300 de ortodox! înarmaţi culopeti. coase şi topoare ţi s-au repezit asupra adventiştilor.

A urmat o gravă incâerare în urmă căreia ti adventişti rimiti au fost Internaţi la spitalul din în – f rumos.

Înmormântarea a putut avea loc numai la o depărtare de 50 metri de cimitir. Incăerarea a continuat şi după aceia, fiind aitl patru adventişti răniţi.

La faţa locului a plecat o comisie de andtetă precum şi Jandarmi pentru restabilirea ilnistei.

Articol apărut în ziarul *Universul,* din 30 mai 1931

ASASINAREA UNUI ADVENTIST

ARESTĂRI OPERATE Itf BUC O. VINA

CERNĂUŢI, 24. – legiunea de Jandarmi din Rădăuţi procedând la întinse cercetări pentru descoperirea t & ranüor cári au asasinat pe predicatorul adventist Gheorghe O. rosciuc au reuşit

tă **dea de urmele lor.**

za se numesc Iile Gheorghiţă. Oliforgrie Boceau. Veap & caan Vlşan, Gheorghe Kleoara şi sunt de fel din comuna Kr & tăuţii Noul. Judeţul Rădăuţi-Asasinii au mărturisit. crima, declarând că erau revoltaţi din cauza propagandei adventiste pe care predicatorul o făcea în satul lor. După terminarea cercetărilor, sătenii vor fi predau lăini parchetului.

Uniunea comunităţilor evanghelice a adventiştilor, prin d. Ştefan Demetresou, secretarul genera*l la* **acestfii Uniuni, a trimis regelui Cotoi o telegramă de protest prin care îi aduce la cunoştinţa, cazul predicatorului adventist George Oresciuc din Bucovina, «are a fost ucis din motive religioase, în noaptea de Joi spre Vineri 22 Ianuarie în comuna FVătă UŢI.**

Unlunea adventiştilor a trimis totodată *şi o* adzesă domnului ministru de Interne căruia îi cere să orându-lasca. O anchetă, trimiţând în acea localitate un delegat.

Articol apărut în ziarul *Dimineaţa,* din 25 ianuarie 1932 Ce este Ammstiar

În raportul Consiliului de miniştri, prin care se cere Suveranului amnestierea delictelor politice şi de presă, se imploră „clementa re-jrala, „mila", pentru iertarea celor greşiţi

Acest mod de a vorbi dovedeşte ca domnii miniştri n-au înţeles ce este amnestia.

Amnestia e un act politic, cum politice sunt şi actele amnestiate

Ele nu se iartii, pentru simplul motiv că nu sunt ereşeli. ci li se da cursui lor de dezvoltare, împiede cât o clipă prin arestarea sau condamnarea yt-rsoanelor cart au propovăduit anumite id-i e „e no-trivesc cu cele condnciitoarr. Lte-aceeai je»le nu

trebuie Tper-şecuţâfe ci íSsa” le „— Tibete. căci nu şturţ *víkâí* **precis” cari vor” fi rezul-tfrrele cvoiuţiei**

ce creştini, ca să mi-st piardă tros Tft, şi ei, yajun «e la phitele” cum am zice noi în ziua de azi.

I. Pe. aceeacu amărăciune prteiltl cum sunt astăzi persecutaţi aşa

Himâf în Adventişti. Nişte oameni un mare filosof a zis că „îndoia-îa este începtstuil înţelepciunel” şi dacii o idee a fost învinsa *azi,* nu se ştie dacă mâine na va triumfa.

THST MTV ca cfeşi Tâiat? Un si cât pă. ciifa şi af5 l ng-\-n în fifidirulc paoiltec**, aruncaţi în arenei Irarelor**

— 1 – ...

salfaücc re-Tr 3 ta-iţil”, 1 dffTT3TTO f astfel distracţiuni publice. Hi tp-tâfst au persistai în credinţa o? T

Şi aşa a şi fost. Cu txxitt> pom cuthmile atroce, ei se înrmiitiau pe irosimtrtel piirm carî<r „ş-l] niparâtuă itin-nitjh au – şi” pă Iâit-itl pâvn

„Să în fel B’astă pari ea înteíeată a „3 m Evanghelie, cari prin sine însuşt tind sare moralitate, spre perfecţiune şi poate chiar spre unirea directă a sufletului omenesc ou tainica divinitate, idee profundă împărtăşită de cei mai mari filosofi ai oraerarei. Că aşteaptă şi ei a doua venire? Dar noi nu o aşteptăm mult şi bine, şi ea nu vine, nu mai vine... Şi totuşi el suni sooitt din atei (ere. din fabrici şi din functjum şi bămrti mat rău ca pe nişte animale!

Priceput-au acei cari bat, vestui sublim ce-l **fac adventiştii** *áupí* **bâtaie şi duioşia, cu care spun: „Son/ *fericit că am fost bătut pentru credinţa med.***

Înţeles-iuţ cei oarf bat ca tottid csfesiipui cm iffiarei, sjPrrfa. ca şi reîială, vla fa mffiv Tdului ca şi cea”.

socială şi că adyenţismuj nu. O ceva ţie cái o-reviaiffe veévei ttfcife rev-wflâe care onestei teg a încoput să şgma nevoia şi ca – re „iiff Viftor va dóvéftt tot mai ráült. «ARCULKSeU Îţ.

— Sărat

Articol apărut în ziarul *Adevărul,* din 29 iunie 1932 Adventiştii mai creştini ca noi

Presa a semnalat tic niaí multe ori cazuri de perseciiţiune contra adventiştilor. Acestea însă se repetă şi grav este faptul că autorii sau provocatorii acestor fapte iiegide şi imorale simt tocmai unele din fetele bisericeşti, a căror sfântă misiune ar fi propovăduirea legalităţii, potolirea patimilor rele şi înfrăţirea între oameni.

Dar ce sunt adventiştii? – mă vor untwfca mulţi din cititori.

Înainte de „i oim-iţte «i a * «şti regulile la cui se supun, mír-fcusitesc că aş fi privit şi eu ca ochi răi ivirea în ţara noastei a mei secte reutease notri.

Ce! Ne mai trebuie elemente de vrajog înrei noi? Wavem des? tulc? L

După ce însa le-am cunoscut dintă, am constatat că «I sunt maţ buni creştini ca noi deoarece ei, lepădând íormele. s-au întemeiat pe practica regiei cântine; şi-au potrivit viaţa dupX învăţăturile lui Ci rist şi nu» e depărtează de cele ce Biblia porunceşte sau povbţu-ieşta.

În creointa lor pur ere* lui a, ascultând predica evanghelică st câivtece religioase cântate hi cor de adventistele şi adventiştii cât! au glas frumos.

Am esit încântat de acolo?! şi, b Impresia că as îi asistat, eu nouăsprezece secole înapoi, la una din adunările primilor creştini.

Adese ori de atunci am avut contact cu predicatorii adventiştilor, ftamen i do-o moralitate şi

de-o m-vtw. tii: id? mi-a & ÍL yiir>erkiaf îi. fifci vorbare” tor am prins mafie iuvâţî-minte din Biblie. Pentru dânşii, – apostoli ai moralei creştine... – simt o respectuoasă admiraţie, multă stimă» i dragoste: sunt între oameni făcători de bine. cu cuvântul, cu fapta, ou ni Ida

Când aftei ra aceşti oameni sunt prifioniti penlTU creattita lor. simt în sufletul meu o lesritima revoltă, Ce! arte Tele nu mai avem de îndreptat? Tocmai pe cel mai Cinstiţi şi morali cetăţeni să cază ura introlttraoí?

Ura nu e doar simţire creştipă. Cine *úart* **o. propovădueste st» W**

Cu răul! Cu prigoanal „D”.

rău, câtă prigoană s-a destăi contra primilor creştini? Rea. tul: pentru un martir, alţii de de mulţi în loc... Oraţie P-răl ţiunilor, s-au – mnulttt ««turiişi Ligia creştina s-a întins pe păm sămânţă fertilă din sângele va da marthii ei.

Oraţie persecuţiunilor se vor mulţi şi. adventiştii. Şi mic, cât ştiu. nu-mi va părea rău de i căci mare nevoie are tara de meni morali şi de «adevăratl e tini.

A cui e vina dacă nobila sar t le a răspândi învăţămintele Chrişt. ca „incumbă, preotului cesta o indtplineite rău, iau Îoc?

Dacă cei chemaţi nu şi-au îl **püntt datoria, bine-venitf sunt veitiitii cari împuşc golul în care ne lasă „lipsa asistenţei Hgioase care este o t>ec, e «Ka, tfi ctelă de mulţi simţită.**

Dar se aduc adventiştilor i tiuirî grave. U cunosc. La ace *at* **râsnund cu depliil SUCClă. [ieştev r-l studiază şi comettează Jiittlin „în ştiu pe de rost verseţurne StHi tei Evanghelii şi & e pricep să le explice, dar mai ales să te înlice mal bine ca oricare**

din noi.

Maiţi, foarte milţt preoţi ar rămâne omii de mirare când ar intra în (Hseutie eu orteare din adventişti, fie acesta, cd mat amii: căci adventiştii, de la cei mai simplii până U cel mai. outö, nu fac în îninuwrite lor deciţ şa Şi explice Biblia şi să propovăduiască morala creştină.

De aceea, când veţi întâlni un orb de o monaJRate riguroasă, ex. cepţională, im om absolut cinstit", muncitor, supţi*, modest dezintere – satirata să-şi ajute pe aproapejei sau către care el simte acta ora – goste care este fondul religiei cres-üne, întrebatl-i dacă nu cumva el este adventist? Suni multe şanse să vă mărturisească cada".

Adventistul, nu bea alcool, nu fumează, nu mtarta. Acela care calcă aceste porunci, *tiv* **este pitmtt tetre «dvetriişti iar când le calcă, se vede escks.**

Am avat «rtozitatea de a merge la una din întrunirile lor. Am văzut adunaţi fettr o sală, oameni de toate condiţiile sociale, militari şi *dtv & t* **avuţi? J săraci, toţi înfrăţiţi**

VWte or-t-a adventistiloi? Vai $: I rar |*?**! Ura estt atât» ** í» wrf – ţ tele nmitiraei neştiutoare şi impui-sivă de chtur wieie fete bisericeşti rătacke în ignoranţă sau însufleţite Ce patimărea.**

Elementele **cele bune şi Mtite al Bfsericeí, departe de-a prigoni, pe adventişti, stau de vorbă cu predicatorii lor şi se iau la o folositoare întrecere cât dinţii în tălmăcirea,** mi **totdeauna uşoară a sfintelor scripturi.**

Dar aceasta cum poate fi? – ar întreba acela care ştie că adventiştii nu admir necesitat ea de intermediari între om şi Dumnezeu şi găsesc inutilă funcţiunea preotului.

Cum un preot poate sta de vorbă cu un adventist?

Recunosc că nu orice preot este în stare să înţeleasă. ca însăşi misiunea lui îl obli că la tolerantă M îl impune datoria ca, prin blândeţe şi argumente convingătoare, să readucă în nunnă pe acela ne care îl oreut „oaie rătăcită”.

Preoţii aceia cari recurg la violente şi & prigoniri simt nevrednici de sfânta lor: misiune.

Rf **nu şi fu că cu rău! Inrăâcşii. iar numai prin wvăduinţă şi b. inătate îmbunătăţeşti.**

IllUA Mntinunrsfi tu pegbtă

Articol apărut în ziarul *Dimineaţa,* din 14 mai

«7 răspund7 eu deplin sucţis.

La ceea ce ei însa nu rase) «unt loviturile *în* **primesc şi p: nirile cari le năpustesc asupra acele fete bisericeşti care mai i pângăresc decât dujtsc siaftta i fură religie.**

Tolerantă şi drepturi egale. un toate – credinţele, izbe-rtate d-nă cugetării, – iacă ce ne în vremurile în care trăim, ia cu porunceşte Constituţia, iaca în ţfoaaa credinţă a cielpt *kî/şvvitiiaâie* **«onuuuei»**

Să ne luăm la întrecere, tot) de credinţe diferita. Acela cart atinge, prin cultul său, cel mai re grad de moralitate. În prea. vieţii. acela, va fi cel mai Iote îk al ţârei, românul ce! maj bu fie ei turc, evreu. Catolic, testaţii, calvin, ortodox, advei baptist sau cum ar fi, acela cai. făptui mai cinstit şi ar cugeta curat, acela va fi folosit mal i tarei, ridicându-l” nivciul moral, atât de jos căzut!

Not dăţii importantă fomv iieflíewm fondului nwraí ai iţiţi creştine, –

1932 O nedreptate

Pentru d. ministru ai armatei

D. kitot. de «aană» MlcolMOti E-rolf Ju fost Judecat «te consiliul de wtamţ al corpului U Ann» t* «I fost i sfat mat eu pierderea te ceuee conetitue o întrev» re i

Urm muta, apă.ru U În slut, *k* trecut nao Merraul Oefcace face triat, ea lucrul «A laat dh> comun «iste pracicare* acuxaţicl care 1 m aduce «castul ofiţer: e adventist!

1* Început, faptul poate a» para deoee Wt de «w. Adventr 1 Mal cu namt că foarte puţini sunt cel sar» stU ce acte adventiamul. Dar d. locot. Hteuleacu, – ea orice militat, – are dreptul şi de ad ventlat ai, ea atare, na poate fi pe depatt peotre o & este adventist, a-dica pentru că şi-a exercitat un drept, a folosit o libertate pe care care.

m Adevăr, mintatérül cultelor a dl. roca din 1928 o declale eu Mo. 3*630. semnată de ministrul de atunci, d. Al. lăped & tu, decizie care est* şi ast în vigoare st care, prin fert. i apune:

juccáa-fanüU adventiste de «lua «notas et MOOUU unul Baptiste te var tacura de «nat* drepturile el «bartăţile pe care Constituţia le-a eardă aneeistiunllQT în ren ere”.

Deci, ofluna eu pt Utna – oară we odvmhu de iftia ţaptea – cefe fa Ilndeş sfr «tă «Ie*L JfM comis «ici an dsiâct. Orcane! * mutter* sune de aoetotf ps> «M; oberul n» poate «pedepsii /tinda* ***în*** adventist. de-a«tdpărere a /net taufufeststt ***hotortt miubxr. * * * WMtm* or? an**** roitul, locot. mentese* a /mi «m***«»* * reforma – ţinurtformi*** pur tf timpt H. ei ***reformă*** cât pierderea grokhuajj

Hotirirta conrittultd de ***informi*** «re n ««o «de U/drtrea d-Jid m-nfi-fru at armatei ***trăd & fdvtindegenerat Samtonooid nu va*** întări acrei nedrept cere» a corni.

Articol apărut în ziarul *Dimineaţa,* din 16 decembrie 1932

Maltratarea unor adventiştii la Huş

HUŞI, 19.

— Cartierul Corni din extremitatea de N. – Est a oraşului locuit în întregime de populaţiune catolică zisă ungurime, a fost Duminica trecută teatrul unei crâncene bătălii.

În luptă au fost doi adventişti colportori şi populaţiunoa cartierului care a luat ofensiva şi fireşte a reuşit a & stâlcească pe cei doi misionari.

Iată cum s-au produa lucrurile: Adventiştii Echim Moiseacu din jR. – Sărut subloe. În rerervă şi Ion Dorobăt din Focşani sosind Dumi-tnecă dim. În localitate s-au dus pe I seară în comuna Corav cu colportarea unor broşuri adveniste.

Ui s-au mărginit nutoai la vânzarea acestor broşuri făcând niciun fel de propagând.; În acel moment pop. iiathmen catolică esise de la bigorică de ia slujba vecerniei, unde întâmplător s-a vorbit de rătăcirea adventiştilor.

Htă LTBATAHEA

După un aviz prealabil al unui fa. natic cei doi colportori au fost luaţi la bâtafl. Asupra lor sărise aproape toată populaţi un ea.

Ei au fost loviţi cu bozul şi puţin a lipsit să fie omorâţi da mulţime.

Victimele n-au opua mei o rezistenţă.

Dupit a o au fost târâţi în curtea ţunui fruntaş locuitor al satului şi bătuţi din nou îngrozitor au scăpat i de la o moarte sigură graţie interj centiei preotului Talmacel şi a jandarmilor cari cu mare greutate au temperat furia populaţiei

Adventiştii revenindu-şi în fire au declarat că n-au nicio pretenţia-l ne contra agresorilor, ei fiind deprinşi şi chiar mulţumiţi să sufere 1 pentru credinţa lor. Aduşi la Huşi, au fost predaţi poliţiei cano cercetează.

— Leuutiii. i

Articol apărut în ziarul *Adevărul,* din 29 ianuarie 1932 **În jurul unei conferinţe care n-a avut loc**

Se pregătise pentru xiua de Da-mtntcű *8* ***Martie, la Fundaţia Catol, O discuţie contradictorie infre preotul Chirâcuţă fi*** rí. ***Ştefan Bemeire-seu, ofiţer în retragere, predicator, – pe tema*** A doua venire a lui Isu» Christos şi sfârşitul lumii.

Patriarhia, în ultimul moment, a amânat sine d-le ***această dttcuţtt.***

D. Demetrescu a adresat preotului CMricitjă scrisoarea de mai lot, menită să Wmnreaxcă pe cei ce urmăresc problemele de interpretare a textelor religioase:

CUCEBNICULDI PKEOT CHI-HICUŢA

D-tfi ne-ai Invitat prin ziare la **o** discuţie publică la Fundaţia, Carol asupra temei: „A ***dona venire a Domnului*** pl ***sfârşitul lumii 1.*** Ziarele au luat poziţie Favorabili îi au socotit utilă această discuţie.

Ea fusese numită însă ţi *contradiciarie.* Poate că aceasta a determinat rezistenţa **ţi** alarma în acele cercuri, cari au cerul interzicerea punerii în discuţie a dogmelor religiei în ţaţa urnii *for laic,* h oţărând ca Inicii, chiar **intelectuali,** să se mulţumească numai cu: „*Crede,* ***st*** *nu* ***cerceta*”.***

E bine să respectăm arerile fiecăruia ţi să nu dispreţuim, nici şi înfruntăm pe cineva pentru convingerile sale *actuale.* Dacă acum există onorate persoane, care cred fără a cerceta; mâine dânsele se pot convin tje din Evanghelie, că numai cercetarea ne fereşte de credinţele greşite.

Cu privire **la tema propusă, iarăţ nu aveam nimic** de discutat **contra**dictoriu, căci **„Crezul”** e **dogma** pentru credinţa noastră strămoşească **a** tuturor. Bămănea numai ***ti*** **vedem, ce** poziţie luăm flecare **din noi cel de azi fată**

de cele ce am învăţat de la părinţii ţi strămoşii **noţtri din** „Crez”, când zice: ***iarăs va să oină cu mărire,* să *judece viii şi morţii”,*** mai ales când Evanghelia arată **clar ci** stările ţi evenimentele de **azi sunt** semnele apropiatei veniri **a** Domnului. Iar, dacă unul crede **ţi** altul nu crerie: ce atingere poate aduce aceasta dogmei staiiilite de **Domnul,** cu privire la a doua Sa venire? **Una** este dogma, ţi alta este credinţa. **Şi** apoi, în ce ne priveşte pe noi Aei-vetitiţlii, am. prezentat totdeauna îtj-văţăturile Evangheliei, fără a aduce jigniri credinţei altora.

După asemenea lămuriri, **poate că** nimeni nu i-ar mai **teme** de **a vedea** prezentate dovezile credinţei **sale în** faţa oricărui for mie, mai ales alÍAtuit din intelectuali. Iar **noi** Adventiştii, suntem gaia oricând să **răs**pundem la invitaţia de a prezenta **în** faţa oricâtor onorate persoane **do**vezile credinţei noastre, în twblic sau în anumiie cercuri. Cu cele **mai** bune salutări.

Ştefan Demetresca **–** Ofiţer în retragere, predicator

Í Bucureşti. Str. Labirint 11B

Articol apărut în ziarul *Adevărul,* din 14 martie 1931

Elevü asoc. religioase vor fi primiţi în şcoli fără actul de botez

Ministerul *educaţiei naţionale a dat o decizie* în *legătură cu elevii, fii ai membrilor asociaţiilor religioase (baptişti, adventişti etc), care urmează în şcolile noastre.*

Aceşti elevi vor* fi înscrişi *de aci înainte, în şcoli, fără a prezenta actul de botez. De asemenea, dacă aceşti elevi au fost declaraţi repetenţi, din cauză că nu au avut nota la religie, ei vor putea fi promovaţi, în* urma *unui examen dat în faţa profesorului de religie şi de filosofie, la liceu, şi în faţa directorului şi a preotululţ la şcolile primare.

Articol apărut în ziarul *Jurnalul,* din 1 decembrie



1944 În centru Stefan Ivăncică împreună cu copiii si nepotii – 1927



St. Ivăncică împreună cu familia din Alexandria



Predicatorii P.P. Paulini (în dreapta) şi St. Demetrescu (în stânga) în anul 1907, când s-au devotat predicării Evangheliei lui Hristos



Capela adventiştilor de ziua a şaptea din Alexandria, str. Cuza-Vodă, nr. 55



St. Ivăncică (în stânga), Petre Drăguşin – primul adventist din Teleorman (în mijloc) şi St. Demetrescu (în dreapta)

St. Ivăncică în.com. Băduleasa – 1932

St. Ivăncică botează 6 persoane – 1930, Putineiu

Nr. 7769 Indicaţiuni speciale:
Prezentator:
Adresa:
Destinaţia:
Semnat, Voivoda Taxa: 15

COPIE.

REGATUL ROMANIEI

Stema.

MINISTERUL CULTELOR SI ARTELOR

DIRECTIUNEA CULTELOR

Domnului Prefect al judeţului
Teleorman

15. II. 1940.

6334/940

Trimis fr. I Iorga cu recipisa N° 7760 9/10.II.940
Vezi dosarul I. Iorga.

Domnule Prefect,

Avem onoare a vă face cunoscut, că se anulează ordinul nostru No. 123312/936, prin care se ordona închiderea casei de rugăciuni a adventistilor de ziua 7-ea din comuna Voivoda şi se dispune redeschiderea numitei case, conform ordinului No. 48146 din 1939.

p. MINISTRU,

ss. Z. Pâclisanu.

p. DIRECTOR,

ss. A. Pepa.

Inreg. la Pref. cu N° 2622/20.4.940
Trimis la Legiune cu aceleşi Nr. din 21.4.9.

Ordinul de redeschidere a Casei de rugăciune din comuna Voievoda Tipografia „Viaţă şi Sănătate” Str. Valeriu Branişte 29, sector 3, Bucureşti Tel. 021.323.00.20 Gil Pey

Noaptea strâmtorărilor

Vol. II

Casa de *Editură*

Viaţă şi Sănătate

2003 Redactor: **Paul Csavdari** Corectură: **Lavinia Goran** Tehnoredactare: **George Toncu** Coperta: **Dragoş Drumas**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale
Gil Pey
Noaptea strâmtorărilor vol. II / Gil Pey
Bucureşti, 2003
ISBN 973 – 7933 – 02 – 8 Vol. II 973 – 7933 – 04 – 4

Capitolul I

Chiar şi cei mai bătrâni oameni de pe Valea Călmăţuiului nu-şi aduceau aminte să mai fi apucat o iarnă atât de câinoasă, cu vânturi atât de rele şi de arţăgoase. Oamenii se cuibăreau în odaia cu plită sau cuptor, plină de căldură, dar şi de fum acru de brazdă, şi, cât era ziua de mare, se ciondăneau ca să-şi alunge urâtul. Alţii, mai credincioşi, studiau cărţi sfinte, iar copiii se hârjoneau, jucând tapuzul pe rogojină. Afară, vântul bătea, bătea mereu. Lumea întreagă era numai vacarm, numai şuiere, toate înecate într-un uriaş vârtej de zăpadă. De ieşit din casă nu ieşeau decât cei ce erau obligaţi de necazuri sau de dragoste; ceilalţi stăteau în casă, aşteptând să înceteze urgia. Ziua era mai uşor, dar noaptea nici nu puteai dormi, căci vijelia lovea cu furie în pereţi, ridica acoperişurile, zgâlţâia năprasnic uşile, împingând zăpada până în vatră. Uneori spărgea geamurile, obligând sătenii să-şi vâre pernele în golurile prin care năvălea năpasta, răcind odăile cu suflarea-i de gheaţă, de-ţi clănţăneau dinţii chiar sub duna groasă din fulgi de gâscă.

Un fel de nelinişte cuprinsese pământul. Frigul şi zăpada răzbeau până la oase, frica şi foamea se opreau în gâtlej, sufletul îngenunchea în zăpadă. O spaimă cumplită plutea peste toată firea. Câinii urlau ca turbaţii în faţa caselor.

Cât au pătimit în zilele acelea oamenii din Lacul Sărat întrece orice închipuire! Şi câte pagube au suferit nici că puteau să le numere. Vântul doborâse gardurile, găurise acoperişurile, răsturnase coşurile de la case, moara lui Panoschie rămăsese fără acoperiş, care fusese luat de vifor şi dus bucăţi, bucăţi, tocmai pe oglinda lacului. Pe şosea, zeci de plopi şi sălcii zăceau de-a curmezişul şoselei, ca nişte drumeţi tâlhăriţi.

În acele zile de cumplită viforniţă, Lacul Sărat părea pustiu. Vitregia sufla aşa de tare, încât, dacă încercau să iasă din casă, erau zvârliţi în toate părţile şi izbiţi de garduri sau trântiţi în omăt. Vântul ataca în valuri uriaşe, aruncând în văzduh trombe de zăpadă, crengi, aşchii, stuf şi bucăţi de acoperişuri, învârtejindu-le pe toate şi pornindu-le în larg. Casele se preschimbaseră în mormane de zăpadă, din care se ridicau lumânări negre din fum. Drumurile şi ogoarele erau totuna. Gardurile nu se mai vedeau. O nesfârşită mare albă, îngheţată, vătuită ca în basme, acoperea pământul.

Cu sufletele acre şi bântuite de presimţiri negre, sătenii priveau îngrijoraţi pe ferestre şi se întrebau: „Ce-o fi asta?” Unii se gândeau la blesteme, alţii la primăvara bogată în ape şi la recolta frumoasă din vara viitoare. Mai trăiseră ei şi alte ierni grele. E adevărat, nu aşa de grele. După ele, au urmat veri şi toamne mănoase. Aşa reuşeau să supravieţuiască nimicirilor naturii şi năvălirilor vremii.

Înotând prin nămeţi, poliţistul de serviciu la postul de jandarmi din Lacul Sărat ajunse la intrarea în clădire; mirat, a descoperit că se umblase de curând pe uşă, deşi viscolul astupase pârtia. Lângă pervaz, a găsit o lopată mare şi grea, cu care a desfundat intrarea, apoi, ca şi când ar fi fost alungat de moarte, a pătruns în holul întunecos. Vântul îi smulse uşa din mâini, lovind-o de stâlp, provocând un zgomot de geam spart.

— Care eşti, mă, de spargi uşile? întrebă iritat şeful

de post.

— Eu, să trăiţi, domn şef.

Şeful s-a retras în birou şi s-a aşezat la masa de lucru. Aplecat peste nişte dosare vechi, descifra procese verbale, scrise de predecesorii săi. Din când în când, sălta o parte din mustaţă a mirare, zicând: „Ia-te uită, ţopârlanii, mămăligarii – ia-te uită!” şi comenta singur, arătând motivele pentru care nu era de acord cu înscrisul. Când auzi ciocănit în uşă, se ridică nemulţumit, ca şi când ar fi fost întrerupt dintr-o muncă de cercetare foarte importantă, şi strigă: – Intră!

Pe uşă şi-a vârât capul jandarmul de serviciu.

— Să ne trăiţi, domn şef! urmă un timp de tăcere.

— Viscol mare, domn şef, viscol ca în Biblie, domn şef, urgie ca-n Apocalipsa, domn şef. Credeam că nu mai ajung la slujbă. E crimă să ieşi din casă. Cine are mălai şi slănină o duce bine, cine nu…

— De unde slănină, mă? Mai sunt câteva zile bune până-n Crăciun şi apoi cine mai are porc după năvala lupilor, ori… vorbeşti ca blegu.

Se vedea clar că şeful nu era în ape limpezi. Ceva îi frământa sufletul, ceva de care dorea să scape, de aceea nu prea sta pe acasă, evita să rămână în preajma nevestei şi se purta ţâfnos cu subalternii, zăbovind ceasuri întregi lângă telefon. Când rămânea singur, proptea ochii într-un colţ al camerei şi privea în gol minute în şir. Din când în când, izbucnea lovind cu pumnul în masă şi zicând: „Prost am fost, don-le, la mintea mea, don-le, la esperenţa mea, să mă las înfricoşat de prostime!”

Sergentul aţâţă focul în sobă şi ieşi să arunce o privire în holul de la intrare. I se păruse că aude un zgomot suspect. „Dar cin să fie, don-le, că nici lupii nu ies pe vremea asta” – comenta de unul singur sergentul, intrând în camera de gardă. În sobă, focul mocnea în crengile de salcâm aproape verzi, care nu ardeau, ci

pocneau şi scoteau fum. În cele din urmă, sergentul sparse câteva aşchii dintr-o scândură, vârî un şomoiog de paie pe dedesubt şi, îndată, crengile începură să arunce scântei, luminând faţa roşie şi dolofană a sergentului.

— Vezi să nu-ţi arzi mustaţa, sergente, zise şeful care privea din uşa deschisă.

— Nu-i nimic, don şef, o să se bucure soacră mea, că… şi-aşa parcă-i stă în cap.

Vru să mai zică ceva, dar un zgomot la intrarea în clădire le-a întrerupt dialogul. Sergentul a lăsat mătura jos şi a ieşit în hol. Şeful aştepta mirat să vadă cine-i. Curând, s-a deschis uşa şi sergentul a împins în faţă o femeie acoperită de cojoace şi zăpadă. Era Ileana lui Tudor Petrescu.

— Bună ziua, domnule Ţugui, zise femeia.

Plutonierul rămase încremenit. Se uita la Ileana ca la o fantomă, ca la un vis negru, pe care dorea să-l ucidă cu privirea. Revenindu-şi, a dat din cap şi s-a lăsat pe speteaza scaunului, zicând:

— O fi bună pentru tine, Ileană, dar pentru mine, ba.

— Dacă Dumnezeu a îngăduit să vină, îi bună, domnule şef. Tot ce îngăduie El să vină e spre binele copiilor Săi.

— Şi… care-s copiii Săi? Că… doar n-ai vrea să-mi arăţi pe cei ce merg la biserică şi care au făcut răzmeriţă acum trei zile, şi… nici pe ăia care merg la biserica voastră să nu mi-i arăţi, că te acuz de părtinire; hai, arată-mi care-s copiii Lui! şi arătă cu mâna spre afară.

Era o oarecare mânie în vorbele poliţistului.

— Păi… domnule Ţugui, mai întâi, Domnul Iisus nu-i afară în viforniţă, aşa cum mi-ai arătat, ci este sus, dincolo de urgie. Aici coboară din când în când, ca să-şi ajute copiii înnămeţiţi şi urgisiţi, dar locuinţa Lui e-n lumină şi-n frumos. Apoi… m-ai întrebat care-s copiii Lui. Eu nu pot să-ţi dau nume de oameni. Domnul nu ne-a lăsat nouă harul

să împărţim oamenii şi nici chiar El nu-i împarte. Ei se împart singuri, dacă împlinesc sau nu condiţiile.

— Şi care-s condiţiile, o întrerupse şeful de post. Să crezi în Hristos? Am mai auzit eu asta. Nu cred că printre derbedeii pe care-i arestez e vreunul care să spună că nu crede în Hristos, că… doar n-or fi bolşevici!

Ileana rămase puţin pe gânduri, pentru că poliţistul îi combătuse deja răspunsul pe care se gândea să-l dea. S-a rugat scurt şi hotărâtă în sufletul ei, ca Domnul să-i dea un răspuns potrivit. În timp ce aştepta un semn la rugăciune, i s-a limpezit în minte un verset biblic.

— Nu eu vă voi da răspunsul, domnule, ci Biblia. În Evanghelia după Ioan la capitolul 14 cu versetul 15, Iisus ne zice: *Dacă Mă iubiţi, veţi păzi poruncile Mele.* Aici nu e vorba doar de a crede în existenţa lui Dumnezeu. Aceasta presupun că nu o mai discutăm atâta timp cât ne considerăm un popor creştin, ci, mult mai mult, e vorba de o cunoaştere personală, de-o prietenie sufletească cu Iisus. În această prietenie, păzeşti Cele Zece Porunci de dragul lui Iisus, care ţi-e Prieten, Mântuitor şi Tată. Aceia sunt copiii Lui, care-L iubesc şi păzesc Cele Zece Porunci.

— Prostii, femeie. Cum să iubeşti o plăsmuire, o… fantomă, un… vis?

— Prin credinţă, domnule, răspunse respectuos Ileana.

— Şi credinţa ce-i? pară jandarmul.

— Credinţa? Este ceva ce primeşti după ce studiezi Cuvântul lui Dumnezeu şi profeţiile biblice. Daţi-mi voie să dau o pildă. Dumneavoastră credeţi că există America?

— Da! răspunse scurt Ţugui.

— De unde aveţi această credinţă?

— Am auzit, am citit jurnalele şi, dacă aşa… spun guvernul şi regele, cum să nu cred!

— Aşa-i şi-n religie, domnule, eu cred, pentru că aşa am citit în Biblie, aşa am auzit de la oamenii credinţei şi

aşa îmi spune Regele meu, Iisus.

— Bine, bine, văd că şi tu ai luat-o razna ca şi bărbatu-tău şi ca ceilalţi acoliţi ai voştri. Da… ia spune-mi, de ce ai venit? Că… nu dorul de a mă îndupleca şi pe mine la credinţa voastră te-a făcut să ieşi din casă pe o vifornită aşa mare.

— Doresc să ştiu dacă bărbatul meu şi cei arestaţi au ajuns cu bine în postul următor. Sunt aproape trei zile şi n-am nicio veste de la el. Poate, prin telegraf, aţi aflat ceva.

Plutonierul simţea întrebările mustrătoare ale femeii ca pe nişte săgeţi şi de aceea se ferea să o privească în faţă. Şi el trăia zbuciumul necunoaşterii. Nu ştia nimic de soarta lui Tudor şi a celorlalţi. Se căia că n-a ascultat sfatul nevestei. Nu înţelegea de ce s-a amestecat el în tărăşenia asta a preotului. Şi apoi, când privea la Ileana, o copilă cam de-o seamă cu a lui, îi era şi ciudă, şi milă.

— Nu ştiu, femeie, nu ştiu nimic. De trei zile telegraful tace, e mort, o fi rupt vântul firele, nu ştiu ce să-ţi spun. Îmi pare rău că Tudor, în loc să aibă grijă de nevastă şi copil, se ţine de prostii. Ce-o fi crezând, că mântuieşte el lumea!? Se ia după un zevzec de bătrân. Dacă m-ar fi ascultat n-ajungea aici.

— Bărbatul meu împlineşte porunca Domnului, răspunse cu demnitate Ileana.

— Care poruncă, se răsti plutonierul, care poruncă? Aia care l-a dus la moarte? Crezi tu că a mai scăpat vreunul, dacă ne amintim pe ce vreme au plecat? Şi… ia ascultă, femeie, voi ziceţi că ţineţi poruncile?

— Da, domnule.

— Între poruncile voastre este şi aceea care-ţi interzice să ucizi?

— Da, domnule.

— Atunci voi de ce călcaţi această poruncă?

— Cum, domnule?

— Păi… voi, care nu ucideţi, îi obligaţi pe alţii să vă

ucidă. Voi, care nu faceţi rău, îi puneţi pe alţii să vi-l facă.

— Nu înţeleg, domnule.

— Păi nici nu trebuie să m-aştept să înţeleagă o femeie gândul ăsta, dar hai să-ţi explic: atunci când voi, ascultând de legile voastre, călcaţi rânduiala statului şi a sfintei Biserici Ortodoxe, mă puneţi pe mine în situaţia să vă bat, să vă arestez şi… pe înaltul tribunal să vă condamne; iar… cum e cazul lui Tudor, dacă a murit în viscol – cine-i vinovat de moartea lui? Să dea Cel de sus să nu fie aşa, dar dacă…?

De când a venit, Ileana sta în picioare în lumina ferestrei. Era o femeie frumoasă. Durerea şi întristarea scoteau şi mai mult în evidenţă bunătatea şi frumuseţea vădite în trăsăturile feţei şi-n privirea ochilor. Era de înălţime mijlocie, bine proporţionată, iar pe faţa curată, de-o uşoară tentă spre brunet, străluceau ochii albaştri, de culoarea cerului curând îmbăiat. Privirea-i cu profunde nuanţe de melancolie te obliga să nu fii uşuratic sau vulgar cu ea. Avea în purtare şi în mişcare o demnitate născută din neam şi din crez. Cei doi poliţişti simţeau o anumită stânjeneală în faţa ei. Chipul ei căpătase în sufletul lor dimensiunile unei eroine. Fanatismul de care o acuzau avea pentru ei aspectul unei credincioşii dumnezeieşti.

— Acuzaţia dumneavoastră are un anumit temei, dar ceea ce numiţi călcarea poruncii nu este decât o ascultare de legea iubirii – zise, ca răspuns, Ileana. Când oamenii poruncesc ceva contrar Legii divine, este drept să ascultăm de Dumnezeu, chiar dacă vom supăra autoritatea omenească. A iubi şi a asculta până la jertfă nu este călcare de lege. Cu judecata dumneavoastră, Îl acuzaţi pe Iisus care S-a lăsat ucis pentru a ne salva pe noi; îi acuzaţi pe toţi eroii neamului care s-au jertfit pentru ţară şi pentru urmaşii lor.

Poliţiştii o priveau aşa de curioşi, de parcă atunci ar fi văzut-o pentru prima dată. Trezit din surpriză,

plutonierul replică:

— Politică, femeie, politică, ce-mi spui tu de eroii neamului. Copiii care şi-au lăsat oasele albite pe un ştiu unde şi neştiind de ce, în timp ce barosanii trăgeau chefuri prin palate. Ce-mi spui tu de eroi, că… la voi eroi sunt nu cei ce bat, ci cei ce se lasă bătuţi şi maltrataţi în numele unei himere. Sergent, condu-o pe femeia asta acasă, că moare în vifor.

— Mulţumesc, domnule Ţugui…

— Ascultă, femeie, domnul Ţugui sunt acasă, aici sunt don şef de post, ai înţeles?

— Da, domnule… şef de post, doream să vă spun că nu-i nevoie să mă duceţi acasă, pentru că cine m-a adus mă şi duce.

— A… te-a adus cineva? Aşa spune femeie. Dar unde-i acel cineva, că n-o sta în vifor?

Ileana făcu un semn arătând spre tot ce o înconjura.

— A… nu este aici.

Poliţiştii se uitară curioşi la femeie, apoi sergentul deschise uşa, se uită pe hol, controlă prin celelalte încăperi, se întoarse şi şopti la urechea plutonierului:

— E nebună, don şef, nu-i de mirare după atâta necaz. S-o lăsăm să plece.

Plutonierul îl împinse cu mâna, dorind să-l lase în pace, înţelegând că-i era frică de vifor. În acest timp, Ileana îşi întărise legăturile la cizme, îşi legase bine broboada peste căciula cu urechi, lăsând descoperite doar luminiţele albastre ale ochilor. În mâinile înfăşurate-n mănuşi, ţinea un toiag din lemn de corn, cu măciucă frumoasă, pe care era încrustat numele lui Tudor.

Sergentul a urmărit-o pe Ileana escaladând nămeţii albi din faţa intrării până când a fost înghiţită de vârtejul orb prin care nu mai puteau desluşi nimic. În afară de pulberile zăpezii, nu mai vedea la trei paşi; pieriseră casele, arborii, gardurile, chipurile omeneşti; auzea doar

din când în când câte-o pală de voce omenească sau urlat de câine, zburând prin potopul alb, dar nu ştiai de unde vine şi încotro a pornit. După ce femeia i-a pierit din ochi, sergentul s-a întors în biroul şefului. Acesta se făcea că are treabă într-un dosar. După ce a mai umblat o dată în focul sobei, sergentul a zis:

— Ce lume nebună, don şef!

— Cine e nebun, sergent?

— Femeia asta, don şef, câte gogoriţe are-n cap! Dacă ar fi nevastă-mea, i le-aş scoate eu pe toate.

— Eşti grămadă, bă, sergent.

— De ce, don şef?

— Păi… dacă aşa te-a făcut mă-ta.

— Şi ce-s eu de vină, don şef?

— Eşti de vină şi tu bă, că nu te ridici.

— Ba… mă ridic, don şef – şi sări în poziţia regulamentară, de pe scaunul pe care se aşezase lângă sobă, ca să rupă pe genunchi vreascurile, mărunţindu-le.

Plutonierul se uita la el, zâmbind cu o mimă de amărăciune şi deznădejde, zicându-i:

— Nu de pe scaun să te ridici mă, sergent.

— Da’ de unde, don şef?

— Să te ridici şi tu mă, la… nivel, la diblă, la cultură, la… politică mă, să te ridici la… cevilizaţie, acolo să te ridici, nu de pe scaun, că… de pe scaun se ridică şi maimuţa lui Beznea, colo la circ, în târgul Ruşilor, la Sta Marie. Of… ce prost eşti! Cum te-o fi angajat mă, înalta autoritate pe care cu cinste o slujesc? Să spui tu că femeia asta a lui Tudor e nebună, că se interesează de soarta bărbatului ei! Tu ce ai vrea, să ai o nevastă care să nu se intereseze de tine? De fapt, pe-a ta nici n-a interesat-o, căci de aceea te-a lăsat. Eu aş muri fericit să ştiu că nevastă-mea ţine aşa de mult la mine şi se interesează de soarta mea.

— O… să nu duceţi nicio grijă don şef, că… din câte o

cunosc eu pe coniţa, ţine la dumneavoastră… mai mult decât… să fiţi fericit, don şef!

Convorbirea le-a fost întreruptă de un zgomot de paşi în holul de la intrare. Erau doi musafiri, surpriză pentru poliţişti. Unul era Ion Dunca, un tânăr adventist venit de prin părţile Cârlomanului, iar celălalt era Mihai Dobrescu, la fel de tânăr, dar necăsătorit, şi el venit de prin părţile Oltului. Se vedea că vin de la drum lung. Purtau pe ei cojoace lungi, căciuli mari, de sub care se strecurau şiroaie de transpiraţie. După ce lepădară din zăpadă, atât cât cădea, cerură sergentului să vorbească cu şeful. Fură primiţi cu bineţe şi curiozitate.

— Ce-i cu voi măi, oameni buni, de porunirăţi pe-o astfel de vreme?

— Apoi… ştiţi dumneavoastră, domn şef, necazurile.

— Ce necazuri măi, oameni buni?

— Păi… necazul fraţilor noştri.

— Cum? Păi… ce-au păţit fraţii voştri?

— Ne refeream la fratele Tudor Petrescu şi ceilalţi doi.

— A… dădu deodată fără veselie din cap plutonierul. Păi… ce vreţi voi să ştiţi, că nici eu nu ştiu. A mai fost pe aici mai devreme muierea lui Tudor, dar… n-am avut ce-i spune. Telegrafu-i mort. N-am pe cine trimite să afle veşti. Că… şi voi, bă, stricaţi. Vă puneţi voi cu sfânta noastră Biserică Ortodoxă, autocefală, şi cu sfinţii părinţi, cu preoţii, mă, vă puneţi voi? Păi lor nu le stă nimeni în cale, mă, ei când ţi-or deschide Scriptura te fac praf, nici avocaţii nu se contrează cu ei.

— Nu, domn şef, noi nu contrăm decât păcatului.

— Cum? Ăsta cine-i?

— Nu-i nimeni, e păcatul, fapta rea.

— A… da, da ştiu – păcatul, îl ştiu şi eu, bată-l păcatul.

— Noi, am venit pentru a vă înmâna un răvaş – vorbi

pentru prima dată Mihai Dobrescu.

— Ce răvaş? De unde răvaş?

— Noi venim din postul Băcăleştilor, am fost să vedem ce fac fraţii noştri şi să le mai ducem câte ceva. La plecare, şeful de post ne-a dat un răvaş pentru dumneavoastră. Aşa că noi vi-l dăm şi nu vă mai supărăm.

Poliţistul rămase cu gura căscată şi nu ştia ce să mai creadă. Cum este posibil să călătoreşti acum până la Băcăleşti?! Nu e posibil. N-a cerut răvaşul, care aştepta în mâna lui Dunca, dar puse câteva întrebări:

— Şi… cum! Spuneţi că veniţi din postul vecin?

— Da, domn şef.

— Şi aţi fost pe jos?

— O… nici nu se poate merge altfel.

— De ce v-aţi dus?

— Să aducem veşti de la fraţii noştri.

— Cine v-a trimis?

— Biserica.

— Cum? Sunt aşa interesaţi ei de soarta arestaţilor, încât să vă trimită riscând atât?

— Am avut cu noi un câine ciobănesc. Ne-a arătat drumul prima zi, până în satul Băseştilor, apoi a dispărut. Nu ştim ce s-a făcut. Ne miră dispariţia lui. După ce am rămas peste noapte la un prieten, am plecat mai departe, călăuziţi de Îngerii Domnului, până ne-am găsit fraţii.

— Bine, daţi răvaşul şi sunteţi liberi!

După ce predară biletul, cei doi călători plecară. Poliţistul şef nu mai spuse decât atât:

— Trebuie să fie o putere în religia aceasta; şi, deoarece îşi desfăşoară forţele pe teritoriul meu, trebuie s-o cunosc. De unde oare au adventiştii atâta putere şi curaj? Vremea asta, cât e de sălbatică, nu i-a dat înapoi de la a arăta cât de mult îşi poartă de grijă unul altuia.

— Aşa este, să trăiţi, don şef, aţi făcut o constatare bună – zise sergentul. Călătorii s-au îndreptat spre casă,

unde ştiau că fraţii lor sunt adunaţi pentru rugăciune. De la arestarea lui Tudor şi a Hagiului, credincioşii adventişti aveau „foc continuu” de rugăciune. Posteau, studiau şi se rugau, unindu-şi mâinile ca Domnul să dea izbândă Evangheliei şi fraţilor lor. Diaconeasa şi ajutoarele ei se îngrijeau ca Ileana Petrescu să nu fie singură, mai ales că piciorul copilului se umflase şi era pus în beţe.

Pe înserat, viscolul s-a înmuiat, a încetat să mai ningă, iar zarea s-a limpezit. Vântul mai sufla în rafale slabe, mişcând câţiva paşi puful zăpezii de pe vârfurile nămeţilor. Satul a înviat deodată. Oamenii curăţau zăpada din faţa prispelor, dădeau în lături uşile şi porţile saivanelor, făceau cărări printre case, iar copiii o zbugheau afară în strigăte de bucurie, tăvălindu-se în zăpada afânată.

În ograda lui Tudor Petrescu, Ion, fratele lui, croia pârtie spre grajdul vitelor. De la arestarea lui Tudor, el îngrijea de gospodăria părintească şi a fratelui său.

În casă, Ileana pregătea un plasture din tărâţe calde amestecate cu tătănească zdrobită pentru piciorușul copilului. Evenimentele legate de arestarea lui Tudor o împiedicaseră la început să trateze cu toată atenţia piciorușul micuţului. Abia după plecarea bărbatului ei a observat că nu-i de glumă cu necazul băiatului. În următoarele zile, piciorul s-a umflat, iar copilul plângea şi-n somn, când i se mişca copaia. A chemat câţiva vecini mai pricepuţi, dar eforturile lor au rămas fără rezultate liniştitoare. Viscolul a oprit-o să meargă în satul Dorobanţu, unde cunoştea un vindecător.

Sufletul îi era frământat cu violenţă. În faţa celorlalţi părea liniştită şi stăpână pe sine, dar în singurătate îşi deschidea sufletul înaintea lui Iisus şi plângea, cerându-i iertare că nu-i mai tare. „Doamne, am încredere în Tine, deşi simt că nu mai rezist. Lasă-mă să plâng înaintea Ta! N-aş face aceasta înaintea oamenilor, dar Tu-mi eşti

Părinte şi mă înţelegi. Îmi iubesc bărbatul şi am încredere în statornicia lui, dar... când îl ştiu în mâna celor răi îmi vine să plâng pentru el. Ajută-l, te rog, să nu-şi piardă iubirea şi credincioşia. Ştiu cât ne iubeşte şi suferă pentru noi, lăsându-ne singuri. Suferă pentru băiatul nostru. Ştiu că vei avea grijă de copil şi-i vei vindeca piciorul. De la naştere Ţi l-am dăruit ca să te slujească şi să fie solul Tău. Ai grijă de picioarele lui, Doamne, şi nu ţine în socoteală roabei Tale, slăbiciunea ei!”

De mai multe ori pe zi, se pleca în rugăciune tăcută şi fierbinte. De fiecare dată simţea o uşurare, ca şi când cineva îi luă povara nevăzută de pe suflet. Când primea vizita surorilor, reuşea să uite apăsarea, dar când rămânea singură o ispiteau gândurile şi necredinţa. Uneori, i se părea că Dumnezeu cere prea mult de la ei, în timp ce altora nu li se întuneca fruntea. Alteori, simţea că Domnul rabdă fără rost lumea aceasta străină. Când şi când, avea îndoieli, crezând că Domnul cere o jertfă zadarnică din partea lor. Sufletul îi era încercat până la limită, fiind trecut prin văile necredinţei şi urcat pe culmile speranţei. Din când în când, se ridica brusc în picioare, ridica ochii şi mâinile spre cer, spunând cu glas stins: „Iisuse, Domnul meu, nu vreau să-mi rătăcească sufletul...”. Când zbuciumul sufletesc se domolea, gândurile i se ancorau în chipul blajin al lui Tudor. Nu primise nicio veste de la el, dar avea simţământul că trăieşte. Fraţii plecaţi pe urmele lor nu veniseră cu veşti, şi aşteptarea o făcea să viseze cu ochii deschişi. Auzea destul de viu întrebarea poliţistului: „De ce ne obligaţi să vă facem rău?”

A treia zi de la plecarea lui Tudor, spre seară, sosi în vizită diaconeasa, care-i vesti că au sosit trimişii cu ştiri bune despre Tudor şi Hagiu. Ei povesteau că Domnul le-a salvat viaţa în mod miraculos. Iar acum sunt în postul Băcăleştilor, aşteptând vreme bună pentru mers mai departe. Şeful jandarmilor din Băcăleşti e om bun şi le-a

dat o odaie caldă şi pâine din belşug. Bucatele veneau de la masa soldaţilor cantonaţi în sat.

Vestea a bucurat-o mult pe Ileana. Innourarea sufletească a părăsit-o şi simţea că totul va fi o izbândă pentru Domnul. Îi era ruşine de îndoielile şi gândurile răzvrătite ce-o asaltaseră în amărăciune. Simţea o prezenţă tainică în casa ei. Se oprea din când în când şi spunea cuvinte de mulţumire şi recunoştinţă îngerilor, pe care nu-i vedea, dar îi simţea prezenţi în singurătatea ei.

La o zi după încetarea viscolului, Ion Petrescu a năvălit în casa Ilenei, întrebând aproape speriat: – Cumnată, ai fost tu în dimineaţa asta la ţarcul oilor?

— Nu, răspunse surprinsă Ileana.

Ion se oprise în pragul camerei, uitând să închidă uşa. Privea îndurerat şi jalnic pereţii camerei, neîndrăznind să-i spună Ilenei ce s-a întâmplat.

— Da’ de ce mă întrebi? S-a întâmplat ceva cu oile?

— Păi… lipseşte ţurcana, vărgata, beteaga şi două mioare.

— Le-ai căutat bine?

— Da.

— Hai să ne uităm împreună!

Privind împrejurimile saivanului, constatară cu uşurinţă că urmele străine duceau spre grajdul vecinului Neagu Cârcel. Se putea observa uşor cum au fost scoase câteva uluci din gard pentru a putea fi trecute animalele. Era clar că vecinul Cârcel furase oile. În curtea lui era linişte. Ion a privit în ţarcul vecinului, dar nu şi-a recunoscut oile dispărute. Nu ştiau ce să facă. Ileana, cu chipul răvăşit de mâhnire, zise într-un târziu:

— Domnul a dat, Domnul a îngăduit să dispară.

— Nu-i chiar aşa, replică Ion, care a părăsit curtea şi se îndrepta spre şoseaua satului, având în minte un plan nemărturisit.

Ileana aproape că nu mai ştia ce face; venea până în

casă, se întorcea la saivan, încerca să caute ceva, dar nu ştia ce. Două şiruri de lacrimi îi brăzdau faţa. Simţea o ameţeală pornită din piept şi care-i cădea în picioare. Numai cerul rece şi ascuţit o ţinea să nu se prăbuşească.

Când ajunse în casă, se prăbuşi pe pat şi plânse până când izvorul lacrimilor a secat. Nu era oare prea mult pentru sufletul ei tânăr şi plăpând? Oile erau speranţa lor de hrană. Abia aştepta să fete, după zilele Crăciunului, ca să dea lapte copilului. Câtă speranţă aveau în oile lor, dar… acum totul se spulberase. Cum avea să-i spună lui Tudor, acest nou necaz? Refuza să se mai gândească şi se lăsă moale pe pat ca într-o cădere veşnică, de unde n-ar fi dorit să se mai întoarcă. N-ar fi dorit să mai deschidă ochii şi să vadă casa goală, fără Tudor, copilul ţipând în dureri, şi bruma bunurilor lor dispărută… Încetul cu încetul căderea se stingea, regăsindu-se împreună cu Iisus într-o călătorie. În jurul lor, păşeau mulţi bărbaţi şi multe femei, cunoscuţi şi necunoscuţi.

Toţi erau fericiţi şi eliberaţi. În timp ce grupul de călători trecea pe lângă o cetate, avându-L pe Iisus între ei, la ferestrele zidului au apărut capetele multor bărbaţi şi femei înlănţuiţi şi închişi între ziduri. Iisus S-a oprit şi i-a întrebat, privind insistent la Ileana: „Dacă vă este milă de oamenii aceştia, pot să-i eliberez. Vreţi s-o fac?” „Da, da”, răspunseră toţi în cor.

Curând, uşile se deschiseră şi, unul câte unul, înlănţuiţii treceau prin faţa lui Iisus, pentru eliberare. La fiecare trecere, cineva din rândul însoţitorilor lui Iisus exclama surprins:

— Doamne, acesta mi-a ucis fiul!

— Doamne, acesta mi-a furat fiica!

— Acesta mi-a nenorocit soţia!

— Acesta mi-a…!

— Acesta mi-a…!

Deodată, în omul care păşea înlănţuit spre Iisus,

Ileana descoperi chipul vecinului Neagu Cârcel. Instinctiv puse mâna pe braţul lui Iisus şi spuse mâhnită: „Iisuse, acesta, azi-noapte, mi-a luat oile şi nu merită să fie liber”. Iisus a privit-o cu blândeţe şi i-a răspuns: „Mie mi-a luat viaţa, dar nu pot să nu-l iubesc”. Ileana a lăsat privirea în jos, căutând să înţeleagă spusele Domnului. În timp ce Iisus îi mângâia capul, a întrebat-o: „Ce facem cu vecinul tău?” Privindu-L în ochi, Ileana a răspuns: „Pot eu oare să urăsc ce iubeşti Tu şi să resping ce primeşti Tu?”

Ţipătul copilului care se trezise, a speriat-o. Sărind în capul oaselor, a înţeles că a avut un vis prin care a vorbit cu Domnul ei. Ultimele cuvinte din vis îi erau încă pe buze: „Pot eu oare să urăsc ce iubeşti Tu şi să resping ce primeşti Tu?” Sări în ajutorul copilului, murmurând şi repetând cuvintele ce i se păreau divine.

După adormirea copilului, Ileana a ieşit în curte. Aici descoperi că uitase uşa ţarcului deschisă şi cele câteva oi şi caprele erau slobode prin curte. Încerca să le strângă spre adăpost, dar ele alergau prin spatele ţarcului şi prin fundul curţii. După ce le-a închis şi-a dat seama că toate urmele hoţilor fuseseră şterse.

Miraculos, sufletul îi era liniştit şi uşor. Pierise durerea şi apăsarea de mai înainte. Ştia că nu-i singură în această luptă. Ajungând în casă, s-a plecat pe genunchi şi s-a rugat Domnului. A cerut ca Ion să nu fie lăsat să facă rău prin planurile şi hotărârile sale: „Păstrează-mi încrederea în Tine, Doamne”, îşi încheie rugăciunea Ileana.

Afară, începuseră să fluiere iarăşi stihiile. Tiugile legate la straşina casei se loveau în bătaia vântului, sunând ca toaca la vecernie. Începuse o nouă seară a lumii. **Capitolul II**

În timpul celor trei zile de viscol, soldaţii care-i escortau pe arestaţii jandarmilor din Lacul Sărat au trăit tragedia morţii şi a învierii. Deşi aveau curaj din belşug, putere tânără de oameni încercaţi şi înţelepciunea unei

experienţe vii, ar fi pierit ca un pluton de sacrificiu, dacă Cel care stă deasupra anotimpurilor şi a tenebrelor n-ar fi intervenit, sfidând legile morţii.

Unul în spatele altuia, având-i între ei pe arestaţi, soldaţii conduşi de un locotenent priceput înaintau înotând printre malurile înalte, acoperite de zăpadă. Nu se mai cunoştea drumul. Totul era înecat în omătul învolburat. Zarea era mată şi nepătrunsă. Se lăsau duşi de instinct în direcţia vântului. Mergeau printre două dâmburi, urmărind înălţimile Călmăţuiului, spre nord. Dacă nu ar fi fost adăpostul dunelor înalte de zăpadă, vijelia i-ar fi purtat care încotro, ca pe nişte frunze uscate. Şuierăturile erau înspăimântătoare şi ucigaşe de speranţe. Se târau în şir, unul după altul, călcând pe urmele primului pe care nu-l vedeau în capul coloanei. Ultimul păşea mai uşor în urmele clare ale înaintaşilor, dar tresărea la gândul rămânerii în urmă. Dacă ar fi căzut sau s-ar fi întâmplat altceva, uşor ar fi fost rupt de grup, şi aceasta ar fi însemnat moartea.

Din când în când, privea în urmă, aşteptând parcă un atac, ştiindu-se fără apărare. Peste ei şi prin ei, trecea furtuna nebună şi fără milă. Frigul se furişa prin mâini şi prin picioare, iar respiraţia se transformase în pojghiţă de gheaţă, aşezată pe obraji şi pe frunte. Hainele erau prinse într-o învelitoare sticloasă, formată din zăpadă vârâtă de viscol prin toate încheieturile. Căldura trupului o topise, iar gerul viscolit o transforma în gheaţă. Mâinile prinse în buzunare, erau apărate, dar lăsau corpul fără echilibru. Îngheboşaţi, oamenii înaintau chemaţi înainte de-o vrajă. Pentru locotenent era vraja datoriei, pentru arestaţi, vraja ascultării. Cel mai greu înainta Hagiul. Era mai în vârstă, iar lupta cu nămeţii îi seca puterile. De mai multe zile şi nopţi nu se odihnise, iar de mâncat, mâncase mai multă bătaie decât hrană. Soldaţii îl împingeau neprietenos înainte, zorindu-l înfricoşaţi de apropierea nopţii. Ca să-l ajute, Ilie Petrescu trecuse în spate, iar Tudor în faţă,

întărind urma în care avea să pună piciorul. Din când în când, încercau să-şi vorbească, dar furtuna îi împiedica să se înţeleagă.

Încetul cu încetul, o altă îngrijorare punea stăpânire pe ei. Mergeau fără oprire de mai multe ceasuri şi nu întâlniseră aşezări omeneşti. Ar fi trebuit să întâlnească bordeiele din satele vecine, dar pustiul alb părea nesfârşit. Teama că au apucat pe una dintre văile care se desprindea de albia râului spre câmpuri şi Pădurea Stejarului le dădea fiori mai iuţi decât vijelia. Arestaţii se pomeniră cu locotenentul în pieptul lor. I-a atras într-un cerc strâns şi i-a întrebat, strigând:

— Voi sunteţi de prin partea locului, ştiţi unde ne aflăm?

— Nu, răspunse îngrijorat Tudor.

— Credeţi că suntem pe drumul bun?

— Nu ştim, răspunseră şovăitori arestaţii.

— Dacă ne oprim, pierim – zise obosit Hagiul. Trebuie să mergem fără oprire până ajungem în sat, la adăpost. Curând se va lăsa întunericul, însoţit de moarte.

Locotenentul era îngrijorat până la spaimă. Prinse cu mâinile înmănuşate braţul lui Tudor şi al Hagiului Ştefan şi le strigă:

— Am auzit că sunteţi credincioşi. Dacă este aşa, rugaţi-vă Dumnezeului vostru să ne scape de moarte.

Soldaţii se lăsaseră în omătul pufos şi, în câteva minute, aproape că îi acoperise zăpada. Oboseala îi făcea să simtă o plăcere adâncă şi ucigaşă, în culcuşul alb. Arestaţii şi-au unit capetele într-un cerc strâns şi s-au rugat laolaltă, fără să se audă unul pe altul, până când au simţit răspunsul într-o undă de speranţă şi de încredere.

Cu greu, locotenentul şi-a ridicat în picioare soldaţii. Şirul s-a pus în mişcare, pătrunzând mai adânc în miezul necunoscutului. Nu peste mult timp, din cerul fără lumină a început să coboare duhul nopţii, ca o ceaţă lăptoasă, prin

care nu se vedea nimic. Totul era halucinant şi incert, iar viforniţa izbea furioasă în faţă şi-n piept. Era un infern alb, plin cu gemete şi şuierături. Din când în când, soldaţii tresăreau şi ascultau glasul vântului, în care desluşeau urlete ucigaşe de lupi flămânzi. Uneori, li se părea a fi un lătrat de câine, alteori un amestec de răcnete sălbatice, necunoscute, ce păreau că vin de pretutindeni.

Frica le-a înzecit puterile. Înaintau aproape fără să se mai întrebe încotro merg. Simţind sfârşitul puterilor, s-ar fi oprit puţin în zăpadă sau ar fi scobit un adăpost în peretele dâmbului, dar spaima neagră îi mâna din spate. Simţeau mirosul fiarelor sălbatice şi flămânde, care, la prima oprire, ar fi început măcelul. Cu toate acestea, nu înţelegeau de ce nu şi-au arătat colţii ucigaşi. Locotenentul, cu eforturi mari, trecea de la soldat la soldat şi-i îndemna să nu se oprească şi să ţină arma gata de tras. În coada şirului aşezase doi dintre cei mai buni ostaşi, pregătindu-i să riposteze cu foc, în caz de atac. Toţi trăiau simţământul ultimelor clipe de viaţă. Soldaţii mai tineri erau gata să plângă, dar gerul turbat le îngheţa lacrima.

Arestaţii se luptau tăcuţi cu valurile furtunii, fiecare ascuns în sine însuşi, căutând chipul Dumnezeului său, către care să-şi rostească ultimele dorinţe. Fiecare încerca să-şi cerceteze viaţa şi umblarea. Tudor simţea o durere ascuţită în inimă, gândindu-se la Ileana lui şi la băiat. Îl săgeta tot mai des gândul că piciorul băiatului ar avea probleme. Simţea iubirea cum n-o simţise niciodată; gândindu-se la feciorul său, ar fi murit fără şovăire pentru fericirea lui. În timp ce era uimit de acest nou simţământ ce-i umplea cu putere pieptul şi gândul, auzi o voce care i-a umplut fiinţa: „Mult mai mult decât ce simţi tu pentru fiul tău, simte Iisus pentru tine”. Tudor s-a oprit de parcă cineva îl ţinea pe loc şi se întreba: „Cum? Simţi Tu Iisuse pentru mine, ce simt eu acum pentru băiatul meu? Dar asta înseamnă ceva ce greu reuşesc să păstrez în suflet.

Dacă doar atât mă iubeşti, Iisuse, şi n-ar trebui să mă tem de nimic, nicio clipă”. Şi privind în jur, avu simţământul unei prezenţe fizice. Simţea că o fiinţă divină păşeşte alături de el, îndulcindu-i amărăciunea şi luminându-i calea. O uşurare sufletească şi fizică l-a învăluit şi totul i s-a părut doar un vis. Aşa că un timp a mers conversând tăcut cu însoţitorul nevăzut.

În faţa unui dâmb mare, plutonul s-a oprit o clipă, deoarece spărgătorul de pârtie nu putea să înainteze. Tudor s-a întors spre Hagiu, întrebând:

— Părinte, ştii că suntem însoţiţi?

— Ştiu, i-a răspuns Hagiul.

— Nu mai simt nicio greutate de-o bucată bună de drum, continuă Tudor.

— Nici eu, zise Ilie, care părea liniştit şi imun la viscol. Vocea locotenentului ajungea până la ei, purtată de vânt; ţipa la soldaţii care nu puteau să se mai ridice din zăpadă. Când renunţă să mai urle, se apropie de arestaţi şi li se adresă rugător:

— Vă rog, ajutaţi-mă, oameni buni, rugaţi-vă Domnului, că suntem pierduţi. Soldaţii nu mai pot înainta. Faceţi ceva, vă rog!

Arestaţii ascultau liniştiţi tânguirea locotenentului. Când acesta tăcu, izbucnind în plâns, Hagiul a întins mâinile, apropiind capetele celor trei şi s-a rugat scurt, mulţumind lui Iisus pentru că i-a salvat. După ce a terminat, i-a strigat locotenentului care se depărtase:

— Să pornim, domnule locotenent!

În timp ce comandantul se îndrepta spre capul coloanei, auziră clar în faţa lor, în furtună, lătratul unor câini care vesteau aşezare omenească. Soldaţii şi-au ridicat capetele, înţelegând că salvarea e-n faţă şi, cu puteri nebănuite, s-au aruncat înainte să înfrunte viscolul, în speranţa salvării. Era o înaintare disperată, mânată de groază şi speranţă.

Viscolul nu-i slăbise nicio clipă; mereu îşi trimitea pumnii în piepturile lor, şi săgeţile în ochi şi în obraji. Din când în când, îi răsucea şi-i tăvălea prin zăpadă, oprind tot convoiul. Locotenentul, ca şi când ar fi avut zece inimi, trecea de la unul la altul, încurajând şi dând ordine. Văzând plutonul pe picioare, trecu în faţă, căutând să urmărească exact direcţia în care auzea din când în când lătratul de câine.

Trecuse cam un ceas de luptă cu vântul şi valurile zăpezii, dar se părea că nu vor ajunge la sat.

Descurajarea îl asalta din nou şi muia elanul locotenentului. Nu mai credea că vor mai întâlni dimineaţa. Simţea o dorinţă teribilă de a se aşeza în plapuma albă, toropit de oboseală. Dar ceva înăuntrul lui îi cerea să lupte. Toţi ştiau că el va lupta până în ultima clipă şi că îi va duce la adăpost pe arestaţi. Când se gândea mai bine, nici nu ştia cine sunt arestaţii pentru care-şi punea viaţa în pericol. Ştia că sunt pocăiţi, şi atât. Dar… ce fel de pocăiţi sunt, când toată lumea e-mpotriva lor?” se întreba mirat locotenentul, neînţelegând răspunsul. După o poticneală din care s-a ridicat greu, scrută întunericul alb şi descoperi la câţiva paşi în faţă o pată neagră, mişcătoare, o jivină a groazei, poate!? Nu-şi dădea seama dacă e lup sau câine. Din instinct, puse arma în poziţie de tragere, dar un gând îl opri să apese pe trăgaci: „Dacă-i câinele după al cărui lătrat ne-am luat, nu fac bine să trag…”. Cei din spate îl împingeau înainte. Ei nu văzuseră jivina. Locotenentul porni dornic să urmărească vietatea. Aceasta înainta în pasul lor, conducându-i spre undeva. Din când în când urla, chemând parcă pe cineva.

Convoiul se oprea din ce în ce mai des. Puterile oamenilor se sfârşiseră, părând că sunt sortiţi morţii. În afara arestaţilor, toţi îşi pierduseră speranţa în salvare. Locotenentul s-a apropiat de Hagiu, strigându-i:

— Moşule, mai crezi că vom trăi?

— Da, domnule locotenent, puterea Domnului e mare. El ne este adăpost în furtună.

— Vântul e Dumnezeu acum, bătrâne, el stăpâneşte viaţa noastră, suntem în mâna lui.

— Aveţi încredere în Dumnezeu, domnule locotenent!

— Nu mai cred în nimic, bătrâne, suntem la cheremul hazardului. Şi voi... cu toată credinţa voastră, veţi fi o carne dulce pentru lupi. Dacă ar exista un Dumnezeu, oricât de rău ar fi, şi-ar face milă de noi în halul în care suntem, dar... nu mai cred nimic.

— Veţi vedea puterea Domnului şi veţi crede, domnule locotenent!

Locotenentul nu mai auzise ultimele cuvinte ale Hagiului, căci se îndreptase spre capul plutonului. După ce îşi reluă locul în frunte, iuţi înaintarea, apropiindu-se mai mult de vietatea care păşea în faţa lor.

După un timp, faţa i s-a lovit de trupul unui perete înalt şi alb. Plutonul s-a oprit, neştiind ce se întâmplă. După ce şi-a revenit din uimire şi spaimă, locotenentul a început să cerceteze peretele, căutând o intrare sau o trecere. Câinele ce-i călăuzise, dispăruse. Abătându-se de-a lungul peretelui, locotenentul a descoperit o uşă pe care a împins-o, lăsând să se vadă întunericul unui adăpost.

Zăpada viscolită a zbughit-o pe uşă odată cu el şi s-a pierdut în liniştea întunecoasă. „Orice-ar fi”, spuse locotenentul „tot e mai bine decât în viscol”. Fără să cerceteze interiorul, s-a întors în uşă şi a fluierat cu putere spre pluton. Soldaţii, înţelegând semnalul, s-au pus grăbit în mişcare spre locul de unde venea chemarea. Curând, se găseau toţi la adăpost. Uşa de la intrare a fost închisă şi zăvorâtă.

După o sumară cercetare, din care n-au înţeles prea mult, soldaţii s-au strâns unul lângă altul, cu arestaţii la mijloc, căutând un loc mai dosit unde să simtă mai multă siguranţă, să se încălzească şi să adoarmă. Locotenentul,

ca să zădărnicească orice posibilitate de evadare, a pus o santinelă care ar fi trebuit să vegheze. Curând atmosfera s-a liniştit, şi căldura răsărea sub straiele fiecăruia. Alături de Hagiu, era Ilie Petrescu, aşezat spate în spate cu locotenentul. El s-a aplecat spre bătrân şi i-a şoptit:

— Domnul nostru nu uită niciodată să fie părinte.

— Aşa e, frate. El e totdeauna prezent în furtuna ce-l înconjoară copiii.

— Despre ce Dumnezeu vorbiţi? întrebă liniştit locotenentul.

— Despre Dumnezeul nostru, răspunse Ilie.

— Credeam că vorbiţi despre cel ce a făcut adăpostul acesta, replică locotenentul.

— Dumnezeul nostru ne-a oferit acest adăpost, răspunse Ilie.

— Nu cred, zise locotenentul, vom vedea mâine al cui e grajdul acesta sau… ce-o fi cu el. Oricum pentru noi e mai valoros decât un palat. Am fi pierit sigur, dacă nu ne ieşea în cale. Acum vom rezista până la ziuă şi-atunci va fi altceva.

— Eu cred că Domnul ni l-a oferit, continuă Ilie.

— Crezi ce vrei! răspunse locotenentul. Dacă nu l-ar fi făcut un om, ai fi pierit cu Dumnezeul tău cu tot.

— Eu cred că, atunci când omul face un bine, este „mâna” lui Dumnezeu.

— Deci şi voi credeţi învăţătura cea nouă, care vine dinspre Răsărit, cum că omul este Dumnezeu? Nu degeaba spune preotul că sunteţi bolşevici.

— O, nu, domnule locotenent, mergeţi prea departe cu bănuielile. Ilie a vrut să spună că orice bine pe care-l face omul îl face sub influenţa lui Dumnezeu – interveni Hagiul.

— De unde ştiţi voi aceste lucruri? îl întrerupse locotenentul.

— Din Biblie, domnule locotenent.

— Aşa scrie în Biblia voastră pocăită?

— Biblia este una singură, noi nu avem o Biblie a noastră, şi ea nu poate fi pocăită sau nepocăită. Avem Biblia tradusă de preoţii Bisericii Ortodoxe din România.

— Cum? Bibliile pe care le folosiţi voi sunt traduse de preoţi?

— Da. În limba română traducerile sunt făcute de preoţi ortodocşi.

— Bine, bine, dar de ce unele au cruce şi altele nu?

— O… crucea aurită de pe coperta unor Biblii a fost pusă de cei care au tipărit Biblia, nu de biserică sau traducător. Unii editori, în dorinţa de a face cartea mai atractivă şi de a arăta că este o carte în care se vorbeşte despre Hristos, au pus o cruce pe coperta din faţă, adică la începutul Vechiului Testament, care este mai puţin creştin. Aceasta a ţinut, pur şi simplu, de fantezia tipăritorilor. Când au fost scrise cărţile Bibliei nu se inventase semnul crucii, ca semn sacru. Aşa că nu are nicio legătură conţinutul Bibliei cu semnul crucii de pe copertă. Oricine poate pune semnul unei cruci pe o carte atunci când îi pune coperte. Semnul crucii de pe un mormânt nu garantează că acolo a fost înmormântat un sfânt. El este pus la toate mormintele creştinilor, cu toate că unii toată viaţa n-au ştiut că sunt creştini şi nici nu i-a interesat creştinismul. Aşa că semnul crucii nu poartă în sine nicio garanţie.

— De ce aţi spus mai înainte că Biblia voastră e tradusă de un preot, în timp ce nouă ni se cere a ne feri de Biblia voastră, a pocăiţilor, o Biblie pe care aţi scris-o după rătăcirea voastră?

— Repet ce am spus: toate traducerile Bibliei în limba română, folosite de noi azi, sunt traduse de preoţi ortodocşi. Noi nu folosim decât Biblia, traducere ortodoxă. Părinţii noştri au folosit Biblia de Iaşi, cunoscută ca traducerea Niţulescu, preot, doctor şi profesor la

Facultatea de Teologie Ortodoxă. Prin anul 1923, prinţesa Calimachi, constatând că Biblia de Iaşi era depăşită ca formă a limbii române, l-a angajat pe Dumitru Cornilescu, un tânăr preot care terminase Facultatea de Teologie Ortodoxă din Bucureşti, să facă o nouă traducere a textului biblic într-un limbaj actual. Această traducere este folosită de noi.

— Bătrâne, eşti un om în vârstă şi mi-e greu să-ţi spun că minţi, dar nu cred că m-au minţit profesorii mei de la Academia Militară, în orele de religie. Religia am făcut-o cu înalte feţe bisericeşti, aşa că nu pot să te cred.

— Când se va face ziuă, am să-ţi dau să citeşti pe Biblia mea şi ai să te lămureşti!

— Nu ştiu ce să mai cred, sufletul îmi şopteşte că ai avea dreptate, dar raţiunea îmi arată mulţimea celor care sunt împotriva voastră. Cred că-i mai bine să mă ocup de milităria mea, să-mi servesc ţara şi superiorii, iar dacă Dumnezeu există, să se arate şi să-mi lămurească drumul de apucat.

— Dumnezeu. Se arată când într-un fel, când într-altul, dar omul nu ia seama, zise cu destulă blândeţe Hagiul.

— Eu nu l-am văzut deloc în nenorocirea care ne înconjoară, replică locotenentul.

— Eu îl văd în faptul că am ajuns la acest adăpost, pe care ni l-a oferit.

— Oricum am fi ajuns, zise locotenentul, amintindu-şi de vietatea misterioasă pe care am urmat-o până la adăpost.

Simţea totuşi că ceva nenatural a fost în călăuzirea spre acest loc de salvare. Înainte de a încerca să-şi ducă fraza la sfârşit un val uriaş de furtună făcu să se scuture din temelii adăpostul. Toate hăurile gemeau în urletul lui.

Fluierături sinistre şi urlete lugubre amestecate cu pocnete şi trosnituri, frângeau lumea-n două, cutremurând

orice curaj şi speranţă. Locotenentul şi-a înghiţit în sec ultimele cuvinte şi a slobozit un oftat adânc. O tulburare adâncă îi frământa amintirea. Subconştientul încerca să schiţeze o legătură între cuvintele hagiului: „Dumnezeu vorbeşte când într-un fel, când într-altul, dar omul nu observă”, şi modul cum a ajuns el să plece în această misiune, el care ar fi trebuit să fie în altă parte, cu multă căldură şi destul adăpost. Nu-şi putea explica de ce căpitanul de la Parchet l-a trimis pe el, care primise o altă misiune. De la plecare, trăise fiorii unei misiuni neobişnuite. Gândurile îi fură întrerupte de şoapta abia perceptibilă dintre Hagiu şi Tudor Petrescu.

— Cu siguranţă, fraţii au venit după noi, dar locotenentul ne-a condus pe un drum pe care nu-l cunoştea şi ne-am rătăcit, zise Tudor.

— Aşa e şi-n credinţă. Dacă vrei să-i conduci pe alţii la Dumnezeu, trebuie să cunoşti mai întâi tu drumul, altfel rătăceşti oamenii sinceri şi nevinovaţi.

Locotenentul ar fi dorit să se scuze într-un fel, dar tocmai atunci ajunseră la ei urletele reci ale lupilor. Era clar că nu erau departe. Deşi trupul i se încălzise, simţi că-i îngheaţă spatele de spaimă. Nu cunoştea mai nimic despre adăpostul lor. Nu ştia cât de rezistent este şi cât va putea să-i apere de atacul fiarelor. Orientându-se după faptul că nu simţeau deloc furia vântului şi că aerul începuse să se încălzească, spera să fie un loc bine închis. În cele din urmă ceru santinelei să cerceteze tăria adăpostului. Aceasta se întorsese curând şi spuse că zidul e bun şi nu prezenta niciun pericol. Singurul punct mai slab este uşa de scânduri, dar „voi fi cu ochii pe ea”.

Loviturile furtunii, spaima, oboseala şi căldura-minune, răspândită în adăpost şi sub haine, i-a atras repede pe soldaţi în poienile odihnei. Trecuse ceva timp după care santinela, trezită dintr-o picoteală adâncă, şopti soldatului de la margine:

— I-auzi cum mai bocăneşte vrăjitoarea la uşa de scânduri. Şi-o fi schimbat oare vântul direcţia?

Soldatul ascultă câteva clipe şi răspunse:

— Nu cred că-i vântul, ar fi bine să-l trezeşti pe comandant. Locotenentul se trezi speriat şi puse instinctiv mâna pe arma.

După ce a înţeles despre ce-i vorba, s-a sculat încet şi s-a apropiat de uşă. Prin crăpătura a doua scânduri, zărea în pâcla albă un contur întunecat, ce se mişca sub puterea vântului.

— E un lup – şopti locotenentul către santinelă. E unul dintre înaintaşii haitei. Adulmecă prada, o urmăreşte, o localizează, şi apoi dă de veste haitei. Când e singur nu atacă, dar când îi sosesc ajutoarele se năpustesc asupra prăzii şi-o hărţuiesc necontenit.

Dihania, simţind că-i privită şi urmărită, slobozi urlete de chemare şi moarte, care se pierdeau în vijelie. Locotenentul îşi dădea seama că fiecare secundă era hotărâtoare. Trebuia ucis lupul înainte de a-şi chema haita.

Urletul lupului îi trezise pe soldaţi şi pe arestaţi, dar niciunul nu părăsise locul cald. Locotenentul le ceru să rămână pe loc. Secondat de santinelă, crăpă uşa, aşa încât să încapă arma şi să poată ochi sigur. Urmări un timp jivina. Toţi ascultau cu răsuflarea reţinută aşteptând pocnitura. După câteva minute, care deveniră chinuitor de lungi, se auzi un scurt bubuit însoţit de un răcnet turbat. Glonţul atinsese lupul care se pierduse în furia albă. Locotenentul a înaintat câţiva metri spre locul unde ţintise fiara, în speranţa că o va găsi căzută, dar s-a oprit fiindu-i teamă să nu fie atacat de alţi pânditori. La întoarcere, observă că nu mai curgea ninsoarea, şi vijelia se transformase într-un vânt obişnuit, care spulbera zăpada afânată. În adăpost, fiecare comenta în felul lui evenimentul. Arestaţii ascultau liniştiţi, ca şi când ei ar fi cunoscut viitorul. Locotenentul s-a apropiat de ei şi le-a zis

cu multe înţelesuri:

— Pocăiţilor, rugaţi-vă să nu ajungă lupul rănit la haită că suntem pierduţi.

— De ce, domnule locotenent? întrebă un soldat.

— Pentru că ceilalţi vor lua urma sângelui şi vor ajunge la noi.

— Vă mai îndoiţi încă de ocrotirea Domnului, comandante? întrebă Hagiul cu destulă seriozitate şi blândeţe.

După o mică întârziere veni răspunsul.

— Nu ştiu ce să mai cred, bătrâne. Mâine, vom lămuri lucrurile, dacă vom mai fi în viaţă.

— Mie mi se par clare de acum – răspunse aşa, într-o doară.

Ilie.

— Şi cum ţi se par ţie clare? întrebă rar şi răspicat comandantul.

— Mie îmi vorbesc cu claritate multe lucruri petrecute cu noi azi. Şi dacă m-aş referi doar la ce am petrecut de când suntem cu voi şi e destul. Pe drum, când credeam că-mi dau duhul, am primit o putere şi-o mângâiere de-aş mai fi mers încă trei zile fără oprire. Şi putere aţi primit şi voi, dar n-aţi sesizat. Ai uitat prea repede că ne-ai cerut să ne rugăm pentru salvare, când nu mai reuşeai să scoţi soldaţii din omăt? Apoi, lătratul câinelui pentru mine a fost un semn, el ne-a călăuzit la acest adăpost, care, după cum mi-amintesc eu zona, nu ştiu când a apărut. Eu am mai rămas peste noapte în adăposturi ca acesta, dar am tremurat zdravăn, pe când noi aici nu prea ne plângem de frig, ori credeţi că ne apără uşa aceea de scânduri prin care îţi vâri degetele spre afară? Mie mi-e foarte clar că aici nu suntem singuri.

Toţi ascultau fiecare cuvânt al lui Ilie. Când acesta tăcu, unul dintre soldaţi izbucni în râs şi zise către locotenent:

— Aiurează, domnule locotenent, se vede că nu-i soldat, şi nu-i obişnuit cu vitregiile şi viaţa dură de oştean. E o jignire să spui că noi, soldaţii armatei române, am fi căzut pe drum, dacă nu se ruga un prăpădit de ţăran pocăit.

Se mai alăturară câţiva soldaţi simţindu-se şi ei jigniţi.

— Tăceţi şi culcaţi-vă! porunci locotenentul, iar tu, care ai vorbit, treci de strajă!

— Ai vorbit bine, îi şopti Hagiul lui Ilie, şi eu înţeleg la fel lucrurile. Nu fi mâhnit de vorbele soldatului, el atâta pricepe.

Încetul cu încetul, atmosfera s-a liniştit, şi parcă şi vântul se mai potolise. Soldaţii şi arestaţii, strânşi în cerc, sprijiniţi unul de altul cu picioarele în raniţă, au adormit repede. Nu peste multe ceasuri, avea să apară lumina. Santinela, alături de grup, începuse să tremure. Mai de supărare, mai de frig sau de spaimă, îşi mişca picioarele care-i deveneau grele, curios de repede.

Curând atmosfera din adăpost deveni plată şi rece, spartă din când în când de oftaturi şi suspine, însoţite de rostirea unor cuvinte muşcate şi neînţelese. Fiecare îşi luase zborul dincolo de om, luptând cu visul şi agonia unor întâmplări trecute.

Arestaţii adormiseră liniştiţi, cu respiraţia ritmică, semn că braţul pe care se sprijineau era sigur şi cald.

Locotenentului nu-i era uşor să adoarmă. Avea întrebări care-l frământau. Mai dormise în adăposturi improvizate şi cu alte ocazii, dar aproape că murise de frig, pe când aici căldura izvora din pământul pe care erau culcaţi. Trăiseră o zi groaznică, în care au fost epuizaţi până la cădere, fără să mănânce, şi cu toate acestea, nimeni nu s-a plâns de foame. Avea simţământul că un mister se învârtea în jurul lor. Apoi, arestaţii, ţăranii aceştia, ciudat de liniştiţi şi ascultători, cine erau de fapt?

Misiunea pe care o primise era cu adevărat o misiune importantă sau doar una pentru probă şi disciplinare? Avea oare legătură cu cererea lui de transfer mai aproape de locurile natale din nordul ţării?

Gândurile-i alergau ca nişte cai sălbatici, lăsând în urma lor puzderie de întrebări fără răspuns. Curând, în câmpul cu vise, a răsărit o fiinţă purtând straiele iubitei lui, rămasă la un conac între castelul Bran şi piscurile Craiului. Totul s-a transformat într-o plutire uşoară peste câmpul cu flori, până când a înţeles că nu-şi poate stăpâni zborul. Panica i-a înconjurat sufletul şi aştepta de undeva ajutorul. A ridicat fruntea privind în spatele soarelui: „Dumnezeule, opreşte-mi prăbuşirea!” Speriat a deschis ochii şi-a înţeles că era pe pământ, în mănunchiul de soldaţi culcaţi pe paie, cu mâinile se ţinea strâns de mâneca Hagiului, care se trezise şi privea cu blândeţe la ofiţer.

— Aţi visat ceva urât, domnule locotenent, zise în şoaptă Hagiul.

— Da, visam că zburam şi nu mai puteam să controlez direcţia!

— Oricum nu vă ciocniţi cu vreo turmă de oi, se introduse în vorba Ilie, care se trezise, dar nu se mişca de teamă să nu piardă căldura.

— Fiule, zise Hagiul întorcându-se spre Ilie, orice zbor necontrolat înseamnă o prăbuşire, şi câte zboruri n-are tinereţea!

Lumina zilei stăpânea peste faţa torturată a pământului. Vântul se zvârcolea-n rafale, purtând prin văzduh apa înflorată cu care acoperea murdăria pământului.

Curând, soldaţii erau în picioare şi împachetau efectele din dotare. Toţi păreau sănătoşi şi refăcuţi pentru drum. Locotenentul cercetase împrejurimile şi cu un plan în minte ceru să se facă linişte.

— Băieţi, doresc să luaţi aminte la ce vă spun! Adăpostul acesta binecuvântat se află între Pădurea Stejarilor, la răsărit de noi, şi o aşezare omenească, la distanţă de doi-trei kilometri. Am observat focul de la hornuri. Trebuie să ajungem acolo înainte de a se porni iarăşi năpasta. Cerul e atât de încărcat, încât curând se vor prăvăli peste noi stihiile. Mergem în lanţ, ajutându-ne unii pe alţii. Încolo-naţi-vă şi pregătiţi-vă de mers!

— Domnule locotenent, interveni Hagiul, pot să înalţ o rugăciune pentru ocrotirea noastră mai departe?

Locotenentul tăcea privindu-l mirat, neştiind ce să facă. Înainte de a îngâna ceva, un soldat pufni în râs, spărgând liniştea. Ofiţerul l-a privit încruntat, apoi a răspuns Hagiului:

— Roagă-te pentru dumneata, noi nu avem nevoie de o religie care să ne ducă în lanţuri, avem religia noastră, şi mă tem că, în urletul vântului de afară, nu te mai aude niciun Dumnezeu.

— Cum vi-i voia, domnule locotenent, permiteţi-ne nouă să ne retragem pentru rugă.

— Acum plecăm, şi aici nu-i biserică, hai! Încolonarea şi… marş! Zarea era aproape limpede, iar faţa câmpiei era încreţită cu troiene. Erau porţiuni unde călcai pe scoarţa îngheţată a ogoarelor, dar în altele te afundai până la brâu în omăt. La câteva zeci de metri de adăpost, plutonul a coborât într-o vâlcea, care se pierdea spre sat şi Călmăţui. Locotenentul a privit-o cu bănuială, întrebându-se dacă nu cumva vâlceaua aceasta i-a îndepărtat de sat şi i-a adus spre adăpostul din noaptea trecută. Înainte de a se hotărî ce cale să apuce, a privit de jur-împrejur. Nu mai vedea adăpostul din pricina drumului şi a nămeţilor, dar nici vântul nu-i mai lovea cu răutatea lui. Bănuia că prin vâlcea şerpuia drumul satului spre pădure, ascuns acum sub cerga albă. Locotenentul s-a întors cu faţa spre soldaţi şi a strigat:

— Soldaţi, vom părăsi vâlceaua şi vom merge pe câmp direct spre sat, chiar dacă vântul ne va biciui, vom merge strânşi unul lângă altul până-n sat, aşa că urcaţi malul din faţă.

Chiar atunci s-a auzit vocea de bariton a sergentului:

— O clipă, domn locotenent, permiteţi să raportez.

— Permit, sergent.

Subofiţerul s-a apropiat de ofiţer şi i-a spus mai şoptit:

— Cred că mi-am pierdut un încărcător şi lopata, la adăpost, domn locotenent.

Comandantul l-a privit cu mânie şi i-a făcut semn să se întoarcă câteva zeci de paşi pe dâmb şi să-şi caute lucrurile pierdute. În timp ce sergentul se strecura înapoi pe lângă pluton şi arestaţi, locotenentul făcu semn soldatului de lângă el să-l urmeze pe sergent. Plutonul bănuia care-i problema, aşa că fiecare îşi verifica lucrurile.

Ajunşi în vârful dâmbului, sergentul şi soldatul însoţitor s-au oprit un timp şi priveau tăcuţi în depărtare. Priveau miraţi când înainte, când înapoi spre grup. În cele din urmă, soldatul însoţitor s-a întors la grupul din vâlcea şi i-a spus comandantului:

— Domnule locotenent, domn sergent vă roagă să urcaţi la dânsul, pentru că…

— Pentru că ce, mă?

— Nu ştiu, domn locotenent, haideţi să vedeţi! Locotenentul a privit spre sergent. Acesta făcea semne de chemare.

Ajunşi sus, s-au oprit un timp, apoi au dispărut în spatele nămeţilor, în direcţia adăpostului de noapte.

Soldaţii rămaşi în vâlcea s-au strâns în jurul arestaţilor şi unul dintre ei s-a adresat Hagiului:

— Tataie, de ce sunteţi arestaţi?

— Pentru credinţă, taică.

— Cum adică pentru credinţă? Dar ce credinţă aveţi,

sunteţi turci?

— Nu taică, suntem creştini.

— Păi şi noi suntem creştini, dar nu suntem arestaţi.

— Ba şi noi suntem arestaţi, dar cu voia, dumnealor sunt fără voie, interveni un camarad care nu prea avea la inimă milităria.

Hagiul, printr-o introducere iscusită, a început să vorbească soldaţilor despre adevărurile Scripturii care-i dau lui şi fraţilor de credinţă puterea de a suporta persecuţia şi nedreptăţile din partea celorlalţi creştini. Soldaţii erau vizibil interesaţi şi uimiţi de cele auzite.

Tocmai când cele spuse de Hagiu atingeau punctul maxim de interes, au sosit cei trei plecaţi. Feţele lor arătau o adâncă frământare din care răzbătea teama şi nesiguranţa. Ajunşi lângă grupul soldaţilor, locotenentul s-a oprit, ascultând şi privind fix la Hagiu. Când acesta se părea că a sfârşit argumentarea adevărurilor prezentate, locotenentul i s-a adresat milităreşte:

— Vino la mine, bătrâne, iar voi ceilalţi încolonaţi-vă pentru drum.

— Vă ascult, domnule locotenent, zise cu bunătate Hagiul, în timp ce locotenentul privea fix prin el, undeva în adânc.

Într-un târziu, s-a trezit din cugetare, întrebând:

— Ai putea să-mi spui ce se petrece aici, adică… ce s-a întâmplat azi-noapte cu noi?

Hagiul îl privea atent, căutând să înţeleagă tot ce ar dori să ştie locotenentul. El a pus părinteşte mâna pe braţul locotenentului, întrebând:

— Domnule locotenent, ce s-a întâmplat cu dumneavoastră? De ce păreţi aşa de tulburat? Locotenentul s-a oprit, privindu-l ca şi când l-ar fi văzut prima dată, şi a întrebat:

— Ce vrei, bătrâne, de ce ai oprit plutonul? Pluton, înainte marş!

Primul, în fruntea coloanei era sergentul urmat de soldatul care-l însoţise la adăpost să-şi caute încărcătorul pierdut şi lopata. Mergeau tăcuţi şi cu un aer de complicitate. Din când în când, întorceau capul, privind spre arestaţi. Aceştia erau flancaţi de soldaţi cu armele pregătite pentru tragere. Locotenentul era ultimul în rând. De acolo, supraveghea întreaga coloană, avându-i în atenţie în special pe arestaţi.

După ce parcurseseră câteva sute de metri pe coborâşul văii, plutonul s-a oprit din faţă. Locotenentul a grăbit pasul acolo unde sergentul şi câţiva soldaţi priveau ceva în zăpadă. La picioarele soldaţilor zăcea mort un câine mare ciobănesc, care avea piciorul din spate zdrobit de un glonţ. Glonţul îi străpunsese trupul.

Locotenentul s-a gândit imediat la lupul pe care l-a împuşcat în noaptea trecută. Avea un simţământ că lupul era câinele găsit mort. Sub puful de zăpadă au descoperit urme de sânge ce-i orientau spre susul văii, de unde coborau ei.

Sergentul s-a îndreptat spre locotenent şi i-a zis cu o oarecare îndoială:

— Cred că acesta-i lupul de azi-noapte, domnule locotenent.

— S-ar putea ca el să ne fi condus la adăpost, zise mai mult pentru sine locotenentul. Dacă el ne-a călăuzit şi ar fi dorit un loc de adăpost cu noi, e rău că l-am împuşcat. Dar de unde să ştiu? încerca să se scuze comandantul.

Întorcându-se, locotenentul a întâlnit privirea Hagiului.

— Voi ce aveţi de spus, pocăiţilor?

— Nu altceva, decât ce spune câinele acesta.

— Dar ce spune câinele acesta? întrebă apăsat şi curios sergentul.

— Cum! Nu-i înţelegeţi mesajul?

— Ce mesaj, nebunilor, s-a înfuriat sergentul, ăştia-s

vrăjitori, vânduţi ălui rău, domn locotenent. Locotenentul, ca şi când nu l-ar fi auzit pe sergent, se adresă lui Tudor Petrescu, convins că ceva misterios se întâmplă cu ei.

— Ce mesaj înţelegi tu de la acest câine?

— Păi câinele acesta ne dă speranţă şi ne spune adevărul.

— Cum? Ce speranţă şi ce adevăr? Eu de ce nu văd şi nu aud nimic?

Se făcuse linişte între soldaţi şi toţi ascultau să vadă ce va ieşi din această discuţie absurdă.

— Pentru că nu priviţi în adâncimea lucrurilor, domnule locotenent, răspunse respectuos Tudor.

— Tu ai putea să-mi arăţi şi mie?

— Da, domnule locotenent. Câinele acesta venea, probabil, dintr-o misiune a lui, pentru că, pe o vreme ca cea de azi-noapte, niciun câine n-ar fi ieşit de drag în calea viscolului şi a lupilor, n-ar fi plecat la vânătoare şi nici pentru vreun alt motiv. Dar pe acesta nu ştim ce putere l-a purtat şi ce scop l-a adus în aceste locuri. Oricum, după ce a fost rănit de glonţ, aşa cum era normal, a încercat să meargă spre casă. S-a târât până aici, unde se pare că pierderea sângelui i-a secat puterea, iar gerul şi furtuna i-au grăbit moartea. Însă ia priviţi cum, înainte de moarte, a intrat pe acest drum, care se desprinde de cel pe care am venit până acum. Acesta este drumul care ne duce în sat, nu cel pe care vrem să mergem noi.

Locotenentul îl ascultă atent pe Tudor şi a fost destul de surprins că el nu observase, şi nici ceilalţi, că drumul se desprindea de linia curgerii văii. Cu siguranţă că ei ar fi mers la vale fără să observe bifurcaţia. A cercetat cu atenţie drumul pe ambele direcţii. Pe cel arătat de Tudor şi de câine, că ar duce-n sat, a descoperit în creştetul unui dâmb spălat de furtună urmele roţilor de car în pământul îngheţat. Amintindu-şi că în direcţia drumului, observase fumul din sat. Era din ce în ce mai convins că aceea-i

direcţia. S-a întors în grup, a privit spre Tudor şi i-a zis liniştit:

— Mulţumesc, cred că ai dreptate.

— Domnul este cel care ne călăuzeşte şi merge înaintea noastră, domnule locotenent.

— El este amestecat în pieirea adăpostului?

— Nu înţeleg la ce vă referiţi.

— Ba înţelegi mai mult decât vrei să spui, numai că... într-o zi ai să spui tot.

Tudor, neînţelegând la ce se referă locotenentul, a privit cu mirare la ceilalţi până când a întâlnit privirea duşmănoasă şi iute a sergentului.

Curând, pe faţa albă a câmpiei, şerpuia, străpungând barierele de gheaţă şi de omăt, plutonul armatei române, purtând cu sine trei „ambasadori ai Cerului”. În depărtare, apăreau vizibile semnele prezenţei omului. Vântul începuse să sufle mai tare, vânturând zăpada smulsă din căuşe de gheaţă. Plutonul înainta ca-ntr-un marş funebru. Nimeni nu vorbea. Toate spusele se consumau în lumea gândurilor şi a simţămintelor.

Locotenentul scruta mereu zarea şi urmărea un cârd de ciori care dansau în voia vântului. Mişcarea păsărilor arăta că, în curând, se va porni semănatul pufului alb.

Strigăte de biruinţă izbucniră din pieptul primilor soldaţi din pluton când, din coama dealului, zăriră în vale bordeiele şi casele sătenilor. Nu ştiau ce sat este, dar asta nu conta, important era că se întorseseră printre oameni.

Dâmbul l-au coborât mai mult prăvălindu-se. Locotenentul încerca să impună ordinea, dar şi el era fericit până la „ruperea rândurilor”.

Ajunşi în sat, aflară de la un sătean că se aflau în comuna Raţa, şi că postul de jandarmi se afla lângă biserică, în curtea primăriei. Aproape subit, soldaţii au simţit un leşin în pântece. Acesta făcea să li se înmoaie picioarele şi să dorească disperaţi hrană şi apă. La prima

fântână îşi potoliră setea, dar foamea se înteţea.

La postul de control găsiră un sergent şi pe secretarul primăriei. Aceştia raportară că primarul şi şeful de post sunt chemaţi la judeţ şi că vin a doua zi.

După ce locotenentul se convinse că nu poate merge mai departe cu plutonul obosit şi flămând, hotărâră să fie cantonaţi într-o clasă a şcolii şi să li se aducă hrană de la săteni. Aceştia, aflând că a sosit în amărâtul lor de sat un pluton al armatei române, escortând trei criminali periculoşi, se îngrămădeau care de care să-i vadă, sub pretextul că le aduce hrană. Tot felul de zvonuri s-au răspândit repede în sat. Unii spuneau că au fost prinşi trei criminali odioşi, care au dezertat din războiul balcanic şi au stat ascunşi până au fost prinşi în pădurile Bălceştilor. Alţii spuneau că arestaţii sunt răzvrătiţi împotriva bisericii şi coroanei. Alţii, cum că cei trei au ucis oamenii unui cătun şi le-au mâncat inimile şi ficaţii. Alţii susţineau că cei trei sunt acoliţi ai Anticristului, trimişi să pângărească creştinătatea ortodoxă.

Aşa s-a făcut că locotenentul şi soldaţii au primit hrană şi băutură mai mult decât aveau nevoie. A doua zi trebuiau să ajungă la garnizoană.

Soldaţii s-au repezit ca lupii la pachetele cu hrană. Pentru arestaţi n-au fost restricţii. Puteau mânca ce doreau. Mai toată hrana era de post. Era în Ajunul Crăciunului.

În timp ce mâncau care pe unde apucase în sala de clasă, a venit poliţistul satului şi s-a adresat locotenentului:

— Domnule locotenent, permiteţi să raportez.

— Ce-i?

— Cred că-i mai bine să veniţi puţin afară. Ofiţerul, cam nemulţumit că-l întrerupe de la masă, promisese în cele din urmă că vine.

Ajuns pe hol, poliţaiul îi raportă că satul s-a adunat în faţa şcolii şi cere să-i vadă pe criminali.

— Ce criminali, domnule?
— Păi… cei arestaţi de dumneavoastră.
— Aceştia nu-s criminali.
— Păi… satul aşa crede.
— Şi ce-mi pasă mie ce crede satul.
— Vă rog, domnule locotenent, mergeţi şi vorbiţi cu sătenii. Locotenentul s-a oprit în uşa de la intrare în şcoală. În faţa uşii era adunat satul. Bărbaţi şi femei, copii şi bătrâni, aşteptau tăcuţi şi-l măsurau cu privirea pe ofiţer.
— Oameni buni, zise locotenentul, am fost surprins de bunătatea şi bunăvoinţa voastră. În cadrul misiunilor mele, am poposit în multe localităţi, dar oameni săritori şi buni ca voi, rar întâlneşti. Voi raporta comandantului garnizoanei mele şi voi lăuda fapta voastră. Ştiu că sunteţi mai săraci ca alţii, dar mai bogaţi la suflet. Vă mulţumim, şi Domnul să vă răsplătească. Dacă se va ivi vreodată ocazia să vă împlinesc o dorinţă, am s-o fac fără şovăire.
— Domnule ofiţer, iertaţi-mă că îndrăznesc, dar… dorim să-i vedem şi noi pe creminali. La noi în sat nu s-a întâmplat niciodată un eveniment ca acesta. Noi n-am văzut un creminal, aşa că vă rugăm să ni-i arătaţi.
Locotenentul a început să zâmbească cu îngăduinţă şi s-a sfătuit câteva clipe cu poliţistul.
— Oameni buni, arestaţii noştri nu sunt criminali, sunt oameni tot aşa de buni şi paşnici ca şi voi.
— Vrem să-i vedem, vrem să-i vedem, ziseră mai multe voci deodată.
— De ce sunt arestaţi, dacă nu-s creminali? insistă un bărbat care se distingea de ceilalţi săteni printr-o statură impunătoare.
— Dacă voi doriţi să-i vedeţi şi să-i întrebaţi de ce sunt arestaţi şi pentru că v-am promis că vă îndeplinesc o dorinţă, îi voi aduce şi le voi cere să răspundă la întrebările voastre.

— Aşa e bine, aşa e bine, răspunseră sătenii bucuroşi. Nu după multă aşteptare, în uşa principală a şcolii au apărut arestaţii însoţiţi de locotenent şi câţiva soldaţi înarmaţi, pregătiţi pentru orice situaţie. Mulţimea tăcută îi cerceta pe cei trei. Erau surprinşi de seninătatea şi liniştea de pe feţele lor. Nu vedeau nici ură, nici viclenie în ochii lor. Erau miraţi şi nu le venea să creadă că atâţia soldaţi au plecat pe-o aşa vreme să aresteze nişte oameni atât de simpli şi liniştiţi.

— Ce rău au făcut oamenii aceştia? întrebă un sătean din primele rânduri.

— De ce sunt arestaţi? insistă un altul

— Oameni buni, să-i lăsăm pe dumnealor să răspundă la întrebare, deoarece eu n-am fost prezent la arestarea lor. Eu doar i-am preluat cu ordinul de a-i duce teferi înaltelor autorităţi. Ofiţerul s-a întors spre Hagiu şi i-a şoptit ceva. Bătrânul a făcut doi paşi în faţă şi s-a adresat mulţimii:

— Fraţi creştini, sunt bucuros că pot să vă mulţumesc pentru dărnicia şi omenia voastră. Cu siguranţă că bunul Dumnezeu v-a dăruit un suflet mare. Eu şi fraţii mei trecem azi printr-un necaz, aşa cum au trecut pe vremuri oamenii lui Dumnezeu.

În mulţime se produse un murmur, urmat de oarecare agitaţie.

— Vă bateţi joc de noi, domnule ofiţer? În loc de răufăcători arestaţi, ne-aţi adus un popă, sau cântăreţ, ce-o fi! Nu se cade să ne umiliţi aşa, poate că tăria şi-a făcut lucrarea în capul dumitale, dar noi ne simţim batjocoriţi, vorbi cu gravitate unul care făcea parte dintre fruntaşii satului.

Mulţimea se agita şi vocifera cu voci din ce în ce mai auzite. Locotenentul, la rândul lui, uimit de întorsătura pe care o luau lucrurile, ridica braţele cerând linişte şi zise:

— Oameni buni, nu-i nicio păcăleală. Dacă nu mă

credeţi, accept ca trei dintre voi să meargă în şcoală şi să constate dacă minţim sau spunem adevărul. Să vină trei dintre voi şi să verifice.

Mulţimea, auzind oferta ofiţerului, înţelese cu uimire că nu era nicio farsă şi că aceştia-s arestaţii. După câteva minute, în care locotenentul îi aştepta pe cei trei voluntari, oamenii strigară:

— Te credem, domnule ofiţer, deşi suntem nedumeriţi. Să ne spună arestatul de ce se află sub pază?

Hagiul luă din nou cuvântul şi răspunse:

— Fraţi creştini, noi suntem arestaţi pentru credinţă. Noi credem că Biblia este Cuvântul lui Dumnezeu după care trebuie să ne călăuzim viaţa, credem că în curând Iisus va veni a doua oară să judece viii şi morţii şi să aducă viaţa veşnică celor ce cred în jertfa Sa de pe Golgota şi păzesc Cele Zece Porunci. Noi nu suntem arestaţi pentru fapte rele, noi suntem aşteptători ai Domnului Iisus care va reveni curând; sau dumneavoastră, oameni buni, nu ştiţi că Domnul Iisus Hristos vine curând?

Sătenii uimiţi de cele auzite se uitau unii la alţii ridicând din umeri şi zicând: – Nu ştim, n-am auzit, nu ştim! Spune-ne ce ştii! Spune-ne!

— Fraţi creştini, Domnul Iisus Hristos va veni curând pe norii cerului după cum scrie în crez: „Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să vină iarăşi, să judece viii şi morţii şi să întemeieze Împărăţia care nu va avea sfârşit...”. Dacă n-aţi ştiut şi nu v-aţi pregătit pentru acest eveniment, atunci pregătiţi-vă şi căutaţi-i pe adventişti şi cereţi-le lămuriri, căci ei ştiu precis calea cea adevărată şi voia lui Dumnezeu.

Mulţimea devenise ca împietrită. Toţi sorbeau cuvintele Hagiului. Acesta deschisese Biblia şi prezenta Cuvântul cu claritate, aşa cum nu auziseră sătenii din Raţa niciodată. Soldaţii ieşiseră din şcoală şi ascultau în spatele plutonierului. Curând, începură să curgă lacrimi, iar

suspinele arătau inimi zdrobite de Cuvânt.

„Treziţi-vă, fraţilor, că Domnul nostru vine...” se repeta în ecoul purtat peste zare. Vântul începuse să se trezească agitat, poate la gândul că într-o zi i se va porunci să tacă pentru totdeauna. Fiecare dovadă de iubire arătată din Scriptură încălzea inima sătenilor şi rostirea fiecărei porunci făcea să tresalte firea speriată de judecata ce va să vină.

Trecuseră aproape două ceasuri, când cerul s-a spart, prăvălind peste valea Călmăţuiului întuneric şi ape îngheţate. Sătenii se retrăgeau tăcuţi pe la casele lor, nehotărâţi să spună un „da” sau un „nu” la cele auzite. Cucuveaua ţipa din turla bisericii. Oamenii se opreau, o ascultau şi se întrebau: „Cine trebuie să moară azi? Cine trebuie să moară?” **Capitolul III**

Lumina se strecura ca un vinovat peste satul amorţit sub pătura de ger. Peste noapte se oprise vântul. Din cer nu se mai cernea floarea iernii, nu se mai auzeau nici zgomote, nici trosnituri, nici lovituri. Câinii amuţiseră şi sforăitul cailor încetase. Doar gâştele şi raţele concertau, semn că satul nu e mort de-a binelea.

Ileana Petrescu se trezise de mai multe ori în timpul nopţii. Adormise greu. Tot felul de gânduri îi sfâşiau liniştea. Nu-şi găsea locul. De câte ori închidea ochii, îl vedea pe Tudor, uneori îngheţat şi mort, alteori plin de sânge, căzut sub cizmele poliţiştilor, când şi când întindea mâna însângerată spre ea şi-i şoptea: „Ai grijă de băiat; ai grijă de prietenii adevărului; mă voi întoarce...”. Se trezea brusc, transpirată şi epuizată aluneca încet pe marginea patului şi se ruga îndelung până se liniştea şi prindea puţină dispoziţie. Dar n-apuca să se liniştească bine, cu privire la soarta lui Tudor, că-şi aducea aminte de piciorul copilului. Se alătura, încet, gândul pierderii oilor. Ca să scape de teroarea frământărilor grele, se apucă vârtos de treabă. Când tensiunea se acumula, şiruri de lacrimi

brăzdau colinele obrajilor, până când sufletul ei găsea iarăşi uşurare în rugăciune.

În dimineaţa aceea, speriată că s-a trezit târziu, s-a apucat în grabă să termine rânduielile dimineţii. Schimbase ceva în ordinea lucrurilor. Studiul Scripturii, pe care-l făcea totdeauna înainte de a ieşi la păsări, l-a lăsat pentru timpul de după treburi. Numai că rânduiala vitelor şi a păsărilor i-a luat mult timp. Satul vuia de mişcare, şi dimineaţa era pe sfârşite când a terminat treburile şi dorea să intre-n casă. Acum, era hotărâtă să-şi facă studiul, şi apoi celelalte treburi rămase. „O, de n-ar veni nimeni în vizită”, gândea ca o rugă. Îşi dorea să fie singură. Atunci îşi întâlnea mai repede Dumnezeul, şi dialogul lor era mai liber. Simţea că pe-o nevoie, această singurătate. O descoperise pe vremea când s-a împrietenit cu Tudor. Îi plăcea mult să meargă alături unul lângă altul şi să tacă. Mult timp petreceau tăcând. Unul lângă altul, ţinându-se de mână sau de braţ, gustau fericirea singurătăţii. Căci în momentele acelea, fiecare sta de vorbă cu Dumnezeul lui despre planurile lor de viitor. La început, i-a surprins bucuria acelor clipe, apoi au încercat tot mai des, până le-a devenit un mod de viaţă. Chiar şi după căsătorie trăiau aceste clipe. Când li se întâlneau privirile se redescopereau şi-şi povesteau cu bucurie zisele Domnului. Deseori, viaţa punea spaţiu între ei şi atunci mai greu trăiau bucuria comuniunii cu Iisus. Departe unul de altul se simţeau pustii, şi pustietatea e-o stare de frică şi spaimă. Acum Ileana simţea prin copil prezenta soţului ei. Uneori, era uimită cum se „sprijinea” pe această făptură plăpândă. Copilul era prezenţa unuia pentru celălalt.

În această dimineaţă ceva nu mergea. Când să deschidă Scriptura a ţipat copilul, iar după ce l-a liniştit, a strigat o vecină pentru un împrumut. Când s-a întors de la poartă, o capră a sărit peste ţarc. Întorcându-se de la ţarc, s-a pomenit în pragul casei cu cine n-ar fi dorit să se vadă.

— ’Neaţa Ileană, ce-ai încremenit aşa... în faţa noastră, că doar n-ai văzut pe Tulbache?

— Bună dimineaţa, domnule Ţugui. Sunt şi eu surprinsă, ca orice om luat fără de veste. Cu ce v-aş putea fi de folos? Dar... intraţi că doar n-o să staţi în prag!

— N-am venit să intrăm. Dacă aveai o tărie dulce ziceam, dar voi n-aveţi decât... vorbă dulce, şi am auzit că ai o plângere de făcut.

— V-aş fi căutat, dacă era aşa. Şi apoi credeam că... mi-aduceţi bărbatul sau veşti despre el. Se face aproape o săptămână de când mi l-aţi luat din casă şi m-aţi lăsat pustie, dar... şi „pustia va înverzi”. Poliţiştii tăceau şi priveau, căutând să prindă înţelesul vorbelor femeii. Se aşteptau ca ea să nu colaboreze cu ei. „Trebuia să-i intru-n voie, ca să mă ajute”, gândea şeful de post.

— Ileană, n-am venit să-ţi zgândăr rana la care mă simt şi eu vinovat, dar vinovaţii adevăraţi...

— Da, noi suntem, domnule Ţugui, noi şi credinţa noastră, nu?

— Cine v-a pus să vă luaţi o credinţă care vă bagă-n necazuri? Uitaţi-vă şi voi la lume! Câţi sunt ca voi? Căutaţi ceva mai uşor, care să vă mulţumească şi pe voi şi pe alţii! Altceva n-aţi mai găsit? începu a se înfierbânta şeful de post.

— Pentru dumneata, credinţa-i ca o mătură. Te duci în piaţă, o alegi, o cumperi, vezi care-i mai bună, şi-ncepi să mături sufletul şi conştiinţa, nu-i aşa, domnule Ţugui?

— Măi femeie, eu am venit cu treburi importante pentru stat, nu să mă duelez cu una care nu ştie să-şi apere libertatea şi binele.

— Iartă-mă, domnule Ţugui! Cred că am fost necuviincioasă cu dumneata.

— Hei, lasă că nu m-am supărat şi hai să trecem la ale noastre! Mi s-a spus că ţi s-au furat câteva oi, este adevărat?

— Da, aşa este.

— Şi nu bănuieşti cine ar putea fi?

— Ba da, dar, nu pot acuza pe cineva, fără dovezi sau martori.

— Bine, bine, dar cine crezi că ar putea fi?

— Nu vă pot spune, constataţi singur, că-i slujba dumneavoastră. Poliţiştii au cercetat ţarcul, urmele, până s-au oprit la ulucile scoase dinspre Neagu Cârcel.

— Cunoşti cine a umblat de curând la aceste uluci?

— Nu! zise Ileana.

Poliţiştii priviră atenţi urmele din curtea lui Neagu Cârcel, apoi intrară în curtea lui şi cercetară amănunţit. Câteva smocuri de lână ţurcană erau prinse-n lanţul ulucii. Poliţiştii le-au luat cu ei. Neagu Cârcel nu era acasă. Soţia lui, Ilinca, un al doilea „bărbat" în casa aceea, s-a certat de-a binelea cu poliţiştii. A înjurat, a drăcuit, a blestemat şi acestea cu direcţia spre vecini.

— Unde ţi-e omul? a întrebat şeful de post.

— Nu ştiu, a răspuns Ilinca.

— Cum nu ştii? Când a plecat?

— Ieri, în zori.

— Unde?

— Nu ştiu.

— Dar dacă te iau eu niţel la post, să-ţi arăt babau, ai să-ţi aminteşti?

— Eu nu mă tem de babaul dumitale.

— Nu? Ia să vedem!

— Stai, domnule Ţugui, că glumii şi eu cu mata.

— Ce, eşti muierea mea să glumeşti cu mine, măi, femeie?

— Ho, nu te prăpădi cu firea, domn Ţugui, ia, hai puţin în cerdac că am să-ţi spun tot ce-ţi place matale.

— Io sunt în exerciţiul funcţiunii, măi femeie şi nu am timp să-mi arăţi tu zestrea.

— Vrei să afli unde s-a dus bărbatul meu sau nu?

— Sigur că vreau.

— Atunci hai în cerdac, că sunt femeie slăbită şi nu pot sta-n zăpadă, ca bărbaţii.

— Hai! făcu semn cu capul poliţistul şef celorlalţi.

În cerdac, pe o masă curată se afla o oală cu ţuică fierbinte şi câteva căni de pământ. De cum intrară-n cerdac nările poliţiştilor se dilatară şi căutau cu privirea locul cel mai bun. După destul timp, poliţiştii părăsiră ograda lui Neagu Cârcel, destul de bine dispuşi. Au mers direct la post, fără să-i mai amintească ceva Ilenei.

Ileana nu ştia cum să procedeze, unde să apeleze şi cum să-şi recapete oile. Pentru ei, aceste oi însemnau foarte mult. Să se lupte în tribunal cu vecinii? Ar fi putut, oare? Se cădea, oare? Dar cum să facă?

La câteva ceasuri după plecarea poliţiştilor, se auzi strigată la gard de vecina Ilinca.

— Ileană, vezi că o găină de-a mea a zburat la tine şi s-a prins în lemne!

— O clipă, ţaţă Ilinco!

Când i-a dat găina, Ilinca i-a zis: – Am auzit că ţi s-au furat nişte oi?

— Da.

— Când?

— Ieri noapte.

— Ileană, simt că bănuiala voastră cade asupra noastră.

— Da, aşa este.

Ilinca tăcu un timp privind în lături şi răspunse:

— Dacă aşa crezi tu Ileana, n-am ce mai zice. Dar, să fim noi aşa de nebuni să te lovim pe tine, acum, când eşti aşa de amărâtă?

— Domnul ştie ce e-n sufletul omului, ţaţă Ilinco. Dar dacă voi aţi făcut lucrul acesta, vă rog să-mi înapoiaţi oile, ele sunt speranţa noastră de hrană. Eu n-am să reclam la poliţie, aştept să vină nenea Neagu şi am să vorbesc cu el.

Dacă nu-mi va da înapoi oile, am să-l spun Domnului. Şi, crede-mă, temeţi-vă de Domnul meu!

— He, he Ileano, „până la Dumnezeu, te omoară sfinţii”. Dacă pe Domnul tău l-ar fi interesat de tine, de ce nu l-a împiedicat pe hoţ să te lovească? Un Dumnezeu ar fi găsit o cale să împiedice furtul. Dar se pare că nu L-a interesat de noi nici când ne-au atacat lupii, nici acum şi niciodată.

Ileana privea uimită de cele auzite. Cuvintele loveau ascuţit în sufletul ei. Clocote de mânie băteau nervoase la uşile sufletului, dar dorea să rămână stăpână în fiinţa ei.

— Nu mânia pe Domnul prin cuvintele tale, ţaţă Ilinco!

— Ileano, eşti sigură că ţi s-au furat oile sau ai uitat ţarcul deschis şi-au ieşit pe uliţă-n noapte? Poate că le-au luat lupii sau alţii.

— He, cum să uit asta, ţaţă Ilinco?

— He, aşa cum ţi-ai uitat copilul la marginea patului, de era să ţi-l omoare bărbatu-tău!

Ileana încremeni de-a binelea. S-a ridicat pe lanţul ulucii ca s-o privească în ochi pe vecină, lăsând ca lacrimile să-i întunece privirea. Vecina a amuţit şi ea, parcă nedându-şi seama de cuvintele grave spuse. Ileana a mai zis doar:

— Ţi-am dat găina?

— Da, bâigui Ilinca, privindu-şi găina-n braţe. Până să intre-n casă, Ileana s-a mai oprit de câteva ori să tragă aer în piept. Simţea că se sufocă. Îi venea să plângă tare, dar gerul îi îngheţase lacrima. Din prag a auzit plânsul copilului. În timp ce-şi hrănea pruncul o întrebare îi stăruia în suflet: „De ce, Doamne, ne laşi aşa batjocoriţi? De ce? Ce vrei să învăţăm din asta? Ce vrei?” şi plângea. Simţea o durere pe care n-o mai cunoscuse, o durea inima, iar sufletul îl simţea strâns ca-ntr-o menghină.

Încet, încet, copilul s-a liniştit şi i-a adormit în braţe.

Cu multă grijă l-a aşezat în troacă, aşa ca să nu-i mişte piciorul rănit. Umflătura nu se trăgea şi copilul tresărea plângând la fiecare mişcare. După ce s-a asigurat că pruncul doarme, a luat cartea *Hristos, Lumina lumii* şi a deschis-o la locul unde-i era rândul. Începea un nou capitol, se numea „Iuda”. A început să urmărească rândurile, lăsându-se furată de imaginea celor citite. După câteva pagini, s-a oprit, a ridicat capul şi a întrebat: „Cum ai putut, Doamne? Cum de l-ai suportat? Nu ştiam că atât de mult rău Ţi-a făcut. Cum poţi să-l iubeşti aşa, după ce Ţi-a făcut atâta rău?” Aproape că nu-i venea să creadă. A recitit anumite paragrafe. „Uimitor!” zise Ileana.

Iuda se considera pe sine ca fiind cel mai capabil, neputând fi depăşit de nimeni. După părerea lui, el constituia o onoare pentru cauza bisericii şi totdeauna se prezenta astfel.

Declaraţia lui Iisus, cum că Împărăţia Sa nu-i din lumea aceasta, îl irita pe Iuda. El făcuse un plan şi aştepta ca Domnul Iisus să lucreze după el. El plănuise ca Ioan să fie eliberat din închisoare. Iuda dorea o luptă mult mai agresivă. Considera că, dacă Domnul Iisus nu i-ar fi împiedicat pe ucenici să-şi aducă la îndeplinire planurile lor, lucrarea ar fi mult mai plină de succes.

Iuda a fost primul care s-a folosit de entuziasmul declanşat de minunea înmulţirii pâinilor. El a fost acela care a pus la cale planul de a-L lua cu forţa pe Iisus şi a-L face Împărat.

Cuvântarea lui Iisus în Sinagogă, cu privire la pâinea vieţii, a fost punctul de cotitură în istoria vieţii lui Iuda. Din acel moment, el a început să exprime îndoieli, care-i puneau pe ucenici în încurcătură. Semăna controverse şi sentimente ce duceau în rătăcire. Repeta argumentele exprimate de farisei şi cărturari împotriva susţinerii Domnului. Toate necazurile mici şi mari, supărările, greutăţile şi aparentele piedici în calea înaintării

Evangheliei, Iuda le interpreta ca dovezi împotriva temeiniciei ei.

„Doamne, acesta a fost un mare duşman al Tău! Cum ai putut să-l suporţi? Ce mult l-ai iubit Tu pe om! Cum ai putut s-o faci, Iisuse? Ajută-mă să iubesc în felul Tău! Ştiu că mă iubeşti, dar ajută-mă să simt cu inima ce înţeleg cu mintea!”

După ce şi-a învelit mai bine pruncul, a citit mai departe cu glas tare:

Iuda aducea texte din Sfânta Scriptură care nu aveau nicio legătură cu adevărurile pe care le prezenta Domnul Hristos. Aceste texte, scoase din contextul lor, îi puneau pe ucenici în încurcătură şi făceau să crească descurajarea, care-i cuprindea adesea. Totuşi, toate acestea au fost făcute de Iuda într-un astfel de mod, încât să apară că era un om conştiincios. Şi în timp ce ucenicii căutau dovezi care să confirme cuvintele Marelui învăţător, Iuda îi conducea aproape imperceptibil pe un alt drum şi astfel, într-un mod foarte religios şi în aparenţă foarte înţelept, el prezenta problemele într-o lumină diferită de aceea în care le prezentase Domnul Hristos, alăturând cuvintelor Lui un înţeles pe care El niciodată nu-l dăduse. Sugestiile lui aţâţau totdeauna dorinţe ambiţioase după realizări pământeşti, îndepărtându-i astfel pe ucenici de la lucrurile importante cărora aceştia trebuiau să le acorde atenţia cuvenită. Neînţelegerile cu privire la cine să fie mai mare dintre ei erau în mare măsura generate de Iuda.

Când Domnul Iisus a prezentat tânărului bogat condiţiile uceniciei, lui Iuda nu i-a plăcut acest lucru. El a considerat că se făcuse o greşeală... Dacă Iuda ar fi fost primit cel puţin ca sfătuitor, gândea el, atunci ar fi putut să dea sugestii avantajoase pentru dezvoltarea bisericii. Principiile şi metodele sale ar fi fost diferite întrucâtva de cele ale Domnului Hristos, dar în aceste lucrări el se considera mai înţelept decât Domnul Hristos. În tot ceea

ce Domnul Hristos spunea ucenicilor Săi, era ceva cu care Iuda nu era de acord în inima sa... Dar Domnul Iisus a văzut că Satana îi transmitea lui Iuda atributele sale şi, în felul acesta, deschidea o cale prin care să-i poată influenţa şi pe ceilalţi ucenici.

Cu toate acestea, Domnul Hristos n-a rostit niciun cuvânt de condamnare. El a privit cu milă la Iuda... (*Hristos, Lumina lumii, capi*tolul „Iuda")

„Cât de frumos Te-ai purtat, cu un om care ţi-a făcut rău!" zise Ileana, lăsând să-i cadă cartea pe genunchi.

Uimită, privea peretele din faţă, căutând parcă, în adâncimea lui, un răspuns la uimirea ei.

Deodată, i s-a părut că zidul privit se clatină ca oglinda apei, când e mişcată. Imaginea peretelui se juca din ce în ce mai repede, până a dispărut, lăsând în loc, un tablou de seară.

Se făcea un drum de ţară printre lanuri. În depărtare, o pădure verde păta linia orizontului. Soarele, roşu ca un cavaler înfierbântat, căta drum după coline.

— Ce faci aici? veni întrebarea de undeva din stânga, în timp ce Ileana murmura cuvinte, doar de ea înţelese.

— Ce să fac, caut să înţeleg ceea ce nu ştiu dacă poate fi înţeles. Vreau să ştiu, cum a putut Iisus să-l iubească pe omul care I-a făcut aşa de mult rău? Cum a putut să-l suporte pe Iuda, care zilnic lucra împotriva Lui?

— N-ai să ştii decât atunci când vei înţelege cât de singur a fost Iisus pe pământ.

— Cum adică, singur? Iisus n-a fost niciodată singur, totdeauna era cineva cu El. Când dorea să vorbească cu Tatăl, o făcea pe când dormeau ceilalţi sau mergea în pădure.

— Iisus a fost cel mai singur om de pe pământ, cel mai lovit şi neînţeles. O, dacă ai înţelege gândul acesta!

— Aş vrea, Doamne, dar fă să pot! Înţeleg doar singurătatea şi pustiirea mea. Bărbatul mi-e în mâna celor

răi, copilul cu piciorul rupt, iar oile, poate, la masa celor nelegiuiţi. Dacă n-ai fi Tu lângă mine, cine mi-ar înţelege pustiirea?

— Cel care a fost mai pustiit decât tine.

— Da, aşa este Doamne! Dar... cum a reuşit Iisus să-i iubească pe oamenii care nu erau niciodată cu El, ci împotriva Lui?

— Iisus n-a uitat niciodată că nu aparţine acestei lumi căzute în păcat. *Nu voi mai vorbi mult cu voi, căci vine Stăpânitorul lumii acesteia. El nu are nimic în Mine.* (Ioan 14, 30). De aceea întotdeauna a căutat să păstreze legătura cu lumea de unde venea.

Apoi, n-a uitat nicio clipă că aici, pe pământ, are o lucrare de făcut. El nu S-a abătut de la lucrarea Lui. El n-a venit să fie copil, ci a fost copil ca să-şi împlinească misiunea pentru copii. El n-a venit să fie tânăr, ci a fost tânăr ca să-i salveze pe tineri. El n-a venit ca să fie matur, ci a fost matur, ca să poată mijloci pentru maturi, înaintea lui Dumnezeu. *Fiindcă Fiul Omului a venit să mântuiască ce era pierdut. (*Isaia 18, 11)

Şi în al treilea rând, Iisus, i-a iubit pe oameni aşa cum erau ei, fără să aibă pretenţia ca ei să-l răspundă la fel. El i-a iubit indiferent dacă erau cu El sau împotriva Lui. L-a iubit pe tânărul bogat, chiar dacă acesta a refuzat să meargă cu El. Iisus nu S-a lăsat influenţat în iubirea Lui de felul cum se comportau unii cu El. Aşa a putut să-l iubească şi pe Iuda şi pe cei ce L-au răstignit, pentru care. Se ruga: *Tată, iartă-i, căci nu ştiu ce fac!... (Luc*a 23, 34 p.p.)

— O... de-ai înţelege cât de singur a fost Iisus pe pământ, atunci va creşte-n tine puterea iubirii şi nu te vei mai clătina sub praful lumii.

— Doamne, prin ce vrei să mă treci de-mi spui astfel de lucruri?

— Învaţă să fii singură cu Dumnezeul tău, când se

năruie plămădeala lumii. Cine n-a învăţat secretul Omului Iisus şi n-a înţeles cât de singur a fost El, nu poate trece prin „noaptea strâmtorării”.

— Iartă-mi murmurul şi necredinţa, Doamne! Şi deodată, câmpul cu lanuri şi drumul şi soarele s-au topit în peretele din faţa Ilenei. Ca trezită dintr-un somn, a pus cartea de-o parte, a sărit din pat, a întrebat cine este, cu cine a vorbit, a căutat prin camere până-n bătătura casei şi s-a întors înfricoşată bâiguind: „Îngerul Domnului a vorbit cu mine. Dar cine sunt eu să-mi dea atâta atenţie?”

Câteva bătăi în uşa de la intrare au făcut-o să tresară şi să iasă înaintea oaspetelui.

— O, tu eşti tată? Bine ai venit!

— Să trăieşti tăicuţule, ce faci tu singură aici?

— Hai, dezbracă-te! Şi-om sta de vorbă în casă.

— Înainte de a mă dezbrăca, mai ai ceva de făcut pe afară?

— Nu tată, doar n-ai venit la mine să te pun la treabă.

— Vreau să fac şi eu ceva pentru tine.

— O, mulţumesc, dar... ce vreau eu să faci nu eşti încă hotărât – zise Ileana în timp ce, zâmbind, îşi strângea tatăl de umeri.

— Şi ce bucurie vrei să-ţi fac, fata tatii?

— Ştii matale. Pentru bucuria aia mi-aş da şi viaţa.

— Hei, hei, nici chiar aşa. Ce face băiatul?

— Acum doarme. Sunt îngrijorată în privinţa piciorușului. Trebuie să-l ducem la trăgător.

— Am auzit că-i unul bun la Caravaneţ. Dar să se mai potolească zăpada.

Bătrânul Moise povesti câte ceva despre familia lor, apoi o mustră că n-a venit să-i spună lui de furtul oilor. Cu siguranţă ar fi făcut ceva, acum, a doua zi, de unde să mai prinzi hoţul. Oile au fost ascunse, vândute sau tăiate...

— Are Domnul un plan, dacă a îngăduit fapta asta – zise Ileana.

— Tu prea le vezi pe toate ca nelumea – răspunse bătrânul. Până să intru la voi în curte, i-am văzut pe jandarmi cu vecinul Neagu ieşind în poartă de vorbă.

— Când? Acum, când ai venit?

— Da, acum…

— Te superi dacă te las puţin singur? Am să mă întorc repede!

Ileana şi-a aruncat o bundă pe spate, a sărit în cizmele lui Tudor şi a ieşit în curte. Mergând spre grajduri l-a văzut pe vecinul Neagu Cârcel în saivanul oilor. S-a apropiat de gard şi a strigat:

— Nene Neagule, vino, te rog, până la gard, să te întreb ceva! Cârcel a lăsat jos furca cu care arunca nutreţ în jgheabul oilor şi s-a apropiat de gard.

— Ce-i, măi femeie?

— Bună ziua, nene Neagule.

— Mda, zii că eu n-am timp de pierdut cu muierile.

Se vedea că nu era în apele lui şi nu dorea să vorbească cu Ileana.

— Nene, ai auzit că ieri noapte mi-au dispărut nişte oi, ştii ceva de ele?

— Nu ştiu, femeie, zise Neagu, uitându-se spre ţarcul său. Uite! Astea-s oile mele. Dacă recunoşti vreuna, ia-o!

— Nene, urmele oilor dispărute duceau spre curtea dumitale.

— Eşti nebună, femeie? Ţi-ai băgat bărbatul la pârnaie şi acum te legi de mine? M-ai turnat poliţiei, şi acum o cauţi cu lumânarea? Ţi-arăt eu ţie, să aud că mai scoţi o vorbă. Îţi pun foc şi arzi cu progenitura ta cu tot. Să dispăreţi de-aici, jidani împuţiţi!

Ileana asculta răbdătoare vorbele de ocară ale vecinului. Acesta văzând-o liniştită, domoli glasul şi încetă cu vorbele urâte. După câteva clipe de linişte, Ileana zise:

— Nene Neagule, eu am vrut să vorbesc cu dumneata liniştit şi cu bineţe. Eu te respect şi ştiu că eşti un om de

cuvânt şi înţelegere; ţi-am spus ce cred eu, nu te acuz înaintea nimănui. Nu te-am acuzat la poliţie şi nici n-am depus plângere, dar bănuiesc că dumneata ştii unde sunt oile noastre. Te rog, ajută-mă să le găsesc. Altfel, am să-i spun Domnului meu şi-am să cer dreptate şi nu uita că cel judecat de El nu are scăpare.

Neagu se uita din ce în ce mai mirat la ea, până când zise, în batjocură:

— Măi Ileană, eu am crezut că voi vă prefaceţi că sunteţi ţicniţi, dar voi sunteţi nebuni de-a binelea. Pe cine crezi tu că sperii cu Dumnezeul tău? Pe mine? Arăt eu atât de prost, încât să mă sperii de prostiile tale?

— Eu ţi-am spus cu frumosul, nene Neagule, mi-am făcut datoria şi L rog pe Domnul să te ierte de ceea ce-ai spus până acum.

— Vezi-ţi de treabă, femeie, şi păzeşte-ţi oile mai bine. Ileana s-a îndreptat spre casă cu sufletul uşurat. Parcă i se luase o povară. Dorea să aibă această discuţie deschisă cu vecinul ei, ca apoi să pună problema în seama Domnului, ca El să lucreze. În casă nu era decât copilul care dormea. Curând, intră şi tatăl ei.

— Unde ai fost, tată?

— Afară la grajd.

— Ai auzit discuţia mea cu vecinul?

— Da. Ai vorbit cu înţelepciune, fata mea. Cu Neagu Cârcel să nu te pui niciodată. Dar, ia spune-mi, ce rost aveau vorbele alea, cum că îl spui Domnului?

— Eu n-am spus că-l părăsc Domnului, ca şi când El n-ar şti. Dar socotesc că eu mi-am făcut partea mea în această problemă şi, pentru că n-am rezolvat-o, am să-L rog pe Iisus s-o rezolve.

— Şi crezi că Iisus o să-ţi aducă înapoi oile?

— Nu ştiu, dar oricum va fi, El ştie mai bine cum trebuie. E posibil să-mi dea înapoi oile sau să nu mi le dea. Eu am încredere că, aşa cum se va întâmpla, va fi cel mai

bine.

După ce Ileana a golit sacoşele aduse de tatăl ei, acesta se pregăti să plece. Înainte de a ieşi pe uşă, şi-a sărutat fiica, şi zâmbind, i-a zis:

— Am fost în mulţimea revoltată la arestarea lui Tudor. Am suferit, dar sunt mândru că am un astfel de ginere. Ce am auzit acolo m-a pus serios pe gânduri.

— Şi eu aş dori să ştiu ce-a fost acolo – zise Ileana. Poimâine este Sabatul. Aş dori să merg la adunare şi-o rog pe mama sau Anica să vină la mine şi să rămână cu băiatul. Săptămâna viitoare vine mama Joiţa, şi-o să-mi fie mai uşor.

— Bine, cred c-o să vină.

După plecarea tatălui ei, Ileana şi-a dat seama că ziua aproape trecuse. Curând, sosi şi Ion pentru treburile de seară. Gânditoare, Ileana se întreba de ce totuşi a vizitat-o tatăl ei. Era sigură că bătrânul avea un motiv serios pentru care a venit. Era prima dată când nu şi-a mai arătat nemulţumirea faţă de anumite practici ale credinţei lor. După lăsarea serii, a primit vizita unor surori. Ele i-au adus un plus de voie bună. Au vorbit despre veştile sosite de la fraţi şi s-au rugat pentru cei arestaţi.

După plecarea diaconeselor, Ileana şi-a pregătit copilul pentru noapte, a încercat să adoarmă, dar a renunţat, văzând că somnul n-o cuprinde. Alături de pat se aflau furca şi fuiorul de lână pentru tors. Dorea să termine fuiorul, ca să înceapă o pereche de ciorapi şi mănuşi pentru Tudor.

Ascultând zumzetul fusului, gândurile alergau din vorbă-n vorbă şi din păţanie în păţanie, ca albina din floare-n floare, luând de la fiecare ce-i mai dulce şi curat. Repeta spusele vecinilor după revolta de la primărie. Mulţi au fost străpunşi în inimă şi au promis că sâmbăta viitoare vor veni la adunare. Vecini la care nu se aşteptase au vizitat-o şi încurajat-o. Uneltirile preotului erau furtunos

discutate şi respinse de săteni. Fraţii pregăteau deja un program deosebit pentru Sabat, aşteptând vizitatori. Şi Ileana aştepta cu emoţie sâmbăta. „Dar Tudor şi ceilalţi unde-şi vor petrece Sabatul?” se întrebă Ileana, oftând adânc. „Cum arăta oare un Sabat, în lanţuri sau cătuşe?” Şi gândurile au purtat-o spre o astfel de ocazie petrecută de ea în arest. Chiar dacă părea de neînţeles, dar simţea bucurie, ori de câte ori îşi amintea de experienţa aceea. Şi-o amintea pas cu pas, păstrând-o ca mulţumire pentru feciorul ei. Întâmplarea a avut loc la puţin timp după ce se căsătoriseră. Mergeau voioşi să viziteze bisericile frăţeşti din comunele răspândite pe Valea Călmăţuiului.

Într-un Sabat, se aflau în vizită la biserica din Băduleasa. Întâlnirea cu tinerii din Băduleasa le-a produs o mare bucurie. Erau de faţă Zina şi Aurica, fetele familiei Turturică Florea. Ele aveau un dar deosebit de a cânta.

După studiul Şcolii de Sabat, în timp ce erau în pauză, au intrat pe poarta bisericii câţiva jandarmi şi cei doi preoţi din comună şi au cerut ca să se strângă în biserică. Liniştiţi, credincioşii s-au aşezat pe scaune. A înaintat în faţă şeful jandarmilor şi preotul mai bătrân, au privit încruntaţi peste sală, şi apoi jandarmul a luat cuvântul: – Oameni buni, sunt venit în satul acesta de mulţi ani. Pe unii vă cunosc de mici. Printre voi sunt persoane care m-au ajutat în anii mei de început, vă respect ca cetăţeni, dar…

— Hai, plutoniere, spune ce ai de spus şi nu-i mai lăuda atâta! izbucni nervos preotul.

— Părinte, vezi-ţi de treaba dumitale şi lasă-mă să vorbesc! replică la fel de supărat poliţistul.

— Aşa cum spuneam, oameni buni, sunt aici din pricina unui ordin superior, care îmi cere să verific dacă faceţi propagandă adventistă. Dacă descopăr c-aţi făcut, trebuie să vă arestez şi să vă trimit la prefectura din Turnu. Aţi făcut?

— Da! răspunseră câţiva credincioşi.

Poliţistul se uita mirat şi încremenit la preot. Ceilalţi poliţişti şi preotul mai tânăr erau postaţi la uşa bisericii.

— Dar aveţi de gând să mai faceţi propagandă şi după ce vă voi da eu ordin să încetaţi?

— Ne pare rău, domnule plutonier, dar înainte de a ne da dumneavoastră acest ordin, noi am primit un alt ordin care spune: *... Mergeţi şi faceţi ucenici în rândul tuturor popoarelor, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh. Învăţaţi aceşti ucenici noi să respecte toate poruncile pe care vi le-am dat... şi fiţi siguri de acest fapt: că sunt cu voi întotdeauna, până la sfârşitul veacului.* (*Matei 2*8, 19 – 20). Aşa că... nu putem să ascultăm ordinul dumneavoastră – spuse cuviincios prezbiterul bisericii.

— Aţi auzit, domnilor, ce intenţii duşmănoase şi periculoase pentru sfânta noastră biserică şi pentru statul român au aceşti nemernici de jidani? Arestează-i pe toţi, poliţistule, şi mari, şi mici, pe toţi!

Poliţistul bâigui ceva şi făcu semn oamenilor să iasă din biserică, să se încoloneze şi să pornească spre postul din Turnu. Până la ieşirea din sat, poliţiştii au mai trimis acasă dintre arestaţi: bătrâni, neputincioşi, copii mici şi mamele cu copii. A mai rămas totuşi un grup bun. Arestaţii erau liniştiţi şi dispuşi, ca şi când ar fi mers la plimbare. La ieşirea din sat, preoţii s-au întors acasă. Arestaţii erau însoţiţi doar de jandarmi. Aceştia le-au permis ca atunci când treceau printr-un sat sau printre grădini, oriunde voiau să cânte, s-o poată face. Aşa că prin fiecare sat arestaţii cântau. Sătenii ieşeau miraţi la porţi, ascultau şi intrau în vorbă cu arestaţii. Nu se pierdea nicio ocazie de a mărturisi Evanghelia. Noaptea târziu au ajuns la Turnu. Au fost închişi la prefectură, în sala de festivităţi, până a doua zi.

Când au ajuns în sală, au constatat că nu erau

singuri. Sosiseră înainte fraţii din Salcia şi Putineiu. Printre ei era şi fratele Ştefan Hagiul. El a stat de vorbă cu noi, ne-a încurajat şi ne-a cerut să cântăm. Am cântat până noaptea târziu.

Dimineaţa ni s-a spus că prefectul vrea să stea de vorbă cu noi. Fiecare şi-a aranjat hainele în vederea vizitei. Toţi eram îmbrăcaţi frumos, deoarece am fost luaţi de la biserică. Grupuri, grupuri, ne-am rugat ca Domnul să fie proslăvit şi cu ocazia aceasta. După ora zece dimineaţa, a intrat în sală prefectul, însoţit de subalterni. În timp ce ne privea cercetător, directorul de cabinet a zis:

— Domnule prefect, toate ca toate, dar adventiştii aceştia au nişte cântări minunate, vă rog să le cereţi să ne cânte şi nouă câteva cântări de-ale lor.

Grupa fraţilor din Băduleasa şi Putineiu au venit mai în faţă, pregătiţi să cânte. Înainte de a începe, prefectul a zis:

— Înainte de a vă pune câteva întrebări, aş vrea să ştiu dacă vă este îngăduit de legile credinţei dumneavoastră să cântaţi cântările religioase în afara bisericii?

— Da, domnule prefect, a răspuns Hagiul Ştefan. Dar mai frumos va fi dacă vor cânta două dintre fetele noastre, Zina şi Anicuţa.

— Bine, domnule, cum ştiţi dumneavoastră, a zis prefectul. Când au început să cânte fetele, funcţionarii, soldaţii care păzeau prefectura şi toţi cei prezenţi în clădire, au năvălit în sală să vadă ce fel de festivitate are loc aşa… fără anunţ. Prefectul a ascultat înmărmurit cântările şi prezentarea textului cântat, făcută de către Hagiul Ştefan. După ce s-a scurs timpul, aproape cât un program religios normal, prefectul l-a întrebat pe comisarul-şef, care asculta lângă el:

— Pentru ce au fost aduşi oamenii aceştia aici?

— Păi… au părăsit legea strămoşească şi nu se mai

închină la icoane, nu-şi mai fac semnul crucii, nu mai pupă poala popii şi nu mai merg duminica la biserică, ci se duc sâmbăta, după Scripturi – a răspuns comisarul.

— Nu numai atât, domnule prefect, interveni directorul de cabinet, aceşti oameni nu mai consumă carne de porc, nu mai iau parte la petreceri, nu mai beau alcool, nu mai fac pomeni şi serbează sâmbăta, ca jidanii, în locul duminicii.

Prefectul a privit atent pe fiecare arestat, s-a plimbat printre ei, întrebându-i pe unii cum îi cheamă, apoi s-a îndreptat spre comisar şi a zis:

— Vă ordon să-i puneţi în libertate pe arestaţii adventişti, deoarece Constituţia ţării dă libertate de manifestare oricărei biserici şi fiecărui cetăţean al ţării. Popii să facă bine să-i lămurească pe oameni cu Scriptura şi cu duhul blândeţii, nu cu baioneta jandarmilor.

Apoi, a părăsit sala. Comisarul-şef s-a întors spre arestaţi şi a zis:

— Sunteţi liberi, oameni buni, duceţi-vă acasă şi arătaţi creştinismul vostru respectând porunca lui Iisus, care zice: *... Pe duşmani să-i iubiţi! Să vă rugaţi pentru cei ce vă persecută! În felul acesta, veţi proceda ca adevăraţi fii ai Tatălui vostru din cer... (Matei 5*, 44 – 45)

Părăsind prefectura, am fost invitaţi la familia fratelui Florea Iordănescu, care locuia pe strada Smârdan, numărul 34, din Turnu Măgurele. Sora Veta Iordănescu, ca şi când ar fi ştiut că vom veni, a pregătit o masă îmbelşugată. Era vară, iar noi, peste treizeci de persoane, eliberate din arest. În grădina casei, s-a întins masa şi a urmat o agapă frăţească. După masă, am cântat. În scurt timp, s-au strâns toţi vecinii. Trecătorii se opreau şi ei şi ascultau atenţi predica fratelui Ştefan Hagiul. Spre seară, am pornit voioşi spre casă. Atunci am învăţat să recunosc stelele cerului.

Fusul se desprinse de furcă, pentru că se terminase

fuiorul. Ileana, întoarsă din amintirile ei, oftă adânc şi şopti în timp ce îndrepta capul copilului în copaie: „Atunci am învăţat să recunosc stelele cerului”. **Capitolul IV**

După plecarea sătenilor, izgoniţi de întuneric şi viscol, soldaţii şi arestaţii s-au retras în şcoală. Au încălzit bine una dintre clase, pe cea de la mijloc, iar pe mese şi printre mese, fiecare şi-a găsit un loc de dormit.

Ascultaseră toţi cuvântarea Hagiului şi fiecare avea nelămuriri. După ce şi-au aranjat culcuşul, s-au adunat în jurul arestaţilor, punându-le diferite întrebări. Răspunsurile erau clare şi încurajatoare. După un timp, locotenentul i-a oprit şi a zis Hagiului:

— Cu siguranţă că nu eşti un om de rând. Sunt uimit de ştiinţa şi înţelepciunea ta. Am convingerea că există o taină în trecutul dumitale. Poţi să ne povesteşti cum ai ajuns la această credinţă?

— Cu plăcere, domnule locotenent. Îmi face plăcere să povestesc experienţa venirii mele la credinţă.

— Cred că Dumnezeu te-a urmărit de la naştere, părinte – interveni în discuţie Tudor.

Hagiul răspunse printr-o mişcare a capului, pregătindu-se să înceapă.

— Convertirea sau trecerea mea la credinţă a fost un fapt ieşit din comun. Oamenii se opreau şi comentau evenimentul, întrebând: „Cum e posibil, unul care până nu demult a fost un ortodox înfocat, ba mai mult, a vizitat chiar şi sfântul Munte Athos, cum să facă aşa o întorsătură?” A vizita Muntele Athos – inima ortodoxiei – era un lucru ieşit din comun. Doar oamenii care doreau în mod serios să se dedice slujirii ajungeau la Athos. Întorcându-mă de acolo, eram hotărât să mă dedic vieţii monahale. De aceea oamenii se întrebau: „Cum a putut să facă o cotitură aşa de mare şi să treacă în tabăra adversă, adică la adventişti? Aceasta înseamnă că învăţătura adventistă e tare ...”

— Povestiţi-ne de la începutul vieţii, cerură mai multe voci deodată.

— Bine, atunci am să încep cu originea, dacă nu vă plictisesc.

— Nu ne plictisiţi, avem toate condiţiile, răspunse locotenentul.

— Eu m-am născut în anul 1874, în comuna Putineiu din judeţul Teleorman. Părinţii mei se numeau Ion şi Ivana, originari de prin părţile Gorjului. Ei sosiseră în Valea Călmăţuiului prin anul 1860. Nu ştiu ce motive au avut să părăsească locurile natale şi să se stabilească aici. Probabil că a fost o plecare în grup. După ce şi-au săpat bordeie şi şi-au împrejmuit ţarcul vitelor, au zidit biserica satului pe al cărui stâlp se află până azi săpat înscrisul: „Ctitor, Ion Ivăncică”.

— Înseamnă că ai avut părinţi buni, de aceea şi dumneata eşti credincios, spuse ca o concluzie un soldat.

— Aşa se pare, zise Hagiul. Părinţii şi moşii mei au preţuit religia. Ei vorbeau şi cântau despre religie, dar... cât despre mine... e altceva.

Eu am fost al zecelea şi ultimul copil al părinţilor mei. Fiind „prâslea”, am fost alintat, dar şi neglijat de toţi. Poate de aceea am fost un copil rău, şi mai apoi un tânăr deosebit de violent şi vicios. Bunătatea şi blândeţea părinţilor mei mă supărau. Îngăduinţa şi cuminţenia fraţilor mai mari mă umpleau de furie.

Clasele primare le-am făcut într-o continuă răzvrătire şi ceartă cu toţi, deşi eram un elev silitor. Îmi plăcea să cunosc cât mai mult, dar nu-i sufeream pe oamenii buni. Cuminţenia şi blândeţea lor mă acuzau, şi-mi agitau conştiinţa.

Când am devenit flăcău, în două rânduri am săvârşit înjunghieri asupra a doi oameni. Mi-aduc aminte cu oroare cum, într-un moment de furie nebună, am lovit cu ciomagul un sătean până i-am zdrobit braţele, lăsându-l

ciung pentru toată viaţa.

— Este… chiar adevărat, părinte? îl întrerupse Tudor Petrescu.

— Cum de nu eşti la ocnă? întrebă un soldat.

— Asta ştie numai Cel de sus. El a călăuzit viaţa mea.

— Povesteşte mai departe! ceru locotenentul.

— Când a venit vremea milităriei, am mers în contingentul 1.897. Stricteţea şi ordinea militară nu făceau casă bună cu firea mea dezordonată. De aceea mi-am pus în gând să dezertez. Planul acesta l-am făcut cunoscut unui camarad, pe nume Farcaş Dumitru. Prin felul lui deosebit de sincer şi curat, îmi câştigase încrederea. Într-o seară, m-a luat deoparte şi m-a întrebat:

— Ce vrei să faci?

— Să dezertez, i-am răspuns.

— Şi… te-ai gândit bine ce faci? După ce dezertezi unde te duci? Ai să fii căutat şi urmărit şi-n gaură de şarpe, iar după ce vei fi prins, vei zăcea în temniţă ani grei. Şi acolo va fi cu mult mai greu decât aici. Milităria este grea faţă de civilie, dar ea trebuie făcută. Este o şcoală care te pregăteşte pentru vremuri grele de război. Ai răbdare până trece perioada şi apoi va fi mai uşor. Tu eşti un bărbat viguros şi ai să treci cu bine această criză.

Am luat aminte la sfatul prietenului meu şi încet, încet, m-am adaptat regimului militar, aşa încât am fost lăsat la vatră cu gradul de sergent. Anii de militărie produseseră o schimbare majoră în firea mea. Vulcanul acela nestăpânit se stinsese şi devenisem mai meditativ şi mai singuratic.

La câteva luni după eliberare, mă aflam la câmp cu un vecin, un prieten. Ca să nu fim prinşi de o furtună ce se abătea asupra câmpului, alergam spre casă. Până să ajungem în marginea satului, un trăsnet puternic l-a smuls de lângă mine pe prietenul meu, omorându-l pe loc. Vă imaginaţi prin ce clipe am trecut. Câteva săptămâni am

fost puternic marcat. Pentru prima dată mi-am pus întrebări cu privire la viaţa mea. Gândindu-mă la trecutul şi prezentul meu, mi-a fost ruşine de faptele mele; era un simţământ nou, pe care nu-l mai cunoscusem. Odată cu el, s-a născut şi dorinţa de a mă lăsa de rele şi a intra în rândul oamenilor de bine.

Pe fondul acestor hotărâri, mi-a venit chemare de a mă angaja la jandarmi. Curând, am fost ridicat la gradul de plutonier şi numit şef de post în comuna Stăneşti, judeţul Vlaşca. Mi-am pus mari speranţe în slujbă. Speram ca aici să dezvolt simţul dreptăţii, al curăţiei morale şi al ajutorării nevoiaşilor, dar… curând aveam să fiu dezamăgit. Când vedeam nedreptatea şi corupţia, mă întristam şi sufeream. Liniştea mi-o căpătam când ajungeam la gazda mea. Locuiam la cântăreţul bisericii din sat. Era un om evlavios în credinţa lui. Cânta cu mine, discuta subiecte religioase şi mă invita la biserică, unde îmi plăcea foarte mult să cânt. Dorinţa mea de mai bine era împotriva a ceea ce eram obligat să fac la serviciu, de aceea, nu peste mult timp, mi-am dat demisia.

— Un moment, părinte Hagiu, vreţi să spuneţi că viaţa de militar e în contradicţie cu creştinismul? – întrebă un soldat, oprindu-l din povestire.

— N-am vrut să spun lucrul acesta.

— Mă iertaţi că vă întrerup, dar am o întrebare. Eu sunt locotenent în armata română şi întreaga mea viaţă am consacrat-o milităriei. Sunt posibile evenimente nedorite, cum ar fi tulburările sociale şi războiul civil, aşa cum a fost nu de mult în Rusia ţaristă. De asemenea, nu sunt mai puţin periculoase tulburările între state; care este atitudinea Bibliei faţă de război şi faţă de serviciul militar? întrebă destul de serios locotenentul.

Hagiul a lăsat privirea în jos câteva momente. Era o întrebare dificilă. În răspuns trebuia să pună multă dibăcie şi înţelepciune. Avea în faţa lui militari şi adversari

religioşi care ar fi putut să-l acuze, interpretându-i spusele. Tudor şi Ilie au înţeles din priviri că trebuie să se roage. Hagiul, cu faţa în jos, a cerut ajutor în virtutea făgăduinţei din Matei 10, 19 – 20, care spune: *Când sunteţi arestaţi, să nu vă îngrijoraţi, gândindu-vă cum sau ce veţi spune; căci ce veţi avea de spus, vă va fi dat chiar în ceasul acela; fiindcă nu voi veţi vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi.*

Înainte de a termina scurta rugă, a simţit o uşurare interioară, plină de siguranţă, şi o limpezire deosebită a minţii. A ridicat privirea, cercetându-i pe ascultători cu seninătate şi încredere, apoi a zis:

— Se cunoaşte faptul că Iisus s-a opus folosirii armelor şi chiar a rostit o avertizare asupra acelora care folosesc sabia. El interzice folosirea armelor chiar şi atunci când vrei să-L aperi pe Hristos sau pentru a te apăra sau răzbuna. Cu atât mai mult nu poate fi conceput un război creştin de cucerire.

— Aşa spune Biblia voastră? întrebă serios locotenentul. Cum? Iisus este împotriva bărbăţiei, a curajului şi a victoriei? De fapt biserica creştină a lăsat deoparte multe dintre cuvintele lui Iisus, găsindu-le demodate. Aş fi interesat care a fost atitudinea bisericii creştine şi cum este văzută în sânul ei armata şi vitejia în războaie?

Hagiul simţea că întrebarea aluneca spre domeniul sensibil al politicii, astfel că s-a hotărât să se rezume doar la o prezentare a atitudinii bisericii creştine, de-a lungul istoriei, fără comentarii personale.

— În primele secole după Hristos, au existat unii creştini, ofiţeri în armata imperială romană. În alte cazuri, creştinii erau scoşi din armată, ca fiind nevrednici, sau în urma cererii lor. După zilele dezvoltării bisericii sub Constantin cel Mare, s-au rărit cazurile de nesupunere militară, pe motive religioase.

În anul 314, s-a ţinut un sinod bisericesc la Arlescu. Cu această ocazie, s-a discutat problema necombatanţei şi „s-a hotărât ca aceia care aruncă armele în timp de pace să fie excluşi din biserică...”. Creştinii pacifişti au fost persecutaţi, iar ceilalţi se simţeau liberi să poarte şi să folosească arme. Singurii scutiţi de vărsare de sânge sub ordin şi de serviciu militar erau cei ce făceau parte din cler. Aceasta a dus la aglomerarea mănăstirilor cu cei care se dedicau vieţii monahale, ca să scape de serviciul militar. Aşa că, dacă era permisă purtarea de arme pentru un creştin, armata putea deveni creştină. Deci folosirea armelor a devenit, pentru creştinii evului mediu, o datorie în slujba statului creştin. Abaterea aceasta de la spusele lui Hristos, a devenit periculoasă, când papalitatea a folosit „armatele creştine” împotriva celor ce se încumetau să gândească altfel şi să rămână credincioşi Dumnezeului lor. Confuzia în această problemă a devenit aşa de mare, încât chiar şi cei rămaşi credincioşi au folosit armele pentru a ataca. Istoria ne vorbeşte despre cazul valdenzilor, al husiţilor şi al protestanţilor. Cu toate acestea, de-a lungul istoriei creştine, au existat grupări religioase care au ţinut cu sfinţenie la a nu se înrola, cu riscul pierderii libertăţii şi al umilirii. I-aş aminti pe anabaptişti, fraţii moravi, baptiştii germani şi quakerii.

— Despre biserica dumitale n-ai amintit nimic sau sunteţi de acord cu marea creştinătate, că armele sunt periculoase, dar... necesare?

— În timpurile mai noi, după anul 1844, Biserica Adventistă a considerat nefolosirea armelor ca fiind ceva de la sine înţeles. Adventiştii de ziua a şaptea şi-au precizat poziţia cu ocazia războiului antisclavagist din America. Ei se declaraseră împotriva sclaviei, totuşi şi-au declarat poziţia, slujind în serviciul sanitar sau în alte domenii necombatante ale armatei.

Izbucnirea războiului din 1914 a ridicat iarăşi

problema militară. Este adevărat, nu pentru cei care nu-şi făceau din aceasta o problemă de conştiinţă. Cei mai mulţi dintre creştini privesc războiul ca pe o artă sau ca pe un sport. Marii generali sau geniile militare sunt pentru mulţi modele de urmat. Gloria bărbatului a fost totdeauna legată de faptele de arme. Creştinismul popular a fost totdeauna în armonie cu această mentalitate păgână şi nu trebuie să ne mirăm că bisericile creştine, nu au luat o poziţie categorică împotriva războiului. Doar câteva grupări creştine au refuzat să intre în acest război, care a cuprins lumea întreagă. Dar ce însemnau acestea pe lângă marea masă creştină, care s-a aruncat în măcel şi ruină?!

În războiul dintre anii 1914 – 1918, în Germania, biserica mea a trecut printr-o zguduire puternică. În contextul dictaturii germane, unii lideri ai bisericii locale au adoptat o atitudine în acord cu participarea la război. După război, atitudinea aceasta a fost regretată. A fost adresată guvernului german o nouă declaraţie de poziţie, bazată pe descoperirea biblică. Deci, domnule locotenent, creştinismul adevărat, Biblia şi biserica mea susţin şi luptă pentru respectarea legii blândeţii evanghelice.

— Răspunsul tău, bătrâne, este aşa de lung şi de bine documentat, încât eu n-am înţeles prea mult. După siguranţa cu care ai vorbit, e posibil să fie adevărat. Ce am înţeles eu, este că, Iisus a făcut armata la sanitari. Hagiul a zâmbit, aprobând o anumită interpretare a cuvintelor locotenentului.

— Aveţi dreptate, domnule locotenent. Aş dori să-mi spuneţi, cât timp îi trebuie unui tânăr să înveţe arta uciderii şi a războiului?

— Păi… atât cât e perioada de militărie, adică trei ani şi jumătate.

— Aceeaşi perioadă, tânărul Iisus a folosit-o să arate lumii şi universului arta mântuirii şi a tămăduirii.

— Mda… răspunse surprins şi gânditor locotenentul.

Tăcerea fu întreruptă de sosirea a doi soldaţi, care purtau câte o copaie plină cu floricele de porumb. Toţi ochii s-au luminat, şi feţele serioase ale soldaţilor şi arestaţilor s-au destins, aşteptând să fie invitaţi la masă. Meritau o mică destindere, după ce scăpaseră teferi din marşul morţii. Locotenentul, care luă primul pumn de floricele, se adresă Hagiului:

— Acum poţi să continui povestea vieţii dumitale, care ne-a trezit curiozitatea.

— Apoi, domnule locotenent, după ce am părăsit jandarmeria şi-am mers în satul meu, golul sufletesc şi dorinţa după sfinţenie nu s-au potolit. Nu-mi găseam locul şi liniştea. Spre toamna acelui an, m-am angajat ca picher de şosele. Aveam de supravegheat mai mulţi kilometri de şosea pe ruta Roşiori de Vede – Turnu Măgurele. Călătoream zilnic mulţi kilometri pe şosea, eu şi gândurile mele. Devenisem cam singuratic.

Spre primăvară, un prieten m-a convins să merg cu el, ca muncitor, în cadrul căilor ferate. La terminarea şantierului, am fost trimişi acasă. Neavând cum să-mi câştig pita, m-am angajat la boierul Pietraru Constantin. Numele boierului se potrivea de minune cu caracterul şi inima lui. Era un om hapsân şi aspru. Pe toţi oamenii îi trata nemilos. De mai multe ori, am fost revoltat de purtarea lui faţă de slugi. De teamă ca nu cumva să-mi pierd răbdarea şi să mă ridic împotriva boierului hapsân, odată cu primăvara l-am părăsit.

— Aşa răi şi nemiloşi sunt boierii pe la voi? îl întrerupse sergentul.

— Aşa era acesta despre care v-am vorbit, dar el nu era rău pentru că era boier, ci… poate că, ajunsese bogat tocmai că era asupritor şi nemilos. Cu greu scoteai de la el cei câţiva bănuţi pentru munca depusă. Uneori, când munceam la cules de struguri sau fructe, refuza să ne dea simbria pe motiv că, în timpul culesului, am mâncat din

roadele ce le culegeam.

— Gândurile acestea vin cumva din Răsărit, Hagiule? Dacă-i aşa nu te văd bine.

— Nu, domnule locotenent, aceste gânduri vin din sfânta epistolă a apostolului Iacov, care în capitolul 5, 1 – 6, zice:

Ascultaţi şi voi, bogaţilor! Acum e timpul să plângeţi şi să gemeţi... De pe acum au început să vă putrezească averile, iar veşmintele voastre alese devin nişte amărâte de cârpe, mâncate de molii. Valoarea aurului şi a argintului vostru scade vertiginos. Asta aţi pus deoparte, asta veţi avea în ziua judecăţii! Căci ascultaţi şi veţi auzi, plânsul lucrătorilor pe care i-aţi jecmănit la plată. Strigătele lor au ajuns la urechile Domnului Oştirilor.

Voi v-aţi cheltuit anii aici pe pământ în distracţii şi în satisfacerea oricărui capriciu... Aţi osândit şi aţi ucis oameni cinstiţi care n-aveau nicio putere să se apere.

Se făcuse linişte. Unii dintre soldaţi nu mai mâncau, surprinşi de cele auzite. Locotenentul s-a îndreptat spre Hagiu, zicându-i:

— Ia să văd eu, dacă scrie aşa!

Hagiu i-a oferit Biblia, arătându-i locul unde să citească. Câţiva camarazi au aplecat capul să vadă şi ei. Locotenentul a citit o dată, apoi încă odată cu voce tare şi a zis:

— Sunt uimit! Dacă n-aş fi văzut, nu credeam.

— Credinţa vine în urma cercetării şi auzirii, domnule locotenent.

— Deci, Biblia l-a învăţat pe Lenin să lupte împotriva bogaţilor?

— Nu, domnule locotenent, Biblia nu învaţă revolta împotriva bogaţilor, ci îi învaţă pe bogaţi să fie cinstiţi şi miloşi cu semenii lor. Ea vorbeşte jalnic despre bogăţia izvorâtă din asuprire, dar recomandă oricui, bogăţia care vine din binecuvântare. Dacă omenirea ar fi respectat

legea proprietăţii, recomandată de Biblie, oamenii nu ar fi ajuns unii prea bogaţi, iar alţii prea săraci. Locotenentul tăcea, privind parcă prin sine undeva, departe. Tudor Petrescu, care tăcuse tot timpul, simţi îndemnul să intervină.

— Am dori să auzim ce ţi s-a întâmplat mai departe, părinte Hagiu.

— Da, da şi noi vrem – ziseră ceilalţi.

— Întorcându-mă acasă, eram îngrijorat de gândul că nu-mi voi găsi locul. Vechii prieteni se risipiseră care încotro. Unul dintre ei m-a anunţat într-o zi că primăria caută un agent pentru strângerea cotelor către stat. Cum eram unul dintre ştiutorii de carte ai satului, s-a gândit la mine. În scurt timp, am fost angajat pe postul acesta. În cea mai mare măsură, datoria mea consta în aceea că trebuia să-i constrâng pe săraci să-şi plătească dările către stat. Fiind zilnic în contact cu sărăcia şi mizeria, inima mi-era îndurerată şi căutam pacea. O întrebare îmi stăruia în minte: „Cum aş putea să ajung să cunosc şi să împlinesc voia lui Dumnezeu pentru a fi sigur că ajung în sânul lui Avraam?” O! Cât de fericit aş fi fost să ajung aşa, scăpând de păcat! Căutam cu mintea căi şi mijloace care să mă ducă la starea aceasta.

Prin părţile acelea era un preot bătrân, cu numele Bălăceanu. Cu el vorbeam adesea când mă întâlneam. Îmi plăcea să ascult sfaturile lui duhovniceşti şi părinteşti. Într-o zi, l-am întâlnit şi l-am întrebat direct:

— Cum am putea, noi, părinte Bălăceanu, să ajungem a trăi după voia Domnului, ca să fim siguri că suntem iertaţi de păcate?

— Cred că prin călugărie – a răspuns preotul. Am auzit că există călugări la Ierusalim, la mormântul Domnului Iisus.

— Ce fericiţi şi siguri de iertarea păcatelor noastre am fi, dacă am ajunge acolo!

— Cred că nu este sfinţenie mai mare decât aceea de a călca pe unde a călcat Domnul Iisus, de a atinge mormântul Său şi a respira aerul respirat de El – a zis preotul Bălăceanu.

— Cred că aceasta ar fi fapta cea mai bună primită de Domnul, să ne călugărim acolo, am continuat eu. Ce zici, părinte Bălăceanu, n-ar fi bine să mergem acolo şi să ne călugărim?

— Păi... ce să zic eu, mă Ştefane? E bine, numa că eu îs cam bătrân, călugăria e mai mult pentru voi, ăştia tineri, în care n-a intrat păcatul prea adânc. Eu zic că n-ar fi rău să te pregăteşti şi să mergi la Ierusalim.

Zis şi făcut. În scurt timp, l-am convins şi pe fratele meu. În anul 1910, am vândut nişte pământ şi am făcut rost de bani. Ne-am lăsat bărbile să crească, ne-am interesat încoace şi-ncolo, căpătând recomandări de la Biserica Ortodoxă, apoi am pornit către Constanţa, de unde aveam să luăm vaporul până în Palestina. Drumul trecea pe la Constantinopol, aşa că, din anumite motive, am luat bilet la vapor până la Istanbul. Acolo, urma să vedem cum mai stau lucrurile şi, dacă avea să ne ajungă banii, porneam mai departe. Biletul până la Ierusalim mi s-a părut foarte scump, iar noi cu micile pregătiri, cu mâncarea, am înjumătăţit banii.

Ajunşi la Constantinopol, am întrebat un cârmaci cât mai este până în Palestina. Cârmaciul, care ştia româneşte, dar nu era român, s-a uitat la noi, cercetându-ne şi ne-a răspuns că n-am mers nici pe sfert.

M-am retras într-un loc mai singuratic împreună cu fratele meu şi ne-am făcut bine socotelile. În final, am înţeles că banii nu ne ajung până la Ierusalim. Pe când ne întorceam în port, l-am reîntâlnit pe cârmaci. El ne-a zâmbit, s-a oprit în faţa noastră şi ne-a întrebat:

— Pentru ce vreţi să mergeţi la Ierusalim?

— Vrem să mergem pentru a vizita locurile sfinte.

Dorim să vedem mormântul Domnului Iisus Hristos pentru a ni se ierta păcatele, ca să ajungem în sânul lui Avraam.

— Apoi, dacă locuri sfinte căutaţi, nu-i nevoie să mergeţi la Ierusalim, pentru că avem şi noi, aici, locuri sfinte în ortodoxia noastră. Iată, în Grecia, nu la mare distanţă de aici, se află sfântul Munte Athos, „Muntele lui Dumnezeu”, dacă veţi merge şi îi veţi cunoaşte pe sfinţii care locuiesc acolo, păcatele vă vor fi iertate, aşa cum pot fi iertate şi la Ierusalim.

Spusele cârmaciului ne-au bucurat, dar ne-au pus şi într-o oarecare încurcătură. Dacă există un loc aşa de sfânt ca şi Ierusalimul, şi chiar mai aproape, de ce nu ne-a spus părintele Bălăceanu? Nu cumva cârmaciul dorea să-şi bată joc de noi, trimiţându-ne pe drumuri greşite?

După multă chibzuială şi frământare, ne-am hotărât să ne lăsăm călăuziţi de spusele cârmaciului, mai ales că nu prea mai aveam destui bani. Aşa se face că am plecat pe jos spre Muntele Athos. Am ales drumul cel mai greu, pentru că pelerinajul trebuia să fie cât mai greu şi chinuitor, ca să ni se ierte păcatele prin suferinţă şi ispăşire. Mergeam desculţi, pe drumurile cele mai neumblate, zile întregi nu mâncam decât poame uscate şi ierburi, răbdam cât mai mult de sete şi dormeam în cele mai jalnice condiţii. Din când în când, poposeam la mănăstiri sau aşezăminte monahale, unde eram primiţi cu bunăvoinţă, după ce arătam recomandările obţinute de la chiliahii Bisericii Ortodoxe Române. Aceste recomandări arătau că suntem în pelerinaj.

După câteva săptămâni de călătorie am atins Muntele Sfânt. Am fost primiţi cu multă atenţie. Am luat parte la vecernie, la liturghie şi la celelalte slujbe; treizeci de zile am participat la diferite slujbe. În scurtele pauze, vizitam schiturile şi mănăstirile, răspândite pe tot Muntele Athos.

— Ai putea să ne spui ceva despre Muntele acesta Sfânt, deoarece noi cunoaştem foarte puţin despre el. Unii

nici nu ştim că există, zise sergentul.

— Am să vă spun câteva lucruri pe care le-am aflat şi eu cât am stat acolo.

— Şi eu îmi amintesc foarte bine lecţia de religie legată de Muntele Athos – zise locotenentul. Muntele Athos, zis Muntele lui Dumnezeu, se află în nordul Greciei, în Peninsula Kalcinica, în partea de sud-est. Muntele are o suprafaţă de 336 km², lung de 50 km şi lat de 7 km. Este un munte calcaros, atingând până la 2.033 m înălţime. Viaţa monastică a început în anul 963, când Sfinţii Atanasie şi Antonie, ajutaţi de regele Bizanţului, au fondat aici primul aşezământ monahal – mănăstirea Marea Laura. Apoi, de-a lungul timpului, au fost construite aici peste douăzeci de mănăstiri şi nenumărate schituri. România are trei schituri, dintre care mai cunoscut este Podromul.

Aproape pe nerăsuflate, a rostit locotenentul ce mai reţinea din lecţia de religie despre Athos. După ce s-a oprit, Hagiul a luat cuvântul şi a zis:

— Vreau să mai adaug la cele spuse de comandant că la Sfântul Munte este interzisă prezenţa femeilor. Ba mai mult, nu se permite intrarea în munte nici a femelelor. Acolo nu poţi întâlni oi, capre, vaci, măgăriţe şi altele, ci numai berbeci, ţapi, boi, măgari, cai şi tot ce este de sex masculin. Aşa este acolo.

— Şi aş mai adăuga din lecţia mea de religie – zise locotenentul – că muntele, deşi este numai piatră şi pare sărac, el este totuşi bogat în opere de artă unice în lume, picturi, sculpturi, obiecte lucrate în aur, argint şi pietre preţioase. Cei mai mari artişti ai lumii ortodoxe au lucrat pentru mănăstirile de acolo. Acum, Sfântul Munte constituie cel mai bogat tezaur al ortodoxiei.

— Şi cum se face că n-aţi rămas acolo? Nu v-au primit, pentru că eraţi români? întrebă sergentul, dorind să reia povestirea.

— O, nu! Muntele Sfânt aparţine tuturor naţiilor

ortodoxe. Aşa că puteam rămâne acolo, şi acesta ne era şi planul. Însă acasă aveam lucruri nepuse în ordine. Aşa că m-am sfătuit cu fratele meu să ne întoarcem în ţară. Trebuia să ne achităm de ultimele datorii, să ne asigurăm că familia rămâne în rânduială, să ne luăm rămas-bun, să primim binecuvântarea bisericii şi mai aveam noi un plan. Ne gândeam că ar fi mai sigur pentru mântuirea şi iertarea noastră dacă am mai converti la călugărie şi alţi români de-ai noştri. Apoi, am văzut că ar fi fost mai bine să fim mai mulţi din aceeaşi naţie.

Înainte de a pleca spre ţară, am cumpărat multe cruciuliţe, mărgele de chihlimbar, mătănii, icoane citite şi sfinţite, cărţi şi odoare sfinte. Ne-am întors în ţară pe acelaşi drum pe care sosisem la Athos.

Vestea sosirii noastre acasă s-a răspândit repede. Lumea era alarmată şi curioasă afar' din cale, să ne vadă. Devenisem cei mai discutaţi şi importanţi oameni de prin părţile locului. Se strângeau cu grămada în faţa porţilor şi trebuia să ieşim să le povestim ce am văzut şi ce am auzit la Athos. Deseori, îl scoteau pe fratele meu Lazăr să le povestească. El era mai concis ca mine-n vorbire. Îşi formase un rezumat pe care-l repeta de câteva ori într-o duminică. El le zicea:

„Păi să vedeţi dumneavoastră, oameni buni, ce linişte şi sfinţenie e acolo! Acolo totul e sfânt şi curat. Acolo nici praf nu-i. Toţi călugării umblă cu mătăniile-n mână şi înalţă rugăciuni zi şi noapte. Acolo nu încetează slujba nici zi, nici noapte şi se arde tămâie întruna, ca pe vremuri la Templul din Ierusalim. E sfinţenie mare, acolo. Acolo n-are voie să pună piciorul nicio femeie, deoarece femeia, Eva, a adus păcatul în lume. Călugării vor să trăiască izolaţi de femei. Aşa că cine vrea să fie sfânt, ca să i se ierte păcatele, spre a merge-n sânul lui Avraam, să ni se alăture pentru a ne întoarce călugări la Sfântul Munte. Nu vă lăsaţi ademeniţi de lume şi de frumuseţea Evei – haideţi să

ne călugărim, fraţi români!”

Oamenii plecau uimiţi de cele văzute şi auzite, iar vestea despre „sfinţii” de la Putineiu se răspândea. Oamenii comentau şi discutau despre cei doi semeni de-ai lor, care au devenit sfinţi. Mulţi veneau să ceară sfat şi să cunoască voia Domnului pentru viaţa lor. Alţii încercau să se spovedească şi să capete iertarea Domnului, de la noi. Ne simţeam bine în această poziţie. Uneori ne era teamă de încumetare, dar simţeam ca pe o dulceaţă cinstirea ce ni se aducea din partea oamenilor. Gândul plecării la Athos nu ne dădea pace. Nevestele noastre erau triste şi încercau să ne înduplece să rămânem. Ori de câte ori ne vorbeau despre acest subiect, ne supăram şi îl vedeam în ele pe diavolul care urmărea să ne împiedice să devenim sfinţi. De aceea aveam simţământul că trebuie să ne grăbim în planurile noastre. Aşa am început să vizităm anumite persoane mai bisericoase, cunoscute, şi încercam să le înduplecăm spre călugărie. Aveam nevoie de încă zece bărbaţi dornici de călugărie şi cu noi doi să alcătuim un grup de doisprezece şi să ne întoarcem la Sfântul Munte ca şi grupa ucenicilor Domnului.

Zilnic predicam cele văzute şi auzite la Sfântul Munte. Făceam rugăciuni şi mătănii zilnic, până după miezul nopţii. Numai seara aveam de făcut trei sute de mătănii, în timp ce treceam printre degete mărgelele de chihlimbar. Nimeni şi nimic nu ne împiedica de la aceasta. Până nu ne slujeam sfinţenia, nu răspundeam nimănui. Eram numit hagiu, ca şi fratele meu, adică om sfânt şi trebuia să mă ocup de sfinţenia mea şi să mă feresc de tot ce era necurat. De atunci unii îmi zic Ştefan Hagiul.

— Bătrâne, zise locotenentul, am înţeles că aveaţi o atitudine cam neprietenoasă faţă de femei, este adevărat că femeia a adus păcatul şi răul în lume?

Hagiul s-a gândit un timp, lăsând privirea în podea, apoi s-a uitat la locotenent şi a zis:

— Dacă mă întrebai atunci, îţi spuneam că „da”, însă acum, după ce am studiat Scriptura, am înţeles altfel acest lucru.

— Ai putea să ne explici ce ai înţeles?

— Cu siguranţă, zise Hagiul. Biblia explică amănunţit cum s-au petrecut faptele. Este adevărat că Satana a început discuţia cu Eva. El a înşelat-o pe Eva, făcând minuni înaintea ei; el a făcut ca, aparent, un şarpe să vorbească, să gândească, să spună viitorul, să calce intenţionat ordinul lui Dumnezeu şi cu toate acestea, să trăiască, ba mai mult, să şi capete caracter omenesc. Toate acestea au înşelat-o pe Eva, care se depărtase, nepermis de soţul ei. În schimb, Adam n-a fost înşelat; el a fost conştient când a ales să calce porunca Domnului. De teama de a nu o pierde pe Eva, a mâncat şi el din fruct. Dar a făcut-o conştient că aduce peste lume păcatul şi moartea.

— Deci, tot din cauza Evei a păcătuit Adam; ea este vinovată – îl întrerupse iritat sergentul. Toate relele le-a adus femeia. Mai toate bătăliile şi răzmeriţele pornesc de la femeie. Nu ştie decât să-şi înşele bărbatul, aşa a făcut cu Adam, aşa face şi cu noi azi.

— Nu-l asculta, Hagiule, e supărat că i-a fugit nevasta cu altul, zise locotenentul.

— Îngerii au neveste? întreba şi serios, şi glumeţ un soldat.

— Nu, îngerii nu sunt ca noi, bărbaţi şi femei.

— De ce nu ne-a făcut şi pe noi Dumnezeu aşa, numai bărbaţi, că atunci multe rele nu s-ar mai fi întâmplat şi apoi eram azi cu toţii în sânul lui Avraam, a zis un soldat care părea mai în vârstă decât ceilalţi.

— Păi… nu ştiu dacă era aşa de bine să fi fost numai bărbaţi.

— Ba, era mai bine, zise unul dintre soldaţi.

— Atunci tu cum ai fi apărut, măi, fecior? Sau n-ai

auzit că mama ta e femeie!

Soldaţii rămaseră surprinşi de răspunsul direct şi puţin ironic al Hagiului.

— Nu bătrâne, el n-are mamă, e făcut de-o verişoară a lui taică său, sări la vorbă unul mai glumeţ.

— Vă rog să rămâneţi serioşi şi să-l lăsăm pe Hagiu să ne vorbească sau, dacă nu, anunţ stingerea.

— Să mai spună, domn locotenent, insistară mai mulţi soldaţi.

— Mi s-ar părea interesant, dacă ştii ce să răspunzi la întrebarea: De ce Dumnezeu ne-a făcut bărbat şi femeie?

— Ca să răspund la această întrebare, ar trebui să mă întorc cu istorisirea înainte de apariţia acestei planete. Atunci nu exista nicio pulbere din lumea noastră. Înainte cu mult de primul cântat de cocoş, în cer era numai armonie şi bună învoire. Toţi erau fericiţi şi bucuroşi că trăiesc să-L laude pe Dumnezeu. Atunci căpetenia îngerilor, care se numea Lucifer şi care mai târziu a devenit diavolul, a început să se simtă ofensat că Dumnezeu, Tatăl, Îl iubeşte în mod deosebit pe Fiul Său Iisus. Dumnezeu, Tatăl, a încercat să le explice că Iisus Îi este Fiu, de aceeaşi natură cu El, şi un fiu este iubit într-un mod deosebit de tatăl său. Însă îngerilor le era greu să înţeleagă calitatea de Tată şi Fiu, mai ales că ei, în cadrul familiei lor, nu aveau calitate de fii sau de taţi. Dumnezeu le-a explicat că locul unui fiu în inima unui tată nu poate fi ocupat de nimeni şi de nimic, dar ei nu înţelegeau. În acest timp, Lucifer făcea propagandă printre îngeri, acuzându-L pe Dumnezeu că Şi iubeşte Fiul mai mult decât pe ei, creaturile. Aşa a început declanşarea războiului din cer, provocat de păcatele lui Lucifer şi a celor o treime dintre îngeri. În acele vremuri, în Sfânta Treime, se plănuia crearea pământului şi a omului. În sfatul acela sfânt, s-a hotărât să fie creată pe pământ o fiinţă care să-i înlocuiască, la tronul Tatălui din cer, pe îngerii

necredincioşi şi să fie ca Dumnezeu, capabilă să înţeleagă că un fiu rămâne unic în inima tatălui. Această fiinţă nu avea să se mai mire de ce Dumnezeu, Tatăl, îşi iubeşte Fiul mai mult decât pe creaturi. Omul avea să aibă calitatea de părinte şi de fiu în familia lui şi n-avea să fie surprins niciodată că Dumnezeu, Tatăl, Îl onorează pe Iisus mai mult decât pe alţii. Biblia, din care vreau să vă citesc, zice aşa, în cartea Facerii (Geneza), la capitolul 1, 27 şi 28:

Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească şi parte femeiască i-a făcut.

Dumnezeu i-a binecuvântat şi le-a zis: „Creşte-ţi, înmulţiţi-vă, umpleţi pământul, şi supuneţi-l; şi stăpâniţi peste peştii mării, peste păsările cerului, şi peste orice vieţuitoare care se mişcă pe pământ".

Aşa că vedeţi şi dumneavoastră faptul că Domnul ne-a făcut bărbat şi femeie, calitatea de tată şi fiu, este un privilegiu special al creaţiei, nu un rău, cum aţi lăsat să se înţeleagă mai devreme. Ca părinţi şi copii, putem înţelege mai bine iubirea lui Dumnezeu pentru noi. Prin familiile noastre, putem înţelege mai bine iubirea familiei cereşti, de care ne-am rupt prin păcat.

Când să rostească următoarea frază, uşa clasei s-a deschis destul de violent şi în prag era şeful de post al comunei, care fusese plecat, preotul şi primarul comunei Raţa. Figurile lor nu erau deloc binevoitoare şi prietenoase.

Locotenentul s-a ridicat binevoitor şi s-a îndreptat spre uşă cu intenţia de a-i invita pe oaspeţi înăuntru. Preotul, un bărbat voinic şi bine făcut, a înaintat un pas şi a pus pe un ton poruncitor întrebarea:

— Ce se întâmplă aici, domnule locotenent?

— După cum întrebaţi, ştiţi deja că se întâmplă ceva rău. Aţi putea să-mi spuneţi şi mie ce rău se întâmplă aici, de vorbiţi aşa, domn părinte?

Preotul nu se aşteptase la o aşa contra-întrebare şi se încurcase, făcând eforturi vizibile să-şi recapete stăpânirea de sine.

— Nu, nu ştiu despre niciun rău, domnule locotenent.

— Atunci vreau să vă învăţ ce se face când se intră într-un loc unde sunt soldaţii armatei române. Mai întâi îl salutaţi pe comandant, apoi îi salutaţi pe soldaţi şi cereţi permisiunea să spuneţi ce aveţi de spus sau de întrebat.

— Da, da aşa fac, dar… să ştiţi că şi eu sunt ofiţer în rezervă al armatei române – zise, căpătându-şi curajul, preotul.

— Da? Şi… la ce mănăstire v-aţi obţinut gradele, de nu ştiţi să-i respectaţi pe ceilalţi ofiţeri şi chiar pe soldaţi?

— În schimb, am să vă arăt că ştiu să raportez superiorului dumitale cum încalci ordinele de serviciu.

— Şi… aveţi curajul moral să arătaţi în faţa acestor soldaţi, care ordine le-am încălcat?

Preotul înaintă printre soldaţi şi s-a oprit în dreptul arestaţilor, întrebând mirat:

— Şi de când armata română nu mai are haine să-şi îmbrace soldaţii, ori dumneata nu-i mai cunoşti regulamentul?

Locotenentul se înroşise de mânie şi era gata să explodeze spre preot. Atunci a intervenit primarul, cerând să treacă în cancelaria directorului şi să vorbească pe înţelesul tuturor. Şeful de post s-a îndreptat spre preot, cerându-i să părăsească sala şi să continue discuţia la cancelarie. Locotenentul a făcut sergentului semn să preia comanda plutonului în lipsa lui şi a ieşit după ceilalţi.

După aproape un ceas, locotenentul a revenit şi a cerut arestaţilor să se ridice, să-şi ia lucrurile şi să-l urmeze. Împreună cu arestaţii au fost luaţi şi doi soldaţi. Au fost duşi în cancelaria directorului. Aici era puţin mai răcoare, dar focul duduia în sobă. Locotenentul le-a zis:

— Dumneavoastră veţi dormi aici, până mâine. Veţi fi

păziţi de soldaţi. Dacă nu vă e somn, am să mă întorc ca să-mi răspunzi la o întrebare – se adresă direct Hagiului. Acum las doi soldaţi aici, după cum e regulamentul.

Locotenentul a ieşit, închizând cu zgomot uşa. Nu-i trecuse ciuda. În mintea lui ţâşneau, ca dintr-un izvor, întrebările. Neputinţa de a le găsi răspuns, îl frământa. „Ce taină ascund oamenii aceştia? De ce-s aşa de înverşunaţi preoţii şi poliţia împotriva lor? Cum de nu dibuiesc eu care-i baiul? Am să-l descos pe bătrân şi trebuie să se dea de gol şi-apoi, ce s-a întâmplat cu adăpostul? Să fie vreo vrăjitorie la mijloc? Dar oricum, fie ce-o fi fost, noi am fost salvaţi de la moarte”.

Noaptea se aşezase de-a binelea. Viscolul blând, de cu seară, se înteţise acum şi alerga ca o turmă de capre speriate, de-a valma, prin cerul răscolit de ninsoare şi întuneric.

„Trebuie să fie o putere în taina asta”, mai zise locotenentul înainte de a intra în clasă. „O putere pe care trebuie s-o cunosc!”

Capitolul V

Ziua de pregătire a trecut pe nesimţite. Ileana a trebuit să se mişte repede. Abia i-a ajuns timpul să rânduiască casa în aşteptarea Sabatului. Aflase că frăţietatea dorea să înceapă „odihna”, fiind deja adunaţi în biserica lor. Începea săptămâna de Rugăciune de la sfârşitul anului. Aşteptau cu deosebită nerăbdare aceste zile. Le plăcea să spună şi să creadă, că biserica se afla în „camera de sus” şi aştepta Rusaliile ploii târzii. Aveau loc întâlniri pline de căldură sufletească, mărturisiri, împăcări şi hotărâri deosebite. Mai mult ca oricând, aşteptau împuternicirea Duhului Sfânt. Aveau speranţele lor, legate de această „ploaie”. Se rugau şi vorbeau despre ea, nu ca şi când n-ar fi primit-o, dar o doreau mai multă, să fie de ajuns până la sfârşit, până când iadul vă rămâne pustiu.

Zvonul că vor avea musafiri, mărea şi mai mult febra pregătirilor. Aşteptau oaspeţi de la alte biserici, săteni,

precum şi pe fraţii din Stejaru şi satul bulgarilor.

Întâlnirea de vineri seara a avut pentru Ileana ceva unic. Sala era arhiplină. Erau aşa de mulţi vizitatori din sat, încât era destul de greu să-i găseşti pe adventişti printre ei. Este adevărat că fraţii cedaseră locurile oaspeţilor, ei rămânând prin colţurile mai întunecoase.

Familii întregi ale unor săteni, care niciodată n-au păşit într-o biserică adventistă, ascultau cu răsuflarea la gură cuvintele vorbitorului. Programul tinerilor a fost plin de chemare, spirit şi sensibilitate. Predica a început cu o expunere a evenimentelor din ultima săptămână, având în centru arestarea şi mărturia de credinţă a fraţilor arestaţi. Pe nesimţite, vorbitorul a îndreptat atenţia ascultătorilor spre „planul lui Dumnezeu cu tine”. Cuvintele sfinte ţinteau inima, făcând să se audă suspinul şi să curgă lacrimi.

Ileana avea impresia că n-a mai auzit aceste cuvinte. Trăia aceleaşi simţăminte, ca atunci când pentru prima oară a intrat în Casa Domnului. Toate gândurile predicii veneau ca răspuns şi încurajare la frământările şi întrebările ei. Era foarte mulţumită, că Domnul a trimis-o pe Anica să rămână cu copilul, ca să poată veni ea la biserică.

Finalul a zdrobit multe inimi. Apelul puternic şi limpede a smuls hotărâri clare ascultătorilor. Au fost rugaţi toţi cei care vor să se predea Domnului în seara aceea, să se ridice în picioare. Ascultătorii au ţâşnit în sus. Ileana privea ca-ntr-un vis mulţimea celor ridicaţi. I s-a părut că în mulţime zăreşte chipul tatălui ei, iar puţin mai în faţă pe-al vecinei sale, Ilinca Cârcel. S-a frecat la ochi de mai multe ori, ca să se convingă că nu are halucinaţii, apoi a zis: „Doamne, e mai mult decât am sperat”. Plângea de bucurie. Greu ar fi putut bănui că tatăl ei, respectabilul gospodar Moise Stângă, va păşi aşa de curând pragul Casei Domnului. L-a aşteptat la ieşirea din biserică. Ajunşi

faţă în faţă, s-au privit cu ochii înlăcrimaţi, s-au îmbrăţişat şi nu şi-au spus decât:

— Bine te-am găsit, fata mea!

— Sunt aşa de fericită, tată!

— Vreau să rămân cu tine, fata tatii!

— Vă iubesc aşa de mult tată, chiar dacă voi m-aţi considerat pierdută. Abia aştept să fim toată familia împreună.

— Să te audă Dumnezeu! şi s-au despărţit, unul luând-o spre răsărit, şi altul spre apus.

Pentru Ileana, drumul cel mai scurt, era pe marginea lacului. În seara aceea avea tovarăşi până la intrarea pe uliţă.

Rămânând în urmă, a iuţit pasul să ajungă grupul. Curând s-a alăturat ultimilor din rând. După câţiva paşi, a constatat că în stânga ei păşea tăcută Ilinca lui Cârcel, vecina ei. Aceasta a întors capul, a privit-o o clipă, a oftat şi n-a mai zis nimic. Ileana şi-a întins mâna, a prins-o de umeri, trăgând-o spre sine cu duioşie.

— Ţi-am făcut rău, Ileano.

— Nu mie, ţaţă Ilinco.

— Dar cui?

— Cred că vouă v-aţi făcut rău.

— Cum adică?

— Păi… pe cine mustră cugetul? Cine e frământat şi neliniştit? Cine se simte vinovat? Eu nu. M-a durut pierderea oilor l-a început, dar am pus în seama Domnului această problemă – şi ştiu că nu va fi o pierdere. Însă cel ce mi-a furat oile, va suferi şi nu-şi dă seama că şi-a furat liniştea şi libertatea de a zâmbi şi de a se bucura.

— Aşa este şi nu ştiu de unde ai puterea să vorbeşti aşa, zise Ilinca.

— Cum? N-ai auzit în seara aceasta cine ne dă puterea şi ce gânduri de pace are El cu privire la noi?

— Ba am auzit şi sunt topită. Trebuie să-mi schimb şi

eu viaţa, ca să am bucuria voastră.

— Aş fi cea mai fericită să am o vecină soră, zise Ileana prinzând-o cu dragoste de braţ.

Discuţia le-a fost întreruptă de o tovarăşă de drum, care a început o altă vorbă. Vizitatorii îşi exprimau dorinţa de a veni la biserică şi a doua zi. Ileana nu contenea a găsi cuvintele cele mai frumoase, pentru a-i încuraja să se ţină de promisiuni.

După ce au mers o bucată bună din drum pe marginea lacului, Ileana şi Ilinca rămaseră singure, intrând pe uliţă. N-aveau mult de mers până la porţile lor. Câinii vecinilor urlau nemulţumiţi că străinii se apropiau de ogrăzile lor. În lătratul lor, auzeai respingere şi neprietenie. Parcă strigau răguşit: „Plecaţi! Nu vă vrem, ne deranjaţi, ne stricaţi liniştea. Nu vă vrem!” Femeile ascultau înaintând în zăpada scorţoasă de ger. Aproape de poarta Ilincăi, Ileana zise şoptind:

— Mâine, dacă vrei să mergi la adunare, strigă-mă şi pe mine să mergem împreună.

— Nu ştiu cum voi face cu omul meu. S-ar putea să mă prefac că merg în altă parte şi nu ştiu dacă voi reuşi să te anunţ.

— Oricum, important este să fim acolo. Rămaseră cu vorba-n gură, încremenite.

— Şi… unde vrei să-mi duci nevasta, Ileană? se auzi cu duritate vocea unei fantome ce se desprindea din umbra porţii.

Era Neagu Cârcel, ţinând în mână o bâtă pentru paza oilor.

— Vorbeam şi noi, nene Neagule, aşa ca femeile. Avem şi noi vorba noastră femeiască.

— De unde vii, Ilinco?

— Păi… de pe-aci.

— De unde de pe-aici?

— Păi… am fost cu Ileana.

— Unde?

— Am… am… fost la adunare.

— Unde?

— La la… unde se duce Ileana.

— Ai fost la ivantişti?

— Da, îşi recăpătă curajul Ilinca.

— Şi pe mine, m-ai întrebat?

— Păi… nu erai… în casă, erai afară.

— Şi… ţi-a fost greu să vii până la ţarc?

— Nu, dar…

— Ce ţi-am spus eu ieri, când am aflat unde vrei să te duci?

— Că nu mă laşi.

— Şi… mai ce?

— Că… că mă omori, dacă mă duc.

— Şi te-ai gândit la moarte, când ai plecat?

— Da, m-am gândit…

— Şi… ce te-ai gândit?

— Păi… am zis că mai bine mor din bătaia ta, decât de focul veşnic.

— Aşa… va să zică, deja ai înnebunit şi-ai luat-o razna. Las că vă scot eu nebunia din cap. Tu stai aici! şi o împinse cu violenţă pe Ilinca în stâlpul porţii.

— Las-o pe Ileana, n-are nicio vină – bâigui abia auzit Ilinca.

— Şi tu, Ileană, până când ai să-mi stai în cale şi ai să-mi aduci necazuri?

— Ce necazuri ţi-am făcut, nene Neagule?

— Pe mine m-ai întrebat, când mi-ai dus nevasta în bârlogul vostru diavolesc?

— Ce bârlog, nene?

— A… nu mai ştii? Ţi-a pierit mintea? Ţi-am spus ultima dată când m-ai chemat la voi, că nu cumva să-mi chemi nevasta sau să mă chemi pe mine, că te bat?

— Da, mi-amintesc.

— Şi... de ce-ai făcut-o?

— Pentru că aşa ne-a spus Domnul Iisus.

— Da... i-a să vedem dacă Iisus are să-ţi mai spună ceva acuma; şi în clipa aceea laba puternică a lui Neagu a lovit cu sete partea stângă a obrazului Ilenei.

Într-o clipă a fost aruncată în zăpadă. Picioarele încălţate în cizme grele, cazone, loveau în neştire trupul inert, amestecat cu zăpadă, al Ilenei. Ilinca privea încremenită ciomagul ce se abătea asupra trupului prăvălit. Ca-ntr-un şoc, s-a repezit să-şi strângă în braţe bărbatul şi să-l oprească din nebunia lui.

— Stai omule, c-ai omorât-o!

Neagu, ca trezit dintr-o beţie, s-a întors tăbărând pe ea cu ciomagul şi picioarele.

— Te omor, vă omor, v-am promis şi mă ţin de cuvânt, vă omor, nu mă opresc până nu vă omor şi-am terminat, vă omor... repeta ca ieşit din minţi Neagu.

Ilinca se ţinea cu mâinile de poartă şi primea loviturile pe spate. Când mâinile îi slabiră, căzu în şanţul plin de omăt. Atunci auzi un răcnet de fiară rănită, care o îngheţă ca-n moarte. Aştepta ultima lovitură cu ochii închişi pentru totdeauna. Aştepta lovitura ce avea s-o arunce dincolo de pragul vieţii: „Doamne, ai milă de mine, înainte de a închide porţile suflării". Apoi, totul s-a transformat într-o linişte adâncă, în care i se părea că pluteşte de-o veşnicie. Ce bine se simţea în plutirea aceea! Nu s-ar mai fi întors niciodată la viaţa aceasta, în care se vedea chipul demonic al soţului ei. Liniştea şi plutirea fură tulburate de-un geamăt care o făcu să deschidă ochii. Dincoace de pleoape era un alt tablou. Bărbatul ei, străinul cu bâta, se târa prin poartă, văitându-se şi gemând. Ileana zăcea mai departe în zăpadă. Ilinca s-a ridicat cu greu, a păşit spre ea, a strigat-o încet, parcă să n-o trezească din somn, încercând să-i cureţe zăpada de pe faţă. Cu un suspin adânc, Ileana a deschis ochii, s-a ridicat în mâini, a

privit mirată în jur, a văzut-o pe vecina ei şi a întrebat:

— Ce s-a întâmplat, ţaţă Ilinco?

— Nimic, Ileană, nimic, hai să ne ridicăm! Încet, încet au fost pe picioare, gemând la fiecare mişcare bruscă. Sprijinite de ulucă, s-au odihnit puţin, apoi au plecat spre poarta Ilenei. Ajunse-n uşă, Ilinca s-a întors acasă, rugându-se ca pentru ultima dată. Nu ştia dacă mai apucă dimineaţa.

Ileana, s-a strecurat cu greu până la uşa casei. Dar neputând trece pragul s-a lăsat uşor pe scară, sprijinindu-se de tocul uşii şi de balustradă. Capul îi era greu şi îl simţea mare cât o baniţă.

Nu simţea nicio durere în trup, ci numai o amorţeală totală, care n-o lăsa să-şi dirijeze mişcările. I se părea că ridică piciorul, în timp ce acesta nu se mişca, la fel mâinile şi trupul. O ameţeală plăcută a învăluit-o, în timp ce se întindea pe prag, ca-ntr-un fotoliu cald şi pufos. Doar aerul rece al nopţii o ţinea în simţiri.

Nu ştia de când zace pe prag, când a ridicat capul într-un spasm de frig. Câinii lătrau pe uliţă, şi cineva a intrat pe poarta ei. Curând, umbra care înainta spre ea, pe potecă, s-a oprit deasupră-i.

— Ţaţă, ce ţi s-a întâmplat? Ce cauţi aici? Hai să te ridic uşor! Era Ion, cumnatul ei, venea de la adunare voios şi bucuros.

Întârziase la repetiţia de cor, iar acum venea să stea de vorbă cu Ileana şi Anica despre cele petrecute la biserică. Totdeauna se simţea bine să discute cu ele problemele lui personale sau ofurile tinereţii. Deşi era un flăcău chipeş, voinic şi deosebit de puternic, avea un suflet cald şi feciorelnic. Pe cât era de puternic la trup, pe atât de năvalnic la acţiune. Dar sensibilitatea şi uşurinţa cu care ceda în favoarea altora, îi dădeau un aer de fragilitate sufletească. Ileana îl cunoştea de-acum bine şi îi era un sprijin prietenesc. Ajunşi în casă, au constatat că starea

Ilenei nu era tocmai bună. Era plină de sânge pe faţă şi umflată în câteva locuri. Din cap i se prelingea încă un firicel de sânge. Pe spate avea mai multe vânătăi, iar un picior părea rupt sau scrântit. După ce şi-au revenit din tulburarea primelor momente, au încălzit apă, au spălat-o cu ceai de muşeţel la răni şi au întins-o în pat, să se odihnească.

Ion era profund tulburat şi înfuriat. Simţea că ar trebui să se răzbune pe omul acesta imposibil, ca vecin. După furtul oilor, acum bătaia, păreau prea mult de suportat până şi de un creştin. Multe gânduri de revanşă şi de „potolire” a vecinului îi veneau în minte. I se părea mai limpede, să-l strige-n poartă şi să-i tragă o bătaie soră cu moartea, sperând să bage frica-n el pentru totdeauna. Cu forţa lui, Ion oricând l-ar fi bătut măr. Să meargă iar la jandarmi, i se părea inutil. Fel şi fel de gânduri îi treceau prin cap. Dar în avalanşa de chemări şi îndemnuri, auzea o voce din ce în ce mai anemică: *... Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blastămă, faceţi bine celor ce vă urăsc, şi rugaţi-vă pentru cei ce vă asupresc şi vă prigonesc.* (*Mat*ei 5, 44)

Încerca să alunge „vocea păcii”, dar ea revenea şi îl împiedica în fierberea dulce a răzbunării. Dacă ar fi luat el bătaie, n-ar fi suferit atât. Când însă o privea pe Ileana şi-i vedea faţa vânătă şi umflată, ştiind că sufletul îi e la fel de biciuit şi încercat, îi venea să plângă. Simţea că, dacă se răzbuna pe vecin, i se va mai uşura povara. Poate l-o înspăimânta pe Neagu şi va da înapoi şi oile furate şi i-or lăsa în pace pentru totdeauna. „Trebuie să fac ceva”, gândea în timp ce se plimba nervos prin cameră. Anica legăna copilul, trezit între timp, încercând să-l adoarmă.

Ion s-a strecurat uşor afară, simţind că nu mai are aer. Liniştea nopţii îi părea o fiinţă care aşteaptă de la el acţiune. „Hai, ce faci?” îi şopteau vocile minţii. „Acum e momentul. Dacă laşi pentru mâine, e prea târziu, se

răceşte ocazia...”. „Of, cum de s-a nimerit să fie şi Sabat. Mi se pare totuşi o prostie să te baţi în Sabat, of, e şi săptămâna de Rugăciune... Doamne, cum să fac?” „Fii liniştit, n-o să afle nimeni! Nu trebuie să ai martori. Uite cum faci, îl chemi afară, şi în curtea lui îl pocneşti! După... te retragi liniştit şi n-are decât să reclame. Mai trebuie să ai şi dovezi la reclamaţii... Doar el trebuie să ştie, ca să te ocolească şi să nu se mai atingă de Ileana. Ce crede el, că, dacă nenea Tudor e unde e, poate să facă ce vrea cu Ileana? Nu, nu, adventiştii nu sunt proştii lui. Plec! Doamne! Nu, nu pot să mă rog pentru aşa ceva, dar... Domnul ştie că trebuie să opresc furia acestui prigonitor. Dacă o omora pe Ileana şi rămânea copilul pe drumuri, ce mai foloseau regretele lui Cârcel...” „Du-te şi rezolvă o dată pentru totdeauna!” insistau vocile adâncului. „Bine, mă duc, Doamne!... Poate că nu trebuie să mă rog pentru aşa ceva. Da, dar tu totdeauna te rogi când vrei să faci ceva mai deosebit. Aşa este, dar... mă duc să-mi iau căciula din casă”.

Ajuns în casă, privi un timp copilul adormit, apoi pe Ileana care suspina uşor, gemând la fiecare mişcare a trupului. Imaginea de suferinţă îl înfuria şi mai mult. „Trebuie s-o fac”, îşi zise hotărât ieşind pe uşă. În curte, chemă câinele, care trecu pe lângă el alergând spre poartă. Lătra furios. Ion aşteptă un timp să se depărteze trecătorii pe uliţă. La vecinul Cârcel era lumină, semn că nu se culcaseră. „Tocmai bine” îşi zise Ion. Deoarece lătratul câinilor nu înceta, s-a îndreptat spre grajduri. Aici era linişte. Animalele îl priviră voioase şi liniştite. Oile îl miroseau prietenoase şi-i lingeau mâna, semn că se bucurau de venirea lui. Câinii lătrau furioşi pe uliţă. „Ce să fie?” se întrebă Ion. „Nu cred că-i bine să mă arăt. Nu trebuie să fiu văzut în preajmă”.

Încercă să-şi cheme câinele, dar acesta nu răspunse chemării. Lătra înfuriat la străinul din uliţă.

Din ce în ce mai curios, Ion s-a strecurat până la colţul casei, privind dincolo de poartă. Auzea larma câinilor, amestecată cu scârţâitul zăpezii ce se spărgea sub paşii grei, dar nu vedea pe nimeni. S-a hotărât să se apropie de poartă. Rămase uimit, când descoperi în pârtie un cârd de oi strânse în jurul a doi măgari. Se opriseră în dreapta porţii lor. „Ale cui or fi?” se întrebă. Deschise poarta şi se apropie de turmă. A înţeles repede că era turma vecinului Cârcel. La aşa ceva nu se aşteptase. Nu înţelegea cum s-a întâmplat. Era imposibil pentru Cârcel să-şi uite turma nesupravegheată şi neasigurată. „Ce să fac cu ea? Aş putea să i-o trimit în rătăcire spre baltă, s-o sfâşie câinii sau lupii, să vadă şi el ce înseamnă să pierzi. Dar fac bine, oare? Am să intru în curte, ca şi când n-aş fi văzut nimic, şi întâmplă-se ce-o vrea Dumnezeu”.

După ce a intrat în curte, s-a oprit la colţul casei să mai chibzuiască o clipă. În timp ce frământarea i se înteţea în suflet, tresări la cântatul unui cocoş, ce părea foarte aproape de el. Pasărea îşi trimitea semnalul peste liniştea lumii. A strigat cocoşul o dată, de două ori, de trei ori. „Ciudat” şi-a zis Ion, „cântă cocoşul acesta ca-n curtea de judecată! Acolo Petru s-a lepădat de Domnul lui. Cum? Doamne, dar eu ce fac acum prin patima răzbunării mele? Ce fac eu oare?” Ca o greutate încinsă apăsa pe sufletul lui întrebarea şi imaginea lui Petru. A ridicat capul privind spre stele, simţind că de acolo îl priveşte Cineva, şoptindu-i: „Mă rog să nu se piardă credinţa ta”. „Doamne, iartă-mă! M-am lepădat de Tine prin gândul răzbunării mele. Ce nebunie era să fac!”

Un timp a rămas rezemat de colţul casei.

Larma câinilor în uliţă se mai potolise. „Doamne, ce să fac?” Patima se stingea încetul cu încetul. Bătăile inimii îşi găseau ritmul şi o limpezime de aer i se aşeza peste suflet. Când frigul îi pătrunse picioarele, s-a ridicat, a ieşit în uliţă, a mânat turma spre ograda vecinului, până-n

curte. După ce a închis poarta a dat să plece, dar gândul că animalele vor strica căpiţele de fân şi nutreţ, l-a oprit. Cu greu, dar hotărât, a intrat în curte, păşind spre casă. Câinii vecinului erau legaţi. Obişnuia să le dea drumul după treburile de seară. A trebuit să bată de mai multe ori până să primească răspuns.

— Ţaţă Ilinca, cred că aţi uitat saivanul deschis că v-am găsit oile-n uliţă. Le-am băgat în curte, dar nu pot să le închid că s-au dus în preajma câinilor şi mi-e teamă că m-ar rupe.

Ilinca, cu faţa plânsă, privea la Ion, ca la o fantomă. Era clar că nu înţelesese nimic din ce spunea Ion. Privea prin el undeva în măruntaiele nopţii.

— Te simţi bine, ţaţă Ilinco? întrebă Ion.

— Cum? bâigui ea.

— Ţi-e rău, ţaţă?

— Tu eşti, Tudor?

— Nu, nu, sunt Ion.

— Doamne, am vedenii. De ce ai venit? Să-l baţi?

— Ce vorbă-i asta, ţaţă?

— Ileana îi bine?

— Cum? Ştii şi dumneata? întrebă surprins Ion.

— Ştiu, că pe amândouă ne-a bătut – răspunse femeia.

— Cine? întrebă Ion cu toate că ştia.

— Nebunul ăsta al meu.

— De ce?

— Am fost în seara asta şi eu la voi la adunare.

— Da?!… rămase mirat Ion.

— Da, am fost. Am fost uimită de purtarea Ilenei, după furtul oilor. Purtarea ei, vorba şi felul deosebit m-au pus pe gânduri. Numai Dumnezeu poate să dea omului un asemenea fel de a fi, şi-am zis să merg şi eu acolo unde mergeţi voi, că poate s-o îndura şi de mine Dumnezeu. Apoi, am fost şi la arestarea lui Tudor. Eram în mulţime, la

primărie. Am rămas pătrunsă de predica bătrânului aceluia, Hagiul, care era cu Tudor.

— Şi după aceea?

— Păi… eram aşa de fericită când veneam de la adunare. Eram cu Ileana. Ea m-a iertat de vorbele prosteşti pe care i le-am spus alaltăieri. Când am ajuns în poartă, a tăbărât nebunul pe noi cu ciomagul.

— Acum unde-i?

— E-n cerdac, zace pe pat şi geme. Nici nu m-am dus la el, că mi-e frică.

— Hai, să-i spun că sunt oile slobode, zise Ion. În cerdac Neagu Cârcel zăcea pe un pat de scânduri, fără saltea.

Avea sub el o rogojină. Stătea chircit, tresărind aproape ritmic. Au strigat uşor la el, dar nu le-a răspuns. Surprinşi de tăcerea lui, s-au apropiat mai mult. Privindu-l, Ion s-a retras speriat. Ilinca a intrat în panică, lovindu-se cu mâinile peste poate. Ţipa şi spunea vorbe fără noimă. Ion s-a apropiat iarăşi, privind faţa schimonosită şi pocită a lui Neagu. Obrajii îi erau deformaţi, bărbia strâmbă, şi din gură îi curgeau bale. Aerul din jur duhnea neplăcut.

— A damblagit, Ioane, l-a lovit Dumnezeu, e blestemat, strigă Ilinca trăgându-se de păr. Ce mă fac cu el, acum? Cine ne ajută, că are numai duşmani, n-are prieteni şi nici rude. De vecini şi-a bătut joc. Ce mă fac cu el? Unde să mă duc?

— Linişteşte-te, ţaţă, o domoli Ion prinzând-o uşor de umeri.

— La cine să mă duc, Ioane, la cine…? plângea Ilinca.

— Las că nu eşti singură!

— Ba sunt, că un băiat am avut şi ăla şi-a luat lumea-n cap din pricina lui. Nu mai am pe nimeni.

— Las că ne ai pe noi. Hai să închidem oile, că strică glugile, hai!

— Lasă-mă să pun o cergă pe amărâtul ăsta! Afară,

aerul rece a înviorat puţin sufletele amărâte. Cu greu închiseră oile şi le zăvorâră pentru noapte. Ilinca se mişca greoi, clătinându-se la fiecare pas. Simţea o durere ca o bubă coaptă. „M-ai omorât, Neagule, m-ai omorât”, bâiguia în timp ce se căznea să închidă poarta.

— Cu ce să te mai ajut, ţaţă?

— Ce fac cu el, Ioane, ce fac?

— Eu zic că ar trebui să mă duc după felcer.

— Unde?

— După Stelică, a lui cântăreţu, după sanitar.

— Te duci tu?

— Mă duc.

Sanitarul era acasă, aşa că de grabă s-a îmbrăcat şi a pornit cu Ion. Pe drum, au povestit ce se întâmplase şi au stabilit ce aveau de făcut. După examinare, sanitarul a zis:

— Ura şi răutatea or să-l ucidă, dacă nu s-o îngriji Dumnezeu! I-am dat un prim ajutor, aşa că până mâine să nu-l mişcaţi de pe pat. Nu ştiu ce să vă spun mai mult. Dacă scapă până mâine, om mai vedea.

— Nea Stelică, crezi că mai pot ajuta la ceva?

— Nu cred că ai cu ce să mai ajuţi.

— Bine, atunci eu o să plec, ţaţă Ilinco.

— Mulţumesc, Ioane, dacă nu erai tu…

— Dar dumneata ce ai pe faţă şi pe mâini? o întrebă sanitarul.

— M-a bătut el – şi arătă spre bolnav.

— O să plătească greu pentru asta, zise sanitarul.

— O să mă chinui eu, că am rămas cu toate, se văită Ilinca.

— Lasă că o să treacă.

Ion a lăsat-o pe Ilinca de vorbă cu sanitarul în poartă şi a intrat în casă. Anica şi Ileana stăteau de vorbă. A fost surprins cât de vioaie arăta Ileana după răul de la început. S-a dezbrăcat dornic să le povestească noutăţile.

— Unde ai fost? întrebară ele deodată.

— Să mă răzbun.

Fetele amuţiră, uitându-se una la alta.

— Ce vrei să spui? insistă Ileana.

— Ce aţi auzit, să mă răzbun.

— Pe cine?

— Pe Cârcel, vecinul.

— Nu se poate!

— Ba se poate.

— Dar, ce ţi-a făcut ţie vecinul? întrebă Ileana.

— Mie nu, dar ţie destule.

— Şi cum te-ai răzbunat?

— Aşa… cum s-a răzbunat şi fratele Hagiu.

— Cum?! insistară intrigate fetele.

— Cum, nu ştiţi?! Nu v-a spus nenea?

— Nu.

— Atunci să vă spun eu. Hagiul avea un tabun cu fâneaţă foarte frumoasă. A îngrijit-o de cu primăvară, a presărat-o cu gunoi de grajd, a păzit-o, pentru că avea o vacă şi era nevoie de fân pentru iarnă. Când a venit vremea de coasă, a angajat câţiva cosaşi buni şi a tuns, pur şi simplu, fâneaţa. A lăsat iarba la uscat, veghind să nu i-o apuce ploaia întinsă sau să nu se usuce prea rău pe-o parte. Ce mai, avea o fâneaţă pe cinste. Aşa a sosit vremea s-o ducă acasă. Dar nu avea carul potrivit pentru aceasta. A tocmit unul, dar era liber abia peste două nopţi. Neavând încotro, a trebuit să aştepte.

Într-una din nopţi, spre ziuă, a primit în somn îndemnul să meargă la fâneaţă. Considerând că e un semn deosebit, s-a sculat, s-a îmbrăcat, şi-a luat furca cu trei coarne şi a plecat. Se vărsau zorile, dar era încă întuneric. Apropiindu-se de tabun, a observat că pe fâneaţa lui se mişcau nişte umbre. Într-adevăr era un car în care trei persoane încărcau fânul.

— Cum? Fânul lui? întrebară curioase fetele.

— Da, fâneaţa Hagiului.

— Şi ce-a făcut? Dar cine erau străinii?

— Erau nişte bărbaţi mai tineri din sat, care se ocupau cu furtişaguri şi care vânduseră deja fânul Hagiului unui sătean, pe băutură.

— Şi ce-a făcut Hagiul?

— O, aşteptaţi, că veţi afla.

— Hai, spune mai repede şi nu ne fierbe atâta! se răţoi Anica.

— Hagiul s-a apropiat încet, pe nesimţite şi a început să arunce şi el fân în car. Hoţii nu l-au observat, pentru că era întuneric. L-au simţit, dar au crezut că e unul de-al lor. Mergeau din căpiţă în căpiţă şi încărcau în car. Când au ajuns la ultima căpiţă se mai luminase, dar cu toate acestea, fiind grăbiţi, hoţii nu l-au observat, până când Hagiul nu le-a zis: „Îmi pare rău băieţi, n-am avut decât atâta. Dacă aş mai fi avut, vi l-aş fi dat pe tot...”. Abia atunci hoţii au văzut că aveau un însoţitor. L-au privit uimiţi şi îngroziţi, apoi ruşinaţi au pornit boii şi au plecat în sat. Hagiul a rămas singur pe fâneaţa goală. După ce s-a depărtat carul, s-a plecat pe genunchi şi s-a rugat Domnului, punând în grija lui nevoia de nutreţ pentru vacă. A mai ocolit de câteva ori tabunul, rugându-L pe Domnul să dea ploaie, ca să aibă o a doua coasă, în speranţa că va lua el fânul, apoi s-a îndreptat spre un vecin de tabun care tocmai sosise să-şi încarce fânul. După ce a dat bineţe, a început să-l ajute la încărcatul fânului. S-a mirat mult vecinul de fapta Hagiului, neînţelegând de ce a mai venit Hagiul dacă fâneţea şi-a dus-o acasă. După ce au încărcat, au plecat spre casă. Răsărea soarele, când ei au plecat spre sat.

— Nu cred că aş fi acceptat aşa ceva, zise Anica nemulţumită de cele întâmplate.

— Cred că tu n-ai fi procedat aşa – întări Ion – numai că Hagiul aşa s-a răzbunat, ajutându-i la încărcat.

Ileana asculta liniştită, gândindu-se la cum a

procedat ea când i s-au furat oile. Înţelegea gândirea Hagiului. Ştia că e dumnezeiască. Îşi amintea cuvintele lui Iisus: *Dar Eu vă spun: Nu vă opuneţi violenţei! Dacă sunteţi pălmuiţi pe un obraz, întoarceţi-l şi pe celălalt. Dacă sunteţi aduşi cu forţa... şi vi se ia haina, cedaţi şi cămaşa. Dacă cineva vă sileşte să mergeţi cu el un kilometru, voi să mergeţi doi.* (*Mat*ei 5, 39 – 41)

— Ei, şi... a lăsat-o aşa până la urmă? insistă Anica.

— Când a ajuns acasă, nevasta mătura curtea şi strângea iarba uscată, căzută prin curte. Nici n-a apucat să închidă Hagiul poarta, că ea l-a luat în primire:

— Bine măi bărbate, laşi oamenii ăia să descarce singuri tot fânul. Unde ai rămas? Iar te-ai apucat de palavrele tale cu careva şi ai uitat treaba la care ai plecat?

— Ce oameni, nevastă? întrebă mirat Hagiul.

— Cum ce oameni? Tu ţi-ai pierdut minţile, omule? Ai uitat unde ai plecat?

— Stai puţin, femeie! Nevasta lui nu era încă botezată.

— Ce să stau omule, ce să stau! Mi-ai trimis oamenii ăia cu fânul, iar eu încă dormeam. M-au găsit cum nu trebuia.

— Ascultă, nevastă! Au venit nişte flăcăi cu fânul?

— Da.

— Şi unde-i fânul?

— Păi... i-am pus să-l bage în fânar.

— Şi... l-au băgat?

— Păi... unde să-l fi băgat?

— E bine, acolo trebuia, zise liniştit Hagiul, înţelegând ce s-a întâmplat.

— Cum adică? întrebă neînţelegând Anica.

— Păi... n-ai înţeles? Hoţii, văzând purtarea Hagiului, s-au ruşinat şi, în loc să ducă fânul unde hotărâseră, l-au dus la Hagiu şi l-au aşezat şi unde trebuia.

— Aşa da! zise Anica.

— Dar tu, cum te-ai răzbunat pe vecini? întrebă Ileana.

— Ei, cum! Tot cam în felul acesta.

— Cum adică? insistară fetele.

Ion le-a povestit încet şi tacticos tot ce se întâmplase în sufletul lui, cum a fost trezit din patima răzbunării de cântatul cocoşului şi cum a ajuns în casa vecinului. Pe măsură ce avansa cu povestirea, fetele erau mai curioase şi mai uimite. La un moment dat al povestirii, Ileana s-a întristat. La terminarea istorisirii, ea se adresă celor doi:

— Eu simt că trebuie să ne plecăm în rugăciune şi să mijlocim la Dumnezeu pentru vecinii noştri.

Cei doi o priveau cumva surprinşi de cererea ei. Cu greu, până la urmă s-au plecat la rugăciune. Ileana s-a rugat cu lacrimi pentru vecinul ei şi pentru Ilinca, ca să nu se piardă puţina ei credinţă.

După rugăciune, atmosfera a rămas un timp tăcută, până ce Ion a întrebat:

— Crezi că poţi merge mâine la biserică? se adresă el direct Ilenei.

— Nu ştiu, deşi mult aş dori.

— Dacă tu nu poţi merge, poate merge Anica.

— Cine? Eu? accentuă întrebător Anica.

— Da, ţie, nu ţi-ar plăcea?

— Trebuie să-l întreb pe tata sau pe nenea Minică.

— O să-l întrebi pe taică-tău, dar o să-l întrebi la adunare, zise Ion.

— Dar… ce caută tata la adunare? Aş vrea s-o văd şi pe-asla.

— Dacă ai fi mers în seara asta la adunare, l-ai fi văzut.

— Ce vorbeşte ăsta, ţaţă? se adresă Anica Ilenei.

— Da, aşa este, tata a fost la adunare în seara asta şi mi-a spus că vine şi mâine.

— Nu-mi vine să cred!

— Ba să crezi, că ai să vezi altele şi mai şi, zise Ion.

— Atunci, vin şi eu mâine, dacă nu vine ţaţa.

— Am să trec să vă iau, promise Ion în timp ce-şi îmbrăca cojocul ca să plece.

— Ca o minune, aproape că nu mai simt loviturile, zise bucuroasă Ileana.

— Oricum, semnele sunt clare, răspunse Ion. Eu vă las cu bine şi vă urez o noapte bună.

— Ioane – zise Ileana – n-ai face rău să mai treci pe la vecina Ilinca, să vezi ce mai face.

— Dacă n-a dat drumul la câini, am să trec. La vecini era întuneric şi câinii lătrau slobozi în poartă. Ion îşi aminti că sora lui, Maria, îl rugase să treacă pe la ea s-o ajute într-o problemă. Soră-sa era singură, pentru că bărbatul ei era în cătănie. S-a gândit că e târziu, dar porni la deal spre casa soră-sii. Ajuns în şosea, văzu un grup de flăcăi, adunaţi în faţa primăriei. După voce, pe unii îi cunoştea. Unul era un prieten de-al lui, din clasele primare, un băiat bun, dar lumesc. Dorea de mult să-l invite la adunare. Simţea îndemnul s-o facă acum.

Din apropierea grupului, l-a strigat pe Jane să se apropie. Acesta, auzindu-se strigat, s-a desprins de grup şi-a venit lângă Ion.

— Bună, Jenică.

— Care eşti mă, de mă cunoşti de la distanţă?

— Eu mă, sunt Ion.

— A… tu? şi păli vocea lui Jenică. Bă sunt niţel cam cherchelit.

— Nu-i nimic – zise, zâmbind Ion – ce mai faci?

— Păi, ce să fac. Trăiesc, Ionică, trăiesc şi mă distrez.

— Bine, te distrezi, dar… la ce am mai vorbit noi, te-ai mai gândit?

— La ce? întrebă Jane.

— Ştii tu, la suflet.

— Lasă-mă, Ionică! De cele sufleteşti se ocupă

părintele, că doar cu el chefuirăm şi trăsărăm un bâlci de toată frumuseţea.

— Nu cred mă, cum cu părintele?

— Bă, tu nu mă crezi? Vrei să mă drăcui? Dar tu nu vrei să auzi de…

— Te cred, te cred, nu-i nevoie să te drăcui. Tocmai atunci ieşea din primărie un jandarm şi cu un civil.

Ion l-a cunoscut pe jandarm după chipiu şi după ţeava puştii care-i depăşea umărul, dar pe celălalt nu-l vedea la faţă. Când cei doi ajunseră în dreptul flăcăilor, civilul le-a zis din mers:

— Ne-am înţeles, băieţi, da?

— Da, da, să trăiţi, săr mâna!

— Ioane, dă-te mai încoa, că ne aud ăştia – şi Jane îl trase pe Ion mai la vale, în sensul opus faţă de direcţia unde plecase jandarmul şi civilul.

— Cine era civilul? întrebă Ion.

— Taci, că-ţi spun! Hai mai la vale! Când s-au oprit, Jane i-a şoptit:

— Ascultă bine ce-ţi spun! Împotriva ivantiştilor, la noapte şi mâine, se pregăteşte ceva rău.

— De unde ştii?

— Civilul ăla era popa. El şi cu jandarmii pun ceva la cale. Ne-au chemat pe noi, ne-au dat de băut, şi-or să ne mai dea acum, ca să ne distreze până după miezul nopţii, apoi au ei un plan. După câte am înţeles, vor să dea foc la biserica voastră.

— Cum?

— Aşa cum ai auzit.

— Nu cred! zise Ion uimit.

— Nici eu nu cred, dar…

— Eu te-am chemat să te invit mâine la noi la biserică.

— Poate viu, dacă oi mai găsi-o întreagă. Acum vezi ce faci! Eu mă duc la băieţi, ca să nu se bage de seamă.

Ion rămase un timp în şosea, gândindu-se încotro să apuce şi ce să facă. Să dea alarma la fraţi? Dacă n-o fi nimic şi strică Sabatul? Nu contezi totdeauna pe spusele unui beţiv. Dar dacă o fi ceva? Porni mai departe spre casa soră-sii, cugetând şi căutând o soluţie. Maria îi spuse prin geam că a rezolvat şi că acum s-a culcat cu pruncii. Ion n-a mai intrat în casă. Ajuns în şosea, o găsi liberă. Nu mai era nimeni. Aproape fără să-şi dea seama porni spre uliţa bisericii. Era linişte, doar două pisici traversară şoseaua, alergându-se şi mieunând strident. Uliţa adunării era pustie. De la distanţă se vedea măreţ, în noapte, frontispiciul Casei de rugăciune. Pe partea înaltă a faţadei, se distingeau clar, cele două simboluri. Când s-a oprit în dreptul porţii, a simţit îndemnul să intre. Ştia cum poate fi descuiată poarta şi uşa de la intrare.

În adunare, se simţea căldura de cu seară; s-a aşezat pe un scaun, rostind o rugă din inimă; simţea că este singur cu Dumnezeul lui. Se gândea că ar trebui să-i fie frică, dar nu, Îl simţea pe Iisus aproape de sufletul lui. Gândurile îl purtau prin toate timpurile, arătându-i ce e frumos şi ce e veşted.

Nu mai ştia de cât timp vorbeşte cu Domnul lui, când un scârţâit de poartă îl făcu să tresară. Cineva era la uşă. S-a sculat încet şi s-a dus să asculte.

— Tu întinzi gazul pe covor, eu dau foc şi-o zbughim repede după ce închidem uşa. Nu trebuie să se vadă focul până nu ieşim din uliţă. Respectăm întocmai ce ni s-a spus. Hai, intră!

— Mi se pare curios că pocăiţii ţin descuiat noaptea.

— Cu atât mai bine pentru noi!

— Ţine bidonul cu gaz şi lasă bâta aia!

— Las că-i bună, mai ştii? Şi în timpul acesta s-a deschis uşa adunării.

— Ce este, măi, băieţi? Ce vreţi voi să faceţi? zise liniştit Ion.

— Loveşte-l, se auzi o voce înfundată şi bâta s-a abătut cu toată puterea asupra capului lui Ion.

Deodată, totul s-a întunecat şi s-a făcut o linişte adâncă, „colorată” cu un piuit prelungit.

Un miros de fum ascuţit îi îneca răsuflarea. Ion, care nu-şi aducea aminte ce e cu el, s-a ridicat şi şi-a izbit privirea de flacăra fumegândă ce se întindea pe podea. Ca un fulger şi-a amintit totul. S-a ridicat grăbit. A vrut să strige, dar nu avea glas. A început să răsucească covorul aprins. Când l-a terminat, era strâns în faţa amvonului. Flacăra înăbuşită se mai stinse. A alergat la găleţile cu apă aşezate în spatele sălii şi a stropit covorul aprins până s-a stins. Apoi a stropit cele câteva scaune, ale căror picioare luaseră foc. Pe întuneric, stingea tot ce sclipea şi scânteia. Era fericit că a stins focul. Sala era plină de fum. Gândi că ar trebui deschisă uşa. În timp ce se îndrepta spre uşă, a simţit un gol în stomac şi că se învârteşte pământul cu el din ce în ce mai repede. S-a lăsat neputincios pe podea, prăvălindu-se într-o cădere adâncă.

Noaptea domnea liniştită peste fire. Cerul, încremenit de ger, atârna neclintit deasupra lunii. Din când în când, obrazul pistruiat îi era murdărit de cenuşa stelelor căzătoare. Lumile universului se bucurau, ascunse după neputinţa omului, de a privi până la ele. Ochiul ochilor urmărea înţelept şi iubind atâtea lumi de vis, ce ieşeau la trăire abia când oamenii respirau, dormind. O! Câte n-ar fi fost de privit acolo unde nu se priveşte! **Capitolul VI**

Cancelaria învăţătorilor şi a directorului era tocmai potrivită pentru găzduirea celor trei arestaţi. Pe jos erau preşuri, o masă mare pe care puteau dormi două persoane fără probleme, apoi mai erau două canapele mari, destul de late pentru a dormi câte un om pe fiecare. Soba răspândea căldură prin toată camera. Nu era frig, chiar dacă ai fi stat lângă fereastră sau lângă uşă.

În ciuda stării lor, arestaţii trăiau bucuria unei bune

dispoziţii. Dialogul cu sătenii şi propovăduirea Cuvântului, într-un loc unde nu se aşteptau şi la un număr aşa de mare de oameni, era pentru ei un semn dumnezeiesc. Parcă nici n-ar fi fost arestaţi. Simţeau că sunt într-o misiune de evanghelizare. Soldaţii se purtau într-un mod prietenos, iar locotenentul era din ce în ce mai interesat de adevăr.

— Părinte – zise Tudor Petrescu şoptit către Hagiu – ce însemnau cuvintele acelea despre adăpostul din noaptea trecută, amintite de câteva ori de locotenent?

— Nu ştiu ce vor să spună, poate le-a arătat Domnul ceva. Uşa cancelariei s-a deschis şi-a intrat locotenentul, însoţit de un soldat care-i purta obiectele din dotare.

— Pune-le pe canapea – porunci comandantul soldatului. Aici am să dorm la noapte. Vreau să-i păzesc personal pe arestaţi, iar voi, faceţi de planton pe coridor!

După ce soldaţii eliberară camera, locotenentul şi-a desfăcut raniţa, şi-a scos câteva lucruri personale, apoi s-a adresat arestaţilor:

— Nu vreau să vă simţiţi stingheriţi de prezenţa mea. Pregăti-ţi-vă loc pentru odihnă, unde doriţi! Eu am să mă culc aici pe canapea. Am încredere să dorm în „boxa” acuzaţilor. Voi sunteţi nişte…

— Fiţi fără teamă, domnule locotenent, ne-am da şi viaţa ca dumneavoastră să fiţi salvat, zise Tudor Petrescu.

— De cine să fiu salvat, ce pericol mă paşte? Sunt un om credincios în religia mea, n-am comis păcate sau rele, nu mă simt vinovat faţă de oameni.

— Cuvintele lui Tudor au un alt înţeles, domnule locotenent, interveni Hagiul.

— M-am gândit eu că dumnealui vorbeşte în pilde, zise locotenentul.

— Pildele noastre sunt simple şi uşor de dezlegat, numai să fii interesat.

— Dar de ce credeţi că am ales să dorm cu dumneavoastră, nu ca să aflu mai multe despre taina ce-o

ascundeţi?

— Este o dorinţă bună, comandante! Şi eu am fost mistuit de acelaşi foc. Este un foc pus de Dumnezeu în inima oamenilor sinceri.

— Nu mă peria, moşule!

— Este o constatare, domnule locotenent.

— Aş dori să ştiţi că, prin discuţia publică din seara aceasta, m-am supărat rău pe jandarmul satului şi pe preot. Dumnealor au gânduri de răzbunare pe mine şi chiar pe voi, dar armata e cu noi şi n-au nicio putere. Mâine pornim mai departe şi ne vor uita.

— Nu se va întâmpla decât ce va îngădui Domnul să se întâmple. Iar El va îngădui doar ce-i spre binele nostru şi al lucrării Sale – zise mai departe Hagiul.

— Eu nu înţeleg gândirea aceasta.

— Nici eu nu o înţelegeam înainte de convertire.

— Ce vrei să spui prin „convertire”.

— Adică înainte de a cunoaşte Scriptura şi noul mod de viaţă creştin.

— A... aşa se numeşte credinţa voastră „convertire”?

— Şi aşa s-ar putea numi, dacă vreţi dumneavoastră.

— Aş fi curios să-mi povesteşti cum a avut loc convertirea dumitale, dacă nu e cea despre care mi-ai vorbit până acum, cu Muntele Athos.

— O! E ceva mai mult decât aceea. Dar ne va lua ceva timp şi n-aş dori să vă răpesc timpul de odihnă.

— Eu ţi-am cerut, zise locotenentul scurt.

— Vreau să ştiţi, domnule locotenent, că armata română a avut un rol important în convertirea mea. Dumnezeu a folosit ostaşii români pentru convertirea mea. Ei au dat dovadă de curaj, sacrificiu şi pasiune deosebită. Apoi, stilul direct, milităresc, cu care am fost tratat a produs asupra mea o adâncă impresie, fapt ce m-a determinat să iau aminte, serios, la Scriptură.

— M-ai făcut tare curios, bătrâne. Te rog, povesteşte-

mi!

— Era spre finele anului 1912. Bătea vânt de război la sud de Dunăre. Ţările supuse multă vreme Imperiului Otoman au format Alianţa Balcanică, şi în 1877 au pornit război împotriva turcilor. După victorie, aliaţii nu s-au înţeles asupra împărţirii teritoriilor, şi Bulgaria i-a atacat pe ceilalţi. Serbia, Grecia şi Muntenegru au cerut ajutor României. Trupele române au trecut Dunărea şi au determinat Bulgaria să cedeze şi să încheie pacea la Bucureşti, pe 10 august 1913. Cu această ocazie, o bună parte a trupelor române erau masate de-a lungul Dunării. Într-o seară, în Regimentul 20 Infanterie, din Turnu Măgurele, se apropia ora stingerii. Soldaţii se pregăteau de culcare. Printre ei, soldatul Diaconu Vasile, originar din Tecuci, trecea de la camarad la camarad, dialogând liniştit. Soldaţii îl ascultau curioşi, mai ales că fusese recomandat ca un element periculos prin propaganda lui. Era mutat disciplinar de la Galaţi, urmând să fie trimis pe front sau undeva unde avea să i se piardă urma. Vina lui era că devenise adventist şi propovăduia fără răgaz credinţa lui.

Alături de patul său era sergentul Petre Turturică. Acesta citea atent într-un ziar local, analizând ştirile la zi. Ceea ce-i stârnea curiozitatea erau concluziile unui raportor în urma grevei generale a muncitorilor de la „Creditul petrolier”, din Câmpina, după care patronii au fost nevoiţi să-şi mute atelierul metalurgic „Creditul petrolier” de la Câmpina la Ploieşti.

— Frate Vasile, zise sergentul Turturică, care fusese câştigat la adventism de câtva timp, crezi că valurile grevelor din ce în ce mai mari fac parte din împlinirea profetică a zilelor din urmă?

Diaconu Vasile s-a apropiat de sergent, s-a uitat şi el pe ziar, căutând un răspuns cât mai potrivit. Până să răspundă, un soldat din apropiere a zis:

— Lăsaţi-l, domn sergent! De unde să ştie el? Face el

pe sfântu, dar nu e sfânt.

— Tu de unde ştii cum arată un sfânt? întrebă sergentul.

— Am văzut, domn sergent; la noi acasă am văzut!

— Ştiu şi eu ce-i la noi acasă, zise dând din cap sergentul.

— Măi Diacone, tu zici că ţii adevărata credinţă a lui Dumnezeu, măi? insistă mai departe soldatul care vorbise neîntrebat.

— Da, aşa zic.

— Mă, tu ai auzit mă, de Hagiul Ştefan?

— Nu, n-am auzit.

— Mă, Hagiul e un om sfânt, care a fost la Muntele Athos şi a devenit sfânt prin milostivirea călugărilor sfinţi. El a călcat piatra sfântă, a atins moaşte preasfinte, a dormit în locuri dumnezeieşti şi-a devenit sfânt. Să-l auzi tu cum vorbeşte, te-ai uimi. El te-ar lămuri care-i adevărata credinţă, că aşa cum spune el, aşa-i adevărata credinţă, nu cum spui tu, mă.

— Dar ce zici tu că e Hagiul? întrebă Diaconu Vasile.

— Hagiul este un creştin care a fost în hagialâc.

— Unde!?

— În hagialâc.

— Ce este hagialâcul?

— Este un… pelerinaj la locurile sfinte.

— Şi… un om devine sfânt prin pelerinaj? întrebă Diaconu.

— Da, pentru că el calcă locurile sfinte, se chinuie şi-şi ispăşeşte păcatele. Apoi, este curăţit de călugări sfinţi. Hagiul nostru a cumpărat de acolo multe cruciuliţe, mărgele de chihlimbar, mătănii, icoane citite şi sfinţite, cărţi sfinte şi piatră din mormântul Domnului Iisus. Ba mai mult, s-au întors exact pe drumul pe care s-au dus.

— Şi unde zici că locuieşte acest Hagiu? întrebă Diaconu Vasile, din ce în ce mai interesat.

— În comuna Putineiu, judeţul Teleorman.

— E consăteanul dumitale, frate Turturică, zise către sergent Diaconu Vasile.

— Da, e la mine în comună – răspunse sergentul – dar… stai liniştit, că nu-i chiar aşa cum zice dumnealui.

— Şi… câţi kilometri sunt până acolo, insistă Diaconu, ca şi când n-ar fi auzit spusele sergentului.

— Optsprezece kilometri, răspunse Turturică.

— Mergem acolo! spuse hotărât Diaconu. Hai până la Putineiu!

— Păi cum? Aşa în toiul nopţii? Când ne ducem, când venim? zise uimit sergentul.

— În două ore, suntem acolo, adică la ora douăzeci şi patru, discutăm două ore, apoi în trei ore ne-am întors; când se va da deşteptarea suntem înapoi. Gata, pe cai!

— Gata, gata, dar cine ne va da nouă voie să părăsim cazarma în toiul nopţii? zise încă nedumerit sergentul Turturică.

— Mergem fără voie, băieţii n-au să raporteze, deoarece ei ştiu pentru ce mergem.

S-au îmbrăcat în grabă, au ieşit prin spatele cazărmii şi au pornit pe şosea spre Putineiu. După trei ore de marş forţat, au ajuns. Hagiul nu se culcase, era la mătănii. În fiecare seară, avea de făcut câte trei sute de mătănii. Nimeni şi nimic nu l-ar fi putut întrerupe.

— Eu eram, domnule locotenent „hagiul cel sfânt”.

— Mi-am dat seama, zise locotenentul care asculta vădit interesat povestea Hagiului.

— Cei doi soldaţi m-au aşteptat până am terminat. Şi-aşa era pe sfârşite, continuă povestirea Hagiul. Sergentul Turturică, pe care-l cunoşteam, ne-a făcut cunoştinţă, spunându-mi că tovarăşul lui a venit să stea de vorbă cu mine despre credinţă.

— Fii binevenit, fiule! i-am zis.

— Bine te-am găsit, unchiule, a răspuns soldatul.

Diaconu Vasile avea metoda lui care m-a prins repede.

— Uite, unchiule, noi venim de la Turnu Măgurele, suntem din Regimentul 20 Dorobanţi şi vrem să discutăm cu matale despre credinţă. Dar n-avem prea mult timp, pentru că la cinci dimineaţa trebuie să fim la regiment.

— Bine ai făcut, fiule, am zis eu, gândindu-mă că ar putea fi un viitor tovarăş de călugărie.

— Să nu te superi, unchiule, dacă voi pune câteva întrebări.

— Vai de mine, nu mă supăr de fel.

— Aş vrea să ştiu pentru ce ai fost dumneata la sfântul Munte

Athos?

— Cum, nu ştii? Că toată lumea ştie. Nu ştii că cine se duce acolo devine un om sfânt? Şi eu, şi fratele meu Lazăr am fost acolo şi am devenit sfinţi.

— Înseamnă că dumneata te socoteai păcătos, dacă ai dorit să fii sfânt, nu-i aşa?

— Da, sigur că da, mă socoteam şi aşa şi eram cu adevărat, eram păcătos, un mare păcătos.

— Şi crezi sincer, că aceasta este calea să scăpăm de păcate şi să devenim sfinţi? a zis Diaconu Vasile.

— Sigur că da, păi… altfel cum? am întrebat mirat.

— Acum te-aş mai întreba un lucru.

— Da, întreabă-mă!

— Mata, ştii ce este păcatul? Explică-mi şi mie, ce este păcatul. Am rămas şocat şi oarecum jignit. M-am uitat mustrător la el şi i-am zis:

— Da’ ce, nu ştie toată lumea ce e ăla păcat?

— Să zicem că eu nu ştiu, te rog spune-mi sau dă-mi o definiţie, insistă Diaconu Vasile, făcându-se că nu vede supărarea şi iritarea mea.

Aveam impresia că ştiu, şi… că ştie toată lumea, dar când să spun cu adevărat, cuvintele mi se opreau în gât şi nu-mi veneau pe limbă. De fapt, nu aveam o definiţie clară.

Cu toate acestea, am răspuns ce ar fi răspuns oricine.

— De, cum să zic, păcat înseamnă… relele, păcatul pe care-l face omul.

— Da, dar cu aceasta nu m-ai lămurit ce înseamnă „păcatul” – insistă soldatul. Unchiule, noi nu avem mult timp, aşa că nu te supăra dacă mai pun o altă întrebare: Cunoşti dumneata Sfânta Scriptură?

— Da… o cunosc.

— În casă ai o Biblie?

— Da, am una bisericească.

— Bine, dar o cunoşti? Adică… citeşti în ea ca să-i cunoşti conţinutul?

— Păi… nu prea citesc, în ea trebuie să citească numai preotul, eu cunosc tipicul, căzania, molitfelnicul, vieţile sfinţilor şi alte cărţi de istorie şi slujba bisericească. În Evanghelie citeşte numai popa, la zile de sărbătoare şi numai el o tâlmăceşte.

— Da, dar Domnul Iisus, în legătură cu cercetarea Scripturilor, zice în Ioan 5, 39: *Cercetaţi Scripturile, pentru că în ele aveţi viaţa veşnică, dar tocmai ele mărturisesc despre Mine.* E clar că, doar cercetând Scripturile, aflăm voia lui Dumnezeu. Ele ne arată cum putem scăpa de păcat şi la cine să apelăm pentru salvare. Iar ca să lămurim întrebarea pe care am pus-o mai înainte cu privire la definiţia păcatului, eu am să citesc la mine în Scriptură, iar dumneata să mă urmăreşti pe Scriptura dumitale. Să deschidem la 1 Ioan 3, 4. Aici găsim definiţia păcatului: *Oricine face păcat, face şi fărădelege; şi păcatul este fărădelege.*

Eu eram din ce în ce mai mirat şi nu mă gândisem vreodată că Biblia vorbeşte pe înţelesul meu. Credeam că-i o carte tainică şi-şi arată înţelesul doar teologilor. Eram uimit cum vorbea Biblia din mâna tânărului soldat.

— Nu ştiam că se afla o astfel de explicaţie în Scriptură, am zis către cei doi soldaţi.

— Nu-i nimic, acum ştii; dar la ce lege se referă aici textul, despre care spune că, atunci când o călcăm, săvârşim păcat?

— Nu prea ştiu, am răspuns, bătând în retragere.

— Păi… unchiule, un om care se consideră sfânt şi dă şi altora lecţii de sfinţenie, să nu cunoască nici Scriptura, nici Legea? Nu-i este îngăduit, nu-i drept şi nu-i cinstit. Mata îţi mai aduci aminte de Cele Zece Porunci, sau Decalogul, învăţate la şcoală, la ora de religie?

— Da, mi-amintesc câte ceva, am răspuns timid.

— Ei, vezi, Decalogul, sau Cele Zece Porunci, reprezintă Legea pe care, dacă o călcăm, săvârşim păcat. Dar mai ştii poruncile?

— Drept să spun, nu le mai ştiu, că n-am mai citit cărţile de religie din şcoală.

— Bine, dar nu ştii că Cele Zece Porunci sunt scrise-n Biblie?

— Se poate, dar… eu nu ştiu, am răspuns cuviincios, dar din ce în ce mai descumpănit.

— Deci nu ştii unde sunt scrise?

— Nu ştiu.

— Îţi dai seama că asta nu se admite unui om care se consideră sfânt?

— Văd, am răspuns foarte frământat.

— Decalogul se află în Biblie şi de aici l-au luat cei care au alcătuit manualele de religie. Vrei să vezi unde sunt scrise?

— Vreau, sigur că vreau.

— Uite, eu sunt tâmplar – zise soldatul – şi când vreau să probez dacă am măsurat bine şi dacă am tăiat drept, fac proba cu vinclul sau colţarul, el este dreptarul în ale tâmplăriei. Tot aşa este şi Decalogul în religie. El ne arată dacă suntem pe calea dreptăţii sau dacă trăim o viaţă curată înaintea lui Dumnezeu.

— Da, dar de ce nu mi-au spus aceste lucruri preoţii

sau sfinţii călugări? am întrebat eu nedumerit şi puţin nemulţumit.

— Bine, dar nu eşti mulţumit că ţi-o spune direct Dumnezeu prin Cuvântul Său?

— Bine, bine, dar a trecut atâta timp şi am comis atâtea fărădelegi.

— Poate că El a aşteptat, deoarece dumneata nu erai pregătit şi dispus să-L asculţi. El a considerat că acum eşti pregătit să-L asculţi şi acum a venit să-ţi vorbească. Vom citi Cele Zece Porunci şi vom vedea dacă le-am respectat sau nu. Ele ne vor arăta dacă trăim sau nu în sfinţenie. Se găsesc scrise în cartea Exodului, la capitolul 20, de la versetul 1. În Biblia dumitale, traducere Niţulescu, Biblia bisericească, titlul zice: *Cele zece porunci dumnezeieşti.* Să citim porunca întâi!

Atunci Dumnezeu a rostit toate aceste cuvinte, şi a zis: „Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău, care te-a scos din ţara Egiptului, din casa robiei. Să nu ai alţi dumnezei afară de Mine".

— Nu înţeleg porunca aceasta, am zis eu privindu-l pe Diaconu Vasile.

— Porunca întâi arată că cel care îl are pe adevăratul Dumnezeu nu mai e rob păcatului, adică nu mai face păcat. Este liber în sufletul lui şi fericit că se află sub ocrotirea Domnului, care l-a eliberat de vina păcatului. Apoi, el nu caută după alţi dumnezei. Şi, ca să înţelegem mai bine, ar trebui să ştim că tot ce iubeşte omul, mai mult decât pe Creatorul său, acela este un zeu pentru el, fie că e soţ, soţie, copil, casă, avere, pământ, plăceri, ambiţii personale sau orice altceva. Ai păzit mata această poruncă?

— Nicidecum, n-am păzit-o, pentru că sunt încă în robia păcatului, mă simt împovărat de vinovăţie şi nu-L cunosc pe Dumnezeul meu.

— Deci ai nevoie de pocăinţă, şi asta înseamnă că încă nu eşti un sfânt, mi-a zis Diaconu Vasile.

Porunca a doua – a continuat Diaconu – zice: *Să nu-ţi faci chip cioplit, nici vreo înfăţişare a lucrurilor care sunt în ceruri sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor şi să nu le slujeşti; căci Eu, Domnul, Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc nelegiuirea părinţilor în copii până la al treilea şi la al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, şi mă îndur până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc şi păzesc poruncile Mele.*

Urmăream din ce în ce mai şocat această poruncă. Nu înţelegeam cum de nu cunoaşte biserica mea ortodoxă această poruncă, ce vorbea cu atâta limpezime.

— Se închină oamenii la lucruri omeneşti, chipuri, imagini, sculpturi şi înfăţişări ale lucrurilor din cer şi de pe pământ? întrebă Diaconu privindu-mă ţintă. Se închină creştinii de azi la cruci, cruciuliţe, troiţe, icoane şi iconiţe? Le slujesc ei, sărutându-le şi punându-le candele cu untdelemn sub ele sau arzându-le tămâie sau lumânări?

— Sigur că aşa fac, am zis aproape fără respiraţie.

— Îţi este clar că e un păcat, adică o călcare de lege să te închini la icoane sau sculpturi înfăţişând diferite chipuri ale celor din cer sau ale sfinţilor, martirilor sau eroilor, precum şi ale Maicii Domnului?

— Văd, dar… nu înţeleg. Cum ar trebui să mă închin Domnului?

— Nu te teme, pentru că e simplu de aflat – îmi zise, sigur pe sine, Diaconu Vasile. Dacă deschidem Scriptura la Ioan 4, 23 – 24, aflăm ce ne răspunde Iisus la întrebarea dumitale: *Dar vine ceasul, şi acum a şi venit, când închinătorii adevăraţi se vor închina Tatălui în duh şi în adevăr; fiindcă astfel de închinători doreşte şi Tatăl. Dumnezeu este Duh; şi cine se închină Lui, trebuie să i se închine în duh şi adevăr.* În spirit înseamnă a ne îndrepta atenţia spre Dumnezeu şi a vorbi cu El aşa cum vorbeşti cu un părinte, căruia îi eşti îndatorat şi pe care-l venerezi.

Preotul ortodox Chiriţescu, în *Istoria Dogmelor,* spune: „Biserica creştină primitivă nu cunoştea icoane religioase...”, iar preotul Badea Cireşanu, în Teza*urul liturgic, apăr*ut în anul 1911, zice: „Păgânii se închină chipurilor de lemn, pe care le cred imaginea lui Dumnezeu.

— Cum, spun preoţii Bisericii Ortodoxe aşa? am zis mirat.

— Da, caută cărţile amintite şi ai să afli lucruri uimitoare, răspunse Diaconu Vasile.

— Am să-l întreb pe preotul Bălăceanu. Dar... ce înseamnă în a*devăr?*

— ...În a*devăr, aşa* cum am citit în textul de mai înainte, înseamnă că adevăraţii închinători vor respecta cuvintele lui Dumnezeu din Biblie şi mai ales vor păzi poruncile lui Dumnezeu, căci Iisus zice: Eu s*unt calea, adevărul şi viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.* (*Ioa*n 14, 6). Iar în Ioan 8, 31 scrie: A zi*s iudeilor, cari crezuseră în El: „Dacă rămâneţi în Cuvântul Meu, sunteţi în adevăr ucenicii Mei”. „Atunci un Împărat tot eşti!” i-a zis Pilat. „Da”, a răspuns Iisus. „Eu sunt Împărat. Eu pentru aceasta M-am născut şi am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu”.* (*Ioa*n 18, 37). Şi acum ia să ne gândim, unchiule, ai păzit mata această poruncă, ca să poţi fi numit sfânt?

— Nicidecum, ba pe aceasta o calc cel mai mult, căci uite câte chipuri cioplite şi pictate am în casa mea, la care mă închin necurmat.

— Deci ai nevoie de pocăinţă?

— Da, am nevoie de pocăinţă, am zis hotărât să răspund până la capăt.

— Bine, atunci să vedem ce zice porunca a treia: *Să nu iei în deşert Numele Domnului, Dumnezeului tău; căci Domnul nu va lăsa nepedepsit pe cel ce va lua în deşert Numele Lui.* Observăm că această poruncă, ne cere să

recunoaştem starea noastră de creatură a lui Dumnezeu, având obligaţia să îmbrăcăm comportamentul nostru faţă de Creator, în căldura acelui respect care să arate o demnă şi pioasă atitudine de închinare. Şi nu e vorba numai de înjurături şi blesteme, ci şi când se vorbeşte în mod uşuratic sau nerespectuos despre Dumnezeu, sau când se rosteşte Numele Lui fără să fie nevoie. Matale ai respectat porunca aceasta?

— Nici pe aceasta, pentru că mereu rostesc Numele Domnului, zicând: Doamne, Doamne miluieşte, dorind să arăt că sunt religios.

— Atunci ai nevoie de pocăinţă?

— Mai încape îndoială? am zis.

— Bine, atunci să mergem la o altă poruncă, a patra. Aceasta zice: *Adu-ţi aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfinţeşti. Să lucrezi şase zile, şi să-ţi faci lucrul tău. Dar ziua a şaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului tău: să nu faci nicio lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici vita ta, nici străinul care este în casa ta. Căci în şase zile a făcut Domnul cerurile, pământul şi marea, şi tot ce este în ele, iar în ziua a şaptea S-a odihnit: de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă şi a sfinţit-o.* Înţelegi care-i Sabatul?

— Duminica, care să fie, am zis surprins de întrebare.

— Aşa ai auzit mata, dar ia să vedem ce zice porunca. Să mai citim o dată textul!

Soldatul citea rar şi apăsat asupra cuvintelor-cheie din text. Cu cât citea, eram mai încurcat. După citire, Diaconu m-a întrebat:

— Înţelegi care-i Sabatul?

— Nu prea înţeleg, am zis eu.

— Păi… vei înţelege când vom socoti zilele. Care-i ziua întâi?

— Luni, zisei eu.

— Asta o spun necunoscătorii Sfintelor Scripturi, mi-a replicat Diaconu Vasile.

— Atunci care-i, că văd că la mata toate sunt pe dos, răspunsei cam iritat şi nemulţumit, din pricina neputinţei mele.

— Ştii în ce zi a săptămânii a înviat Domnul Iisus? întrebă liniştit soldatul, făcându-se că n-a observat iritarea mea.

— Duminica.

— Aşa-i, dar a câta zi a săptămânii este duminica?

— Nu ştiu.

— Atunci să căutăm în Scriptură şi să vedem în a câta zi a săptămânii a înviat Domnul; adică a câta zi a săptămânii este duminica. Să citim la Marcu 16, 1 – 6: *După ce a trecut ziua Sabatului, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov şi Salomé au cumpărat miresme, ca să se ducă să ungă trupul lui Iisus. În ziua dintâi a săptămânii, s-au dus la mormânt dis-de-dimineaţă, pe când răsărea soarele. Femeile ziceau una către alta: „Cine ne va prăvăli piatra de la uşa mormântului?" Şi când şi-au ridicat ochii, au văzut că piatra, care era foarte mare, fusese prăvălită. Au intrat în mormânt, au văzut pe un tinerel şezând la dreapta, îmbrăcat într-un veşmânt alb, şi s-au spăimântat. El le-a zis: „Nu vă spăimântaţi! Căutaţi pe Iisus din Nazaret, care a fost răstignit: a înviat, nu este aici; iată locul unde îl puseseră".*

— După ce a trecut Sabatul, a câta zi spune aici că a urmat?

— Întâia, am exclamat uimit peste măsură.

— Foarte bine, a zis Diaconu Vasile. Dacă duminica este ziua întâi, să numărăm şi să vedem care este a şaptea zi, recomandată de poruncă a fi respectată ca zi de odihnă. Deci, duminica este ziua întâi, luni doi, marţi trei, miercuri patru, joi cinci, vineri şase, sâmbăta a şaptea. Am numărat bine?

— Da, da – am bâiguit nedumerit.

— Am reţinut noi ce zi a binecuvântat Domnul, la creaţiune, ca zi de odihnă? Să mai citim o dată textul din Geneza 2, 2 – 3: *În ziua a şaptea Dumnezeu şi-a sfârşit lucrarea, pe care o făcuse; şi în ziua a şaptea S-a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o făcuse. Dumnezeu a binecuvântat ziua a şaptea şi a sfinţit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o zidise şi o făcuse.* Deci, ce zi a binecuvântat Domnul pentru odihnă?

— Sâmbăta, a şaptea zi, am răspuns uimit de descoperirea pe care o făceam.

— Cred că ai înţeles exact ce trebuie, a zis Diaconu Vasile.

— Acum am înţeles că sâmbăta este ziua Domnului de la creaţiune, am repetat cuprins de o bucurie neînţeleasă.

— Să citim şi celelalte porunci şi să continuăm! Exod 20, 12 – 17: *Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, pentru ca să ţi se lungească zilele, în ţară, pe care ţi-o dă Domnul, Dumnezeul tău. Să nu ucizi. Să nu preacurveşti. Să nu furi. Să nu mărturiseşti strâmb împotriva aproapelui tău. Să nu pofteşti casa aproapelui tău, să nu pofteşti nevasta aproapelui tău, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici măgarul lui, nici vreun alt lucru, care este al aproapelui tău.*

În timp ce soldatul citea în Scriptură, mi se părea că am o revelaţie. Niciodată Dumnezeu nu-mi vorbise atât de limpede şi de profund. Soldatul mi se părea un sol ceresc venit să mă trezească la viaţă. El mă privea cu atâta blândeţe şi lumină în ochi, încât îmi fulgeră în gând o întrebare: „Nu cumva acesta este un sol divin?”

— Aceste porunci, unchiule, le-am păzit noi, oare? m-a trezit el din cugetare.

— Nicidecum, nicidecum, am răspuns gânditor.

— Ai înţeles deci că, păcat înseamnă călcarea poruncilor din Decalog?

— Da, am înţeles.

— Ştii care-i plata păcatului?

— Nu ştiu, zisei privind la el ca la o minune.

— În Romani 6, 23 ni se spune: *Fiindcă plata păcatului este moartea, dar darul fără plată al lui Dumnezeu este viaţa veşnică în Iisus Hristos, Domnul nostru.*

— Bine, dar… toţi murim, şi-atunci de ce mai suntem credincioşi? întrebai nedumerit.

— Moartea despre care se vorbeşte aici, nu este aceasta vremelnică, de care are parte orice om şi pe care Iisus o numeşte somn, ci e vorba de pierderea vieţii veşnice. Ea se pierde prin păcat. Ştii cum se poate scăpa de moartea veşnică?

— Nu ştiu, am zis sincer şi supus.

— Prin credinţa personală, nemijlocită, nespovedită la preoţi, duhovnici sau alţi ierarhi. Prin credinţa în Domnul Iisus Hristos, aşa cum ne spune Faptele Apostolilor 4, 12: *În nimeni altul nu este mântuire: căci nu este sub cer niciun alt Nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mântuiţi.*

Apoi, mi-a citat mai multe texte care întăreau cele susţinute. După fiecare text, mă privea să vadă dacă am înţeles. Apoi, mi-a citit în 1 Ioan 1, 5 – 9: *Iată mesajul pe care ni l-a încredinţat Dumnezeu să vi-l transmitem: Dumnezeu este Lumina şi în El nu se află niciun pic de întuneric. Prin urmare, dacă afirmăm că suntem prieteni, dar continuăm să trăim în păcat şi în întuneric spiritual, minţim. Dacă însă, asemenea lui Hristos, trăim în lumina prezenţei lui Dumnezeu, stabilim o minunată frăţie şi bucurie unii cu alţii, iar sângele lui Iisus, Fiul Său ne curăţă de orice păcat. Dacă zicem că n-avem păcat deloc, nu facem altceva decât să ne înşelăm singuri şi să*

respingem adevărul. Dar dacă Îi mărturisim păcatele noastre, ne putem bizui pe El că ne va ierta şi ne va curăţi de orice rău. Şi e întru totul drept ca Dumnezeu să procedeze astfel, întrucât Hristos a murit ca să ne spele cu desăvârşire păcatele.

— Când cineva îţi rezolvă o problemă aşa de mare, cum ar fi iertarea păcatelor, e normal să te simţi dator?

— Da, am răspuns cu siguranţă.

— Şi ce trebuie să fac cu această datorie?

— Să mi-o plătesc, am răspuns repede, nerăbdător să văd unde vrea să ajungă.

— Să vedem acum ce datorie avem noi faţă de un Mântuitor aşa de bun şi iertător. Să deschidem Scriptura la Eclesiastul 12, 13 – 14: *Să ascultăm dar încheierea tuturor învăţăturilor: Teme-te de Dumnezeu şi păzeşte poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om. Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată, şi judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bine, fie rău.* Vrei să te achiţi de datoria aceasta faţă de Iisus, care este gata să ne ierte şi să ne mântuiască?

— Vreau, sigur că vreau!

— Dacă vei face aşa, abia atunci vei fi considerat sfânt de către Tatăl Ceresc, nu de oameni, aşa cum spune Scriptura în Apoca-lipsa 14, 12: *Aici este răbdarea sfinţilor, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Iisus.* Aceştia sunt sfinţii lui Dumnezeu.

— Acum a sosit timpul să ne întoarcem la unitate. Înainte de a pleca vrem să te încredinţăm Domnului, ca El să te întărească în hotărârea pe care ai luat-o acu, la această oră târzie din noapte. Vrei să iei hotărârea înaintea Domnului Iisus, a Tatălui şi a Duhului Sfânt, înaintea îngerilor şi a noastră, ca martori, că vei sluji lui Dumnezeu cu adevărat şi că îţi vei pune toată credinţa în sângele ispăşitor al Domnului Iisus, păzind cu stricteţe legile şi poruncile Sale şi că L vei iubi şi L vei vesti şi

altora care nu-L cunosc?

— Vreau, vreau, aşa să-mi ajute Domnul!

— Atunci să ne plecăm la rugăciune!

Diaconu Vasile a rostit o rugăciune deosebită. Toţi plângeam. Când ne-am ridicat de la rugăciune, ne-am îmbrăţişat ca fraţii. Înainte de a pleca, sergentul Turturică mi-a lăsat o broşură cu titlul *Scriptura descifrată,* o broşură despre profeţia biblică şi împlinirea ei. O pace dulce a pus stăpânire pe mine, căci o mare lumină mă luminase. Niciodată în timpul mătăniilor sau posturilor nu simţisem o aşa pace. Am încercat să dorm, dar pleoapele nu mi s-au închis.

Dimineaţa, în loc să merg la locul unde făceam mătăniile, m-am dus şi mi-am ras barba. După ce am mâncat, am mers la fratele meu Lazăr şi i-am istorisit totul. El a rămas pe deplin convins că adevărul era cel din Scripturi. Pe loc s-a hotărât şi el să mi se alăture în noua credinţă.

Soţia mea, văzând că mi-am ras barba a dus vestea în vecini, că soţul ei a înnebunit. „Şi-a ras barba”, spunea ea. Vestea a fost întărită de alte femei care mă văzuseră mergând şi venind de la fratele meu Lazăr. Lucrul acesta a trezit curiozitatea oamenilor. Ei veneau şi întrebau ce s-a întâmplat. Eu foloseam ocazia să vestesc noul adevăr.

— Dar rudele cum au reacţionat? întrebă curios locotenentul.

— Rudele, până atunci, se făleau cu mine. Nu era un lucru mic să te lauzi că o rubedenie de-a dumitale era hagiu, om sfânt. Nu numai atât, dar cei ce fuseseră geloşi pe rudele mele, care se făleau cu „sfântul lor”, acum, cu bucurie răutăcioasă, îi luau în batjocură şi le ziceau: „Cum se face, mă, că sfântul vostru de la Athos a ajuns un eretic şi nu mai e nimic?” Rudele mele erau foarte supărate.

Vâlva creştea mereu şi oamenii se întrebau: „Cum se face că tocmai la această credinţă a trecut un om aşa de

deosebit?” La data aceea, încă mai eram agent de percepţie. Aşa că a trebuit să merg la şefii mei şi să le spun că nu mai pot încasa în zilele de sâmbătă, deoarece este ziua de odihnă arătată în Scripturi. Şefii mei m-au luat în râs şi m-au dat afară din serviciu.

Pierderea locului de muncă a mărit şi mai mult curiozitatea oamenilor cu privire la noua mea credinţă. Fel de fel de oameni mă vizitau ca să discute cu mine. Într-o zi m-a vizitat preotul comunei, Dobre Manghiru. Am avut discuţii interesante în mai multe rânduri. Preotul a rămas profund marcat de adevărul advent. A început să ţină predici la biserică şi să înlocuiască anumite slujbe din tipic. Vorbea frumos preotul Manghiru, vorbea ca un pastor adventist!

Schimbările aduse de preotul Manghiru în slujire şi tot mai intensele sale chemări la pocăinţă au început să-i deranjeze pe anumiţi fruntaşi ai satului. Nemulţumiţi de chemarea la cinste şi evlavie, aşa cum cereau şi adventiştii, s-au adresat primarului. Primarul, un om lumesc, pus pe căpătuială şi trai uşor, s-a adresat, într-o duminică, oamenilor care se întorceau acasă de la slujbă:

— Băi, oameni buni, voi vedeţi că popa Manghiru s-a făcut adventist?

— Cum văzuşi mata, domn primar? a întrebat un bătrân care mergea în preajmă.

— Păi… voi nu vedeţi că a început lumea să-i înţeleagă slujba? Nu vedeţi că slujba lui nu mai e ortodoxă?

— Cum nu mai este, că mie îmi place? Acum înţeleg şi eu ceva, zise un alt localnic.

— Nu, nu, nu mai face slujba cum o făcea popa Ivan, înaintaşul său.

— Nici nu trebuie, pentru că nu înţelegeam nimic de la popa Ivan.

— Tocmai aici îi baiul, o slujbă îi mai sfântă şi mai

ortodoxă cu cât îi mai neînţeleasă, continuă primarul.

— Lasă, domn primar, să înţelegem şi noi ceva; apoi, chemările la pocăinţă, chiar dacă se aseamănă cu ale adventiştilor, sunt din Scripturi. Am auzit zilele trecute că adventiştii sunt tot ortodocşi, dar sunt dintr-aceia adevăraţi, de la începutul ortodoxiei, spuse cu siguranţă şi calm bătrânul ce păşea alături de primar.

— Orice aţi spune în apărarea preotului, dacă nu revine la tipicul nostru ortodox, o să-i punem ţoalele-n car şi o să-l dăm afară din sat, că nouă popă adventist nu ne trebuie.

Oamenii au tăcut şi s-au răspândit pe la casele lor.

Cum era de aşteptat, spusele primarului au ajuns repede la urechile preotului. Aceasta l-a înfricoşat. O vreme, s-a luptat preotul Manghiru între chemarea adevărului şi pâinea slujbei. În cele din urmă, a cedat ameninţărilor celor care doreau slujbe după poftele lor, care să nu acuze faptele lor rele. Aşa cum zice şi Scriptura în 2 Timotei 4, 3 – 4: *Căci va veni o vreme când oamenii nu vor mai vrea să audă adevărul, ci vor umbla după învăţători care să le spună doar ceea ce este pe placul auzului lor. Ei nu vor asculta ce spune Biblia, ci, cu nepăsare, vor urma propriile idei rătăcite.*

Aşa s-a făcut că preotul Manghiru, de frica primarului a renunţat la adevărul care-i încălzise inima. Dar... de atunci i-a zburat bucuria de pe faţă şi a fost totdeauna un om bolnav.

— Dar a mai avut discuţii cu dumneata? a întrebat Tudor Petrescu.

— Nu, m-a respectat, dar m-a ocolit. Nu ne-a făcut nici rău, nici bine.

— Însă mă întreb, Hagiule, de ce preoţii nu primesc adevărul vostru? A primit vreun preot sau prelat credinţa voastră? a întrebat locotenentul.

Hagiul s-a gândit puţin, în timp ce-şi mângâia barba

şi a răspuns:

— Chiar cu câteva săptămâni în urmă, domnule locotenent, am luat cunoştinţă de minunata convertire la credinţa adventă a preotului Benedict Iliescu, originar din satul Păcureţi, judeţul Prahova. Dacă Domnul ne va îngădui am să vă redau, cu o altă ocazie, experienţa lui. Aşa că Biblia a fost lăsată şi pentru preoţi sau păstori, indiferent cum se numesc ei.

— N-ai spus nimic despre botezul dumitale, părinte, îl întrerupse Ilie.

— Da, după evenimentele acelea, fraţii de la conducerea Bisericii Adventiste, luând cunoştinţă de convertirea mea l-au trimis pe fratele Dănilă Gheorghe, prezbiter cu binecuvântare, care m-a examinat şi m-a botezat împreună cu fratele meu Lazăr şi cu alte câteva persoane, care se ataşaseră nouă, între timp. Era iarnă când ne-am botezat. Era spre sfârşitul lui ianuarie, în anul 1913. Am mers la râul Vedea, am spart gheaţa şi am fost botezaţi. După botez am înfiinţat prima grupă de adventişti în comuna Putineiu.

— Cum, nu erau biserici adventiste în zonă? întrebă mirat Tudor.

— Nu, nu erau. A doua grupă s-a înfiinţat la Băduleasa. După aceea, au început să se grupeze toate persoanele care primiseră solia şi care erau răspândite în satele de pe Valea Călmăţuiului. Aşa au apărut mici biserici adventiste la Turnu Măgurele, la Piatra, Pârlita şi alte localităţi.

— Aceste organizări n-au aţâţat mânia bisericii majoritare? a întrebat scurt Tudor Petrescu.

— Sigur că da. Odată cu organizarea noastră, a început o cruntă prigoană, atât împotriva celor botezaţi, cât şi a celor ce simpatizau şi cercetau adevărul. Am fost arestaţi şi bătuţi crunt. După ce eram eliberaţi, iarăşi eram arestaţi.

— Iartă-mă că te întreb, nu te-ai gândit să renunţi la credinţa aceasta, care vă aduce atâta necaz? a întrebat mirat locotenentul.

— O… nu! Entuziasmul iubirii dintâi ne dă putere să suportăm totul.

— Dar… cine vă producea atâtea necazuri? insistă locotenentul.

— Reprezentanţii Bisericii Ortodoxe apelau, ca şi acum, la braţul puterii civile pentru a ne constrânge să ne întoarcem la vechea credinţă. Cine crezi că te-a trimis pe dumneata, locotenente, să-ţi rişti viaţa, în această „misiune”… cum vrei dumneata să-i zici? Crezi dumneata că-ţi faci datoria, apărând ţara? De cine? De noi? Şi noi ne iubim ţara şi neamul. Pentru că ne iubim poporul, facem aceste sacrificii; dorim să ducem solia speranţei, şi a mântuirii. Domnul va veni curând să judece lumea după Lege şi Evanghelie, şi poporul nostru nu cunoaşte că în curând va sta la bara judecăţii. Noi am înţeles lucrul acesta din Scripturi şi vrem să spunem şi altora ce spune în Evanghelie. Aceasta-i „vina” noastră pentru care suntem urâţi şi persecutaţi. Dumneata, locotenente, nu vrei ca la ziua venirii lui Iisus să fii printre cei credincioşi, cu păcatele iertate?

Locotenentul privi îngândurat şi răspunse după un timp:

— Ba da. Cine n-ar vrea? Dar… nu înţeleg cum de se amestecă în treaba asta armata şi poliţia?

— E simplu, zise Hagiul. Mulţi dintre prefecţi şi jandarmi sunt rude ale preoţilor, chiliahilor şi ale altor prelaţi. Pe de altă parte, mitropoliţii, patriarhul şi alte înalte feţe bisericeşti sunt senatori de drept în parlamentul ţării sau sunt deputaţi. Aşa că vă daţi seama. Dacă preoţii nu ştiu să mânuiască Biblia, se pricep în schimb să folosească braţul puterii civile şi politice. Aşa că de aceea abuzurile şi persecuţiile se ţin lanţ. Suntem purtaţi din

post în post, uneori legaţi cu frânghii sau lanţuri, ca cei mai periculoşi criminali, socotind că în felul acesta noi ne vom speria şi mişcarea noastră adventistă va înceta. Noi am fost convertiţi de Scriptură şi numai Scriptura ne poate abate de la convingerea noastră. Nu sub presiune fizică am apucat calea cea nouă, ca să ne întoarcem, de frica pedepsei şi a persecuţiei. Persecuţia nu va stinge puterea noastră şi nu ne va dovedi rătăciţi. Ba… s-ar putea să ajute cauza noastră.

— Cum? întrebă şoptit şi mirat locotenentul.

— Aţi încercat să stingeţi vreodată un foc, lovind cu băţul în jăratic?

— Da, cred că da, răspunse nedumerit locotenentul.

— Ei… şi aţi reuşit?

— Nu prea.

— Sigur că nu. Cu cât loveşti mai tare în foc cu ciomagul, cu atât sar cărbuni mai departe, aprinzând alte focuri, care nu s-ar fi aprins, dacă focul cel mare n-ar fi fost lovit. Aţi fost martor mai devreme la desfăşurarea Cuvântului lui Dumnezeu în faţa sătenilor de aici, din Raţa. Dacă noi n-am fi fost arestaţi, sătenii aceştia n-ar fi ascultat solia lui Dumnezeu. Nu-i de mirare ca solia să fi mişcat inima lor şi să răsară adventişti în locul acesta.

Un ciocănit nervos a zgâlţâit uşa încăperii şi le-a întrerupt conversaţia. Curând, îşi făcură apariţia jandarmul-şef şi preotul. Păreau întunecaţi la faţă.

— Ce faceţi aici, domnule locotenent? întrebă ironic preotul.

— Ce se vede, părinte.

— Mai mult se aude, domnule locotenent.

— Pe semne că nu prea v-a plăcut ce aţi auzit, părinte.

— După cum nici dumitale nu-ţi place să respecţi disciplina militară şi ordinele superiorilor.

— Despre asta răspund eu, părinte.

Şi locotenentul a făcut semn oaspeţilor nepoftiţi să părăsească încăperea şi să discute în hol. Ajunşi pe coridor, preotul îi mai atrase atenţia locotenentului că a comis o mare eroare, lăsându-i pe arestaţi să vorbească mulţimii. Ba mai mult, de câteva ore asculta dezbateri rătăcitoare şi de calomnie la adresa Statului Român şi a sfintei Biserici Autocefale Ortodoxe.

— Voi da socoteală superiorilor mei despre modul cum mi-am făcut datoria.

— Chiar acum superiorul tău aşteaptă la telefon.

— Despre ce vorbeşte? s-a adresat locotenentul către şeful de post.

— Căpitanul mi-a ordonat să vă invit la telegraf. Mai târziu, dumnealui o să sune şi doreşte să fiţi acolo.

Locotenentul privea surprins, când la unul când la celălalt. Simţea că ceva nu-i în ordine. „La o oră aşa târzie s-ar deranja căpitanul!” „Dar dacă-i adevărat”? se gândea locotenentul. După o oarecare frământare, s-a îndreptat spre sala de cantonament a soldaţilor, a dat câteva ordine sergentului şi a plecat la telegraf.

La primărie, în biroul şefului de post, era aşezată o masă, având pe ea bucate şi zaibăr.

— Ne-am gândit că, în timp ce aşteptăm sunetul telegrafului, să ne întărim trupul şi sufletul cu ce-a dat Dumnezeu, a zis şeful de post.

— Chiar Dumnezeu le-a dat sau careva de pe aci din jur.

— Sunt de la părintele – zise jandarmul – şi ce dă el dă Dumnezeu.

— Se poate, răspunse locotenentul curios că preotul lipseşte. Curând, atmosfera s-a încălzit în jurul mesei, în aşteptarea telefonului care întârzia. Jandarmul povestea ceva hazliu despre prinderea unor hoţi de găini, primarul insista asupra paharelor care se goleau din ce în ce mai repede.

Locotenentul, la început mai reţinut, s-a prins în discuţii uitând aproape de întârzierea telefonului.

După aproape două ceasuri de aşteptare, locotenentul înţelese că nu va mai primi niciun telefon. Era cazul să se întoarcă la pluton. După ce goli paharul ce-l avea în faţă, mulţumi politicos pentru trataţia oferită de jandarm şi primar. Nu era ameţit, dar simţea o bună dispoziţie, provocată de „sângele zaibărului".

Era trecut de miezul nopţii. Afară vântul îşi mâna constant caii spre apus. Carele lui răscoleau zăpada şi făceau să trosnească plopii pe şoseaua satului. Fulgii de zăpadă, rari, erau mânaţi spre zări apuse. Cocoşii somnambuli anunţau trecerea în straja a treia. La şcoală, soldaţii dormeau, iar plantoanele vegheau pe coridor.

— Totul e-n ordine, băieţi? îi întrebă locotenentul pe străjeri.

— Aşa cum aţi ordonat, domn locotenent.

— Toată lumea doarme?

— Da, în afară de... şi arătă cu mâna spre cancelarie unde erau arestaţii.

— Ei de ce nu dorm?

— Păi... le-a dat părintele de lucru.

— Cum? întrebă sărind ca ars locotenentul.

— Păi... aşa cum...

— Ce cum, bă, răspunde odată! îl prinse de mână locotenentul.

— Nu ştiu, domn locotenent, domn sergent ştie. Locotenentul intră în cancelarie. Aici, la lumina unei lămpi, arestaţii se oblojeau unul pe altul, ştergându-se de sânge şi legând rănile mai dureroase. Erau vineţi şi umflaţi la faţă, gemeau la fiecare mişcare.

— Ce s-a întâmplat, oameni buni? Un timp niciunul dintre cei trei nu răspunse.

— Cred că dumneavoastră ştiţi mai bine, zise Ilie Petrescu.

— Cine v-a făcut asta? insistă locotenentul.

— Nu-i cunoaştem pe bătăuşi, nu sunt soldaţi. Au venit cu preotul. Locotenentul a părăsit cancelaria şi s-a îndreptat spre sala unde dormeau soldaţii. După ce l-a scos afară pe sergent l-a întrebat:

— Ce s-a întâmplat aici, sergent?

— Ce aţi ordonat, domn locotenent.

— Anume, ce am ordonat eu?

— Păi… ce mi-a transmis părintele.

— Ce anume ţi-a transmis părintele de la mine?

— Cum, nu ştiţi, că doar nu m-o fi minţit părintele?

— Te rog să-mi povesteşti tot ce s-a întâmplat!

— După ce aţi plecat dumneavoastră, pe când mă pregăteam să dau stingerea, a venit părintele însoţit de un jandarm, dar nu şeful de post, şi mi-a spus că are aprobarea dumneavoastră să stea de vorbă cu arestaţii şi să-i chestioneze în probleme de credinţă. Eu nu m-am opus, considerând că asta vă e dorinţa, doar plecaserăţi împreună la primărie.

— Şi cum a procedat părintele? întrebă locotenentul.

— Prea bine nu ştiu, pentru că jandarmul ne-a adus o damigeană cu vin ca s-o împart la soldaţi şi-am fost cam ocupat. Dar am lăsat plantoanele să supravegheze. Să-i întrebăm pe ei!

— Bine, dar tu nu ştii ce s-a întâmplat?

— Ba da, am aflat de la soldaţi.

— Ce ai aflat?

— Părintele a trecut alături în sala de festivităţi cu câte un arestat şi i-a chestionat acolo.

— Şi i-a bătut?

Sergentul a lăsat capul în jos şi a răspuns:

— Cred că i-a atins puţin.

— Puţin? Tu te-ai uitat la ei?

— Aşa… în treacăt.

— Cu cine era părintele?

— Mai erau trei civili şi jandarmul.

— Ascultă, sergent, dacă civilii îi eliberau pe arestaţi, ce se întâmpla cu noi?

— Oare, domn locotenent!?

— În timp ce tu te ocupai de damigeană, civilii puteau dispărea cu arestaţi cu tot.

— Oare, domn locotenent!?

— Ai încălcat ordinele mele directe, sergent, şi te-ai dovedit incapabil de a veghea asupra obiectivului. N-am să uit această abatere, sergent. Acum, treci la odihnă!

Locotenentul a luat apă din vasele aduse de soldaţi, i-a ajutat pe răniţi să se spele şi le-a promis că îi va răzbuna.

— Acum am înţeles că sunteţi victime ale urii şi răutăţii preoţilor şi jandarmilor. Nu înţeleg de unde le vine ura împotriva voastră, dar mi-e clar că sunteţi nevinovaţi.

— Domnule locotenent, noi ştim de unde vine.

— Şi pe asta o ştii, Hagiule? De unde vine ura lor?

— De acolo de unde venea ura preoţilor şi a cărturarilor, a aprozilor şi a celor ce L-au răstignit pe Domnul Iisus, care n-a avut nicio vină. Este ura minciunii împotriva adevărului. Iisus, în capitolul 15, 17 – 21, zice:

Cer să vă iubiţi unii pe alţii, fiindcă şi aşa din partea lumii veţi avea parte de suficientă ură. Lumea v-ar iubi, dacă aţi fi de ai ei, dar nu sunteţi – fiindcă Eu v-am ales să ieşiţi din această lume, şi astfel ea vă urăşte… Astfel, dacă pe Mine M-au persecutat, de bună seama că şi pe voi vă vor persecuta… Oamenii din lume vă vor persecuta, fiindcă sunteţi ai Mei, căci ei nu-L cunosc pe Dumnezeu.

— Este incredibil! zise locotenentul. Haideţi să ne culcăm! Mâine ne aşteaptă o zi grea. **Capitolul VII**

Sfârşitul primei săptămâni, după arestarea lui Tudor Petrescu şi a celorlalţi doi, s-a arătat neprietenos pentru şeful de post din Lacul Sărat. Era sâmbătă dimineaţă. Sosise la birou, ca de obicei. Deşi era cald şi curat, se enerva la tot ce i se părea nepotrivit. Venise mai devreme,

dar nu pentru că ar fi avut treabă. Plecase din pricina a ceea ce auzise în propria casă. Aceasta îl scotea din sărite. Toată noaptea se chinuise. Nu putea să suporte gândul că-i va fi compromisă slujba şi numele lui de... şef de post la jandarmi. Îşi iubea nevasta şi n-ar fi dorit în ruptul capului să pună în pericol căsnicia lor, dar nici aşa nu se putea. Era de neacceptat.

„Tocma-n casa mea, domnule, tocma-n casa mea! Asta nici unui rege nu i se întâmplă”.

Trase un sertar de la birou, scotocind fără ţintă printre lucruri. Puse mâna pe un răvaş. Îl despături încet, cu mâinile ţinute-n frâu, ca să n-o ia razna şi să rupă pergamentul galben. Văzând scrisul îşi aminti de unde venea. Parcurgea cu ochii textul şi silabisea în gând cuvintele. După ce a terminat de citit, a ridicat capul şi a repetat cu glas tare, privind pe fereastra ce căpăta culoarea luminii:

...Domnule Ţugui, e-n interesul statului şi al sfintei noastre biserici să stârpeşti această erezie care s-a cuibărit în teritoriul dumitale. Nu uita că dintre cei vizaţi fac parte şi cei ce ţi-au înmânat înscrisul. Băcăleşti, şef de post G. I.

„E uşor să dai sfaturi când nu eşti implicat”, gândi cu voce tare, poliţistul, „dar sunt sătenii mei, oamenii de care mă lovesc zi de zi şi nu-i uşor să-i loveşti. Dar, dacă până la urmă sunt obligat s-o fac, o fac”.

După ce a împăturit la loc mesajul, l-a aruncat în sertar şi s-a lăsat greoi în scaunul biroului. „Nu ştiu ce să fac? Cu cine să mă sfătuiesc?”

Gândul îi fu luminat de-o amintire. Auzea clar cuvintele Hagiului rostite în casa lui, cu câteva zile în urmă: „Vin momente în viaţa noastră când nu putem găsi părtăşie şi spovedanie la oameni. Cei din jurul nostru ne privesc fără putere, se zbat a ne ajuta, dar nu pot. Părinţii plâng neputincioşi, fraţii saltă din umeri, înţelepţii şi

sfătuitorii amuţesc, cărţile îşi închid copertele, iar lumea trece surdă şi mută pe alături. Degeaba scrutezi zările în toate direcţiile, în zadar scotoceşti întunericul şi cercetezi printre stele – rămâi singur în groapa ta cu lei. Atunci doar unul poate să coboare unde eşti tu. Acela este Iisus…

Tocmai că, din pricina acestui Iisus, am atâtea probleme”, gândi poliţistul. „Până şi pe nevastă-mea, se pare, că-i gata să mi-o fure acest Iisus. Plăsmuirea proştilor”, conchise el.

După un ciocănit uşor, uşa se deschise şi intră jandarmul de serviciu.

— Ce-i? întrebă şeful de post supărat.

— Mintenaş o să aveţi oaspeţi, domn şef.

— Pe cine?

— Pe popa.

— Bine.

După plecarea jandarmului, şeful de post se ridică şi îşi îndreptă vestonul, aranjă hârtiile pe birou şi se pregăti să-l aştepte pe preot, privind pe fereastră.

— Da, intră! răspunse jandarmul la ciocănitul discret în uşă.

— Bună dimineaţa, jandarmule, şefule – zise glumeţ preotul.

— O fi bună, părinte, dacă pici aşa de repede la mine?

— Dacă ai să asculţi voia Domnului, va fi bună, fiule. Dar parcă mă aşteptai, de unde ştiai că vin?

— Un bun soldat al Maiestăţii Sale Regele nostru ştie tot şi vede tot, aşa că nu ştiu de ce te miri! răspunse serios poliţistul.

— Da! Şi zici că ştii tot şi vezi tot?

— Prin atâţia „ochi” care mă slujesc şi atâtea „mâini” care mă servesc, zic că da.

— Şi… care sunt ochii aceştia?

— Să zicem… dumneata, care vii acum, probabil să

mă înştiinţezi iarăşi de vreo trăsnaie religioasă de-a ivantiştilor.

— A... deci, cunoşti, va să zică, ce pun la cale adventiştii împotriva sfintei noastre biserici.

— Şi de ce ţi se pare aşa de periculos, părinte, ce fac adventiştii?

— Cum! Nu-i periculos, jandarmule, să cheme şi să amăgească enoriaşii ortodocşi la adunările lor? Aşa crezi dumneata, că nu-i periculos? Nu te-ai convins încă ce putere de convingere au predicile lor?

— Ei, cum? Chiar aşa, părinte?

— Se vede că... după ce eşti poliţist mai eşti şi...

— N-am vrut să te supăr, părinte.

— Aseară au fost zeci de săteni la adunarea lor. Astăzi, de asemenea, au invitat tot satul la slujbă. Mai mult decât atât, vor avea vizitatori şi din alte localităţi. Rătăcirea se va răspândi, cum nu ne-am gândit. Şi asta pe teritoriul dumitale şi-n parohia mea.

— Păi, n-avem ce face, părinte, Constituţia le dă libertate – zise poliţistul lăsându-l pe preot să înţeleagă că nu-l interesează problema.

— Lasă Constituţia-n pace, mânca-o-ai friptă de Constituţie. Eu nu cunosc nicio Constituţie. E constituţia liberalilor. Eu am constituţia mea şi tu ai fost trimis să mă ajuţi.

— Ştiu eu, sfinţia ta, dacă aşa stau lucrurile!?

— Nu fi prost, poliţistule! Tu ştii că prefectul nostru e ginerele mitropolitului? Ştii ce decurge din asta?

— Jandarmeria şi armata sunt în slujba ţării şi a regelui, zise cu destulă supusenie jandarmul.

— Atunci trebuie să ştii că biserica e ţara; adică biserica noastră, a poporului.

— Părinte, nu ştiu de ce, ori de câte ori ne întâlnim trebuie mai întâi să ne ciocnim şi abia după aceea să ne înţelegem prieteneşte. Hai să trecem la o discuţie mai

omenoasă! Preotul care măsura nervos camera, îl privi cercetător, căutând să vadă dacă vorbeşte serios. Mânia i se stingea repede şi zise:

— Eu am venit cu planuri serioase şi gânduri curate. Am venit crezând că voi găsi în dumneata un bun tovarăş, care să mă ajute.

— Vă stau la dispoziţie, părinte; dar aş vrea să discutăm altceva decât despre ivantişti.

— Nu se poate, fiule, pentru că ei sunt duşmanii cei mai periculoşi ai bisericii în aceste zile.

— Mai sunt şi alţi pocăiţi, replică jandarmul.

— Mai sunt, dar nu-s aşa de periculoşi.

— De ce?

— Pentru că n-au tot adevărul şi nu sunt aşa de organizaţi.

— Adevărul, am înţeles că e-n Biblie, părinte, nu la pocăiţi.

— Aşa este, numai că ei mânuiesc cu viclenie Biblia.

— Şi ce crezi că putem face?

— Eu am următorul plan: azi este sâmbătă. Ei au vestit o mare adunare. Vor veni mulţi. Printre ei vor fi şi oamenii mei. Ei vor aştepta acţiunea soldaţilor tăi.

— Cum adică acţiunea soldaţilor mei?

— Tu vei trimite soldaţii, sub pretextul că... vei găsi tu ceva. Şi când vor ajunge acolo, vor provoca puţină panică şi oamenii mei vor încerca să atace soldaţii tăi, apoi îi vei aresta şi pe ceilalţi capi ai ereticilor, sub acuzaţie de revoltă împotriva autorităţii de stat.

— N-ai înţeles, părinte, că metoda asta, nu ţine? Ivantiştii nu se tem de baionetele noastre, şi... ne facem de ocară înaintea oamenilor. Ai văzut că după cele petrecute la arestarea Hagiului şi-a lui Tudor Petrescu, oamenii au dat năvală la ei. Loviturile noastre îi aţâţă şi mai rău în patima vestirii credinţei lor. Chiar nu vezi părinte, că persecutându-i le facem propagandă?

— Da, dar le facem propagandă rea.

— Urmarea este aceeaşi, părinte. Trezim mila şi curiozitatea oamenilor pentru ei.

— Judecata dumitale e înşelătoare, jandarmule, dar înţeleg că ai intenţia să nu colaborezi cu mine la stârpirea ereticilor.

— Nu cred în stârpirea asta, părinte.

— Dar crezi că atitudinea dumitale va fi cunoscută curând de prefect?

— Nu cred, părinte.

— De ce nu crezi?

— Pentru că am să colaborez cu dumneata. Şi dacă se va dovedi că am dreptate, biserica dumitale va fi batjocorită.

— Ascultarea şi supunerea faţă de sfânta noastră biserică face mai mult decât adevărul, fiule.

— Rămâne de văzut, părinte! Acum spune-mi, de fapt, ce vrei? Preotul i-a vorbit amănunţit despre planul lui. Totul părea bine pus la punct. Şeful de post n-a avut ce comenta în legătură cu strategia propusă. Planul însă i se părea dur, prea violent faţă de nişte oameni aşa de paşnici. În timp ce preotul vorbea, îşi aducea aminte de cele auzite de la Hagiu în casa lui. De câte ori îşi amintea, sângele începea să-i alerge nebun prin trup. Aproape că nici n-a mai auzit ultimele cuvinte ale preotului. După ce stabiliră încă o dată amănuntele, preotul şi-a aruncat mantaua pe umeri, i-a urat succes jandarmului şi a ieşit pe coridor. Plutonierul, deschizând uşa, se pomeni în faţa a doi săteni care aşteptau la uşă să fie primiţi.

— Domnule şef de post, dorim să vorbim cu dumneavoastră.

— Aşteptaţi un moment, să-l conduc pe părintele! Şeful de post îl ajunse din urmă pe preot şi-i şopti cu subînţeles:

— Ce faci părinte, când îţi intră vânatul în cătare?

Apeşi?

— Eu aştept un vânat mai mare, fiule.

— Şi dacă pierzi totul?

— Pădurea e de vină şi, alături de ea, gonacii.

— Bine... rămâne de văzut! zise împăciuitor jandarmul.

— Am să trec mai târziu să văd ce-au vrut ăştia – şi făcu semn spre sătenii care aşteptau pe hol.

Întors în birou, jandarmul îi privi o clipă pe cei doi săteni. Îi cunoştea, ştia că sunt adventişti. Ştia că cel mai în vârstă dintre ei este şeful bisericii din Lacul Sărat.

— Care e problema, nea Diniţă?

— Domnule şef de post, nu v-am fi deranjat, dar în dorinţa noastră de a respecta rânduiala statului, vă aducem la cunoştinţă că, noaptea trecută, mâini şi inimi nelegiuite au pus foc bisericii noastre.

— Cum? Care biserică? – întrebă surprins jandarmul.

— Biserica noastră adventistă.

— De unde ştiţi.

— Ştim precis, domn şef.

— Cunoaşteţi răufăcătorii?

— Nu.

— Atunci?

— Domnule şef – insistă prezbiterul Diniţă – azi pentru noi este Sabat şi, ca de obicei, am venit dis-de-dimineaţă la adunare, ca să facem focul în sobe. Dorim ca, atunci când se strânge poporul, să fie deja cald. În dimineaţa aceasta însă, am găsit biserica răvăşită, covoarele arse, şi mai multe scaune atinse de foc.

— Şi cum de n-a ars casa?

— Domnul a stins răul...

— Domnul, Domnul, dar cum? insistă jandarmul.

— El are multe căi şi mijloace.

— Vecinii au simţit?

— Credem că dumneavoastră ar trebui să-i cercetaţi

pe vecini şi urmele lăsate de foc.

— Sunt stricăciuni mari?

— Nu prea mari, covoarele şi câteva scaune. Oricum, sala a fost afumată şi perdelele stricate.

— Bine că nu s-a întins focul, zise jandarmul.

— Suntem de acord cu dumneavoastră.

— Ce bine ar fi dacă aţi fi şi în celelalte probleme de acord cu mine, zise jandarmul.

— Care probleme, domn şef?

— Măi, oameni buni, vreau să mă ascultaţi, pentru că vreau să vă vorbesc ca un prieten, nu ca un slujitor al Statului Român. Nu ca un supus al Maiestăţii Sale, Regele, vă vorbesc, ci ca unul de-al vostru.

— Vă ascultăm, domn şef.

— O, de m-aţi asculta voi, ce bine-ar fi pentru toţi.

— Spuneţi, domn şef.

— Măi, oameni buni, de la un timp voi sunteţi o pricină de tulburare în teritoriul meu. Nu am nimic cu credinţa voastră, în sinea mea am şi eu credinţă, dar nu fac din ea o pricină de poticnire pentru alţii. Nu deranjez cu ea pe nimeni. Mi se rupea inima când a trebuit să-i pun între jandarmi pe Tudor şi pe ceilalţi doi şi să-i trimit cine ştie unde.

Eu vă respect şi vă apreciez, dar aţi devenit greu de suportat cu credinţa voastră. Deranjaţi prea mulţi oameni, deranjaţi Biserica Ortodoxă. Vă rog să încetaţi cu propaganda voastră şi să nu mai vorbiţi despre sfârşitul veacului. Aceasta îi deranjează pe mulţi. Lăsaţi oamenii să trăiască liniştiţi, fiecare cu credinţa lui. Hei, ce ziceţi, încheiem tratatul bunei înţelegeri?

— Domnule şef – zise prezbiterul Diniţă – recunosc în cele spuse dorinţa de bine şi de bună înţelegere. Apreciem cuvintele frumoase adresate nouă. Suntem adepţi ai păcii şi bunei înţelegeri şi luptăm pentru ele până la Legea lui Dumnezeu.

— La ce fel de lege vă referiţi?

— Ne gândim la ordinul lui Iisus din Luca 9, 60, care zice: *Lasă morţii să-şi îngroape morţii şi du-te de vesteşte Împărăţia lui Dumnezeu.* Acest ordin este atât de categoric pentru noi, încât nici chiar moartea celor dragi ai noştri nu ne poate opri de la aceasta. Chiar dacă cei dragi sau fraţii de credinţă ne sunt trimişi la moarte, noi nu ne putem opri din vestirea Evangheliei. Aşa zice El: *... Datoria voastră este de a predica lumii întregi despre sosirea Împărăţiei lui Dumnezeu. (Luc*a 9, 60). Cu toată bunăvoinţa noastră, domnule şef, dar nu putem să încetăm vestirea.

— Bine, oameni buni, dar adevărul vostru aduce tulburare şi zâzanie în familii.

— Aşa este, domn şef, Domnul Iisus ne-a spus asta în Matei 10, 34 – 36: *Să nu credeţi că am venit s-aduc pacea pe pământ; n-am venit să aduc pacea, ci sabia. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mama sa, şi pe noră de soacra sa. Şi omul va avea de vrăjmaşi chiar pe cei din casa lui.* Adevărul provoacă nemulţumire în inima celor care-l resping. Şi propovăduirea lui Iisus a provocat mânie în inima fariseilor, a cărturarilor şi mai ales a preoţilor. Biserica majoritară din timpul Domnului Iisus s-a simţit jignită şi ofensată de propovăduirea Domnului Hristos. Aşa că ce se întâmplă s-a mai întâmplat, domnule şef, şi chiar se va mai întâmpla.

— Eu un singur lucru doresc, oameni buni, în teritoriul meu vreau să fie linişte şi nu vreau răzmeriţă. De aceea vă invit la pace cu Biserica Ortodoxă, cu preotul şi cu ceilalţi.

— Noi nu avem nimic cu preotul şi nici cu Biserica Ortodoxă, dar trebuie să ne împlinim misiunea. Şi ar mai fi ceva, domn şef; nu putem ţine ascunsă vestea bună pe care Scriptura ne-a descoperit-o. În noi s-a născut o bucurie pe care n-o putem ascunde. Aşa se întâmpla şi pe vremea Domnului Iisus, când oamenilor li se deschideau ochii şi

vedeau lumina, Îl vedeau pe Iisus. Într-o zi, când plecau din Capernaum, *s-au luat după Iisus doi orbi, care strigau şi ziceau: „Ai milă de noi, Fiul lui David!" După ce a intrat în casă orbii, au venit la El şi Iisus le-a zis: „Credeţi că pot face lucrul acesta?" „Da, Doamne", I-au răspuns ei. Atunci S-a atins de ochii lor, şi a zis: „Facă-vi-se după credinţa voastră!" şi li s-au deschis ochii. Iisus le-a poruncit cu tot dinadinsul şi le-a zis: „Vedeţi, să nu ştie nimeni". Dar ei, cum au ieşit, au răspândit vestea despre El în tot ţinutul acela.* (Mat. 9, 27 – 31). Vedeţi, domnule şef – nu poţi să-L ascunzi pe Iisus când L-ai descoperit. Când S-a atins de ochii sufletului şi ai început să-L vezi pe El, nu poţi să taci. Noi am fost vindecaţi de El. În viaţa noastră, s-au schimbat multe lucruri. Dumneavoastră ne-aţi cunoscut pe unii dintre noi şi înainte de a primi credinţa şi vă amintiţi ce probleme aveaţi cu noi? Vă amintiţi ce familii chinuite aveam? Acum mai este ceva din trecut?

— Tocmai aici este problema mea – zise poliţistul. Eu cunosc acest lucru şi tocmai aceasta mă opreşte să lovesc cu toată puterea în voi. N-aş dori să vă mai am clienţi, ca pe vremuri. Dar... un fel de clienţi tot vă am. Poate că aşa mi-o fi mie scris să nu scap de voi.

— Pe noi nu ne deranjează întâlnirile cu dumneavoastră, pentru că vă vrem fericit şi împăcat cu Dumnezeu.

— Deci până aici aţi ajuns?

— Până unde, domn şef?

— Până la a amăgi organul de stat?

— Ce vrem noi nu este ispitire la păcat, domn şef.

— Cum nu e? Când îmi cereţi să-mi trădez biserica şi regele.

— Nicidecum. Noi dorim să vă iubiţi ca şi noi, ţara şi neamul şi Dumnezeul. Şi să nu mai loviţi în ele ca acum.

— Ce acuze sunt astea, nebunilor? Nu-mi iubesc eu ţara şi neamul?

— Atunci de ce sunteţi împotriva acelora care-i aduc lumina? De ce doriţi s-o ţineţi sub întuneric? De ce sunteţi împotriva acelora care doresc să o pregătească pentru întâlnirea cu Domnul Iisus, la a doua venire? De ce faceţi jocul celor ce, pentru un câştig mârşav, ţin în întuneric spiritual o lume întreagă? De ce, domnule şef, dacă vă iubiţi ţara şi neamul?

— După câte văd, aţi venit să mă judecaţi, nu?

— Noi nu vă judecăm. Dumnezeu este Judecătorul.

— Atunci ce faceţi?

— Noi am venit, să vă cerem să ne apăraţi de mânia celor răi.

— De ce tocmai eu?

— Pentru că sunteţi „orânduirea” îngăduită de Dumnezeu în locul acesta şi pentru că iubiţi adevărul, cinstea şi buna înţelegere.

— Bun, şi pentru că voi iubiţi aceleaşi lucruri, vă cer ca azi să nu mai aveţi întâlniri la biserica voastră. Prin întâlnirea de aseară, aţi supărat rău Biserica Ortodoxă. Aţi primit între voi ortodocşi şi aţi invitat pentru azi şi pe alţii. Pentru a preveni unele tulburări şi acte ilegale, vă cer să întrerupeţi activitatea voastră din biserică. Vă puteţi ruga la casele voastre. Ajutaţi-mă să pun ordine şi, după ce se mai stinge mânia împotrivitorilor voştri... Din puţinele mele cunoştinţe de religie, mi-amintesc că şi Iisus obişnuia să plece pentru o vreme din locul unde I se ridica împotrivire. Chiar. Se ascundea până trecea furia adversarilor Lui. Voi, care spuneţi că Îi sunteţi urmaşi, ar trebui să faceţi la fel. Deci timp de câteva săptămâni să nu mai aveţi întâlniri, da? Aţi înţeles ce vă cer?

— De înţeles am înţeles, domn şef, dar n-am zis „da”.

— Şi de ce nu ziceţi şi „da”? Nu pricepeţi că vă vreau binele? Urmară câteva momente de tăcere. Poliţistul urmărea intens feţele şi mişcările oaspeţilor săi. Prezbiterul Diniţă era foarte frământat. Se ruga în sine ca

Domnul să-i dea un răspuns înţelept.

— Hai! Daţi-mi un răspuns, că mai am şi alte treburi.

— Domnule şef – luă cuvântul prezbiterul Diniţă – noi am înţeles dorinţa dumneavoastră de a ne apăra împotriva răilor, dar Biblia ne dă o altă poruncă, în privinţa aceasta şi noi trebuie să alegem între porunca Bibliei şi porunca dumneavoastră, aşa că vă întreb pe dumneavoastră: Ce ar trebui să alegem? Porunca Bibliei sau porunca dumneavoastră?

— Nu-nţeleg la ce poruncă te referi!

— La porunca Scripturii, care ne cere să nu neglijăm îndatoririle noastre către biserică şi întrunirile din cadrul ei, cum fac unii, ci să ne încurajăm şi să ne prevenim unii pe alţii, mai cu seamă în vremuri ca acestea, când ziua întoarcerii Sale e atât de aproape.

— V-a dat Biblia o poruncă până şi în sensul acesta? întrebă mirat şeful de jandarmi.

— Da. Priviţi aici!

Diniţă a deschis la Evrei 10, 25 şi a citit sub ochii jandarmului: *Să nu părăsim adunarea noastră, cum au unii obiceiul; ci să ne îndemnăm unii pe alţii şi, cu atât mai mult, cu cât vedeţi că ziua se apropie.*

— Nu ştiu cum s-o mai scot la un fel cu voi! Văd că este imposibil să ne înţelegem. Eu vă ordon să nu vă mai adunaţi şi să nu mai faceţi propagandă ideilor voastre.

— Domnule Ţugui, în biserica noastră este un principiu care nu ne dă voie să hotărâm noi doi în numele tuturor.

— Păi nu sunteţi voi, şefii?

— Chiar dacă. La noi, biserica şi poporul hotărăsc în cazuri de felul acesta.

— Cum? Ca la ăia din… Răsărit?

— Nu ca la „ăia”, ci ca-n Biblie. În cartea Faptele Apostolilor ni se spune că, atunci când primii creştini aveau probleme care priveau întreaga obşte, apostolii

convocau adunarea şi credincioşii hotărau ce au de făcut. Cred că acesta este şi cazul nostru.

— Este treaba voastră cum veţi face. Eu vă avertizez că, dacă în următoarele săptămâni vă adunaţi, veţi suporta biciul stăpânirii. Voi trimite mai târziu oamenii mei să cerceteze urmele focului şi sper să nu vă găsească adunaţi.

Şeful de post făcu semn că întrevederea a luat sfârşit şi-i pofteşte să elibereze biroul. Cei doi adventişti erau vizibil frământaţi. Situaţia era destul de încurcată. Ajunşi în şosea, s-au oprit ca să hotărască ce au de făcut.

— Frate Stan, cum crezi că e bine să facem?

— Păi… cred că aşa cum i-aţi spus şefului de post.

— La care spuse te referi?

— Să întrebăm adunarea!

— Va fi destul de greu. Azi s-au anunţat oaspeţi, avem săptămâna de Rugăciune, apoi sunt mulţi săteni care vor să ne viziteze în urma arestării Hagiului şi a lui Tudor. Nu vom putea avea o adunare de consfătuire, e ceva imposibil de acceptat.

— Poliţaiul ne-a vorbit ca şi când hotărârea de a ne lovi era luată – rupse tăcerea Stan.

— Dacă nu avea o hotărâre luată, n-ar fi fost aşa de îngăduitor. Chiar atunci când l-am tratat mai aspru, el a răspuns liniştit.

— De ce, oare?

— Încerca să-şi păcălească conştiinţa cu atitudinea sa binevoitoare. S-a purtat frumos cu noi, ca să-şi făurească scuze în faţa conştiinţei, pentru ce are să facă.

— Crezi că ne va lovi?

— A şi spus-o, la plecare.

— De ce i-ai răspuns numai cu Scriptura?

— Ca să vadă, încă o dată, cu cine se luptă.

— Ai mai folosit vreodată textul din Evrei 10, 25, argumentând ca acum? Noi mai înţelegem şi altceva prin textul acesta.

— Pentru unul ca poliţaiul nostru, sensul acesta e valabil. N-am mai folosit niciodată textul ca argument într-o astfel de problemă.

Uliţa Bisericii Adventiste era pustie. Însemna că nu începuse sosirea credincioşilor la ora de rugăciune. Era bine, gândeau cei doi. Aveau timp să rânduiască sala de adunare. Nu-şi explicau cum de s-au strâns covoarele într-un loc şi au ars singure. De ce au găsit găleţile cu apă goale şi lăsate în sală. Bănuiau că o mână omenească a stins focul şi a făcut-o chiar în grabă. Cel mai mult le dădea de gândit urmele de sânge, găsite aproape de uşa de la ieşire.

Când primii sosiţi au deschis uşa adunării, totul era aranjat. Cei doi conducători nici nu simţiseră când a trecut vremea. Oricum erau bucuroşi că sala era primitoare şi călduroasă. După primii sosiţi, uşa de la intrare s-a deschis şi s-a închis permanent. Într-un sfert de ceas nu mai erau locuri pe scaune şi oaspeţi tot soseau. Se părea că întregul sat curgea spre Biserica Adventistă. Mulţi dintre cei ce veniseră vineri seara erau prezenţi. Apoi, veneau alţii noi. Într-o jumătate de ceas, sala era arhiplină. Membrii bisericii se retrăseseră în camera comitetului, care se deschidea direct din sală.

Ora de rugăciune, ţinută de Stan Jilavu, a fost o mare ocazie de studiere a Scripturii, pentru noii veniţi.

Studiul Şcolii de Sabat a fost, de asemenea, ţinut public. Deşi trecuseră peste două ore de când ascultau, oaspeţii nu erau obosiţi şi nu se plictisiseră. Nimeni nu dorea să plece, ba mai mult, alţii încă mai soseau. Puţine familii din sat nu erau reprezentate de cineva dintre ai lor la adunarea adventistă. Pauza de la ora zece a dat ocazia şi ultimilor musafiri să-şi găsească un loc în sală.

Serviciul public de la ora unsprezece a oferit unele surprize plăcute celor prezenţi. După prezentarea subiectului de rugăciune, prezbiterul Diniţă a prezentat

oaspeţii. Printre ei se afla unul care a stârnit curiozitatea celor prezenţi. Prin statura lui atletică şi serioasă, impunea oricui respect şi părea un om serios. În ciuda dimensiunilor sale, faţa lui exprima multă bunătate şi blândeţe. Când s-a anunţat din ce sat vine, un murmur s-a pornit în sală. Era din aceeaşi localitate cu Hagiul.

— Sunt nepotul Hagiului Ştefan, arestat acum o săptămână, aici, la dumneavoastră. Am venit să aflu veşti despre el şi să petrec un Sabat cu voi, care sunteţi încercaţi – a început el să se prezinte.

— Biserica ar dori să ne împărtăşeşti ceva din experienţa venirii tale la credinţă, îi ceru Diniţă.

— Totdeauna o fac cu plăcere, mai ales că venirea mea la credinţă este legată de viaţa şi lucrarea unchiului meu, Hagiul Ştefan. Venirea la credinţă a unchiului meu a produs multă tulburare în familia noastră. Noi, rudele, nu suportam să-l mai vedem. Ne simţeam ruşinaţi faţă de lume, ca şi când am fi făcut o faptă din cale afară de urâtă. Sătenii simţeau că ne e ruşine şi nu pierdeau nicio ocazie să ne tachineze şi să ne aţâţe împotriva unchiului. Eu, ca unul mai tânăr, suportam cel mai greu batjocura tovarăşilor mei de cârciumă. Veneam de multe ori acasă şi mă certam cu mama, care era sora unchiului meu, din pricina a ceea ce-mi ziceau oamenii din sat. Nici dânsa nu aproba fapta unchiului meu, în ce priveşte credinţa. Şi dumneaei îl ocăra ori de câte ori îl întâlnea, dar în faţa mea îl apăra.

După o ceartă zdravănă cu mama, m-am hotărât să mă duc să-i trag o bătaie unchiului meu Hagiul. Dar o bătaie din care să se aleagă cu ceva, care, mai curând sau mai târziu, să piară şi astfel să scăpăm de ruşine. Am băut ceva, ca să am curaj şi am mărturisit planul meu unui camarad în care aveam încredere. De autorităţi nu mă temeam, pentru că ei ar fi mulţumit aceluia care i-ar fi scăpat de Hagiul Ştefan. Camaradul meu a fost aşa de

nerăbdător să vadă ce fac, încât m-a însoţit până în poarta unchiului meu. A rămas acolo să vegheze şi să mă aştepte la ieşire. El mă încuraja şi-mi ţinea isonul.

După ce am intrat în casă, am constatat că unchiul meu era singur. Tocmai bine, mă gândeam, dacă moare nu sunt martori împotriva mea. Când am ajuns în camera unde era unchiul, l-am găsit citind pe o Scriptură mare, bisericească. Sta lângă sobă pe un scăunel cu Scriptura pe genunchi şi citea din ea. Am intrat, cu faţa întunecată, ţinând la spate o bâtă scurtă.

— Bine ai venit, nepoate, ia loc pe pat, ca să putem discuta! Ca răspuns la bineţea lui, i-am răspuns:

— Aşa unchiule, hai, ne-ai făcut neamul de râs cu rătăcirea dumitale.

Privea la mine senin, blând şi cu un zâmbet plăcut pe faţă. După câteva clipe de tăcere, mi-a răspuns:

— Măi, nepoate Ignat, şi eu credeam până nu demult că ce spun adventiştii ar fi o rătăcire. Eram gata, să-i condamn în orice ceas. Aş fi fost în stare să ridic mâna pentru moartea lor, aşa eram de convins că sunt nişte rătăciţi. Dar acum, de când am citit Sfânta Scriptură şi am văzut ce spune la Matei 22, 29, că rătăciţi sunt cei ce nu cunosc Scriptura mi-am schimbat vechea părere. Când eu am citit textul acesta care zice: *Vă rătăciţi! Pentru că nu cunoaşteţi nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu,* mi-am zis: „Da, eu cunosc Scripturile? Eu cunosc puterea lui Dumnezeu care-l schimbă pe om şi-l face din rău, bun?” Când am citit la Ioan 3, 3 unde zice: *Adevărat îţi spun că, dacă un om nu se naşte din nou, nu poate vedea Împărăţia lui Dumnezeu,* m-am întrebat: „Tu, Ştefane, hagiule, sfântule, cum îmi place să mi se zică, tu te-ai născut din nou? Adică ai o viaţă sfântă, ca să crezi că vezi Împărăţia lui Dumnezeu? Puterea aceasta de transformare o cunosc eu? M-a schimbat ea pe mine?” Şi drept să spun, nepoate, nu cunoşteam nici Scriptura, nici puterea lui Dumnezeu,

care îl transformă pe om. Deci eram în rătăcire. Dar, după o cugetare adâncă, mi-am zis: „De ce să rămân eu în rătăcire şi să nu merg pe calea cea dreaptă?” Şi vezi mata, nepoate, de aceea m-am ataşat acestei credinţe, bazate în totul pe Sfânta Scriptură. Şi-acum nu te supăra că te întreb şi eu pe mata, ce zici, cum stai? Mata cunoşti Scripturile? Eşti transformat în adevăr? Cunoşti puterea lui Dumnezeu, care îl face pe om mai bun, mai credincios, mai evlavios de cum erai, hai, ce zici?

Încremenisem, priveam şi nu-mi venea să cred că acesta-i unchiul meu, pe care-l ştiam un om aspru, care nu suporta să-l înfrunţi sau să-l superi. Chiar şi după ce venise din hagialâc era greu de mulţumit în vorbă. Privindu-l cum vorbea liniştit şi cumpătat, iar în ochi îi mija lacrima, am simţit cum mă lasă mânia şi planurile mele rele se stingeau. Când am văzut prima lacrimă prăvălindu-se peste obrazul ars de soare, am simţit că mă iubeşte. Vorbele au început să mă ardă şi să-mi strângă inima. Am izbucnit în plâns şi am zis:

— Unchiule, eu venisem stârnit de alţii să te bat că eşti rătăcit, dar văd că nu dumneata eşti rătăcit, ci eu şi cei ca mine, care nu cunoaştem Evanghelia. Unchiule, te rog să mă ierţi pentru gândul cel rău cu care am venit aici! Vreau ca de acum încolo să merg şi eu cu dumneata pe această cale a adevăratei credinţe.

Unchiul meu a privit la mine, m-a încurajat, m-a asigurat de iertarea lui, apoi mi-a citit un pasaj din Scriptură. Eu, după ce m-am liniştit i-am pus mai multe întrebări lămuritoare. Când a socotit că mi-a spus destule, a îngenuncheat cu mine şi a făcut o rugăciune de consacrare şi predare în mâna lui Dumnezeu. M-a condus până la poartă, unde am mai stat puţin de vorbă, înţelegându-ne asupra întâlnirilor următoare.

Aproape că uitasem de tovarăşul meu în cele rele, care mă aştepta pe uliţă. Acesta mai adunase câţiva şi

aşteptau curioşi să ies şi să le povestesc isprava. Când, într-adevăr, le-am povestit ce s-a întâmplat şi ce hotărâre am luat, s-au depărtat de mine, dezamăgiţi, batjocorindu-mă.

Zilele următoare, le-am petrecut mai mult în tovărăşia unchiului meu, Ştefan Hagiul. Studiam împreună şi îl ajutam la treburile gospodăriei, în timp ce el îmi propovăduia adevărul. Seara sau după-amiaza, mergeam cu el în vizite. Eram bucuros să aud mereu experienţa venirii lui la credinţă, aşa cum o povestea prietenilor de adevăr. Această experienţă aducea multă convingere în sufletele celor care o ascultau.

— Vrem s-o auzim, vrem s-o auzim! se auziră câteva voci din sală.

Prezbiterul Diniţă a intervenit şi a promis ascultătorilor că, după-amiază sau într-o ocazie următoare, o vor povesti.

— Iar acum, te rog să continui, frate Caraveţeanu – se adresă, prezbiterul, musafirului.

— La câteva luni de la convertirea mea, am plecat într-o seară cu unchiul Ştefan Hagiul să vizităm o familie interesată de adevăr.

La plecare din familia prietenilor, am fost opriţi la un colţ de uliţă. Un grup de vrăjmaşi ai adevărului ne-a atacat cu bâtele. Erau porniţi pe rău, în timp ce se lăudau că sunt adevăraţi creştini ortodocşi. Ei credeau că apărarea credinţei strămoşeşti se face cu ciomagul şi cu înjurături. Acestea erau argumentele lor cele mai bune. Ne-au lovit cu ciomegele în cap, până am căzut amândoi în nesimţire. Văzându-ne la pământ şi crezând că ne-au omorât, bătăuşii s-au împrăştiat. După un timp, aerul rece al nopţii ne-a adus în simţire. Când ne-am revenit, cu mare greutate ne-am târât până la casa unchiului.

Vestea păţaniei noastre s-a răspândit repede printre fraţi. La scurt timp ne-am pomenit cu un grup dintre ei. Au

fost foarte impresionaţi de starea jalnică în care eram. Eu fusesem lovit mai rău în cap, iar unchiul mai mult peste mâini.

Unchiul le-a vorbit fraţilor despre exemplul lui Pavel, care a primit multe bătăi, dar toate au devenit mijloace puternice în trezirea interesului pentru credinţă. Căci – zicea Hagiul – nimic nu se întâmplă fără îngăduinţa Domnului, şi El ştie pentru ce îngăduie toate acestea. Pe când vorbea unchiul Ştefan Hagiul despre aceste lucruri, unul dintre fraţii veniţi s-a repezit la mâinile umflate ale Hagiului, le-a apucat cu duioşie şi a început să i le sărute zicând: „Lasă-mă, frate Ştefane, să sărut cu buzele mele locul unde ai primit loviturile celor răi!”

— Frate Ignat – zise prezbiterul – propovăduiaţi numai în satul vostru, sau aveaţi cunoştinţe şi în alte sate?

— Cât am călătorit eu cu unchiul Ştefan, am propovăduit prin Băduleasa, Cârloman, Pârlita, Belitori, Peretu, Seaca, Dracea, Ologi, Turnu Măgurele, Troianu, Piatra, Udupu, Zimnicea şi alte localităţi.

— Aţi fost întâmpinaţi cu duşmănie? V-au mai atacat undeva?

— Aproape în toate aceste localităţi am întâlnit împotrivire. De cele mai multe ori, ne feream de ochii împotrivitorilor. Dar am luat bătaie, mai multă sau mai puţină, aproape de fiecare dată. Preoţii erau cei care organizau atacarea noastră.

— Dumnealor vă loveau? insistă Diniţă.

— Aproape întotdeauna preoţii ne loveau. Unchiul Ştefan avea un fel al lui de a întâmpina loviturile preoţilor. Într-o localitate, în timp ce preotul şi câţiva bătăuşi tăbărâseră asupra noastră cu ciomegele, unchiul a început să strige: „Dă mă, dă, că de câte ori ai să loveşti, de atâtea ori are să iasă câte un adventist în satul acesta. Câte lovituri ai să dai, atâţia adventişti au să iasă”. Când preotul l-a auzit spunând aşa, a început să strige la bătăuşi:

„Opriţi, opriţi loviturile, că ies prea mulţi". Şi într-adevăr, întotdeauna au ieşit mai mulţi adventişti decât numărul loviturilor.

— Autorităţile locale cum priveau lucrarea voastră? a întrebat prezbiterul.

— Autorităţile din Putineiu au fost tare nemulţumite de trecerea mea alături de unchiul Ştefan. Neputând face ceva, i-au reclamat prefecturii pe adventişti, ca elemente turbulente, şi în special pe mine şi pe unchiul meu. Într-o zi, ne-am pomenit chemaţi de însuşi prefectul judeţului, Nicolae Racotă. Era un om mândru şi orgolios. Când ne-a văzut la el în birou, ne-a luat la rost, adresându-se mai mult unchiului meu.

— Ascultă, cetăţene, tu ştii că în statul român este o biserică majoritară, Biserica Ortodoxă, care are de spus un cuvânt greu în ţara asta şi peste cuvântul căreia nu se poate trece uşor? Tu îţi dai seama că, prin propagandă adventistă, este jignită Biserica Ortodoxă? Vă ordon să încetaţi imediat, atât voi, cât şi tovarăşii voştri de păreri şi să reveniţi imediat în sânul bisericii noastre ortodoxe, strămoşeşti.

Întrebându-ne ce avem de zis, unchiul Ştefan Hagiul a răspuns:

— Să trăiţi, domnule prefect, ce spuneţi dumneavoastră acum s-a mai spus pe vremuri ucenicilor Domnului Iisus, de către biserica majoritară, Biserica Ortodoxă Iudaică şi iată cum s-au petrecut lucrurile, şi unchiul a scos Biblia din buzunar şi i-a citit din Faptele Apostolilor 4, 56.18 – 20: *Au pus mâinile pe ei, şi i-au aruncat în temniţă până a doua zi; căci se înserase. Însă mulţi din cei ce auziseră cuvântarea au crezut; şi numărul bărbaţilor credincioşi s-a ridicat aproape la cinci mii şi, după ce i-au chemat, le-au poruncit să nu mai vorbească cu niciun chip, nici să mai înveţe pe oameni în Numele lui Iisus. Drept răspuns, Petru şi Ioan le-au zis: „Judecaţi voi*

singuri dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai mult de voi decât de Dumnezeu; căci noi nu putem să nu vorbim despre ce am văzut şi am auzit".

Noi, domnule prefect, nu putem să nu vorbim despre experienţa noastră puternică, pe care am avut-o la convertirea noastră. Eu nu pot să tac, aşa cum tăceam înainte de a cunoaşte Scriptura. Nu pot să nu vorbesc despre Evanghelie, despre Legea lui Dumnezeu şi despre a doua Lui venire. Căci iată ce spune Biblia despre cei ce vor tăcea, în timp ce cunosc un adevăr lăsat de Dumnezeu a fi vestit – şi a citit în Ezechiel 33, 7 – 8: *Acum, fiul omului, te-am pus străjer peste casa lui Israel. Tu trebuie să asculţi Cuvântul care iese din gura Mea, şi să-i înştiinţezi din partea Mea. Când zic celui rău: „Răule, vei muri negreşit!" şi tu nu-i spui, ca să-l întorci de la calea lui cea rea, răul acela va muri în nelegiuirea lui, dar sângele lui îl voi cere din mâna ta.*

Aşa stând lucrurile, domnule prefect nu vă dăm nicio asigurare că vom înceta să vestim şi să înştiinţăm lumea despre apropiata revenire a Domnului Iisus. Noi trebuie să spunem că cei ce nu vor să se pocăiască şi să se pregătească pentru întâlnirea cu Iisus, vor fi aspru pedepsiţi pentru păcatele lor, la venirea Regelui regilor.

Prefectul privea năuc la unchiul meu. Trezindu-se din mirarea lui, s-a întors spre un subaltern al său şi a ordonat drept pedeapsă pentru neascultarea noastră, să fim arestaţi, să fim bătuţi şi duşi acasă în satul nostru, din post în post, pe ruta cea mai ocolită. Aşa că am făcut 45 de kilometri în 8 zile. Călătoria a fost o bună ocazie de propovăduire. Oamenii satelor pe unde treceam ne întrebau de ce am fost arestaţi. Unchiul îi făcea curioşi, răspunzându-le: „Pentru credinţa Domnului Iisus, taică, pentru credinţă". Oamenii deveneau curioşi şi cereau amănunte. Şi acesta era un bun prilej pentru a vesti adevărul. În ciuda numărului mare de ascultători, nu se

simţea nicio mişcare în sală. Ascultau cu sufletul la gură, încordaţi să nu piardă niciun cuvânt. Din când în când, câte un oftat sau un gest de mirare arăta că sala e plină de ascultători.

Brusc, oaspetele fu oprit din povestire de o voce dură şi poruncitoare.

— Faceţi loc, daţi-vă la o parte, să vedem ce se întâmplă aici! Nu se mişcă nimeni de pe loc!

— Casa e înconjurată de poliţie, aşa că n-aveţi unde fugi. Mulţimea începu să se agite şi să se mişte dezordonat. Uşa de la intrare era barată de jandarmi. Când ajunse în faţă, sergentul ce conducea trupa de jandarmi, a privit peste cei adunaţi şi a zis:

— Cu a cui permisiune aţi venit aici? se adresă el oaspeţilor.

— Nu ştiam că trebuie să-ţi cer dumitale voie, când ies din casă. Cine te crezi de ne iei aşa – răspunse un bărbat.

Era cunoscut de ceilalţi ca fiind un apropiat al preotului, la anumite ceremonii.

— Care eşti mă, ia arată-te să-ţi văd tiuga. Ia-l în seamă caporal – se adresă sergentul unui jandarm, care sta în uşă.

— Să pună mâna pe mine, dacă vrea să-şi piardă chipiul – replică vocea răzvrătitului.

Conducătorii bisericii intuiră ce s-ar fi întâmplat dacă s-ar fi continuat într-un astfel de spirit. Prezbiterul Diniţă se adresă sergentului:

— Domnule sergent, ştim că aţi venit ca urmare a cererii noastre de a cerceta urmele incendiului din noaptea trecută. Vă aşteptam dimineaţă, înainte de a începe slujba noastră de Sabat. Acum, dacă socotiţi că trebuie să vă împliniţi datoria, trebuie să eliberăm sala, ca să puteţi vedea urmele focului. Dacă aveţi ordin să faceţi arestări, noi conducătorii bisericii vă stăm la dispoziţie.

— Oameni buni – şi se adresă mulţimii – după cum aţi aflat şi aţi văzut, azi-noapte am avut un incendiu. Era normal să anunţăm autorităţile în vederea cercetărilor. Acesta este motivul venirii jandarmilor. Ei nu sunt împotriva noastră, ci vor să ne ajute. Au fost totuşi nemulţumiţi că noi am intrat în sală înainte să înceapă cercetările. E greşeala noastră, a conducerii bisericii şi vom răspunde pentru aceasta. Acum vom încheia adunarea noastră cu un imn, apoi fratele Stan se va ruga pentru toţi. Ne vom retrage în linişte, urmând a ne întâlni după cum am auzit la anunţuri.

Sergentul era agitat. Simţea că-i scapă situaţia din mână. În timpul cântării şi al rugăciunii n-a zis nimic, dar după aceea a început să se agite şi să strige:

— Nu pleacă nimeni, toată lumea pe loc, am ordinele mele, sunteţi arestaţi! Vă acuz de atentat la autoritatea statului. Jandarm! – se adresă soldatului de lângă el – arestează-l pe dumnealui – şi pe dumnealui, şi pe acesta!

Arătase spre toţi capii bisericii. Lumea se agita şi se frământa, clocotea şi devenea mânioasă.

— Oameni buni, staţi liniştiţi, e o glumă a jandarmilor! Vor să vadă cât de fricoşi sunteţi. Liniştiţi-vă! Nu-i nicio problemă! aproape striga prezbiterul.

— Gura! ţipă sergentul la prezbiter. Sunteţi toţi arestaţi. Atunci s-a întâmplat un lucru neaşteptat. A fost ceva ce nu se întâmplă decât în momentele fierbinţi ale istoriei. Numai atunci Dumnezeu îngăduie să se întâmple astfel de lucruri, ca să aducă aminte oamenilor că El este Ochiul şi El hotărăşte.

Dintr-un colţ al sălii, de acolo de unde era mai întuneric, a început să-şi facă drum spre amvon o femeie, urmată de alta. Până atunci n-o observase nimeni, căci se ţinea cât mai în dos. Cum o vedeau sătenii, se dădeau în lături. Când ajunse în faţa sergentului, acesta a amuţit.

— Sergent, ai certificatul de arest pentru oamenii

aceştia?

— Păi, săr mâna…

— Niciun păi, ai actul?

— Nu-l am la mine, ştiţi…

— Dă imediat drumul oamenilor şi să nu uiţi niciodată că aici e biserică, nu e târla bandiţilor voştri. I-aţi derbedeii şi pleacă de aici imediat, şi să nu mai vii fără mandat.

— Am ordin de la domn şef…

— Tu ai înţeles ce ţi-am spus?

— Da…

— Atunci… afară!

Sergentul ruşinat, cu chipiul în mână, dar negru de furie şi nemulţumire, şi-a făcut drum spre uşă. În prag un jandarm mai tânăr, care nu auzise prea bine şi nu văzuse ce se întâmplase în faţă, stătea în calea sergentului. Acesta a izbucnit şi l-a plesnit peste ceafă furios, ţipând: „Marş din calea mea, mă, boule”. În uliţă, jandarmii, ca nişte curci plouate, porniră tăcuţi spre post. Din când în când, sergentul scăpa înjurături şi suduieli. Se temea să spună pe faţă ce simte.

Cerul plumburiu, îşi vărsa peste ei duhul mâniei. Rafale scurte şi tăioase vesteau pornirea crivăţului. În Biserica Adventistă era primăvară. **Capitolul VIII**

Biroul Preturii din Roşiori de Vede era înecat în fum de ţigară ieftină. Ca prin ceaţă, şeful Poliţiei, domnul Brătăşanu, se ridică nervos de pe scaun, ţinând în mână un răvaş. În ciuda fumului din birou, era limpede că-l chinuia mânia.

— Domnule Brătăşanu, părintele arhimandrit doreşte să vă vorbească – raportă milităros secretarul de birou.

Brătăşanu rămase un timp tăcut, gândind că n-ar fi tocmai momentul să primească o faţă bisericească, dar… nici nu putea să refuze.

— Aşteaptă puţin, că voi ieşi să-l întâmpin.

— Înţeles, domnule – răspunse la fel de milităros, secretarul. Brătăşanu a deschis fereastra cea mare şi înaltă a biroului, încercând să facă ventilaţie cu draperia grea de pluş turcesc. Când a socotit că totul e aranjat, a ieşit în anticameră, invitându-l în birou pe trimisul bisericii.

— Cred că te-am găsit într-o zi bună, fiule, şi doresc să-ţi fie şi mai bună – a urat preotul arhimandrit.

— Mulţumesc, părinte, şi vă doresc la fel, o zi bună şi rodnică. Luaţi loc!

Preotul, un om cu trup impunător şi de dimensiuni apreciabile, s-a aşezat greoi în fotoliul mare, parcă făcut special pentru asemenea oaspeţi.

— Aici s-a risipit mult fum, fiule, semn că… ard focurile datoriei şi ale mâniei – zise preotul privind de jur-împrejur prin birou.

— Vremurile sunt tulburi, părinte şi datoria slujbei apasă greu – răspunse liniştit Brătăşanu.

— Ai avut evenimente deosebite în ultimul timp? întrebă aşa, într-o doară, preotul, vrând să dea o direcţie discuţiei.

— Zi şi noapte, noi avem belşug de evenimente, dar nu de cele bune şi sfinte ca la biserică, ci de cele ca… la noi.

— Vrei să spui că-n ultimul timp au crescut nelegiuirile?

— Cu siguranţă. Nu ştiu care o fi cauza!

— Cauza nu e departe de aici, fiule, numa trebuie s-o vezi.

— Să fie chiar aşa de aproape, părinte?

— Da, e foarte aproape şi, dacă nu e văzută la timp, se poate transforma într-o nenorocire naţională.

— Sunt nedumerit! Să mă gândesc la faptul că Biserica Ortodoxă ar trebui să se ocupe mai serios de creştinarea credincioşilor ei?

— Vorba ta poartă gânduri ascunse şi neprieteneşti, fiule.

— N-am vrut să vă jignesc, părinte, dar prea nu mai au Dumnezeu oamenii ăştia ai noştri!

— Biserica este atacată şi lăsată în paragină de cei ce ar trebui să-şi puie braţul în slujba ei, fiule. Şi iată că se văd roadele!

— De cine este atacată biserica, părinte şi cine o lasă în paragină?

— Eu ar trebui să pun această întrebare, iar tu să-mi răspunzi. Nu este poliţia, peste cele lumeşti, ochiul atotvăzător şi braţul îndrumător, aşa cum biserica este în cele sufleteşti?

— Da, dar... ochiul şi mâna poliţiei nu-s aşa de sfinţite şi preasfinţite; au slăbiciuni, părinte, nu-s ca ale bisericii.

— Biserica este atacată de „necredincioşii roşii" şi de rătăciţii baptişti şi adventişti, iar poliţia trece nepăsătoare pe lângă nimicirea neamului şi a bisericii.

— Sunteţi neîndurător, părinte!

Brătăşanu căuta să tempereze năvala ce creştea în vorba preotului.

— Văd pericolul cum se strecoară în sufletul românului, în instituţiile statului şi în familiile bravilor fii ai ţării.

— Aveţi informaţii concrete?

— Am, fiule. Aseară am primit la mitropolie plângerea preotului din Lacul Sărat. Acolo au loc evenimente din ce în ce mai grave. Satul e-n fierbere. Se petrec nelegiuiri mari. Rătăciţii, ereticii ce-şi zic adventişti, înfăptuiesc nelegiuiri mari. Jandarmii sunt neputincioşi. Plutonierul Ţugui, şeful de post, este depăşit de situaţie şi are probleme chiar şi în propria familie.

— Dar ce anume s-a întâmplat, părinte?

— Multe fiule, dacă ai răbdare, am să-ţi redau

plângerea preotului local.

Cele povestite, uimeau şi făceau să crească viteza sângelui în şeful poliţiei. În timp ce asculta, căuta să facă o legătură între vizita soţiei lui şi aluziile din povestirea preotului. Simţea cum creşte ura împotriva rătăciţilor adventişti, care tulburau şi complicau lucrurile, şi aşa destul de încâlcite, prin luptele dintre partidele politice.

— Şi cum, spuneţi că au întâlniri subversive toată săptămâna?

— Aşa au raportat iscoadele preotului, răspunse trimisul bisericii.

— Dar… de ce Ţugui nu pune ordine? De ce spuneţi că nu mai are putere?

— Preotul local n-a spus mai mult. Preasfinţia sa, mitropolitul, cere să iei măsuri şi să trimiţi oamenii tăi să pună ordine. Zăbăucii trebuie învăţaţi minte. Altfel, vom avea iar o răzmeriţă ca-n ’907. Sfinţia sa crede că tu poţi restabili liniştea şi stârpi erezia. Ai binecuvântarea sfinţiei sale în tot ce găseşti să faci.

— Sunt destul de şocat şi încurcat, părinte.

— În încurcăturile cele mari ale lumii s-au plămădit vitejii, fiule. Ai binecuvântarea mea, căci trebuie să plec. Nu uita că biserica este alături de tine, contând pe sprijinul şi ascultarea ta.

După plecarea arhimandritului, comandantul Brătăşanu, a rămas mult pe gânduri. După ce a comunicat secretarului de cabinet că e plecat, s-a închis în birou, cerând legătura telefonică cu postul de jandarmi din Lacul Sărat. Îl cunoştea pe plutonierul Ţugui. Nevestele lor au copilărit împreună. Ba mai mult, nevasta lui, rămasă orfană de mică, a fost crescută câţiva ani, până când a plecat la gimnaziu, în casa nevestei lui Ţugui. Deşi diferite ca pregătire intelectuală, au rămas prietene şi se căutau ca două surori bune. După convorbirea telefonică, s-a îmbrăcat grăbit şi a plecat acasă. Tot drumul a murmurat

din buze şi a lovit pietricelele care-i ieşeau în faţa pantofilor. Contrar obiceiului, s-a dus neînsoţit. Vizitiul ce-i conducea şareta s-a mirat văzându-l pe domnul Bră-tăşanu pornind pe jos.

Acasă era linişte. S-a strecurat ca un hoţ până în apropierea bucătăriei şi a privit pe fereastră. Un timp a stat şi a ascultat cântecul soţiei sale. Doamna Brătăşanu era frumoasă şi cânta minunat. N-o mai auzise niciodată cântând o astfel de melodie. O privea uimit şi nedumerit. Parcă niciodată n-a fost aşa de frumoasă. Era blondă cu faţa deschisă şi ochii albaştri. Avea o fizionomie bine proporţionată. Era zveltă şi foarte feminină. Capotul de casă, lung până la glezne, îi dădea un aer deosebit de stilat şi nobil. Pentru prima oară, domnul Brătăşanu a observat că doamna lui nu mai purta bijuteriile, dar aceasta, parcă accentua distincţia ei feminină. Minute-n şir domnul Brătăşanu şi-a privit nevasta. Simţea că ar muri, dacă ar pierde-o sau l-ar trăda. Ar fi în stare să ucidă pe toată lumea ca s-o apere. Mânia cu care pornise spre casă dispăruse. Era din ce în ce mai fericit c-a avut inspiraţia să vină acasă şi să privească un astfel de tablou.

Tocmai când dorea să pună mâna pe clanţă şi să-şi facă simţită prezenţa, a văzut-o pe doamna Brătăşanu scoţând din buzunar o hârtie, ca un bilet, pe care s-a apucat să-l citească în gând. Faţa ei se bucura şi căpăta culoarea fericirii. Domnul Brătăşanu urmărea încordat şi se încrunta, pe măsură ce vedea fericirea pe faţa soţiei lui. Gânduri ciudate au început să-i bată la porţile minţii. Gelozia şi bănuiala începeau să facă tărăboi în sufletul lui. Urmări mai departe, aproape înţepenit.

În acest timp, doamna Brătăşanu parcurse de câteva ori înscrisul de pe bilet, apoi îl feri de privirea ochilor şi încerca să-şi verifice memoria redând cu voce tare:

„Vestiţi oricui că timpu-i pe sfârşit.
Iisus Hristos e gata de venit.

Deci să umblăm cum El ne porunci.

Ca-n faţă-l să putem să stăm, când va veni. Tresaltă şi cântă, sărmane păcătos Căci vine mântuirea ta, venind Hristos. Vestiţi la toţi să fie curajoşi, Căci Dumnezeu iubi pe păcătoşi, De aceea, noi să-l fim încrezători, El ne va scoate din nevoi biruitori. Şi mântuiţi vom sta în paradis. Nu merităm, dar, iată! Aşa stă scris. O, scump Iisus, cu dor te vom ruga Vin, că Te aşteaptă-n nerăbdare.

Mireasa Ta!”

În timp ce punea pe melodie versurile cântării, simţi cum îi zboară din mână hârtia scrisă. Femeia s-a întors, întâmpinându-l cu un zâmbet pe soţul ei.

— Ce face soţia mea aici? întrebă domnul Brătăşanu.

— Visează şi îşi aşteaptă soţul iubit, răspunse şăgalnic doamna Brătăşanu.

— Şi cine îi trimite mesaje soţiei mele?

— Dumnezeu, răspunse doamna Brătăşanu, devenind serioasă.

— De când ai tu legături aşa de strânse cu biserica?

— O, nu, cu biserica nu prea mai am legături în ultimul timp, dar cu Dumnezeu, da.

— Mă uimeşti! Şi... ce-ţi spune Dumnezeu?

— Că vine curând şi că trebuie să fim pregătiţi.

— Cine a băgat în căpşorul tău ăla frumos aşa prostii mari?

— Nu sunt prostii, dragul meu.

— Ascultă! Tu, nu cumva...? şi s-a depărtat de ea puţin, privind-o în ochi şi ridicând mâna a dojană.

— Nu înţeleg la ce te referi, dragul meu.

— Ceva se întâmplă cu tine, dar să ştii că nimeni nu mi te poate lua.

— O, nu te teme! Nu mă ia nimeni dintre oameni, dar aş vrea să ne ia Domnul la venirea Lui.

— Ascultă, tu eşti bolnavă?

— Din contră, mă simt foarte bine.

— Atunci poţi să-mi povesteşti şi mie cum ai petrecut la prietena ta, la Ţugui, în Lacul Sărat?

Doamna Brătăşanu îşi întoarse privirea, căutând ceva de lucru, înainte de a răspunde soţului. El se aşezase pe un scaun şi aştepta.

— Deci acesta este scopul vizitei tale, aşa devreme acasă? Şi care va să zică eu, care credeam că ai venit de dragul meu, m-am înşelat?

— Tu ştii că te iubesc, dar viaţa mai înseamnă şi altceva, nu numai iubire, vreau să ştiu ce s-a întâmplat în Lacul Sărat.

— N-am mai auzit, că vreun poliţist şi-ar fi transformat nevasta în iscoadă.

— Ei! N-o lua şi tu aşa! căută s-o îmbuneze domnul Brătăşanu. Eu vreau să-mi povesteşti aşa ca… soţului tău. Trebuie să ştie şi el ce i s-a întâmplat soţiei lui, ca să poată s-o apere, nu de alta.

— Bine, dragul meu, am să-ţi povestesc, mai ales că pentru tine vor fi multe surprize.

Şi a început doamna Brătăşanu să-i povestească amănunţit şi cu tact cele petrecute. Din când în când, domnul Brătăşanu ridica din sprâncene a mirare. Când povestirea ajunse la un oarecare punct, el întrebă:

— Şi cum, ai fost tu acolo în Biserica Adventistă?

— Da, am fost cu prietena mea.

— Şi a acceptat doamna Ţugui să meargă acolo?

— Ai pus în aşa fel întrebarea, ca şi când ai şti că eu am cerut prietenei mele să meargă la adunare. Înseamnă că tu ştii mai multe şi vrei doar să mă încerci. Crezi că e cazul? Am fost vreodată nesinceră cu tine, de mă iscodeşti atâta? Întreabă-mă direct şi-ţi voi răspunde după adevăr!

Domnul Brătăşanu era puţin încurcat şi se simţea stingherit, pentru că tactica lui era dejucată de limpezimea gândirii şi de personalitatea soţiei sale.

— Draga mea, ştii că îmi place cum povesteşti, de

aceea ţi-am cerut să îmbraci răspunsurile tale directe în povestire. Am vrut să prelungesc plăcerea de a te asculta.

— Iubitule, suntem de atâţia ani împreună şi te cunosc bine. Numai cât te-am auzit vorbind în somn şi mi-ar fi de ajuns să ştiu ce gândeşti şi ce faci, ce ştii şi ce nu ştii, aşa că… treci direct la problemă!

— Bine. Este adevărat că nevasta lui Ţugui a împiedicat jandarmii să-şi împlinească misiunea?

— Chiar dacă a intervenit, nu e cinstit să se înţeleagă aşa.

— Dar cum?

— Jandarmii nu aveau bilet de arestare. Şi apoi, metoda lor era neînţeleaptă. Erau acolo mulţi neadventişti, aşa că le-ar fi pus viaţa în pericol. Apoi, eram în timpul unei slujbe religioase, puţin respect pentru Dumnezeu, dacă pentru oameni nu mai există. De fapt, cine nu îl respectă pe semenul său, L-a alungat pe Dumnezeu din sufletul lui.

— De când aţi trecut voi de partea răzvrătirii?

— Credeam că ştii, de când!

— Contez pe ce îmi spui tu, nu pe ce ştiu eu.

— Noi nu suntem de partea răzvrătirii, ci dorim să fim cinstite şi credincioase lui Dumnezeu.

— Şi soţilor?

— Şi soţilor.

— De aceea îi batjocoriţi şi staţi în calea misiunii lor?

— Dorim ca soţii noştri să fie cinstiţi şi drepţi, ca unii care vor fi judecaţi de Dumnezeu, nu slugile preoţilor şi ale celor care sunt vânduţi în sufletul lor.

— V-aţi gândit câtă dezonoare aduceţi soţilor voştri? Cum este Ţugui văzut acum de superiorii lui?

— Dar cum e Ţugui văzut de Dumnezeu, te-ai gândit, dragul meu?

— Sunt uimit cum a ajuns să vorbească şi să gândească o intelectuală!

— Crezi că mă înjosesc vorbind duhovniceşte?

— Ce mai contează ce cred, de vreme ce ai ajuns în halul ăsta! Simt că vrei să mă depărtezi de la problemele care mă interesează. Nu mă interesează doamna Ţugui, dar de tine mă interesează; ce legături ai cu adventiştii?

— Legături de frăţie în ale credinţei.

— De când ai luat legătura cu ei?

— Mai de mult.

— Unde?

— La întâlnirile lor, aici în oraş.

— Cine te-a convertit?

— Fratele Ştefan Hagiul, din comuna Putineiu.

— De aceea nu mai mergi cu mine la petreceri şi spectacole?

— De aceea.

— Şi… eşti de-a lor definitiv?

— Definitiv, aşa să-mi ajute Domnul.

— Eşti botezată?

— Da.

— Cine te-a botezat?

— Fratele Ştefan Hagiul.

— Cu a cui permisiune?

— Cu a mea şi a Domnului.

— Da?

— Da, dar… nu trebuie să fii îngrijorat, voi fi o soţie şi mai bună pentru tine. Te iubesc, dar îl iubesc şi pe Iisus, Domnul meu.

— Bineee…

Şi domnul Brătăşanu, şi-a luat pălăria şi paltonul, şi-a sărutat soţia şi a dat să plece. Când a ajuns în prag s-a întors spre soţia lui şi-a întrebat:

— Ştii ce fac dresorii când vor să dreseze un pui de leu sau de tigru?

Doamna Brătăşanu îşi privi soţul, neînţelegând întrebarea lui. Îl privea în ochi, urmărindu-i sufletul în

tulburarea ochilor.

— Aştept să-mi spui tu, zise doamna.

— Scot animalul din familia lui, îl izolează şi-l supun dresajului.

— Cum îl izolează? întrebă îngândurată doamna Brătăşanu.

— Ucigându-i familia şi neamul.

— E o nebunie să faci aşa ceva, pentru că s-ar umple pământul cu iepuri, şobolani şi stârvuri.

Brătăşanu se mai uită o clipă la soţia lui încruntat, apoi a plecat. Pe drum, îi vuia capul de mânie şi neînţelegere. Ce-au să zică superiorii lui când vor afla că frumoasa doamnă Brătăşanu s-a rătăcit? Ce om mai este el? Cariera lui e compromisă! Va fi dat afară din funcţie, cu siguranţă, dacă aude prefectul. Dar nu înainte de a lua viaţa acelui nemernic de Hagiu, care i-a dus soţia în rătăcire. Tot drumul şi-a vărsat amarul, certându-se de unul singur cu vinovaţii, pe care nu-i văzuse niciodată.

Ajuns la birou, i-a chemat la el pe ofiţerii din subordine. După ce s-au adunat toţi, a discutat cu ei despre diferitele lor misiuni, întrebând dacă vreunul i-a întâlnit pe ereticii adventişti şi ce părere au despre ei; cei mai mulţi au spus vrute şi nevrute, auzite şi închipuite despre „pocăiţi”, în general. Unul a mărturisit că n-a auzit despre asemenea „pocăiţi”, iar un alt ofiţer n-a zis nimic, dar când a auzit rostindu-se numele adventiştilor, s-a întunecat pe loc. Se vedea clar că le poartă o ură teribilă. Şeful Brătăşanu l-a observat şi a înţeles starea ofiţerului. Când le-a dat liber, i-a cerut ofiţerului „întunecat” să rămână pe loc.

— Ce rău ţi-au făcut adventiştii, de-i urăşti atât de mult? îl întrebă direct şeful Brătăşanu.

Ofiţerul fu surprins că a fost descoperit.

— Mi-au furat sora. O singură soră aveam şi-am pierdut-o printre ei.

— Cum adică, ţi-au furat-o?

— A fost atrasă la întrunirile lor şi s-a dus cu totul după ei. Nu mai mănâncă cu noi, nu mai vorbeşte ca noi, nu se mai închină la Biserica noastră Ortodoxă, ce mai… nu mai este ca noi. Când o inviţi la bal sau la vreun spectacol, ne refuză motivând că are oră de tineret sau se duce în vizită la bătrâni, bolnavi, sau ştiu şi eu ce bazaconii mai scorneşte. Dacă aş putea, i-aş împuşca pe ăştia.

— Eşti omul care îmi trebuie. Şi eu îi urăsc de moarte. Şi mie mi-au furat ce am mai drag.

— Aoleo, domn comandant, vreun copil, ceva?

— Lasă, asta nu-i important. Să ne gândim cum scăpăm lumea de ei şi de propaganda lor.

— Păi… daţi ordin şi gata-s!

Brătăşanu l-a invitat să se aşeze pe scaun şi după câteva minute de cugetare, i-a dat instrucţiuni clare şi precise. A tăinuit mult domnul Brătăşanu cu ofiţerul. Se aprinsese la faţă de mânie şi încordare. Ofiţerul era numai ochi şi urechi, dând mereu din cap şi repetând: „Aşa, să trăiţi! Da, să trăiţi!”

— Găseşti trei sănii mari, trase de cai, porneşti spre Lacul Sărat. Am să-i telefonez lui Ţugui să-ţi dea ajutor. Ia-ţi soldaţi de încredere şi stai acolo până rezolvi.

— Da, să trăiţi! Întocmai voi face.

A doua zi până-n prânz, s-au zărit venind pe muchia dealului de răsărit soldaţii. Câţiva călări, iar ceilalţi trântiţi în sănii. În frunte mergea călare şi aspru ofiţerul. Au coborât pe lângă cimitir şi-au trecut prin spatele bisericii, până la primărie. Când au ajuns, s-au închis în curtea postului de jandarmi. Au adăpostit caii, au mai dus câţiva şi la Ţugui, şeful de post, apoi au făcut planuri. Au trimis după primar. L-au adus şi pe popa; ca şi primarul, popa e omul stăpânirii, după cum şi oamenii stăpânirii sunt oamenii popii.

— Să-mi faceţi lista cu ereticii! a cerut ofiţerul. A

făcut primarul lista; n-a fost mulţumit popa şi a făcut şi el o listă. Au ieşit mai mulţi la popa; el a trecut şi copiii, şi pruncii, ba… şi abia zămisliţii; păi, el îi ştia pe toţi. Se considera specialist. Şi era specialist…

Cu lista în mână, ofiţerul a vrut să plece, să-şi împrăştie oamenii pe uliţi, ca să culeagă… să culeagă? Pe uliţi sufla doar vântul şi pustiul. Să culeagă…! Primarul l-a oprit pe ofiţer.

— Stai, domnule ofiţer, că satul acesta nu-i sat de răzvrătiţi! Ăştia-s oameni liniştiţi şi cuminţi, au doar o altă religie, şi asta până la urmă, tot creştină-i.

Ofiţerul, cu listă în mână, a fluturat-o zicând:

— Primarule, am aici o lista cât un sat, cum de spui că-i altfel?

— E lista sfinţiei sale, şi dumnealui vede rătăciţi şi-n pisicii ce-i miaună noaptea sub fereastră. Potoliţi-vă, domnule ofiţer şi hai să hrănim oamenii şi caii, că avem vreme şi pentru ivantişti. Îi găsim noi pe toţi adunaţi diseară, nu-i nevoie să batem acum zăpezile şi coclaurile.

Ofiţerul s-a uitat nedumerit şi la primar, şi la preot, până când părintele a aprobat zicând:

— Deşi primarul a spus un car de prostii, găseşti şi un sâmbure de adevăr. Să aşteptăm până diseară.

Şi au aşteptat, şi nu stând degeaba. Au golit multe ulcele. Preotul a avut grijă să fie mereu pline. Au căpătat un chef soldaţii! Se simţeau aşa de puternici, că ar fi arestat o lume întreagă, nu un sat, sau o mână de oameni paşnici.

Când s-a lăsat bine întunericul şi s-au întors iscoadele, soldaţii s-au împărţit în trei grupe, alături de gardieni şi de jandarmi şi au plecat spre locurile de întâlnire ale adventiştilor. I-au găsit adunaţi împreună cu femei, bătrâni şi copii. Se rugau, cântau şi îşi exprimau fericirea că L-au găsit pe Dumnezeu. Aşteptau ploaia târzie. Nu bănuiau că înainte de ploaie va tuna şi va

fulgera; va izbucni furtuna.

Soldaţii s-au purtat urât, ca nişte oameni beţi. Ţipau, urlau, loveau, îmbrânceau şi înjurau. I-au mânat pe oameni ca pe nişte animale şi s-au purtat cu ei ca nişte animale, străine de om.

— Vă ordon să-i bateţi cu arma! a urlat la ei ofiţerul, când au plecat în misiune. Cu parul să-i bateţi! Să nu scape niciunul! Pe cei ce se împotrivesc să-i legaţi în răscol!

Dar nu s-a împotrivit nimeni. Când rumânii adventişti au fost adunaţi la primărie, cu mic cu mare au fost împinşi în pivniţa arestaţilor. S-a umplut pivniţa. Nu mai aveau loc rumânii. Abia puteau să stea jos bătrânii, femeile şi copii. Bărbaţii şi tinerii au făcut lanţ de-a lungul pereţilor, acolo unde trăgea frigul. După ce ultimul a fost îmbrâncit pe scări şi şi-au găsit locul, un bătrân a luat cuvântul şi a povestit cu mult har despre noaptea apostolului Pavel în închisoarea din Filipi. Bătrânul a redat pe întuneric descrierea din Fapte 16, 16 – 34. Povestea frumos creştinul. Toţi erau liniştiţi şi fericiţi că sufereau pentru Hristos. Apoi, au început să cânte. Răsuna micuţa temniţă. S-au speriat caii de deasupra. Unii au rupt frâiele şi au ieşit, umblând slobozi prin curte. Soldaţii gălăgioşi şi nestingheriţi, încetul cu încetul s-au potolit, ascultând cântările arestaţilor. Auzeau cu claritate cuvintele:

„Cetate tare-i Dumnezeu şi arma-apărătoare;

El ne ajută-n orice greu, ce-ar vrea să ne doboare.

Vrăjmaşul cel bătrân se crede-acum stăpân;

Putere, vicleşug, el are din belşug, cât nu-i poţi da de seamă!

Tăria noastră nu-i de-ajuns şi-am fi răpuşi pe dată; Dar pentru noi luptă Iisus; El duce lupta toată. Şi-ntrebi tu cine-i El? El e Emanuel, E Domnul Sabaot şi Dumnezeu a tot; El e biruitorul!

De-ar fi cu draci pământul plin ce-ar vrea să ne înghită.

Nu ne-ndoim cât de puţin de-a noastră reuşită.

Al lumii-acestea prinţ scrâşneşte-amar din dinţi.

Dar oricât ar scrâşni, nimic n-ar izbuti; Scriptura-l va răpune.

Să nu se-atingă de „Cuvânt”, să-l lase cum e-n Carte! Cuvântul şi cu Duhul Sfânt ne sunt a noastră parte. Şi-atunci pot să ne ieie bărbat, copii, femei Tiranul neamic, noi n-am pierdut nimic: pământul nou e-al nostru!”

(*Imnuri creştine,* nr. 144)

Soldaţii au dat buzna afară şi s-au înghesuit pe scara ce cobora în pivniţă. Ascultau şi nu comentau. Erau din ce în ce mai curioşi. Aşa arestaţi nu mai întâlniseră. Au cântat întruna adventiştii. S-a enervat ofiţerul când a auzit. Un caporal s-a dus la casa preotului, unde ofiţerul lua masa şi i-a raportat.

— Ce-i, caporal? a întrebat mirat ofiţerul când l-a văzut pe gradat.

— Permiteţi să raportez, domnule comandant: arestaţii cântă.

— Ce fac, mă?

— Cântă, să trăiţi!

— Mă prostule, plâng!

— Permiteţi să vă contrazic, cântă, domnule.

— Ce cântă?

— Nu ştiu, dar cântă.

— Plâng bă, dar tu eşti beat.

— Cântă, domnule!

— Atunci du-te şi fă-i să plângă!

— Să trăiţi, am înţeles!

A venit caporalul pus pe fapte mari. A ţipat din capul scării la români, ordonându-le să plângă. Românii au cântat mai departe. S-a dus vestea-n sat. Au început să se adune la primărie sătenii mai interesaţi, mai curioşi şi cei nemulţumiţi de cele întâmplate. Oamenii au început discuţiile şi harţa cu soldaţii şi cu jandarmii. Adventiştii

cântau! Cântarea le oţelea sufletul, le alunga spaima, şi îi făcea să uite de teamă. Parcă erau la o clacă de binefacere. Doar că era întuneric. Frig nu le mai era. Erau aşa de înghesuiţi, că se încălziseră.

Mai târziu au venit ofiţerul şi preotul. Erau furioşi. Când au auzit cântarea adventiştilor, au turbat de mânie. S-au coborât în pivniţă şi-au ordonat conducătorilor bisericii să iasă. Au ieşit românii în faţa turbării. I-au batjocorit, i-au înjurat şi le-au cerut să declare că se lasă de rătăcire.

— Cu toată plăcerea, dar dovediţi cu Scriptura că suntem rătăciţi, au cerut credincioşii.

Când a auzit ofiţerul s-a luminat crezând că e pe cale să capete o avansare. I s-a părut simplu. Se şi vedea în faţa domnului Brătă-şanu raportând izbânda. S-a întors spre preot şi i-a zis:

— Părinte, nu pierde ocazia! Arată-le cu Scriptura! Hai, fă-o, că-s eretici! Arată-le că-s rătăciţi şi-s ai noştri!

Faţa preotului era pământie. Spumega, şi pentru că ofiţerul insista, s-a întors spre el zicându-i:

— Taci, ofiţerule, nu fi prost! Ai venit aici să faci ce spun eu, nu să-mi dai ordine.

Ofiţerul a bătut în retragere. Era nedumerit. Nu înţelegea de ce preotul nu rezolvă problema, când părea aşa de simplă. Preotul s-a întors spre arestaţi, spunându-le: – Pentru că nu mi-am luat Sfânta Evanghelie cu mine când am plecat, am să vă conving de rătăcirea voastră cu asta, şi ridică o vână de dud, destul de groasă şi elastică, abătând-o asupra capetelor celor arestaţi.

S-a repezit cu sălbăticie asupra lor preotul. I-a lovit până i-a trântit. S-a înfierbântat şi ofiţerul, s-au ridicat tenebrele-n el şi a sărit cu picioarele pe ei. I-a călcat zdrobindu-i cu călcâiul. Zdrobeau şi urlau ca fiarele. Se împiedica de popă şi popa se împiedica de ofiţer. S-au împiedicat unul de altul, căutând să se menţină-n echilibru

pe trupurile celor căzuţi, până au obosit. Preotul îşi pierduse vâna, iar ofiţerul chipiul. Până la urmă, l-a găsit într-o baltă de sânge scurs din capul unui adventist. S-a supărat ofiţerul că i s-a murdărit chipiul şi, încă o dată, furios, a lovit cu piciorul pântecele căzutului, că-i murdărise chipiul cu sânge. Obosiţi, au căzut pe scaune; se priveau rătăciţi unul pe altul. Din podea, începuse să-i ardă sângele nevinovat.

— Ce făcurăm, părinte? întrebă parcă buimac ofiţerul.

— Nimic, soldatule.

— Păi… dânşii?

— Adversarii lor religioşi i-au omorât.

— Care părinte?

— Ăia de afară.

— Şi-acum?

— Îi înviem cu apă şi-i facem să mărturisească.

— Cum?

— Aşa cum ai auzit. Cheamă soldaţii, aruncaţi apă pe ei, înviaţi-i şi puneţi-i în răscol până li se usucă hainele! Dacă nu se leapădă de rătăcire, faceţi-i s-o facă!

Preotul s-a retras într-un birou alăturat. Soldaţii au adus apă în găleţi şi-au aruncat peste cele patru trupuri căzute. Apa rece i-a trezit. S-au ridicat gemând şi au privit curios în jur. Aproape că nu ştiau ce s-a întâmplat. Soldaţii i-au ajutat să se ridice, au scuturat apa de pe ei, şi-au aranjat hainele, priveau tăcuţi la cei care-i înjurau şi-i învinovăţeau de harababura din cameră. Abia îşi reveniseră puţin când a intrat ofiţerul cu patru lemne mari de doi metri şi groase ca un pălimar.

— Ce ziceţi, oameni buni, rezolvăm împreună problema, ca să nu recurgem la metode dure? Cu preotul nu prea v-aţi înţeles, eu sunt altfel cu cei care mă înţeleg, dacă nu, sunt un dur. Hei, ce ziceţi?

— Nu ştim ce doriţi de la noi, domnule?

— Să vă lăsaţi de rătăcire.

— Care?

— Păi cum care? Aia a voastră.

— Arătaţi-o şi suntem gata să fim împotriva ei!

— Păi… ce, eu sunt popă să mă ocup de rătăciri?

— Atunci de ce ne-o cereţi?

— Nu ştii?

— Nu.

— Uite, de asta!

Şi-l pocni cu laba peste gură pe vorbitor.

Acesta şi-a şters uşor firicelul cald ce-l simţea în colţul gurii şi a murmurat ceva, privind cu milă la ofiţer.

Urmară momente de tăcere, în care ascultau ecoul cântărilor ce răzbătea din pivniţă. Cântau ca nişte martiri în faţa rugului aprins. Conducătorii bisericii ascultau înfioraţi de bucurie lăuntrică. Se întrebau dacă n-au început evenimentele apocaliptice.

Tăcerea fu spartă de intrarea doamnei Ţugui. Ea privi îngrozită la cei bătuţi, oftă adânc şi se adresă ofiţerului care se întorsese spre ea.

— Domnule ofiţer, doresc să vă vorbesc.

— Vă ascult, doamnă.

— Soţul meu are o criză de rinichi şi zace acasă. Vă roagă să-l scuzaţi şi să-l înţelegeţi.

Ofiţerul o privea îngândurat. Înţelegea că Ţugui nu vrea să participe la acţiune sau, chiar mai mult, sabotează.

— Aş putea să-l văd?

— Desigur, poftiţi.

Afară, noaptea îşi consumase o strajă şi trecea într-a doua. Cocoşii ascunşi în coteţe trăgeau semnalul, anunţând lumii că orice noapte e trecătoare. Gerul lipea nările şi îngheţa respiraţia. Cei doi păşeau în zăpada sticloasă şi ascultau cântarea adventiştilor.

— Cântă dumnezeieşte – zise doamna Ţugui.

— Vă place? întrebă surprins ofiţerul.

— Dumitale nu?

— Nici nu vreau – replică soldatul.

— Îi dispreţuieşti?

— Ba mai mult, îi urăsc, i-aş împuşca şi nu ştiu dacă n-am s-o fac.

— Dar… cu ce te-au supărat oamenii aceştia?

— Aceştia nu, dar adventiştii m-au lovit rău.

— Nu înţeleg.

— Mi-au ucis sora.

— Cum? întrebă apăsat doamna Ţugui, oprindu-se în loc. Ţi-au ucis-o?

— Da – răspunse scurt ofiţerul. Pentru mine e ca şi moartă.

— Stai, domnule, ţi-au omorât-o sau nu?

— Trupul nu, dar sufletul da.

— Poţi să-mi spui cum s-a întâmplat?

După o mică pauză, ofiţerul îi povesti doamnei Ţugui istoria convertirii surorii lui la adventism.

— Şi de atunci, sora dumitale, s-a izolat de familie?

— Cu sufletul da.

— Adică… nu vă mai iubeşte?

— Ea spune că mai mult.

— A apucat pe căi rele?

— Nu, din contră.

— Şi-atunci?

— Da, dar nu se mai închină la biserica noastră.

— Tu de câte ori te duci la biserică să te închini?

— Eu sunt militar.

— Şi ce, militarii n-au suflet?

— Ba da, dar… nu neg biserica.

— Dacă n-o negi cu gura, dar o faci cu atitudinea, nu-i tot una?

— Nu ştiu ce să mai zic.

— Sora dumitale a rămas tot aşa de caldă şi apropiată de familie, de când s-a făcut adventistă, s-au s-a

înrăit?

— O, nu. Este mai bună şi mai curtenitoare, dar… de unde să ştiu că n-o fi falsă, ca să ne atragă şi pe noi?

— Eu îi cercetez pe oamenii aceştia de mai multă vreme, deoarece şi eu am bănuit asta. Dar acum sunt sigură că purtarea lor e adevărată.

— Cum v-aţi dat seama?

— I-am urmărit cum se poartă unul cu altul, când nu sunt străini de faţă. I-am urmărit cum se poartă cu copiii, cu animalele lor şi chiar cu câinii. L-am văzut o dată pe un adventist cum s-a făcut că scapă un şobolan. Şi asta pentru că au un respect deosebit pentru viaţă. Ei nu sunt duşmanii nimănui. Nu ştiu prin ce putere s-au lepădat de ură şi răutate. Oricum e un miracol.

— Sunt frământat şi nu înţeleg cum de s-au purtat aşa de calmi în timp ce-i bătea preotul? Nu s-au opus, n-au înjurat, n-au ţipat, n-am văzut nicio urmă de teamă şi frică. Ori pun ceva la cale, ori nu sunt oameni, ci… vrăjitori. Şi… ascultă, ascultă-i cum cântă! De când i-am adus cântă. Nu ştiu ce fel de oameni sunt.

— Şi dacă ai auzi cum vorbesc! Dacă ai ocazie, pune-i să-ţi predice. Întreabă-i care este vestea lor; de ce sunt deosebiţi de ceilalţi şi de unde au puterea aceasta ce-i face viteji!

Ofiţerul şi doamna Ţugui se opriseră în bucătărie să bea un pahar pe care femeia îl umpluse cu vin. Ea urmărea să vorbească singură cu ofiţerul. Înainte de a intra în odaia soţului, doamna Ţugui mai zăbovi de vorbă, zicând:

— Domnule ofiţer, nu credeţi că preotul ar trebui să lupte împotriva acestor oameni cu Scriptura? Deoarece vina acestor oameni e religioasă, n-ar trebui ca preoţimea să-şi apere credinţa pe căi bisericeşti?

— Cu siguranţă, doamnă; e cinstit aşa. Dar… A vrut să zică ceva, însă s-a oprit. Şi-a amintit scena în care preotul a refuzat arestaţilor să-i lămurească din Scriptură,

luându-i la bătaie.

— Mă întreb de ce nu-i lămuresc preoţii, fără să mai pună armata pe drumuri?

— N-au cu ce, domnule.

— Cum adică, n-au cu ce? o privea mirat ofiţerul.

— Evanghelia zice cum zic adventiştii.

— Nu se poate!

— Aşa este, eu am asistat la dezbateri publice, între preoţi şi adventişti.

— E posibil oare?

— Da. Tot ce spui dumneata că face greşit sora dumitale, face după Evanghelie. Preoţii sunt greşiţi. Sora dumitale ştie ce face. Dumneata nu ţi-ai luat timp să cercetezi Evanghelia sau n-ai ascultat cu luare aminte ce spune sora dumitale, de aceea crezi ce crezi.

— Doamnă, mă uimiţi, vorbiţi ca una de-a lor.

— Îmi pare rău că nu sunt una de-a lor, domnule. Am gustat din adevărul lor şi mi-am pierdut pacea. Nu ştiu ce am să fac.

— Vreau să-l văd pe soţul dumneavoastră!

— Da, imediat.

Ajunşi în camera bolnavului, ofiţerul constată că într-adevăr Ţugui era suferind. Criza de rinichi îl chinuia vizibil pe plutonier. Nu era prima dată.

— Îmi pare rău, domnule ofiţer, că nu vă pot ajuta.

— Nu-i nimic, domnule, mă ajută preotul.

— Ar fi bine să cereţi ajutorul primarului. Preotul e parte în litigiu şi nu vă poate fi de folos. Domnule, arestaţii sunt săteni de nădejde. Daţi drumul femeilor şi copiilor şi lăsaţi bătrânii şi tinerii să le ajute. Poate îi reţineţi, dacă e cazul, numai pe capi.

— Domnule, te ascult ca pe un bolnav, dar în cele legate de misiunea mea, mă priveşte cum voi face.

— Cum vi-i voia, domnule ofiţer.

La plecarea ofiţerului, doamna Ţugui îl însoţi până-n

prag şi-i spuse:

— Domnule ofiţer, gândeşte-te că printre arestaţi e şi sora dumitale. Ea este de-a lor. Poartă-te frumos cu fraţii şi surorile surorii dumitale!

— Doamnă…! se întoarse milităros şi supărat ofiţerul, apoi porni spre poartă.

Noaptea îl acoperi cu pletele ei, şi-l ascunse privirii. Doamna Ţugui îi auzea doar paşii în zăpada uscată de ger. Călca nervos, semn că vorbele ei lucrau în sufletul lui. Ajuns în post, găsi linişte. Soldaţii dormeau prin birourile primăriei, răpuşi de oboseală şi alcool. Arestaţii picoteau rezemaţi de soba aproape rece a camerei în care erau încuiaţi. Preotul plecase. Din pivniţa arestaţilor nu se auzea zgomot. Ofiţerul era frământat, obosit şi nedumerit cu privire la cele auzite. Vorbele doamnei Ţugui i-au mers la inimă. Nu-i dădeau pace. Îşi amintea sfatul şefului de post. Gândul eliberării arestaţilor nu-l părăsea; dar ce va spune preotul? Ce va zice domnul Brătăşanu? Dar sora mea?

Aproape inconştient porni spre pivniţă. Era linişte. Arestaţii păreau adormiţi. Când însă coborî scara spre uşa pivniţei, simţi că cineva vorbea arestaţilor. S-a oprit în spatele uşii, ascultând.

— Planurile Domnului sunt aşa de diferite, încât noi nu le putem cuprinde decât pe porţiuni. El îşi împlineşte voia, prin vremuri de pace, ca şi prin vremuri de necaz. El este la cârma vremurilor, oricum ar arăta ele. Când copiii Lui au fost prigoniţi, El a îngăduit aceasta pentru curăţirea sau purificarea atitudinii şi a ataşării lor. S-a observat că atunci când doi tineri se cunosc şi încep o prietenie, dacă faci presiuni asupra lor să-i desparţi, dragostea lor unul pentru altul creşte. Ei se apropie şi mai mult. Se iubesc mai mult şi caută să stea împreună mai mult. Aşa se întâmplă şi cu noi, şi cu toţi copiii lui Dumnezeu, când sunt prigoniţi şi li se cere să renunţe la Iisus şi la credinţa lor.

Niciodată creştinul nu este gata să moară pentru Dumnezeul lui, ca atunci când este prigonit.

— Este prigoana arma lui Dumnezeu? întrebă un bărbat tânăr.

— Nu, nu este arma lui Dumnezeu, este a lui Satana, dar, aşa cum spune Biblia, *nebunul chiar şi în nebunia lui laudă pe Dumnezeu.* Dumnezeu întoarce orice eveniment în favoarea celor iubiţi ai Lui, aşa cum mărturisea, din experienţa sa, apostolul Pavel: *... ştim că toate lucrurile lucrează spre binele celor ce-L iubesc pe Dumnezeu. (Rom*ani 8, 28). De exemplu, Domnul ar fi dorit ca noi să dormim liniştiţi, fiecare la casa lui, în această noapte. Dar El a îngăduit să fim aduşi aici, aparent spre răul nostru, dar cu siguranţă starea noastră va ajuta cuiva să se lămurească de adevăr. Noi nu ştim cine, dar poate careva dintre soldaţi, sau jandarmi, sau dintre sătenii noştri vor înţelege adevărul. Atitudinea noastră liniştită, blândă, dar sigură de partea adevărului, le va atrage atenţia şi vor căuta să cunoască Scriptura. Să ne aducem aminte că ofiţerul trimis să-L răstignească pe Iisus, s-a convertit şi L-a recunoscut pe Hristos ca Domn, privind la atitudinea şi comportamentul blând al Domnului. Aşa trebuie să ne purtăm şi noi, dacă dorim să avem de câştigat din acest necaz.

Fraţilor şi surorilor, mă rog Domnului să ne lumineze, ca să putem înţelege ce poziţie privilegiată avem!

Noi suntem cei mai iubiţi dintre oameni. Mulţi bărbaţi ai lui Dumnezeu ar fi dorit să trăiască azi sub împlinirea vizibilă a profeţiilor lui Dumnezeu.

Este un lucru uimitor ca Dumnezeul cerului să pună azi în mâna mea şi a ta împlinirea planurilor Sale. Toate lumile universului şi toţi îngerii sunt cu ochii pe noi. Ne urmăresc, ne laudă sau plâng pentru noi. Ei ştiu că suntem iubiţii cei mai de preţ ai Cerului. Acum, chiar în aceste clipe, în întunericul acestei pivniţe, Iisus este prezent şi.

Se bucură sau suferă cu noi, aşa cum alături de El în întunericul ce-l înconjura crucea, coborâse Tatăl sfânt. Lui Iisus Îi place să coboare în întunericul ce-l înconjoară copiii. Noi nu suntem părăsiţi, cum se pare; cu noi sunt mai mulţi decât cu ceilalţi.

— Amin, amin – rostiră câteva voci de femei.

— Eu propun să ne rugăm pentru fraţii arestaţi acum o săptămână, pentru conducătorii noştri de sus, şi în primul rând pentru prigonitorii noştri.

Rugăciunile au fost pline de spirit şi patos. Cei ce se rugau au dat frâu liber inimilor să strige la Dumnezeu. Când au început să se roage pentru prigonitori, ofiţerul a oftat adânc şi a fost zgâlţâit de frisoane. O lacrimă i-a alunecat peste mustaţă. Pentru prima dată, înţelegea în ce tovărăşie a intrat sora sa. Nu-i venea să creadă că există asemenea oameni. Nu şi-ar fi imaginat că cineva ar fi putut să se roage pentru prigonitorii lui. După rugăciuni, arestaţii au început să cânte: „Acum se spune orişicui, chiar celui ce nu vrea să-i spui”. Ofiţerul n-a mai putut să rabde la uşă, a intrat uşor în pivniţă, atent să nu întrerupă cântarea. După terminarea cântării, înainte de a începe altceva, ofiţerul a luat cuvântul şi le-a zis:

— Oameni buni, am hotărât să vă eliberez. Numai că vreau să plecaţi în linişte şi pe rând la casele voastre. Vă grupaţi pe vecinătăţi şi plecaţi în linişte câte-o grupă. Vreau ca unul dintre voi să organizeze plecarea.

Grupuri, grupuri au fost eliberaţi. La urmă, au rămas bărbaţii şi flăcăii, care nu conduceau grupurile. Înainte de a pleca şi ultimii, Ion Petrescu s-a apropiat de ofiţer şi l-a întrebat:

— Domnule, cu fraţii noştri conducători ce se întâmplă? Au fost eliberaţi?

După un timp ofiţerul a răspuns:

— Tinere, mergi liniştit acasă şi bucură-te de libertatea ta şi nu mai purta de grijă altora!

— Nu vă supăraţi, domnule, eu am fost liber totdeauna şi nimeni nu poate să-mi ia libertatea, chiar dacă sunt în lanţuri, tot liber sunt. Iar cei despre care am întrebat sunt fraţii mei şi sunt îndreptăţit să întreb.

— Domnule, du-te liniştit acasă şi lasă-i pe ceilalţi! Nu spuneţi voi că Se va îngriji Dumnezeu şi de ei?

— Da, domnule, aşa spunem – zise liniştit Ion urcând scara pivniţei.

Ofiţerul rămase multă vreme în frig sub streaşina grajdului. Trăgea în piept aerul rece şi încerca să-şi adune gândurile. O mulţumire intensă îi scălda sufletul. Simţea cum se naşte în el simţământul bravurii, pentru că a luat singur o hotărâre nobilă. Eliberarea arestaţilor i se părea un act de curaj. Îl săgeta gândul să pornească spre oraş, dar… era toiul nopţii şi soldaţii dormeau. Cocoşii cântau a treia strajă. La casa preotului, unde era găzduit, găsi lumină, căldură, un pat moale şi o ulcică cu vin pe masă. Ai casei dormeau duşi. Încet s-a strecurat sub dună şi a încercat să prindă din urmă carul cu somn. Se apropia greoi, împiedicat de gânduri şi mustrări de conştiinţă. A adormit căutând răspunsuri pentru domnul Brătăşanu, în timp ce lega rănile celor bătuţi şi îl purta pe fiecare la casa lui. Capi**tolul IX**

În Ajunul Crăciunului, satul Boianu începea să fiarbă şi să forfotească, odată cu aurora dimineţii. Totul învia brusc. Spre ziuă, gerul se înăsprise şi, pentru că venea în urma a doua zile mai umede şi ceţoase, gardurile, sârmele şi copacii se umpluseră cu chiciură, de parcă s-ar fi cernut din cer floare de făină. Natura devenise albă, ca un „îmbătrânit de zile”. Soarele se chinuia să-şi arunce privirea până la pământeni; ţinea în faţă o pânză străvezie de pâclă. Urca încet pe cerul albastru, palid şi obosit de atâta noapte şi frig. Nu încălzea aproape de loc. Toate vieţuitoarele de jos, înotau în aburii răsuflării, ca în nişte valuri de ceaţă.

Câmpiile din jurul satului, se întindeau albe, cuprinse de o toropeală posacă şi tristă. Uneori, câte-o pasăre trecea prin văzduh şi umbra ei, aproape ştearsă, luneca peste covorul alb. Din când în când, stoluri de păsărele zburdau bucuroase peste câmp, apoi veneau şi se cuibăreau în şurile cu paie din ogrăzi. Porumbeii organizau adevărate întreceri, în care jucătorii se rostogoleau ameţitor, până aproape de pământ. Alteori, dar rar, se ivea câte un iepure. Sărind peste nămeţi, el se apropia sfios de livezi, unde încerca să roadă scoarţa pomilor tineri, dar, speriat de câini, se făcea nevăzut spre pădurea acoperită de promoroacă. Linştea domnea peste câmpiile înzăpezite, până unde vedeai cu ochii şi doar ici, colo, în zările albastre, mijeau satele, fumegau hornurile şi scânteiau râurile îngheţate. Peste toate, frigul pătrunzător, apăsa firea, înăbuşind-o cu tăcerea lui de moarte.

Era atâta linişte, că ţi se înfiorau oasele şi se încrunta carnea. Nu vibra niciun glas, nici măcar vreo răsuflare de vânt nu mângâia zăpezile înfipte în obrazul pământului; doar din când în când, dinspre drumul pierdut în spatele satului, spre izvoarele Călmăţuiului, se auzea un zvon încet de clopoţei atârnaţi de gâtul cailor; dar atât de slab şi de îndepărtat, că abia îl prindea urechea; nici nu apucai să desluşeşti de unde vine, că se şi pierdea în marea tăcerii.

Uliţele din Boianu arătau încetul cu încetul altfel. Sătenii începuseră să se mişte din ce în ce mai gălăgioşi. Bucuria sărbătorilor pusese stăpânire peste tot satul; ţâşnea din inima tuturor. Guiţatul porcilor dolofani începuse să spargă oglinda bucuriei; venise Ajunul şi sătenii jertfeau lui Crăciun.

Miros de păr şi piele arsă agita nările mâncătorilor de carne. Câinii lătrau şi dădeau ocol pârjolului în care se umflau şi mai mult trupurile rotunde ale sacrificaţilor. Supăraţi că nu se pot apropia de friptură, se tăvăleau prin zăpadă ca nebunii şi se aruncau asupra ciorilor ce zburau

pe lângă casă. Zarva era mărită de ţipătul gâştelor, ce-şi scuturau aripile, gâgâind. Peste drumuri, alergau din casă în casă, cu treburi, băieţi şi fetişcane, atingând în fugă copacii ce-şi scuturau zăpada, ca pe-o pulbere de stele.

La primărie era linişte. Primarul îşi încheiase activitatea. Biroul era închis. Doar la postul de jandarmi era mişcare. Poliţiştii nu aveau sărbători. Când alţii se odihneau şi chefuiau, ei trebuiau să rămână treji şi veghetori. Acum venise peste ei o altă dandana. Cu o seară în urmă, primiseră din postul Băcăleştilor trei arestaţi dubioşi. Nu erau nici hoţi, nici criminali, nici scandalagii; nu erau de nici unele. Păreau oameni de treabă. Aşa povestea sergentul şefului său.

— Am ordin să-i ţinem aici până le trec rănile şi umflăturile – zise sergentul.

— Cine ţi-a dat ordinul? întrebă şeful de post.

— Şeful de escortă.

— Dar… pentru ce sunt arestaţi şi unde să-i predăm?

— Cel de la care i-am primit nu ştia de ce sunt arestaţi şi ne-a spus că, după sărbători, să-i ducem în postul următor.

— Cum? Să-i ţin aici de sărbători? Cine le dă să mănânce, cine-i păzeşte? Eu n-am sărbători? Nu se poate, domnule! Poliţiştii se îndreptară spre camera unde erau arestaţii.

— Ce-i, măi oameni buni, cu voi? Cine v-a adus în halul ăsta şi de ce?

— Domnule şef de post, permiteţi să răspund la întrebările dumneavoastră. Noi am fost arestaţi în Lacul Sărat. Mie mi se spune Hagiul Ştefan, pe el…

— Să spună el, bătrâne!

— Pe mine mă cheamă Petrescu Ilie şi sunt din comuna Dorobanţu.

— Iar eu mă numesc Tudor Petrescu din Lacul Sărat.

— De ce aţi fost arestaţi?

— Pentru credinţă, domnule şef.

— Pentru ce?

— Pentru credinţă, domnule.

— Eu ştiam că un bun credincios este lăudat din strană, nu dat pe mâna justiţiei. Mie să-mi spuneţi adevărul, că eu tot aflu şi mă supăr repede, când sunt prostit! Sergent, n-au venit însoţiţi de actul acuzării?

— Nu, domnule şef. Am cerut actele şi mi-a spus şeful escortei că actele lor au fost trimise la preţură. Amănunte despre ei, putem afla de la preot.

— De la cine?

— De la preot, domnule.

— De când preotul conduce poliţia?

— Nu ştiu, domnule.

— Toată noaptea i-ai ţinut pe oamenii ăştia legaţi la mâini?

— Aşa am primit recomandarea, domn şef.

— De la cine?

— De la şeful escortei. Sunt periculoşi, domn şef. Au atras la rătăcirea lor pe locotenentul care i-a escortat din Lacul Sărat. Acum, locotenentul a fost scos din serviciu şi trimis disciplinar la garnizoană.

— Chiar aşa, domnule? Şi ca să nu te amăgească şi pe tine, le-ai legat mâinile şi picioarele?

— Ca să nu fugă, domn şef.

— Un să fugă, mă, tu nu vezi că sunt zdrobiţi în bătăi?

— Văd, domn şef.

— Păi, şi-atunci?

— Aşa am crezut că-i bine.

— Bine pentru tine, ca să dormi liniştit. Pleacă de-aici! Sergentul a plecat vijelios pe uşă. Şeful de post s-a apropiat de arestaţi şi liniştit le-a dezlegat mâinile şi picioarele; i-a ajutat să se ridice şi le-a adus scaune.

— Oameni buni, voi nu păreţi a fi nici periculoşi, nici

hoţi; care-i povestea voastră? De ce sunteţi aici?

— Povestea noastră e lungă, domnule şef. Dacă doriţi v-o povestim – răspunse Hagiul. Noi suntem arestaţi pentru credinţă.

— Nu înţeleg. Sunteţi creştini?

— Da, domnule şef.

— Păi şi-atunci?

— Am să vă explic ce credem noi, ca să vedeţi de ce am fost arestaţi.

— Bine, vă ascult – zise poliţistul, aşezându-se comod pe un scaun. Hagiul cu Biblia în mână a început să-i explice punct cu punct credinţa lor, întrebând din când în când:

— Scrie aşa, domnule şef? Aţi văzut în Scriptură?

— Da, aşa scrie – răspundea scurt şeful de post.

— Pentru ce stă scris, domnule şef suntem arestaţi şi prigoniţi.

— V-am înţeles, oameni buni, dar trebuie să văd care-i părerea autorităţilor cu privire la voi. Acum liniştiţi-vă, odihniţi-vă, şi am să vă trimit ceva de mâncare.

— Dar am vrea ceva de post, domnule şef – insistă Hagiul.

— Ce-oi găsi, măi, oameni buni, ar fi bună şi-o friptură sau un şorici.

— Domnule şef, iertaţi-mă, dar vreau să vă mai arăt ceva. Deschise Biblia la Leviticul 11, 7 şi citi rar şi cu înţeles: *Să nu mâncaţi porcul, care are unghia despicată şi copita despărţită, dar nu rumegă; să-l priviţi ca necurat.* Noi respectăm această regulă biblică şi vă rugăm să nu ne aduceţi mâncare gătită cu carne sau untură de porc. Poliţistul privi un timp mirat şi zise:

— Bine, domnule, atunci o să mâncaţi mămăligă cu ceapă.

— Mai bine, domnule şef, răspunseră toţi o dată. Arestaţii se bucurau pentru înţelegerea găsită în vorbele

poliţistului. Totuşi, se temeau să nu fie doar o aparenţă vicleană. Aşa au fost întâmpinaţi şi în postul Băcăleştilor, apoi au fost… aproape ucişi. Au mâncat bătaie cât în trei posturi. Primarul, frate cu preotul din Buşca, s-a purtat ca un câine turbat. I-a anchetat separat şi i-a bătut cu parul. Apoi i-a udat şi i-a legat în ştreang, închizându-i într-o magazie prin care vedeai noaptea stelele. Au îngheţat cumplit. După miezul nopţii, poliţistul de serviciu s-a îndurat de ei şi i-a dus la căldură. Au fost aşa de loviţi, încât n-au putut pleca la drum. Au întârziat două zile. În acest timp, li s-a dat să mănânce doar slană şi să bea ţuică. Sigur că au răbdat de foame. Setea şi-au stins-o cu zăpadă căzută de pe încălţările celor care intrau la ei să-i batjocorească.

Locotenentul cu care veniseră din Lacul Sărat n-a mai apărut. Simţeau că ceva neplăcut s-a întâmplat cu el. Poate că superiorii lui au simţit că Duhul convertirii lucra în inima locotenentului. Curând, după sosire, plutonul a fost chemat la preţură.

— Ştiţi ce mi-a mărturisit locotenentul? întrebă Hagiul pe Tudor şi Ilie Petrescu.

— Nu – răspunseră ei, apropiindu-se de Hagiu.

— Mi-a spus că nu de mult a participat la o delegaţie militară, care a judecat cazul unui ofiţer convertit la credinţa adventistă. Parcă spunea că-l cheamă Niculescu. În ciuda unui comportament curat, i s-au adus multe învinuiri. Preoţii militari l-au condamnat şi declarat eretic şi trădător al valorilor militare. Soarta lui va fi scurtă în rândurile armatei.

— Şi… chiar s-a botezat ofiţerul?

— Nu ştia exact, dar mi-a spus că se va interesa.

— Evanghelia este şi pentru învăţaţii lumii – conchise Ilie.

— Pe cine vezi tu învăţat? zise uşor şi trist Tudor.

— Eşti îngândurat, Tudore.

— Sunt, frate Ştefane. Mă gândesc la cei de acasă. Mă gândesc la băiat, la Ileana, la toţi. Dacă aş fi singur, mi-ar fi crucea mult mai uşoară.

— Oricum, n-o duci tu – zise Ilie.

— Da, aşa este, n-o duc, dar o simt. Uneori este aşa de rece, că-mi îngheaţă sufletul de spaimă. Nu mă tem că pierd încrederea, dar mă doare suferinţa lor. Am aflat de la un gardian că-n Băcăleşti au sosit trimişii bisericii, dar şeful de post i-a împiedicat să ne vedem. Nu ştiu nimic despre copil.

— Eu sunt sigur că Domnul îl veghează – zise Hagiul.

— Şi eu, dar, cu toate acestea, mă gândesc mereu la ei. În fiecare noapte, îi am în vis. Îi văd, dar nu le pot vorbi. Ei vorbesc despre mine, dar nu mă văd că le sunt aproape. Cu două zile în urmă, în timp ce jandarmul îl bătea pe Ilie, mi s-a părut că în locul lui era Ileana. Puţin a lipsit să nu sar la gâtul jandarmului. Mulţumesc lui Dumnezeu că mi-a luat vedenia şi n-am făcut un lucru necugetat.

Hagiul asculta îngândurat spusele lui Tudor. Simţea că trebuie să-l ajute; dar cum s-o facă? Întrezărea adevăratul pericol ce-i păştea sufletul lui Tudor; trebuia să reziste presiunilor. După un timp, ajunse la concluzia că trebuie să le abată gândurile celor doi tineri, povestindu-le experienţe din viaţa lui.

— Doriţi să vă spun o experienţă până ne soseşte mâncarea?

— Da, dorim – răspunse repede Ilie. Să uităm mai repede foamea şi apoi ne întărim şi sufleteşte.

— Ne-ai mai făcut o promisiune, părinte – zise Tudor, rupându-se de gândurile lui.

— Care-i aceea? întrebă Ştefan.

— Că ne povesteşti experienţa convertirii fratelui Benedict Iliescu.

— Da, aşa este şi sper să mi-o împlinesc. Dar acum vă voi povesti despre dezbaterea în contradictoriu de la

Belitori, numai să nu ne tulbure gazdele noastre.

— Părinte! zise Ilie, de dimineaţă vreau mereu să te întreb ceva.

— Spune! – zise Hagiul.

— Părinte, de la convertirea dumitale, ai mai luat o bătaie ca aia de azi-noapte?

După ce s-a gândit puţin, Hagiul a răspuns:

— Da frate, am mai luat. Unele chiar mai rele.

— Şi cum de mai rezişti?

— Asta Domnul ştie.

— Care a fost cea mai rea bătaie luată?

— Nu le-am comparat, dar pe cea de la Albeşti n-o s-o uit uşor.

— Cum a fost? insistă Ilie.

— Păi, eram prin 1924. Era spre primăvară. Într-o zi, i-am făcut o vizită fratelui Dumitru Bacarna din comuna Pârlita. Când am ajuns la fratele Dumitru, l-am găsit pregătit să plece.

— Unde? întrebă interesat Ilie.

— La Peretu. Acolo aveam o grupă puternică de adventişti şi fratele Bacarna era prieten cu fratele Marin Chiriţă.

După câteva minute de socoteală, i-am propus fratelui Dumitru să-l însoţesc la Peretu. Aşa că am pornit. Spre Peretu şi Pârlita e un drum peste câmp ce coboară peste Dealul Burnazului, în Valea Vedei. Pe drum, ne-am povestit ultimele experienţe cu Domnul.

Când am ajuns la Peretu, l-am găsit pe fratele Chiriţă acasă. Abia venise de la moară. În timp ce noi ne bucuram de întâlnire şi discutam despre „pecetele” din Apocalipsa, sora Chiriţă a turnat pe masă o mămăligă mare, pe care am mâncat-o cu brânză şi ceapă.

— O, nu mai vorbi de mâncare, că mi-e rău – se ruga Ilie.

— Aşa e; probabil că de foame mi-a venit în minte

tocmai imaginea aceasta.

În timp ce mâncam, fratele Chiriţă ne-a vorbit despre o familie de prieteni din comuna Albeşti, care studiază Scriptura. Bărbatul din acea familie era cântăreţ la biserică şi un om cu vază în sat. După ce a povestit, ne-a arătat că prezenţa noastră la el a fost rânduită de Dumnezeu, deoarece trebuia să meargă la Albeşti în vizită, şi că avea nevoie de ajutorul nostru. Am acceptat să mergem împreună la Albeşti.

Până spre seară, timpul s-a scurs făcând câteva vizite pe la fraţii din Peretu. Când se apropia înserarea, ne-am îndreptat spre podeţul ce traversa Vedea şi am urcat dealul spre Albeşti. Nu ne-am grăbit, pentru că trebuia să intrăm în sat pe întuneric. Când s-a lăsat înserarea, ca să nu mai poţi vedea omul la faţă, am intrat în sat. Prietenii adevărului ne aşteptau. Mare le-a fost bucuria când ne-au văzut. Aveau pregătiri speciale. Pe lângă familie, mai erau şi câteva vecine şi doi veri ai gazdei.

Când toate au fost gata, am cântat, ne-am rugat, iar eu am vorbit, începând cu textul din Proverbe 23, 23 care zice: *Cumpără adevărul şi nu-l vinde... M-am* oprit la prima parte a versetului. În timp ce vorbeam, toţi plângeau şi se simţeau vinovaţi de trădarea şi vinderea adevărului. Gazdele au făgăduit înaintea lui Dumnezeu că se vor preda definitiv Domnului, orice ar fi.

În timp ce ne aflam plecaţi la rugăciune şi îl rugam pe Domnul să primească predarea gazdelor noastre, uşile au bubuit, o fereastră s-a spart şi câinii au început să urle. În pragul casei, o voce dură şi aspră chema gazda să iasă. Curând am văzut ce oaspeţi aveam. În frunte era jandarmul satului cu preotul şi doi gardişti. Ne-au cerut actele, ne-au pus o serie de întrebări şi, cu toată intervenţia gazdei, ne-au declarat arestaţi şi ne-au luat la post.

— Cine vă turnase? întrebă Tudor.

— Nu ştim şi nici nu ne-am străduit să aflăm. Bănuiala a căzut asupra unei vecine, care în timpul discuţiilor a fost chemată de urgenţă, dar nu ştim exact.

Se făcuse aproape ora unsprezece noaptea când am ajuns la post.

Jandarmul parcă era ieşit din minţi, ţipa, urla, dădea cu chipiul de pământ şi speria tot ce era în jurul lui. Ne-a anchetat pe rând. Punea tot felul de întrebări prosteşti şi ne batjocorea în toate felurile.

După ce ne punea întrebări la care nu aştepta răspuns, ne lua la bătaie şi ne bătea crunt. La început eram doar eu cu el în birou şi când a vrut să mă lovească i-am prins mâna şi i-am spus:

— Domnule şef de post, ai grijă ce faci. Şi eu am fost jandarm şi chiar şef, ca dumneata. Ştiu să bat crunt. Dacă pun mâna pe dumneata, te snopesc, aşa că, dacă vrei să mă baţi, bate-mă în public, singur să nu încerci. El rămăsese cu mâna ridicată şi mă privea năuc. Când şi-a revenit, a ţipat la gărzi, chemându-le, şi când le-a văzut intrate, a sărit asupra mea. După ce m-a trântit, lovindu-mă cu un ciomag în cap, m-a călcat în picioare. Când a obosit a aruncat apă pe mine şi m-a dus la ceilalţi, trecând la rând fratele Bacarna. Pe toţi trei ne-a bătut în faţa gărzilor. După ce a terminat cu primul rând, a luat-o cu al doilea. De şase ori ne-a luat la rând cu bătaia. Până la şase dimineaţa ne-a bătut. Obosise poliţaiul; de abia se mai ţinea pe picioare. Se rugau gărzile de el să termine cu chinuitul, dar parcă era apucat de spiritul cel rău. Fiecare a primit peste optzeci de lovituri de ciomag.

— Cum de nu v-a ucis, frate? – se miră Tudor.

— Este minunea lui Dumnezeu. Aş vrea să vă întreb ceva, zise Hagiul. Voi când sunteţi bătuţi simţiţi toate loviturile?

— Eu nu, răspunse Tudor. Nu ştiu cum se face că după o lovitură mai zdravănă cad şi nu mai simt nimic

până la sfârşit.

— Şi eu la fel – zise Ilie. Pe mine mă dor mai mult vânătăile, după aceea.

— Tot aşa s-a întâmplat şi cu noi. Dar eram aşa de mutilaţi, cum nu mai fusesem vreodată.

— Ai mai luat asemenea bătăi? întrebă Tudor.

— Da, am mai luat la Pârlita, de trei ori, la Peretu, când am început să vestesc solia în comună, apoi la Plosca, la Rădoieşti, la Antoneşti, Crângeni, Salcia, Seaca, Traianu şi Vârtoapele de Sus. Dar parcă au fost mai uşoare. În comuna Vânători, şeful de post nu m-a bătut, dar fiind în miezul iernii, a poruncit să arunce apă pe mine până m-a udat, apoi m-a legat şi m-a ţinut toată noaptea în picioare într-o cameră fără căldură. Aş fi murit, dacă Domnul nu trimitea un gardist, care n-a mai putut suporta tratamentul la care eram supus, m-a dezlegat, mi-a adus alte haine şi m-a dus într-o cameră caldă până la ziuă.

— Şi… ce s-a mai întâmplat la Albeşti? întrebă nerăbdător şi curios Ilie.

— Când a sosit dimineaţa la Albeşti, nu ne mai puteam ţine pe picioare. Aproape că nici poliţaiul nu mai putea merge. Îl topise mânia. După ce ne-a întocmit acte, ne-au aruncat într-o sanie şi ne-au dus la Preţura din Roşiori de Vede. Când ne-au văzut poliţaii nu voiau să ne primească în arestul lor. Spuneau că ei nu primesc în arestul lor morţi şi răniţi. Până s-au tocmit poliţaii între ei, noi am îngheţat în sanie. Dacă mai întârziau, ne luau ţepeni. În cele din urmă, s-a făcut zarvă şi a venit comandantul preturii. Când ne-a văzut şi a aflat cine ne-a adus în halul ăsta, a ordonat să fim trimişi la infirmeria garnizoanei. Pe semne că îl cunoştea pe poliţai şi l-a apărat. Ne-a ţinut acolo cinci zile, până ni s-au mai dezumflat loviturile. Apoi, am fost puşi în libertate.

— Şi n-aţi făcut nicio plângere? – întrebă Ilie.

— Ştii tu cum sunt ascultate plângerile noastre de

către stăpânire?

— Cum? întrebă scurt Ilie.

— Cum asculta Baal cererea închinătorilor lui pe Muntele Carmel.

— Înţeleg! zise Ilie.

— După eliberare ne-am dus la Bucureşti şi ne-am prezentat la Institutul Medico-Legal; am obţinut certificate medicale, care arătau că am fost maltrataţi. Cu aceste certificate, ne-am înfăţişat înaintea domnului Richard Frânasovici, subsecretar de stat la Ministerul de Poliţie. El ne-a vorbit frumos, promiţându-ne că va ancheta cazul şi ne va face dreptate.

— Şi a făcut ca Baal, nu? întrebă Tudor.

— Întocmai, răspunse Hagiul.

Când să spună o altă vorbă, uşa camerei s-a deschis şi a intrat o săteancă purtând o coşniţă mare, acoperită, iar în spatele ei, un poliţist purta o tiugă cu apă. Curând, pe o masă improvizată din scaune, se afla o mămăligă aproape căldicică, o bucată bună de brânză, ceapă şi câţiva cartofi fierţi.

— Măi, oameni buni, asta a cerut domn poliţai, asta am adus. Eu aş fi avut şi câteva jumări cu murături şi usturoi, dar n-a vrut.

— Noi mulţumim femeie, şi Domnul să te răsplătească. Dar înainte de a pleca, te rugăm să mai zăboveşti oleacă.

— Da, de ce? Eu am multă treabă acum, în Ajun.

— Noi vrem să ne rugăm Domnului pentru mata.

— Da! se miră femeia.

— Rămâi, femeie! stărui jandarmul. Dânşii sunt credincioşi mari.

— Păi, dacă-i aşa, de ce-i ţii aici, nene, că ar avea şi ei ce face acas în ajunul sărbătorilor, dar… pe semne că aţi fluierat în biserică, de-aţi ajuns aici.

— Lasă că presupunerile nu-s pentru femei! o opri

poliţistul. Când se făcu linişte, Hagiul s-a rugat cu multă inimă pentru toţi şi în special pentru femeie şi familia ei. Femeia stătea cu ochii deschişi şi privea năucă la arestaţi. Aşa vorbe nu mai auzise. Când cel care se ruga aminti copiii ei înaintea lui Dumnezeu, femeia scoase un oftat adânc şi bănui că omul acesta ciudat cunoaşte durerea ei de acasă. „De unde ştie el că am o fiică bolnavă de doi ani?” se întrebă ea. La sfârşitul rugăciunii, femeia plângea, iar jandarmul era emoţionat.

— Am să vă aduc mâncare şi diseară, şi mâine – zise femeia. Eu am simţit că Domnul vă ascultă pe voi. Nu ştiu cine sunteţi şi de ce sunteţi în mâna jandarmilor, dar am simţit că Domnul vă ascultă.

— Noi îţi mulţumim, pentru mâncare şi ne vom ruga pentru tine şi casa ta, dar mâine să nu ne aduci mâncare pentru că noi sâmbăta postim.

— Mâine nu le mai aduci, Rădiţo, că-n zori pleacă! Aşa l-am auzit pe domn şef – interveni jandarmul.

Arestaţii se priviră unul pe altul cu un anumit înţeles. După plecarea celor doi, Hagiul şi Petreştii mâncară încet şi bine. După multe zile, s-au simţit sătui. În timpul mesei, vorbiră despre Sabatul ce le stătea în faţă. Nu doreau să plece în Sabat pe drum. În cele din urmă, cerură să vorbească cu şeful de post.

După amiază, sosi şeful. Hagiul deschise Biblia şi îi explică poliţistului adevărul despre Sabat şi îi ceru să nu-i pornească mai departe a doua zi.

— N-am mai auzit aşa ceva, zise poliţistul. Nu înţeleg de ce doar voi ştiţi aceste cuvinte ale Bibliei. Preoţii de ce învaţă altfel? Lumea aceasta de ce ţine o altă zi?

Hagiul îi explică cum a fost schimbată în decursul istoriei ziua de Sabat, ceea ce îl nedumeri şi mai mult pe poliţist. El aprobă cu uşurinţă cererea lor de a fi lăsaţi în pace a doua zi. Aproape de asfinţit, a venit în vizită preotul comunei. Era un bărbat între două vârste, impunător şi

serios. Discuţia lor a fost frumoasă şi clăditoare. Au discutat mai întâi despre punctele comune şi apoi preotul întreba, iar Hagiul răspundea cu „stă scris”. Preotul a rămas profund impresionat. După ce a ascultat experienţa convertirii Hagiului, a spus:

— Cred că Dumnezeu are un plan cu tine. Păcat că nu eşti în biserica mea. Am putea face multe pentru poporul nostru.

— Şi acum putem face, părinte – replică Hagiul.

— Aşa… pe poziţii diferite?

— Nu, ci trecând amândoi pe poziţia Bibliei.

— De aceea ai neplăceri; tu ceri hotărâri rapide.

— Timpul e scurt, părinte.

— Da, este adevărat. Când plecaţi?

— Mâine, nu.

Înainte de a ieşi, preotul mai zise:

— Eu nu mă supăr dacă propovăduiţi aceste adevăruri credincioşilor mei. Nu cred că sunt prea mulţi gata să ia asupra lor jugul lui Hristos.

— Dar dumneata, părinte? – atacă Hagiul…

— Despre astfel de lucruri vom discuta altă dată, răspunse preotul trăgând uşa după el.

Haina nopţii începuse să se lase peste câmpia Mihăieştilor. Soarele alunecase după hotarele Oltului, lăsând pe cer urme însângerate. Zăpada devenise portocalie, iar satul se potolea din ce în ce mai mult. Ici, colo, câte un întârziat purta pe umăr vase cu apă de la cişmea, câte-o poartă mai scârţâia sau câte-o sanie tăia zăpada mărunţită în goana cailor speriaţi de umbrele nopţii. Se mai auzeau strigăte, dar tot mai rar. Mişcarea înceta prin ogrăzi. Grămezi mari de paie uscate umpleau vatra, unde copiii băgau mănunchiuri sub ceaunul pus pentru mămăligă. În grajduri, vitele lingeau pleava amestecată cu tărâţe, nemulţumite din pricina porţiilor prea mici. Drumurile se goleau şi porţile deveneau pustii.

Noaptea de iarnă venea repede, îmbrăţişa aşezările şi sufla peste geamuri, acoperindu-le cu desene ciudate. Satul Boianu fu înghiţit de negura albăstruie, ce se cuibărea peste tot; nu mai vedeai aproape nimic, doar umbrele livezilor, caselor şi grajdurilor. Luminile sclipeau mai des ca de obicei, căci aproape peste tot se făceau pregătiri pentru ospăţul din Ajunul Crăciunului.

Oamenii, aşa cum ştiau ei, bogaţi sau săraci, aşteptau sărbătoarea Domnului. Aşteptau să se întâlnească cu povestea „Pruncului din iesle”, ca apoi să aibă motiv să bea şi să mănânce.

Şi cei trei arestaţi închişi în biroul jandarmeriei doreau să se întâlnească cu Dumnezeu şi chiar se întâlniseră, dar nu cu un prunc, ci cu un Mântuitor. Ei nu aşteptau a doua zi, Ajunul, ci întâlnirea lor începuse cu puţin înainte de asfinţit. Pentru ei, întâlnirea de Sabat era mai importantă decât orice sărbătoare anuală.

Noaptea a fost liniştită; cea mai liniştită de la arestare. Deşi dormeau pe jos, aveau căldură şi linişte. Au păşit în Sabat „flămânzi” după odihnă şi părtăşie. Erau bucuroşi de buna înţelegere cu jandarmii şi preotul. Gândurile îi purtau la cei dragi şi la biserica lor. Urmăreau cu mintea desfăşurarea slujbelor din biserică şi îi însoţeau cu imaginaţia şi sufletul pe cei dragi în ritualul vieţii lor. Rănile se vindecau rapid şi aproape că nu mai simţeau dureri. Din când în când, le amorţeau mâinile şi picioarele din pricina loviturilor; erau locurile cele mai lovite de bătăuşi.

Sâmbătă dimineaţă s-au simţit liberi în captivitate. Neavând voie să părăsească încăperea, au rămas singuri aproape toată ziua. Erau rar vizitaţi. Şi sătenii, şi oficialii erau ocupaţi cu tăierea porcilor şi pregătirea ospăţului din Ajun. Toată suflarea se pregătea pentru întâlnirea cu „Mielul din iesle”.

— Frate Ştefane, zise Ilie Petrescu, cred că e timpul

să ne povesteşti experienţa promisă ieri.

— Mda – zise Hagiul. Te referi la discuţia în contradictoriu de la Belitori?

— Da, aceea sau alta.

— Bine, aşezaţi-vă şi prindeţi tâlcuirea!

— Trecuseră peste opt ani de la convertirea mea şi se sfârşise şi războiul mondial din 1918. Mulţi cetăţeni căpătaseră cunoştinţa adevărului adventist în război. Sosiţi în locurile natale, îl propovăduiau cu bucurie. Preoţii se simţeau ameninţaţi de noua credinţă, de aceea au început să lupte împotriva ei, deşi erau nepregătiţi. În cele din urmă, situaţia aleasă de ei, a făcut mai mult bine lucrării advente, decât rău.

— Ce soluţie au ales? – întrebă Tudor.

— Au apelat la autoritatea civilă şi la braţul poliţiei, aşa cum bine vedeau şi simţeau. De ce suntem noi închişi în postul de jandarmi şi nu în altarul bisericii?

— Mai bine – zise Ilie. Acolo n-au sobă şi am fi murit de frig.

— Cam necinstită luptă – zise Tudor în timp ce-şi muta compresa cu gheaţa de la o umflătură la alta.

— Lupta oricum ar fi ea, nu e în favoarea noastră – răspunse Hagiul. Era spre sfârşitul verii, când într-un Sabat am vizitat biserica din Belitori. Eram chemat de fratele Gheorghe Manea, prezbiterul bisericii. Plănuiseră ca a doua zi, duminică, să aibă loc o serbare de tineret cu participarea mai multor comunităţi. Erau invitaţi tinerii de la Putineiu şi Băduleasa. Adventiştii din Belitori făcuseră invitaţii în tot satul, chemându-i pe săteni la serbare. O mare parte a tinerilor din alte localităţi au venit la Belitori de sâmbătă după-masă. Pe drum şi prin sat, tinerii noştri cântau şi răspundeau la întrebările oamenilor. În repetate rânduri, sătenii îi puneau să repete cântarea: „Vestiţi oricui că timpu-i pe sfârşit”. Cântarea aceasta avea o puternică influenţă asupra ascultătorilor. Ba mai mult,

seara, grupul de tineri a străbătut şoseaua în sus şi în jos de-a lungul satului, anunţând serbarea de a doua zi. Prin aceste manifestări şi prin invitaţii, tot satul a fost anunţat şi invitat. Şi cum era de aşteptat, au aflat şi cei doi preoţi ai comunei. După ce s-au sfătuit cu cei patru cântăreţi bisericeşti, au început să facă propagandă împotriva adventiştilor. Au plecat şi ei în sat, se opreau în grupurile aflate pe şosea şi pe uliţi şi spuneau oamenilor tot felul de lucruri rele despre adventişti: „Adventiştii sunt păcătoşi şi rătăciţi; duc lumea în rătăcire s-o câştige de partea lor; adventiştii s-au lepădat de legea strămoşească şi cer oamenilor să nu mai bea vin, să nu mai mănânce porc, să nu mai ţină sfintele sărbători, posturile, pomenile şi altele. Apoi, adventiştii vor să vă facă să nu vă mai închinaţi la icoane şi să dispreţuiţi crucea...”

Ca şi când n-ar fi fost destul, ei anunţau oamenii că a doua zi, ei, preoţii, vor merge acolo, la serbarea adventistă, spre a-i combate în văzul satului şi-i vor face de râs, dovedindu-le că sunt rătăciţi. Astfel, şi ei cereau oamenilor să fie prezenţi la serbarea adventistă, ca să vadă ce n-au mai văzut.

Aşa că vă imaginaţi ce efect au avut toate acestea asupra sătenilor.

A doua zi, încă de dimineaţă, satul fierbea. Când se apropia ora anunţată, lumea a început să iasă de prin case şi să curgă puhoi, ca la bâlci. Toţi discutau despre ce-o să vadă şi să audă la serbarea adventistă. Sala de întâlniri a adventiştilor era amenajată în casa prezbiterului Gheorghe Manea. În aceste condiţii, sala era cu mult neîncăpătoare. N-ar fi acoperit nici a cincizecea parte din puhoiul de lume ce curgea spre curtea lui Gheorghe Manea. Conducătorii bisericii s-au hotărât să ţină serbarea în curtea casei, care era largă şi încăpătoare. Prispa mare şi lată era potrivită ca o estradă. Pe ea aveau loc corul şi cei ce aveau de prezentat programul. De la prispă, curtea pornea în pantă

uşoară spre poartă, aşa că toţi îi puteau vedea pe cei care prezentau serbarea.

Spre surprinderea tuturor, ograda aceea mare s-a umplut de lume. Curând nu se mai putea intra.

Oamenii sosiţi mai târziu au umplut uliţele de o parte şi de alta a ogrăzii. Unii aşteptau să vadă serbarea, iar alţii combaterea publică. Cu puţin înainte de începerea programului au sosit şi cei doi preoţi. Ei au cerut conducătorilor adventişti să aibă o dezbatere publică. Din partea adventiştilor erau de faţă fraţii: Ioan Tănăsescu, fost plutonier major de artilerie, Florea Iordănescu, sergent major de muzică la Regimentul 20 Dorobanţi din Turnu Măgurele, George Manea, prezbiterul local şi eu.

— Şi dumneata, fost hagiu şi poliţist, şef de post – completă Tudor.

— Da, şi eu am fost jandarm. După ce ne-am sfătuit, am acceptat provocarea, cerând să se fixeze punctele asupra cărora vom discuta. Dar preoţii, deşi iniţiaseră acţiunea, nu aveau niciun plan de discuţie. Atunci noi, în mod public, le-am cerut ca să dovedească cu Scriptura acuzaţiile pe care ni le-au adus şi pe care le-au răspândit prin sat. Le-am cerut să dovedească şi să arate cu Scriptura:

Ce este rătăcirea de care îi acuză pe adventişti, spunând că ei sunt rătăciţi.

Ce este păcatul, deoarece ei îi acuză pe adventişti că sunt nişte păcătoşi.

Ce este curat şi ce este necurat în ce priveşte mâncarea şi băutura, pentru că suntem acuzaţi de fanatism.

Ce este închinarea şi la ce să ne închinăm, deoarece îi acuzau pe adventişti de păgânism, pentru că nu se închină la icoane şi nu pupă cruci.

Ce zi săptămânală trebuie ţinută ca zi de odihnă, pentru că ne acuzaţi de iudaism.

Când trebuie să se dea botezul? La copii nematurizaţi sau la adulţi? Pentru ce ne batjocoriţi copiii, socotindu-i păcătoşi şi spurcaţi nebotezaţi?

Ce lege trebuie să ţinem, pe a oamenilor sau pe a lui Dumnezeu, şi care este aceasta? Înlocuiesc datinile Cuvântul lui Dumnezeu?

Unde merg cei morţi, în rai sau în iad? Le mai trebuie după moarte mâncare, haine, bani, lumină sau pomeni? Mai consumă ei toate acestea?

Cui trebuie să-şi mărturisească omul păcatul: preotului ortodox, sau lui Dumnezeu? Când se dă plata pentru păcat şi cine o dă, preotul sau duhovnicul?

Cum explicaţi articolul din crezul creştin: „... Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să vină, să judece vii şi morţii, a cărui împărăţie nu va avea sfârşit”. Vă cerem aceasta, deoarece susţineţi că adventiştii mint, când vestesc a doua venire a Domnului Iisus.

Voi ne acuzaţi pe noi în problemele acestea. Fraţii mi-au cerut să deschid eu discuţia şi dezbaterea, aşa că am păşit în faţă şi am zis cu glas tare:

— Oameni buni, aţi venit aici invitaţi de noi pentru a asista la un program festiv religios. Noi ne-am oferit să vă prezentăm un cuvânt frumos din partea lui Dumnezeu. Dar odată cu dumneavoastră ne-au făcut bucuria să vină şi cei doi cucernici preoţi ai satului. Dânşii doresc să modificăm programul nostru şi să avem o dezbatere publică asupra adevărului ca să vedeţi şi dumneavoastră care-i adevărul, cel susţinut de adventişti sau cel susţinut de preoţi.

— Vrem, vrem, aşa vrem, asta vrem – strigau oamenii şi în curte, şi pe uliţe.

— Pentru a se auzi, trebuie să faceţi linişte. După aceea îl vom ruga pe Dumnezeu să fie prezenţi aici Duhul Său şi îngerii, ca să ne lămurească. Doriţi să chemăm prezenţa lui Dumnezeu?

— Da, da, vrem, dorim – strigau oamenii.

— Bine, atunci mai întâi, vom cânta, apoi ne vom ruga. Şi au intonat cunoscuta cântare: „Acum se spune orişicui”, apoi fratele Tănăsescu s-a rugat puternic; după care am luat iarăşi cuvântul:

— Fraţilor, noi nu cunoaştem alt îndreptar al învăţăturilor dumnezeieşti decât Sfânta Scriptură. Dumneavoastră recunoaşteţi Sfânta Scriptură ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu în materie de credinţă? Cei ce cinstiţi Biblia să spuneţi tare „da”!

O mare de glasuri strigau:

— Da, da, Biblia, Sfânta Scriptură.

După câteva clipe, le-am făcut semn să facă linişte şi am continuat:

— Deci, fiind de acord până aici, fraţi creştini, noi cerem cucernicilor preoţi să dovedească cu Scriptura acuzaţiile aduse nouă înaintea dumneavoastră. Să explice dumnealor „ce este rătăcirea de care ne acuză pe noi; deci, ce este rătăcirea?” Aveţi cuvântul cucernice! m-am adresat preotului mai vârstnic.

Preotul a înaintat pe prispa casei, ca să răspundă la întrebare. Avea cu el o Biblie legată, ce părea nouă. Când a început să vorbească şi după ce a promis că va dovedi din Scripturi rătăcirea adventistă, a dat să deschidă Cartea, dar cu groază a constatat că Biblia lui nu avea foile tăiate. S-a fâstâcit şi s-a pierdut de tot. În timp ce se bâlbâia, a încercat să desfacă totuşi câteva foi, dar fasciculele, fiind cusute cu aţă subţire, au cedat, s-au rupt şi au început să se împrăştie pe jos. Preotul a uitat şi care era problema în discuţie, de aceea a început să vorbească alte lucruri.

Oamenii, doritori să afle adevărul, au observat că preotul lor nu numai că nu cunoştea textele, dar nu ştia să caute în Evanghelie, şi Biblia lui nici măcar nu avea foile tăiate. L-am aşteptat un timp, apoi, văzând că nu ştie să iasă din încurcătură, i-am zis:

— Cucernice, dacă nu găsiţi textul, spuneţi-ne nouă

unde se găseşte ca să-l căutăm noi.

Situaţia preotului era ruşinoasă; nu răspundea nimic, tăcea şi ţinea capul în jos ca un copil vinovat în faţa părinţilor. M-am adresat mulţimii şi am zis:

— După cum vedeţi şi dumneavoastră, oameni buni, cucernicul nu ştie unde se află textul care vorbeşte despre rătăcire. Dumnealor ne-au acuzat pe noi de rătăcire, dar dumnealor nu ştiu ce este rătăcirea. Noi o să vă citim textul şi o să vă dăm explicaţia lui. Apoi, m-am adresat preotului şi am zis:

— Avem cu noi, cucernice, Biblia bisericească, traducerea de Iaşi a doctorului teolog Niţulescu, profesor la Facultatea de Teologie, aşa că voi cita din Biblia ortodoxă, nu adventistă, pentru că adventiştii nici nu au o traducere a lor. Din Biblia dumneavoastră deci, să citim la Matei 22, 29. *Drept răspuns, Iisus le-a zis: „Vă rătăciţi! Pentru că nu cunoaşteţi nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu”.* Cunoaşteţi textul nu? îi întrebă Hagiul pe cei doi Petreşti.

— Da, da îl cunoaştem – răspunseră Tudor şi Ilie. Spune mai departe! Atunci am zis:

— Oameni buni, dumneavoastră sunteţi martori că dumnealor, preoţii, v-au îndemnat să ne ocoliţi şi să ne urâţi, socotindu-ne rătăciţi şi eretici, este aşa?

— Da, da, aşa este – răspundea ca unul mulţimea.

— Atunci, dacă Scriptura spune că rătăciţi sunt cei ce n-o cunosc, răspundeţi dumneavoastră cine sunt rătăciţii, noi adventiştii sau dumnealor? Cine se dovedi a nu cunoaşte Scriptura, noi sau dumnealor?

Oamenii tăceau. Nu se auzeau decât oftaturi, iar în depărtare păcănitul unei mori. Preoţii stăteau blazaţi ca la bara judecăţii.

— Fraţi creştini, vrem să răspundeţi voi, ca martori, este adevărată acuzaţia adusă nouă cum că suntem rătăciţi?

— Nu, nu, nu este adevărată, văzurăm noi cine sunt rătăciţii, cine nu cunoaşte Scriptura, preoţii noştri sunt rătăciţii, noi suntem rătăciţi. Dumnealor ne ţin în rătăcire.

După ce mulţimea s-a potolit, am luat cuvântul:

— Acum, fraţi creştini, vom căuta răspuns la celelalte acuzaţii şi-i invităm pe cucernici să ia cuvântul.

Preoţii nu se mişcau, nu mai încercau nimic, în cele din urmă, preotul cel tânăr urcă pe prispă. A doua problemă era legată de acuzaţia ce ni s-a adus că suntem păcătoşi.

— Îl rugăm pe cucernicul să ne spună ce este păcatul şi să arate din Scriptură ce este păcatul. Apoi, vom vedea unde este păcatul şi cine sunt păcătoşii.

Preotul spuse câteva cuvinte, mai mult de dumnealui auzite, răsuci de câteva ori în mâini Biblia şi coborî de pe estradă. Oamenii au început să se agite. Abia i-am liniştit.

— Oameni buni, pentru că dumnealor s-au dovedit nepregătiţi să răspundă la întrebările noastre şi pentru că dumneavoastră aţi venit să aflaţi adevărul o dată pentru totdeauna, noi vă vom răspunde cu Scriptura la toate acuzaţiile aduse.

Ca să nu obosim ascultătorii care stau în picioare, în drum şi în căldură, am folosit o anumită metodă. Fiecare dintre noi, cei ce eram pe prispă şi conduceam programul, am prezentat şi explicat cu Scriptura câte un punct în discuţie.

Mulţimea sorbea cuvintele Scripturii, asculta şi plângea. Era conştientă că merge pe un drum greşit. Apelurile divine au primit răspuns în inima a zeci de săteni. Ei au cerut public să-i primim la adunarea noastră. Dar tot mai mulţi erau supăraţi şi înfuriaţi, au început să strige: „Ne-am lămurit, ne-am lămurit, nu mai vrem lămuriri; conducătorii noştri ne-au ţinut legaţi la ochi cu fel de fel de poveşti, nu ne mai trebuie, daţi-i pe mâna noastră! Lăsaţi-i pe mâna noastră, să-i tăvălim, să le rupem

veşmintele lui Aron, să-i pedepsim pentru că ne-au ascuns adevărul”.

— O asemenea scenă, a mâniei poporului împotriva conducătorilor lor religioşi, pentru că le-a ascuns adevărul, n-am auzit să mai fi avut loc în ţară – zise mirat Tudor Petrescu.

— Nici eu n-am mai auzit – confirmă Hagiul.

— De obicei, oamenii ţin cu preoţii lor – interveni Ilie.

— Sigur că poporul îi iubeşte, deoarece le linişteşte temerile şi-i lasă în voia plăcerilor lor, aşa cum zice în Ieremia 6, 14 – zise Tudor.

— Dar ce zice în Ieremia 6, 14? întrebă Ilie.

— Poftim şi citeşte – zise Hagiul întinzându-i Biblia. Ilie citi cu glas tare: *Leagă în chip uşuratic rana fiicei poporului*

Meu, zicând: „Pace, Pace!” şi totuşi nu este pace!

— Mai citeşte şi în 2 Timotei 4, 3 – 4! îi ceru Hagiul.

— Da – răspunse Ilie. *Căci va veni vremea când oamenii nu vor putea să sufere învăţătura sănătoasă; ci îi vor gâdila urechile să audă lucruri plăcute, şi îşi vor da învăţători după poftele lor. Îşi vor întoarce urechea de la adevăr, şi se vor îndrepta spre istorisiri închipuite.*

— În această ocazie – zise Hagiul – lucrurile nu s-au petrecut aşa. Sătenii doreau sincer să cunoască adevărul. Se simţeau că au fost înşelaţi. Ei doreau să cunoască voia lui Dumnezeu, indiferent de atitudinea pe care o vor lua.

Când mulţimea s-a apropiat de cei doi preoţi, ca să-i linşeze, adventiştii, conduşi de capii lor, au făcut un zid de apărare cu trupurile lor, ascunzându-i de furia poporului pe cei doi preoţi. Prezbiterul Gheorghe Manea i-a luat pe cei doi preoţi şi cei doi ţârcovnici, i-a strecurat în casă pe neobservate, apoi i-a scos printr-o tindă în grădina din spatele curţii, într-o uliţă pustie şi i-a condus, însoţit de câţiva adventişti solizi, pe fiecare preot şi cântăreţ la casele lor. Aşa au fost salvaţi de mulţimea înfuriată.

După plecarea preoţilor, m-am ridicat şi am cerut să se facă linişte. Mulţimea încet, încet s-a potolit.

— Oameni buni – le-am zis – vă rugăm să vă liniştiţi! Noi am venit aici să vă prezentăm o serbare a tinerilor noştri. Noi nu am avut în plan această discuţie, ci preoţii ne-au poruncit s-o ţinem. Noi am acceptat şi dumneavoastră aţi văzut rezultatul. Vă sfătuim şi vă arătăm drumul de urmat. Ce aveţi acum de făcut, nu e să vă răzbunaţi pe conducătorii voştri religioşi, că nu v-au spus adevărul, pentru că voi personal trebuie să căutaţi adevărul; să cercetaţi Scripturile, să vă pocăiţi, să credeţi în Iisus ca Mântuitor personal, să păziţi Cele Zece Porunci şi să vestiţi a doua venire a lui Hristos. Aceasta este datoria noastră. Aşa să facem!

Mulţimea a aprobat entuziasmată. Fratele Florea Stoica a anunţat continuarea programului muzical. Tinerii au răspândit prin cele prezentate un entuziasm şi o mare bucurie. Oamenii trăiau bucuria descoperirilor lui Dumnezeu. La sfârşit au cântat „Vestiţi oricui că timpu-i pe sfârşit", în final s-a rugat Florea Iordănescu. Sătenii, mulţumiţi de cele auzite, s-au răspândit pe la casele lor, comentând şi acuzând poziţia preoţilor lor.

— Scena aceasta mi-aminteşte de cele descrise de serva Domnului în cartea *Experienţe şi Viziuni* – zise Tudor Petrescu.

— Da – aprobă Hagiul – de multe ori am recitit acele cuvinte sub impresia celor petrecute la Belitori. Am învăţat pe de rost cuvintele inspirate. Ele se găsesc la sfârşitul capitolului „Încheierea soliei îngerului al treilea" şi spun aşa:

Mulţi nelegiuiţi erau foarte înfuriaţi când au trebuit să sufere plăgile. Era o scenă îngrozitoare. Părinţii făceau copiilor reproşuri amare, şi copiii părinţilor, fraţii surorilor şi surorile fraţilor. Jale mare se auzea pretutindeni: „Tu ai fost cel care m-a împiedicat să primesc adevărul". Oamenii

se întorceau cu o ură înverşunată contra păstorilor lor şi ziceau: „Voi nu ne-aţi avertizat, ci ne-aţi spus că toată lumea se va mântui. Ne-aţi strigat pace, pace, pentru a înăbuşi orice temere. Voi nu ne-aţi spus nimic despre această oră şi pe acei care ne-au avertizat faţă de aceasta, voi i-aţi numit oameni fanatici şi răi, care voiau să târască în prăpastie”.

…Şi un alt paragraf, dintr-o altă carte, spune: Oame*nii vor vedea că au fost duşi în rătăcire. Ei se vor acuza unul pe altul, dar toţi se vor uni în a-şi manifesta cea mai crudă condamnare faţă de slujitorii religiei. Aceştia i-au condus pe ascultătorii lor să facă fără valoare Legea lui Dumnezeu şi să-i prigonească pe aceia care au sfinţit-o. Acum, în deznădejdea lor, conducătorii religioşi mărturisesc înaintea lumii lucrarea de amăgire. Mulţimile se umplu de furie. „Suntem pierduţi!” strigau ei „şi voi sunteţi cauza pieirii noastre”; şi se vor arunca asupra păstorilor care i-au dus la pieire. Chiar aceia care odinioară îi admirau în cel mai înalt grad vor rosti împotriva lor cele mai grozave blesteme. Săbiile care erau destinate să ucidă poporul lui Dumnezeu vor fi folosite pentru a-i distruge pe învăţătorii falşi. Pretutindeni va fi luptă şi sânge vărsat. (Tragedia veacurilor, capi*tolul „Pustiirea pământului”)

— Grozave vremuri – zise Tudor îngândurat.

Clopotul bisericii dăngănea jalnic, amintind trecerea morţii prin trupul unui sătean. Vaietul lui mărea şi mai mult frământarea şi cercetarea celor trei. Pe fereastra de apus, priveau norii negrii şi grei, ce se ridicau purtători de veşti rele. **Capitolul X**

Vremea se îndulcise puţin, dar cerul era acoperit cu nori groşi şi începuse să ningă cu fulgi mari şi rari. Din când în când, vântul trimitea rafale, îndoind copacii ce-şi aruncau ultimele zdrenţe de gheaţă prinse-n coroană. Satul răsuna de strigăte voioase, sărbătoreşti. Şoseaua era

înţesată de oameni. Sătenii stăteau de vorbă bucuroşi pe lângă uluci. Vecinii se vizitau unii pe alţii, şi rudele la fel. Grupuri de copii, ca nişte cârlani, se hârjoneau prin şanţul şoselei. Aveau loc adevărate bătăi cu zăpadă.

De la una dintre ferestrele postului de jandarmi, Tudor Petrescu urmărea mişcarea de afară. Îşi amintea zilele când era ca unul sau ca altul dintre puştii războinici. Văzându-i ieşind de sub sălciile albe, îşi amintea cum stătea cu orele, ascuns sub podul şoselei, lângă şcoală, fiindu-i frică să intre la orele de religie; pentru că nu se închina şi nu pupa icoana, lua bătaie zdravănă. Învăţătorul îi era rudă, de aceea nu se sfia să-l bată crunt; nu-l bătea decât la palmă. Îl bătea până îi plesnea pielea şi nu mai putea face nimic cu mâinile. Degeaba a intervenit mama Joiţa, învăţătorul Ştefăniţă a rămas de înduplecat. Când nu s-a mai întors de pe front, copiii s-au bucurat, mai ales copiii adventiştilor. Luciseră peretele din spatele clasei, sprijinindu-se cu mâinile, în timp ce erau puşi să stea cu genunchii pe coji de nucă. În fiecare luni erau torturaţi. Într-o zi, omul de serviciu s-a supărat şi a strigat învăţătorului:

— Da’ ce, domnule învăţător, de unde să mai adun coji de nucă? Nu mai am, am curăţat nucile la juma’ din sat, ca să le iau cojile pentru dumneata. Nu mai am de unde aduce. Atunci, învăţătorul a schimbat tactica – i-a pus să stea ca stârcul, într-un picior, cu mâinile ridicate la ceafă. Până la vacanţă, au tot stat ca barza. În vară, a fost chemat pe front. Cât s-au bucurat! Ca nişte copii fără minte s-au bucurat. Într-o zi, a venit la Tudor un coleg din celălalt cap de sat şi i-a zis: „Băi, Tudore, vreau să merg şi eu sâmbătă cu tine, să văd ce-i acolo, că doar n-oi suferi tu ca prostu!”

A mers, şi de atunci în fiecare luni făcea „barza” cu mine. Devenisem ca doi fraţi până la moarte; la moartea lui. La câteva luni după încorporare, l-au dus acasă într-o

ladă. Am fost anunţaţi că a murit ca un erou; dar nimeni nu ştie ce fapte de eroism a făcut. Au umblat mai multe zvonuri. Unii spun că a fost bătut pentru nesubordonare, de către capelanul unităţii. Alţii că l-au bătut nişte camarazi, supăraţi că sâmbăta nu execută programul administrativ; alţii că ar fi fost aruncat în cala unui vapor şi ar fi murit asfixiat, curăţind magaziile. Eu cred că a murit ca un erou, dar nu al armatei române, ci al Domnului.

— Frate Tudore, vrei să te rogi cu noi pentru reuşita de diseară? Nu mai sunt multe ore şi va avea loc minunea lui Dumnezeu. Mă simt slab. Nu am mai avut ocazii dintre acestea. Să ne consacrăm Domnului şi pregătiţi-vă şi voi că s-ar putea să interveniţi şi să mă ajutaţi. Aţi auzit ce-a zis preotul? Să nu-l facem de ruşine.

— Să ne ajute Domnul, că, dacă te bazezi doar pe ajutorul nostru, ai şi pierdut – zise Tudor în timp ce se depărta de fereastră şi se alătura celor doi.

Se lăsa înserarea când s-au ridicat de la rugăciune. Erau liniştiţi; le pierise teama şi încordarea. Mai înainte se simţeau slabi, ca şi când nu ar mai fi apărut niciodată în faţa mulţimii. Şi totuşi, simţeau că acum nu va fi ca până atunci. Plutea în aer un mister. Se temeau şi de ceva rău. Le trecea prin minte gândul de a renunţa. Ar fi avut destule motive; dar dacă Domnul le cerea să meargă acolo, n-ar fi greşit refuzând? Ar fi dorit să treacă Sabatul mai repede şi să sosească clipa aceea. „Mai bine nu ne-ar fi spus”, gândeau când unul, când altul. Când auziră clopotul bisericii chemând lumea la vecernie fură gata. Priveau prin cele două ferestre oamenii care ieşeau din curţi pregătiţi pentru biserică. Se înnoptase şi coborâse gerul. Din loc în loc, prin uşile caselor deschise, lumina năvălea cu sclipiri de fulger peste zăpada sticloasă. În altă parte, ferestre luminate se stingeau. Curând se porni o ploaie de scârţâituri, sub paşii greoi ce sfărâmau zăpada. Oamenii se

salutau cu vorbe cucernice. Cete, cete, curgeau şi tropăiau prin uliţele murdare de lumina nopţii. Tot satul se ducea la biserică. Arestaţii erau uimiţi. Nu văzuseră aşa ceva.

Doi jandarmi îmbrăcaţi în civil au intrat în camera lor, cerându-le să fie gata de pornire. Trebuia să plece mai devreme, dacă doreau să intre-n biserică.

După apus îşi curăţaseră bine hainele şi acum arătau binişor. La vânătăi, umflături şi răni n-aveau ce le face. Acestea erau bijuteriile lor.

Geamurile luminate, înalte şi înguste ale bisericii se vedeau de departe. Prin uşa larg deschisă, plină de lumină, intrau şi ieşeau umbre fără chip. Cu cât se apropiau, umbrele prindeau contur omenesc. Oamenii curgeau înăuntru ca o funie, tăcută, foşnind şi trăgându-şi sutele de picioare peste lut şi piatră.

Biserica era plină cu cetină de brad şi pin, ca o oază în deşertul de piatră. Crengile se mişcau şi se legănau atinse de oamenii ce înaintau prin ceaţa răsuflărilor, prin aburul în care abia se zăreau luminile altarului.

Arestaţii, însoţiţi de călăuzele lor militare, s-au strecurat cu greu până în dreapta altarului, aproape de strană. Priveau surprinşi de tabloul acela mirific. Oamenii încă soseau; cete, cete. Veneau din cele trei sate care nu aveau încă biserici. La sărbători mari, oamenii veneau aici, în satul mumă.

Biserica devenise înţesată de oameni. Ultimii veniţi, rămâneau afară. Acolo îşi spuneau rugăciunile, în ger. Mulţimea de bărbaţi şi femei, tineri şi bătrâni, se legăna şi vuia ca un codru. Pe mijloc se formase un curent de du-te-vino. Cei deranjaţi reacţionau nemulţumiţi şi blocau trecerea. După scurt timp, nu mai rezistau presiunii şi se dădeau într-o parte.

Când preotul apăru pentru prima liturghie, formaţia celor patru ţârcovnici începu să cânte. Cântarea lor era auzită de primele rânduri; dar curând se aşternu liniştea şi

poporul căzu în genunchi înaintea altarului. Se făcuse linişte; nimeni nu mai vorbea; fiecare îşi bolborosea ruga şi se închina, cu ochii ţintă la preot şi la lumina ce se consuma deasupra altarului. Preotul cânta şi vorbea în acelaşi timp, aruncând vorbe doar de el înţelese.

După ce isprăvi liturghia, popa urcă-n strană şi vorbi, arătând învăţămintele acelei zile. Îi sfătuia pe săteni să se ferească de rele, mustrându-i, dând din mâini şi tunând cu o voce puternică. Mulţimea era mişcată de cuvintele preotului; mulţi se căiau de păcatele lor, unii se băteau în piept, alţii mai slabi – şi mai ales femeile – plângeau.

După a doua liturghie, oamenii se simţeau mai uşuraţi. Preotul începu să cânte cu voce frumoasă şi caldă:

„Când magii veniră
În iesle-L găsiră
Un prunc înfăşat
Cu chip de împărat...”

Mulţimea s-a ridicat din genunchi şi începu să cânte după preot şi cântăreţi:

„... Pruncului să colindăm Daruri multe să-l dăm...”

Vuietul de glasuri făcea să tremure arborii şi să pâlpâie speriate luminile. Păreau aşa de uniţi în cântarea lor, ca o voce! Melodia mergea la inimă. Către sfârşit, oamenii se întorceau spre corul cântăreţilor, mutându-se de pe un picior pe altul. Cei ce stau în scaunele aşezate pe lângă zid, moţăiau răpuşi de oboseală şi căldură.

După cântare, preotul urcă în strană şi zise:

— Credincioşii mei, vă amintiţi că în fiecare an, cu ocazia acestei sărbători, v-am făcut câte o surpriză plăcută.

— Da, da, părinte, aşteptăm – confirmară mai multe voci.

— Şi anul acesta îmi voi împlini făgăduinţa; numai că surpriza va fi cu totul deosebită.

Se făcuse linişte în biserică; doar cei din spate şi din

uşi întrebau: „Ce-a zis? Ce-a zis?” Oamenii îl cercetau pe preot să vadă ce surpriză le ascunde. Nu descopereau nimic curios la părintele lor. Acesta se întoarse spre locul unde erau cei trei adventişti şi se adresă mulţimii:

— Dragi credincioşi, voi ştiţi că eu mi-am dat toată silinţa să vă descopăr adevărul mântuitor, tot ce vă ajută să fiţi buni creştini. În acelaşi timp, v-am vorbit despre noile învăţături venite din Răsărit sau din Apus, v-am explicat învăţătura fiecăreia, ca să nu fiţi în necunoştinţă. Azi avem trei fraţi creştini ce se călăuzesc după un crez deosebit de-al nostru. Mă întristează povestea venirii lor la noi şi sunt mâhnit că fraţi creştini, ca noi, au avut purtări necreştine cu ei. Am socotit că vă veţi bucura dacă-i invit alături de noi, rugându-i să ne vorbească despre credinţa lor. Mai suportaţi să-i ascultăm grăind despre solia lor?

— Da, da, să vorbească – izbucni mulţimea. Preotul a coborât din strană, i-a spus ceva Hagiului, şi a urcat împreună în strana strâmtă. Hagiul, vădit emoţionat, a luat cuvântul şi a zis:

— Fraţi creştini, mă aflu înaintea voastră cu voia preacucernicului şi după planul lui Dumnezeu. El îmi conduce viaţa pas cu pas în împlinirea voii Sale. Eu vă fac cunoscută cea mai mare veste trimisă omului, de la noaptea Betleemului încoace. Mă minunez când mă gândesc cât de mult vă iubeşte Dumnezeu! El a condus venirea noastră aici prin atâtea peripeţii; urmele lor se văd clar pe faţa noastră.

Sunt uimit să descopăr aici, un preot atât de devotat turmei sale, iar pe dumneavoastră atât de religioşi. Cinstirea primei veniri a Domnului Iisus este vizibilă. Am urmărit cu câtă pioşenie v-aţi rugat şi închinat; v-am ascultat mărturisirile şi mi-am dat seama că voi v-aţi legat nădejdea de prima venire a lui Iisus; şi e lucrul cel mai bun pentru om. El este speranţa oricărui păcătos care se pocăieşte şi-şi mărturiseşte vina. El a oferit iertarea oricui

i-a cerut-o. Însă, fraţii mei, venirea lui Iisus la Betleem ne-a adus şi o altă făgăduinţă a lui Dumnezeu. El a venit să se jertfească pentru noi, să ne arate cum să trăim, după ce suntem iertaţi; dar a venit să ne spună că va reveni, ca să ne ducă cu Sine acolo unde ne-a pregătit locuinţe. El spunea ucenicilor, înainte de plecare: *Să nu vi se tulbure inima. Aveţi credinţă în Dumnezeu, şi aveţi credinţă în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locaşuri. Dacă n-ar fi aşa, v-aş fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Şi după ce Mă voi duce şi vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce şi vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu, să fiţi şi voi.* (Ioan 14, 1 – 3)

Vestea revenirii lui Iisus, deşi a fost vie printre creştinii primei biserici, ea s-a pierdut până la noi. Acum lumea noastră este străbătută de această veste, şi azi a ajuns şi la noi.

Unii poate că au mai auzit de ea, alţii poate că nu. Oricum, în aceste momente se vesteşte de la strana bisericii voastre şi-a lumii întregi; Domnul, pe care aţi venit să-L cinstiţi, căruia v-aţi rugat şi la picioarele căruia aţi plâns, vă vesteşte în această seară că se va întoarce să vă ia la El.

— Când, domnule, când va veni? întrebă cu lacrimi în ochi o femeie îmbrăcată în doliu.

— Curând, foarte curând, atât de curând, cât de repede lumea este gata. *Domnul nu întârzie în împlinirea făgăduinţei Lui, cum cred unii; ci are o îndelungă răbdare pentru voi, şi doreşte ca niciunul să nu piară, ci toţi să vină la pocăinţă. Ziua Domnului însă va veni ca un hoţ. În ziua aceea, cerurile vor trece cu trosnet, trupurile cereşti se vor topi de mare căldură, şi pământul, cu tot ce este pe el, va arde. Deci, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice, ce fel de oameni ar trebui să fiţi voi, printr-o purtare sfântă şi evlavioasă, aşteptând şi grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, în care cerurile aprinse vor pieri, şi trupurile*

cereşti se vor topi de căldura focului? Dar noi, după făgăduinţa Lui, aşteptăm ceruri noi şi un pământ nou, în care va locui neprihănirea. De aceea, prea iubiţilor, fiindcă aşteptaţi aceste lucruri, siliţi-vă să fiţi găsiţi înaintea Lui fără prihană, fără vină şi în pace. (2 Petru 3, 9 – 14) – Din aceste cuvinte, înţelegem că cel ce aşteaptă este Domnul, nu noi. El urmăreşte cu răbdare pocăinţa noastră.

— Domnule, ce trebuie să facem pentru a fi pregătiţi, aşa cum spui dumneata?

— Este o întrebare înţeleaptă; ea arată că sunteţi preocupaţi şi interesaţi de întâlnirea cu Iisus. Apoi, voi cunoaşteţi prea bine că, atunci când aştepţi pe cineva aşa de important cum este Iisus, te interesezi de viaţa, obiceiurile şi lucrurile care îi fac plăcere acelei persoane, ca să faci pregătirile după gustul ei. Te interesează felul de vorbire, cum îi place să i se vorbească, ce-i place să mănânce, să bea, cum se comportă cu semenii, ce tovărăşii îi place să aibă; şi aştepţi cu nerăbdare să vezi ce misiune are; apoi, dacă îţi cere să-l ajuţi în lucrarea lui, nu rămâi nepăsător. Sunteţi de acord cu mine că aşa face un om înţelept atunci când aşteaptă pe cineva foarte important?

— Da, da – răspunseră mai mulţi săteni deodată.

— Dacă această persoană importantă este Domnul şi Mântuitorul nostru, judecaţi voi, cât de serios trebuie să privim pregătirea noastră, pentru întâlnirea cu el.

Se făcuse linişte deplină în sală. Oboseala se stinsese în trupurile sătenilor. Erau ochi şi urechi, cei de afară se căţăraseră ciucuri pe ferestre. Hagiul a desfăşurat punct cu punct cererile lui Dumnezeu prezente în credinţă şi Lege. Arăta principiul şi argumenta cu „stă scris”. În timp ce întărea cu texte adevărul că „El vine”, un sătean băţos, care asculta fără să-i tresare muşchii feţei, întrebă:

— Domnule, cum avem siguranţă că El vine, ca să nu-L aşteptăm degeaba?

— E bună întrebarea. Siguranţa de care avem atâta

nevoie vine în inima noastră pe măsură ce căpătăm încredere în Iisus şi păzim poruncile Lui. Ştiţi, că pofta, vine mâncând. Când vei simţi cum vine zilnic în ajutorul tău, în cămăruţa ta de rugăciune, în biserica ta şi oriunde stai să studiezi, atunci capeţi şi siguranţa venirii Sale pe norii cerului. Dacă nu capeţi experienţa venirii Sale zilnice în viaţa ta, atunci e greu să crezi că va veni pe norii cerului.

— Domnule, zise unul dintre cei patru cântăreţi – era un fruntaş mai răsărit al satului – voi adventiştii aţi aşteptat venirea lui Iisus la 1844 şi după cum se vede v-aţi înşelat. Ce ai de zis?

— Este adevărat că, la 1844, o bună parte a creştinilor din America şi unii chiar din Europa au aşteptat revenirea lui Iisus. Unii spun că a fost o nebunie aşteptarea lor, deşi... doar Dumnezeu ştie adevărul. Mai mult decât atât, adventiştilor de ziua a şaptea li se pune în cârcă această greşeală, în ciuda faptului că ei nu existau ca biserică. Şi... oricum, nu erau primii care au aşteptat revenirea lui Iisus pentru a doua oară. L-au aşteptat mai întâi apostolii. Ei credeau că Iisus va veni în timpul vieţii lor, dar n-a venit. L-au aşteptat creştinii de la Apus şi de la Răsărit, la finele anului 1.000 d.Hr., şi n-a venit. L-au aşteptat şi cei de la 1844; dar aceasta nu înseamnă că nu mai vine. El ar fi venit, dacă lumea ar fi fost pregătită. El a promis; îngerii au promis şi apostolii au promis că El va veni, şi eu cred, pentru că vine zilnic în viaţa mea. Dumneata, care mi-ai pus ultimul întrebarea – şi arătă cu mâna spre cântăreţ – ai avut vreun fecior în armată?

— Da, am avut – zise omul surprins de întrebare.

— S-a întâmplat să-ţi trimită epistolă că vine în permisie?

— Da.

— S-a întâmplat să-l aştepţi şi el să nu vină?

— Da, sigur, de mai multe ori.

— Ei bine, pentru că n-a venit atunci când l-ai aşteptat, înseamnă că n-a mai venit niciodată?

— Ba a venit până la urmă, şi a venit când nu mă aşteptam. A venit pe nepregătite.

— Nu trebuie să ne temem că nu va veni! În Evanghelia lui Marcu El a spus: *... veţi vedea pe Fiul omului şezând la dreapta puterii şi venind pe norii cerului.* (*Mar*cu 14, 62). S-ar putea ca în jurul nostru să mişune vestitori ai necredinţei şi să ne amăgească, spunându-ne că Iisus nu mai vine, sau că a venit, cândva, sau undeva, în pustie, sau în vreo cămăruţă. Ca buni creştini ce ne place să fim, să ascultăm mai presus de toate sfatul apostolului Pavel, care ne îndeamnă: Să n*u vă părăsiţi dar încrederea voastră, pe care o aşteaptă o mare răsplătire! Căci aveţi nevoie de răbdare, ca, după ce aţi împlinit voia lui Dumnezeu, să puteţi căpăta ce v-a fost făgăduit: „Încă puţină, foarte puţină vreme” şi „Cel ce vine va veni, şi nu va zăbovi”.*

— Domnule, vrei să spui că viaţa noastră este rea şi păcătoasă? Vrei să spui că noi suntem necredincioşi? Încerci să ne umileşti? Care sunt faptele noastre rele? – întrebă cu destulă mânie în glas fratele primarului.

— Fraţi creştini! Noi nu acuzăm şi nu învinuim pe nimeni, noi nu cunoaştem faptele voastre, doar Dumnezeu le cunoaşte. Aşa că trebuie să vă cercetaţi în lumina Scripturii. În cartea a II-a a Facerii, la capitolul 20, începând de la versetul 1, veţi găsi Cele Zece Porunci dumnezeieşti. Cercetaţi-le şi apoi vedeţi dacă trăiţi sau nu după voia Domnului! Constataţi dacă respectaţi cuvintele sfinte. Marele David spune în Psalmi 106, 3: *Ferice de cei ce păzesc Legea, de cei ce înfăptuiesc dreptatea în orice vreme!* Dacă însă veţi constata că unele dintre faptele voastre nu corespund cu Legea Domnului, atunci, neîntârziat, trebuie să...

— Să ne spovedim la preot – îl întrerupse un

cântăreţ, pe vorbitor. Ştiam şi noi asta, altceva, că de mers la preot pentru spovedanie ştiam, că am tot mers până acum.

Se produse o rumoare printre ascultători. Unii erau nemulţumiţi pentru întreruperea vorbitorului, iar alţii murmurau împotriva celor auzite. Câţiva bărbaţi încercau să plece, dar nevestele lor stăruiau să mai rămână. Erau interesate de cele auzite. În cele din urmă, mişcarea maselor se potoli şi Hagiul continuă:

— Fraţi creştini, îngăduiţi-mi să repet ce se pare că voi ştiţi. E foarte bine că voi aţi mers la preot să cereţi sfat şi îndrumare pentru a scăpa de păcat, dar, cine a ascultat sfatul cel bun? Am alergat noi la Iisus, singurul în stare să ierte păcatele noastre? Apostolul Ioan pe care voi îl cinstiţi şi care a fost mai mare şi mai sfânt decât toţi preoţii din zilele noastre, ne-a scris o epistolă în care ne zice: *Copilaşilor, vă scriu aceste lucruri, ca să nu păcătuiţi. Dar dacă cineva a păcătuit, avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Iisus Hristos, Cel neprihănit. El este jertfa de ispăşire pentru păcatele noastre; şi nu numai pentru ale noastre, ci pentru ale întregii lumi; şi prin aceasta ştim că îl cunoaştem, dacă păzim poruncile Lui. Cine zice: „Îl cunosc” şi nu păzeşte poruncile Lui este un mincinos, şi adevărul nu este în el. Dar cine păzeşte Cuvântul Lui, în el dragostea lui Dumnezeu a ajuns desăvârşită; prin aceasta ştim că suntem în El. Cine zice că rămâne în El, trebuie să trăiască şi el cum a trăit Iisus. Prea iubiţilor, nu vă scriu o poruncă nouă, ci o poruncă veche, pe care aţi avut-o de la început. Porunca aceasta veche este Cuvântul, pe care l-aţi auzit.* (1 Ioan 2, 1 – 7)

Trecuseră aproape două ceasuri de când Hagiul vorbea mulţimii. De mult nu vorbise aşa. Era cu totul un foc. Îi vibra toată fiinţa. O putere tainică îi dirija vorba şi gândul. Apelurile ţinteau inima ascultătorilor. Tudor şi Ilie plângeau lângă strană. Nu-l auziseră niciodată vorbind cu

atâta putere. Pentru ei, coborâse cerul pe pământ. Simţeau că Dumnezeu a luat chipul Hagiului şi le vorbeşte. Curgea speranţa în şuvoaie prin vorbele lui, iar cerul părea dincolo de fereastra bisericii. Din când în când, îşi aruncau privirile peste mulţime. Era ca împietrită. Totul părea un bloc uriaş, cafeniu, în care un sculptor cioplise faţa lumii.

Pe când Hagiul îşi construia apelul final, liniştea a fost spartă de-un strigăt străin.

— Părinte, părinte, lasă-mă să spui ceva! Oameni buni! Să vă spui, o minune să vă spui!

Era o femeie.

Toate privirile se îndreptară spre ea. Între timp, ajunsese lângă strană. Preotul şi un cântăreţ o prinseseră din părţi şi încercau s-o liniştească. Ea lupta să se elibereze din mâna lor şi le cerea îngăduinţă să vorbească. Până la urmă, preotul îi zise:

— Bine, vorbeşte, dar nu vreau să-mi superi oaspeţii.

— Nu părinte, am să spui doar minunea.

— Bine, spune!

— Oameni buni, nu e nevoie să vă spui cum mă cheamă, că mă ştiţi toţi, mai ales de când s-a abătut blestemul asupra casei mele. Voi ştiţi că-s o femeie vrednică, la casa mea. Totdeauna la masa mea au mâncat săracii satului şi toţi nealivăniţii. Omul meu, să-l ierte Dumnezeu, v-a omenit pe toţi şi eram blagosloviţi de ăl de sus, până când fata noastră – singura pe care o aveam, a căzut din nuc şi a damblagit. Sunt doi ani de când zace la pat. Am fost cu ea pe la toţi vracii, au tras-o toate babele, i-au dat buruieni cât un fânar, dar degeaba. Omul meu şi-a dat duhul cu oful în inimă. Mă rog la Dumnezeu, zi şi noapte, să-i uşureze sufletul. Cum s-o chinui el, săracu', acolo-n sânul lui Avraam, văzându-ne pe noi cât de amărâte suntem!

— Hai, lasă morţii-n pace şi zi ce ai de zis – se răsti la ea ţârcovnicul.

— Las-o Nae în pace, săraca! îl înghioldi nevasta pe ţârcovnic.

— Şi după cum vă spusăi, a venit la mine jandarmul ieri şi m-a întrebat dacă mai dau de pomană pentru omu' meu.

— Mai dau, îi zâsăi.

— Da' la eretici dai?

— La ce mă, omule?

— La eretici, zâsă jandarmul.

— De unde creţi? I-aţi prins voi?

— Nu, ăia din Lacul Sărat, dar ni i-au trimis nouă.

— Ce să faceţi cu ei?

— Îi trimitem şi noi mai departe.

— Asta e un semn rău; a înnebunit lumea, am zis.

— Hai! Lasă lumea. Le dai sau nu le dai?

— Le dau, am zis. Stai puţin să-ţi dau nişte boabe.

— Ce să-mi dai, femeie?

— Boabe, să dai la creţi.

— Mă, proasto, ăştia-s oameni, nu păsări.

— Cum, nu sunt d-ăia de atacă puii şi găinile?

— Nu, sunt oameni, trei oameni, ai înţeles?

— Da, da, am înţeles – i-am zis buimăcită de vorbele lui. Mă tot gândeam şi mă întrebam ce oameni o fi ăia creţi. Aşa că m-am grăbit să pregătesc mâncare şi să mă duc să văd creţii. Am rămas mirată când am fost dusă la aceşti oameni ai lui Dumnezeu. Nu erau deloc creţi, ci erau aşa cum îi vedeţi. Erau în biroul jandarmilor, cu hainele boţite şi cu fălcile umflate; ăluia mai mic, ăstuia care stă lângă strană, îi mai curgea sânge dintr-un ochi – şi se întoarse să-l arate pe Ilie care stătea rezemat de strană. După ce le-am golit coşniţa, am dat să plec, dar ăl bătrân mi-a zis: „Stai să ne rugăm pentru tine, ca să te blagoslovească Cerul pentru cele aduse. Am stat şi eu şi jandarmul. Şi ce să vedeţi, când a început să se roage, am început să plâng, se ruga de parcă era Sfântul Anton,

pupa-i-aş tălpile, că numa el mă mai miluieşte şi se roagă pentru mine, păcătoasa. Şi s-a rugat. Când a sfârşit milostivirea, era să-i cad la tălpi, că s-a rugat pentru amărâta aia a mea de-acasă. Pe nimeni n-am auzit rugându-se pentru ea. Ştia, oameni buni, ce năcaz am eu acasă. Am plecat cu inima uşurată.

Când m-am dus acasă, amărâta mea dormea. Când am intrat eu, s-a trezit. Parcă nu mai era aşa galbină. S-a uitat la mine cam prosteşte, apoi m-a strigat:

— Mamă!

— Ce e, fato – i-am zis.

— Uite! mi-a zis, şi a ridicat mâna aia bleagă. Apoi, s-a dat jos de pe rogojină. Mi-am făcut cruci, mi-am scuipat în sân, dar ce vedeam era adevărat; adevărat, adevărat.

Mulţimea începu să murmure şi să se agite. Unii râdeau, alţii erau supăraţi că le fură timpul şi l-a întrerupt pe Hagiu. Unii începură să strige:

— Dă-o afară, părinte, că n-am venit s-o ascultăm pe asta!

— Liţo! Liţo!

Strigă puternic săteanca, către o femeie ce era aşa de îmbrobodită că nu i se vedea faţa şi care sta ascunsă după un stâlp.

— Liţo, vino încoa! strigă femeia.

Fantoma se desprinse greu din umbra stâlpului şi îşi făcea loc cu coatele, strecurându-se spre strană. Când ajunse, îşi trase broboada de pe faţă şi lăsă să-i cadă baticul după gât.

— O vedeţi, oameni buni? El s-a rugat şi mi-a vindecat-o – şi arătă spre Hagiu.

Se făcuse tăcere de mormânt. Nici răsuflările nu se mai auzeau. Toţi priveau încremeniţi; aşa ceva nu mai văzuseră. Minuni aveau loc numai în povestirile lor, spuse la un pahar de zaibăr, când se strângeau să tăinuiască. Un bărbat se desprinse din rândul lui şi se apropie de Liţa. O

pipăi, îi luă mâna beteagă, care acum era ca toate mâinile, i-o săltă în sus, lăsându-i-o să cadă brusc. Pipăi bărbia care fusese strâmbă, se minună, se întoarse spre săteni şi zise:

— Aşa-i lume, e Liţa şi e sănătoasă. Trebuia să şi fie, după câte daruri i-au făcut Sfântului Anton şi părintelui ca să mijlocească pentru ea. Ei au vindecat-o, că ei sunt sfinţi; sunt sfinţii noştri din străbuni. Pe străinii aceştia nu-i cunoaştem. Au venit la noi într-o vreme nepotrivită şi nechemaţi.

— Nu-i adevărat, oameni buni, oamenii aceştia s-au rugat şi mi-au spus că o să văd bineţea Domnului. Şi am văzut-o în tămăduirea fiicei mele. Sfântului Anton de ani de zile îi cer şi n-am simţât nimic; iar părintelui ce să-i cer, că e şi el om, e om bun, şi are soacra bolnavă, aşa cum a fost fata mea.

— Spui vorbe proaste femeie – o opri bărbatul de lângă ea. Domnule, se adresă el Hagiului, la dumneata-n sat sunt bolnavi?

— Sunt – spuse liniştit Hagiul.

— Şi de ce nu te rogi pentru ei, să-i vindeci?

— Mă rog, dar vindecarea e a Domnului.

— Deci recunoşti că nu tu vindeci?

— Am spus că eu mă rog, dar vindecarea vine de la Domnul. El o dă celor ce au credinţă în El, aşa cum a avut femeia aceasta a cărei fiică s-a vindecat.

Omul s-a făcut că n-a sesizat spusele Hagiului şi a continuat:

— În familia ta ai bolnavi?

— Am nişte rude.

— Dar printre ivantiştii tăi, sunt bolnavi?

— Mai sunt.

— Atunci de ce nu-i vindeci, domnule, şi vii aici să ne tulburi şi să ne strici sărbătoarea? Vrei să ne îndupleci la rătăcirea ta? Vrei să călcăm în picioare ce a fost mai scump pentru părinţii noştri? Sunt uimit, oameni buni, cum

aţi privit nepăsători, în timp ce omul acesta învârtea în mâini o cărticică şi îşi bătea joc de credinţa noastră strămoşească. Aţi privit la el cum batjocorea sfânta cruce, spunând că e un lemn. Ne-a umilit, spunându-ne că ţinem o zi falsă, că sfânta dumenică nu e sfântă. Sfânta slană pe care o mâncăm în cinstea sfântului Crăciun, domnul nostru, a zis că este spurcată. Tăria care ne veseleşte inima, a numit-o zeama nebuniei. Ce e cu voi, sătenii mei, nu cumva v-aţi pocăit? Ia să vedem, daţi slana la câini, scoateţi cepul la butoiu cu vin? Nu mai înjuraţi? Nu vă mai bateţi muierile? Ha, ha, ha, ia te uită, domnule, Boianu, sat de sfinţi! Nu mai veniţi duminica la slujbă? O faceţi sâmbăta? Ia să vedem cine nu-şi mai trimite copiii sâmbăta la şcoală? Sunteţi mulţi şi proşti, căscaţi gura la palavre. Părintele s-a cam întrecut cu surpriza, de această dată. Probabil că nici dumnealui n-a ştiut ce ascunde năpârca asta – şi arătă mânios spre Hagiu.

— Domnule învăţător, v-a biruit mânia în această seară; trebuie să vă poruncesc un număr de mătănii pentru curăţire de mânie – zise preotul încercând să-l oprească.

— Dă-i multe părinte, dă-i multe, pentru că ne-a umilit. Învăţătorul ne-a batjocorit în această seară – strigă unul din mulţime. Are datorii şi nu le plăteşte.

— Care eşti mă? se ridică pe vârful cizmelor învăţătorul ca să-l vadă pe vorbitor. Ce mă Guţă, vorbeşti pentru că n-ai copii, las c-o făta nevastă-ta şi vii tu la mâna mea.

— Aha! Până atunci îţi mâncăm coliva, domn Terci.

— Bine derbedeule, bine, ai tu nepoţi sau neamuri, bine…

— Oameni buni, să nu uităm că sunt sfintele sărbători pe care le-am primit de la părinţii noştri ce se hodinesc acum în sânul lui Avraam. Cinstind cu sfinţenie sărbătorile, îi cinstim pe părinţii noştri, şi auzirăţi din Decalog care grăi astfel: *Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, pentru ca*

să ţi se lungească zilele în ţară, pe care ţi-o dă Domnul, Dumnezeul tău. (Exod 20, 12) – luă cuvântul preotul.

În timp ce preotul rostea porunca, Hagiul s-a apropiat de el, şoptindu-i, că ar dori să mai spună ceva. Cucernicul i-a făcut semn că nu, deoarece agita mulţimea. Oamenii erau derutaţi şi aproape că se ştersese impresia făcută de cuvintele Hagiului.

— Iubiţii mei credincioşi, sunteţi de părere cu mine să mulţumim oaspeţilor noştri pentru cele spuse?

— Da, da, le mulţumim – ziseră o mare de voci.

— Să-i asigurăm că noi respectăm crezul lor, şi le dorim izbândă în cele ale credinţei. Nouă nu ne este ruşine, ca unora, să-i numim fraţi. Ei s-au consacrat în credinţa lor, ca şi noi într-a noastră. Ei se roagă aceluiaşi Iisus, ca şi noi, au aceeaşi Scriptură, ca şi noi. Ei sunt creştini, ca şi noi. Nu vă lăsaţi amăgiţi de unii păcătoşi care vă îndeamnă la răzbunare împotriva lor. Ei sunt fraţii noştri. Dacă dumnealor n-ar fi sub autoritatea jandarmilor, ştiu că mulţi aţi dori să-i aveţi ca musafiri. Învăţaţi să-i iubiţi pe semeni, credincioşii mei! Nu vă lăsaţi să vă orbească micile diferende. Am să vă citesc ce ne învaţă sfântul Pavel în Epistola către Romani, la capitolul 14.

Hagiul fierbea lângă strană. Îl ardea viclenia preotului. Încerca mereu să ia cuvântul, dar preotul nu-i permitea.

— Ascultaţi, iubiţi mei, ce spune Scriptura: *Primiţi bine pe cel slab în credinţă, şi nu vă apucaţi la vorbă asupra părerilor îndoielnice. Unul crede că poate să mănânce de toate; pe când altul, care este slab, nu mănâncă decât verdeţuri. Cine mănâncă să nu dispreţuiască pe cine nu mănâncă, şi cine nu mănâncă, să nu judece pe cine mănâncă, fiindcă Dumnezeu l-a primit. Cine eşti tu, care judeci pe robul altuia? Dacă stă în picioare sau cade, este treaba stăpânului său; totuşi, va sta în picioare, căci Domnul are putere să-l întărească pentru*

ca să stea. Unul socoteşte o zi mai pe sus decât alta; pentru altul, toate zilele sunt la fel. Fiecare să fie deplin încredinţat în mintea lui. Cine face deosebire între zile, pentru Domnul o face. Cine nu face deosebire între zile, pentru Domnul n-o face. Cine mănâncă, pentru Domnul mănâncă; pentru că aduce mulţumiri lui Dumnezeu. Cine nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă; şi aduce şi el mulţumiri lui Dumnezeu. În adevăr, niciunul din noi nu trăieşte pentru sine, şi niciunul din noi nu moare pentru sine. Căci dacă trăim, pentru Domnul trăim; şi dacă murim, pentru Domnul murim. Deci, fie că trăim, fie că murim, noi suntem ai Domnului. Căci Hristos pentru aceasta a murit şi a înviat, ca să aibă stăpânire şi peste cei morţi şi peste cei vii. Dar pentru ce judeci tu pe fratele tău? Sau pentru ce dispreţuieşti tu pe fratele tău? Căci toţi ne vom înfăţişa înaintea scaunului de judecată al lui Hristos. Fiindcă este scris: „Pe viaţa Mea Mă jur, zice Domnul, că orice genunchi se va pleca înaintea Mea, şi orice limbă va da slavă lui Dumnezeu”. Aşa că fiecare din noi are să dea socoteală despre sine însuşi lui Dumnezeu. (versetele 1 – 12)

— Auzirăţi, fraţii mei, Scriptura ne interzice să comparăm credinţele. Fiecare să-şi vadă de ale lui, că… va răspunde în faţa Marelui Judecător.

Hagiul vru să urce-n strană, dar preotul şi cântăreţul începuseră slujba finală pentru binecuvântarea obştei. Mulţimea tăcută, dar mai confuză decât oricând întorsese spatele altarului şi îşi făcea loc spre uşă. Mulţi erau frământaţi! Cuvintele Hagiului le străpunseseră inima, dar şi preotul vorbise bine, pentru mulţi.

Celor arestaţi nu le venea să creadă că nu era un vis. Hagiul plângea. Fu trezit din durerea lui când Liţa, îngenunche la picioarele lui, ca-n faţa popii şi-i pupa mâinile plângând.

— Ridică-te fetiţo! Nu mie trebuie să te închini, ci lui

Iisus. El te-a vindecat, eu doar m-am rugat pentru tine.
Fata plângea de bucurie; lângă ea, plângea şi mamă-sa. În spatele femeilor, mai mulţi săteni aşteptau să vorbească cu Hagiul. Toţi aveau bolnavi şi îi cereau Hagiului să se roage pentru ei.
Preotul observa ce se întâmplă în jurul arestaţilor. A chemat la el un jandarm şi i-a şoptit ceva la ureche. Acesta s-a apropiat de arestaţi şi le-a zis:
— Plecăm acum, că s-a golit drumul. Hei, voi, sătenilor, ce vreţi? Ce, n-aţi mai văzut arestaţi? se răsti la ei jandarmul. Dacă nu vă depărtaţi, ne obligaţi să le punem cătuşele şi zgarda.
Când auziră sătenii intenţia poliţiştilor, sparseră cercul. Unul dintre jandarmi păşi primul printre feţele încruntate şi triste ale oamenilor.
— Roagă-te pentru mine, şi pentru mine, şi pentru fata mea, nevasta mea, a mea, a mea, se repeziră să şoptească sătenii, în timp ce Hagiul trecea printre ei.
Jandarmul din spate îi zorea pe arestaţi. Afară, întunericul atârna peste sat greoi şi rece. Vântul zgâlţâia copacii goi, şuierând obraznic peste liniştea lumii. Nu se văd stelele. Sătenii le căutau. Sperau să vadă şi ei ce-au văzut păstorii în noaptea naşterii.
— Acum nu se mai nasc stele! zise un sătean în urma arestaţilor.
— Stelele... acum mor!
— Mor şi stelele? întrebă un altul.
Tudor Petrescu observă primul că nu mergeau spre postul de jandarmi. Se abătuseră de la şosea şi înaintau tăcuţi pe o uliţă îngustă. Câinii îi întâmpinau cu un lătrat furios. Nu mult după ce apucaseră pe intrare, pentru că era mai mult o intrare decât uliţă, s-au oprit lângă o poartă mare. Jandarmul a intrat fără să bată. În curte două javre se dădeau la ei cu frică, spulberând zăpada prin învârtituri nebuneşti. După ce sergentul s-a făcut că aruncă după ei

cu ciomagul, au rupt-o la fugă spre şura cu paie. De acolo, aruncau vaiete spre nori. Curând, ieşi preoteasa însoţită de-o femeie grasă, dar vioaie foc. Poliţistul îi şopti ceva, după care femeia o luă înainte spre un alt corp de case mai joase şi mai în spate.

După ce au intrat într-o încăpere cu tavanul aplecat şi cu vatra deschisă, poliţistul spuse arestaţilor:

— Aici veţi rămâne peste noapte. E casa părintelui. El doreşte să vă găzduiască şi să vă omenească în seara asta.

Arestaţii rămaseră surprinşi şi tăcuţi. Alături de odaia cu vatră se afla alta mai mare, văruită şi cu pământ proaspăt dat pe jos. Două paturi mari cu rogojină nouă aşteptau libere. Era bine; era cald şi mirosea a pâine proaspătă.

— Mi-e sufletul greu de atâtea întrebări – zise după multă tăcere Hagiul. Sunt aşa de tulburat că nu mai pot pătrunde adâncul. Când simt limpezimea, mintea mi-aruncă întrebări şi mă tulbură iarăşi.

Tudor îl privea cu ochii înlăcrimaţi şi căuta un cuvânt de mângâiere, dar până să răspundă s-a deschis uşa şi a intrat preotul.

— Hei… cum e oameni buni? E bine?

— Depinde, cucernice – răspunse Ilie.

— De ce depinde, măi fraţilor?

— De cum înţelege fiecare binele – răspunse Hagiul.

— Uite, acu o să vină Rada să vă întindă masa. Mai întâi, o să facă un pui de mămăligă; avem şi pâine, dar voi nu mâncaţi, pentru că e făcută în Sabat; acuşi se face mămăliga.

— Bine părinte, dar… cum se face că nu suntem în arest?

— I-am zis şefului de post, că e bine să petreceţi noaptea sfântă, într-un loc sfânt ca ăsta.

— Aici e un loc sfânt? întrebă Ilie.

— Păi… nu omul sfinţeşte locul?

— Da – răspunse Ilie dând din cap.

— Aşa, fraţilor, acesta e un loc sfânt şi voi n-o să-l părăsiţi uşor. Eu vă repet că mă simt onorat să fiţi sub adăpostul meu. Mâine om mai vedea noi.

A deschis uşa şi a plecat. În urma lui a rămas ecoul. Arestaţii s-au aşezat tăcuţi pe paturi.

— De ce crezi că ne-a adus aici? îl întrebă Tudor pe Hagiu.

— Ca să ne ascundă de săteni. Îi e teamă să ne lase singuri cu oamenii. N-am mai întâlnit un preot mai viclean. Bunătatea lui sângerează a viclenie.

Alături, la vatră, Rada pregătea mămăliga. Preotul o sfătuia să folosească vase bine curăţate, dintre cele noi, nemânjite de hrana lor ortodoxă. Nu dorea să-i mânjească cu „necuraţii" pe oaspeţi. Dorea ca ei să se simtă bine.

— Fraţii mei, eu nu pot mânca la ora aceasta târzie din noapte; o cană de apă e de ajuns pentru sufletul meu.

— Şi eu la fel – zise scurt Tudor.

— Şi eu – rosti mai moale Ilie – deşi... şi lăsă vorba neterminată.

— Mă duc să-i spun femeii să nu se mai ostenească degeaba. Femeia şi preotul se opuneau dorinţei Hagiului. O luau ca o jignire. După ce Hagiul le vorbi amănunţit abia, abia acceptară să păstreze hrana pentru a doua zi dimineaţa. Cei trei sorbiră totuşi câte o cană de ceai îndulcit cu sfeclă.

În timp ce beau ceaiul, preotul, aşezat pe un scaun, privea pe rând la fiecare. Privirea lui devenea stânjenitoare pentru oaspeţi.

— Aţi auzit că un preot ortodox a trecut la adventism?

— Când, cucernice? întrebă Hagiul.

— În urmă cu câţiva ani buni. Am fost chemaţi toţi la protoerie şi atenţionaţi. Preotul acela mi-a fost coleg la seminar, la Sibiu.

— Cum îl chema?

— Pe când eram în seminar se numea Dumitru Iliescu, dar mai târziu, când s-a călugărit a primit şi numele de Benedict, adică „binecuvântatul”; dar, până la urmă s-a dovedit că e invers.

— Cunosc bine istoria şi experienţa fratelui Benedict.

— Ai promis că ne-o faci cunoscută – zise cu o oarecare voioşie în glas Tudor. Aş dori să ne-o povesteşti acum. Cucernice, de-aţi şti ce frumos povesteşte Hagiul!

— Da şi eu aş vrea să-l aud şi să aflu ce s-a mai întâmplat cu prietenul meu rătăcit.

— Chiar doriţi să vă povestesc istoria lui?

— Vrem, răspunseră ceilalţi.

— Bine... şi se trase în pat, rezemându-se de perete.

— Până a intrat la călugărie, îi cunosc istoria. În şcoală a fost un învăţăcel de frunte. M-am mirat când l-am auzit că după terminarea studiilor se călugăreşte. El credea sincer că aceea e calea mântuirii, şi apoi dorea să obţină gradele ierarhice în biserică. Numai pe calea călugăriei se pot obţine aceste grade. După seminar, eu am luat parohia unchiului meu, care a fost preot aici, în Boianu, iar el s-a dus la mănăstire.

— De unde era el? Unde s-a născut? întrebă Hagiul.

— Era din satul Păcureţi, Prahova. Ştiu bine, deoarece am fost într-o vacanţă la el. Mi-amintesc ce fericită era mama lui când îl vedea. I se scurgeau ochii după el. Era tare mândră de el. Niciodată n-am să uit bucuria ce ţâşnea din ochii ei, când ne vedea venind pe poartă de la plimbările noastre. Mai târziu, când auzeam că Benedict a mai urcat câte un grad bisericesc, mă întrebam: „Cum s-o simţi mama lui Iliescu?”

— Fratele Benedict a obţinut grade ortodoxe? întrebă Ilie.

— Da, a obţinut toate gradele până la cel de arhimandrit. Lucrul acesta este foarte important în

ierarhia bisericească ortodoxă; de aceea mirarea mea este mare. Cum de a ajuns el la adventişti, nu ştiu!

— Ştiu eu, zise Hagiul. Am auzit istorisirea chiar din gura dânsului. Am fost împreună la o conferinţă a noastră, a adventiştilor. Acolo el şi-a povestit experienţa.

— Şi a spus el cum a început căderea lui? întrebă preotul.

— Depinde, cucernice. Când sfântul Pavel a căzut pe drum spre Damasc, de fapt a început să urce treptele cerului.

— Se poate; dar... ce-a spus el?

— Păi... a povestit că, pe când slujea la Mănăstirea Neamţului ca diacon, se plimba într-o zi prin curte, meditând la unele lucruri citite într-o carte. Tot plimbându-se, l-a întâlnit pe stareţul mănăstirii, care părea îngândurat şi frământat. Benedict i s-a adresat:

— Cucernice, vântul întristării îţi tulbură apele?

— Da, frăţia ta, mai citii ceva în Sfânta Scriptură şi de aceea...

— Dar ce scrie acolo, de v-a pierit bucuria?

— He... acolo scrie lucruri importante, foarte importante.

— Apoi, dacă aşa e vorba, că-s lucruri mari şi importante, n-ar trebui să le aducem în auzul poporului? N-ar trebui să le citim poporului cu ocazia sărbătorilor?

— O, aceasta niciodată, niciodată! a răspuns stareţul.

— De ce? De ce frăţia voastră, de ce? Nu-i bine să punem Scriptura în mâna poporului?

— Nu, nu e bine!

— De ce, sfinţia ta?

— Pentru că atunci când oamenii vor citi Sfânta Scriptură, ne-am dus pe copcă.

Şi-a plecat mai departe stareţul. Acum Benedict a rămas frământat pe gânduri. „Ce-o fi vrând să zică stareţul?” se întrebă Benedict. „Nu cumva, rânduiala

noastră nu-i după voia Domnului, şi, dacă ar afla poporul, s-ar depărta de noi?” se întreba Iliescu.

— A mărturisit el aceste gânduri? întrebă nemulţumit preotul.

— Da, cucernice, redau ce am auzit din gura fratelui Iliescu.

— Înseamnă că a făcut el ceva necugetat – zise preotul, pentru că de la Mănăstirea Neamţ a mai trecut prin câteva, până a ajuns în cele din urmă la Mănăstirea Sinaia.

— Nu, cucernice, n-a făcut nimic necugetat, ci din contră a fost o răsplată ajungerea lui în Sinaia. Apoi, cum îţi explici că tocmai el a fost alesul patriarhului?

— Ce vrei să spui cu asta? întrebă preotul.

— Păi… după cum ştii şi dumneata, cu câţiva ani înainte de primul război, Biserica Ortodoxă a trimis un fiu al ei, un preot de seamă, în America, ca să-i unească pe românii de acolo sub oblăduirea bisericii. He, omul de încredere al bisericii a fost tocmai Benedict Iliescu. Asta arată cât de cult şi apreciat era.

— Mda, da – zise preotul. Şi ce-a fost mai departe?

— Aşa că, împuternicit de trimiterea bisericii, protosingherul Benedict Iliescu a reuşit în scurt timp să întocmească prima parohie ortodoxă românească din America. În scurt timp, a devenit iubit şi respectat.

Mergând în diferitele locuri să-şi viziteze credincioşii, a aflat că în parohia sa se află şi o mică comunitate de adventişti de ziua a şaptea. De cum a auzit, a simţit că e de datoria sa să aducă înapoi în sânul Bisericii Ortodoxe, aceste oi rătăcite.

— A greşit, zise preotul. E mare păcat să-l întorci pe om de la credinţa lui, la o alta.

— Cine spune asta, părinte?

— Epistola, cine?

— Care?

— Epistola lui Toma către goţi.

— Cu siguranţă că e secretă şi numai ortodocşii au voie să citească această epistolă.

— Da sigur, numai ei, da.

— Şi ce s-a mai întâmplat, întrebă nerăbdător Tudor.

— Da, şi ce s-a mai întâmplat? reluă şi preotul.

— Deci şi-a pus în gând să-i viziteze pe adventişti. Şi pentru că dorea să-i convingă pe toţi o dată, s-a hotărât să se ducă sâmbăta la adunarea lor. Şi aşa a făcut. Într-o sâmbătă, a păşit în adunarea adventistă. S-a nimerit că tocmai atunci aveau Sfânta Cină. Cele văzute şi auzite l-au impresionat profund. Nu-şi imaginase că oamenii aceştia sunt aşa de serioşi în credinţa lor. N-a rezistat să nu se roage şi să nu cânte alături de ei. A rămas până la sfârşit. După terminarea serviciului divin, nişte „nazarineni" care erau în adunare, au început un schimb de cuvinte cu adventiştii de ziua a şaptea. La un moment dat, unul dintre nazarineni s-a adresat preotului protosingher Benedict şi i-a zis:

— Spune sfinţia ta, care eşti preot ortodox, ce spune Sfânta Scriptură? Ce zi să serbăm?

— Dacă vrem să cunoaştem adevărul, după cum spune Sfânta Scriptură, acolo stă scris că sâmbăta trebuie serbată.

— Cum, cucernicia ta, preot ortodox, poţi să spui că sâmbăta trebuie serbată, ca jidanii?

— Eu am spus că Legea lui Dumnezeu e dată pentru om, nu doar pentru evrei, cărora dumneavoastră le ziceţi jidani – a răspuns Benedict. Eu mă bazez pe cele scrise în Eclesiastul 12, 13: *Să ascultăm dar încheierea tuturor învăţăturilor: Teme-te de Dumnezeu şi păzeşte poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om.*

Nazarinenii au plecat furioşi, dar adventiştii l-au înconjurat cu dragoste pe fratele Benedict. L-au invitat acasă şi au aprofundat adevărurile Bibliei. Curând a

căpătat convingerea că adevărul lui Dumnezeu era cel prezentat de Biserica Adventistă. Aşa că s-a hotărât să-l îmbrăţişeze.

— Şi a slujit mai departe ca preot? întrebă mirat cucernicul.

— După convertire, a mers la parohie, a oficiat o ultimă slujbă după tipic, apoi le-a ţinut o predică, arătându-le adevărul şi hotărârea pe care a luat-o. I-a îndemnat să facă şi ei la fel. Era ultima lui slujbă ca preot ortodox.

După ce s-a botezat şi a devenit membru adventist, a început să vestească solia revenirii lui Iisus. Lucrul acesta a ajuns la cunoştinţa conducătorilor bisericii noastre. I s-a propus să fie angajat ca pastor. El a acceptat şi a lucrat mai mulţi ani ca misionar printre românii din America.

— Şi acum e tot acolo? întrebă nedumerit Ilie.

— Nu, acum nu mai este acolo, ci aici.

— Şi Biserica Ortodoxă l-a lăsat în pace? întrebă preotul.

— Da, de unde. Chiar acolo în America, reprezentanţii Bisericii Ortodoxe l-au dat în judecată că a oficiat slujbe adventiste îmbrăcat în sfintele odăjdii şi chiar în faţa sfântului altar. Aceasta însemna o blasfemie, după părerea dumnealor.

— Cam ce am făcut eu în seara aceasta, nu? întrebă preotul. Eu te-am urcat în strană, şi tu ai ţinut o predică adventistă. Nu-i aşa?

— Cam aşa, cucernice, numai că dumneata mai departe nu mergi pe urmele prietenului dumitale Benedict.

— Iubirea e totul, oameni buni. Şi ce s-a mai întâmplat?

— Judecătorul l-a absolvit de orice vină, deoarece în America libertatea de conştiinţă este garantată de lege.

— Dar cum a ajuns în ţară? întrebă Tudor.

— În anul 1920, când s-a organizat Uniunea Română

a Bisericilor Adventiste, a venit în România preşedintele Conferinţei Generale Adventiste. Cu acea ocazie, au aflat românii de convertirea fratelui Benedict. Preşedintele Uniunii, Petre Paulini, a cerut să fie trimis în ţară fratele Benedict, deoarece era mai mare nevoie de el aici. Aşa a ajuns din nou în ţară. Aici a fost întâmpinat cu multă împotrivire din partea Bisericii Ortodoxe.

— Da, mi-amintesc, zise preotul. Toţi am fost înştiinţaţi şi avertizaţi. Ni s-a cerut să veghem şi să nu-l primim cu niciun chip. Ni s-a cerut ca, dacă aflăm că e în vreo localitate, să anunţăm autorităţile şi să fie arestat.

— Aşa că persecuţiile au început, continuă hagiul. Odată a tot arestat de un şef de post. După ce l-a ţinut mai mult timp arestat, i-a spus că are să-i facă ceva ce nu se aştepta şi nici prin minte nu-i trece. Fratele Benedict se gândea la spusele şefului de post. După scurt timp, jandarmul a băgat, în camera unde era închis, câţiva bărbaţi cu ordinul de a-l bate. Când oamenii au intrat la el şi au văzut faţa blândă şi iubitoare şi pentru că îl cunoşteau n-au zis decât atât:

— Ce faci aici, domnule Iliescu?

— Iacă, ce să fac, cu ale noastre, cu treburile noastre adventiste. Nu au îndrăznit să-l bată.

— Bravo, bravo – bătu cu palma-n genunchi preotul. Aşa ortodocşi da, adevăraţi credincioşi. Cum să-l lovească ei pe prietenul meu Dumitru, sau Benedict! Aşa-mi place. Şi ce au făcut mai departe?

— Atunci primarul s-a sfătuit cu jandarmul, cu notarul şi cârciumarul şi au hotărât să cheme toboşarul satului şi să-l pună să umble cu fratele Benedict prin sat; să bată toba şi când oamenii se strâng să strige-n gura mare: „Iată preotul care s-a lăsat de credinţa strămoşească şi-i învaţă pe oameni să ţină sâmbăta în locul duminicii...”

În timp ce mergeau prin comună, fratele Benedict l-a întrebat pe toboşar:

— Tinere, câte clase ai învăţat matale?

— Şapte clase, a răspuns toboşarul.

— Citeşti bine? l-a întrebat Benedict.

— Sigur că da – i-a răspuns toboşarul.

— Fii bun, te rog şi până ne odihnim puţin citeşte aici în cartea Exodului la capitolul 20.

Toboşarul a citit bine şi atent. Când au ajuns la porunca a patra, toboşarul a citit: *Adu-ţi aminte de ziua sâmbetei... pent*ru că era Biblia ortodoxă.

— Vezi, tinere? Nu eu îi învăţ pe oameni să ţină sâmbăta, ci Cuvântul lui Dumnezeu îi învaţă.

A mai spus că oamenii vor da socoteală în ziua judecăţii de toată purtarea lor şi i-a dat să citească în Eclesiastul 12, 13 – 14.

— Vezi tinere, de aceea am părăsit serviciul meu preoţesc, ca să pot vesti Cuvântul lui Dumnezeu, să spun oamenilor adevărul, ca să ne pregătim pentru ziua revenirii Lui. Atunci vreau să fie bine şi pentru mine şi pentru tine, şi pentru oricine. Mata n-ai vrea să te predai Domnului şi să păzeşti poruncile Lui, ca să-L cunoşti pe Domnul Iisus?

— Ba da, aş vrea să fac şi eu voia lui Dumnezeu, ca să-L văd şi eu când vine pe nori şi să nu fiu condamnat.

— Atunci, hai înapoi la primărie şi spune-le lucrul acesta! Toboşarul s-a întors la postul de jandarmi împreună cu fratele

Benedict şi i-a zis şefului de post:

— Domnule poliţist, poftiţi! Vă dau toba în primire, că eu de azi înainte nu vreau să mai fiu toboşar, vreau să fiu ca preotul Benedict Iliescu. Daţi toba altcuiva să vă servească, pentru că eu nu vă mai servesc. De azi sunt adventist. Şeful de post şi primarul i-au luat toba şi i-au lăsat să plece împreună.

Fraţii de la conducerea bisericii noastre l-au mutat pe fratele Benedict Iliescu în Bucovina, cât mai departe de

locurile natale, unde mulţi îi erau împotrivă.

— Aceasta e cauza pentru care n-am mai auzit de el în ultimul timp? întrebă preotul.

— Da, acesta este. Acum lucrează cu putere şi trece prin multe primejdii în părţile Bucovinei de nord. Lucrează ca pastor adventist.

— Îmi pare rău pentru prietenul meu, zise preotul. A dat cu piciorul la o viaţă tihnită şi plină de împliniri. Aleargă după himere, ca şi voi.

— Himera aceasta e adevărul, cucernice!

— Care adevăr măi, oameni buni? Acela că în această noapte sfântă, casa vă e pustie? Vă gândiţi la ce spun copiii voştri despre voi? Aveţi copii?

— Avem – ziseră deodată Tudor şi Hagiul.

— Ei şi? Ştiţi că ei trebuie îngrijiţi? Ştiţi că au nevoie de voi, pentru ocrotire şi pregătire pentru viaţă? N-au avut trebuinţă de voi, numai ca să-i naşteţi.

Răspundeţi de femeile şi pruncii voştri înaintea oamenilor şi a lui Dumnezeu. Cu sufletul pe care-l aveţi, nu puteţi fi nepăsători faţă de durerile familiilor voastre, ca să alegeţi alte chemări.

— Uneori trebuie să alegem între două lucruri la fel de dragi şi scumpe – zise Tudor.

— Şi apoi, câţi sunteţi voi? O mână de oameni împotriva unei lumi? Nu trebuie să ne răzvrătim împotriva a ceea ce Dumnezeu îngăduie de sute de ani. Aţi văzut în seara aceasta? Biserica e plină de lume. Ea nu va rămâne niciodată pustie. Oamenii o umplu şi-i dau târcoale.

— Dar ce să facă ei cu biserica, părinte, dacă tot robi rămân? Robii urii, ai neştiinţei, ai prostiei şi ai păcatului. Nu avea grijă că s-o găsi cineva să citească şi Scriptura, şi-atunci ne vom înmulţi.

— Eşti vinovat, Hagiule! Tu îi târăşti după tine prin noroi şi necazuri pe aceşti tineri şi pe câţi alţii, alergând după năluci. Eşti vinovat!

— Sunt vinovat, pentru că mi-am apărat dreptul de a fi liber în credinţa mea? Sunt vinovat, pentru că vorbesc împotriva ereziei, şi a învăţăturilor false? Sunt vinovat că nu-mi trădez Dumnezeul şi virtutea?

Cucernice, vreau să-ţi spun un lucru. Aşa după cum poţi observa şi dumneata, omul este cea mai dăruită fiinţă. I s-a dat totul, dar toate cu împrumut. Cerul i-a dat suflarea, pământul i-a dat trupul, focul i-a dat căldura, aerul respiraţia, soarele lumina, lumea i-a dat locuinţa, faima şi onorurile. Prietenii i-au dat tovărăşia, părinţii l-au crescut şi i-au dat educaţia, iar învăţătorii înţelepciunea. Căsătoria i-a dat iubire şi copii, iar timpul i-a dat vârsta şi coacerea. Toate i-au fost dăruite, date cu împrumut. Păcat, că acest „mare dăruit” uită că e doar un chiriaş, şi nu stăpân. Într-o zi, toate acestea i se iau. Este trist că abia în ziua aceea se întreabă:

„Dar al meu ce e? Dacă toate sunt cu împrumut, mie ce-mi mai rămâne?”

Lumina începe să apună, roţile să scârţâie, copiii pornesc călătoria mai departe, lăsându-ne cuibul gol; aurul se înnegreşte şi îşi pierde strălucirea, prietenii pier înghiţiţi de vremuri, tovărăşiile se răcesc, cununile câştigate se ofilesc, casele devin friguroase, tovarăşul de viaţă îţi spune „adio”, poporul pentru care ai luptat, nu te cunoaşte, zborul tinereţii se împiedică de tine, steaua îţi apune, Cerul îţi cere suflarea, iar trupul se întoarce în ţărână. Atunci... cu ce mai rămâi, cucernice? Dacă Dumnezeu nu ai, dacă misiune nu ai, dacă virtute n-ai avut? Ce-ţi mai rămâne, cucernice? Ce-ţi mai rămâne? Chiriaşule! Dacă Dumnezeu nu ai, ce ai?

Doar Iisus mi-e centrul fericirii, mi-e bucuria vieţii, satisfacţia cugetului, ospăţul minţii, fântâna mulţumirii şi izvorul bucuriei mele. El este al meu. Pe El Îl slujesc, Îl vestesc, Îl aştept şi pentru El mă pregătesc.

Da, ştiu, toţi creştinii vor să pară că L au pe Iisus, dar

cu adevărat, puţini îl au. Toţi doresc să-L vadă pe Iisus, dar… la semenii lor. Aceasta asigură liniştea celorlalţi. Toată lumea îl laudă pe Iisus în această noapte, Îl cântă, Îi dau daruri, Îl acoperă cu vorbe alese, dar toţi vor să-L ştie cât mai departe de ei; pierdut undeva, într-o iesle, printre colinele Palestinei. Aici, lumea se mulţumeşte cu sărbătoarea Lui. Îl preamăresc şi se unesc împotriva Lui. Creştinii sunt deranjaţi de revenirea lui Iisus, cucernice. De ce, cucernicia voastră, preoţii se împotrivesc aşa de vârtos soliei revenirii lui Iisus? Cumva deranjează venirea Lui? Strică planurile cuiva?

— S-a făcut târziu, oameni buni! Trebuie să ne mai şi culcăm. Trupurile noastre au nevoie de odihnă, că mâine e o nouă zi.

— Dar pentru suflet avem odihnă, cucernice? întrebă Hagiul în timp ce preotul ieşea pe uşă.

Ajuns afară, preotul a privit răsucindu-se în cele patru zări ale cerului şi l-a chemat la sine pe sergentul ce păzea casa în care erau arestaţii.

— Vreau să vorbesc cu şeful tău!

— E la post, cucernice, acolo-i bai mare.

— Ce este?

— Au venit sătenii să-i caute pe arestaţi. Cică să le vindece necazurile.

— Şi ce le-a spus?

— I-a minţit că arestaţii au pornit spre postul următor.

— Da?

— Da, părinte.

— E bine… cheamă-l la mine! Până-n zori arestaţii trebuie să pornească spre închisoarea Preturii Roşiori de Vede.

Cerul acoperit cu nori groşi muiase gerul. Ar fi dat să ningă, dar regina nopţii întârzia porunca. Spre Olt se auzeau colindători întârziaţi. Buhaiul mormăia leneş,

acoperit de plesnitul bicelor. Cocoşii cântau răguşit şi speriaţi. Oricum, ei trebuiau să vestească schimbarea străjilor. Curând în camera arestaţilor s-a stins lampa. Respirau pe întuneric, prefăcându-se că dorm. Sufletele vegheau şi mestecau cuvintele preotului despre copiii şi nevestele lor. **Capitolul XI**

Ssăniile alunecau încet peste pânza albă a câmpiei. Trase de cai puternici, urcau dâmburile şi coborau văile scurtând drumul Ruşilor de Vede. Ca nişte mogâldeţe, sătenii, bărbaţi şi femei, sub cojoacele mari cu lână groasă amorţeau de nemişcare şi frig. Se mutau când pe-o parte, când pe alta, slobozind aerul cald strâns sub straie. În unele sănii, oile şi caprele purtate la târg pentru înstrăinare, răvăşeau nutreţul pentru cai şi provocau mânia oamenilor. În alte sănii, raţele prinse de picioare măcăneau în traistă; gâştele gâgâiau, şi ici-colo câte un cocoş cânta; da, chiar pe ultimul lui drum cânta.

Într-una dintre sănii, învelită cu două cojoace mari, era Ileana Petrescu. În faţă stătea fratele ei, Minică, şi cumnatul ei, Ion. Bărbaţii şopteau între ei, atenţi să nu deschidă prea mult gura. Îşi fereau limba de gerul cumplit, arzător şi uscat. Din când în când, Minică mişcă hăţurile, îndemnând caii să ţină pas cu cei din faţă.

Spre răsărit se roşiră zorile. Încercau să tragă după ele un soare palid şi mort. Parcă-i era ruşine să se arate lumii, gol şi fără putere. Îi era ruşine soarelui. Dar ruşinea lui nu încălzea cu nimic pământul.

După ce coborâră dealul cimitirului, şirul de sănii se rupse. Fiecare o luă care-ncotro, după treburi. Sania Ilenei apucă spre Strada Mare, lunecând pe lângă zidurile zdrenţuite ale prăvăliilor. Caii sforăiau nemulţumiţi, pufăind aburul ca nişte locomotive, ori de câte ori târgoveţii le săreau în faţă trecând strada.

Ileana scosese capul de sub cojoace şi privea tăcută vitrinele, citindu-le în gând. Oraşul i se părea murdar şi

învechit. Sub zăpadă, ghicea minciuna şi neorânduiala. Aici nici zăpada nu mai era albă, nici aerul aer; şi când privea trecătorii, i se păreau prea trecători.

În apropierea pieţii, unde aveau să-şi deshame caii, inima a început să-i bată cu putere. Se apropia momentul. Momentul pentru care părăsise casă, moment de răscruce pentru ea. Tot drumul se rugase pentru clipa aceasta. Se rugase câteva zile înainte de a se hotărî să plece. Oraşul Ruşii de Vede avea să-i ofere bucurie sau întunecare. Aici, între grămezile de gunoaie şi la umbra zidurilor moarte, sta înlănţuit soţul ei, Tudor Petrescu. Nădăjduia să-l vadă, să-i mai numere o dată vânătăile, să-i atingă obrazul; obrazul acela ce şi l-a păstrat totdeauna curat; să-i repete primul gungur al fiului lor şi să-i arate cum îşi ţuguie buzele parcă-ar fi vrut să întrebe: „Unde-i?” „O, dacă n-ar fi doar un vis”, dar… până la urmă şi visul îi făcea bine. Când s-a oprit sania, a simţit că-i plesneşte pieptul. Aşa se temea să nu i se spulbere năzuinţa, încât ar fi dorit să fie mai lungă călătoria.

Minică a oprit pe una dintre străzile ce dau în piaţă. Ion a rămas să lege caii şi să le dea nutreţ. Ileana nu coborâse, ci privea în jur furnicarul viu ce se pierdea în străzi şi prăvălii. Aştepta ordinele bărbaţilor.

— Unde s-a dus nenea? – îl întrebă Ileana pe Ion.

— La un prieten, care ar putea să ne ajute.

— Ce să ne ajute?

— Să intrăm în arest.

— Fără prieteni nu reuşim?

— Ştiu eu? Minică cunoaşte pe unu al lui Scarlat, care are pe unu Mailat, iar ăla-i pe bune cu un gardian. Cu ceva unsoare, sperăm să se deschidă uşile, fără să scârţâie.

— Da, dar uşa tot Domnul o deschide – zise Ileana.

— Cu siguranţă, noi doar dăm piatra la o parte – replică Ion.

— Vom încerca să stăm de vorbă şi cu ceilalţi?

— Dacă vom reuşi, dar nu cred. Vom încerca să le dăm pachetele prin Tudor sau prin gardian.

Cu strângere de inimă, păşi prin porţile scunde, săpate în zidul de piatră. Nu-şi imaginase că Vedea are atâta piatră. Nu se gândise niciodată că pietrele moarte-n albia râului, peste care calci şi nu zic nimic, le arunci şi nu ţipă; pietrele mute, aici sunt în stare să te oprească pe loc, să nu-ţi dea voie să înaintezi, să-ţi ascundă chipul iubitului sau al duşmanului. „De ce, piatră neagră, de ce îmi ţii ascuns bărbatul?” întrebă Ileana privind zidurile dincolo de care simţea bătând inima soţului ei. Simţirile adânci ale sufletului prindeau răspunsul pietrei: „Pentru că semenii tăi şi-a făcut inimă din mine”.

Încăperea în care au împins-o cei doi bărbaţi, Minică şi Ion, era mare cât un hangar, împărţită pe din două de un gard de fier. De o parte stau vizitatorii, de cealaltă parte, închişii. Câteva canapele de lemn se întindeau de-a lungul pereţilor.

Ileana răsufla sacadat. Se ruga Domnului să n-o mai doară şi să n-o mai apese pe piept aşteptarea. Se lupta să nu plângă. Să-l întâmpine, stăpână pe sine, pe cel drag. S-a ridicat de pe canapeaua jegoasă şi ciopârţită, când s-a deschis uşa de dincolo de gardul de fier. În golul pietrei apăru cojocul lui Tudor, urmară pantalonii, deasupra căciula. Între gulerul cojocului şi căciulă părea să-i fie faţa. Nu cea cu care plecase de acasă. Aceasta era mai trecută, mai străină, costelivă şi plină de vânătăi. Parcă trecuse peste el sania timpului, cu caii ei cu tot, şi-i zdrobise trecutul harnic şi frumos... Totul se cuibărise-n privirea vie ca un izvor. Se îngrămădiseră acolo toate; tinereţea şi vitejia, dorul şi spaima, credinţa, speranţa şi dragostea – toate se uniseră-n privire; ţintea şi pătrundea totul cu săgeata ochiului.

— Doamne, cât am aşteptat ceasul acesta! Ce bine-mi

pare c-aţi venit! Nu mă priviţi aşa… fără să grăiţi. Ileano, tu eşti? Ce face băiatul?

Ileana, găsindu-şi în cele din urmă glasul, zise:

— Bine, bine face, adică… nu ştiu ce să spun. Cred că te aşteaptă. Şi pentru câteva minute au tăcut şi s-au privit. Se priveau în ochi, se înţelegeau şi aflau mai multe unul despre altul, privindu-se. Îşi curăţau privirile în pânza de lacrimi ce li se aşezase pe ochi.

— Am să mă întorc Ileană, cât de curând am să mă întorc. Mai am mult de lucru printre ai mei, şi de aceea am să mă întorc. Să nu plângi, Ileană. Dacă ai venit aici, trebuie să fii tare.

— Dar tu de ce lăcrimezi? întrebă Ileana, ştergându-se la ochi cu colţul basmalei sub care-şi ascundea frumuseţea.

— Despărţirea de voi mă face să lăcrimez, nu suferinţa, nici loviturile; ele mă întăresc, dar chipul vostru îndepărtat îmi smulge lacrima.

— Tu ai vrut asta, se băgă-n vorbă Minică. Tudor îl privi pe Minică, măsurându-l de sus până jos, neînţelegând la ce se referă.

— Parcă aş fi eu de vină că am ajuns aici!

— Eşti, eşti, eşti! insistă Minică privind în lături. Nu ştii ce necazuri s-au abătut asupra ei; plânge mereu, se fereşte să n-o vedem, dar oricum nu ne păcăleşte.

— Mi-e şi mie greu, Tudore. S-au schimbat unele lucruri de când ai plecat. Mi-e greu cu nopţile. În ultimul timp, am slăbit şi-n credinţă. De când m-a bătut vecinu Neagu, mă doare capul şi-mi vine să plâng. Plâng până mă apucă zorile. Mă rog şi plâng. Mă gândesc la tine. N-am uitat o clipă cât de bătut erai când te-au arestat şi te-a înghiţit viscolul. Casa e pustie, curtea e goală, toate au rămas triste după tine. Uneori, şi sufletul îl simt gol, fără tine; parcă… şi Dumnezeu lipseşte când tu nu eşti.

— De ce te-a bătut Cârcel?

— Mă bănuieşte c-am dus-o pe ţaţa Ilinca la noi la biserică. Într-o vineri seara, pe când ne întorceam de la adunare, ne-a aşteptat în drum şi ne-a bătut pe amândouă.

— O, Doamne! Unde-ai fost? murmură auzit Tudor.

— A fost acolo, pentru că…

— Pentru că ce? întrebă Tudor.

— În timp ce ne bătea, a damblagit.

— Vezi? Şi zici că eşti singură! De răutate a damblagit.

— Nu sunt singură, dar… simt că nu mai pot să lupt. În jurul nostru sunt oameni mai puternici decât noi, iar eu sunt singură, fără tine. Nu pot fi cum aş vrea, nu pot lupta ca tine, tu eşti alături de hagiu, ai pe cineva în faţă, dar eu… uneori tremur de frică, mă tem de primejdii, mă tem pentru tine, pentru copil. Piciorul nu i se vindecă; a crescut mare, va trebui să meargă-n picioare, dar… cum? Am devenit slabă şi neputincioasă în faţa durerii, deşi… o am mereu în casă, în mine. Mi-e teamă de ură şi este atâta în jurul meu! Iar eu ce să fac? Te iubesc pe tine, pe copil, pe Dumnezeul meu, şi-atât; nu ştiu decât să iubesc şi să aştept.

— Asta ne e călătoria Ileană, suntem condamnaţi la a iubi; a iubi cu orice preţ!

— Cât o mai avea şi iubire? întrebă ţâfnos Minică.

— De iubire nu te goleşti niciodată. Ura te goleşte, te seacă, te usucă; iubirea te umple, te creşte, te păzeşte şi te face să întinereşti pe dinăuntru, zise şoptit Tudor.

— Vreau să trăim liniştiţi… Şi aşa suntem năpădiţi de nevoi. Să ajungem odată şi-odată la liman, plângea Ileana.

— Totdeauna am crezut că eşti o femeie tare.

— Vezi că nu sunt. M-am luptat, dar nu sunt. Tu eşti bărbat, ai curaj, poţi răbda, ai cuvânt şi… eşti puternic şi bun. Răzbeşti prin bunătatea ta, pe când eu…

— Şi tu eşti tare! Dacă n-ai fi, nu erai acu aici. Sunt fericit că mi te-a dat Dumnezeu.

— Când pun mâncarea-n strachină, mă gândesc ce mănânci tu pe acolo, pe unde eşti? Când privesc cerul, dimineaţa şi seara, mă gândesc cât cer vezi tu în pivniţele şi găurile în care te aruncă jandarmii? Tu care eşti atât de însetat după cer! Ţi-aminteşti astă vară, când dormeai afară, cum numărai stelele şi căutai Orionul?

— Ce să fac Ileană, ce să fac? Să mă lepăd de crezul meu? Ce pot să fac?

— Nu la credinţă mă refer, cu ea trebuie să mori!

— Atunci ce să fac?

— Nu ştiu, sunt răspunsuri pe care nu trebuie să le aştepţi de la alţii.

— Crezi că eu nu mă gândesc la durerea pe care v-o pricinuiesc? Zi şi noapte mă gândesc la voi. Uneori, mă trezesc cu gâtul uscat de frământare. Îţi simt în fiecare clipă lacrima şi asta îmi dă o sete sărată şi fierbinte. Dar ce să fac? Să tac şi de frică să mă ascund de-acum în munţi şi în stânci? Putem avea noi o viaţă liniştită, în timp ce în jurul nostru bate clopotul a mort? Cerceta-ţi-mă cu îngăduinţă şi mă veţi înţelege. Trăim zile de luptă şi strâmtorare; şi trebuie să lupt cu rătăcirea. Iartă-mă, Ileană! Simt o durere pentru voi, dar nu mă loviţi cu durere! Dacă-mi nimeriţi sufletul, ce mai rămâne?

— Tudore, dacă ţie nu-mi vărs sufletul, cui? Străinilor?

— Dar eu cui? Dacă nu ţie – îi răspunse Tudor zâmbind şi mângâindu-i obrazul printre gratii şi lacrimi.

— Nu te superi, dragul meu, uneori mă pomenesc vorbind ca o proastă.

— Povesteşte-mi, ce s-a mai întâmplat acasă, de când am plecat? Ileana i-a povestit din toate atât cât socotea că trebuie să ştie şi să nu sufere. A zăbovit mai mult asupra persecuţiei din săptămâna de Rugăciune. Apoi, i-a vorbit despre vecinul Neagu Cârcel, care după paralizie, a promis că vine la biserică; şi chiar a făcut-o; dar nu înainte de a

înapoia oile furate Ilenei. El furase oile şi le ascunsese-n turma unui oier din Bulgari. I-a povestit cu bucurie, cum după arestarea prezbiterului Diniţă şi a celor doi slujbaşi, mulţi prieteni de adevăr au umplut biserica. Fraţii rămaşi în sat se ocupă de ei, iar femeile fac cu bucurie lucrarea făcută mai înainte de conducătorii bisericii.

Minică şi Ion se aşezară pe o canapea lângă zid, lăsându-i pe soţi singuri. Timpul a trecut ca un fulger. Gardianul le-a făcut semn că ar trebui să încheie. Se purta frumos cu ei. Simţise că erau protejaţi de sus. Înainte de a se despărţi, Tudor zise:

— Ileană, nu spune nimic! Vreau să te privesc! V-am lăsat singuri şi asta e tot ce mă doare, încolo n-am nimic pe suflet. Vă iubesc mai mult decât orice în lume; pe tine şi pe băiat, de aceea… oricând voi fi gata să mă jertfesc pentru onoarea lui Dumnezeu şi salvarea semenilor noştri.

— Arestarea ta m-a făcut să mă simt femeia unui sfânt.

— Tu eşti o sfântă!

— Nu sunt, dar aş vrea să fiu, ca să rămân veşnic cu tine. Uşa din spatele gardului de fier s-a deschis şi a trecut prin ea un sergent tânăr şi curat îmbrăcat. A înaintat până când s-a oprit în spatele lui Tudor, şi a zis:

— Dumneata eşti Tudor Petrescu?

— Da, domnule sergent – a răspuns Tudor, întorcându-se cu faţa spre subofiţer.

— Am ordin de la domnul locotenent să mă însoţeşti în biroul dumnealui.

În acelaşi timp în spatele Ilenei, s-a oprit un alt sergent, care avea de îndeplinit acelaşi ordin. Minică şi Ion care urmăriseră scena de pe canapea, au păşit în faţa sergentului întrebând:

— Domn sergent, ce s-a întâmplat? E o greşeală domn sergent!

— Poţi să-mi liberezi calea, ţărane? Gardian, a strigat

sergentul, aruncă-i pe ăştia-n stradă!

— Înţeles, domn sergent.

Lângă sala de vizite, era un coridor unde Tudor şi Ileana ajunseră unul lângă altul, mergând în urma sergentului. Când s-au oprit în faţa unei uşi, Ileana l-a prins de mână şi i-a şoptit:

— Mai bine amândoi aici, decât afară despărţiţi de Dumnezeu Curând fură invitaţi într-un birou. Când cel ce sta la masă îşi arătă faţa, Tudor rămase surprins, mormăind:

— Dumneavoastră, domn locotenent, tocmai dumneavoastră! Credeam că nu vă mai văd; am auzit atâtea lucruri triste despre dumneavoastră.

Era locotenentul Luca Sabin.

— După cum vezi eu sunt, Tudore. Dar vă invit să luaţi loc pe scaune. Spune-mi, doamna asta frumoasă cine-i?

— Eu nu-s doamnă, domnule ofiţer, eu sunt ţărancă din Lacul Sărat.

— Oi fi tu ţărancă, dar eşti adventistă, şi pe voi religia vă ridică; citiţi, scrieţi, vă purtaţi frumos, cunoaşteţi din cărţile voastre lucruri pe care ceilalţi nu le cunosc; nu răspundeţi răului cu rău, deci asta înseamnă să fi doamnă, nu ca prăpăditele astea de analfabete, ce se războiesc în cafenele şi stabilimente şi care-şi zic „doamne”.

— Mulţumesc domnule, cum ştiţi dumneavoastră, dar nu cred că m-aţi arestat ca să-mi spuneţi că sunt doamnă.

— Ei, vezi? Ţi-am spus eu? Ştie să vorbească mai bine decât o înfumurată de orăşeancă. Şi-apoi să ştii că nu eşti arestată. Eşti invitată, pentru că am veşti bune pentru voi.

— Cum? ridică privirea spre locotenent Ileana.

— Am veşti bune. Am o misiune oficială din partea domnului Brătăşanu, comandantul Preturii Roşiori de Vede. Am înţeles că pe acolo au umblat prietenii dumneavoastră. Drept urmare, vă aduc o veste. Şi e bine

că eşti şi dumneata; cum ai zis că te cheamă?

— Ileana, Ileana Petrescu, soţia acestui om care stă lângă mine.

— Văd, văd că-i omul tău, după cum te uiţi la el.

— Mă uit domn ofiţer, că de când mi l-ai luat dumneata, nu l-am mai văzut până acum.

— Dacă zici că eu ţi l-am luat, atunci de aia te-am chemat să ţi-l dau.

— Deci, ce sarcină aţi primit în legătură cu mine, domnule locotenent – întrebă serios şi atent Tudor.

— Să-ţi dau drumul acasă; să pleci cu nevasta ta.

— Singur?

— Nu, cu nevasta ta.

— Şi totuşi singur? Când m-aţi luat din Lacul Sărat nu eram singur.

— Tudore, nu-mi spuneai tu pe drum că mântuirea este personală?

— Da, aşa v-am spus, şi aşa şi este. Dar… fraţii mei? Ce se va întâmpla cu ei?

— Nu eu dau ordinele aici. Ai văzut că acolo unde eu comandam, răspundeam la întrebări; aici… eu execut. Apropo, se adresă Ilenei, ţi-a spus că ceva miraculos, o minune s-a întâmplat cu noi în noaptea viscolului.

— Nu mi-a spus, domnule. Dar noi suntem obişnuiţi cu minunile ca şi cu aerul. Zilnic trăim prin minune. Tot ce se întâmplă cu noi e minune, aşa că…

— Şi totuşi, când ajungeţi acasă, pune-l să-ţi povestească cum e cu adăpostul din noaptea morţii, căci pentru mine e sigur că eram morţi, sau „alergam” prin măruntaiele lupilor, dacă nu răsărea în calea noastră adăpostul.

— Am să-l întreb, domnule.

— Ei ce ziceţi? Vreţi să plecaţi împreună acasă?

— Vrem, domnule locotenent, dar nu singuri – zise Tudor.

— În cazul ăsta nu vreţi.

— Şi care sunt condiţiile, domnule locotenent? – insistă mai departe Petrescu.

— Măi Tudore, tu ştii că eu am ajuns să înţeleg felul în care voi gândiţi. Şi multe din spusele voastre le cred. Ba mai mult, v-am spus că l-am cunoscut pe ofiţerul Niculescu, care a trecut la biserica voastră; eu înţeleg acum ce poţi face şi ce nu. M-a chemat domnul Brătăşanu, comandantul, şi mi-a spus că nu are nimic cu tine şi cu Ilie; doar cu Hagiul are o socoteală. Dacă tu împlineşti o mică condiţie, eşti liber şi ferice, diseară dormi acasă cu Ileana.

— Aş dori să cunosc această condiţie.

— De fapt e un lucru minor, pe lângă adevărurile mari pe care le aveţi. Aceasta ar însemna să scrii cu mâna ta pe o bucată de hârtie că, de azi înainte, ai să te ocupi în cele ale religiei, doar de biserica ta şi n-ai să mai vorbeşti celor care nu sunt adventişti, despre a doua venire. Nu văd un lucru imposibil în asta. Crezi chiar că e necesar să faci propagandă printre ortodocşi? Oamenii vă ştiu şi care e de venit la voi, va veni şi aşa; nu lasă Dumnezeu sufletele sincere să se piardă, pentru că nu te duci tu la ele. Nu lepăda această şansă. Dacă ajungi la proces, vei fi condamnat cel puţin şapte ani. Dacă accepţi, acum pleci acasă.

— Ar fi o minune, domnule locotenent! zise Ileana.

— Ai dreptate femeie, minunea poate avea loc acum şi aici. Ştiu că ţi-a fost greu zilele acestea. Ai copil mic, înţeleg că e şi bolnav. Veţi avea o viaţă grea, dacă pierdeţi ocazia. Vreau să ştiţi că veţi scăpa de multe greutăţi, dacă Tudor acceptă propunerea comandantului Brătăşanu.

— N-am visat când am plecat de acasă că mi se va întâmpla o aşa minune.

— Uite, văd că nu mă înţeleg cu el, deşi am trăit clipe dramatice împreună printre nămeţi şi boturi hulpave de lupi; te rog, vorbeşte tu cu el!

— Nu e uşor să-l îndupleci pe Tudor, într-o astfel de problemă, domnule ofiţer.

Ofiţerul întoarse spatele spre ei, ca să-i lase singuri şi privea pe fereastră.

— Nu, nu vă întoarceţi, domnule, zise Ileana. Ce am să-i spun soţului meu, puteţi auzi şi dumneavoastră.

— Tudore, sunt femeie, mai slabă ca un bărbat. Am făcut faţă cu greu necazurilor. Dacă n-ar fi fost Iisus cu mine, n-aş fi aici. Avem un copil, am datoria să-l apăr şi să-l cresc. Ştiu că trebuie să ne creştem copilul în pace şi să-l ajutăm să ajungă om. Ştii ce ţi-ai spus la cununie? Că după nuntă nu mă vei părăsi niciodată, împreună şi la bine şi la rău; ţi-aminteşti?

— Da, şi n-am uitat.

— Azi suntem despărţiţi. Tu aici, eu pe drum şi copilul în troaca suferinţei lui. Ai auzit ce-a spus domnul ofiţer? Dacă spui „da" şi scrii biletul, gata, eşti liber şi vom fi iarăşi împreună.

— Cum? Ileană! Tu...

— Ca femeie şi soţie, îţi cer un singur lucru.

— Vrei să...? întrebă uimit şi desfigurat Tudor. Ileana închise ochii câteva clipe şi zise:

— Să spui hotărât: nu!

— Femeie, dar... nu înţeleg, contam pe dumneata; zise locotenentul.

— Cum să înţelegi, domnule locotenent! L-ai cunoscut dumneata pe Iisus ca să înţelegi? Ai cunoscut suferinţa Lui, ca să înţelegi că drumul mântuirii trece prin necaz, singurătate şi temniţă? Nu ai cum să înţelegi!

— E de neînţeles, femeie! îi ceri să rămână în închisoare?

— Nu noi suntem vinovaţi că am ajuns aici!

— Sunteţi nebuni, nu vă gândiţi la viitorul copilului vostru?

— Ba mă gândesc, domnule! Tocmai că are nevoie de

un tată care nu şi-a trădat credinţa şi legământul. Cât despre viitor! Pentru el, trebuie să rămână statornic. Nu poţi avea un viitor, dacă trădezi prezentul şi-ţi vinzi conştiinţa.

— Bine… dar… mai gândiţi-vă câteva minute!

— Ne-am gândit, domnule, totdeauna ne-am gândit. Nu facem nimic fără să ne gândim.

— Aţi auzit răspunsul nostru, domnule locotenent, duceţi-l domnului Brătăşanu!

— Aşteptaţi un minut!

Locotenentul a plecat, lăsându-i singuri în birou. Când uşa s-a închis în urma ofiţerului, Ileana a sărit în braţele lui Tudor. L-a sărutat şi l-a strâns cu toată puterea la piept.

— Lasă-mă că sunt nespălat de când am plecat de acasă. Sunt murdar, dar n-am ce face. Sper să nu am păduchi, dar purici sigur am.

— Dacă sufletul ţi-e curat, dragul meu, restul e mai simplu. Locotenentul a venit mai repede decât se aşteptau ei.

— Sunt mâhnit, dar trebuie să vă anunţ că, de azi într-o săptămână, veţi fi judecaţi şi condamnaţi. Iar tu, femeie, i-aţi rămas bun de la el, că, aşa cum ai ales, n-o să-l mai atingi curând. Asta ai vrut, asta ai primit.

— Vieţile noastre sunt în mâna lui Dumnezeu, ce va voi El aceea se va întâmpla.

— Să vă audă El! şi a făcut semn sergenţilor să-i conducă afară. Cinci paşi au mai fost împreună, dar destul ca să rămână pentru totdeauna. Într-o privire de cinci paşi şi-au spus mai mult decât alţii într-o viaţă.

Judecătoria Preturii Roşiori de Vede era prea mică pentru furnicarul de bărbaţi şi femei care se perindau zilnic pe coridoare, pe scări, prin sălile de judecată şi prin birouri. Era greu să găseşti un loc de tihnă, unde să convingi un apărător că ai dreptate şi că ai fost năpăstuit.

Dar cu toate acestea, aici erau date sau luate zilele de libertate ale oamenilor; aici unii sărăceau şi alţii se îmbogăţeau. Aici se făcea orice. Un singur lucru lipsea, dreptatea. Chiar şi atunci când ţi se dădea, era nedrept că atâta timp ţi s-a luat şi-ai suferit, că ai plătit cu vârf şi îndesat.

Într-una dintre sălile de şedinţe era gloată mare. Mulţimea se înghesuia, se călca pe picioare, îşi dădea coate, uneori se înjura pe sub mustaţă şi căuta să treacă dincolo de uşă, în sală. Nu mai era vorbă de loc. Toţi întrebau ce e acolo. Acolo nu era nimic, deocamdată.

Avea să fie mai târziu, după al nouălea ceas al zilei. Sala era lungă şi îngustă, cu varul coşcovit şi aşa de vechi şi afumat, de parcă era o tavernă părăsită. Băncile şi scaunele cioplite şi scobite arătau aşa de vechi, încât aveau pretenţia că pe ele şi-a judecat Hamurabi supuşii. Pe ici, pe colo, prin găurile din podea, scoteau şoriceii capul, priveau în sală, şi de teamă să nu le pună careva kilogramele în cap, se ascundeau mai în adânc.

Când fu anunţată intrarea completului de judecată, se făcu linişte, dacă aia se putea numi linişte. Ca şi când n-ar fi auzit ce era în sală, formaţia şi-a ocupat locul. Sus pe podium, la o masă lungă, pătată de cerneală liliachie, era judecătorul. Un bărbat între două vârste, serios, mai mult sever decât serios, cu mustaţa ajustată şi ascuţită. Căuta în teancul de dosare ceva doar de el ştiut. Alături, ajutorul, un proaspăt licenţiat. Purta ochelari cu rame argintii, lăsaţi pe nas, aşa ca să semene cu un autor de versuri slabe. Era la modă să scrii versuri slabe; trebuia să le înţeleagă oricine; orice mişca şi făcea umbră pământului; dar ce? Faci versuri pentru aştri?! Grefierul, „domn Costică, grefierul”, cum îi spuneau, cei obişnuiţi cu treptele tribunalului, era abătut în dimineaţa aceea. Avea şi el necazurile şi pricinile lui. Ce, credeţi că un grefier n-are necazuri? Ba, are. De câte ori nu uită pe cine trebuie

să ajute şi pe cine să înfunde! Doar el face consemnările, nu? La urmă, nu ce a scris el citeşte judecătorul şi… apoi hotărăşte? Ochelarii obosiţi, cu rame strâmbe de aramă, cravata cu nod bătrân, albită de soare, arăta că domn Costică e un om care munceşte mult şi câştigă puţin; un om nedreptăţit chiar aici în templul dreptăţii. Hee, dacă ar fi putut şi el să facă mai mult de două clase de normală, n-ar mai fi ascultat din capul mesei, scriind ce spun alţii, ci ar fi stat la masă, mai în mijloc şi ar fi dictat ce să se scrie. Jos, lângă o bară de scânduri tocite şi lucite stau avocaţii; când de un fel când de altul, când mai graşi, când mai slabi, când mai buni, când mai proşti, după paralele fiecăruia. Nu toţi împricinaţii aveau avocaţi. Unii se apărau singuri, căci îşi ziceau ei: „Şi-aşa n-am gologani şi… apoi ce-şi face omul cu mâna lui e bine făcut”. La uşa din spate sta aprodul. Avea „misia” lui. Era tare mândru de ea. Trebuia să strige tare, ca o goarnă, să fie auzit peste mulţime. Împricinaţii? Mai totdeauna ţărani; mai erau şi orăşeni, dar mai mereu ţărani; bărbaţi, femei, tineri, bătrâni, unchi, mătuşi, veri, fraţi, toate felurile. Cei mai mulţi stau pe holuri prin sala mare, rebegiţi de frig, de oboseală, rupţi de cale lungă. Stau pe jos, pe vine, când pe un picior, când pe altul, rezemaţi de ziduri, pe oriunde. Când se dădea drumul în sală, se grăbeau să apuce un loc pe canapele. În urma lor rămâne praf, foi de porumb, mucuri de ţigară. N-aveau voie să fumeze, dar, puteai să-i ţii? Ascundeau ţigările-n pumn sau în căciuli. Vedeai doar fumul ieşind din ei, ca aburul din arătura de primăvară.

După ce sosi procurorul, s-a deschis şedinţa. Mulţimea simţea că e un proces mare. Prea mulţi popi, prea mulţi ţărani îmbrăcaţi curat; prea liniştiţi pentru un loc ca acesta. Pe o uşă laterală, au intrat doi jandarmi cu trei arestaţi. I-au aşezat pe-o bancă, în faţă.

Grefierul a luat un dosar, a scuipat în vârful degetelor, i-a desfăcut foile şi a citit rar:

— Hagiul Ştefan din comuna Putineiu, Teleorman.
— Prezent – răspunse liniştit Hagiul.
— Petrescu Tudor din Lacul Sărat, Teleorman.
— Prezent – răspunse Tudor.
— Petrescu Ilie din Dorobanţu, Teleorman.
— Prezent.

Judecătorul se uita la ei şi-i măsura de sus până jos.

— Sunteţi fraţi mă? întrebă spre Ilie.
— Nu, domnule, doar veri.
— Al câtelea?
— Nu ştiu, că suntem mulţi. Judecătorul îi cântărea şi-i măsura mereu cu privirea.
— Ştiţi pentru ce crimă aţi fost aduşi aici?

„Hait...” se porni un val de mirare în rândurile din spate, „sunt criminali”. „O să fie proces tare”, comentau în surdină oamenii.

— Nu ştim, domnule judecător – răspunse respectuos Hagiul.
— Pentru crimă împotriva sfintei noastre Biserici Ortodoxe, continuă judecătorul.

„Hait, a ucis biserica!” se mirau oamenii în spate. „Cum s-o ucidă, mă?” „A băgat cuţitul în zid”, şopti altul. „Stai locului! Că biserica nu moare dintr-un cuţit, nici dintr-o secure, nici dintr-un tun”, răspunse un ţăran din rândul din faţă. „Ce să moară, bă, că-i moartă de mult”, zise unul mai scuturat dintre ei. „N-aţi văzut că are cruce pe ea?”

— Nu ştim când s-a întâmplat asta, domnule judecător – răspunse Tudor Petrescu.
— Nu ştiţi? O să aflaţi din actul de acuzare. Dăm citire actului de acuzare:

Proces verbal de trimitere în judecată.

*Astăzi, ziua 16, luna decembrie a anului una mie nouă sute... Chia*r atunci se produse zarvă mare la uşa de la intrare. Judecătorul făcu semn secretarului de şedinţă să

întrerupă, încercând să înţeleagă ce se întâmplă. Pe uşă intrară în sală mai mulţi bărbaţi şi femei, civili şi militari, bine îmbrăcaţi. Judecătorul îi recunoscu pe oamenii de seamă ai oraşului şi ai judeţului; oamenii poliţiei, oamenii de cultură şi de ordine, ofiţeri şi subofiţeri, şi chiar secretarul de cabinet al prefectului. Protopopul şi arhimandritul dăduse sfoară-n judeţ şi invitase oficialităţi pentru a asista la condamnarea definitivă a sectei adventiste. După ce îşi găsiră locuri de pe care se ridicau grăbiţi ţăranii, secretarul de şedinţă continuă:

...noi Ţugui Tufan, şef de post în Lacul Sărat, judeţul Teleorman, prin prezentul proces verbal, cerem trimiterea în judecată a mai jos numiţilor: Hagiu Ştefan din comuna Putineiu, judeţul Teleorman, Petrescu Tudor din comuna Lacul Sărat, judeţul Teleorman şi Petrescu Ilie din comuna Dorobanţu, judeţul Teleorman, arestaţi în comuna Lacul Sărat, la data mai sus amintită, deoarece se fac vinovaţi de următoarele fapte incriminatorii:

Tentativă de crimă împotriva siguranţei statului şi a actualei ordini în stat.

Sus-numiţii au atentat la integritatea ordinii statale prin aceea că ei s-au organizat şi propovăduiesc organizarea oamenilor în comunităţi, ceea ce înseamnă că de la „comunitate” până la „comunism” nu mai este decât un pas, pe care-l fac pe ascuns. În felul acesta, în mod subversiv, camuflat, cu ştiinţă sau fără ştiinţă, ei au devenit duşmani ai statului de drept şi avangardişti comunişti. Pentru aceasta am considerat că este de extremă urgenţă, a-i trimite în judecată, pentru a se lua măsuri severe împotriva acestor duşmani periculoşi. Pentru întărirea celor susţinute, avem martori care i-au auzit citind din Biblie următoarele: „Mulţimea celor ce crezuseră, era o inimă şi un suflet. Niciunul nu zicea că averile lui sunt ale lui, ci aveau toate de obşte. Căci nu era niciunul printre ei, care să ducă lipsă: toţi cei ce aveau

*ogoare sau case, le vindeau, aduceau preţul lucrurilor vândute, şi-l puneau la picioarele apostolilor; apoi se împărţea fiecăruia după cum avea nevoie". (*Fapte 4, 32.34 – 35)

Am considerat că neintervenind la timp, ne facem vinovaţi de înlesnirea răspândirii acestor idei care pregătesc calea comunismului; iar actuala ordine în stat este primejduită. Astfel, cerem încadrarea inculpaţilor conform articolelor referitoare la revoltă împotriva orânduirii de stat, şi condamnarea lor exemplară, chiar la pedeapsă capitală. Considerăm absolut necesar ca această propagandă adventistă să fie strivită chiar din plămădeală; să fie de învăţătură tuturor celor ce vor mai pofti să adere la adventism.

Punctul doi al acuzării îi învinuieşte pe inculpaţi de defăimarea bisericii majoritare în stat, adică sfânta şi autocefala Biserică Ortodoxă, supusă numai Constantinopolului.

Punctul trei îi acuză de atac la legile strămoşeşti şi la bunele moravuri.

Prin propaganda lor, acuzaţii au afirmat că biserica nu înseamnă clădirea, ci obştea, adică mulţimea credincioşilor. Astfel, tăgăduiesc sfânta biserică cu toate podoabele şi odăjdiile sfinte, tăgăduind închinarea pe care i-o aduc cei ce intră sau trec pe lângă dânsa şi se închină. Aşa se slăbeşte respectul şi consideraţiunea pentru sfânta biserică. Ori în felul acesta, naţia noastră este în pericol, naţia fiind pe veci legată de biserică, căci naţia e biserica şi biserica este naţia. Altfel spus, a slăbi biserica, slăbeşte statul, căci biserica şi statul una sunt. Şi aşa ajungem tot la concluzia că inculpaţii se fac vinovaţi de defăimare şi dispreţ faţă de statul român.

În al treilea rând, adventiştii tăgăduiesc valabilitatea serviciilor noastre cultice. Ei sunt împotriva preoţiei, spovedaniei la preot, a sfinţilor, a crucii, a pomenilor, a

cumetriilor, a petrecerilor cu lăutar, a horelor, a jocurilor, a mâncărurilor noastre tradiţionale, împotriva datinilor şi legilor strămoşeşti. În felul acesta, ei slăbesc structura naţională şi aduc obiceiuri străine, cum ar fi: Sabatul, Şcoala de Sabat, Săptămâna de Rugăciune, reforma sanitară, dar de toamnă, evanghelizare, zecime, ziua întâi a săptămânii şi alte obiceiuri şi numiri neobişnuite la noi şi străine de naţia noastră. Acestea au o vădită tendinţă iudaizantă.

Pentru toate aceste acte subversive antinaţionale, antistatale şi antibisericeşti, cerem încadrarea lor la articolele din lege corespunzătoare, ca să fie condamnaţi la pedeapsa capitală, punându-se astfel capăt unei situaţii extrem de periculoase pentru ţară şi să fie stârpită din plămădeală secta adventistă şi propaganda ei; drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal azi, 16 decembrie, anul curent; şef de jandarmi Ţugui Tufan şi sergent Mielu Turbatu.

În timpul acesta, sala era cufundată în linişte. Câteva rânduri din faţă, ocupate de ţărani curat îmbrăcaţi, ascultau cu capul în jos. De fapt, erau credincioşii adventişti, veniţi să-i sprijine pe fraţii lor. Tot timpul acesta, ei se rugau. Se rugaseră şi acasă. Postiseră toate zilele şi continuau. Se rugau ca biruinţa să fie a Domnului orice direcţie ar urma. După citirea procesului verbal, preşedintele tribunalului care conducea judecata, a continuat:

— Aveţi avocat să vă apere? i-a întrebat judecătorul pe inculpaţi.

— Nu avem, domnule judecător – au răspuns ei. Nimeni nu cunoaşte cauza noastră mai bine decât noi. Şi apoi Apărătorul nostru este însuşi Domnul Iisus Hristos. Cauza pentru care suntem trimişi aici, este a Lui, aşa că L-am rugat pe El să ne apere – a răspuns Hagiul.

— Bine, bine, ştiu şi eu că Domnul Iisus ne apără în

cer, dar… aici suntem la tribunalul din Roşiori, nu în cer. Conform legilor noastre trebuie să aveţi şi aici un avocat. Dacă nu aveţi, instanţa va numi unul din oficiu.

Curând apăru un avocat, care atunci îi vedea pentru prima dată pe inculpaţi, iar dosarul nu-l văzuse niciodată. Luând actul de acuzare, judecătorul a zis:

— Apărarea are cuvântul.

— Domnule judecător şi onorată instanţă, referitor la acuzaţiile aduse clienţilor mei, las la aprecierea instanţei.

Apoi a stat jos. Aceasta era toată apărarea.

— Acum, după ce aţi auzit acuzarea şi apărarea, spuneţi ce aveţi de zis – s-a adresat judecătorul celor trei. Vă recunoaşteţi vinovaţi de aceste fapte sau nu?

— Nu, domnule judecător – au răspuns inculpaţii.

— Ca să ne înţelegem mai bine, a zis judecătorul, trebuie să vorbiţi pe rând sau să alegeţi unul dintre voi să vorbească în numele tuturor. Cum alegeţi?

— Să vorbească Hagiul – zise Tudor Petrescu. Era vădit faptul că judecătorul se purta blând cu ei. El ar fi putut să încheie procesul, deoarece apărarea vorbise. Însă el a procedat legal, cum a crezut că e mai bine. Domnul Iisus lucra prin el. Procurorul era foarte atent şi asculta. Astfel, la invitaţia judecătorului, Hagiul a luat cuvântul şi, în felul lui, s-a apărat şi a pledat în favoarea adevărului.

— Domnule preşedinte, onorat tribunal, onorată asistenţă, am fost foarte atenţi la citirea acuzaţiei ce ni s-a adus şi am înţeles că suntem acuzaţi de trei lucruri grave, şi anume: că am fi contra statului, contra bisericii de stat şi că am defăima obiceiurile strămoşeşti. La întrebarea dumneavoastră, noi am răspuns că nu ne simţim vinovaţi. Şi vreau să argumentez de ce nu ne simţim vinovaţi de acuzaţiile care ni se aduc. De la bun început, vreau să spun că nici cei ce au întocmit acuzaţiile nu cred în vinovăţia noastră.

— Ca să răspundeţi la obiect şi să urmărim firul

acuzaţiilor – zise judecătorul – eu am să vă întreb şi voi să răspundeţi. Sunteţi de acord?

— Da, domnule judecător.

— Bine, sunteţi acuzaţi că sunteţi comunişti. Ce aveţi de zis?

— Nu suntem comunişti, domnule judecător şi nici nu-i cunoaştem.

— Dar, aţi auzit despre comunişti?

— Am auzit, domnule judecător.

— Ştiţi ce urmăresc ei?

— Am auzit că ei urmăresc să întemeieze o împărăţie a lor, un stat al lor. Am auzit că ei nu cred în Dumnezeu, batjocoresc Biblia, vor să dărâme bisericile, să desfiinţeze religia, socotind că este o otravă pentru lume. Spun că omul a apărut din maimuţă şi că universul nu are Stăpân. Despre Domnul Iisus spun că a fost un înşelător sau n-a fost deloc. Ei nu au biserici sau comunităţi, ci comitete de partid şi sediu de partid. Astfel, socotesc, onorată instanţă, că nu poate fi nicio asemănare între noi şi ei.

— Am reţinut cele spuse, dar cum răspundeţi acuzaţiei că voi învăţaţi în comunităţi citind textul biblic din Fapte 4, 32.34 – 35?

— Referitor la această acuzaţie, domnule judecător, răspund următoarele:

Este adevărat că noi citim aceste texte când vorbim de spiritul de dărnicie şi ajutorare al bisericii. Dar aceste texte nu se referă la ceea ce numesc comuniştii, nivelarea raporturilor sociale. Aici nu este vorba de unitatea materială a oamenilor, pentru că Domnul Iisus nu S-a ocupat de aceasta. În Luca 12, 13 – 14, citim că: *Unul din mulţime a zis lui Iisus: „Învăţătorule, spune fratelui meu să împartă cu mine moştenirea noastră". „Omule", i-a răspuns Iisus, „cine M-a pus pe Mine judecător sau împărţitor peste voi?"* Iisus respinge ideea unităţii materiale propagată de comunişti. Ea nu este posibilă.

Lucrul acesta se vede şi în parabola talanţilor, descrisă în Matei 25, 14 – 30, unde Dumnezeu, Stăpânul, nu dă la toţi robii Săi un număr egal de daruri şi talanţi. Dar El încurajează milostenia până la a-ţi cheltui averea pentru salvarea fratelui tău. Acuzaţia că textul biblic incriminat se referă la comunism este neavenită. Aş întreba înaltele feţe bisericeşti, prezente aici, dacă în Bibliile dumnealor se găsesc aceste texte? Dacă da, dumnealor de ce nu le scot din Carte. Dacă nu le scot, atunci înseamnă că sunt sfinte, ca de altfel întreaga Biblie. În final, respingem această acuzaţie, ca fiind nefondată.

— Din actul de acuzare, reiese că urmăriţi în mod ascuns să întemeiaţi o nouă împărăţie. Ce răspundeţi la aceasta?

— Onorată instanţă, aş dori să răspund cu Biblia la această acuzaţie; voi citi textele din Ioan 18, 33.36: *Pilat a intrat iarăşi în odaia de judecată, a chemat pe Iisus şi I-a zis: „Eşti Tu Împăratul iudeilor?" Iisus i-a răspuns: „De la tine însuţi zici lucrul acesta, sau ţi l-au spus alţii despre Mine!" Pilat a răspuns: „Eu sunt Iudeu? Neamul Tău şi preoţii cei mai de seamă Te-au dat în mâna mea: ce ai făcut?" „Împărăţia Mea nu este din lumea aceasta", a răspuns Iisus. „Dacă ar fi Împărăţia Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâna Iudeilor; dar acum Împărăţia Mea nu este de aici".* Acelaşi lucru aminteşte apostolul Pavel în Filipeni 3, 20: *Dar cetăţenia noastră este în ceruri, de unde şi aşteptăm ca Mântuitor pe Domnul Iisus Hristos.* Năzuinţa aceasta o avea şi apostolul Petru care scrie în a doua sa epistolă, la capitolul 3, 13: *Dar noi, după făgăduinţa Lui, aşteptăm ceruri noi şi un pământ nou, în care va locui neprihănirea.* Chiar şi crezul creştin, recunoscut de toate marile biserici creştine, exprimă speranţa întemeierii Împărăţiei Domnului Iisus Hristos, la a doua Sa venire şi la învierea drepţilor. În concluzie, mărturisim că noi nu urmărim

întemeierea unei împărăţii pământeşti, aici, în lumea păcatului, ci aşteptăm Împărăţia Domnului Iisus, care ne-a fost făgăduită.

— Al doilea punct al raportului vă acuză că defăimaţi biserica de stat. Ce aveţi de zis la aceasta? întrebă judecătorul, încercând să ţină discuţia pe ideea raportului de acuzare.

— Respingem această acuzaţie, deoarece noi nu defăimăm pe nimeni. Noi nu socotim pe nimeni duşmani, ci fraţi; fraţi buni sau răi, credincioşi sau amăgiţi de păcat. Conform poruncii Domnului Iisus de la Matei 28, 19 – 20, noi propovăduim Evanghelia, arătăm voia Domnului; dacă cineva constată că nu este în rânduială cu cerinţele Domnului să nu se supere pe noi! Noi nu defăimăm pe nimeni, dar trebuie să spunem adevărului adevăr şi minciunii minciună.

— Sunteţi acuzaţi că aţi spus despre clădirea bisericii că nu e biserică, este adevărat?

— Domnule judecător şi onorată instanţă, este adevărat că aşa am afirmat, şi ceea ce am afirmat este adevărat; nu clădirea bisericii este biserica pentru care s-a jertfit Iisus, Mântuitorul, şi pe care va veni s-o mântuiască. Zidurile oricât de puternice şi frumoase ar fi ele, oricâte odăjdii sfinte ar avea ele, nu vor fi mântuite, nu vor fi luate în cer sau în sânul lui Avraam. Judecaţi şi dumneavoastră lucrul acesta! De altfel, Scriptura zice: *Spuneţi-vă sănătate unii altora cu o sărutare sfântă. Toate Bisericile lui Hristos vă trimit sănătate.* (Romani 16, 16)

Pavel salută biserica. Oricine înţelege că el nu salută zidurile, şi apoi „biserica” nu se aduna în casa lor. De asemenea, în Epistola către Filimon este scris… către *sora Apfia şi către Arhip, tovarăşul nostru de luptă, şi către Biserica din casa ta…* (*Filimon* 2). De asemenea, Pavel scria corintenilor în prima epistolă la capitolul 16, 19: Bisericil*e din Asia vă trimit sănătate. Acuila şi Priscila,*

*împreună cu Biserica din casa lor, vă trimit multă sănătate în Domnul. E clar c*ă nu biserica zidurilor trimitea sănătate, ci obştea credincioşilor. Biblia susţine că mulţimea credincioşilor formează biserica şi asta credem şi mărturisim şi noi. Dacă Biblia e greşită, atunci greşim şi noi, iar dacă ea are dreptate, atunci avem şi noi. Judecaţi şi dumneavoastră!

— În al treilea punct al raportului, sunteţi acuzaţi că atentaţi la bunele obiceiuri şi moravuri strămoşeşti. Ce aveţi de zis?

— Onorată instanţă, noi nu atentăm la bunele moravuri şi obiceiuri, ci la relele moravuri şi obiceiuri. Dumneavoastră vi-L puteţi imagina pe Domnul Iisus jucând căluşul? Sau vi-i puteţi imagina pe apostoli venind beţi, ţinându-se unul de altul şi neajungându-le drumul cât e de lat, chiuind, înjurând şi spunând cuvinte triviale în urma unor nunţi, cumetrii sau chermeze? Vi-i puteţi imagina, bătându-şi nevestele, sau surorile, sau prietenii; furând, minţind sau poftind de nevestele altora? Vă puteţi imagina aşa ceva? Noi în niciun caz, de aceea condamnăm aceste obiceiuri la cei ce-şi zic că sunt creştini, ba mai mult, aceştia îi acuză pe adevăraţii creştini că sunt rătăciţi şi-i persecută, lovindu-i. Dacă nu vă supăraţi, onorată instanţă, priviţi pe feţele noastre şi număraţi vânătăile, cucuiele şi rănile; nu mai vorbesc de cele de pe corp, care sunt acoperite de haine. Toate acestea sunt făcute de cei ce-şi zic creştini şi chiar de feţele bisericeşti, unele chiar prezente aici.

Un murmur de mirare şi dezaprobare se auzi în sală.

Între noi, onorată instanţă, este un principiu simplu bazat pe ce spune Iisus în Ioan 13, 15: *... Eu v-am dat o pildă, ca şi voi să faceţi cum am făcut Eu. Deci*, noi nu trebuie să facem ce n-ar face Iisus şi nu mergem unde n-ar merge Iisus.

— Sunteţi acuzaţi că-i dispreţuiţi pe strămoşii noştri

şi obiceiurile lor. Cum vă apăraţi de această învinuire?

Întreaga sală era numai ochi şi urechi. Procurorul nu clipea. Judecătorul exprima o satisfacţie ascunsă, iar feţele bisericeşti se foiau nemulţumite şi nervoase. Într-o parte a sălii, domnul Brătăşanu – comandantul poliţiei, exprima atâta ciudă, încât se vedea din colţul opus.

— Domnule judecător, cu toţii ştim că strămoşii noştri după trup au fost romani. Ei au avut o anumită atitudine faţă de Evanghelia Domnului Iisus. Iată cum spune Biblia că s-au comportat ei faţă de Evanghelie şi de apostolii Domnului. Citesc din Faptele Apostolilor, capitolul 16, 19 – 23.35.37.39 – 40: *Când au văzut stăpânii roabei că s-a dus nădejdea câştigului lor, au pus mâna pe Pavel şi pe Sila şi i-au târât în piaţă înaintea fruntaşilor. I-au dat pe mâna dregătorilor, şi au zis: „Oamenii aceştia ne tulbură cetatea; sunt nişte iudei, care vestesc nişte obiceiuri, pe care noi, romanii, nu trebuie nici să le primim, nici să le urmăm”. Norodul s-a ridicat şi el împotriva lor, şi dregătorii au pus să le smulgă hainele de pe ei, şi au poruncit să-i bată cu nuiele. După ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în temniţă şi au dat în grija temnicerului să-i păzească bine. Când s-a făcut ziuă, dregătorii au trimis pe cei ce purtau nuielele să spună temnicerului: „Dă drumul oamenilor acelora”. Dar Pavel le-a zis: „După ce ne-au bătut cu nuiele în faţa tuturor, fără să fim judecaţi, pe noi, care suntem romani, ne-au aruncat în temniţă, şi acum ne scot afară pe ascuns! Nu merge aşa! Să vină ei singuri să ne scoată afară!” Dregătorii au venit să-i potolească, i-au scos afară din temniţă, şi i-au rugat să părăsească cetatea. Ei au ieşit din temniţă, şi au intrat în casa Lidiei; şi după ce au văzut şi mângâiat pe fraţi, au plecat.*

Noi ce atitudine luăm faţă de învăţătura Domnului Iisus, faţă de învăţătura creştină? Tot pe aceea pe care au luat-o strămoşii noştri romani? Cât despre ceilalţi strămoşi, dacii, ei erau păgâni de-a binelea. Ca nişte

creştini adevăraţi, *nu avem ce lua de la ei.*

— Cu ce drept aduceţi obiceiuri străine, iudaizante? întrebă, fără să i se dea cuvântul, protopopul care sta în fruntea preoţilor.

Judecătorul nu s-a formalizat de intervenţia nepoliticoasă a preotului şi i-a făcut semn Hagiului să răspundă.

— Suntem acuzaţi că aducem obiceiuri străine, iudaizante. Învinuirea aceasta nu este fondată. Toate aceste „aşa-zise obiceiuri evreieşti" sunt în Biblie şi recomandate de ea. În Biblia bisericească, citim aceste lucruri. Noi nu avem o Biblie adventistă, ci Biblia tradusă de teologi ortodocşi. Cine doreşte să se convingă poate veni să verifice Biblia mea.

Hagiul a continuat pledoaria sa, vorbind despre întreaga doctrină adventă. Treceau orele, dar nimeni nu băga de seamă. Toţi sorbeau cuvintele inspirate. Parcă erau într-o biserică de reformă şi redeşteptare. Când Hagiul a afirmat că adventiştii sunt urmaşii spirituali ai Israelului după spirit, protopopul a rupt tăcerea şi a strigat:

— Aici v-aţi prins singuri, aţi recunoscut că sunteţi urmaşii jidovilor, care l-au răstignit pe Iisus; v-aţi prins singuri. Judecătorul, l-a lăsat pe protopop şi i-a făcut semn Hagiului să continue.

— Onorată instanţă, oricine ştie că Domnul Iisus după trup a fost evreu, apostolii au fost evrei, primii creştini au fost evrei; aşadar, evreii au fost de două feluri: unii care L-au primit pe Iisus, devenind creştini şi astfel părinţii spirituali ai creştinismului de azi, iar ceilalţi, care L-au respins pe Iisus, sunt evreii de azi care aşteaptă să se nască Mesia şi să facă din Ierusalim centrul lumii. Aceştia, care L-au răstignit pe Iisus, sunt uşor de recunoscut, pentru că ei îl resping şi azi. Ori noi, fiind creştini, nu putem fi urmaşii acestora. Cât despre teama unora faţă de

tot ce este iudaic, Iisus spunea în Ioan 4, 22: *Voi vă închinaţi la ce nu cunoaşteţi; noi ne închinăm la ce cunoaştem, căci Mântuirea vine de la Iudei.* Şi apoi, să mă ierte cucernicii, dumnealor după al cui obicei îşi zic preoţi şi se îmbracă precum preotul Aron? Dumnealor iudaizează când îşi zic preoţi, au altar, cădelniţe, tămâie, sfeşnic şi alte obiceiuri evreieşti, preoţeşti.

În timp ce judecătorul se pregătea să pună o întrebare, din sală un domn bine spilcuit cere cuvântul şi zice:

— Domnule judecător, vă rog să-i întrebaţi pe acuzaţi, din punct de vedere al culturii şi civilizaţiei, ce aport aduce credinţa dumnealor ţării şi poporului român?

Era directorul biroului de cultură socială pe judeţ. Judecătorul n-a îndeplinit decât formalitatea spunând:

— Instanţa aprobă întrebarea, deşi nu constituie subiect de acuzaţie. Aţi auzit întrebarea, aşa că, dacă aveţi răspuns, puteţi să-l prezentaţi.

— Domnule judecător – zise Hagiul care era tot timpul în picioare – dacă îngăduiţi, aş dori să răspundă la această întrebare unul dintre cei doi fraţi ai mei de credinţă şi de suferinţă, Tudor sau Ilie.

— Cum vreţi şi cum hotărâţi – zise judecătorul. După un schimb de priviri, Tudor s-a ridicat, a privit completul de judecată, apoi asistenţa şi a zis: – Onorată instanţă, răspunsul la această întrebare ar putea fi o istorie întreagă; însă voi aminti doar câteva lucruri. Cei care citesc presa şi jurnalul au citit de curând articolele jurnalistului C.G. Costa-Foru, apărute în ziarul *Dimineaţa.* De asemenea, articolele domnului Gh. Mărculescu, apărute în ziarul *Adevărul,* care arată uimitoarele schimbări care au loc în cei ce primesc şi trăiesc credinţa adventă.

Se află aici în sală, domnule judecător, cel ce a întocmit procesul verbal de acuzare, domnul Ţugui Tufan, şef de post la noi, în Lacul Sărat. Să spună dumnealui ce

fel de oameni erau, înainte de convertire, cei care sunt azi credincioşii adventişti.

Judecătorul privi în sală şi întrebă cine-i cel amintit.

— Eu, domnule judecător – zise Ţugui, timid, ridicându-se de lângă domnul Brătăşanu.

— Vino în faţă şi depune mărturie cum ai fost rugat, dacă ştii, bineînţeles!

Poliţistul veni în faţă, aşteptă puţin să-i coboare nodul din gât şi zise:

— Onorată instanţă, cât despre mine, eu sunt bucuros că mi-aţi dat ocazia să-mi descarc sufletul de o povară grea. Eu, care sunt, de altfel, un suflet bun, asta poate s-o spună şi nevasta mea, păcat că nu-i aici, că ar fi luat ea cuvântul. Cât despre mine şi nevasta mea, eu sunt foarte supărat pe acuzarea pe care am scris-o acestor oameni. Că dacă aţi şti dumneavoastră, domnule judecător, ce zile fripte aveam eu şi toţi poliţaii cu anumite persoane, care acum au trecut la dumnealor şi nu mai zic nici pâs, m-aţi înţelege şi mi-aţi plânge de milă. Cât despre mine, eu bag mâna-n foc că aceşti oameni sunt buni şi n-ar trece peste cuvântul stăpânirii nici cât negru sub unghie. Aşa că, onorată instanţă, eu sunt chezaş că sunt buni, oameni buni.

Văzând că s-a oprit, judecătorul a zis:

— Păi, bine, domnule şef de post, n-ai scris dumneata procesul verbal de acuzare?

— Părintele, domn judecător, puteţi compara scrisul. Sala începu să murmure şi să şuşotească.

— Bine, dar n-ai semnat dumneata?

— Da, dar părintele nu mi-a dat să citesc, spunând că e datoria lui să apere sufletele credincioşilor.

Oamenii râdeau şi comentau între ei. Judecătorul a sunat clopoţelul şi a cerut linişte.

— Inculpat, mai ai ceva de zis?

— Doresc, domnule judecător, să rezum următoarele:

în casele unde a pătruns solia adventă, nu se mai aud certuri, bătăi sau scandaluri. Acolo e linişte, pace şi bună învoire; nu se mai aud înjurături, drăcuieli, vorbe urâte şi jignitoare; acolo se vorbeşte frumos şi liniştit. Acolo nu se mai minte, nu se mai înşală, nu se mai fură. Acolo sănătatea oamenilor se îmbunătăţeşte şi casa arată altfel. Acolo nu se mai fumează, nu se mai bea alcool şi nu se mai vine beat acasă. Solia adventă îi învaţă pe oameni să-şi respecte corpul, păstrându-l curat, cu haine curate şi cu miros plăcut. De când ne-am făcut adventişti facem baie corporală săptămânal. Dumneavoastră ştiţi că pe la noi circulă o vorbă: „Românul face baie când se naşte şi când moare" şi aşa fac mulţi săteni. Adventiştii însă nu se pot întâlni cu Domnul Iisus sâmbăta, la biserică, fără să nu se fi spălat şi primenit. Aceasta ne-a îmbunătăţit sănătatea. Apoi în ce priveşte hrana, noi am învăţat multe lucruri sănătoase din scrierile inspirate. Soţiile noastre au învăţat să gătească mai multe feluri de mâncare şi mai sănătoase.

În ce priveşte familia, noi am învăţat că trebuie să ne respectăm ca soţ şi soţie în familie, să ne ajutăm şi să fim împreună atât la necazuri, cât şi la bucurii. La noi este interzisă bătaia între soţi.

În ce priveşte organizarea în familie, am învăţat să ne organizăm timpul, lucrul şi să punem ordine în ogrăzile noastre. Predicatorii noştri ne-au învăţat să ne săpăm latrine sau, cum se spune acum, mai nou, pe la oraş, „closet". Până să fim adventişti, n-aveam aşa ceva. Şi azi mulţi săteni neadventişti n-au closet şi folosesc spatele la şira de paie. Aceasta înseamnă boală şi mizerie. Noi ducem muncă de lămurire cu vecinii noştri să adopte şi ei aceste lucruri bune, chiar dacă nu sunt adventişti. Ultimul lucru pe care vreau să-l amintesc este acela că dintre adventişti dispare neştiinţa de carte. Nu poţi fi un bun adventist, neştiind carte. Toţi adventiştii învaţă carte, pentru că trebuie să studieze Biblia şi celelalte scrieri şi reviste

creştine. Chiar şi bătrânii învaţă să citească. Toţi sunt elevi în Şcoala de Sabat, al cărei studiu nu se termină toată viaţa. Credem, onorată instanţă, că noi, adventiştii, avem datoria să aducem acest suflu nou de cultură şi civilizaţie şi să-l practicăm, influenţându-i spre bine pe toţi fraţii noştri români şi pe oricine vine în contact cu noi.

Se scurseră câteva ore bune, dar asistenţa nu simţise. Rar puteai asista la un astfel de proces.

Ca trezit dintr-un vis plăcut, judecătorul a zis:

— Bine, s-a luat act, stai jos! Acum acuzarea are cuvântul! Rugăm pe domnul procuror să concluzioneze!

Procurorul, cunoscut de altfel de lumea tribunalelor ca un bun meseriaş în misiunea lui, a luat cuvântul şi a zis:

— Domnule judecător şi onorată instanţă, de mai multe ore asist la desfăşurarea acestui proces, luând notă de tot ce s-a spus aici. Sunt peste măsură de uimit şi impresionat de cele ce am ascultat în timpul dezbaterilor. Împotriva acestor trei oameni s-au adus învinuiri foarte grave. Când am studiat acest dosar, mi s-a părut că va fi interesant; dar mărturisesc că am fost depăşit în aşteptările mele. Am crezut că voi vedea nişte oameni speriaţi, fricoşi, fără cuvinte; care vor cerşi milă, iertare şi vor promite marea cu sarea, că vor face şi că vor drege. Dar n-a fost aşa, după cum aţi văzut.

Mă aşteptam să văd preacinstitele feţe bisericeşti, cum vor prezenta argumente zdrobitoare, cum îi vor zdrobi pe adventişti cu dovezi biblice şi vor arăta tuturor că adventismul e o înşelătorie. Dar n-a fost aşa, după cum aţi văzut. Cei fără cuvinte şi dezorientaţi au rămas tocmai acuzatorii adventiştilor. Am văzut cum aceşti oameni s-au apărat magistral, aducând argumente şi citate din Biblie, care nu pot fi discutate şi puse la îndoială. Ba mai mult, au arătat că nu se amestecă în politică şi aduc un suflu înnoitor pentru patria română. Constituţia ţării, adoptată în 1923, acordă libertate de manifestare şi cult tuturor a

căror credinţă nu contravine bunelor moravuri; şi am văzut clar că adventiştii, la punctul acesta, nu pot fi acuzaţi.

Mă adresez acum înaltelor feţe bisericeşti şi le sfătuiesc ca, atunci când o oaie din turmă se rătăceşte, să meargă s-o aducă înapoi cu duhul blândeţii, nu s-o înjunghie cu spada stăpânirii.

Din cauza acestor considerente, eu nu pot să cer verdict de condamnare împotriva acestor cetăţeni şi cer eliberarea lor imediată.

Judecătorul s-a sfătuit cu plenul, apoi a luat cuvântul şi a zis:

— Având în vedere dovezile de neculpabilitate, pe care inculpaţii le-au adus în apărarea lor, având în vedere concluzia şi cererea de achitare pe care domnul procuror le-a făcut, pentru aceste motive tribunalul hotărăşte: achitarea de orice penalitate pe numiţii Hagiu Ştefan, Tudor Petrescu şi Ilie Petrescu. Sentinţa rămâne definitivă şi fără apel. Cheltuielile de judecată le suportă reclamanţii.

Sala a izbucnit într-o manifestare de bucurie ieşită din comun. Singurii care nu se bucurau erau preoţii şi domnul Brătăşanu – şeful poliţiei. Foştii arestaţi se îmbrăţişau şi se bucurau, lăudându-L pe Domnul, pentru izbăvirea minunată.

Ajunşi afară, pe scările tribunalului, nu le venea să creadă că sunt liberi, neavând jandarmi în spatele lor. Adventiştii din localitate şi din împrejurimi, care asistaseră la proces, se bucurau şi nu conteneau cu mulţumiri la adresa Domnului.

Încetul cu încetul, grupul se micşora, fiecare având şi alte treburi în oraş. Se apropia de ora prânzului. Până la urmă, cei trei rămaseră singuri, după ce refuzaseră toate invitaţiile fraţilor din localitate. Ei erau însoţiţi doar de Ion Petrescu, fratele lui Tudor, care venise cu sania trasă de cai, în speranţa că se va întoarce cu fratele lui acasă.

— Noi credem că e bine să mergi cu noi, frate

Ştefane. E mai uşor să ajungi acasă de la noi decât de aici.

— Simt că trebuie să ajung acasă mai repede, frate Tudore. Lipsesc de multă vreme şi trebuie să ajung. Am să mă duc la gară, voi lua un tren până la Salcia şi de acolo mai am puţin pe jos. Până la lăsarea nopţii voi ajunge.

— Mi-ar fi plăcut să ne bucurăm împreună de această biruinţă!

— Te vei bucura cu Ileana şi fiul tău. Acum vă las şi vă rog să spuneţi salutări bisericii. Am să vă vizitez curând.

După ce s-au îmbrăţişat, s-au despărţit. Tudor a urcat în sanie şi au pornit cu viteză spre apus, spre apele învolburate ale Călmă-ţuiului; iar Hagiul Ştefan spre răsărit, la gară, de unde avea să ia trenul.

Ajuns la peron, constată că primul tren trecea peste patru ceasuri. Era timp suficient ca să caute ceva de mâncare în oraş.

În timp ce sorbea dintr-un pahar de lapte, pe masa unui birt, s-a apropiat de el un sergent de stradă şi l-a întrebat:

— Tu eşti Ştefan Hagiul din comuna Putineiu?

— Da, eu sunt – a răspuns Hagiul.

— Urmează-mă! Dacă te împotriveşti te declar arestat.

— Nu mă împotrivesc, domnule.

Au mers un timp pe strada poliţiei, au oprit puţin la ghereta santinelei de la poartă, apoi au pornit într-o altă direcţie.

Au ajuns curând la o casă mare frumoasă şi arătoasă. Au intrat şi au aşteptat într-un hol. Părea că nu e nimeni acasă. Curând poliţistul a plecat spunând:

— Aşteaptă aici până vine o persoană importantă să vorbească cu tine!

— Bine domnule, aştept – căci se gândi că mai are destul până la tren.

La scurt timp după plecarea poliţistului, sosi ofiţerul Brătăşanu. Hagiul nu-l cunoştea; dar când s-a recomandat şi-a dat seama cine era.

— Tu eşti Ştefan Hagiul din comuna Putineiu?

— Da, domnule Brătăşanu.

— Tu ai convertit-o pe soţia mea la adventism?

— Da, domnule.

— Şi… tot tu ai botezat-o?

— Da, domnule Brătăşanu.

— Şi n-ai socotit că trebuie să mă întrebi şi pe mine?

— Domnule şef de poliţie, în probleme de conştiinţă, fiecare răspunde pentru sine, iar doamna Brătăşanu a hotărât singură botezul ei. Eu, în virtutea trimiterii lui Hristos, care mi-a poruncit la Marcu 16, 15 – 16, să fac ce am făcut, am ascultat.

— Va să zică, atunci când ai botezat-o pe soţia mea, tu L-ai ascultat pe Hristos, şi n-ai socotit că trebuie să mă întrebi şi pe mine. Ei bine, pentru că nu mi-ai cerut părerea în această problemă privitoare la soţia mea şi ai socotit că e destul să te sfătuieşti cu Hristos, să te scape acum Hristos din mâna mea!

Şi în acel moment l-a lovit cu pumnul în obraz, încât Hagiul a căzut la podea devenind inconştient. În cădere a atins un cuier-pom, care a căzut producând un zgomot mare. Zgomotul a fost auzit de doamna Brătăşanu, care venise la bucătărie. Ei i s-a părut curios zgomotul acesta. Ea ştia că nu-i nimeni acasă. Când a ajuns la birou şi a privit pe geam, l-a văzut pe soţul ei călcând pe cineva în picioare şi zicând ca ieşit din minţi:

— Să te scape Hristos din mâna mea, să te scape Iisus din mâna mea…

Doamna Brătăşanu a deschis uşa şi s-a repezit la soţul ei, l-a prins în braţe şi i-a zis:

— Ce faci omule, nu vezi că l-ai omorât? Vrei să intri în puşcărie? Ca trezit dintr-un coşmar, domnul Brătăşanu

şi-a luat pălăria, paltonul şi a plecat. Doamna Brătăşanu, a adus un lighean cu apă şi a spălat faţa plină de sânge a Hagiului, a oprit sângele cu tampoane şi s-a asigurat că omul respiră. Era încă inconştient. A adus apoi oţet, alcool, i le-a pus la nas şi încet, încet, Hagiul a tras aer în piept şi a început să-şi revină. Când a văzut-o pe sora Brătăşanu dându-i îngrijiri, şi-a adus aminte ce-i cu el şi de întâlnirea cu stăpânul casei. A întrebat unde este domnul Brătăşanu şi încet, încet, s-a ridicat, şi-a scuturat hainele cum a putut, a scos Biblia din buzunarul vestonului şi i-a citit surorii Brătăşanu următoarele: *Tu, însă ai urmărit de aproape învăţătura mea, purtarea mea, hotărârea mea, credinţa mea, îndelunga mea răbdare, dragostea mea, răbdarea mea, prigonirile şi suferinţele care au venit peste mine în Antiohia, în Iconia şi în Listra, ştii ce prigoniri am răbdat; şi totuşi Domnul m-a izbăvit din toate. De altfel, toţi cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Iisus vor fi prigoniţi.* (2 Timotei 3, 10 – 12)

Căci cu privire la Hristos, vouă vi s-a dat harul nu numai să credeţi în El, ci să pătimiţi pentru El şi să şi duceţi, cum şi faceţi, aceeaşi luptă, pe care aţi văzut-o la mine, şi pe care auziţi că o duc şi acum. (Filipeni 1, 29 – 30)

După ce a citit textele, s-a plecat cu greu pe genunchi, a încurajat-o pe sora Brătăşanu, s-a rugat pentru ea, a încredinţat-o Domnului şi a ieşit în lume.

Mergea încet, clătinându-se, pe Calea Dunării, spre centru. De departe, vedea chipul de bronz al generalului Mantu. Săniile cu clopoţei treceau gălăgioase pe lângă el. Din castanii bătrâni curgea chiciură, albindu-i hainele vechi şi murdare. Trecu pe lângă un poliţist. Nu simţi nimic. Ce puteau să-i mai facă? Mirosea a carne arsă. Îşi aminti că, odată, tot pământul va mirosi a carne arsă. Tot clătinându-se şi trăgând aer în pieptul ce-l durea ca o bubă coaptă, ajunse la gară.

Când urcă-n tren, i se păru aşa de greu, încât avu simţământul că urcă pentru totdeauna. Locomotiva târa după ea şirul lung de vagoane. Închise ochii şi simţea că mergea de-o veşnicie spre veşnicie. Plecase din târgul vechi şi dărăpănat; părăsea câmpia întinsă şi netedă împărţită întrevedea şi Călmăţui. Deschise ochii, privi pe geam şi i se păru tot câmpul plin cu morminte. Lângă fiecare sta câte un înger care-i făcea cu mâna. „Tu, du-te; că noi rămânem aici să-i aşteptăm pe următorii...”, strigau zâmbind îngerii...

Tipografia „Viaţă şi Sănătate”.

Str. Valeriu Branişte 29, sector 3, Bucureşti Tel. 021.323.00.20